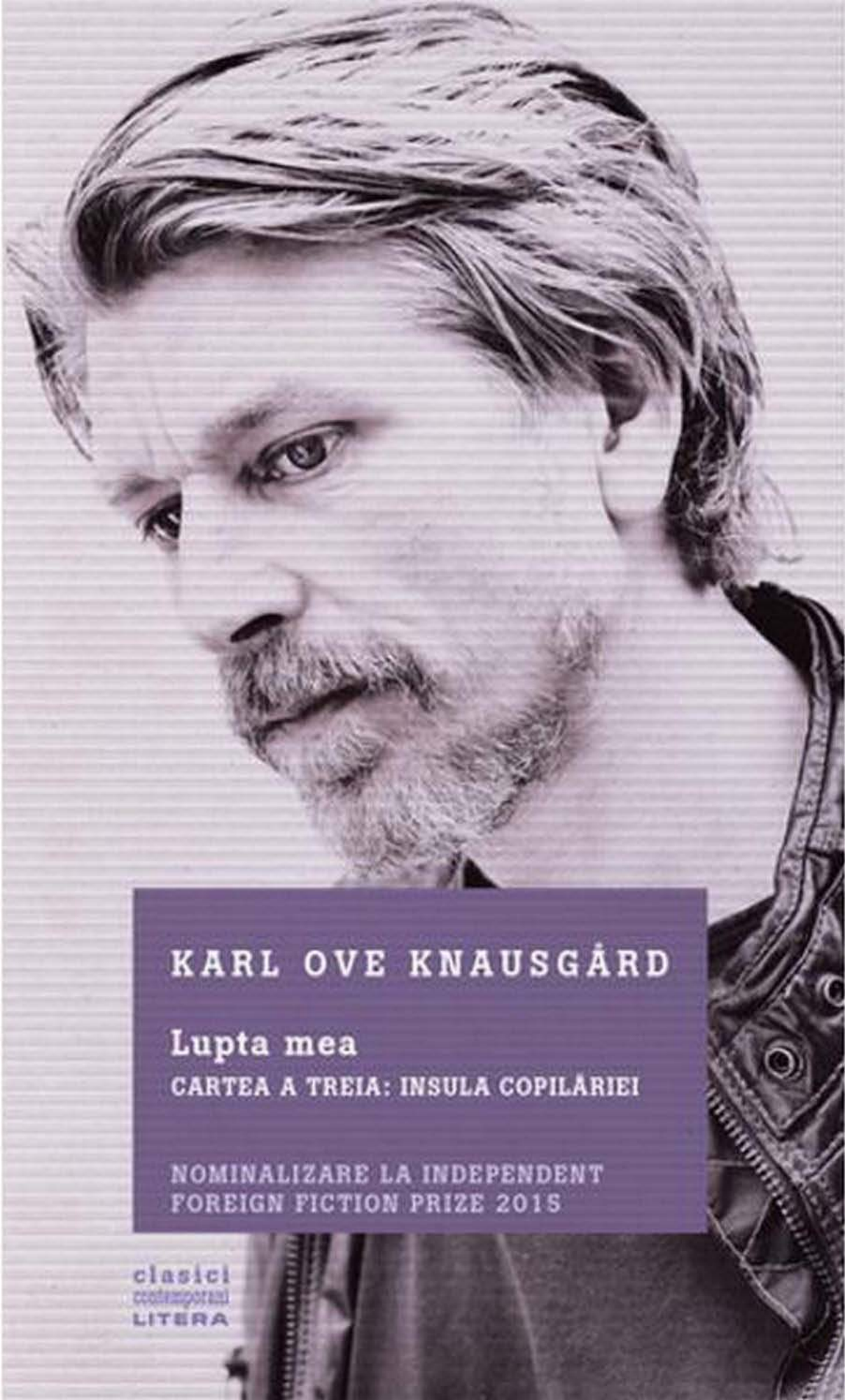

KARL OVE KNAUSGÅRD

Lupta mea

CARTEA A TREIA: INSULA COPILĂRIEI

NOMINALIZARE LA INDEPENDENT FOREIGN FICTION PRIZE 2015

clasici contemporani LITERA

clasici
contemporani
LITERA

Karl Ove Knausgård (n. 1968) este un scriitor norvegian cunoscut mai ales pentru cele șase romane autobiografice intitulate sugestiv *Lupta mea* (*Min kamp*). Născut în Oslo, scriitorul a crescut pe insula Tromøya, în Arendal și în Kristiansand, și a făcut studii de artă și literatură la Universitatea din Bergen. Knausgård a debutat în 1998 cu romanul *Ute av verden*, pentru care a primit Premiul pentru Literatură al Criticilor Norvegieni, acordat pentru prima dată unui roman de debut. Între 1999 și 2002, Knausgård a fost coeditor la *Vagant*, o revistă literară norvegiană fondată în 1988, pentru care a realizat interviuri extrem de interesante cu scriitorii Rune Christiansen și Thure Erik Lund. Al doilea roman, *En tid for alt* (2004), a fost la fel de bine primit de critică și a fost nominalizat la Premiul pentru literatură al Consiliului Nordic și la IMPAC Dublin Literary Award. Consacrarea a venit însă odată cu publicarea, între 2009 și 2011, a seriei de romane autobiografice însumând peste 3 500 de pagini, care a devenit unul dintre cele mai mari fenomene literare în Norvegia, cu peste 450 000 de exemplare vândute. În 2010, scriitorul a înființat o mică editură împreună cu Yngve Knausgård (fratele său) și cu Asbjørn Jensen.

Knausgård și soția sa, scriitoarea Linda Boström Knausgård, trăiesc în Österlen, Suedia, împreună cu cei patru copii.

KARL OVE KNAUSGÅRD

Lupta mea

CARTEA A TREIA: INSULA COPILĂRIEI

Traducere din limba norvegiană
ROXANA-EMA DREVE

LITERA®

Min kamp
Tredje bok
Karl Ove Knausgård
Copyright © 2009 Forlaget Oktober as, Oslo
Toate drepturile rezervate

Această traducere a fost publicată cu sprijinul financiar al NORLA.

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 6390; 031 425 1619; 0752 548 372
e-mail: comenzi@litera.ro

Ne puteți vizita pe
www.litera.ro

Lupta mea.
Insula copilăriei
Karl Ove Knausgård

Copyright © 2016 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Justina Bandol
Copertă: Andreea Apostol
Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OVE KNAUSGÅRD, KARL
Lupta mea. Insula copilăriei / Karl Ove Knausgård;
trad.: Roxana-Ema Dreve. - București: Litera, 2016
ISBN 978-606-33-0380-7

I. Dreve, Roxana-Ema (trad.)

821.111(73)-31=135.1

PARTEA A PATRA

Într-o zi liniştită şi înnorată de august a anului 1969, pe o şosea îngustă de la capătul unei insule din sudul Norvegiei, printre grădini şi stânci, pajişti şi păduri, dealuri domoale cu suişuri şi coborâşuri, de-a lungul unor curbe strânse – uneori acoperite de un tunel de arbori, alteori cu marea în faţă –, venea un autobuz. Aparţinea Companiei Maritime Arendal şi era, ca toate autobuzele ei, vopsit în nuanţe de maro. A trecut peste un pod, în lungul unui golf, a semnalizat dreapta şi s-a oprit. Uşa s-a deschis, şi dinăuntru a coborât o familie. Tatăl, un bărbat înalt şi slab, în cămaşă albă şi pantaloni de poliester deschişi la culoare, căra două valize. Mama, îmbrăcată într-un pardesiu bej şi cu un batic albastru-deschis peste părul lung, împingea cu o mână un cărucior, iar cu cealaltă ţinea un băieţel. În urma autobuzului, peste asfalt a plutit preţ de o clipă o dâră cenuşie şi uleioasă de gaze de eşapament.

–Avem ceva de mers, a spus tatăl.

–Te descurci, Yngve? a întrebat mama, uitându-se la băiat.

Acesta a încuviinţat din cap.

–Sigur.

Avea patru ani şi jumătate, părul blond, aproape spălăcit, şi pielea bronzată după o vară lungă la soare. Fratele

lui în vârstă de numai opt luni privea din cărucior spre cer, neştiind nici unde erau, nici încotro urma să meargă.

Au început încet să urce dealul. Era un drum de pietriş, cu bălţoace adânci rămase după ultima ploaie torenţială, mărginit de o parte şi de alta de terenuri cultivate. La capătul unei porţiuni drepte, lungă de vreo cinci sute de metri, urma o pădure care cobora spre plajele de prundiş; copacii nu erau înalţi, ca şi cum ar fi fost turtiţi de vântul dinspre mare. La dreapta, o casă recent construită. În rest, pustiu.

Arcurile lungi ale căruciorului scoteau un scârţâit puternic. Bebeluşul a închis în cele din urmă ochii, îmbiat la somn de mişcarea legănată. Tatăl, un bărbat cu păr scurt, şaten, şi o barbă neagră şi deasă, a pus jos una dintre valize ca să-şi şteargă cu mâna sudoarea de pe frunte.

– Ce zăpuşeală! a zis el.

– Într-adevăr, a spus mama. Dar o să fie mai răcoare înspre mare, probabil.

– Să sperăm, a zis el, luând din nou valiza în mână.

Această familie întru totul obişnuită, cu părinţi tineri şi doi copii, aşa cum erau mai toate familiile pe vremea aceea, se mutase din Oslo, de pe strada Thereses, de lângă stadionul Bislett, unde locuise cinci ani de zile, pe insula Tromøya, unde li se construia o casă nouă într-un complex de locuinţe. Până când casa avea să fie gata, erau nevoiţi să închirieze o alta, mai veche, în Hove. Câtă vreme locuiseră la Oslo, tatăl studiase în timpul zilei engleză şi norvegiană, iar noaptea lucrase ca paznic, în timp ce mama frecventase cursurile şcolii de asistente medicale Ullevål. Deşi nu-şi terminase studiile, el îşi depusese dosarul la şcoala Roligheden pentru un post de profesor, pe care îl şi primise, iar ea urma să lucreze la sanatoriul de boli mintale Kokkeplassen. Se cunoscuseră la Kristiansand la 17 ani, ea rămăsese însărcinată la 19, şi se căsătoriseră un an mai târziu, la mica fermă din vestul Norvegiei unde

crescuse ea. La nuntă nu venise nimeni din familia lui, şi, chiar dacă zâmbeşte în toate pozele făcute, el pare învăluit de o aură de singurătate; se vede că nu-şi găseşte locul între fraţii şi surorile ei, între atâţia mătuşi şi unchi, veri şi verişoare.

Acum au 24 de ani şi o viaţă adevărată înainte. Propriile locuri de muncă, o casă a lor, copii. Sunt numai ei doi, şi viitorul spre care se îndreaptă este tot al lor.

Sau...?

Se născuseră în acelaşi an, 1944, şi făceau parte din prima generaţie postbelică, care în multe privinţe era un simbol al noului, în parte şi pentru că era prima generaţie de norvegieni a cărei existenţă se desfăşura într-o societate în bună măsură planificată. Anii '50 au reprezentat o perioadă de dezvoltare a cadrului instituţional – de la sistemul şcolar la cel sanitar, de asistenţă socială sau la infrastructura rutieră –, dar şi a serviciilor publice şi private, în contextul unui proces de centralizare la scară largă care, într-un timp surprinzător de scurt, a avut consecinţe importante pentru modul în care oamenii îşi duceau traiul. Tatăl ei, născut la începutul secolului al XX-lea, crescuse la ferma unde copilărise şi ea, în Sørbøvåg, în districtul Ytre Sogn, şi nu mersese la şcoală. Bunicul ei provenea de pe una dintre insulele din largul coastei, cum fusese, probabil, cazul şi cu tatăl, şi cu bunicul lui. Mama ei se trăgea tot de la o fermă din Jølster, la vreo cincisprezece kilometri distanţă, nici ea nu fusese şcolită, iar neamul ei putea fi urmărit înapoi până în secolul al XVI-lea. Cât despre rudele lui, ele se aflau pe o treaptă socială mai înaltă, căci atât tatăl, cât şi unchii lui pe linie paternă aveau studii superioare. Cu toate acestea, şi ei locuiau tot acolo unde locuiseră părinţii lor, adică în Kristiansand. Mama lui, care nu avea studii, se trăgea din Åsgårdstrand, tatăl ei fusese pilot de navă, iar familia ei număra şi câţiva poliţişti. După ce-şi cunoscuse soţul, se mutaseră împreună

în orașul lui natal. Așa se făcea în vremea aceea. Schimbarea petrecută în anii '50 și '60 a fost o revoluție, însă fără violența și iraționalitatea specifică revoluțiilor. Nu numai că fii de pescari și de mici fermieri, de muncitori industriali din fabrici și de lucrători din magazine au făcut studii universitare pentru a deveni profesori sau psihologi, istorici sau asistenți sociali, dar mulți dintre ei s-au și stabilit în locuri foarte îndepărtate de regiunea de baștină. Faptul că au făcut toate acestea ca și cum ar fi fost de la sine înțelese spune ceva despre tăria spiritului acelor vremuri. Spiritul timpului vine din afară, dar lucrează înlăuntrul nostru. În fața lui suntem egali, însă el nu e același pentru toți. Pentru această tânără mamă din anii '60, ideea de a se căsători cu un individ dintr-o gospodărie vecină și de a-și petrece restul vieții acolo ar fi fost absurdă. Ea voia să plece! Voia să aibă *propria* viață! Același lucru a fost valabil pentru frații și surorile ei, și asta era situația în mai toate familiile din țară. De unde, însă, o asemenea dorință? De unde această aspirație imperioasă? Într-adevăr, de unde această *idee de nou*? În familia ei nu exista vreo astfel de tradiție, singurul care plecase de acasă era unchiul Magnus, fratele tatălui ei, și el emigrase în America din cauza sărăciei, iar viața pe care o dusese acolo fusese, vreme îndelungată, prea puțin diferită de cea pe care o trăise pe coasta de vest a Norvegiei. Pentru tânărul tată al anilor '60, lucrurile stăteau altfel: în familia lui era de așteptat ca bărbatul să capete o educație, deși nu neapărat să se însoare cu fiica unui fermier din vest și să se stabilească într-un orășel din sud.

Iată-i, așadar, pe cei doi tineri părinți în această zi călduroasă și înnorată de august a anului 1969, în drum către noua lor casă. Tatăl căra două valize burdușite cu haine tipice anilor '60, în vreme ce mama împingea un cărucior tot din anii '60, în care se afla un bebeluș îmbrăcat în hăinuțe tot ale vremii, albe și încărcate de dantelă,

iar între ei, legănându-se în mers, vesel şi curios, nerăbdător şi entuziasmat, păşea fiul lor cel mare, Yngve. Au trecut astfel printr-o fâşie îngustă de pădure, de-a lungul porţiunii de teren drept, spre poarta ce străjuia curtea complexului cu locuinţe de închiriat. La dreapta era un atelier mecanic deţinut de un oarecare Vraaldsen, la stânga, în jurul unei zone circulare cu pietriş, stăteau câteva barăci mari şi roşii, iar în spatele lor se vedea o pădure de pini.

La un kilometru distanţă către est se afla biserica din Tromøya, zidită din piatră în 1150, dar cu porţiuni de zid mai vechi, şi care era, se pare, una dintre cele mai vechi biserici din ţară. Se înălţa pe un mic dâmb şi era folosită din timpuri străvechi ca punct de reper pentru navele care treceau pe acolo, motiv pentru care apărea pe toate hărţile de navigaţie. Pe Mærdø, o insulă mică din largul coastei, se găsea un vechi conac al unui căpitan de navă, mărturie a perioadei de aur a regiunii, secolul al XIX-lea, când comerţul cu lumea de afară, mai ales cu cherestea, fusese înfloritor. De altfel, în excursiile la muzeul Aust-Agder, claselor de copii li se arătau artefacte olandeze sau chineze din epoca respectivă sau chiar mai vechi. Pe Tromøya s-au descoperit chiar plante exotice, aduse cu vapoarele care îşi descărcau acolo apa reziduală, iar la şcoală se învăţa că în Norvegia cartoful fusese pentru prima dată cultivat pe Tromøya. Insula era menţionată de mai multe ori în vechile saga norvegiene ale lui Snorri Sturluson, în pământul pajiştilor şi al câmpiilor se mai găseau vârfuri de săgeţi din Epoca Pietrei, iar printre pietrele rotunde de pe întinsele plaje de prundiş zăceau fosile.

Dar, la vremea când această familie nou sosită străbătea agale regiunea, ducându-şi cu ea toată avuţia, nu secolul al X-lea sau al XIII-lea, al XVII-lea sau al XIX-lea erau cele care îşi puseseră amprenta asupra împrejurimilor, ci perioada celui de-al Doilea Război Mondial. Zona fusese

folosită de nemți în timpul războiului; barăcile și multe dintre casele de aici fuseseră construite de ei. În pădure existau buncăre intacte din cărămidă, iar pe falezele de stâncă de deasupra plajelor, mai multe locașuri de artilerie. În vecinătate se găsea chiar și un vechi aerodrom german.

Casa unde aveau să locuiască în anii următori era oarecum izolată, situată undeva în mijlocul pădurii și zugrăvită în roșu, cu ferestre albe. Dinspre mare, care nu se vedea de acolo, deși era la doar câteva sute de metri mai jos, se auzea susurul constant al valurilor. Mirosea a pădure și a apă sărată.

Tatăl a pus jos valizele, a luat cheia și a deschis ușa. Înăuntru erau un hol, o bucătărie, o cameră de zi cu șemineu, o încăpere care servea deopotrivă de baie și de spălătorie, iar la etaj, trei dormitoare. Pereții nu fuseseră izolați, iar bucătăria era simplu utilată. Nu existau telefon, mașină de spălat vase, mașină de spălat rufe sau televizor.

–Am ajuns! a spus tatăl, ducând bagajele în dormitor, în timp ce Yngve alerga de la fereastră la fereastră și arunca priviri afară, iar mama lăsa căruciorul cu bebelușul adormit pe veranda din fața ușii.

Nu, nu-mi amintesc nimic din perioada aceea, desigur. Mi-e imposibil să mă identific cu sugarul căruia părinții mei i-au făcut poze – într-atât, încât pare o nebunie să folosesc cuvântul „eu" în legătură cu făptura care stă întinsă, de pildă, pe masa de înfășat, cu o piele neobișnuit de roșie, cu brațele și picioarele întinse și chipul schimonosit de un țipăt al cărui motiv nu mai e cunoscut de nimeni, sau așezată pe o blană de oaie pe podea, într-o pijama albă, cu fața la fel de roșie și cu ochi mari, negri, ușor crucișați. Să fie oare această ființă aceeași cu cea care stă aici, la Malmö, și scrie aceste rânduri? Și oare va fi ființa de patruzeci de ani care stă aici, la Malmö, și scrie aceste rânduri într-o zi înnorată de septembrie, într-o cameră

invadată de forfota traficului de afară şi de vântul tomnatic care şuieră prin sistemul învechit de ventilaţie, aceeaşi cu moşneagul cărunt şi zbârcit care, peste alţi patruzeci de ani, va vieţui, tremurând şi salivând, într-un azil de bătrâni undeva prin pădurile suedeze? Ca să nu mai vorbim despre corpul care într-o zi va zăcea întins pe o masă, într-o morgă? Şi care se va numi în continuare „Karl Ove". Nu e absolut incredibil că un singur nume poate să denumească toate acestea: fătul din burta mamei, sugarul de pe masa de înfăşat, bărbatul de patruzeci de ani din faţa calculatorului, bătrânul de pe scaun, cadavrul de pe masă? N-ar fi mai firesc să lucrezi cu nume diferite, din moment ce identitatea şi percepţia de sine diferă într-o măsură aşa de mare? Ca fătul să se numească Jens Ove, spre exemplu, sugarul Nils Ove, băiatul de la cinci la zece ani, Per Ove, cel de la zece la doisprezece ani, Geir Ove, tânărul de la doisprezece la şaptesprezece ani, Kurt Ove, cel de la şaptesprezece la douăzeci şi trei de ani, John Ove, cel de la douăzeci şi trei la treizeci şi doi de ani, Tor Ove, cel de la treizeci şi doi la patruzeci şi şase de ani, Karl Ove şi aşa mai departe? În acest fel, primul prenume ar reprezenta unicitatea vârstei, cel de-al doilea ar fi un simbol al continuităţii, iar numele de familie ar arăta apartenenţa la neam.

Nu, nu-mi amintesc nimic din perioada aceea, nici nu mai ştiu în ce casă am locuit, deşi tata mi-a arătat-o cândva. Tot ce ştiu despre vremurile acelea ştiu din spusele părinţilor mei şi din fotografiile pe care le-am văzut. O iarnă cu zăpadă de câţiva metri înălţime, cum se mai întâmplă în sud, şi drumul către casă care aducea cu un defileu îngust. Sau iată-l pe Yngve împingând un cărucior în care stau eu, iată-l pe schiurile lui scurte, zâmbind fotografului. În casă, arată cu degetul spre mine şi râde; sau eu stau singur şi mă ţin cu mâna de pătuţ. Îi spuneam „Aua", de altfel, acesta a fost primul meu cuvânt. El era şi singurul care înţelegea ce spuneam, după cum mi s-a

povestit, şi care le traducea părinţilor. Mai ştiu că Yngve mergea din uşă în uşă şi întreba oamenii dacă au copii. Asta povestea mereu bunica din partea tatălui. „E vreun copil aici?" repeta ea cu voce de băieţel şi râdea. Şi mai ştiu că am căzut de pe scări şi am suferit un fel de şoc, am încetat să respir, m-am făcut vânăt la faţă şi am avut convulsii; mama a fugit imediat cu mine în braţe la cel mai apropiat vecin care avea telefon. Credea că e epilepsie, dar nu era, n-a fost, de fapt, nimic. Ştiu de asemenea că tatei îi plăcea să fie profesor, că era un pedagog înzestrat şi că, într-unul din anii aceia, a mers cu clasa lui într-o excursie la munte. În fotografiile de acolo pare tânăr şi fericit, înconjurat de adolescenţi îmbrăcaţi în ţinute tipice pentru prima parte a anilor '70. Pulovere croşetate, pantaloni largi, cizme de cauciuc. Aveau părul mare, nu mare şi prins în sus ca în anii '60, ci mare şi moale, căzând peste chipurile lor blânde. Mama spunea cândva că tata n-a fost niciodată mai fericit ca atunci. Există apoi poze cu mine şi Yngve şi cu bunica din partea tatălui – două făcute în faţa unui lac îngheţat, în care atât eu, cât şi Yngve eram îmbrăcaţi în nişte pulovere largi, amândouă împletite de bunica, al meu galben-muştar cu maro, şi două făcute pe veranda casei lor din Kristiansand. Într-una ea stă cu obrazul lipit de al meu, afară e toamnă, cerul e albastru, soarele, la asfinţit, iar noi privim oraşul; aveam poate doi sau trei ani.

Ai putea crede că fotografiile acestea sunt încărcate de amintiri, că reprezintă o parte a memoriei mele, doar că acel „eu" care stă de obicei la baza amintirilor nu există, şi atunci te întrebi ce mai semnifică ele? Am văzut nenumărate imagini din vremea aceea cu familiile prietenilor şi ale iubitelor mele, şi sunt toate foarte asemănătoare. Aceleaşi culori, aceleaşi haine, aceleaşi încăperi, aceleaşi îndeletniciri. Dar de pozele acestea nu mă leagă nimic, ele sunt, într-un fel, lipsite de sens, iar lucrul acesta devine

şi mai clar când mă uit la fotografiile generaţiilor anterioare, o adunătură de oameni purtând haine ciudate şi făcând lucruri pentru mine de neînţeles. Timpul e cel care apare în poze, nu oamenii, ei nu se lasă surprinşi. Nici măcar cei din imediata mea vecinătate. Cine e femeia care poza în faţa sobei din apartamentul de pe strada Thereses, îmbrăcată într-o rochie albastru-deschis, într-o poziţie tipică anilor '60, cu genunchii strânşi şi gleznele depărtate? Cea cu părul aranjat? Cu ochii albaştri şi zâmbetul discret, atât de discret, încât nici nu poate fi perceput ca atare? Care ţinea o mână pe mânerul termosului lucios cu capac roşu? Da, e într-adevăr mama mea, propria mea mamă, dar cine era ea? La ce se gândea? Cum îşi vedea viaţa, cea pe care o dusese până atunci şi cea care o aştepta de atunci înainte? Numai ea poate şti, căci poza nu dezvăluie nimic. O femeie necunoscută, într-o încăpere necunoscută, asta-i tot. Şi bărbatul pe care, zece ani mai târziu, îl vedem aşezat pe un povârniş de munte, bându-şi cafeaua din capacul aceluiaşi termos, fiindcă uitase să împacheteze ceştile de cafea înainte de plecare, el cine e? Cel cu barbă neagră, îngrijită, şi cu părul negru des? Cu buzele delicate şi ochii vioi? Ei bine, da, e tatăl meu, propriul meu tată. Dar cine era el cu adevărat în acel moment – sau în oricare altul – nu mai ştie nimeni. Şi asta e situaţia tuturor acestor imagini, inclusiv a celor în care apar eu. Sunt complet goale, singurul sens care mai poate fi desluşit în ele este cel imprimat de timp. Şi totuşi, aceste fotografii sunt o parte din mine şi din biografia mea cea mai intimă, după cum alte poze reprezintă o parte a biografiei altora. Cu sens, fără sens, cu sens, fără sens, acesta este râul care se scurge prin viaţa noastră şi creează tensiunea ei inerentă. Adun tot ce-mi amintesc din primii şase ani de viaţă şi tot ce mai există din perioada aceea, fotografii şi obiecte, ele formează o parte importantă a identităţii mele, acordând periferiei altfel goale şi fără amintiri a „eu"-ului meu sens

şi continuitate. Din aceste frânturi mi-am construit atât un Karl Ove, cât şi un Yngve, o mamă şi un tată, o casă în Hove şi o casă în Tybakken, o bunică şi un bunic pe linie paternă, bunici pe linie maternă, un cartier şi o mulţime de copii.

Această stare de provizorat, asemănătoare cu a unui ghetou sărac, este ceea ce numesc copilăria mea.

Memoria nu e o dimensiune pe care să te poţi baza în viaţă. Şi asta din simplul motiv că ea nu consideră adevărul lucrul cel mai important. Nu criteriul adevărului este cel care o face să redea un eveniment în mod corect sau nu, ci interesul propriu. Memoria este pragmatică, este perfidă şi vicleană, dar nu într-un fel ostil sau plin de ură; dimpotrivă, ea face orice pentru a-şi mulţumi stăpânul. Ceva împinge anumite amintiri spre nimicnicia uitării, ceva le distorsionează pe altele până devin de nerecunoscut, pe câteva le răstălmăceşte complet, şi tot ceva – şi acest ceva poate fi egal cu nimic – îşi aminteşte de o altă serie de evenimente în mod acut, clar şi precis. Ce-ţi aminteşti corect nu e niciodată alegerea ta.

În ce mă priveşte, memoria primilor şase ani din viaţă ar putea fi considerată practic absentă. Nu-mi amintesc aproape nimic. Habar n-am cine mă îngrijea, ce făceam, cu cine mă jucam, totul a fost dat uitării, anii 1968–1974 sunt un mare hău în existenţa mea. Puţinul pe care-l pot aduna nu valorează mare lucru: stau pe un pod de lemn într-o pădure alpină rară, sub mine susură un râu larg, apa e verde şi albă, sar de colo colo, podul se clatină, iar eu râd. Lângă mine se află Geir Prestbakmo, vecinul meu, care ţopăie la rândul lui în timp ce râde. Apoi stau pe bancheta din spate a unei maşini, ne oprim la un semafor, tata se întoarce către mine şi spune că am ajuns în Mjøndalen. Mergeam la un meci al echipei IK Start, mi s-a povestit, dar nici din excursie, nici din meci sau din întoarcerea

acasă nu-mi amintesc altceva. Într-o altă imagine, urc dealul din faţa casei împingând un camion mare de plastic, e pictat cu galben şi cu verde, ceea ce-mi dă un sentiment uimitor de bogăţie şi de bucurie.

Asta e tot. Ăştia sunt primii mei şase ani.

Acestea sunt însă amintiri canonizate, consolidate deja la vârsta de şapte–opt ani, magia copilăriei: primele lucruri reţinute în memorie. Pe lângă ele, există şi alte tipuri de amintiri. Cele care nu sunt stabile şi care nu se lasă controlate de voinţă, dar care acum, ca şi atunci, îmi răsar brusc în minte şi, pentru o clipă, plutesc înăuntrul ei, dintr-o parte în alta, ca un fel de meduză transparentă, trezită la viaţă de un anumit miros, de un anumit gust, de un anumit sunet... Sunt însoţite întotdeauna de un sentiment imediat şi intens de fericire. Există apoi amintirile asociate cu corpul, în sensul că faci ceva ce ai făcut odinioară, îţi ridici mâna pavăză împotriva soarelui, prinzi o minge, alergi de-a curmezişul unei pajişti cu un zmeu în mână şi cu propriii copii pe urmele tale. Sunt şi amintiri care acompaniază sentimente: mânia bruscă, plânsul neaşteptat, frica bruscă, şi deodată te trezeşti acolo unde erai cândva, ca şi cum te-ai fi catapultat înapoi în tine însuţi, călătorind prin timp cu o viteză nebunească. Şi mai sunt amintirile legate de natură, deoarece natura din copilărie e diferită de cea de mai târziu, fiind percepută cu totul altfel. Fiecare piatră, fiecare copac aveau o anumită semnificaţie atunci, şi, atât din cauza faptului că totul era văzut pentru prima oară, cât şi fiindcă a fost văzut de atâtea ori, s-a sedimentat în adâncul conştiinţei, şi nu doar vag şi aproximativ, aşa cum priveliştea din faţa casei se dezvăluie adultului când îşi închide ochii s-o evoce, ci aproape monstruos de precis şi de detaliat. În gândurile mele, e de ajuns să deschid uşa şi să ies din casă pentru ca imaginile să mă năpădească. Pietrişul de pe alee, vara, aproape vineţiu la culoare. Ah, numai drumurile copilăriei cât însemnau!

Şi maşinile din anii '70 care erau parcate pe ele! „Broscuţele" Volkswagen, Citroënurile DS 21, Fordurile Taunus sau Granada, Opelurile Ascona sau Kadett, Fordurile Consul, maşinile Lada, Volvourile Amazon... Gândurile-mi zboară peste pietriş, de-a lungul gardului maroniu, peste şanţul superficial ce separa strada noastră, Nordåsen Ringvei, de şoseaua Elgstien, care străbătea întreaga regiune şi trecea prin alte două cartiere în afară de al nostru. Îmi amintesc şi acum o pantă de pământ mănos, închis la culoare, care cobora de la marginea drumului spre pădure. Felul în care tulpini micuţe, subţiri şi verzi au început să se ivească din el aproape imediat, fragile şi oarecum stinghere pe întinderea nouă şi imensă, şi cum s-au înmulţit dezlănţuit în anul care a urmat, până când panta a fost complet acoperită de o vegetaţie deasă, luxuriantă. Copăcei, iarbă, degeţei, păpădii, ferigi şi arbuşti care au şters complet linia de demarcaţie dintre drum şi pădure. Îmi aduc aminte şi de cum urcam spre vârful dealului, pe trotuarul cu bordurile lui înguste de cărămidă, şi o, Doamne! de şuvoiul de apă care curgea, uneori vijelios, pe stradă când ploua! Şi de poteca din dreapta, o scurtătură către noul supermarket B-Max. Mica băltoacă mocirloasă de alături, cam cât două locuri de parcare obişnuite, şi mestecenii care se aplecau parcă însetaţi deasupra ei. Şi mai sus casa lui Olsen, în vârful micului dâmb, şi drumul care tăia prin spatele ei, strada Grevling. În prima casă de pe stânga locuiau John şi sora lui, Trude, clădirea era construită pe un teren pietros. Mi-era întotdeauna frică când trebuia să trec pe acolo, în parte pentru că John ar fi putut să stea pitit, pregătit să arunce pietre sau bulgări de zăpadă în orice copil, în parte pentru că aveau un ciobănesc german... Ciobănescul acela german... Ah, acum mi-l amintesc! Ce javră nenorocită era potaia aia! Stătea legat pe verandă sau pe alee, lătra la toată lumea care trecea pe stradă, se smucea înainte şi înapoi cât îi permitea lesa,

mârâind şi schelălăind. Era costeliv, cu ochi galbeni, maladivi. Într-o zi a venit mâncând pământul către mine, la vale, cu Trude în urma lui, târând lesa după el. Auzisem că nu e bine să fugi când te urmăreşte un animal, bunăoară, un urs în pădure, că secretul era să stai complet nemişcat şi să pari calm. La fel am făcut şi eu, m-am oprit de îndată ce l-am zărit îndreptându-se spre mine. N-a contat însă deloc. Nu i-a păsat că eram nemişcat, ci şi-a deschis fălcile şi şi-a înfipt colţii în antebraţul meu, chiar lângă încheietură. Trude l-a ajuns imediat din urmă, l-a prins în lesă şi l-a smucit atât de tare încât l-a smuls de lângă mine. M-am grăbit să plec de acolo, plângând. Totul la animalul acela mă înspăimânta. Lătratul, ochii galbeni, balele care i se scurgeau din bot, colţii rotunzi, dar ascuţiţi, pe care îi aveam acum întipăriţi pe braţ. Acasă n-am suflat un cuvânt despre ceea ce se întâmplase, de frică să nu fiu luat la rost, pentru că un astfel de incident oferea mai multe pretexte pentru reproş: n-avusesem ce căuta acolo atunci, sau n-ar fi trebuit să mă smiorcăi, sau, ce Dumnezeu, mă speriam şi de un câine? Din ziua aceea, de fiecare dată când vedeam animalul acela, îmi îngheţa sângele în vine. Şi era o pacoste, pentru că auzisem nu doar că ar fi bine să stai nemişcat când un animal periculos te încolţeşte, ci şi că un câine poate mirosi frica. Nu ştiu cine-mi spusese asta, dar era unul dintre lucrurile acelea ştiute de toţi: câinii simt dacă ţi-e frică. Atunci pot deveni la rândul lor speriaţi sau agresivi şi pot ataca. Dacă nu-ţi e teamă, sunt şi ei prietenoşi.

Cât m-am mai gândit la asta! Cum erau câinii capabili *să miroasă* frica? Cum *miroase* frica? Şi oare puteai să te prefaci că nu ţi-e teamă, astfel încât ei să te adulmece şi să nu detecteze sentimentul *adevărat* care zace înlăuntrul tău?

Kanestrøm, care locuia două case mai sus de a noastră, avea şi el un câine. Era un golden retriever pe nume Alex,

blând ca un miel. Îl urma pe domnul Kanestrøm oriunde se ducea, dar se lua și după oricare dintre cei patru copii ai lui, dacă se ivea șansa. Avea ochi blânzi și mișcări oarecum calme, binevoitoare. Dar chiar și de el îmi era frică. Fiindcă, atunci când apăreai pe pantă și te pregăteai să suni la ușă, lătra. Nu era un lătrat precaut, prietenos sau surprins, ci puternic, profund, zgomotos. Atunci înlemneam.

– Bună, Alex! îi ziceam câteodată când nu era nimeni în apropiere. Nu mi-e frică, înțelegi? Nu e vorba de asta.

Dacă era cineva în jur, mă simțeam nevoit să continui, să pretind că nimic nu s-a întâmplat, să-mi croiesc drum în ciuda lătrăturilor, și, când Alex ajungea în fața mea cu botul deschis, mă aplecam și-l băteam de câteva ori pe spate, în timp ce inima îmi sălta în piept și toți mușchii mi se vlăguiau de frică.

– Taci, Alex! spunea atunci Dag Lothar, venind în fugă pe aleea cu pietriș care cobora spre ușa beciului lor sau grăbindu-se dinspre ușa de la intrare. Karl Ove se teme de lătratul tău, câine prostuț!

– Nu mi-e frică, spuneam.

Dag Lothar se uita la mine cu un fel de zâmbet rigid, adică, mai bine s-o las baltă.

Apoi plecam amândoi.

Unde ne duceam?

În pădure.

Jos în golful Ubekilen.

Jos, la pontoane.

În sus, până la podul Tromøya.

Jos, la Gamle Tybakken.

La făbricuța de ambarcațiuni din plastic.

În sus, pe deal.

La lacul Tjenna.

În sus, la B-Max.

Jos, la benzinăria Fina.

Asta dacă nu cumva doar alergam încolo şi-ncoace pe strada unde locuiam, sau stăteam în faţa vreunei case, sau ne aşezam pe bordurile de piatră, sau ne căţăram în cireşul mare, care nu era al nimănui.

Asta era tot. Asta era lumea.

Dar ce lume!

Cartierele rezidenţiale nu au rădăcini în trecut, nici ramuri în viitor, cum era cazul suburbiilor de altădată. Ele au apărut ca răspuns pragmatic la o întrebare practică: unde vor locui toţi nou-veniţii? A, acolo, în pădure. Defrişăm nişte terenuri şi le scoatem la vânzare. Singura casă deja construită aparţinea familiei Beck; tatăl era din Danemarca şi îşi construise casa de unul singur, în mijlocul pădurii. N-aveau automobil, n-aveau maşină de spălat sau televizor. Nu exista curte, doar, înăuntru, printre copaci, o alee de pământ bătătorit. Un morman de lemne sub o prelată şi, iarna, o barcă răsturnată în curte. Cele două surori, Inga Lill şi Lisa, mergeau la gimnaziu şi au avut grijă de mine şi de Yngve în primii ani cât am locuit acolo. Fratele lor se numea John, era cu doi ani mai în vârstă ca mine, purta haine ciudate, cusute de mână, şi era total neinteresat de ceea ce ne interesa pe noi, îl preocupau alte lucruri de care noi n-aveam habar. Şi-a construit propria barcă la doisprezece ani. Nu una ca ale noastre, plutele acelea pe care le încropeam din visuri şi chef de aventură, ci o barcă funcţională, adevărată. Ai fi zis că la şcoală trebuia să fie luat în râs, dar n-a fost, distanţa era, într-un fel, prea mare. Nu era unul dintre noi şi nici nu voia să fie. Tatăl lui, danezul care mergea pe bicicletă şi care nutrise probabil dorinţa de a locui singur-singurel în mijlocul pădurii încă de pe când trăia în Danemarca, trebuie să fi fost profund dezamăgit când fuseseră concepute şi aprobate planurile de construire a cartierului şi primele utilaje ajunseseră sus, în pădure, chiar lângă casa lui. Familiile

care se mutaseră aici veneau de peste tot din țară și toate aveau copii. Într-o clădire de peste drum locuia Gustavsen, el era pompier, soția lui era casnică, sosiseră din Honningsvåg, iar copiii lor se numeau Rolf și Leif Tore. Chiar vizavi de casa noastră locuia familia Prestbakmo, el era profesor, ea asistentă, veniseră din Troms, iar copiii se numeau Gro și Geir. Pe aceeași parte cu noi stătea familia Kanestrøm, el era lucrător la poștă, ea era casnică, se trăgeau din Kristiansand, și pe copiii lor îi chema Steinar, Ingrid Anne, Dag Lothar și Unni. Pe partea cealaltă stătea familia Karlsen, el marinar, ea vânzătoare, erau de pe coasta de est a Norvegiei, copiii se numeau Kent Arne și Anne Lene. Mai sus era familia Christensen, el marinar, meseria ei n-o știu, copiii erau Marianne și Eva. Vizavi de ei locuia familia Jacobsen, el tipograf, ea casnică, amândoi din Bergen, numele copiilor erau Geir, Trond și Wenche. Mai sus de ei stătea familia Lindland, venită de pe coasta sudică a Norvegiei, copiii se numeau Geir Håkon și Morten. Pe aici pe undeva începeam să pierd șirul în ceea ce privește numele și ocupațiile părinților. Copiii de acolo se numeau Bente, Tone Elisabeth, Tone, Liv Berit, Steinar, Kåre, Rune, Jan Atle, Oddlaug, Halvor. Cei mai mulți erau de seama mea, cel mai mare era cu șapte ani mai în vârstă, cel mai mic avea cu cinci ani mai puțin. Cinci dintre ei aveau să meargă la școală în aceeași clasă cu mine.

Noi ne-am mutat acolo în vara anului 1970, într-o vreme când majoritatea caselor din împrejurimi erau încă în construcție. Alarma stridentă care suna înainte de o explozie a fost un zgomot obișnuit în copilăria mea, iar sentimentul acela cu totul special de sfârșit al lumii pe care îl ai când undele de șoc se propagă prin sol și zgâlțâie podeaua casei era și el firesc. Gândul că existau legături deasupra pământului – drumuri, cabluri electrice, păduri și mări – părea normal, dar faptul că așa ceva se găsea și în

subteran era de-a dreptul tulburător. Nu trebuia oare ca pământul pe care călcam să fie de neclintit şi de nepătruns? Pe de altă parte, orice cavitate în sol exercita asupra mea şi a copiilor cu care am crescut o atracţie specială. Deseori ne înghesuiam în jurul vreunei gropi săpate fie pentru canalizare, fie pentru a îngropa cabluri electrice, fie pentru fundaţiile vreunei pivniţe, şi ne holbam în adâncul ei, galben – acolo unde era nisip –, negru, maro ori roşcat – unde era pământ –, cenuşiu – unde era lut. Fundul gropii se acoperea întotdeauna, mai devreme sau mai târziu, cu o peliculă impermeabilă de apă plumburiu-gălbuie, deasupra căreia răsărea uneori creştetul câte unui bolovan. Peste groapă trona un excavator lucios, galben sau portocaliu, oarecum asemănător cu o pasăre, cu cupa ca un cioc în vârful gâtului lung, iar lângă el era parcat câte un camion, cu faruri pe post de ochi, cu grătarul de aerisire ca o gură şi cu platforma acoperită de prelată, ca un spate. Când era vorba de construcţii mai importante, apăreau şi buldozere sau basculante, cel mai adesea galbene, cu roţi enorme, ale căror şanţuri erau adânci de o palmă. Dacă aveam noroc, găseam mormane de fitil detonant în sau lângă groapă, pe care le şterpeleam, deoarece aveau o mare valoare de schimb sau de întrebuinţare. În rest, se găseau întotdeauna bobine în apropiere, înalte cât un stat de om, de fapt, nişte roţi de lemn similare mosoarelor, de pe care se trăgeau cabluri, şi stive de conducte netede de plastic, ruginii, cu diametrul cât antebraţele noastre. Mai erau şi alte stive, cu ţevi de ciment, şi puţuri prefabricate de ciment, aspre şi frumoase, puţin mai înalte ca noi, perfecte pentru căţărat; un fel de covoare fixe făcute din anvelope uzate, care se foloseau în timpul demolărilor; stâlpi de telefon, verzi la culoare din cauza substanţei folosite pentru tratarea lemnului; lăzi cu dinamită; barăci unde muncitorii se schimbau şi mâncau. Cât timp ei erau acolo, noi ne ţineam la o distanţă respectabilă şi ne uitam la ce

făceau. Când nu erau, coboram în groapă, ne cățăram pe roțile basculantei, mergeam în echilibru pe stivele de conducte, zgâlțâiam ușile barăcilor și trăgeam cu ochiul pe ferestre, coboram în puțurile de ciment, încercam să rostogolim bobinele, ne umpleam buzunarele cu bucăți din tot felul de cabluri, cu mânere de plastic, cu fitil de detonare. Pentru noi, nimeni nu era mai presus de acești muncitori, nici o altă meserie nu părea mai plină de sens. Pe mine nu mă interesau detaliile tehnice, nici marca utilajelor de construcții. Ceea ce mă impresiona cel mai mult, dincolo de felul în care muncitorii modificau peisajul, erau semnele vieții private pe care le aduceau cu ei. De pildă, momentul în care scoteau un pieptăn din salopeta portocalie sau din pantalonul albastru, larg, aproape inform, și se pieptănau, cu casca sub braț, în mijlocul tuturor mașinăriilor, sau clipa misterioasă, aproape de neînțeles, când ieșeau din magazie după-amiaza, în haine absolut normale, intrau în mașinile lor și o luau din loc ca niște oameni absolut normali.

Erau și alți muncitori pe care îi urmăream atent și neobosit. Dacă în zonă apărea cineva de la compania de comunicații Televerket, vestea se răspândea ca fulgerul printre copii. Uite mașina, uite muncitorul, un inginer de telecomunicații, și uite INCREDIBILII lui pantofi de cățărat! Cu ei în picioare și încins cu brâul de unelte, fixa un harnașament care îi înconjura mijlocul și stâlpul și apoi, cu mișcări lente și bine cumpănite, dar pentru noi COMPLET de neînțeles, începea să se cațere. Cum era POSIBIL? Cu spatele drept, fără semne vizibile de efort, fără să se forțeze în vreun fel, urca parcă ALUNECÂND spre vârf. Zeci de ochi îl țintuiau cu privirea în timp ce lucra acolo sus. Nici unul dintre noi nu pleca, pentru că în curând omul avea să se dea jos, la fel de ușor, de fără efort și de neînțeles. Cum ar fi fost să ai asemenea încălțări, cu

cârligul acela curbat de metal care se înfăşura în jurul stâlpului? Ce-ar mai fi putut să-ţi stea atunci împotrivă?

Erau apoi muncitorii de la canalizare. Îşi parcau maşina lângă una dintre numeroasele guri de canal, amplasate fie în asfalt, fie înălţate pe un cerc de cărămidă, şi, cu cizme care le ajungeau până la BRÂU!, ridicau oblic, cu o rangă, capacul de metal rotund, extrem de greu, îl aşezau deoparte şi începeau să coboare. Vedeam cum li se făceau nevăzute în groapă mai întâi gambele, apoi coapsele, stomacul, pieptul şi, în cele din urmă, capul... Şi ce era acolo, dedesubt, dacă nu un tunel? În care curgea apa? Prin care te puteai plimba? Era extraordinar! Poate că unul dintre ei ajunsese deja departe, pe lângă bicicleta lui Kent Arne, care zăcea aruncată pe trotuar, la vreo douăzeci de metri distanţă – doar că el era *sub* pământ! Sau poate că aceste guri erau doar un fel de puţuri din care se puteau verifica ţevile şi de unde puteai aduce apă când izbucnea vreun incendiu? Nimeni nu ştia, întotdeauna ni se spunea să stăm deoparte când coborau muncitorii. Nimeni nu îndrăznea să-i întrebe şi nimeni n-avea atâta forţă să ridice singur capacele grele de metal, asemănătoare cu nişte monede. Aşa că gurile de canal au rămas un mister, ca multe altele pe vremea aceea.

Chiar înainte să începem să mergem la şcoală eram liberi să hoinărim pe unde voiam, cu două excepţii. Una era drumul principal, cel care venea dinspre podul Tromøya şi ducea la benzinăria Fina. Cealaltă era lacul. Nu te duce niciodată singur la lac! ne avertizau adulţii. Dar, până la urmă, de ce nu? Credeau că o să cădem în apă? Nu, nu asta era, ne-a spus cineva în timp ce stăteam pe marginea stâncoasă de lângă pajiştea îngustă unde jucam uneori fotbal, şi ne uitam la apa spre care faleza cobora abrupt, cam la treizeci de metri mai jos. Era vorba de ştima apelor. Răpea copii.

– Cine ţi-a spus?

–Mama şi tata.

–*Aici* locuieşte?

–Da.

Ne-am uitat la suprafaţa cenuşie a golfului Ubekilen. Nu era exclus să fie ceva sub luciul apei.

–Doar aici? a zis cineva. Putem să mergem în altă parte? La lacul Tjenna, de exemplu?

–Sau la Micul Hawaii?

–Acolo sunt alte ştime. Sunt periculoase. Chiar sunt. Mama şi tata mi-au spus. Fură copiii şi-i îneacă.

–Poate să vină aici, sus?

–Nu ştiu. Nu, nu cred. Probabil că nu. E prea departe. Doar pe marginea apei e periculos.

După această discuţie, multă vreme mi-a fost frică de ştime, dar nu atât de frică cum îmi era de vulpi. Gândul la ele mă îngrozea şi, dacă vedeam vreun tufiş mişcându-se sau auzeam ceva mişunând prin preajmă, fugeam să mă pun la adăpost, către vreun luminiş din pădure sau sus, în cartierul nostru, unde vulpile nu se aventurau niciodată. Îmi era atât de teamă de vulpi, încât era de ajuns ca Yngve să zică „sunt o vulpe, vin să te iau", când stătea în patul suprapus, deasupra mea, ca eu să îngheţ de spaimă. „Nu, nu eşti", îi spuneam atunci. „Ba da", zicea el, aplecându-se peste margine şi încercând să mă lovească. Chiar dacă făcea asta şi uneori mă speria, mi-a fost dor de el atunci când fiecare a primit camera lui şi a trebuit dintr-odată să dorm singur. Mda, camera nouă era la urma urmei tot *înăuntru*, în casă, dar nu era ca atunci când ştiam că Yngve doarme în patul de deasupra. Înainte puteam să-l întreb pur şi simplu: „Acum ţi-e frică?", şi el mi-ar fi răspuns: „Nu, de ce să-mi fie? N-are de ce să-ţi fie frică aici", şi atunci aş fi ştiut că are dreptate şi m-aş fi liniştit.

Teama de vulpi a slăbit din intensitate în jurul vârstei de şapte ani. Golul pe care l-a lăsat a fost umplut însă de alte spaime. De pildă, într-o dimineaţă, când am trecut

pe lângă televizorul deschis la care nu se uita nimeni, rula un film de matineu, şi în el, o, nu, o, nu! un om fără cap urca o scară! Brrrr! Am zbughit-o în camera mea, dar fără prea mare folos, eram la fel de singur şi lipsit de apărare şi acolo, aşa că nu mi-a rămas decât să mă duc s-o caut pe mama, dacă era acasă, sau pe Yngve. Imaginea bărbatului fără cap m-a bântuit, şi nu doar noaptea, cum se întâmpla cu celelalte viziuni înspăimântătoare. Nu, omul fără cap se putea ivi în mijlocul zilei, şi, dacă eram singur, nu conta că soarele strălucea şi păsările ciripeau, inima îmi bătea ca un ciocan şi frica mi se răspândea până în măduva oaselor. Mă tulbura şi mai tare faptul că se întâmpla ca întunericul acesta să apară când afară era lumină. De fapt, dacă era ceva de care să-mi fie cu adevărat frică, era acest întuneric pe lumină. Şi îngrozitor era că nu puteam face nimic în privinţa lui. Nu-mi folosea la nimic să strig după ajutor, să stau într-un spaţiu deschis, să fug. Era apoi o copertă a revistei de benzi desenate *Detektiv* pe care tata o avea din copilărie şi pe care mi-a arătat-o într-o zi, şi pe ea era desenat un schelet ducând un bărbat pe umăr. Avea capul întors şi se uita cu orbitele lui goale direct spre mine. Până şi de scheletul acela îmi era frică, şi el îşi făcea apariţia în situaţii mai mult sau mai puţin neaşteptate. Mi-era frică şi de apa caldă de la baie. Când dădeai drumul la robinet, un sunet strident răsuna în conducte, şi imediat după aceea, dacă nu-l răsuceai la loc, începea să bubuie în interior. Zgomotele acestea sălbatice şi ascuţite îmi îngheţau sângele în vine. Exista o modalitate de a le evita, trebuia să dai drumul mai întâi la apa rece şi apoi să potriveşti apa caldă. Aşa făceau mama, tata şi Yngve. Am încercat şi eu, dar sunetul acut care străbătea pereţii şi era urmat de o huruială tot mai bubuitoare, ca şi cum ceva acolo jos se înfuria cu tot mai multă sălbăticie, ţâşnea chiar în clipa când atingeam robinetul de apă caldă, aşa că îl închideam cât puteam de repede şi mă năpusteam afară din baie,

în timp ce frica mi se răspândea în tot corpul. Ca urmare, dimineața fie mă spălam în apă rece, fie în apa murdară, dar călduță, a lui Yngve.

Câinii, vulpile și conductele de apă erau amenințări concrete și fizice, știam cum să mă raportez la ele, erau sau nu erau prezente. Dar bărbatul fără cap și scheletul care rânjea țineau de lumea celor morți și nu-i puteai controla în același fel, ar fi putut fi oriunde – în dulap, dacă-l deschideai pe întuneric, pe scară, când urcai sau coborai, în pădure, ba chiar și sub pat sau în baie. Până și propria mea reflexie în geam o legam de aceste făpturi de dincolo, poate pentru că apăreau doar când se lăsa întunericul, și era un gând înfiorător, să-ți vezi propria imagine în ochiul negru al ferestrei și să-ți închipui că nu ești tu, ci un spectru care se holbează la tine.

În anul în care am început școala, nici unul dintre noi nu mai credea în știme, spiriduși sau troli, ba chiar râdeam de cei care credeau încă, în schimb, ideea fantomelor și a spectrelor n-a dispărut, poate pentru că nu îndrăzneam s-o ignorăm; morții există, știam cu toții. Alte noțiuni care sălășluiau în mințile noastre, provenite din aceeași zonă obscură a mitologiei, erau mai luminoase și mai nevinovate, de exemplu, cea despre capătul curcubeului unde ar trebui să se afle o comoară. Credeam atât de mult în existența ei, încât în toamna în care am mers în clasa întâi am pornit s-o căutăm. Trebuie să fi fost într-o sâmbătă de septembrie, plouase toată dimineața. Ne jucam pe drum, mai jos de casa unde locuia Geir Håkon, mai precis, în șanțul inundat. Chiar în locul acela, strada înconjura un perete de stâncă dinamitat, de pe al cărui vârf acoperit cu mușchi, iarbă și pământ se prelingea un fir de apă. Aveam cizme de cauciuc, pantaloni groși impermeabili și geci în culori vii, iar căciulile ne erau strânse sub bărbie și amuțeau sunetele; propria respirație

şi mişcările capului, acolo unde urechile atingeau interiorul glugii, se auzeau mereu tare şi clar, în timp ce toate celelalte sunete erau reduse în intensitate şi veneau parcă de la distanţă. Printre copacii de pe cealaltă parte a drumului şi pe vârful dealului de deasupra noastră, ceaţa era deasă. Acoperişurile portocalii de pe ambele părţi ale pantei străluceau mat în lumina gri. Cerul atârna ca un abdomen bombat deasupra pădurii de la poalele dealului, străpuns de ploaia care continua să bată peste glugi şi peste urechile noastre dotate acum cu o sensibilitate specială.

Am făcut un baraj, dar nisipul pe care îl adunaserăm aluneca întruna, aşa că, atunci când am zărit maşina lui Jacobsen venind din susul dealului, n-am mai stat pe gânduri, ci am aruncat lopeţile şi am fugit către casa lor, unde automobilul tocmai oprea. O fâşie albăstruie de fum plutea în aer în spatele tobei de eşapament. Tatăl a ieşit pe o parte, slab ca un ţâr, cu un muc de ţigară în colţul gurii, s-a aplecat, a tras spătarul rabatabil în faţă şi l-a împins înainte, ca să facă loc la ieşire celor doi fii ai lui, Geir cel Mare şi Trond, în timp ce mama băieţilor, mică şi plinuţă, roşcată şi palidă, a coborât-o pe partea ei pe fiica lor, Wenche.

– Bună! am spus noi.

– Bună! au zis Geir şi Trond.

– Unde aţi fost?

– În oraş.

– Bună, băieţi! a spus domnul Jacobsen.

– Bună ziua!

– Vreţi să aflaţi cum se spune „777" în limba germană? ne-a întrebat el.

– Da.

– *Siebenhundert-und-siebundsiebsich!* a spus el cu voce răguşită. Ha-ha-ha!

Am râs şi noi. Hohotul i s-a transformat într-un acces de tuse.

– Bine, atunci, a zis el când i-a trecut.

A băgat cheia în încuietoarea portierei şi s-a întors. Buzele îi tremurau întruna, şi un ochi îi clipea necontrolat.

– Unde vă duceţi? a spus Trond.

– Habar n-am, am răspuns.

– Pot să vin cu voi?

– Sigur că poţi.

Trond era de o seamă cu mine şi cu Geir, dar mult mai mic de statură. Avea ochii rotunzi ca nişte mărgele, buza de jos, groasă şi roşie, nasul, mic. În jurul acestui chip ca de păpuşă creştea un păr blond, uşor ondulat. Fratele lui arăta cu totul altfel; cu ochi înguşti, şireţi, cu un zâmbet deseori batjocoritor, cu părul drept şaten-deschis şi vârful nasului pistruiat. Dar şi el era mic de statură.

– Ia pe tine o geacă! i-a spus mama lui.

– Stai numai să-mi iau geaca! a zis Trond, zbughind-o înăuntru.

Am stat fără o vorbă şi l-am aşteptat, cu braţele pe lângă corp, ca doi pinguini. Ploaia se oprise. O adiere de vânt îndoia vârfurile pinilor înalţi şi subţiri, răspândiţi prin curţile din jur. Un fir de apă se prelingea pe marginea drumului, ducând cu sine grămăjoare de ace de pin, asemănătoare cu nişte oscioare galbene de peşte sau cu V-uri mici, împrăştiate peste tot.

Norii adunaţi în spatele nostru începuseră să se răsfire. Peisajul din preajmă, cu acoperişurile, peluzele, pâlcurile sale de copaci, colinele şi pantele lui, părea să sclipească. De pe dealul de mai sus de casa noastră, căruia noi îi spuneam „muntele", se înălţa un curcubeu.

– Uite! am spus. Curcubeul!

– Mamă, ce frumos e! a zis Geir.

Trond a închis uşa casei în urma lui şi a venit în fugă spre noi.

– E un curcubeu pe munte! a zis Geir.

– Mergem să căutăm comoara?

– Da, hai! a spus Trond.

Am luat-o la goană la vale. Pe gazonul casei Karlsen, Anne Lene, sora mai mică a lui Kent Arne, ne urmărea cu privirea. Avea pe ea un ham pentru copii, prins de o frânghie lungă, ca să nu plece. Maşina roşie a mamei ei era parcată pe alee. Un felinar de pe perete răspândea o lumină firavă. Lângă casa lui Gustavsen, Trond a încetinit pasul.

– Cred că şi lui Leif Tore i-ar plăcea să vină cu noi, a spus el.

– Nu cred că e acasă, am observat eu.

– Putem oricum să întrebăm, a zis Trond, trecând pe lângă cei doi stâlpi din cărămidă de la intrare, între care nu era fixată însă nici o poartă, drept care tatăl meu obişnuia să-i ia în râs.

Pe fiecare stâlp era montată o sferă goală de metal, din care ieşea o săgeată şi care era susţinută de un bărbat gol, îndoit de spate. Era un cadran solar, şi tatăl meu râdea şi de ele, fiindcă la ce foloseau *două* cadrane solare?

– Leif Tore! a strigat Trond. Vii afară?

S-a uitat la noi, aşa că am strigat în cor:

– Leif Tore! Vii afară?

Au trecut câteva secunde. Apoi fereastra bucătăriei s-a deschis, şi mama lui a scos capul.

– Nu mai strigaţi atâta! Vine imediat, doar să-şi ia geaca impermeabilă.

Aveam o imagine foarte clară a acestei comori. Era o oală mare, neagră, cu trei picioare, plină de obiecte strălucitoare. Aur, argint, diamante, rubine, safire. La fiecare capăt al curcubeului se găsea câte o comoară. Mai plecaserăm şi înainte în căutarea ei, dar fără succes. Trebuia să te grăbeşti, curcubeiele nu durau mult.

Pentru o clipă, Leif Tore a părut doar o umbră în spatele uşii de sticlă galbenă, apoi a deschis-o. Un val de aer cald a năvălit afară odată cu el. Era întotdeauna foarte

cald la ei în casă. Am simţit un iz dulce-acrişor. Aşa mirosea la ei. Fiecare casă, în afară de a noastră, avea propriul ei miros, acesta era al lor.

– Ce facem? a întrebat el trântind uşa în urma lui, încât geamul a început să vibreze.

– E un curcubeu pe munte, mergem să căutăm comoara, a zis Trond.

– Haideţi atunci! a zis Leif Tore luând-o la fugă.

Am alergat după el la vale, pe ultima porţiune a dealului, şi apoi în sus pe drumul care ducea la „munte". În dreptul casei noastre, am observat că bicicleta lui Yngve nu se afla la locul ei, dar atât „broscuţa" verde a mamei, cât şi Kadettul roşu al tatei erau acolo. Mama dădea cu aspiratorul când plecasem, era groaznic, uram sunetul acela, parcă un zid se împingea în mine. În plus, ai mei deschideau ferestrele când făceau curat, aerul dinăuntru devenea rece ca gheaţa, şi era ca şi cum frigul acela s-ar fi transferat şi asupra mamei, dintr-odată nu mai era loc în ea pentru nimic altceva când stătea aplecată deasupra găleţii şi storcea mopul sau când dădea cu mătura ori cu aspiratorul pe podea, şi, din moment ce doar în acest spaţiu suplimentar era loc şi pentru mine, deveneam şi eu rece în dimineţile acestea de sâmbătă, în fapt, atât de rece, încât frigul îmi pătrundea în cap şi mă împiedica să stau întins în pat şi să citesc benzile desenate, îndeletnicire care altfel îmi plăcea enorm, aşa că, în cele din urmă, nu-mi rămânea decât să mă îmbrac, să ies afară şi să sper că acolo avea să se întâmple ceva interesant.

La noi în casă făceau curăţenie şi mama, şi tata, ceea ce nu era un lucru obişnuit; din câte ştiam, nici unul dintre ceilalţi taţi nu făcea, poate doar Prestbakmo, dar nu-l văzusem niciodată îndeletnicindu-se cu aşa ceva şi mă îndoiam că se ocupa cu adevărat.

În ziua aceea însă, tata se dusese în oraş să cumpere crabi de la piaţa de peşte, după care stătuse în birou,

fumase şi corectase probabil nişte lucrări, ori citise ceva documente, ori poate îşi făcuse de lucru cu colecţia lui de timbre, sau răsfoise *Fantoma.*

De cealaltă parte a gardului nostru dat cu creozot, acolo unde începea cărarea către B-Max, apa dintr-o gură de canal inundase liziera pădurii. Rolf, fratele lui Leif Tore, spusese acum câteva zile că asta era responsabilitatea tatălui meu. „Responsabilitate" era un cuvânt pe care nu l-ar fi folosit în mod normal, aşadar, am înţeles că-l auzise de la tatăl lui. Tata era membru în consiliul local, care avea putere de decizie pe insulă, şi asta voise să spună Gustavsen, tatăl lui Leif Tore şi al lui Rolf. Tata trebuia să raporteze problema, ca ei să poată trimite pe cineva să remedieze situaţia. În timp ce urcam şi atenţia mi-era din nou atrasă de băltoaca neobişnuit de mare dintre copacii mici şi subţiri, în care pluteau ici-colo şi câteva bucăţi de hârtie igienică albă, m-am hotărât să-l înştiinţez pe tata, dacă mi se ivea ocazia; să-i spun că trebuia să anunţe inundaţia luni, la şedinţă.

Şi iată-l şi pe tata! A apărut de după colţul casei, îmbrăcat în geaca lui albastră de fâş, fără glugă, cu blugii bleumarin pe care îi purta când lucra în grădină şi cu cizmele verzi până la genunchi. Corpul îi era uşor răsucit, căci ţinea în mâini o scară pe care o târa peste gazon şi pe care în clipa următoare a înfipt-o în pământ, a înălţat-o şi a împins-o înspre acoperiş.

M-am întors şi am grăbit paşii ca să-i prind pe ceilalţi din urmă.

–Curcubeul e tot acolo! am strigat.

–Îl vedem şi noi! a strigat Leif Tore.

I-am ajuns în locul unde începea cărarea, mergeam exact în spatele gecii galbene a lui Trond, printre copacii care lăsau să cadă picuri mari de ploaie de fiecare dată când cineva dădea o ramură la o parte; am luat-o în jos, spre casa întunecată a lui Molden, care nu avea copii mici,

ci doar un adolescent cu păr lung, ochelari cu lentile mari, haine maro şi pantaloni evazaţi. Nici măcar nu ştiam cum îl cheamă, îi ziceam şi lui Molden.

Cel mai bun drum spre vârful colinei căreia noi îi ziceam „munte" trecea pe lângă grădina lor, şi în lungul ei înaintam şi noi acum, încet, pentru că terenul era abrupt, iar iarba înaltă, galbenă care creştea aici aluneca. Din când în când mă prindeam de câte un lăstar ca să păşesc. Chiar lângă culme, „muntele" era abrupt şi denivelat, imposibil de escaladat, în orice caz, cel puţin când era umed ca acum, dar la margine era o crăpătură între peretele de stâncă şi un ţanc ascuţit, unde puteai să-ţi pui piciorul şi să urci fără efort ultimii metri.

– Dar unde-o fi? a întrebat Trond, ajuns primul în vârf.

– Doar era acolo! a zis Geir, făcând semn către micul platou care se întindea la câţiva metri mai încolo.

– O, nu! a zis Leif Tore. E jos. Uitaţi-vă!

Toţi s-au întors şi s-au uitat în vale. Curcubeul plutea peste pădure, mult sub noi. Un capăt era deasupra copacilor de lângă casa lui Beck, celălalt aproape de panta înverzită ce ducea la golf.

– Păi şi-atunci ce facem, coborâm? a zis Trond.

– Dar poate comoara e în continuare aici, a spus Leif Tore cu accentul lui caracteristic. Putem cel puţin să aruncăm o privire.

– N-are cum să fie aici, i-am spus. E doar acolo unde-i curcubeul.

– Cine ar fi putut s-o ia? Asta aş vrea să ştiu, a spus Leif Tore.

– Ştii bine că nimeni, am spus. Eşti chiar prost? Şi nici n-o aduce nimeni până aici, dacă asta crezi. O aduce curcubeul.

– Tu eşti prost, a zis Leif Tore. Nu poate să dispară de la sine!

– Ba bineînţeles că poate, am spus.
– Nu poate, mă! a spus Leif Tore.
– Ba da. Caută să vezi dac-o găseşti!
– Şi eu vreau să mă uit, a spus Trond.
– Şi eu, a zis Geir.
– Eu, nu, am spus.

S-au întors şi au luat-o din loc, uitându-se în stânga şi-n dreapta. Aş fi vrut să mă duc cu ei, mă atrăgea ideea, dar acum nu se mai putea. M-am concentrat asupra peisajului. Era cel mai bun loc de admirat priveliştea din zonă. Se vedea podul Tromøya ivindu-se parcă dintre coroanele copacilor, se vedea strâmtoarea, traversată întruna de bărci, iar pe partea cealaltă se vedeau rezervoarele de gaz, imense, albe. Se vedeau insula Gjerstadholmen, şoseaua cea nouă, cu podul jos de beton, şi chiar şi golful Ubekilen în partea lui dinspre ţărm. Şi se vedea întregul nostru cartier, toate acoperişurile roşii şi portocalii printre copaci. Drumul. Grădina noastră, grădina lui Gustavsen; restul era ascuns privirii.

Cerul de deasupra clădirilor se înseninase acum aproape complet. Norii adunaţi spre oraş erau albi, pe când cei din cealaltă parte, în spatele golfului Ubekilen, arătau încă gri şi atârnau grei.

Îl puteam distinge pe tata, acolo, jos. O arătare minusculă, cât o furnică, în vârful scării rezemate de acoperiş.

Mă vedea oare cum stăteam aici? m-am întrebat.

O adiere de vânt a bătut dinspre mare.

M-am întors şi m-am uitat după ceilalţi. Două pete galbene şi una verde-deschis se mişcau înainte şi înapoi printre copaci. Platoul stâncos era cenuşiu-închis, aducând cu cerul de deasupra, cu iarbă galbenă şi, în unele locuri, în crăpături, albicioasă. O creangă groasă, foarte grea, se sprijinea pe o mulţime de ramuri laterale, subţiri ca nişte cuie, aşa încât nu atingea solul. Arăta ciudat.

În pădurea care începea de aici nu mă prea aventurasem. Cel mai mult pătrunsesem vreo treizeci de metri, până la un copac dezrădăcinat. De acolo cobora un povârniș pe care nu creșteau decât buruieni. Mărginit peste tot de pini înalți și subțiri și de peretele dens de molizi deși, mai scunzi, semăna cu o cameră încăpătoare.

Geir zicea că văzuse cândva o vulpe acolo. Nu-l credeam, dar cu vulpile nu era de glumă, așa că, pentru siguranță, ne luaserăm cu noi pachetele de mâncare și sticlele cu suc până la marginea „muntelui", de unde se deschidea, dedesubt, priveliștea întregii lumi pe care o cunoșteam.

– Uite-o! a strigat Leif Tore. Doamne! Comoara!

– Pfiii! a strigat Geir.

– Nu mă păcăliți! am strigat eu către ei.

– Uraaaaaa! a exclamat Leif Tore. Suntem bogați!

– Doamne Dumnezeule! a proclamat Trond.

Apoi s-a făcut liniște.

Oare chiar o găsiseră?

Nu se poate. Încercau să mă ducă de nas.

Dar capătul curcubeului fusese exact aici.

Dacă era adevărat ce zicea Leif Tore și oala nu dispăruse odată cu curcubeul?

Am făcut câțiva pași și am încercat să arunc o privire printre tufele de ienupăr.

– Uau, uite numai cum arată! a spus Leif Tore.

M-am hotărât rapid și m-am grăbit să-i ajung, alergând printre rădăcini și pe lângă tufișuri. Apoi m-am oprit.

Se uitau la mine.

– Te-am păcălit! Ha-ha-ha! Te-am păcălit!

– Știam de la început, am spus. Am venit după voi. Curcubeul o să dispară dacă nu ne grăbim.

– Ei, na! a zis Leif Tore. Te-am dus de nas bine de tot! Recunoaște!

– Hai, Geir! am spus. Să mergem să căutăm comoara în vale!

Geir s-a uitat jenat la Leif Tore şi la Trond. Dar era cel mai bun prieten al meu şi a venit cu mine. Trond şi Leif Tore au venit şi ei agale după noi.

–Trebuie să fac pişu, a spus Leif Tore. Hai să vedem cine face cel mai departe peste margine. Să vedeţi ce jet trag!

Să mă uşurez când tata era afară şi putea să mă vadă?

Leif Tore îşi dăduse deja jos pantalonii impermeabili şi stătea cu şliţul desfăcut, aşteptând. Geir şi Trond s-au postat şi ei alături, de o parte şi de alta, trăgându-şi pantalonii cu mişcări legănate de şold.

–Eu nu vreau, am spus. Am făcut ceva mai devreme.

–Nu-i adevărat, a spus Geir întorcându-şi capul spre mine în timp ce-şi ţinea cu amândouă mâinile puţa. Doar am fost împreună toată ziua.

–Am făcut când voi căutaţi comoara.

Aburul urinei i-a înconjurat într-o secundă. Am făcut câţiva paşi în faţă, să văd cine câştigase. În mod surprinzător, era Trond.

–Rolf şi-a tras înapoi pielea de pe puţă, a zis Leif Tore încheindu-şi fermoarul. Aşa că din start jetul lui a fost mai lung.

–Curcubeul a dispărut, a spus Geir, scuturându-şi puţa pentru ultima oară înainte s-o bage înapoi în pantaloni.

Ne-am uitat cu toţii în vale.

–Ce facem acum? a zis Trond.

–Nu ştiu, a răspuns Leif Tore.

–Mergem la debarcader? am propus eu.

–Şi ce să facem acolo? a întrebat Leif Tore.

–Ne căţărăm pe acoperiş.

–La drum! a zis Leif Tore.

Am coborât în zigzag pe pantă, croindu-ne drum prin pădurea deasă de molizi, şi am ajuns, cinci minute mai târziu, pe drumul pietruit ce înconjura golful. Pe dealul înverzit de pe cealaltă parte obişnuiam să ne dăm iarna cu

schiurile. Vara şi toamna ne duceam însă rareori încolo, căci ce-ar fi fost de făcut pe dealuri? Golful era mâlos şi puţin adânc, nu te puteai scălda în el, debarcaderul se dărăpănase, iar mica insulă dinspre celălalt ţărm era în întregime acoperită de găinaţul coloniei de porumbei ce-şi făcuse cuib acolo. Hoinăream pe coclaurile acelea, de regulă, atunci când n-aveam ceva anume de făcut – ca în dimineaţa aceasta. Deasupra noastră, între povârniş şi liziera pădurii, se afla o casă veche, albă, unde locuia o femeie bătrână şi căruntă. Nu ştiam nimic despre ea, nici cum se numea, nici ce făcea acolo. Din când în când ne uitam înăuntru, în casă, ne puneam mâinile pe fereastră şi ne apăsam feţele de geam. N-o făceam dintr-un motiv anume sau din curiozitate, ci doar pentru că puteam. Vedeam camera de zi cu mobilă vetustă sau bucătăria cu obiecte vechi. Lângă clădire, pe cealaltă latură a drumului îngust de pietriş, era un hambar roşiatic părăginit, gata parcă să se prăbuşească. Iar în locul cel mai jos, lângă albia pârâului care ieşea din pădure, se afla o magazie veche de bărci, nevopsită, cu hârtie de gudron pe acoperiş. În albia pârâului creşteau ferigi şi plante cu frunze enorme în comparaţie cu tijele lor subţiri; dacă le dădeai deoparte cu mâinile, cu mişcarea aceea de înotător pe care oamenii o fac când vor să înlăture ce le stă în drum, solul părea gol, ca şi cum plantele ne-ar fi dus de nas, ca şi cum s-ar fi prefăcut că sunt luxuriante şi verzi, în timp ce, în realitate, sub frunzele dese nu era decât pământ. Mai încolo, mai aproape de apă, ţărâna sau lutul sau ce-o mai fi fost era roşiatică, aproape ca rugina. Uneori rămâneau agăţate în ea diverse obiecte, o bucată dintr-o pungă de plastic sau un prezervativ, dar nu în zile ca aceasta, când apa ţâşnea ca un şuvoi din ţeava de sub drum şi se potolea doar când ajungea în porţiunea aceea mică asemănătoare cu o deltă, unde se împrăştia înainte de a se revărsa în golf.

Magazia de bărci era complet cenușie de trecerea timpului. În unele locuri îți puteai băga mâna între scânduri, așa că știam cum arăta interiorul, fără ca vreunul dintre noi să fi fost vreodată acolo. După ce am tras puțin cu ochiul printre crăpături, ne-am îndreptat atenția spre acoperișul pe care voiam să încercăm să-l escaladăm. Pentru asta trebuia să căutăm ceva pe care să ne suim. N-am găsit nimic potrivit în preajmă, așa că ne-am furișat până lângă hambar, iscodind împrejur. Mai întâi ne-am asigurat că nu era parcată nici o mașină pe marginea drumului. Câteodată se afla una acolo, proprietarul era un bărbat, poate chiar fiul doamnei, care se mai întâmpla să nu ne dea voie să le traversăm curtea atunci când voiam să ne prelungim pârtia de schi, lucru pe care ea nu-l făcea niciodată. Așa că de el ne feream un pic.

Nici o mașină.

Câteva cutii albe de conservă aruncate lângă perete. Le-am recunoscut de la ferma bunicii și a bunicului din partea mamei; erau de acid formic. Un butoi ruginit. O ușă prinsă-n balamale.

Însă acolo, iată! Un palet!

L-am clintit din loc. Aproape că prinsese rădăcini în pământ. Când l-am ridicat, am văzut că era plin de păduchi de lemn și de niște făpturi asemănătoare păianjenilor, care se târau în toate direcțiile. L-am cărat cu noi pe tot povârnișul, până la magazia de bărci, unde l-am proptit într-o rână și l-am sprijinit de zid. Leif Tore, recunoscut drept cel mai curajos dintre noi, urma să încerce primul. Cocoțat în vârful paletului, și-a pus un cot pe marginea acoperișului, cu cealaltă mână s-a prins strâns de ea și și-*a ridicat* un picior în aer. L-a trecut peste margine, a poposit o clipă pe acoperiș, dar, în momentul în care a încercat să se urce cu totul, mâna i-a alunecat, și el a căzut ca un sac, fără să mai apuce să-și ducă mâinile înainte.

A aterizat lovindu-se cu coastele de paletul aşezat într-o rână şi a alunecat apoi jos, pe pământ.

—Ah! a spus el. Ah, la naiba! Auuu! Auuu, auuu, auuu!

S-a ridicat încet, şi-a privit mâinile şi şi-a frecat una dintre fese.

—Au, ce doare! Acum să încerce altcineva!

S-a uitat la mine.

—Eu n-am destulă putere în braţe, am spus.

—Pot eu să încerc, a spus Geir.

Aşa cum Leif Tore era cunoscut pentru curajul lui, Geir avea faimă de ins necugetat. Nu prin felul lui de a fi, căci, dac-ar fi fost după el, ar fi stat în casă şi ar fi desenat sau ar fi modelat toată ziua, ci doar atunci când era provocat. Era poate cam uşor de dus de nas. În vara aceea, împreună cu el şi ajutaţi copios de tatăl lui, construisem un cărucior, şi, când fusese gata, mă urcasem în el şi îl convinsesem să mă împingă zicându-i numai că poate în felul acesta devenea mai puternic. Era uşor de dus de nas, dar şi de un curaj prostesc. Uneori nu mai ţinea cont de limite. Atunci era în stare de orice.

Geir a ales o altă cale decât Leif Tore. Stând în picioare pe palet, s-a prins bine de marginea proeminentă a acoperişului cu amândouă mâinile şi a încercat apoi *să se caţere* pe perete în sus, lăsându-şi toată greutatea în degetele cu care se ţinea. Era, desigur, o metodă stupidă. Chiar dacă ar fi reuşit, ar fi ajuns să stea orizontal *sub* acoperiş, poziţie în mod evident mult mai rea decât cea de la care pornise.

Degetele i-au alunecat, şi a căzut cu fundul de palet, după care s-a lovit la ceafă.

I-a scăpat un mic scâncet. Când s-a ridicat, mi-am dat seama că se lovise tare. A făcut câţiva paşi hotărâţi înainte şi înapoi, scâncind întruna. Auuu! Apoi s-a urcat din nou pe palet. De data asta a folosit metoda lui Leif Tore. Când şi-a trecut piciorul peste margine, ai fi zis că îl străbate un

snop de fire electrice, piciorul i s-a izbit de cartonul gudronat, corpul i s-a răsucit, şi hopa! deja era sus, în genunchi, uitându-se la noi.

–A fost uşor! a zis el. Haideţi! Vă trag eu sus!

–N-ai cum. N-ai destulă forţă, a spus Trond.

–Da' putem măcar să încercăm, a zis Geir.

–Ar fi bine să cobori, a zis Leif Tore. Oricum în curând trebuie să mă întorc acasă.

–Şi eu, am spus.

El n-a părut însă dezamăgit, aşa cum stătea acolo, deasupra noastră. Era mai degrabă hotărât.

–Atunci sar, a zis el.

–Nu-i un pic prea înalt pentru tine? a spus Leif Tore.

–Nu e, a răspuns Geir. Trebuie doar să mă concentrez un pic.

A stat îndelung pe vine holbându-se în jos, trăgând cu putere aer în piept şi suflându-l pe urmă afară, ca şi cum s-ar fi pregătit să plonjeze. Pentru o clipă, toată tensiunea din corp i s-a evaporat, probabil se răzgândise, dar apoi s-a încordat iar şi a sărit. A căzut, s-a rostogolit, s-a înălţat ca o pană şi a început să se scuture pe coapsă ca să ne dea de înţeles că era perfect în regulă încă înainte de a ajunge în picioare.

Dacă aş fi fost eu singurul care să se caţere pe acoperiş, ar fi fost o mare izbândă pentru mine. Leif Tore nu s-ar fi dat niciodată bătut. Chiar de-ar fi urcat şi ar fi căzut toată seara, ar fi continuat să încerce să îndrepte dezechilibrul creat. Dar cu Geir era altfel. El putea face lucruri excepţionale, de pildă să sară în aer cinci metri şi să aterizeze pe un morman de zăpadă, ceea ce nimeni altcineva n-ar fi îndrăznit, fără ca asta să aibă vreo urmare pentru el. Chiar nu conta. Geir era doar Geir, indiferent de ce-i trecea prin cap.

Am urcat dealul fără să vorbim prea mult. În unele locuri, apa luase cu sine bucăţi din pavaj, în altele apăruseră

gropi mari. Ne-am oprit o clipă, adâncindu-ne călcâiele într-o zonă mâloasă, unde pietrişul umed ni se scurgea în jurul cizmei, dându-ne un sentiment plăcut. Îmi înghe-ţaseră puţin mâinile. Când le-am strâns, degetele mi-au lăsat urme albe pe carnea roşie. Dar negii, trei pe degetul mare, doi pe arătător, unul pe degetul mijlociu, trei pe palmă, nu şi-au schimbat culoarea, erau maro-roşcaţi ca întotdeauna şi plini de puncte mici pe care le puteai zgâria cu unghia. Am mers apoi pe partea opusă a câmpului, cea care se oprea la un gard de piatră în spatele căruia începea pădurea. Părea mărginită de o coamă lungă şi destul de abruptă, poate de vreo zece metri înălţime, îmbrăcată în molizi şi străpunsă ici şi colo de porţiuni de rocă. Când treceam pe aici sau prin locuri asemănătoare, savuram deseori gândul că privelişte semăna cu o mare. Că pajiştea era aceeaşi cu suprafaţa mării, din care ieşeau munţi şi insulite.

Ah, de-aş fi putut naviga cu o barcă prin pădure! De-aş fi putut înota printre copaci! *Asta* ar fi fost ceva!

Mergeam uneori cu maşina către capătul insulei când vremea era frumoasă, parcam în poligonul vechi şi coboram spre stâncile netezite de mare, acolo unde aveam un loc al nostru, nu prea departe de plaja Spornes, unde eu, bineînţeles, mi-aş fi dorit cel mai mult să mă duc, pentru că era nisip şi puteam să înaintez în apă până la adâncimea potrivită pentru mine. Lângă stâncile de aici, apa se adâncea dintr-odată foarte tare. Exista însă un mic golf, un fel de defileu care se umplea cu apă şi unde se putea coborî şi înota, dar îngust şi cu fundul acoperit de lipitori, alge şi scoici. Valurile se izbeau de peretele stâncos, făcând ca nivelul apei dinăuntru să crească, încât îmi ajungea câteodată până la gât, şi aripile de polistiren ale vestei de salvare pe care o purtam mi se ridicau până la urechi. Pereţii abrupţi amplificau şuierul şi vuietul apei, şi sunetul se auzea ca într-o peşteră. În momentele acelea rămâneam îngrozit pe

loc, incapabil dintr-odată să trag aer în piept altfel decât cu respiraţii întretăiate. La fel de înfricoşător era când valurile se potoleau, iar nivelul apei din interior cobora cu un pleoscăit. Când marea era liniştită, tata umfla câteodată salteaua galbenă cu verde, pe care aveam voie să stau întins, legănându-mă, lângă ţărm, acolo unde, cu pântecele gol lipit de plasticul ud şi cu spatele uscat şi încălzit de soarele arzător, puteam să stropesc în stânga şi-n dreapta şi să vâslesc agale din mână în apa proaspătă şi sărată, puteam să privesc algele unduindu-se lent înainte şi înapoi de-a lungul stâncilor de care erau prinse, mă puteam uita după peşti sau crabi sau puteam urmări cu privirea o barcă în depărtare. După-amiaza venea feribotul danez, îl zăream la orizont la venire, iar la plecare îl găseam în strâmtoare, falnic, alb şi puternic printre insuliţe şi recife. Era *Venus*? Sau poate *Christian IV*? Copiii de pe toată coasta sudică şi vestică şi, probabil, şi copiii care locuiau de cealaltă parte a strâmtorii Galte, pe insula Hisøya, pentru noi necunoscută, obişnuiau să se scalde când sosea feribotul, renumit pentru valurile mari pe care le făcea. Într-o astfel de după-amiază, în timp ce zăceam şi vâsleam încolo şi-ncoace cu mâinile, întins pe salteaua de înot, valurile bruşte m-au ridicat în capul oaselor, şi m-am prăbuşit în apă. M-am scufundat ca o piatră. În locul acela, apa era adâncă cam de trei metri. Am început să dau din mâini şi din picioare, am strigat îngrozit, am înghiţit apă, lucru care n-a făcut decât să-mi înteţească frica; n-a durat însă mai mult de douăzeci de secunde, căci tata văzuse tot. A plonjat în mare şi m-a tras spre mal. Am scuipat apa, am dârdâit un pic şi am plecat acasă. N-am fost efectiv în pericol, iar întâmplarea nu mi-a lăsat alte sechele în afara senzaţiei intense care mi s-a înfiripat în suflet când, ajuns acasă, am urcat dealul pentru a-i povesti lui Geir ce mi se întâmplase: lumea era o suprafaţă impenetrabilă şi dură, îmi era imposibil să mă scufund în ea, fie că se înălţa în

dealuri abrupte, fie că se scufunda în văi adânci. Ştiusem, bineînţeles, că aşa era, dar nu simţisem niciodată înainte că păşeam pe o suprafaţă greu de străpuns.

În ciuda acestui episod şi a senzaţiei neplăcute pe care o aveam uneori când mă bălăceam în defileul îngust, aceste excursii mă bucurau întotdeauna. Să stai pe un prosop lângă Yngve şi să vezi marea sticloasă, albastru-deschis, pierzându-se la orizont, unde vapoare mari alunecau lent, ca nişte ace de ceasornic, iar apoi să priveşti cele două faruri de pe Torungen, vopsite în alb, ieşind în evidenţă pe fundalul cerului azuriu – ce putea fi mai frumos? Să bei un suc scos din cutia frigorifică pictată cu pătrăţele roşii, să mănânci biscuiţi, poate să-l urmăreşti pe tata cu privirea în timp ce se plimbă pe marginea stâncilor, cu corpul lui musculos şi bronzat, pentru ca o secundă mai târziu să plonjeze în apa care plescăie la doi metri sub noi. Felul în care tata îşi scutura capul şi-şi dădea cu mâna părul din ochi când ieşea din apă acoperit de spuma mării, plăcerea rară din privirea lui când venea înotând cu mişcări greoaie, lente, şi cu corpul legănat de valuri. Sau să te duci către cele două gropi enorme de mai încolo, una adâncă de un stat de om, cu urme clare în formă de spirală pe pereţi, umplută cu apă sărată de mare, acoperită cu plante marine verzi şi cu alge pe fund, cealaltă mai puţin adâncă, dar nu mai puţin frumoasă. Sau până la iazurile de mică adâncime, extrem de sărate, calde, care se formau în cavităţile din stânci şi care se împrospătau la fiecare furtună, cu suprafaţa lor împânzită de insecte mici, zbuciumate, şi cu fundul acoperit de alge gălbui, cu aspect bolnăvicios.

Într-o astfel de zi, tata s-a decis să mă înveţe să înot. Mi-a cerut să-l urmez până la malul mării. La vreo jumătate de metru sub suprafaţa apei, o platformă de stâncă, acoperită cu alge şi muşchi, ieşea în valuri dincolo de linia

țărmului, și acolo trebuia să stau. El a înotat către un recif aflat la vreo patru sau cinci metri depărtare, apoi s-a întors.

– Acum înoată până la mine! a zis.

– Dar e adânc!

Și într-adevăr era, fundul stâncos dintre cele două recife abia se zărea cam la trei metri dedesubt.

– Sunt aici, Karl Ove. Nu crezi că aș sări după tine dacă te-ai scufunda? Înoată! Nu e deloc periculos! Sunt sigur că ai să reușești. Aruncă-te în apă și dă din brațe! Dacă poți să faci asta, înseamnă că știi să înoți, înțelegi? Dacă îți iese, înseamnă că știi să înoți!

M-am lăsat pe vine în apă.

Fundul licărea verzui pe toată întinderea lui. Să fiu oare în stare să-l traversez înot?

Inima mi se zbătea în piept, așa cum se întâmpla numai când eram foarte speriat.

– Nu pot! am strigat.

– Ba sigur că poți! m-a contrazis tata. E foarte ușor! Aruncă-te înainte, dă de câteva ori din brațe și ai să ajungi aici.

– Nu pot! am spus.

M-a privit. Apoi a suspinat și a venit înotând până la mine.

– OK, a spus el. O să înot alături de tine. Îți țin o mână sub burtă. Așa *n-ai cum* să te scufunzi!

Dar eu *nu puteam*. De ce nu înțelegea?

Am început să plâng.

– Nu pot, i-am spus.

Adâncul mării îmi pătrunsese parcă și în cap și în piept. Îmi cuprinsese parcă brațele și picioarele, toate degetele. Părea să-mi inunde toată ființa. Puteam oare să ignor gândurile *astea*?

Tata nu-mi mai zâmbea deja. S-a dus cu pași aprigi la țărm, până la lucrurile noastre, și s-a întors cu vesta mea de salvare.

–Atunci ia asta pe tine! a zis el, aruncându-mi-o. Așa *nu te poți scufunda* nici să vrei.

Am luat-o pe mine, chiar dacă știam că asta nu schimba nimic.

El a înotat din nou către recif și s-a întors iar cu fața.

–Hai acum! a spus. Înoată către mine!

M-am lăsat încă o dată pe vine. Apa îmi acoperea slipul. Mi-am întins mâinile drept în față.

–Așa, da! a zis tata.

Trebuia doar să azvârl brațele înainte și să dau de câteva ori din ele, și totul ar fi luat sfârșit.

Dar nu puteam. N-aveam să pot niciodată dacă trebuia să traversez bucata aceea adâncă. Lacrimile mi se prelingeau pe obraji.

–Hai odată, băiete! a strigat tata. N-avem toată ziua la dispoziție!

–NU POT! am strigat către el. N-AUZI?

A rămas neclintit și s-a uitat dintr-odată la mine mânios.

–Ești încăpățânat? a zis el.

–Nu, am spus, nereușind să-mi opresc un hohot de plâns.

Brațele-mi tremurau.

El a înotat spre mine și m-a prins strâns de braț.

–Vino aici! a zis.

A încercat să mă tragă în apă.

Mi-am răsucit tot corpul spre mal.

–Nu vreau! am spus.

El mi-a dat drumul și a inspirat adânc.

–Ei bine, nu vrei, a zis el. Măcar știm atâta lucru.

Spunându-mi asta, s-a dus la lucrurile noastre, a luat prosopul cu ambele mâini și s-a șters pe față. Eu mi-am dat jos vesta de salvare și m-am dus lângă el, dar m-am oprit la câțiva metri distanță. Tata a ridicat un braț și s-a șters la subsuoară, apoi s-a aplecat și și-a șters coapsele.

A aruncat prosopul, şi-a luat cămaşa şi şi-a încheiat nasturii în timp ce privea marea liniştită. După ce a terminat, şi-a pus o pereche de şosete şi şi-a băgat picioarele în pantofi. Era o pereche de pantofi maro, de piele, fără şireturi, care nu se potriveau nici cu şosetele, nici cu slipul.

–Ce mai aştepţi? a spus el.

Mi-am tras peste cap tricoul bleu Las Palmas pe care îl primisem de la bunicii din partea lui şi mi-am legat şireturile adidaşilor albaştri. Tata a aruncat cele două sticle goale de suc şi cojile de portocale în lada frigorifică, şi-a atârnat-o pe umăr şi a luat-o din loc, cu prosopul ud şi mototolit în cealaltă mână. În drum spre maşină n-a spus nimic. A deschis portbagajul, a lăsat înăuntru lada frigorifică, mi-a luat vesta de salvare din mâini şi a pus-o alături, la un loc cu prosopul lui. Nu părea să-i fi trecut prin cap că aveam şi eu un prosop, şi, în orice caz, nu era momentul să-l bat la cap cu asta.

Chiar dacă parcase la umbră, maşina stătea acum în soare. Scaunele negre se supraîncălziseră şi-mi frigeau coapsele. M-am întrebat pentru o clipă dacă să-mi pun prosopul ud sub ele, dar tata ar fi observat. Aşa că mi-am pus palmele pe scaun şi m-am aşezat pe ele, cât mai la margine.

Tata a pornit maşina şi a demarat fără prea mare viteză; toată câmpia aceea largă, căreia i se zicea „poligon", era plină de pietre mari. Drumul pe care l-am urmat apoi era înţesat de gropane, aşa că tata a încetinit puţin. Ramuri verzi şi arbuşti atingeau capota şi plafonul, câteodată se auzea şi câte o mică bufnitură când vreo creangă se lovea de maşină. Încă îmi transpirau mâinile, dar nu aşa tare. Abia atunci mi-am dat seama că şi tata stătea în pantaloni scurţi pe un scaun încins. I-am aruncat o privire furişă în oglinda retrovizoare. Era încruntat şi de nepătruns, dar era imposibil să-mi dau seama dacă stătea acolo cu coapsele arzând sau nu.

Când am ieşit pe drumul principal, mai jos de biserică, a accelerat brusc şi ultimii cinci kilometri până acasă i-a parcurs cu o viteză mult peste limita legală.

– I-e frică de apă, i-a zis mamei în după-amiaza aceea.

Nu era adevărat, dar n-am spus nimic, doar nu eram prost.

O săptămână mai târziu, au venit în vizită la noi bunicii din partea mamei. Era prima dată când ne vizitau la Tybakken. La ferma din Sørbøvåg erau în elementul lor, acolo se integrau perfect, bunicul cu salopetele lui albastre şi cu pălăriile negre, cu boruri scurte, cu cizmele lungi de cauciuc maro şi cu veşnicul lui pufăit, bunica în rochiile ei învechite, dar curate şi înflorate, cu părul cărunt şi corpul robust, cu mâinile tremurându-i uşor. Atunci când au coborât însă din maşină în parcarea din faţa casei noastre, după ce tata i-a luat de la Kjevik, am observat de îndată că nu se integrau în peisaj. Bunicul purta un costum gri, frumos, o cămaşă bleu şi o pălărie gri, îşi ţinea toată pipa în mână şi nu doar de gât, aşa cum obişnuia tata, ci cu degetele strânse în jurul gâvanului. Din câte am observat mai târziu, când le-a fost prezentată grădina noastră, bunicul folosea gâtul pipei pentru a arăta într-o direcţie sau alta. Bunica avea pardesiu şi pantofi gri-deschis şi în braţe ţinea o geantă. Nimeni nu se îmbrăca aşa la noi, nici măcar în oraş. Era ca şi cum ar fi venit dintr-o altă epocă.

Ne-au umplut camerele cu ciudăţenia lor. Mama şi tata au început şi ei dintr-odată să se comporte altfel, în special tata, care se purta exact aşa cum obişnuia s-o facă de Crăciun. Obişnuitul lui „nu" s-a transformat dintr-odată în „de ce nu?", privirea vigilentă a devenit brusc prietenoasă. În trecere, mâna lui putea chiar să aterizeze prieteneşte pe umărul meu sau al lui Yngve. Dar, chiar dacă pălăvrăgea aparent interesat cu bunicul, am remarcat că în realitate era absent, avea scăpări de moment când se uita în altă direcţie şi ochii lui păreau lipsiţi de

viață. Bunicul, vesel și dornic, dar totodată parcă mai mic și mai vulnerabil decât acasă, nu părea să observe această privire a tatei. Sau poate doar o ignora.

Într-una dintre aceste seri, tata a cumpărat crabi. Pentru el, asta era mâncarea festivă supremă, și, chiar dacă sezonul abia începuse, cei de care făcuse rost erau destul de mari. Bunicii însă nu mâncau crabi. Dacă prindea din întâmplare în năvod vreun crab, bunicul îl arunca înapoi în mare. Tata obișnuia să povestească despre asta, i se părea o credință caraghioasă, un fel de superstiție, că acești crabi ar fi fost mai puțin curați decât peștii doar pentru că se târau pe fundul mării, și nu înotau liber prin apa de deasupra. Crabii mâncau, se pare, și animale moarte, din moment ce mâncau tot ce cădea pe fund, dar cât de mare era probabilitatea ca exact *acei* crabi să fi dat chiar în seara *aceea* de vreun animal mort în adâncurile lacului Skagerrak?

Într-o după-amiază, după ce băuserăm cafea și suc în grădină, iar eu m-am dus în camera mea, m-am întins în pat și am citit benzi desenate, i-am auzit pe bunicul și pe bunica urcând scările. Nu vorbeau între ei, călcau doar apăsat pe trepte și apoi au intrat în camera de zi. Lumina soarelui se reflecta aurie pe peretele camerei mele. Gazonul avea pete mari galbene și chiar maro, deși tata pornise aspersoarele imediat ce primise acordul municipalității. Mi se părea că tot ce vedeam pe drum, toate casele, toate grădinile presărate cu mobilier și jucării, toate mașinile și micile unelte sprijinite de pereți sau de trepte parcă lânceziau. Pieptul brobonit de sudoare mi se lipea într-un mod neplăcut de fața de plapumă. M-am ridicat, am deschis ușa și m-am dus în camera de zi, unde bunica și bunicul stăteau fiecare în câte un fotoliu.

– Vreți să vă uitați la televizor? am întrebat.

– Da, trebuie să fie știrile în curând, nu? a întrebat bunicul. Asta ne interesează, să știi.

Am mers şi am deschis televizorul. Imaginea a apărut după câteva secunde. Apoi ecranul s-a luminat încet, „ş"-ul din cuvântul „ştiri" s-a mărit din ce în ce mai tare, iar un *ding-dong-ding-doong* ca de xilofon s-a auzit la început slab, apoi din ce în ce mai puternic. Am făcut un pas în spate. Bunicul s-a aplecat, arătând cu pipa din mână.

—Asta e, am spus.

De fapt, n-aveam voie să deschid televizorul singur, nici radioul cel mare aflat pe raftul de pe perete, trebuia întotdeauna să-i întreb pe mama sau pe tata dacă puteau ei să le dea drumul, în caz că era ceva ce aş fi vrut să văd sau să ascult. Dar acum făcusem asta pentru bunica şi bunicul, tata nu putea avea nimic de obiectat.

Dintr-odată însă, imaginea a început să fluctueze intens. Culorile s-au amestecat, apoi a apărut o explozie de lumină şi s-a auzit un *buf!* tare, după care ecranul s-a făcut negru.

O, nu!

O, nu, o, nu, o, nu!

—Ce s-a întâmplat cu televizorul? a întrebat bunicul.

—S-a stricat, i-am spus cu ochii în lacrimi.

Eu eram cel care îl stricase.

—Se mai întâmplă, a spus bunicul. Şi, de fapt, ştirile de la radio ne plac cel mai mult.

S-a ridicat din scaun şi s-a apropiat cu paşii lui mici de radio. Eu m-am dus în camera mea. Îngheţat de spaimă, cu stomacul întors pe dos, m-am trântit în pat. Faţa de pernă era răcoroasă la atingerea pielii mele calde. Am luat o revistă din mormanul de pe podea. Nu reuşeam însă să citesc. În curând tata avea să vină acasă, să se ducă la televizor şi să-i dea drumul. Dacă s-ar fi stricat când eram singur, m-aş fi putut preface că nu se întâmplase nimic, astfel încât tata să creadă că s-a defectat singur. Deşi s-ar fi prins, probabil, că eu eram de vină chiar şi aşa, pentru

că avea obiceiul să miroasă de departe astfel de lucruri, ajungea să arunce o privire ca să-şi dea seama că ceva nu era în ordine şi să pună totul cap la cap. Acum, însă, nu mai puteam pretinde că nu se petrecuse nimic, căci bunicii fuseseră acolo, ei i-ar fi povestit, şi, dac-aş fi încercat să mint, aş fi înrăutăţit situaţia mult mai tare.

M-am ridicat în capul oaselor. Aveam un nod în stomac, dar nu îmbibat de căldura şi moliciunea bolii, ci rece şi dureros, şi mă apăsa atât de intens încât nici o lacrimă din lume n-ar fi putut să mă aline.

O vreme am stat şi am plâns.

De-ar fi fost Yngve acasă! Aş fi putut rămâne în camera lui cât mai mult. Dar el ieşise la scăldat cu Steinar şi Kåre.

Sentimentul că m-aş simţi mai apropiat de el dacă aş merge în camera lui, chiar dacă nu era nimeni înăuntru, m-a făcut să mă ridic din pat. Am deschis uşa, m-am furişat în hol şi am intrat. Patul îi era vopsit în albastru, al meu era portocaliu, tot aşa cum uşile de la dulapul lui erau albastre, iar ale mele, portocalii. Mirosea a Yngve. M-am dus la pat şi m-am aşezat.

Fereastra era întredeschisă!

Era mai mult decât îndrăzneam să sper. Aşa puteam auzi vocile celor de jos, de pe terasă, fără ca ei să mă vadă. Dacă fereastra ar fi fost închisă, m-aş fi dat de gol când aş fi încercat s-o deschid.

Vocea tatei se înălţa şi cobora în felul acela liniştit tipic pentru momentele când era binedispus. Din când în când desluşeam vocea mai luminoasă şi mai blândă a mamei. Din camera de zi se auzea radioul. Dintr-un motiv sau altul, bănuiam că bunicii adormiseră fiecare în fotoliul lui, cu gura uşor căscată şi ochii închişi – poate pentru că stăteau deseori aşa când îi vizitam la Sørbøvåg.

De afară a răzbătut un zăngănit de ceşti.

Făceau curat?

Probabil, fiindcă, imediat după aceea, am auzit sandalele mamei țăcănind prin casă.

Aș fi vrut în acele clipe să fiu numai eu cu ea! Atunci i-aș fi putut povesti mai întâi ei ce se întâmplase!

Am așteptat până am auzit ușa de jos deschizându-se. După aceea, când mama a urcat scările cărând o tavă cu cești, farfurioare, pahare și cu ibricul lucios cu capac roșu așezat pe o salbă de cârlige de rufe pe care Yngve o făcuse la atelierul de creație ținut de mama, am ieșit în hol.

–Stai în casă când afară e așa frumos? a spus ea.

–Da, am spus.

Trebuia să treacă pe lângă mine, dar s-a oprit.

–E ceva în neregulă? a zis ea.

M-am uitat în pământ.

–Ce s-a întâmplat?

–S-a stricat televizorul, am spus.

–Vai de mine! a spus ea. Ce păcat! Bunicul și bunica sunt în camera de zi?

Am dat aprobator din cap.

–M-am gândit să vin după ei. E o seară așa de frumoasă! Hai și tu afară, ce zici? Mai poți să-ți iei suc, dacă vrei.

Am clătinat din cap și am intrat din nou în camera mea. M-am oprit chiar lângă ușă. Ar fi mai înțelept să stau cu ei? Tata nu mi-ar face nimic cât timp sunt ei acolo, chiar dacă ar afla că am stricat televizorul.

Dar exact asta l-ar putea face și mai furios. Ultima dată când fuseserăm la Sørbøvåg, stătuserăm cu toții în jurul mesei la cină, și Kjartan povestise că Yngve se bătuse cu Bjørn Atle, un băiat de la ferma vecină. Toată lumea râsese de întâmplarea asta, până și tata. Dar, când mama mă luase cu ea la magazin, iar ceilalți dormeau de amiază și Yngve se dusese în camera lui cu o revistă de benzi desenate, tata dăduse buzna peste el, îl ridicase din pat și-l izbise de perete pentru că se bătuse.

Nu, cel mai bine era să rămân aici. Dacă bunicul sau bunica ar spune că televizorul e stricat, poate că supărarea i-ar trece cât timp ar fi acolo, cu ei.

M-am întins din nou în pat. Un tremur mi-a străbătut involuntar pieptul, un nou val de lacrimi mi-a țâșnit pe obraji.

Of! Ooooof!

Are să vină în curând.

Eram sigur.

Curând avea să fie aici.

Mi-am pus mâinile la urechi și am închis ochii, încercând să mă prefac că nu mai există nimic altceva. Doar întunericul și respirația mea greoaie.

Dar apoi m-a cuprins un val de neputință și am făcut exact invers, m-am pus în genunchi în pat și m-am uitat pe fereastră la râul de lumină ce se revărsa peste deal, la acoperișurile de țiglă strălucitoare și la geamurile scânteietoare.

Ușa de jos s-a deschis și s-a trântit din nou.

M-am uitat speriat în jur. M-am ridicat, am tras afară scaunul de la birou și m-am așezat.

Răsunau pași greoi pe scări. Ai lui.

Nu puteam sta cu spatele la ușă, așa că m-am ridicat din nou și m-am așezat pe marginea patului.

A deschis ușa cu o smucitură. A făcut un pas înăuntru și s-a oprit, uitându-se la mine.

Avea ochii mijiți și buzele strânse.

– Ce faci, băiete? a spus el.

– Nimic, am spus privind în pământ.

– Uită-te la mine când vorbesc cu tine!

M-am uitat la el. Dar n-am putut să rezist mult timp, așa că mi-am coborât iar privirea.

– Nu mai auzi? UITĂ-TE LA MINE!

M-am uitat la el. Dar privirea nu i-o puteam înfrunta.

A făcut trei pași rapizi pe podea și m-a apucat de o ureche, răsucind-o în timp ce mă trăgea în sus.

– Ce-am spus eu, copile, despre deschisul televizorului?

Mă chinuiam să respir şi nu reuşeam să răspund.

– CE-AM SPUS? s-a răstit el, răsucind mai tare.

– Că eu... că eu nnnu... n-am voie să-l deschid, am îngăimat.

A dat drumul urechii, m-a apucat de umeri şi m-a scuturat.

– ACUM UITĂ-TE LA MINE! a strigat.

Mi-am ridicat ochii din pământ. Abia îl vedeam de lacrimi.

Degetele lui mă strângeau tot mai puternic.

– Nu ţi-am spus să nu te apropii de televizor? E? Nu ţi-am spus? Acum trebuie să ne cumpărăm un televizor nou, şi de unde o să luăm bani pentru asta? Poţi să-mi răspunzi?

– Nu-u-uuuu, am spus printre hohote.

M-a aruncat la o parte, pe pat.

– Acum o să stai în camera ta până-ţi spun eu. S-a înţeles?

– Da.

– Eşti pedepsit să stai acasă şi azi, şi mâine.

– Bine.

Apoi a plecat. Plângeam atât de tare, încât n-am auzit unde s-a dus. Respiram sacadat, ca şi cum aş fi urcat nişte scări. Pieptul îmi fremăta, mâinile îmi tremurau. Am stat acolo întins şi am plâns vreme de vreo douăzeci de minute. După aceea, a început să-mi treacă. M-am pus în genunchi în pat şi m-am uitat afară pe fereastră. Picioarele încă îmi tremurau, mâinile, şi ele, dar eram pe cale să-mi revin, ca şi cum aş fi intrat într-o cameră liniştită după o furtună.

De la geam se zăreau casa lui Prestbakmo şi partea din faţă a grădinii lor, învecinată cu a noastră, casa lui Gustavsen cu partea din faţă a grădinii lor, puţin din casa lui Karlsen şi un pic din acoperişul casei lui Christensen.

Drumul îl vedeam până la căsuţa poştală. Soarele, ceva mai strălucitor după-amiaza, atârna pe cer, deasupra copacilor, în vârful dealului. Nu se simţea nici o adiere de vânt – nici un copac, nici un arbust nu se clintea. Oamenii nu stăteau de regulă în grădina din faţa casei, ar fi fost ciudat, ca şi cum ar fi stat „la expoziţie", după cum numea deseori tata faptul că erai văzut de toţi; tot mobilierul de grădină şi toate grătarele din cartier erau amplasate în spatele casei.

Dintr-odată, s-a întâmplat ceva. Din casa lui Karlsen a ieşit Kent Arne. I-am zărit doar capul deasupra maşinii parcate acolo, părul alb scânteietor alunecând de-a lungul ei ca o marionetă într-un spectacol de păpuşi. A dispărut câteva secunde, apoi a reapărut pe bicicleta lui. S-a ridicat în picioare pe pedale, le-a smucit înapoi ca să frâneze, a ţâşnit pe stradă şi a prins viteză, ca să frâneze până la urmă puternic şi să cotească în faţa casei lui Gustavsen. Îi murise tatăl marinar în urmă cu doi ani; de-abia mi-l aminteam, de fapt, aveam o singură amintire cu el, dintr-o zi când coborâserăm dealul împreună, era frig şi soare, dar fără zăpadă, eu ţineam în mâini patinele mici, portocalii, cu trei lame şi curelele ce se ataşau de pantofi, aşa că trebuie să fi fost pe drumul spre lacul Tjenna. Îmi mai aminteam şi de momentul în care aflasem că a murit. Leif Tore stătea în faţa bordurii de piatră care separa cele două drumuri, chiar în faţa casei noastre, spunându-ne că tatăl lui Kent Arne a murit. În timp ce ne povestea, ne uitam în sus, la casa lor. Se pare că încercase să scoată pe cineva dintr-un rezervor pe care îl curăţau, fusese plin de gaz, şi aburii îi făcuseră pe cei dinăuntru să-şi piardă cunoştinţa, după care leşinase şi el şi căzuse înăuntru. Nu vorbeam niciodată despre el când Kent Arne era de faţă, nici despre moarte. În cartier tocmai se mutase un alt bărbat, al cărui nume, în mod ciudat, era tot Karlsen.

Dacă Dag Lothar era numărul unu, atunci Kent Arne era numărul doi, deşi era cu un an mai mic ca noi şi cu doi ani mai mic ca Dag Lothar. Leif Tore era numărul trei, Geir Håkon numărul patru, Trond numărul cinci, Geir numărul şase şi eu numărul şapte.

– Leif Tore, hai afară! a strigat Kent Arne din faţa casei.

Leif Tore a ieşit în scurt timp, îmbrăcat doar într-o pereche de pantaloni scurţi din denim şi cu adidaşi în picioare. S-a urcat pe bicicleta lui Rolf şi au dispărut împreună pe deal, făcându-se nevăzuţi. Pisica lui Prestbakmo zăcea nemişcată pe gardul dintre proprietatea lui Gustavsen şi a lui Hansen.

M-am întins din nou în pat. Am răsfoit câteva reviste, m-am ridicat şi mi-am lipit urechea de uşă ca să aud dacă se întâmpla ceva la parter, dar domnea liniştea, probabil erau în continuare afară. Veniseră bunicii în vizită, aşa că era de neconceput să nu mi se dea de mâncare la cină. Sau...?

O jumătate de oră mai târziu au urcat cu toţii scările. Unul dintre ei a intrat în baia vecină cu camera mea. Nu era tata, mi-am dat seama după paşii mai uşori ca ai lui. Dar n-am ştiut dacă era mama, bunica sau bunicul până când, după ce apa a fost trasă la toaletă, am auzit bubuitura care a străbătut conductele de apă caldă şi care putea fi provocată numai de bunici.

Acum chiar că mi-era foame.

Umbrele care cădeau pe dealul de afară erau lungi şi aşa de distorsionate, încât nu mai semănau aproape deloc cu formele care le dăduseră naştere. Păreau să crească de la sine, ca şi cum ar fi existat o realitate paralelă, guvernată de întuneric, cu garduri întunecate, cu copaci întunecaţi, cu case întunecate, locuite de oameni întunecaţi, cumva naufragiaţi aici în lumină, unde păreau diformi şi neajutoraţi, în afara elementului lor, aşa cum e un recif cu alge, scoici şi crabi în apa care se retrage. Ah, oare nu acesta

e motivul pentru care umbrele devin tot mai lungi pe parcursul serii? Se întind după noapte, această mare de întuneric care scaldă pământul şi care, preţ de câteva ceasuri, împlineşte cele mai adânci dorinţe ale umbrelor.

M-am uitat la ceas. Era nouă şi zece. Peste douăzeci de minute venea ora de culcare.

După-amiaza, pedeapsa cea mai rea era să nu poţi ieşi din casă, să fii condamnat să stai la fereastră uitându-te afară, la toţi ceilalţi. Seara, cel mai rău lucru era că nu mai existau distincţii clare între diferitele etape din care era constituită în mod obişnuit o noapte. După ce stăteam treaz o vreme, îmi scoteam hainele pur şi simplu şi mă întindeam în pat. Distincţia dintre cele două stări, care în mod obişnuit era vizibilă, devenea în perioada „arestului la domiciliu" aproape imposibil de operat, şi asta mă făcea conştient de mine însumi într-un fel în care altminteri nu obişnuiam să fiu. Ca şi cum persoana care eram *în timp ce* efectuam diferite activităţi – luam cina, mă spălam pe dinţi, pe faţă, îmi puneam pijamaua – nu doar că ieşea la iveală, dar mă umplea cu totul, ca şi cum, dintr-odată, n-ar mai fi existat *nimic* altceva. Eram exact acelaşi stând îmbrăcat la marginea patului ca atunci când stăteam întins fără haine. De fapt, nu existau diferenţe şi tranziţii.

Era o senzaţie enervantă.

M-am dus la uşă şi mi-am lipit din nou urechea de ea. La început a fost linişte, apoi am auzit nişte voci, şi după aceea s-a lăsat din nou liniştea. Am mai plâns puţin, după care mi-am dat jos tricoul şi pantalonii scurţi şi m-am întins în pat, cu pătura trasă până la bărbie. Soarele încă strălucea pe peretele opus al camerei. Am răsfoit câteva reviste de benzi desenate, apoi le-am pus pe podea şi am închis ochii. Nu era vina mea, acesta a fost ultimul gând care mi-a trecut prin cap înainte de a adormi.

*

M-am trezit şi m-am uitat la ceasul de la mână. Cele două limbi fosforescente arătau ora două şi zece minute. Am stat o clipă complet nemişcat încercând să-mi dau seama ce mă trezise. În afară de pulsul care-mi bătea uşor, parcă şoptindu-mi la ureche, totul era tăcut. Nici o maşină pe drum, nici o barcă în strâmtoare, nici un avion pe cer. Nici un pas, nici o voce, nimic. La noi în casă, la fel.

Mi-am ridicat uşor capul ca să fiu sigur că urechile nu-mi sunt acoperite şi mi-am ţinut respiraţia. După câteva secunde, am auzit un sunet dinspre grădină. Era atât de acut şi de strident, încât la început nu l-am sesizat, dar, în clipa în care am devenit conştient de el, mi s-a părut terifiant.

Ţţţţ-ţţţţţ-ţţţţţţţ-ţţţţţţ. Ţţţţţţţ-ţţţţţ-ţţţţţţţ. Ţţţţţţţ.

M-am pus în genunchi în pat, am dat perdeaua la o parte şi am aruncat o privire pe geam. Gazonul era scăldat într-o lumină difuză: deasupra casei stătea luna plină. O adiere de vânt dădea impresia că iarba unduieşte. Mai încolo, o pungă albă de plastic, prinsă în gardul viu, se scutura în vânt, şi m-am gândit că cineva care n-ar fi ştiut că există vânt ar fi crezut că punga se mişca singură. Mă furnicau vârfurile degetelor de la picioare şi de la mâini atât de tare, de parcă mă aflam la înălţime. Inima îmi bătea puternic în piept. Mi se strângea stomacul, înghiţeam în sec iar şi iar. Noaptea era timpul stafiilor şi al fantomelor, al bărbatului fără cap şi al scheletului care rânjea. Şi de ea mă despărţea doar un perete subţire.

Sunetul s-a auzit din nou!

Ţţţ-ţţţţţţţţ-ţţţ-ţţţţţţţţţţţţţţ-ţţţ-ţţţţţţţ.

Mi-am lăsat privirea să alunece peste gazonul cenuşiu de afară. Lângă gardul viu, cam la cinci metri distanţă, am zărit pisica lui Prestbakmo. Zăcea întinsă în iarbă, lovind ceva cu laba. Era un ghem gri, de culoarea pietrei sau a argilei, pe care l-a aruncat câţiva metri mai aproape de fereastră, apoi s-a ridicat şi l-a urmărit. Ghemul a rămas

nemişcat în iarbă cât ea l-a atins atent cu laba de câteva ori şi apoi şi-a apropiat capul părând să-l împingă cu botul, a deschis fălcile şi l-a prins. Când chiţăitul a reînceput, am priceput că era vorba de un şoarece. Sunetul brusc a părut s-o nedumerească pe pisică. Fără a mai sta pe gânduri, l-a aruncat cu o smucitură a capului, azvârlindu-l un pic mai încolo. De data asta, şoarecele n-a mai rămas unde fusese aruncat, ci a zbughit-o de-a curmezişul gazonului. Neclintită, pisica îl urmărea cu privirea. Ai fi zis că vrea să-l lase să scape. Dar apoi, exact când el ajunsese la răzorul din faţa porţii spre grădina lui Prestbakmo, a ţâşnit. Din trei salturi, l-a înhăţat din nou.

În camera alăturată s-a auzit dintr-odată vocea tatei, joasă şi morocănoasă, fără noimă, aşa cum era de obicei când vorbea în somn. Imediat după aceea, cineva dinăuntru s-a ridicat din pat. După uşurinţa cu care păşea, mi-am dat seama că era mama. Afară, pisica începuse să ţopăie, şi săriturile ei aducea cu un dans. O nouă adiere de vânt a făcut iarba să unduiască. M-am uitat la pin şi i-am văzut ramurile plăpânde îndoindu-se, negre şi fusiforme în lumina lunii galbene şi apăsătoare. Mama a deschis uşa de la baie. Când am auzit că lăsase jos colacul de toaletă, mi-am astupat urechile şi am început să fredonez. Sunetul pe care-l scotea, asemenea unui şuierat, era, pentru mine, printre cele mai groaznice din lume. Jeturile tumultuoase ale tatei mi se păreau şi ele insuportabile, însă erau mult mai uşor de îndurat ca şuieratul mamei. „Ooooooof!" am strigat în gând, continuând să număr până la zece în timp ce urmăream pisica cu privirea. Aparent obosită de joacă, a luat şoarecele în gură şi a trecut cu el prin gardul viu, peste drum, până la aleea din faţa casei lui Gustavsen, unde l-a trântit pe jos, chiar în faţa rulotei. O vreme a stat şi s-a holbat la el. Şoarecele zăcea nemişcat. Atunci pisica a sărit pe gardul de cărămidă şi s-a furişat către unul dintre cadranele solare în formă de glob pământesc – cel de pe

stâlpul din capăt. Mi-am luat mâinile de la urechi şi am încetat să fredonez. În baie, s-a tras apa. Brusc, pisica s-a răsucit şi s-a uitat la şoarecele care zăcea la fel de nemişcat. În aceeaşi clipă, jetul de apă de la robinet a împroşcat porţelanul chiuvetei. Pisica a coborât, a ieşit în drum şi s-a culcat cu botul pe labe ca un mic leu. În momentul în care mama a apăsat mânerul uşii şi a deschis-o, şoarecele a fost scuturat de un spasm, ca şi cum sunetul ar fi declanşat un impuls în el, iar în clipa următoare a ţâşnit din nou într-o fugă disperată de mâţa care, pare-se, contase la rândul ei pe această posibilitate, din moment ce i-a luat doar o fracţiune de secundă să treacă de la postura relaxată la vânătoare. De data aceasta, însă, a ajuns prea târziu. O foaie de azbest alb lăsată pe gazon a fost salvarea şoarecelui, care a reuşit să se strecoare sub ea cu puţin înainte ca pisica să-l ajungă din urmă.

Mişcările fulgurante ale celor două animale continuau parcă să vibreze în interiorul meu; mult timp după ce m-am întins iar în pat, inima n-a încetat să mi se zbată în piept. Oare pentru că era şi ea un mic animal? După o vreme mi-am schimbat din nou poziţia, mi-am pus perna la picioare şi am dat la o parte perdeaua, astfel încât să pot, întins, să privesc cerul presărat cu stele asemănătoare grăunţelor de nisip, ca o plajă cu margini nevăzute, de care se spărgeau valurile.

Dar ce se găsea de fapt în afara spaţiului cosmic?

Dag Lothar spunea că nu se găseşte nimic. Geir spunea că sunt flăcări. Şi eu credeam la fel, ideea aceasta legată de mare îmi venise mai degrabă pentru că cerul înstelat semăna cu ea.

În dormitorul părinţilor s-a făcut iarăşi linişte.

Am tras la loc perdeaua şi am închis ochii. Copleşit încet de liniştea şi întunericul casei, m-am cufundat repede într-un somn adânc.

*

Când m-am trezit a doua zi, bunicii stăteau împreună cu mama în camera de zi şi-şi beau cafeaua. Tata traversa gazonul de afară cu un furtun în mâini. L-a pus pe marginea peluzei, astfel încât jeturile subţiri de apă, asemănătoare unei mâini care-ţi făcea semne, să ajungă nu doar pe iarbă, ci şi până la grădina din faţa bucătăriei. Razele soarelui, aflat acum de partea cealaltă a casei, deasupra pădurii, inundau întreaga curte. La fel ca ieri, nimic nu se mişca în aer. Cerul era înnorat, ca aproape întotdeauna dimineaţa. Yngve stătea la masa din bucătărie, deja pusă, luând micul dejun. Ouăle albe în suporturile de culoare maro mi-au amintit că era duminică. M-am aşezat la locul meu.

–Ce s-a întâmplat ieri? a întrebat Yngve în şoaptă. De ce ai fost pedepsit?

–Am stricat televizorul, am spus eu.

El s-a uitat mirat la mine, oprindu-se cu felia de pâine în aer.

–Abia îi dădusem drumul pentru bunici, că s-a auzit un *buf!* Nu ţi-a spus nimeni nimic?

Yngve a luat o îmbucătură din felia de pâine cu caşcaval cu aromă de cuişoare şi a scuturat din cap. Mi-am înfipt cuţitul în creştetul oului, am dat vârful la o parte ca pe un capac, am luat albuşul moale din interior cu lingura, m-am întins după solniţă şi am bătut-o uşor cu degetul arătător, ca să presar un pic de sare pe ou. Apoi mi-am uns o felie de pâine cu margarină şi mi-am turnat un pahar cu lapte. La parter, tata a deschis uşa. După ce am mâncat albuşul, am înfipt lingura în gălbenuş să văd dacă era tare sau moale.

–Şi azi sunt pedepsit, am spus.

–*Toată* ziua? Sau doar seara?

Am dat din umeri. Oul era tare, şi gălbenuşul s-a sfărâmat de marginea lingurii.

– Cred că toată ziua, am spus.

Drumul de afară era pustiu, strălucind în lumina soarelui. Jos în şanţ însă, sub ramurile groase ale brazilor, era întuneric şi umbră.

Am zărit o bicicletă venind cu viteză maximă din susul dealului. Băiatul de pe ea – avea vreo 15 ani – ţinea o mână pe ghidon şi pe cealaltă pe canistra roşie de carburant fixată pe suportul de bagaje. Părul negru îi flutura în vânt.

Paşii tatei au răsunat deodată pe scări. M-am îndreptat de spate, aruncând o privire rapidă peste masă să văd dacă totul era în ordine. O firimitură de ou fiert picase pe lângă suport, aşa că am măturat-o repede în mâna liberă, apoi am pus-o pe farfurie. Yngve a aşteptat însă până era aproape prea târziu să-şi mai tragă scaunul lângă masă şi să-şi îndrepte spatele, dar numai aproape, căci, atunci când tata a intrat pe uşă, el apucase deja cumva să se aşeze drept şi cu picioarele înfipte ferm în podea.

– Strângeţi-vă echipamentul de baie, băieţi! a spus tata. Facem o plimbare până la Hove.

„Şi eu?" ar fi trebuit să întreb, dar mi-am păstrat gândurile pentru mine, căci se putea ca el să fi uitat că eram „arestat la domiciliu", iar întrebarea n-ar fi făcut decât să-i amintească. În plus, dacă îşi amintise, dar se răzgândise, ar fi fost mai înţelept să nu mai aduc vorba despre întâmplarea cu pricina, din moment ce ar fi putut ajunge la concluzia că greşise ieri, că făcuse ceva rău, iar eu nu-mi doream să creadă asta. Aşa că mi-am luat slipul şi un prosop de pe sfoara de rufe de la subsol, le-am pus într-o pungă de plastic împreună cu ochelarii de înot, care s-ar fi dovedit utili dacă am fi mers la una din cele două plaje din Hove, şi m-am dus în cameră, aşteptând plecarea.

În timp ce, o jumătate de oră mai târziu, ne îndreptam către marginea insulei, în ceea ce era probabil cea mai frumoasă zi a anului, către locul unde marea era atât de liniştită încât abia dacă scotea vreun sunet şi, ca atare,

împrumuta împrejurimilor, stâncilor sau pădurii de deasupra, atât de tăcute până atunci, o aparenţă ireală, în care orice pas pe piatră şi orice clinchet de sticlă suna ca şi cum ar fi fost auzit pentru prima oară, iar soarele care ardea pe cer la zenit părea o creatură cu totul străină sau primitivă, când puteai zări marea unduindu-se şi dispărând în hăul din depărtare, marea pe deasupra căreia plutea cerul cu albastrul lui luminos, blând, semiceţos; în timp ce atât Yngve, cât şi eu şi mama şi tata ne-am pus costumele de baie şi, fiecare în felul său, am lăsat apa dezmorţită de razele soarelui să ne învăluie trupurile, ei bine, exact în acelaşi moment, bunica şi bunicul stăteau în hainele lor cele mai bune, oarecum neafectaţi de peisaj şi de ceea ce se întâmpla în jurul lor, ca şi cum stilul de pe coasta de vest, tipic anilor '50 şi adoptat de ei, nu era doar ceva ce îi influenţa superficial, prin îmbrăcăminte, maniere şi dialect, aşadar ceva ce venea din exterior, ci, dimpotrivă, părea a izvorî din lăuntrul lor, din adâncul sufletelor şi ale personalităţii lor. Ah, era atât de ciudat să-i văd acolo pe stânci, mijind ochii în lumina strălucitoare care ne inunda din toate părţile, atât de străini!

A doua zi au plecat acasă. Tata i-a condus până la Kjevik, a profitat de ocazie ca să le facă o vizită părinţilor lui, în timp ce mama ne-a luat pe mine şi pe Yngve în excursie până la lacul Gjerstad, în ideea să facem o baie, să mâncăm nişte biscuiţi şi să ne simţim bine împreună. Nu s-a întâmplat, însă, aşa cum ne-am propus. Mai întâi, mama n-a găsit drumul către lac, aşa că a trebuit să ocolim o bucată bună printr-o pădure plină de boscheţi şi tufişuri. Apoi, partea de lac la care am ajuns în cele din urmă s-a dovedit a fi verzuie de alge şi plină de pietre alunecoase. Mai mult, a început să plouă exact când am pus jos lada frigorifică şi coşul cu biscuiţi şi cu portocale.

În clipa aceea mi-a părut foarte rău pentru mama; voise şi ea să ne ducă într-o excursie frumoasă, dar nu-i ieşise. Nu puteam să-mi exprim însă în vreun fel faţă de ea părerea de rău. Era unul dintre lucrurile acelea pe care trebuie să le uiţi cât mai repede. Nici n-a fost greu, de altfel, pentru că în săptămânile următoare s-au întâmplat prea multe lucruri neobişnuite. În primul rând, aveam să încep în curând şcoala, ceea ce însemna că urma să capăt o mulţime de lucruri noi. Mai întâi de toate, ghiozdanul, pe care am fost să-l cumpăr cu mama în oraş, în următoarea sâmbătă dimineaţa. Era pătrat, albastru lucios şi strălucitor pe dinafară, cu bretele albe. Înăuntru avea două compartimente, în care mi-am pus imediat penarul portocaliu, echipat cu un creion, un stilou, o radieră şi o ascuţitoare, dar şi singurul caiet pe care-l cumpărasem, cu pătrate maro şi portocalii pe copertă, exact ca ale lui Yngve, ba şi câteva reviste de benzi desenate, ca să fie mai plin. Ghiozdanul stătea lipit de piciorul biroului; îl vedeam în fiecare seară când mă întindeam în pat şi mă gândeam neîncetat la el, căci mai era destul până la ziua cea mare, când, împreună cu aproape toţi copiii pe care-i ştiam, urma să intru în clasa întâi. În primăvară fuseserăm cu toţii în vizită la şcoală, făcuserăm cunoştinţă cu cea care avea să ne fie învăţătoare, stătuserăm un pic şi coloraserăm. Acum, însă, era altceva, acum nu mai era un joc, devenise un lucru serios. Erau şi unii care urau şcoala; da, aproape toţi copiii mai mari susţineau că nu le place, şi, la drept vorbind, ştiam că şi noi ar fi trebuit să zicem acelaşi lucru. Cu toate acestea, ceea ce era pe cale să se întâmple ni se părea atât de captivant, ştiam atât de puţine şi ne aşteptam la atât de multe lucruri, în plus, însăşi ideea că eram şcolari ne punea în mintea noastră pe picior de egalitate cu copiii mai mari, dintr-odată puteam fi ca ei. *Atunci* probabil că ne-am fi putut permite să urâm şcoala, dar nu acum... Oare mai vorbeam şi despre altceva? Mai deloc.

Școala de care ţineam, Roligheden, unde predau atât tata, cât şi tatăl lui Geir, şi unde mergeau toţi copiii mai mari, n-avea suficiente locuri pentru noi, deoarece clasele erau prea numeroase, iar nou-veniţii prea mulţi, astfel încât am fost nevoiţi să ne înscriem la o şcoală aflată în partea de est a insulei, la o distanţă de cinci sau şase kilometri, să-i avem colegi pe copiii necunoscuţi din zona aceea şi să mergem acolo cu autobuzul. Era un mare privilegiu şi o mare aventură. În fiecare zi autobuzul avea să vină şi să ne ducă la şcoală!

Am primit şi nişte pantaloni albastru-deschis, împreună cu o pereche de adidaşi albastru-închis cu dungi albe deasupra gleznei. Deseori, când tata era plecat, mă îmbrăcam cu hainele noi şi mă postam în faţa oglinzii din hol, câteodată chiar cu ghiozdanul în spate, astfel încât, atunci când ziua cea mare a venit în cele din urmă şi eu am stat în veranda de la intrare pentru ca mama să-mi facă o poză, nu numai emoţia şi incertitudinea făceau să mi se strângă inima, ci mai ales sentimentul unic, aproape triumfător, pe care mi-l dădea faptul că purtam haine foarte frumoase.

În seara de dinainte am făcut baie şi mama m-a spălat pe cap. Când m-am trezit, casa era tăcută, adormită, iar soarele încă se înălţa în spatele brazilor din josul drumului. Ah, ce bucurie era să-mi iau după atâta vreme hainele noi din dulap şi să mă îmbrac cu ele! Afară, păsările cântau, era în continuare vară, în spatele vălului de ceaţă cerul părea albastru şi imens, iar casele care acum zăceau tăcute de ambele părţi ale drumului urmau în curând să clocotească de o nerăbdare şi de o aşteptare similare cu cele din 17 mai, ziua noastră naţională. Am scos benzile desenate din ghiozdan, mi l-am pus în spate, am ajustat bretelele şi l-am pus la loc. Mi-am tras apoi fermoarul gecii în jos şi în sus, tot cugetând: era oare mai bine cu fermoarul deschis? Da, dar atunci ar fi trebuit să bag tricoul în pantaloni... Am intrat în camera de zi, m-am uitat afară pe

fereastră la soarele galben-roşiatic şi arzător, pitit după copacii înverziţi. M-am dus în bucătărie, fără să ating nimic, şi m-am uitat spre casa lui Gustavsen, unde nu se observa încă nici un semn de viaţă. În cele din urmă, m-am aşezat în faţa oglinzii din hol, mi-am tras în sus şi în jos fermoarul gecii de câteva ori, gândindu-mă că tricoul era şi el frumos, ar fi fost păcat să nu se vadă...

Să mă spăl pe dinţi. Da, aş fi putut!

Am mers la baie, am scos periuţa din suportul de sticlă, am umezit-o puţin şi am întins pe ea pasta albă de dinţi. M-am spălat îndelung, energic, uitându-mă în acelaşi timp în oglindă. Sunetul periuţei atingându-mi dinţii îmi umplea parcă tot capul, încât nu mi-am dat seama că tata se trezise decât atunci când a deschis uşa băii. Era numai în chiloţi.

–Te speli pe dinţi înainte de micul dejun? Ce tâmpenie mai e şi asta? Pune imediat periuţa la loc şi du-te în camera ta!

Abia păşisem pe mocheta roşie din hol, că el a şi trântit uşa în urma lui şi a început să urineze zgomotos în toaletă. M-am pus în genunchi în pat şi m-am uitat în susul drumului, spre casa lui Prestbakmo. Se vedeau cumva două capete prin obscuritatea ferestrei de la bucătărie? Da, asta trebuia să fie. Se mişcau. De-aş fi avut un walkie-talkie acum, aş fi stat de vorbă cu Geir! Ar fi fost perfect!

Tata a ieşit din baie şi a intrat în dormitor. Am auzit mai întâi vocea lui, apoi pe a mamei. Însemna că şi ea era trează!

Am rămas în cameră până când mama s-a sculat şi s-a dus la bucătărie, unde tata intrase deja să cotrobăie după ceva. La adăpost pe urmele ei, m-am aşezat la locul meu. Cumpăraseră fulgi de porumb – nu mâncam aproape niciodată aşa ceva la micul dejun –, şi, după ce mama mi-a pus în faţă un castron şi mi-a dat o lingură, iar eu mi-am turnat lapte peste fulgii galbeni, uşor crăpaţi şi neregulaţi

ca formă, mi s-a părut că sunt cei mai buni atunci când sunt *crocanți*, așadar, înainte ca laptele să-i moleșească. Apoi, după ce am luat câteva îmbucături și cerealele au început să se înmoaie, iar gura mi s-a umplut de gustul lor și al laptelui, plus al zahărului pe care-l presărasem generos pe deasupra, m-am răzgândit; *acum* erau cei mai buni.

Sau nu?

Tata s-a dus în camera de zi cu o ceașcă în mână, nu obișnuia să ia micul dejun, ci stătea acolo, fumând și bând cafea. Puțin după aceea a intrat Yngve, s-a așezat pe scaun fără să scoată un cuvânt, și-a turnat lapte și fulgi de porumb în bol, a presărat niște zahăr pe deasupra și a început să mestece cu poftă.

– Ești emoționat? m-a întrebat el după un timp.

– Puțin.

– N-ai de ce să fii prea încântat, a spus el.

– Ba da, ai de ce, cum să nu? a zis mama. Tu, în orice caz, te-ai bucurat când ai început școala, îmi amintesc foarte bine. Nu ții minte?

– Ba daaa, a zis Yngve. Îmi amintesc puțin.

Yngve mergea cu bicicleta la școală, deseori pleca puțin mai devreme decât tata, asta dacă nu cumva tata mai avea ceva de lucru înainte de prima lui oră de clasă, cum se întâmpla uneori. Nici nu se punea problema să fie dus la școală cu mașina, asta se întâmpla numai în anumite zile, de pildă dacă ningea foarte mult peste noapte, căci nu trebuia să fie avantajat doar pentru că tatăl lui era profesor la aceeași școală.

După ce Yngve și-a terminat micul dejun și amândoi au plecat, am rămas câtva timp cu mama în bucătărie. Ea citea ziarul, eu vorbeam.

– Crezi că o să scriem la prima noastră oră, mamă? am întrebat. Sau de obicei se fac adunări? Leif Tore spune că vom desena pentru că trebuie s-o luăm ușor la început și pentru că nu toți știu să scrie. Sau să adune. Doar eu,

de fapt. Cel puţin din câte ştiu. Am învăţat când aveam cinci ani şi jumătate, îţi aminteşti?

– Dacă îmi amintesc când ai învăţat să citeşti? Asta voiai să zici? a întrebat mama.

– Mai ştii ziua aia, în faţa staţiei de autobuz, când am citit inscripţia? „Ca-fe-fe-nea". Ai râs atunci. Şi Yngve a râs. Acum ştiu că se numeşte „cafenea". Vrei să-ţi citesc câteva titluri de ziar, să vezi?

Mama a dat aprobator din cap, aşa că am început să citesc. Uşor sacadat, dar întru totul corect.

– Ţi-a ieşit foarte bine, a spus ea. O să te descurci la şcoală.

S-a scărpinat în ureche în timp ce citea, în felul acela care era doar al ei, ţinându-şi urechea cu mâna şi mişcând-o incredibil de repede înainte şi înapoi, exact ca o pisică.

Apoi a lăsat ziarul jos şi s-a uitat la mine.

– Eşti emoţionat?

– Oho!

A zâmbit şi m-a mângâiat pe cap, s-a ridicat şi a început să strângă masa. M-am dus în camera mea. Şcoala nu începea mai devreme de ora zece, din moment ce era prima zi. În ciuda acestui fapt, am ajuns să întârziem, lucru oarecum tipic pentru mama, care era destul de distrată în astfel de situaţii. De la geam vedeam cum creştea agitaţia din faţa caselor unde erau copii care urmau să înceapă şcoala, adică la familiile lui Geir, Leif Tore, Trond, Geir Håkon şi Marianne; erau pieptănaţi, rochiile şi cămăşile erau netezite, se făceau fotografii. Când am pozat la rândul meu, zâmbindu-i mamei, cu mâna streaşină la ochi împotriva soarelui ce urcase acum mult peste vârful brazilor, toată lumea plecase deja. Eram ultimii şi dintr-odată în întârziere, aşa că mama, care-şi luase liber de la serviciu pentru această ocazie, m-a grăbit; am deschis uşa Volkswagenului verde, am împins scaunul în faţă

şi m-am aşezat în spate, în vreme ce ea a scotocit după cheie în geanta de pe umăr şi apoi a băgat-o în contact. Şi-a aprins o ţigară, a băgat în marşarier, după ce aruncase în prealabil o privire rapidă în spate, a mers aşa câţiva metri în susul dealului şi apoi a pornit-o la vale. Huruitul motorului se lovea de ziduri. M-am mutat la mijloc, de unde puteam privi înainte, printre cele două spătare din faţa mea. Am văzut rezervoarele albe de cealaltă parte a golfului, cireşul sălbatic, casa roşie a lui Kristen, apoi drumul ce cobora spre chei, unde nu mergeam aproape niciodată. Am urmat un traseu cu care, în următorii şase ani, aveam să mă obişnuiesc întru totul, până la cea mai neînsemnată poiană sau gard de piatră, până când am ajuns la micile spaţii deschise din partea de est a insulei, unde mama nu se descurca prea bine, ceea ce o făcea să fie un pic stresată.

– Era cumva acolo jos şcoala, Karl Ove, nu-ţi mai aminteşti? a spus ea şi şi-a stins ţigara în scrumieră, uitându-se în acelaşi timp în oglinda retrovizoare.

– Nu-mi amintesc, am spus. Dar aşa cred. Era pe partea stângă, în orice caz.

Jos, chiar lângă chei, se afla un magazin, iar de jur împrejur un şir de case, însă nici urmă de şcoală. Marea albastru-închis era aproape neagră la umbra clădirilor, şi intensitatea aceasta, neatinsă de arşiţă, se deosebea de celelalte culori din peisaj, oarecum subţiate de valul de căldură ce ţinea deja de mai multe săptămâni. Galben, maro şi verde pal, acestea erau culorile cu care contrasta albastrul rece al apei.

Mama intrase acum pe un drum pietruit. Praful se ridica în spatele nostru. Când însă drumul s-a îngustat şi înainte nu părea să mai fie nimic important, a întors maşina şi a pornit înapoi. Jos, pe partea cealaltă, pe malul apei, trecea un alt drum. Nici acesta nu ducea la vreo şcoală.

– O să întârziem? am întrebat.

– S-ar putea, a răspuns ea. Of, şi n-am luat nici o hartă!

– N-ai mai fost pe aici înainte?

– Ba da. Dar ştii că nu ţin minte la fel de bine ca tine.

Am urcat dealul pe care în urmă cu zece minute îl coborâserăm şi am virat pe drumul principal lângă o capelă. La fiecare semn de circulaţie şi la fiecare intersecţie, mama încetinea şi se apleca.

– Asta e, mamă! am strigat, arătând cu mâna.

Încă nu zăream şcoala, dar îmi aduceam aminte pajiştea de pe partea dreaptă; trebuia să fie în vârful dealului uşor înclinat de după ea. Un drum îngust de pietriş ne-a dus până acolo. Am văzut o mulţime de maşini parcate, şi, când mama a dat cotul, am apucat să văd că era plin de oameni în curtea şcolii şi că, pe stânca de sub steag, un bărbat la care se uita toată lumea gesticula fără oprire.

– Trebuie să ne grăbim! am spus. Au început! Mamă, au început!

– Da, ştiu, a zis mama. Dar mai întâi trebuie să găsim un loc de parcare. Acolo, poate. Da, acolo.

Ajunseserăm până la sala în care se făceau şi lucru manual, şi sport, o clădire mare, albă, de pe vremuri, şi mama şi-a lăsat maşina în faţa ei, pe un loc asfaltat. Nu ştiam împrejurimile atât de bine şi de aceea, în loc să mergem până la capăt şi apoi pe scurtătură, pe lângă terenul de fotbal, am luat-o pe celălalt drum, până în curtea şcolii. Mama mergea grăbită înainte, eu o urmam. Ghiozdanul se lovea uşurel de mine în timp ce fugeam şi fiecare lovitură îmi amintea că-l aveam în spate, lucios şi strălucitor, după care gândul îmi zbura imediat la pantalonii şi geaca albastru-deschis şi la pantofii bleumarin.

Când, într-un sfârşit, am ajuns în curte, mulţimea începuse deja să intre în clădirea joasă a şcolii.

– Se pare că am ratat festivitatea de deschidere, a zis mama.

– Nu-i nimic, am spus. Hai să mergem!

I-am zărit pe Geir şi pe mama lui şi ne-am grăbit către ei, în timp ce mama mă ţinea de mână; ne-am salutat zâmbindu-ne, după care am urcat scările în mijlocul valului de părinţi şi copii. Ghiozdanul lui Geir era copia perfectă a ghiozdanului meu, aşa cum erau ghiozdanele tuturor băieţilor, în timp ce fetele aveau mai multe modele şi mai diferite, din câte putusem să văd în grabă.

– Ştii cumva unde mergem? a întrebat-o mama pe Martha, mama lui Geir.

– Nu, nu ştiu, a zis Martha şi a râs. Ne luăm după învăţătoarea lor.

M-am uitat în direcţia spre care dăduse din cap. Acolo era, într-adevăr, doamna. S-a oprit în faţa scării şi a spus că toţi cei care aparţineau clasei ei ar trebui să intre în sală, moment în care eu şi Geir am coborât în fugă toate treptele, trecând prin mulţimea de oameni până la capătul coridorului. Doamna, însă, a zăbovit în faţa unei clase aflate imediat în vecinătatea scării, astfel încât noi doi n-am ajuns primii, aşa cum ne închipuiserăm, ci aproape ultimii.

Sala era plină de copii îmbrăcaţi în haine frumoase şi de mamele lor. Prin ferestre se vedea o pajişte îngustă, iar în spatele ei, o pădure deasă. Doamna s-a aşezat în spatele catedrei aflate pe un mic podium; pe tabla din spate era scris „BUN VENIT CLASEI 1 B!" cu litere roz într-un chenar înflorat. Pe peretele de lângă catedră atârnau hărţi şi planşe.

– Bună ziua tuturor! a spus doamna. Şi bun venit la şcoala Sandnes! Mă numesc Helga Torgersen şi voi fi profesoara clasei voastre. Abia aştept să începem, vă rog să mă credeţi! Vom face multe lucruri frumoase. Şi ştiţi ce? Nu doar voi sunteţi nou-veniţi astăzi aici. Şi eu sunt nou-venită. Sunteţi prima mea clasă!

M-am uitat în jur. Toţi adulţii zâmbeau, şi aproape toţi copiii priveau în jur şi se studiau reciproc. Îi ştiam pe

Geir Håkon, Trond, Geir, Leif Tore şi Marianne. Îl ştiam şi pe băiatul acela care arunca de obicei cu pietre în noi şi care avea căţeaua aia îngrozitoare. Pe ceilalţi nu-i văzusem niciodată înainte.

–Acum vom striga mai întâi catalogul, a spus doamna de la catedră. Ştie cineva ce înseamnă să strigăm catalogul?

N-a răspuns nimeni.

–Strigi un nume şi cel al cărui nume e strigat răspunde, am spus.

Aproape toţi s-au uitat la mine. Am zâmbit larg cu dinţii mei proeminenţi.

–Aşa este, a spus doamna. Şi vom începe cu A, care este, de fapt, prima literă din alfabet. Veţi afla totul despre alfabet ceva mai târziu. Aşadar, A. Anne Lisbet!

–Prezent, a zis o voce de fetiţă, şi toată lumea s-a întors spre ea; şi eu am făcut la fel.

Cea care a răspuns era subţire, cu părul negru şi lucios. Arăta aproape ca un indian.

–Asgeir? a zis doamna.

–Aici! a zis un băiat cu dinţi mari şi părul lung.

Când a terminat de citit prezenţa, ne-am aşezat fiecare la pupitrul lui, în timp ce părinţii stăteau lipiţi de perete. Doamna a împărţit fiecăruia un reportofon, un abecedar şi un caiet, un orar unde apăreau materiile noastre, pe lângă o puşculiţă şi o broşură cu poza unei furnici galbene, primite de la o bancă locală. Mai apoi ne-a povestit câte ceva din ce urma să se întâmple în acea toamnă, inclusiv despre cursul de înot care avea să se ţină în bazinul şcolii de pe cealaltă parte a strâmtorii, din moment ce în Tromøya nu erau bazine. Ne-a înmânat un pliant despre acest curs, cu un spaţiu lăsat liber pe care trebuia să-l completezi şi să-l returnezi dacă voiai să participi. Ceva mai târziu am desenat puţin, în vreme ce părinţii stăteau în continuare în sală şi ne priveau, şi apoi totul s-a terminat. Abia a doua zi începea treaba serioasă, abia a doua zi

aveam să luăm singuri autobuzul şi să rămânem la şcoală trei ore fără ca vreun părinte să ne mai sufle în ceafă.

În clipa în care am ieşit din clasă, eram încă entuziasmat de toată această situaţie nouă şi neobişnuită, iar sentimentul a persistat şi când toţi colegii mei au intrat în maşinile lor împreună cu părinţii, căci doar de 17 mai se mai vedeau atâtea maşini laolaltă şi un loc părăsit de atâţia copii deodată; însă, în clipa când am pornit înapoi, a început să mă cuprindă dezamăgirea, şi am devenit din ce în ce mai abătut pe măsură ce mă apropiam de casă.

În fond, nu se întâmplase nimic.

Ştiam şi să citesc, şi să scriu, şi-mi închipuisem că voi avea ocazia să-mi demonstrez calităţile din prima zi. Măcar un pic! Plus că fusesem nerăbdător să vină pauza, să sune de intrare şi de ieşire. Să-mi folosesc noul penar şi compartimentele din noul ghiozdan.

Dar nu, ziua nu se ridicase la nivelul aşteptărilor, iar hainele în care arătam atât de bine trebuiau acum date jos şi puse la locul lor în dulap, până la o viitoare ocazie specială. O vreme am stat pe taburetul din bucătărie şi am vorbit cu mama cât timp a pregătit prânzul; o aveam rar doar pentru mine chiar în mijlocul zilei, şi, pe deasupra, acum fusese cu mine exact când conta cel mai mult, aşa că am profitat de ocazie şi am continuat să sporovăiesc.

– Mi-ar plăcea să avem o pisică cu care să mă joc, am spus. Ne putem lua una?

– Ar fi frumos, a spus mama. Îmi plac pisicile. Te simţi bine în preajma lor.

– Deci tatei nu-i plac?

– Nu ştiu, a zis mama. Cred că nu-şi bate capul cu ele şi poate se gândeşte că fac mizerie.

– Dar mă pot ocupa eu de ea. Nu mă deranjează.

– Ştiu. O să vedem.

– O să vedem, o să vedem, am spus. Dar, dacă şi Yngve vrea, atunci suntem trei care vor pisică, aşa-i?

Mama a râs.

– Nu e aşa de simplu. Dar trebuie să te înarmezi cu răbdare. Cine ştie ce se poate întâmpla!

A pus morcovul cojit pe fundul de lemn şi a început să-l taie, a ridicat apoi fundul şi a lăsat totul să cadă în oala în care se mai găseau nişte copane mari de pui şi bucăţi de carne. M-am uitat pe fereastră. Privind prin ochiurile perdelei portocalii croşetate de mama, am observat că strada de afară era pustie, aşa cum era aproape întotdeauna în mijlocul zilei.

Începuse dintr-odată să miroasă puternic a ceapă, şi m-am întors către mama care, cu ochii plini de lacrimi, cojea un bulb, ţinându-l cât mai la distanţă.

Când m-am răsucit înapoi, l-am văzut pe Geir venind în fugă din susul dealului. Şi el se schimbase în hainele lui obişnuite. I-am auzit scârţâitul paşilor prin geamul pe jumătate deschis când a păşit pe aleea de pietriş.

– Karl Ove, hai afară! a strigat el.

– Ies puţin, i-am spus mamei, dându-mă jos de pe scaun.

– Du-te! a zis ea. Unde mergeţi?

– Nu ştiu.

– Nu foarte departe, atunci.

– Nu, normal că nu, am spus şi m-am grăbit să ies şi să deschid uşa astfel încât să nu care cumva Geir să creadă că nu eram acasă şi s-o ia din loc.

Apoi l-am salutat şi mi-am luat adidaşii.

– Am o cutie cu chibrituri, a spus el şoptit şi s-a bătut încet peste buzunarul de la pantalonii scurţi.

– Nu te cred! am spus şi eu în şoaptă. De unde ai făcut rost de ea?

– De acasă. Mama şi tata erau în camera de zi.

– Ai furat-o?

A dat aprobator din cap.

M-am ridicat în picioare şi am ieşit din casă, închizând uşa în urma mea.

–Trebuie să dăm foc la ceva, am spus.

–Păi da, a zis el.

–Da' la ce?

–Orice. Doar să găsim ceva. Cutia e plină ochi. Putem da foc la multe chestii.

–Dar trebuie să ne ducem undeva unde nimeni nu poate vedea fumul, am spus. Sus pe deal?

–Bine, hai!

–Şi ne mai trebuie ceva cu care să stingem focul, am spus. Aşteaptă puţin! Mă duc să iau o sticlă cu apă.

Am deschis din nou uşa, mi-am dat jos încălţările şi am urcat scările până la mama, care s-a întors spre mine când am intrat.

–Plecăm la plimbare, am spus. Am nevoie de o sticlă cu apă.

–N-ai vrea mai degrabă suc? Ştii că ai voie, nu? Doar e încă prima ta zi de şcoală!

Am ezitat. Trebuia să fie apă. Dar refuzul meu ar fi putut-o face suspicioasă, pentru că mereu voiam suc în loc de apă. Aşa că m-am uitat la ea şi am spus:

–Nu, Geir are apă, aşa că şi eu vreau la fel.

Inima mi-a bătut mai tare în piept.

–Cum vrei, a spus ea.

A găsit o sticlă de suc de un verde-închis opac, goală, în dulapul de sub chiuvetă, pe care a umplut-o cu apă, apoi i-a strâns capacul şi mi-a întins-o.

–Vrei şi nişte sendvişuri?

M-am gândit puţin.

–Nu, am spus. Sau mai bine da. Două cu pateu.

Cât timp ea a pus jos pâinea şi a început s-o taie, am împins un pic fereastra şi mi-am scos capul afară.

–Vin imediat! am strigat.

Geir s-a uitat în sus la mine cu ochii lui serioşi şi a încuviinţat din cap.

După ce mama mi-a uns feliile şi le-a învelit în hârtie, le-am pus împreună cu sticla într-o pungă de plastic şi m-am grăbit să cobor. La puţin timp după aceea, urcam deja dealul. Marginile drumului se înmuiaseră de caniculă şi se surpau uşor. Pe mijloc, pe unde treceau maşinile, era mai tare. Uneori ne lungeam pe asfalt ca pisicile şi lăsam să ne frigă dogoarea lui. Dar acum aveam ceva mai bun de făcut.

–Pot să mă uit la ea? am spus.

Geir s-a oprit şi a scos cutia din buzunar. Am luat-o şi am scuturat-o un pic. Plină ochi. Apoi am deschis-o. Toate beţele erau roşii.

Să dăm foc la ceva, să dăm foc la ceva!

–Chiar e nou-nouţă, am spus dându-i-o înapoi. N-o să-şi dea seama că ai luat-o?

–Nu cred, a zis el. Şi, dacă află, o să neg. N-au *dovezi* că eu am fost.

Am ajuns la casa lui Molden şi am luat-o pe cărare. Iarba era uscată şi gălbuie, în unele locuri maronie. La Geir acasă, mama era cea severă şi tatăl drăguţ, la Dag Lothar amândoi erau la fel de drăguţi, tatăl poate puţin mai sever. La restul copiilor, tatăl era cel sever şi mama cea drăguţă. Dar nici unul nu era aşa de sever ca tata, asta era cert.

Geir s-a oprit şi s-a aplecat cu cutia de chibrituri în mână. A luat un băţ de chibrit, cu gând să-l aprindă.

–Ce faci? am spus. Nu aici! Aici ne vede toată lumea!

–Neeeh! a zis el bombănind.

Cu toate astea, s-a îndreptat de spate, a pus băţul înapoi în cutie şi a pornit mai departe.

În vârful dealului ne-am întors şi ne-am îndreptat privirile înspre mare, după cum ne era obiceiul. În strâmtoarea Tromøya am numărat patru triunghiuri mici şi albe. Mai era şi o barcă mai mare, cu un fel de excavator pe

punte. Până spre Gjerstadholmen se mai vedeau ancorate două bărci mici.

Să dăm foc la ceva, să dăm foc la ceva!

În timp ce urmam cărarea prin pădure, sufletul îmi vibra de entuziasm. Razele soarelui păreau nişte animale de lumină, mici şi fremătătoare, printre umbrele crengilor. Ne-am oprit lângă rădăcinile uriaşe ale unui copac prăbuşit, eu am scos sticla cu apă din pungă şi am pregătit-o, în vreme ce Geir s-a aplecat, a aprins un băţ de chibrit şi a apropiat flacăra mică, aproape invizibilă, de unul dintre firele subţiri de iarbă care creşteau acolo. A luat foc din prima şi s-a răspândit instantaneu. Când flacăra s-a lăţit cât o mână de om, am turnat apă deasupra. Un mic fuior de fum a plutit în aer parcă singur, independent de ceea ce se petrecuse până atunci.

– Crezi că ne-ar fi putut zări cineva? a spus Geir.

– Fumul se vede de la o distanţă incredibil de mare. Indienii distingeau semnalele de fum de la kilometri depărtare.

– Ce repede a ars! a zis Geir. Ai văzut?

A zâmbit şi şi-a trecut grăbit mâna prin păr.

– Da, am spus.

– Încercăm şi în altă parte?

– Sigur. Dar acum vreau eu să aprind chibritul.

– Bine, a zis el, întinzându-mi cutia cu chibrituri şi uitându-se împrejur după un alt loc, mai potrivit.

Geir era mereu nerăbdător când trebuia să înceapă ceva şi complet absorbit atât timp cât îl făcea. Dintre toţi băieţii pe care-i ştiam, el era cel mai subjugat de propria imaginaţie. Când ne jucam ceva, bunăoară de-a exploratorii, de-a marinarii, de-a indienii, de-a şoferii de curse, de-a astronauţii, de-a hoţii şi vardiştii, de-a prinţii sau de-a agenţii secreţi, putea s-o ţină ore întregi, spre deosebire de Leif Tore sau Geir Håkon, care se plictiseau rapid şi voiau să facă altceva, dezinteresaţi de strălucirea pe care

imaginația o putea acorda lucrurilor. Geir era mai mult decât mulțumit cu obiectul în sine, chiar dacă el nu se dovedea a fi decât rabla abandonată în pâlcul de sălcii înguste de pe pajiștea dintre locul de joacă și terenul de fotbal, cu scaunele ei, cu volanul, schimbătorul de viteze, pedalele, bordul, torpedoul și portierele intacte, unde obișnuiam deseori să ne jucăm, și, în timp ce ei se prefăceau că nu e decât o mașină – ceea ce și era, bineînțeles –, apăsau pedala de ambreiaj, trăgeau schimbătorul, învârteau de volan, îndoiau spre interior oglinzile retrovizoare sparte, săltau pe scaun prefăcându-se că merg cu viteză, Geir era fascinat de orice posibil adaos, de pildă închipuirea că fugeam, urmăriți de poliție, după ce jefuiserăm o bancă, iar geamurile sparte, care în continuare zăceau în țăndări pe covoarele negre de cauciuc de pe podeaua mașinii, fuseseră de fapt făcute cioburi în urma schimbului de focuri; atunci unul dintre noi putea conduce și celălalt putea să se strecoare prin geam până pe capota mașinii, pentru ca, de acolo, să tragă înspre urmăritori, un joc care se putea prelungi parcând mașina într-un garaj și apoi ieșind să împărțim prada, ba chiar mai mult, căci oare nu erau urmăritorii în spatele nostru în ceasul în care ne furișam printre copaci în drum spre casă, sub lumina soarelui ce asfințea? Alteori ne închipuiam că ne aflăm într-un modul lunar și că în jurul nostru era de fapt un peisaj selenar, pe care, atunci când pășeam afară din vehicul, nu puteam călca în mod obișnuit, ci eram nevoiți să sărim. Sau putea să fie vorba de unul dintre multele pâraie din zonă, pe care doar Geir, dintre toți copiii cunoscuți de mine, era interesat să-l urmărească până la izvor. Ce făceam cel mai des împreună era să ieșim în căutarea unor locuri noi sau să ne întoarcem la unul din locurile pe care le găsiserăm deja. Putea fi un stejar mare, bătrân, scorburos; o adâncitură în albia unui pârâu; o pivniță inundată într-o casă neterminată; fundația de beton a unui enorm pilon de pod sau

primii metri ai cablurilor grele de metal care mergeau de la un loc de ancorare din pădure până sus, în vârful dealului, şi pe care puteai să te cațeri; un şopron dărăpănat dintre lacul Tjenna şi drumul de pe cealaltă parte, care fusese până acum un avanpost în peregrinările noastre – mai departe de el nu ne aventuraserăm niciodată –, încropit din scânduri alunecoase şi înnegrite de putregai; cele două maşini hârbuite; micul lac cu cele trei insuliţe cam cât nişte smocuri de iarbă, una aproape în întregime ocupată de un copac, lac cu apă foarte neagră şi adâncă, chiar dacă se afla exact la o margine de drum; stânca albă, ca de cristal, de lângă cărarea către Fina, din care puteai să spargi bucăţi cu ciocanul; făbricuţa de bărci de peste pod, dincolo de Gamle Tybakken, halele de acolo, scheletele ambarcaţiunilor, palanul şi maşinăriile ruginite, mirosul de petrol, de gudron şi de apă sărată care era atât de plăcut. Băteam aproape în fiecare zi, în lung şi-n lat, domeniul acesta ce se întindea cale de unul sau doi kilometri în toate direcţiile, şi esenţial în locurile pe care le găseam sau le vizitam era că erau secrete şi că erau ale noastre. Cu ceilalţi copii jucam ţurca, v-aţi ascunselea, fotbal ori schiam; când eram doar noi doi, căutam locuri care să ne atragă. Aşa stăteau lucrurile cu mine şi cu Geir.

Dar, în ziua aceea, farmecul ţinea de ceea ce făceam, nu de locul unde ne aflam.

Să dăm foc la ceva, să dăm foc la ceva!

Ne-am dus aşadar la un brad, câţiva metri mai încolo. Ramurile care se lăsau până la pământ erau cenuşii şi lipsite de ace şi păreau extrem de bătrâne. Am rupt o bucată de creangă între degetul mare şi arătător. Era friabilă şi s-a fărâmiţat imediat. Pe minuscula movilă pe care stătea copacul, între o porţiune de pământ uscat şi un morman de ace de pin arse de soare, aproape portocalii, creştea o iarbă rară. M-am lăsat în genunchi, am frecat băţul de chibrit roşu de suprafaţa rugoasă, neagră, de fosfor

și am apropiat flacăra de iarba care s-a aprins imediat. La început, focul a fost invizibil, doar ca un tremurat al aerului deasupra firelor de iarbă, care s-au răsucit repede, chircindu-se. Dar apoi a cuprins întregul smoc și de acolo s-a răspândit în jur, în același timp iute și încet, cam ca un mușuroi de furnici speriate, care se deplasează rapid dacă le privești una câte una și lent dacă le vezi ca un întreg. Dintr-odată, vâlvătaia mi-a ajuns la brâu.

–Stinge-l! Stinge-l! i-am strigat lui Geir.

Geir a scuturat sticla cu apă peste focul care șuiera și se micșora, în vreme ce eu loveam cu palma flăcările mai mici de pe margine.

–Pfiu! am spus când s-a terminat, câteva clipe mai târziu.

–A fost cât pe ce! a spus Geir râzând. Chiar că a ars ca lumea!

M-am ridicat.

–Crezi că e posibil să se fi văzut? Vrei să mergem până în vârf să vedem dacă s-a uitat careva încoace?

Fără să mai aștept răspuns, m-am repezit printre copaci, pășind pe solul moale, acoperit cu mușchi și buruieni, al pădurii. Frica bruscă îmi strângea măruntaiele ghem, și, de fiecare dată când gândul mi se întorcea la ceea ce făcuserăm, era ca și cum un hău s-ar fi deschis înăuntrul meu. Un hău fără fund. Doamne, ce se va întâmpla acum? Ce se va întâmpla?

M-am oprit pe marginea peretelui de stâncă și mi-am dus mâna pavăză la ochi, ferindu-mi-i de soare. Mașina tatei era pe alee. El nu se zărea nicăieri. Dar se putea foarte bine să fi fost afară și să fi intrat între timp. Gustavsen a traversat peluza din curtea lui. Poate că el văzuse ceva și-i spusese tatei. Sau i-ar putea spune mai târziu.

Numai gândul la tata, faptul că exista îmi răspândea o frică paralizantă în tot corpul.

M-am întors către Geir, care țopăia bălăbănind în mână punga mea de plastic. Un copil care părea să fie fratele mai mic al lui Geir Håkon se juca în nisip în fața bordurii de piatră dintre drumuri. O mașină a urcat dealul, închisă în sine ca o insectă. Parbrizul ei negru semăna cu niște ochi goi. A virat la stânga și a dispărut.

– Oricum, nu putem coborî imediat, am spus. Dacă cineva a văzut fumul, o să se prindă că noi am fost.

De ce făcuserăm așa ceva? Of, de ce, de ce?

– Și aici ne pot vedea, am spus. Hai să mergem!

Am coborât pe panta împădurită. Când am ajuns în vale, am pornit-o încet către casă, prin pădurea aflată la vreo zece metri de drum. Am zăbovit pe malul pârâului lat și nămolos, cu apa lui în nuanțe verzi și tulburi, lângă bradul cel mare, a cărui scoarță era plină de rășină lipicioasă, aducând la culoare cu zahărul ars și răspândind un miros pătrunzător de ienupăr. Printre trunchiurile subțiri ale scorușilor de munte din apropiere se zărea casa noastră. Mi-am privit mâinile ca să văd dacă aveam cenușă pe ele. Nu. Dar miroseau vag a ars, așa că le-am băgat în apă și apoi mi le-am șters de pantaloni.

– Ce-o să faci cu cutia de chibrituri? am spus.

Geir a ridicat din umeri.

– O s-o ascund, probabil.

– Dacă te descoperă, nu le spune nimic despre mine! l-am rugat. Despre ce am făcut împreună.

– Normal că nu, a spus Geir. Uite-ți punga, apropo!

Am pornit-o spre drum.

– O să mai dai foc la ceva astăzi? l-am întrebat.

– Nu cred.

– Nici măcar cu Leif Tore?

– Poate mâine, a zis el și dintr-odată s-a luminat la față. Oare să iau cutia cu chibrituri la școală?

– Ești nebun?

A râs. Am ajuns la drum și l-am traversat.

– Salut! a spus el, luând-o la fugă în susul dealului.

Am trecut pe lângă „broscuța" mamei, parcată pe un petic de iarbă veștejită chiar dincoace de gard, lângă tomberonul gri, și am intrat pe aleea de pietriș. Simțeam cum frica mi se cuibărește din nou în piept. Mașina tatei strălucea roșiatic în lumina puternică a soarelui. Am plecat ochii, căci nu voiam să întâlnesc privirea care probabil mă aștepta acolo sus, la fereastra bucătăriei. Numai gândul la ea răspândea înlăuntrul meu valuri de deznădejde. Când am ajuns pe verandă, unde nu mai puteam fi văzut de la etaj, mi-am împreunat mâinile și am închis ochii.

„Doamne Dumnezeule!" m-am gândit. „Fă să nu se întâmple nimic rău, și promit să nu mai fac niciodată ceva greșit. Niciodată, niciodată, promit solemn! Amin."

Am deschis ușa și am intrat.

În hol era mai răcoare decât afară și, în comparație cu lumina puternică, aici era de-a dreptul beznă. Mirosul de tocană plutea greu în aer. M-am aplecat și mi-am desfăcut șireturile, mi-am pus pantofii cu grijă la loc, lângă perete, și am urcat scările încercând să adopt o figură cât mai normală. M-am oprit ezitând pe palierul de sus. Oare ce s-ar aștepta mai degrabă să fac, să intru imediat în camera mea sau să mă duc în bucătărie ca să văd dacă e gata prânzul?

Voci, zăngănit de tacâmuri lovind farfuriile.

Venisem prea târziu?

Mâncaseră deja?

O, nu, o, nu!

Ce-ar trebui să fac?

Ideea de a mă întoarce, de a ieși liniștit din casă, de a urca dealul și a merge apoi mai departe, în pădure, fără să mă mai întorc vreodată, a răsunat în mintea mea încordată ca un sunet vesel de goarnă.

Atunci le-ar părea rău.

– Karl Ove, tu ești? a strigat tata dinăuntru.

Am înghiţit în sec, am dat uşor din cap, am clipit de câteva ori şi am tras aer în piept.

– Da, eu sunt, am spus.

– Mâncăm! a strigat el. Hai înăuntru!

Dumnezeu îmi ascultase rugămintea şi mi-o îndeplinise. Tata era bine dispus, am observat de cum am intrat, pentru că se lăsase pe spate în scaun, cu picioarele întinse în faţă, cu braţele depărtate şi ochii sclipind şmechereşte.

– Ce-ai făcut aşa interesant de-ai pierdut noţiunea timpului? m-a întrebat.

M-am aşezat lângă Yngve. Tata stătea în capătul din dreapta al mesei, mama, în cel din stânga. Masa cu blat de ceramică în picăţele gri şi alb şi canturi cenuşii, cu picioare lucioase, protejate, la bază, de apărătoare de cauciuc gri, fusese întinsă de prânz: farfurii maro, pahare verzi, inscripţionate „Duralex" pe fund, un coş cu pâine uscată de secară şi oala mare din care ieşea un polonic de lemn.

– Am fost afară cu Geir, am spus, aplecându-mă ca să fiu sigur că luam şi o bucată de carne în polonicul pe care l-am ridicat o clipă mai târziu.

– Unde aţi fost? a întrebat tata, ducând furculiţa la gură.

O bucată mică, galben-închis, probabil de ceapă, îi rămăsese în barbă.

– În pădure.

– Aşa deci, a spus el, mestecând de câteva ori şi apoi înghiţind, fixându-mă în tot acest timp cu privirea. Mi s-a părut că v-am văzut urcând dealul.

Am încremenit.

– Nu eram noi, am spus în cele din urmă.

– Prostii! a zis el. Ce drăcie aţi făcut de nu vrei să recunoşti că voi eraţi?

– Dar chiar n-am fost pe deal!

Mama şi tata au schimbat câteva priviri. Tata n-a mai spus nimic. Mi-am putut din nou mişca mâinile, mi-am umplut farfuria şi am început să mănânc. Tata s-a mai

servit o dată din oală, tot cu mişcări oarecum legănate. Yngve terminase, stătea într-o rână lângă mine şi se uita drept înainte, odihnindu-şi o mână pe coapsă şi cealaltă pe cantul mesei.

– Cum a decurs ziua pentru bobocul nostru? a spus tata. Aveţi teme?

Am scuturat din cap.

– Doamna a fost drăguţă?

Am dat aprobator din cap.

– Îmi mai zici o dată cum o cheamă?

– Helga Torgersen.

– A, da, a spus tata. Şi locuieşte... V-a povestit?

– În Sandum, am zis.

– Părea atât de drăguţă! a spus mama. Tânără şi încântată să fie cu voi.

– Dar am ajuns prea târziu, am zis, uşurat în sinea mea de întorsătura pe care o luaseră lucrurile.

– Poftim? a zis tata şi s-a uitat la mama. Nu mi-ai povestit.

– Am luat-o greşit, a zis ea. Am întârziat câteva minute. Dar cred că am prins esenţialul. Aşa-i, Karl Ove?

– Da, am mormăit.

– Nu vorbi cu mâncarea în gură! a spus tata.

Am înghiţit.

– Bine, am zis.

– Şi tu, Yngve? a continuat tata. Ceva surprize în prima zi?

– Nu, a zis Yngve, îndreptându-şi puţin spatele în scaun.

– Ai antrenament de fotbal azi, nu-i aşa? a spus mama.

– Da.

Schimbase echipa, trecuse de la Trauma, echipa insulei noastre, unde jucau toţi prietenii lui, cu echipamentul lor minunat – tricouri albastre cu o dungă albă diagonală, pantaloni scurţi albi şi ciorapi albastru cu alb –, la echipa

Saltrød, un club dintr-un sat înghesuit de dincolo de strâmtoare. Astăzi era prima lui zi de antrenament acolo. Urma să treacă singur cu bicicleta peste pod, ceea ce nu făcuse niciodată, şi apoi să parcurgă tot restul drumului până la terenul de antrenament. Cinci kilometri, spusese.

–Şi nu s-a mai întâmplat nimic altceva la şcoală, Karl Ove? a zis tata.

Am încuviinţat din cap şi am înghiţit.

–O să mergem la un curs de înot, am zis. De şase ori. La o altă şcoală.

–Aşa deci! a spus tata, trecându-şi palma peste gură, dar fără să-şi înlăture bucata de ceapă din barbă. Nu-i o idee rea. Nu poţi locui pe o insulă fără să ştii să înoţi.

–Şi e gratis, a spus mama.

–Însă îmi trebuie cască de înot. Tuturor le trebuie. Şi poate un slip nou. Nu pantaloni scurţi, ci un fel de... Da.

–De cască de înot putem face rost. Dar va trebui să te mulţumeşti cu pantalonii scurţi pe care îi ai, a spus tata.

–Am nevoie şi de ochelari de înot, am spus.

–Şi ochelari? a spus tata, uitându-se la mine cu ochii mijiţi. Trebuie să vedem.

A împins farfuria din faţa lui şi s-a lăsat pe spate.

–Săru'mâna pentru masă, mamă, a spus el, foarte bună!

–Săru'mâna pentru masă! a spus şi Yngve şi a tulit-o afară.

Cinci secunde mai târziu am auzit uşa de la camera lui închizându-se.

Eu am mai rămas un timp, în caz că tata voia să vorbească mai mult cu mine. Însă el s-a uitat pe fereastră spre cei patru copii aplecaţi peste cadrele bicicletelor în depărtare, la cealaltă intersecţie, apoi s-a ridicat, a pus farfuria în chiuvetă, a luat o portocală din dulap şi s-a dus în birou, cu ziarul sub braţ, fără să mai scoată un cuvânt. Mama a început să cureţe masa, aşa că m-am dus în camera lui

Yngve. Își împacheta echipamentul. M-am așezat pe patul lui și l-am privit. Avea pantofi de fotbal Adidas, negri, cu crampoane, pantaloni scurți Umbro și ciorapi galben cu negru Start. Mama îi cumpărase mai întâi ciorapi alb cu negru Grane, dar Yngve nu-i voise pe aceia, așa că îi primisem eu. Dar cel mai frumos lucru pe care-l avea era treningul Adidas, albastru cu dungi albe, dintr-un material lucios și neted, nu din materialul acela mat, oarecum creponat, elastic și făcut parcă pentru sala de sport din care erau făcute odinioară mai toate treningurile. Uneori îl miroseam, îmi îngropam fața în materialul moale, căci mirosea minunat. Poate credeam asta pentru că eu însumi îmi doream mult unul la fel și mirosul se amesteca astfel cu propria mea dorință, poate pentru că izul acela sintetic nu semăna cu nimic altceva și, din această cauză, era ca și cum n-ar fi aparținut acestei lumi. Purta, într-un fel, promisiunea viitorului. Pe lângă trening, Yngve avea și un costum impermeabil Adidas, albastru cu alb, pe care și-l lua pe ploaie.

Cât timp a împachetat, n-a scos o vorbă. Și-a încheiat fermoarul mare și roșu, s-a așezat la birou și s-a uitat la orarul de pe el.

– Ați primit teme? l-am întrebat.

A scuturat din cap.

– Nici noi, am spus eu. Ți-ai făcut deja învelitoare pentru cărți?

– Nu. Avem la dispoziție toată săptămâna.

– Eu mă apuc diseară, i-am spus. O să mă ajute mama.

– Bravo ție! a spus el ridicându-se. Eu o iau din loc. Dacă nu mă întorc până la miezul nopții, înseamnă că m-a mâncat călărețul fără cap. Să vedem dacă reușește!

A râs și a coborât scările. L-am urmărit cu privirea prin fereastra de la baie, cum și-a pus mai întâi un picior pe pedală, împingându-se în celălalt și ridicându-l peste bară, și apoi cum a pedalat cât a putut de tare, la viteză maximă,

până când a ajuns la deal cu atâta avânt, încât a putut să coboare fără să mai dea din pedale până jos la intersecţie.

După ce nu s-a mai zărit, am ieşit în hol, rămânând o clipă total nemişcat ca să-i localizez pe mama şi pe tata. Dar era complet linişte.

– Mamă! am strigat cu voce joasă.

Nici un răspuns.

Am intrat în bucătărie, mama nu era acolo. Am aruncat o privire în camera de zi, nu era nici aici. Să se fi dus în dormitor?

M-am apropiat de el, zăbovind un moment în faţa uşii.

Nimic.

Atunci poate în grădină?

Am privit de la ferestre diferite către toate cele patru laturi ale grădinii, dar nu era nici urmă de ea nicăieri.

Maşina era încă parcată afară, nu?

Da, era.

Faptul că nu ştiam unde e mama m-a făcut să pierd întru câtva senzaţia că eram stăpân în casă, şi, pentru a contracara acest sentiment confuz, aproape îngrijorător, m-am dus în camera mea şi m-am aşezat în pat, cu gândul să citesc nişte reviste, când, dintr-odată, mi-am dat seama că mama trebuia să fie jos, în biroul tatei.

Acolo nu puneam aproape niciodată piciorul. În puţinele dăţi când intrasem fusese ca să întreb ceva, bunăoară dacă puteam să rămân treaz şi să mă uit la o anumită emisiune, după ce în prealabil bătusem la uşă, iar el îmi spusese să intru. Mă costa mult să bat la uşa aceea, deseori atât de mult, încât preferam să nu mă mai uit la televizor. De câteva ori s-a întâmplat ca tata să ne ceară să intrăm, când voia să ne arate sau să ne dea ceva, de exemplu plicurile cu timbre, pe care le lăsam în chiuveta bucătăriei de serviciu – care, din câte ştiam, era folosită exclusiv în acest scop –, ca să putem dezlipi uşor adezivul, şi pe care

noi, după ce le uscam preţ de câteva ore, puteam să le punem în sfârşit în clasoare.

În rest, nu mi se întâmpla niciodată să pun piciorul acolo. Chiar şi atunci când eram singur acasă, nu-mi trecea prin cap să intru. Riscul ca tata să mă descopere era mult prea mare, căci el îşi dădea seama de aproape tot ce se petrecea în casă, adulmeca orice întâmplare, indiferent de cât de bine aş fi încercat s-o ascund.

Cum fusese cazul la masa de prânz. Chiar dacă nu ne văzuse decât mergând pe drum, îşi dăduse seama că făcusem ceva rău. Dacă nu s-ar fi întâmplat să fie bine dispus, şi-ar fi dat seama de tot.

M-am întins pe burtă şi am început să răsfoiesc revista *Tempo*. Era a lui Yngve, el o împrumutase de la Jan Atle, iar eu o citisem din scoarţă-n scoarţă de mai multe ori. Era pentru copii mai mari şi avea pentru mine o aură intensă de apartenenţă la o lume străină, dar strălucitoare. Nu mă interesau decorurile în care se petrecea acţiunea benzilor desenate – putea să fie cel de-al Doilea Război Mondial, ca în *På vingene* sau în *Kampserien*, secolul al XIX-lea american, ca în *Tex Willer*, *Jonathan Hex* sau *Blueberry*, Anglia interbelică, ca în *Paul Temple* sau realităţile pur imaginare în care evoluau *Fantoma*, *Superman*, *Batman*, *Cei patru fantastici* şi toate personajele Disney –, dar mă raportam diferit la ele, îmi stârneau senzaţii diferite, iar câteva dintre numerele din *Tempo*, de pildă cele a căror acţiune se petrecea pe circuitul de raliuri, sau unele numere din *Buster*, de exemplu *Johnny Puma* şi *Benny Goldenfoot*, erau cu totul captivante, poate pentru că se apropiau mai mult de realitate, aşa cum o ştiam eu. Costumele de piele şi căştile cu vizieră ale şoferilor de Formula 1 le vedeam vara la motociclişti, iar maşinile joase cu toate eleroanele lor apăreau la televizor, unde se întâmpla să intre în parapet sau într-una din celelalte maşini, să se învârtească şi să ia foc, după care şoferul fie murea

în incendiu, fie se ridica nevătămat din hârbul în flăcări şi se îndepărta liniştit.

De obicei mă afundam cu totul în aceste povestiri, fără să gândesc prea mult, ideea era tocmai să nu gândeşti, în orice caz, nu cu mintea ta, ci doar să urmăreşti ce se întâmplă. În după-amiaza aceea am pus totuşi revista destul de repede jos, din cine ştie ce motiv nu puteam sta locului şi, cum ceasul nu trecuse de cinci, m-am hotărât să ies din nou la plimbare. M-am oprit lângă trepte; nici un sunet, mama era în continuare jos. Ce făcea, de fapt? Nu intra aproape niciodată acolo, m-am gândit în timp ce mă aplecam să-mi iau pantofii din coridor şi-mi înnodam şireturile. Apoi am bătut la uşa biroului. Uşa dădea, în realitate, într-un hol de unde se putea ajunge în trei camere: o baie, biroul şi o bucătărie cu o cămară mică în capăt. Era de fapt o locuinţă în toată regula, dar n-o închiriaserăm niciodată cuiva.

–Am plecat afară! am strigat. Până la Geir!

Aşa fusesem învăţat, că trebuie mereu să spun unde merg şi ce am de gând să fac.

Au trecut totuşi câteva secunde de linişte până când vocea iritată a tatei s-a auzit dinăuntrul biroului.

–Bine, bine! a strigat el.

Timp de câteva secunde a domnit din nou liniştea.

Apoi am auzit vocea mamei, mai prietenoasă, ca pentru a o compensa pe a tatei.

–E în regulă, Karl Ove!

Am zbughit-o afară, am închis uşa cu grijă în urma mea şi am fugit sus la Geir. Stând în faţa casei, am strigat de câteva ori, până când mama lui a venit de după colţul clădirii. Avea mănuşi de grădinărit, şi în rest era îmbrăcată într-o pereche de pantaloni scurţi kaki, o cămaşă albastră şi o pereche de saboţi negri de lemn. În mână ţinea o săpăligă roşie.

– Bună, Karl Ove! a zis ea. Geir a plecat nu demult cu Leif Tore.

– Unde s-au dus?

– Nu știu. Nu mi-a spus.

– OK. La revedere!

M-am întors și am luat-o încet pe alee, cu ochii umezi de lacrimi. De ce nu mă chemaseră și pe mine?

M-am oprit la bordura de piatră dintre cele două drumuri și am stat o clipă nemișcat, ciulind urechile. Nici un sunet. M-am așezat pe ea. Betonul uscat îmi apăsa coapsele. În șanțul de dedesubt creșteau păpădii, complet cenușii de praf. Un grătar ruginit era aruncat în apropiere, și dintre gratiile lui atârna un pachet de țigări înnegrit de soare.

Unde s-ar fi putut duce?

Jos, la Ubekilen?

Jos, la pontoane?

Mai departe, la terenul de fotbal și la locul de joacă?

Oare Geir îl dusese pe Leif Tore într-unul dintre locurile noastre?

Sus pe deal?

Am cercetat dealul cu privirea. Nici urmă de ei. M-am ridicat și am început să cobor. La intersecția de lângă cireș puteai alege unul dintre cele trei drumuri pentru a ajunge la debarcader. Am luat-o pe cel din dreapta, trecând de poartă, pe cărarea acoperită cu pământ și crenguțe, în umbra deasă pe care o făceau coroanele marilor stejari, coborând spre tăpșanul unde obișnuiam să jucăm fotbal – deși se apleca pe ambele laturi, iar în iarba înaltă până la genunchi, deja călcată în picioare de la începutul primăverii, creșteau ici și acolo și arbuști –, pe lângă peretele de stâncă din care ieșeau țancuri sure, presărate ici și colo cu vegetație joasă, dar în rest golașe, și apoi iar prin pădure, până la drum. Dincolo de el se afla debarcaderul scobit în

stâncă, cu cele trei cheiuri identice, toate cu pasarele de lemn şi pontoane portocalii.

Nici acolo nu erau. Am mers oricum în lungul unui ponton; o barcă tocmai fusese ancorată la capăt – a lui Kanestrøm –, şi am luat-o într-acolo să văd ce se întâmplase. Kanestrøm era singur la bord şi şi-a ridicat încet capul când m-am apropiat de provă.

–Ai ieşit la plimbare? m-a întrebat. Eu, după cum vezi, am fost în larg şi am pescuit.

Lumina soarelui i se reflecta în ochelari. Avea mustaţă, păr scurt şi un început de chelie în creştet, umbla îmbrăcat într-o pereche de pantaloni scurţi din denim şi o cămaşă cu pătrăţele, iar în picioare avea sandale.

–Vrei să vezi? m-a întrebat, ridicând spre mine o găleată roşie.

Era plină cu scrumbii subţiri, lunecoase, albăstrui şi lucioase. Câteva dintre ele tresăreau, mişcarea părea că se propagă şi prin celelalte corpuri, care stăteau atât de aproape unul într-altul încât păreau să fie una şi aceeaşi fiinţă.

–Aha! am spus. Dumneavoastră le-aţi prins pe toate?

A încuviinţat din cap.

–În doar câteva minute. Era un banc mare chiar acolo. Acum avem ce mânca la cină câteva zile!

A pus găleata pe cheiul îngust. A ridicat o canistră veche de benzină şi a aşezat-o lângă ea, apoi nişte harpoane şi o cutie cu cârlige şi momeli. În tot acest timp, fredona un cântec vechi.

–Ştiţi cumva unde este Dag Lothar? am întrebat.

–Nu, din păcate, nu ştiu, a spus el. Îl căutaţi?

–Da, oarecum, am spus.

–Vrei să urci la bord?

Am scuturat din cap.

–Nu cred. Am destul de multe de făcut.

–Bine, atunci, a spus el, după care a urcat pe ponton, s-a aplecat şi a început să-şi strângă lucrurile.

Am plecat repede de acolo ca să nu fiu nevoit să-l însoţesc pe drum. Am alergat de-a curmezişul parcării pavate cu pietre şi mi-am ţinut echilibrul pe bordura de piatră tot drumul până la strada principală, de unde o cărare destul de abruptă dădea drept în pădure. Ducea la Nabben, locul de scăldat pe care îl folosea toată lumea din cartier, unde puteai plonja de pe o stâncă înaltă de doi metri şi puteai înota până la insuliţa Gjerstadholmen, pe cealaltă parte a unui canal larg de vreo zece metri. Deşi apa era adâncă şi eu nu ştiam să înot, mergeam acolo câteodată, deoarece în zona aceea se întâmplau destul de multe lucruri interesante.

Acum se auzeau voci venind din pădure. O voce ascuţită de copil şi o voce un pic mai gravă, de adolescent. O clipă mai târziu Dag Lothar şi Steinar au apărut printre trunchiurile pătate de lumină ale copacilor. Aveau amândoi părul ud şi fiecare ducea sub braţ câte un prosop.

– Bună, Karl Ove! a strigat Dag Lothar când m-a zărit. Am văzut o viperă în timp ce coboram!

– Nu zău! am spus. Unde? Aici?

El a dat aprobator din cap şi s-a oprit lângă mine. Steinar s-a oprit şi el şi a adoptat o postură care dădea de înţeles fără doar şi poate că n-avea de gând să stea la taclale şi că voia să plece cât mai repede. Steinar era la gimnaziu, în clasa tatei. Avea părul lung, negru şi câteva tuleie pe buza superioară. Cânta la chitară bas şi locuia într-o cameră la demisol, cu intrare separată.

– Păi, veneam în fugă la vale, a povestit Dag Lothar, arătând cu mâna spre cărare. Alergam foarte repede şi, când am ajuns la cotitură, am văzut o viperă pe potecă. De-abia am reuşit să mă opresc.

– Şi ce s-a întâmplat? am spus.

Dacă mi-era frică de ceva pe lume, era de viermi şi de şerpi.

– A dispărut în tufişuri iute ca fulgerul.

– Eşti sigur că era o viperă?

– Cum să nu! Avea un semn în formă de zigzag pe cap. Dag Lothar s-a uitat zâmbind la mine. Avea faţa triunghiulară, părul, blond şi moale, ochii, albaştri, cu o expresie deseori intensă şi nerăbdătoare. Nu îndrăzneşti să te duci acolo, nu? m-a întrebat.

– Nu ştiu, am spus. Geir şi ceilalţi sunt şi ei?

A scuturat din cap.

– Doar Jørn şi fratele lui mai mic, plus părinţii Evei şi ai lui Marianne.

– Pot să urc cu voi? am întrebat.

– Normal, a spus Dag Lothar. Dar nu pot să mă joc, trebuie să ajung la cină.

– Şi eu trebuie să mă întorc acasă, am spus. Am de făcut învelitori pentru cărţi.

Când am ajuns în faţa casei noastre, iar Dag Lothar şi Steinar au plecat mai departe spre casele lor, n-am intrat imediat, ci am stat câteva clipe şi m-am uitat în stânga şi-n dreapta după Geir şi Leif Tore. Nu se vedeau niciunde. Şovăielnic, am luat-o la pas. Soarele, care era chiar deasupra dealului, îmi ardea umerii. Am aruncat o ultimă privire în josul drumului, să văd dacă nu apăruseră, şi apoi am zbughit-o pe cărarea din spatele casei. Prima porţiune urmărea gardul grădinii noastre, a doua, gardul de piatră al lui Prestbakmo, parţial ascuns de numeroşii plopi tineri şi subţiri care creşteau acolo şi care toată vara unduiau când se făcea simţită briza de la apusul soarelui. După aceea, cărarea ieşea din zona cartierului, intra într-o poţiune de pădure tânără şi deasă de foioase şi într-un final dădea într-o mlaştină, la capătul căreia se afla o pajişte mică sub un fag uriaş, care crescuse oblic din panta abruptă şi care lăsa totul din jurul lui în umbră.

Era straniu cum toţi copacii mari aveau propria lor personalitate, exprimată prin poziţiile cu totul unice în

care stăteau şi prin aura creată laolaltă de trunchiurile şi de rădăcinile, de scoarţa şi de crengile lor, de legătura dintre lumină şi umbră. Era ca şi cum ar fi vorbit. Nu cu voci, desigur, ci cu ceea ce erau; acel ceva părea să *răzbată* din interiorul lor spre cei care îi priveau. Şi numai despre asta vorbeau, despre ce erau, despre nimic altceva. Indiferent unde mă duceam, în cartier sau de jur împrejurul pădurii, auzeam aceste voci sau remarcam urmele pe care aceste creaturi infinit de lente în evoluţie le lăsau. Aşa era bradul de lângă pârâul din josul casei, incredibil de gros la baza trunchiului, dar în acelaşi timp cu scoarţa umedă, cu rădăcini care se iveau ca nişte butoaie groase *îndepărtându-se* de trunchi. Şi felul în care crengile atârnau într-o neschimbată formă de piramidă, părând de la distanţă dese şi netede, dar în fapt fiind pline de ace mici, de culoare verde-închis, frumos alcătuite. Cu toate ramurile acelea uscate, gri-deschis şi poroase, care puteau creşte *sub* acoperişul coroanelor de brazi, ale căror ramuri nu erau gri, ci aproape în întregime negre. Aşa era şi pinul din ograda lui Prestbakmo, înalt şi subţire ca un catarg, cu scoarţă roşiatică şi cu muguri mici, verzi, uşor îndoiţi, în capătul fiecărei crengi, care nu începuseră să crească decât sus, spre vârf. Aşa era şi stejarul din spatele terenului de fotbal, al cărui trunchi în partea de jos aducea mai mult cu o piatră decât cu un copac, dar care n-avea nimic în rest din densitatea bradului, căci ramurile stejarului se întindeau împrejur, alcătuind o boltă subţire peste poalele pădurii, atât de rarefiată încât ţi-ar fi venit greu să crezi vreodată nu doar că există o legătură între porţiunea inferioară a trunchiului şi crengile periferice, şubrede, ci şi că, de fapt, asta era chiar obârşia lor. În mijlocul trunchiului era ceva ce semăna cu o scorbură, copacul părea să se fi răsucit într-un contur moale, dar totuşi tare, oval şi noduros al cărui interior era la fel de voluminos ca un cap de copil. Şi frunzele, ca toate celelalte, indiferent de unde

se împrăştiau, reluau acelaşi model frumos, parţial unduit, parţial neregulat, atât atunci când atârnau şi se legănau pe una din ramurile verzi, groase şi lunecoase, cât şi atunci când zăceau la poalele pădurii, câteva luni mai târziu, maroniu-roşcate şi sfărâmicioase. Toamna, în jurul acestui copac, pământul era mereu acoperit cu un covor dens de frunze, galbene şi verde-aprins la început, tot mai închise şi mai şterse pe măsură ce treceau zilele.

Şi apoi era copacul de pe marginea de stâncă de lângă mlaştină. Nu ştiam ce soi este. Nu stătea adunat ca ceilalţi arbori mari, dimpotrivă, se despărţea în patru trunchiuri egale care se încolăceau spre exterior asemenea unor şerpi, cu scoarţa gri-verzuie plină de scorburi adânci, acoperind astfel o suprafaţă la fel de întinsă ca un stejar sau un brad, fără să lase totuşi o impresie ieşită din comun, impunătoare, ci mai subtilă. De una dintre crengi atârna, de o funie, un leagăn, probabil agăţat acolo de copiii care locuiau pe strada de mai sus şi care erau la fel de aproape de locul acesta ca şi noi. Nu era nici unul dintre ei prin preajmă, aşa că am urcat pe porţiunea abruptă de dedesubtul ramurilor, m-am prins de scândura de lemn cu ambele mâini şi mi-am făcut vânt. Am repetat mişcarea de trei ori. Apoi am rămas o vreme în picioare, sub copac, întrebându-mă ce să mai fac. Din casa de mai sus, unde locuia un cuplu cu o mogâldeaţă de copil, se auzeau voci şi zăngănit de tacâmuri. Nu vedeam nimic, dar mi-am dat seama că familia trebuie să fi fost afară, în grădină. Undeva în depărtare răsuna un zgomot de avion. Am făcut câţiva paşi în mlaştina asanată, privind cerul. Un mic hidroavion venea dinspre mare, la mică înălţime, cu fuzelajul alb strălucind în soare. Când a dispărut după dâmb, am luat-o din nou la fugă către umbra de pe cealaltă parte a dealului, unde aerul era o idee mai răcoros. M-am uitat spre casa lui Kanestrøm, gândindu-mă că stăteau cu siguranţă la masă şi mâncau chiar atunci scrumbii, căci nu era

nimeni afară. Apoi m-am uitat în lungul potecii pe care o ştiam ca în palmă, cu fiecare piatră, fiecare adâncitură, fiecare smoc de iarbă şi muşuroi. Dacă s-ar fi organizat o cursă aici, pe cărarea ce ducea de la casa noastră până la B-Max, nimeni nu m-ar fi putut întrece. Puteam fugi pe poteca asta legat la ochi. Nu eram niciodată nevoit să mă opresc, ştiam întotdeauna ce apărea de după cotitură, unde era cel mai bine să calci. Când ne întreceam pe drum, Leif Tore câştiga de fiecare dată, dar aici eu aş fi ieşit învingător, fără îndoială. Era un gând plăcut, un sentiment plăcut, şi am încercat să-l fac să dureze cât mai mult.

Cu mult înainte de a ajunge la terenul de fotbal, am deslușit voci venind de acolo, strigăte, țipete şi râsete, care, de la distanță, auzite prin pădure, semănau aproape cu sunetele scoase de nişte maimuțe. M-am oprit în luminiş. Terenul dinaintea mea forfotea de copii de toate vârstele, mulți pe care abia dacă îi cunoşteam, majoritatea îngrămădiți în jurul mingii în care toți încercau să şuteze, încât hărmălaia se tot deplasa înainte şi înapoi, în mişcări smucite, neregulate. Terenul, închis la culoare şi bătătorit, se afla în mijlocul pădurii şi se înălța uşor într-o parte, unde mai multe rădăcini ieşeau din pământ. La fiecare capăt era o poartă mare din drugi de lemn, fără plasă. Una dintre laturi era înghesuită de o îngrămădire de stânci, iar cealaltă se întindea pe o porțiune accidentată, cu smocuri mari de iarbă țepoasă. Aproape toate visurile mele își aveau originea aici. Să alerg pe tot terenul, în cruciş şi-n curmeziş, era pentru mine fericirea adevărată.

– Pot să joc şi eu? am strigat.

Fiecare lovitură a mingii se răsfrângea surd de panta dealului.

Rolf, care stătea în poartă, s-a întors către mine.

– Poți să fii portar, dacă vrei.

– OK, am spus şi m-am îndreptat în fugă către poarta din care Rolf a ieşit cu pas încet şi uşor legănat.

–Karl Ove stă în poartă pentru echipa noastră! a strigat el.

M-am postat cu grijă la jumătatea distanței dintre stâlpi și am început să urmăresc jocul de pe teren, i-am reperat încetul cu încetul pe cei care erau în echipa mea, m-am aplecat și stăteam pregătit când balonul se apropia și, când a venit primul șut, o pasă lejeră la firul ierbii, m-am ghemuit și am prins mingea, am bătut-o de trei ori de pământ și am trimis-o înapoi pe teren. Ceda puțin sub picior, era mare, moale și uzată, de culoarea pământului uscat de soare. Printr-o cusătură sclipea camera portocalie dinăuntru. Arcul pe care l-a descris în aer nu era înalt, dar s-a dus destul de departe, și a fost o plăcere să văd grămada de copiii fugind după ea. Voiam să fiu portar. Stăteam în poartă de câte ori aveam ocazia, nimic nu se putea compara cu senzația pe care mi-o dădea momentul când mă aruncam după o minge și o prindeam. Problema era că puteam să mă arunc doar pe una dintre părți, pe stânga. Să mă arunc la dreapta îmi părea nefiresc, nu-mi ieșea, și, dacă mingea venea în direcția aceea, trebuia să întind mai degrabă piciorul.

Copacii aruncau umbre lungi peste terenul de fotbal și pete licărinde de întuneric îi urmăreau pe copiii care alergau, formând întruna grupuri care se destrămau la fel de repede. Dar câțiva băieți se apucaseră să meargă în loc să alerge, alții se opriseră aplecați cu mâinile pe genunchi, și, spre dezamăgirea mea, am înțeles că jocul se apropia de sfârșit.

–Ei, eu trebuie să mă duc acasă, a spus cineva.

–Și eu, a zis altul.

–Hai să mai jucăm puțin! a spus un al treilea.

–Și eu ar trebui s-o iau din loc.

–Facem echipe noi?

–Eu m-am cărat.

–Și eu.

În decurs de câteva minute, toată scena a dispărut, şi terenul a rămas gol.

Hârtia de învelit cărţi pe care mama o cumpărase era albastră şi pe jumătate transparentă. Ne-am aşezat pe două scaune în bucătărie; eu derulam sulul de hârtie şi tăiam câte o bucată, iar dacă marginea era prea inegală şi crestată, mama o îndrepta. Apoi puneam cartea pe hârtie, desfăceam şi apăsam cele două coperte care semănau cu nişte aripi, pliam hârtia peste ele şi lipeam colţurile. Pe parcurs, mama îndrepta ce trebuia îndreptat. În rest, stătea şi împletea un pulover pentru mine. Îl alesesem singur dintr-una din revistele ei cu tipare, un pulover alb cu maro-închis pe margini, mai neobişnuit pentru că avea gulerul vertical şi o despicătură jos pe fiecare latură, încât aducea puţin cu o bucată de pânză purtată peste coapse. Stilul acesta indian îmi plăcea foarte mult şi urmăream ager să văd cât mai avea de împletit.

Mama îşi ocupa bună parte din timpul liber cu lucrul de mână. Ea croşetase perdelele din camera de zi şi din bucătărie şi le cususe pe cele albe din camerele noastre – a lui Yngve, cu tiv şi imprimeu floral maronii, a mea, cu tiv şi imprimeu floral roşii. Împletea, pe lângă asta, pulovere şi căciuli, peticea ciorapi, pantaloni şi geci. Când nu se ocupa cu aşa ceva, când nu gătea, spăla vase sau cocea pâine, citea. Aveam rafturi întregi cu cărţi, ceea ce n-ai fi găsit în casele altora. Mama avea şi prieteni, spre deosebire de tata, în general femei de aceeaşi vârstă, colege de serviciu; mergea câteodată în vizită la ele, asta dacă nu cumva veneau ele pe la noi. Îmi plăceau toate. Una dintre ele era Dagny, ai cărei copii, Tor şi Liv, mergeau la aceeaşi grădiniţă ca mine. Alta era Anne Mai, grasă şi veselă, care ne aducea mereu ciocolată, conducea un Citroën şi locuia în Grimstad şi pe care o vizitasem într-o zi cu grădiniţa. Şi mai era Marit, care avea un fiu, Lars, de o vârstă cu

Yngve, şi o fiică, Marianne, cu doi ani mai mică decât el. Nu veneau prea des pe la noi, pentru că tatei nu-i plăcea asta, dar cam o dată pe lună una sau mai multe dintre ele tot ne făceau o vizită; atunci ai mei mă lăsau să stau cu ele o vreme şi să savurez plăcerea pe care o simţeam. Şi apoi, în câte o seară, se întâmpla să mergem la Arbeidsstuen în Kokkeplassen, un fel de atelier unde puteai face orice, unde veneau şi alţi copii ai angajaţilor şi lucrau la tot felul de chestii, bunăoară la cadourile noastre de Crăciun.

Faţa mamei era blândă, dar serioasă. Şi-a dat părul lung după urechi.

– Dag Lothar a văzut o viperă! i-am spus.

– A, da? a făcut ea. Unde?

– Pe cărarea către Nabben. Era cât pe ce să calce pe ea! Noroc că vipera s-a speriat la fel de tare ca el şi a dispărut în tufişuri.

– Norocul lui! a zis ea.

– Erau vipere când erai tu mică?

Mama a scuturat din cap.

– În partea de vest a ţării nu sunt vipere.

– Cum aşa?

A pufnit în râs.

– Ştiu şi eu...? Poate e prea rece pentru ele.

Îmi bălăngăneam picioarele şi băteam ritmul pe masă cu degetele în timp ce fredonam *kisses for me, save all your kisses for me, by, by, baby, by by.*

– Kanestrøm a prins azi o grămadă de scrumbii, am spus. Am văzut cu ochii mei. Mi-a arătat găleata. Era plină ochi. Crezi că ne luăm şi noi o barcă în curând?

– E destul de complicat, a spus mama. Şi barcă, şi pisică! N-ar fi imposibil, dar sigur nu anul ăsta. Poate anul viitor. Lucrurile astea costă bani, ştii bine. Dar poţi să-l întrebi pe tata.

Mi-a întins din nou foarfeca.

Mai degrabă să-l întrebi tu, m-am gândit, dar n-am spus nimic; încercam să trec tăişul foarfecii pe sub hârtie fără să-i apropii mânerele, însă la un moment dat mi s-a înţepenit, aşa că am strâns-o ca pe un cleşte şi am făcut o tăietură neregulată.

– Dar Yngve ştiu că întârzie azi! a zis mama uitându-se pe fereastră.

– Sigur e pe mâini bune, i-am răspuns.

Mi-a zâmbit.

– Aşa ar trebui.

– Formularul, am spus. Cel pentru cursul de înot. Îl poţi semna acum?

A dat din cap că da. M-am ridicat şi am zbughit-o prin hol până în camera mea, am scos formularul din ghiozdan şi mă pregăteam să fug înapoi, când deodată uşa de jos s-a deschis, şi, cu inima zbătându-mi-se în piept, mi-am dat seama ce făcusem.

Paşii grei ai tatei au răsunat pe scări. Am rămas complet nemişcat în faţa băii până când privirea lui a întâlnit-o pe a mea.

– Nu alerga în casă! a spus el. De câte ori să-ţi spun? Bubui, şi se zguduie toată casa. Ai înţeles?

– Da.

A urcat şi a trecut pe lângă mine, cu spatele lat acoperit de o cămaşă albă. Când l-am văzut că se îndrepta spre bucătărie, mi-a pierit orice veselie. Dar trebuia să mă întorc şi eu acolo.

Mama nu se mişcase din loc. Tata stătea în picioare şi se uita pe fereastră. Am pus formularul cu grijă pe masă.

– Uite! am spus.

Mai era de învelit doar o carte. M-am aşezat şi am luat-o în primire. Doar mâinile mi se mişcau, orice altceva în mine era total paralizat. Tata medita la ceva.

– Yngve n-a ajuns acasă? a spus el.

– Nu, a spus mama. Aproape că încep să mă îngrijorez.

Tata s-a uitat către masă.

– Ce-ai adus acolo?

– Un formular pentru cursul de înot, am spus. Mama voia să-l semneze.

– Să-l văd! a zis el, apucând foaia şi parcurgând-o cu privirea.

Apoi a luat stiloul de pe masă, şi-a scris numele pe formular şi mi l-a întins.

– Poftim! a zis el şi a dat din cap în direcţia mesei. Du-ţi toate astea la tine în cameră! Poţi să le termini acolo. Aici o să mâncăm.

– Da, tată, am spus.

Am strâns cărţile într-un teanc, am rulat hârtia la loc şi mi-am îndesat-o sub braţ, am apucat foarfeca şi banda adezivă cu o mână şi cărţile cu cealaltă şi am ieşit.

În timp ce stăteam la birou şi făceam învelitoarea pentru ultima carte, s-a auzit o bicicletă pe pietrişul de afară. Curând după aceea, uşa de la intrare s-a deschis.

Tata îl aştepta în hol când a urcat scările.

– Ce vrea să însemne asta? l-a întrebat.

Răspunsul lui Yngve a fost dat cu voce prea scăzută ca să-l înţeleg, dar explicaţia trebuie să fi fost bună, căci în clipa următoare i s-a dat voie să meargă în camera lui. Am pus cartea pe hârtia pe care o tăiasem, am pliat marginile învelitorii, am aşezat o altă carte deasupra, drept greutate, şi am încercat să dezlipesc banda adezivă de pe rolă. Când, în sfârşit, îi găsisem capătul şi mă apucasem s-o trag, s-a rupt, aşa că a trebuit s-o iau de la început.

În spatele meu s-a deschis uşa. Era Yngve.

– Ce faci? m-a întrebat.

– Îmi învelesc cărţile, după cum vezi.

– Ne-au dat prăjituri şi suc după antrenament, a spus Yngve. Acolo, la club. Şi erau şi fete în echipă. Una dintre ele era chiar foarte bună.

– Fete? am zis. E voie?

– Cică da. Şi Karl Fredrik a fost super.

Prin fereastra deschisă se auzeau voci şi paşi venind pe drum în sus. Am lipit bucata de scotch care îmi atârna pe degetul arătător şi m-am dus să văd cine era.

Geir şi Leif Tore. Se opriseră în capătul aleii care ducea la casa lui Leif Tore şi râdeau de ceva. Apoi şi-au spus la revedere, şi Geir a luat-o la fugă pe scurta bucată de drum care îl mai despărţea de casa lui. Când a dat colţul şi i-am putut zări chipul, avea un zâmbet discret pe buze. Ţinea ceva cu mâna în buzunarul de la pantalonii scurţi.

M-am întors spre Yngve.

– Pe ce poziţie o să joci?

– Nu ştiu, a zis el. Da' sigur o să fiu în apărare.

– Ce culoare au echipamentele voastre?

– Albastru şi alb.

– Ca ale Traumei?

– Aproape, a zis el.

– Haideţi la masă! a strigat tata din bucătărie.

Când am intrat, la locurile noastre erau puse farfurii cu trei felii de pâine şi câte un pahar de lapte. Caşcaval cu aromă de cuişoare, brânză brună şi gem. Mama şi tata se uitau la televizor în camera de zi. Drumul de afară se vedea cenuşiu şi aproape la fel erau şi crengile copacilor de pe marginea lui, în schimb cerul întins peste arborii de pe cealaltă parte a strâmtorii Tromøya era în continuare albastru şi larg deschis, ca şi cum s-ar fi înălţat deasupra unei alte lumi decât cea în care ne aflam noi.

A doua zi de dimineaţă, tata m-a trezit deschizând uşa camerei.

– Hopa sus, somnorosule! a spus el. Soarele străluceşte şi păsările ciripesc!

Am dat plapuma deoparte şi mi-am pus picioarele pe podea. În afară de paşii tatei, care se auzeau tot mai încet pe hol, în casă era complet linişte. Era marţi. Mama începea

serviciul devreme, Yngve se ducea devreme la şcoală, dar tata pleca abia la ora a doua.

M-am dus la dulap şi am căutat prin teancurile de haine, am ales o cămaşă albă, cea mai frumoasă din câte aveam, şi nişte pantaloni de catifea albaştri. Dar cămaşa era mult prea elegantă, m-am gândit în sinea mea, tata ar observa, poate chiar m-ar întreba de ce mă fandosesc, poate mi-ar cere s-o dau jos. Mai bine să-mi iau tricoul alb Adidas.

Cu hainele sub braţ, m-am dus la baie. Din fericire, Yngve îşi adusese aminte să lase apa în lavoar. Am închis uşa după mine, am ridicat capacul de toaletă şi m-am uşurat. Pişul arăta galben-verzui, nu galben-maroniu, cum era de obicei dimineaţa. Deşi, grijuliu, am încercat să scutur toate ultimele picături în vasul de toaletă, câteva au căzut pe lângă, pe podeaua acoperită de linoleum gri-albăstrui – mici bule translucide de umezeală. Le-am şters cu o bucată de hârtie igienică pe care am aruncat-o în closet, după care am tras de lanţ. Cu huruitul rezervorului în urechi, m-am postat la chiuvetă. Apa dinăuntru avea culoarea verde-pal. În ea pluteau smocuri mici, aproape transparente, de ceva ce nu ştiam sigur ce era. Mi-am făcut mâinile căuş, le-am umplut cu apă, mi-am plecat capul şi l-am cufundat în palme. Apa era o idee mai rece decât pielea mea, şi un fior mi-a trecut pe şira spinării când am atins-o. Mi-am săpunit mâinile, m-am frecat repede pe faţă, cu ochii închişi, m-am clătit şi m-am şters de prosopul de frotir maro-gălbui care era agăţat de cârligul meu.

Gata!

Am dat perdeaua din dormitor la o parte şi am aruncat o privire afară. Copacii din pădure, peste care soarele tocmai răsărise, aruncau umbre întunecate şi adânci peste asfaltul strălucitor. M-am îmbrăcat şi m-am dus în bucătărie.

Un castron cu fulgi de porumb se afla la locul meu, lângă o cutie de lapte. Tata nu era acolo.

Coborâse în birou să se pregătească de plecare?

Nu. L-am auzit mișcându-se în camera de zi.

M-am așezat și mi-am turnat lapte peste fulgii de porumb. Mi-am îndesat lingura în bol și am dus-o la gură.

Ah, la dracu'!

Laptele era stricat, și gustul lui, care îmi umpluse tot cerul gurii, mi-a întors stomacul pe dos. L-am înghițit, pentru că exact atunci tata venea spre mine. A intrat pe ușa deschisă, a străbătut bucătăria și s-a sprijinit de blat. S-a uitat la mine și a zâmbit. Am băgat lingura din nou în farfurie și am dus-o la gură. Doar gândul la gustul care mă aștepta îmi făcea greață. Dar am respirat pe gură și am înghițit după doar câteva mestecături.

Of, ce scârbos!

Tata nu dădea nici un semn că ar pleca, și am continuat să mănânc. Dacă ar fi coborât în birou, aș fi putut să arunc fulgii de porumb la coș și să-i acopăr cu alte gunoaie, dar, câtă vreme era în bucătărie sau sus, la etaj, n-aveam nici o șansă.

După un timp, s-a întors și a deschis ușa dulapului, a scos o farfurie la fel ca a mea – găsise o lingură în sertar – și s-a așezat de cealaltă parte a mesei.

Nu făcea asta niciodată.

– Iau și eu un pic, a spus el.

Și-a presărat fulgi aurii, crocanți, din cutia de carton pe care era desenat un cocoș verde cu roșu, apoi s-a întins după lapte.

M-am oprit din mâncat. Știam că avea să se producă o catastrofă.

Tata și-a băgat lingura în castron și a dus-o la gură plină ochi cu lapte și fulgi de porumb. Imediat ce a gustat, chipul i s-a schimonosit. A scuipat totul în bol, fără să mestece.

– Pfiu! a spus el. Laptele e stricat! Of, ce naiba!

Apoi s-a uitat la mine. N-o să-i uit privirea aceea tot restul vieții. Nu era furioasă, așa cum mă așteptam, ci mirată, ca și cum ar fi văzut ceva ce nu putea nicicum înțelege. Da, ca și cum s-ar fi uitat la mine pentru prima oară.

– Ai mâncat fulgi de porumb cu lapte *stricat*? a spus el.

Am încuviințat din cap.

– Dar nu se poate! a zis el. Îți aduc niște lapte bun, ai înțeles?

S-a ridicat, a turnat laptele stricat în chiuvetă cu mișcări ample, dând din brațe, a clătit cutia, a turtit-o, a aruncat-o în coșul de gunoi de sub chiuvetă și a adus una nouă din frigider.

– Dă-l încoace! a zis el, luându-mi castronul, apoi a turnat conținutul în chiuvetă, a frecat vasul de câteva ori cu peria de spălat vase, l-a clătit din nou și l-a pus curat pe masă în fața mea.

– Poftim! a zis el. Ia-ți alți fulgi de porumb și lapte bun! Bine?

– Da, am spus.

A făcut și el același lucru și după aceea am mâncat în tăcere.

Tot ce ținea de școală era nou în zilele acelea, dar toate zilele semănau una cu alta, și curând ne-am obișnuit atât de mult cu ele, încât, după câteva săptămâni, am ajuns să nu ne mai surprindă nimic. Ce se spunea de la catedră era adevărat, și, fiindcă erau afirmate de acolo, cele mai improbabile lucruri deveneau probabile. Faptul că Iisus mersese pe apă era adevărat. Faptul că Dumnezeu se arătase ca o flacără arzând la picioarele lui Moise era adevărat. Faptul că bolile erau provocate de ființe atât de mici încât nimeni nu le putea vedea era adevărat. Faptul că toate lucrurile, inclusiv noi, erau formate din celule mici, chiar mai mici decât bacteriile, era adevărat. Faptul că arborii se hrăneau

cu lumina soarelui era adevărat. Dar nu acceptam doar ceea ce spuneau profesorii, ci consimţeam fără cârtire şi la tot ce făceau. Mulţi dintre profesorii noştri erau bătrâni, născuţi înainte sau în timpul Primului Război Mondial, şi lucrau din anii '30 sau '40. Cărunţi şi îmbrăcaţi la costum, nu ne reţineau niciodată numele, iar noi nu reţineam mare brânză din ceea ce aveau ei de oferit în materie de cunoştinţe şi înţelepciune. Unul dintre ei se numea Thommesen şi ne citea o carte o dată pe săptămână, în pauza de masă, aplecat deasupra catedrei, vorbind puţin pe nas, cu tenul palid, aproape galben, şi cu buze de culoare violet. În cartea pe care o citea era vorba despre o femeie bătrână rătăcită într-o pustietate, era imposibil să înţelegi ceva din ea, deci momentul acela pe care el îl considera probabil plăcut, un gest prietenesc faţă de micii şcolari, era pentru noi un chin şi o pacoste, pentru că trebuia, evident, să stăm liniştiţi şi să-l vedem tuşind şi mormăind pe tot parcursul acestei poveşti de neînţeles.

Un alt profesor avea cincizeci şi ceva de ani, se numea Myklebust, venea de undeva din vestul Norvegiei, dar locuia pe insula vecină, Hisøya, şi ne impunea o disciplină de fier. La fiecare oră cu el nu era suficient să ne aşezăm în rând şi să defilăm până în clasă; când ajungeam, trebuia să ne oprim fiecare la pupitrul său, iar el, de lângă catedră, ne cerceta încet cu privirea până când înceta orice murmur. Atunci se ridica pe vârfuri, făcea o plecăciune şi spunea bună dimineaţa, clasă, sau bună ziua, clasă, la care noi răspundeam cu bună dimineaţa, domnule profesor sau bună ziua, domnule profesor. N-avea nici o reţinere să-şi altoiască elevii în situaţii de tensiune sau să-i izbească de perete. Îi lua deseori peste picior pe cei pe care nu-i plăcea. Orele lui de gimnastică erau curate instructaje. Mai erau câteva profesoare de o vârstă cu el, şi ele stricte şi sobre, înconjurate de un fel de nimb pe care nu-l recunoşteam, dar pe care în mod automat îl respectam şi de

care, deseori, ne şi temeam. Una dintre ele m-a ridicat de păr o dată când am spus ceva nelalocul lui, îmi amintesc şi acum, în rest se mulţumeau să trimită bileţele acasă, din moment ce rămasul după ore sau venitul mai devreme nu erau posibile din cauza orarului autobuzelor. Pe lângă această mulţime de vârstnici, dintre care unii lucraseră acolo toată viaţa, exista şi o nouă generaţie de profesori de o vârstă cu părinţii noştri sau chiar mai tineri. Învăţătoarea noastră, Helga Torgersen, aparţinea acestui grup. Era ceea ce noi numeam „drăguţă", adică nu ţinea cu toată strictheţea la reguli, nu se mânia niciodată, nu striga, nu lovea şi nu trăgea de păr, ci întotdeauna rezolva conflictele discutând, reţinut şi calm, şi impunându-se prin personalitatea ei, mai degrabă decât prin funcţia pe care o deţinea, în sensul că nu exista o diferenţă vizibilă între felul cum era în viaţa privată, între prieteni sau acasă, cu soţul ei – cu care tocmai se căsătorise –, şi felul cum se comporta în sala de clasă. Nu era singura, toţi profesorii tineri erau aşa, şi pe ei ne plăcea să-i vedem la ore. Directorul şcolii aparţinea acestui grup, se numea Osmundsen şi avea în jur de treizeci de ani, purta barbă şi era musculos, cam ca tata, dar de el ne temeam probabil cel mai mult. Nu pentru că se comporta într-un anume fel, ci din cauza a ceea ce era. În biroul lui intrai dacă făceai ceva foarte grav. Faptul că el nu preda zilnic, ci exista în şcoală ca un fel de umbră, nu ne atenua teama. Era, de asemenea, subiect de bârfă şi din alt motiv. Cu un an în urmă, la doar câţiva metri de stâncile de pe coasta de est a insulei fusese descoperită o navă care transportase sclavi; eşuase acolo în 1768, şi despre ea se vorbise în toate ziarele, ba chiar şi la televizor. Directorul Osmundsen era unul dintre cele trei scufundători care o găsise. Pentru mine, care eram fascinat de scufundări mai mult ca de orice altceva, poate cu excepţia navelor cu pânze, el era cel mai grozav om pe care mi-l puteam imagina. Era ca şi cum aş fi avut ca director un

astronaut. Atunci când desenam, pe lângă navele cu vele, umpleam pagină după pagină doar cu scafandri și epave, pești și rechini, la nesfârșit. De fiecare dată când vedeam la televizor vreuna dintre emisiunile despre natură care se dădeau pe vremea aceea, despre scufundări în recife de corali sau într-o cușcă, printre rechini, vorbeam după aceea despre ele săptămâni întregi. Și iată-l, așadar, pe acest bărbat bărbos care ieșise la suprafața apei ținând în mână un colț de elefant, luat de pe una dintre puținele epave intacte ale unei nave de sclavi care fuseseră găsite vreodată.

Venise în clasa noastră în a doua zi de cursuri să ne vorbească puțin despre școală și despre regulile cele mai importante, iar după ce plecase, doamna ne spusese că avea să revină într-un viitor nu foarte îndepărtat să ne povestească despre rămășițele pe care le găsise împreună cu tovarășii lui de scufundări. Cât timp el fusese acolo, ea stătuse lângă fereastră cu mâinile la spate, zâmbind, și la fel s-a comportat și atunci când el s-a întors, după cum promisese, două săptămâni mai târziu. Stăteam ca pe ace gândindu-mă la tot ce ne-ar fi putut povesti, dar am fost și un pic dezamăgit când s-a dovedit că epava se aflase la doar câțiva metri adâncime. Lucrul acesta a afectat destul de tare felul în care vedeam isprava lui, m-aș fi așteptat la câteva sute de metri sau ca scafandrii să se țină din când în când de frânghie, epuizați, în timp ce urcau la suprafață, ca povestea să dureze poate o oră cu totul, din cauza presiunii ridicate din adâncuri. Un întuneric absolut, lumina slabă și pâlpâitoare a lanternelor, poate chiar și la un mic submarin sau un clopot pentru scufundări. Când colo, fusese vorba de fundul apei, chiar sub picioarele celor care înotau acolo, la îndemâna oricărui ins cu costum și mască de scafandru! Pe de altă parte, directorul ne-a arătat totuși imagini de la locul descoperirii; aveau o barcă de scufundări ancorată puțin mai departe, în golf, costume speciale și tuburi de oxigen, și totul fusese planificat cu grijă și

meticulozitate, cu hărți și documente vechi și cu tot ce mai era necesar.

Tata fusese cât pe ce să apară și el la televizor o dată; i se luase un interviu despre politică, dar, când ne uitaserăm la telejurnalul de seară, filmările cu el nu fuseseră date pe post, și nici a doua zi, când, tot așa, ne adunaserăm să-l vedem. O dată a vorbit, totuși, la radio, într-un interviu în legătură cu o expoziție de timbre, de care eu însă uitasem, așa că, atunci când am ajuns acasă în ziua aceea și emisiunea se terminase deja, s-a rățoit la mine.

La început, mai mulți profesori s-au legat de numele meu, erau, probabil, colegi de-ai tatei și presupuneau că fusesem botezat după el, și mie îmi plăcea mult că mă băgau în seamă, că mă asociau cu el. Chiar din prima zi m-am străduit cât am putut la școală, în primul rând ca să fiu cel mai bun din clasă, dar și pentru că speram să ajungă și la urechile tatei cât de deștept eram.

Îmi plăcea să merg la școală. Îmi plăcea tot ce se întâmpla acolo și sălile în care se întâmplau toate.

Băncile noastre, joase și vechi, cu bare de fier, cu un placaj de lemn sub șezut și unul de care îți sprijineai spatele, pupitrele, pline de scrijelituri și de urme de cerneală de la toți cei care stătuseră în ele înainte. Tabla, creta și buretele; literele pe care le ivea creta din mâna doamnei, O, U, I, E, Å, Æ, mereu albe, așa cum se făceau și mâinile ei. Buretele uscat de atâta cretă, care se înnegrea și se umfla atunci când ea îl clătea în chiuvetă, sentimentul înălțător pe care mi-l dădea când ștergea totul lăsând o urmă umedă, care nu se evapora timp de câteva minute, până când tabla devenea curată și verde ca înainte. Doamna, care vorbea dialectul din regiunea Karmøy, din sud-vest, avea ochelari mari și părul scurt, purta bluze și fuste, ne întreba și ne povestea atât de multe. Ne-a învățat să nu vorbim toți deodată și nici neîntrebați, ci doar după ce ridicam mâna

şi ea arăta spre noi sau ne făcea semn din cap aprobator. Asta pentru că, la început, în clasă vedeai o pădure de mâini ridicate ce se mişcau nerăbdător înainte şi înapoi, câţiva copii strigau *eu, eu, eu*, pentru că doamna nu ne punea întrebări dificile, ca să poată răspunde toţi. Mai erau şi pauzele, şi tot ce se întâmpla în ele, toţi copiii care se adunau, felul în care apăreau şi se dispersau grupurile mari, activităţile care ţâşneau deodată la viaţă şi apoi se stingeau la loc. Cuierele din hol în care ne atârnam hainele, mirosul lăsat de zece ani de spălat cu săpun, mirosul de urină din closete, mirosul de lapte din dulapuri, mirosul a douăzeci de cutii cu diverse sendvişuri, care erau deschise simultan într-o sală de clasă. Sistemul elevilor de serviciu, conform căruia, în fiecare săptămână, câte unul din noi avea sarcină să împartă ceea ce trebuia împărţit, să şteargă tabla după ore şi să aducă laptele la cutie în pauzele de masă. Sentimentul că erai cel ales pe care ţi-l dădeau aceste activităţi. Şi sentimentul cu totul deosebit de a merge pe coridoare când toţi ceilalţi se aflau în clase; erau în întregime pustii atunci, vedeam jachetele agăţate de cuiere, de ambele părţi, auzeam murmurul scăzut din sălile pe lângă care treceam, observam lumina zilei ce făcea podeaua acoperită cu linoleum să strălucească slab şi, când era soare, miile de particule de praf din aer să sclipească asemenea unei Căi Lactee în miniatură. O uşă care se trântea, un băiat care ieşea în fugă putea schimba atmosfera întregului coridor, atrăgând toată importanţa şi toată atenţia asupra lui: dintr-odată, doar copilul acela conta. Era ca şi cum ar fi strâns în el toate mirosurile, tot praful, toată lumina, toate jachetele şi tot murmurul, ca o cometă pe cer, s-ar fi zis, când toate rămăşiţele şi nimicurile care plutesc în jur sunt aspirate în coada ei lungă şi – în comparaţie cu centrul luminos – mult mai palidă.

Îmi plăcea la nebunie clipa în care Geir suna clopoţelul de ieşire şi hoinăream până la supermarket, unde prindea

deja contur o întrecere, în care trebuia să ajungi printre primii şi să-ţi pui ghiozdanul la coadă cât mai în faţă, ca să prinzi cele mai bune locuri în autobuz. Îmi plăcea să aştept în faţa magazinului şi să mă uit la ceilalţi copii care veneau treptat din toate părţile. Unii locuiau în partea cea mai de sus a cartierului, în spatele magazinului, alţii veneau la şcoală de jos, din Gamle Tybakken, iar câţiva, de pe cealaltă parte a dealului, de pe câmpul de acolo. Cel mai mult îmi plăcea să mă uit la Anne Lisbet. N-avea doar părul negru, lucios, ci şi ochii negri şi gura mare, roşie. Era mereu atât de veselă, râdea atât de mult, iar ochii nu-i erau doar negri, ci deosebit de strălucitori, ca şi cum ar fi avut atât de multă bucurie în ea încât dădea pe dinafară. Prietena ei roşcată se numea Solveig, erau vecine şi stăteau mereu împreună, aşa cum eram eu cu Geir. Solveig era palidă şi pistruiată, destul de tăcută, dar cu ochi blânzi. Locuiau în partea cea mai de sus a cartierului Tybakken, într-o zonă unde fusesem doar de câteva ori şi unde nu cunoşteam pe nimeni. Anne Lisbet avea o soră cu un an mai mică şi un frate cu patru ani mai mic, chiar ea ne povestise despre asta când îi venise rândul să se prezinte în clasă. Mai era un băiat din clasă care locuia în acelaşi cartier, se numea Vemund, era oarecum rotofei şi încet, poate chiar încet la minte, ultimul la alergare şi cel mai neputincios, arunca mingea ca o fată, juca fotbal ca o cizmă, nu ştia să citească, dar îi plăcea să deseneze şi să facă orice altceva care se poate face stând în casă. Mama lui era o femeie solidă, puternică şi energică, cu ochi mânioşi şi o voce tăioasă. Tatăl lui era subţire şi palid şi mergea în cârje, avea un fel de boală musculară, suferea de hemofilie, ne-a povestit Vemund mândru. Hemofilie, ce înseamnă asta? a întrebat cineva. Înseamnă că sângele nu încetează să-i curgă, a spus Vemund. Când tata se răneşte şi începe să sângereze, nu se mai opreşte, ci sângerează

întruna, așa că trebuie să ia un medicament sau să se ducă la spital, altfel moare.

Cartierul lui Anne Lisbet, Solveig și Vemund, unde locuiau mulți alți copii, cu un an sau doi mai în vârstă sau mai mici decât noi, intrase brusc în lumea noastră când am început școala. Același lucru s-a întâmplat cu toate celelalte cartiere de unde proveneau copiii din clasă. A fost ca și cum o cortină s-ar fi dat la o parte, și ceea ce noi crezuserăm a fi întreaga scenă a copilăriei noastre s-a dovedit a fi doar avanscena. Casa de pe coasta dealului, a cărei grădină perfect dreaptă se vedea de sus, așezată într-un echilibru fragil deasupra unui zid alb care cobora vertical cam cinci metri și care avea un gard de sârmă verde în partea de sus, nu mai era, de exemplu, doar o casă, ci clădirea în care locuia Siv Johannesen. Cincizeci de metri mai încolo, în spatele pădurii dese, se termina un drum, iar pe el erau casele lui Sverre, Geir B. și Eivind. Puțin mai jos, dar într-o zonă complet diferită, într-o lume complet diferită, locuiau Kristin Tamara, Marian și Asgeir.

Toți aveau locurile lor, prietenii lor, și, în ultimele săptămâni ale verii, toată această lume ni s-a deschis dintr-odată. Era nouă și familiară în același timp, căci ne asemănam, aveam aceleași preocupări și eram astfel deschiși unii către alții. Fiecare avea însă și ceva unic. Sølvi, de pildă, era atât de timidă încât de-abia putea vorbi. Unni lucra la piață cu părinții și frații ei în fiecare sâmbătă, vindeau legumele pe care le obțineau din propria grădină. Tatăl lui Vemund mergea în cârje. Kristin Tamara purta ochelari cu un petic peste un ochi. Geir Håkon, care fusese întotdeauna un dur, se zvârcolea de rușine când era scos la tablă. Dag Magne rânjea mai mereu. Geir primise ultima împărtășanie chiar când se născuse, fiindcă toți crezuseră că se va prăpădi. Asgeir mirosea întotdeauna vag a urină. Marianne era puternică precum un băiat. Eivind știa și să scrie, și să citească și era bun la fotbal. Trond era

mic şi iute la alergare. Solveig era foarte bună la desen. Tatăl lui Anne Lisbet făcea scufundări. Şi John, ei bine, el avea cei mai mulţi unchi.

Într-o zi, după ce fusesem la şcoală la primele trei ore, iar autobuzul ne lăsase la supermarket în jur de douăsprezece, mie şi lui Geir ne-a trecut prin cap să-l însoţim pe John spre casă. Soarele strălucea, cerul era albastru, iar drumul, uscat şi prăfuit. Când am ajuns, John ne-a întrebat dacă vrem să intrăm şi să bem nişte suc împreună. Voiam. L-am urmat pe verandă, ne-am dat jos ghiozdanele şi ne-am aşezat pe scaunele de plastic. El a deschis uşa casei şi a strigat:

– Mamă, vrem nişte suc! Am adus nişte băieţi de la mine din clasă!

Mama lui a ieşit în uşă. Purta o pereche de bikini albi, avea pielea bronzată, iar părul, lung şi blond-închis. Partea de sus a feţei îi era ascunsă de o pereche de ochelari de soare neobişnuit de mari.

– Ce drăguţ! a spus ea. Să văd dacă am vreun suc pentru voi.

A intrat în camera de zi şi a dispărut printr-o altă uşă. Camera îţi lăsa o impresie de gol. Semăna cu a noastră, dar avea mai puţin mobilier, şi pe pereţi nu era nici un tablou. Două fete din clasa noastră au trecut pe drum pe lângă casă. John s-a aplecat peste balustradă, strigând după ele că arătau ca nişte maimuţe.

Eu şi Geir am râs.

Fetele nu ne-au băgat în seamă, ci şi-au văzut de drum. Marianne era mai înaltă decât toţi băieţii, avea fruntea lată, pomeţii laţi, iar părul lung şi blond îi atârna drept, ca o perdea, de-o parte şi de alta a feţei. Uneori, când era amărâtă sau mirată, se încrunta, şi atunci avea o privire aparte, care-mi plăcea. Putea, de asemenea, să se înfurie şi să riposteze pe măsură, spre deosebire de celelalte fete.

Mama lui John a venit înapoi cu o tavă cu trei pahare şi o carafă de suc, a pus câte un pahar în faţa fiecăruia dintre noi şi le-a umplut până la buză. Cuburile de gheaţă pluteau lipite unul de altul la suprafaţa sucului roşu. Când a ieşit din cameră, m-am uitat din nou după ea. Nu era frumoasă, dar avea ceva ce te făcea s-o observi şi să te uiţi după ea.

–Te uiţi la fundul mamei mele? a zis John şi a râs cu voce tare.

N-am înţeles ce voise să spună. De ce m-aş fi uitat la fundul mamei lui? Mai era şi jenant, pentru că o spusese atât de tare încât ea trebuie să fi auzit.

–Nu, nu m-am uitat!

El a râs şi mai tare.

–Mamă! a strigat el. Vino puţin încoace!

Ea a venit, în aceiaşi bikini.

–Karl Ove s-a uitat la fundul tău!

Ea i-a plesnit o palmă peste faţă.

John a continuat să râdă. M-am uitat la Geir, care privea în gol şi fluiera. Mama lui John a plecat. Am golit paharul de suc dintr-o înghiţitură.

–Vreţi să vedeţi camera mea? a întrebat John.

Am încuviinţat din cap şi ne-am dus după el prin camera de zi întunecată până în camera lui. Avea un poster cu o motocicletă pe un perete, iar pe celălalt, unul cu o femeie aproape goală, atât de bronzată, încât pielea i se făcuse portocalie.

–E o Kawasaki 52, a zis el. Mai vreţi suc?

–Nu, i-am spus. Trebuie să mă întorc acasă, la masă.

–Şi eu, a spus Geir.

Câinele a mârâit la noi când am ieşit. Am coborât dealul fără să scoatem o vorbă. John ne-a făcut semn cu mâna de pe verandă. Geir l-a salutat şi el.

De ce m-aş fi uitat la fundul mamei lui John? Era ceva legat de funduri pe care nu-l ştiam? De ce spusese asta cu

voce aşa de tare? De ce-i spusese şi ei? Şi ea de ce-l lovise? Şi de ce Dumnezeu el continuase să râdă după aceea? Cum puteai să râzi după ce te-a pălmuit propria mamă? Sau după ce pur şi simplu te-a plesnit cineva?

Mă uitasem după mama lui şi mă simţisem vag vinovat, pentru că era aproape goală, dar nu mă uitasem la *fundul* ei, de ce-aş fi făcut-o?

Era prima dată când mergeam acasă la John şi avea să fie şi ultima. Cu John jucam fotbal sau înotam, dar nu era unul dintre cei la care să mergem acasă. Tuturor le era un pic frică de el, fiindcă, deşi ziceam noi că nu face decât să se dea mare, că de fapt nu e atât de şmecher, ştiam cu toţii că el chiar *era*. Se înhăita cu băieţii din clasele mai mari şi era singurul dintre noi care se bătea, singurul care comenta în faţa profesorilor şi refuza să facă ceea ce i se cerea. Dimineaţa venea obosit, pentru că i se dădea voie să meargă la culcare când avea chef, iar atunci când povestea, la ore, despre întâmplările de acasă, aşa cum făceam toţi, avea întotdeauna un unchi sau altul care locuia pentru moment la ei. Nici el, nici noi nu ne întrebam care era statutul acestor bărbaţi – şi de ce-am fi făcut-o? John avea pur şi simplu mai mulţi unchi decât oricine altcineva.

Câteva zile mai târziu, într-o sâmbătă, la începutul lunii septembrie, într-una din zilele acelea timpurii de toamnă încă invadate de căldura verii, când pământul e cald şi plin de praf, cerul, albastru-închis, iar primele frunze uscate se rotesc aproape nefiresc prin aer, căci vântul e în continuare foarte blând şi toate chipurile pe care le vezi strălucesc de sudoare, eu şi Geir am pornit în plimbare în susul dealului, prin cartier. Aveam la noi sendvişuri şi câte o sticlă de suc. Ne-am gândit să urmăm o stradă pe care o ştiam şi s-o luăm la stânga în capăt, peste o porţiune dreaptă şi lungă, cam pe unde începea cărarea către Fina. Pentru a ajunge acolo, trebuia să trecem prin grădina unei

case despre care nu ştiam mare lucru în afară de faptul că proprietarul ar putea să se înfurie pe noi, căci într-o duminică din primăvara aceea, jucaserăm fotbal în gaşcă pe o pajişte chiar la capătul proprietăţii lui, mărginită pe o parte de nişte stânci, iar pe cealaltă de un pârâu, când, cam după o jumătate de oră, el ieşise cu paşi grăbiţi din casă şi începuse să strige la noi, agitându-şi în acelaşi timp ameninţător pumnii, şi, încă înainte să apucăm să-l auzim, noi o luaserăm la fugă ţipând. Acum însă eu şi Geir nu jucam fotbal, trebuia doar să-i traversăm proprietatea, pe lângă pârâu, până la cărarea care era de fapt un drumeag presărat cu pietre mici şi plate, majoritatea albe. Am ajuns la o poartă pe care am deschis-o şi ne-am trezit într-un loc în care nu mai fuseserăm niciodată. Poteca era cu totul în umbră, mărginită pe ambele laturi de copaci înalţi, de ai fi zis că mergi printr-un tunel. Ceva mai departe cotea, şi acolo se vedea un perete stâncos strălucind alb în soare. Din el trebuie să fi provenit pietrele acelea lucioase de pe drum. Ne-am oprit în faţa lui. Nu era denivelat şi nici pe jumătate poros, cum se întâmpla să rămână anumite roci după ce fuseseră dinamitate, nu era nici scorojit sau puţin aspru, precum mulţi dintre bolovanii pleşuvi de care puteai da în pădure, ci era complet neted, aproape ca sticla, şi format din mai multe suprafeţe înclinate. Dădusem oare peste un filon de pietre semipreţioase? Aşa s-ar fi zis. Pe de altă parte, ne aflam mult prea aproape de zona rezidenţială ca să fie adevărat, era imposibil să fi descoperit ceva ce nimeni altcineva nu descoperise înainte, ne dădeam seama de asta, şi totuşi ne-am umplut rucsacurile cu pietre de acolo. Apoi am plecat mai departe. Pârâul urma cărarea, în partea de sus curgea printr-o râpă adâncă, apoi, mai jos, acolo unde întâlnea câmpia, se prelingea în cataracte. Într-unul din locurile unde curgea cam la nivelul potecii, am încercat să facem un baraj. Am cărat piatră după piatră, am acoperit crăpăturile dintre ele cu muşchi

şi după o jumătate de oră am reuşit să îndreptăm şuvoiul de-a curmezişul cărării. Atunci am auzit dintr-odată împuşcături. Ne-am uitat unul la altul, apoi ne-am luat rucsacurile şi am pornit-o în goană la vale. Dacă se aud împuşcături, ar putea fi oare vânători? După câteva sute de metri, drumul devenea drept şi continua în umbra neagră-verzuie, profundă, a şirurilor dese de molizi falnici care crescuseră deasupra lui. La vreo sută de metri mai departe am zărit o şosea asfaltată şi ne-am oprit, căci împuşcăturile se auzeau mai clar acum şi veneau din stânga. Am pornit printre arbori, prin vegetaţia densă de afini, buruieni şi muşchi, urcând o pantă uşoară, când, la vreo douăzeci de metri mai încolo, în faţă ni s-a ivit o pajişte întinsă, fără copaci, plină de gunoaie şi scăldată în lumina soarelui.

O groapă de gunoi!

O groapă de gunoi în pădure!

Peste capătul ei îndepărtat zburau nişte pescăruşi. Ţipau şi se roteau în jurul gunoiului ca şi cum ar fi fost deasupra mării. Mirosul dulce, dar greţos ne înţepa nările. Apoi s-au auzit din nou împuşcături. Nu tare, zgomotele erau deslușite, ca un fel de pocnet. Am coborât încet spre marginea gropii şi, la o aruncătură de băţ, am văzut doi bărbaţi, unul în picioare lângă o rablă, celălalt întins pe jos alături de el. Amândoi aveau puştile îndreptate pe deasupra maldărelor de deşeuri şi păcăneau o dată la câteva secunde. Apoi cel care stătea întins s-a ridicat, şi amândoi au pornit către centrul gropii, cu armele în mâini. Noi ne-am dus spre locul de unde tocmai plecaseră. Printre mormanele de gunoi, care se înălţau şi coborau ca nişte dealuri şi văi, se strecura o potecă, pe care mergeau cei doi bărbaţi, îmbrăcaţi ca nişte vânători adevăraţi, cu cizme şi mănuşi. Erau oameni în toată firea, dar nu bătrâni. În jurul lor am văzut maşini hârbuite, frigidere, congelatoare, televizoare, dulapuri şi comode. Am văzut canapele,

scaune, mese și lămpi, schiuri și biciclete, undițe, candelabre, anvelope, cutii de carton, lăzi de lemn, containere de polistiren și mormane peste mormane de pungi de plastic groase, umflate. În fața ochilor ni se deschidea un peisaj de obiecte aruncate. În general consta din saci cu resturi de mâncare și ambalaje, lucruri pe care orice gospodărie le arunca zilnic la tomberon, însă, în zona în care ne aflam noi și cei doi bărbați – cam o cincime din suprafața totală –, se aflau și obiecte mai mari.

– Împușcă șobolani, a spus Geir. Uită-te!

Vânătorii se opriseră. Unul dintre ei a ridicat un șobolan de coadă. Avea o parte întreagă a corpului făcută praf – sau cel puțin așa părea. Bărbatul l-a învârtit de câteva ori prin aer și apoi l-a azvârlit, încât șobolanul a zburat cât colo, aterizând și alunecând printre câțiva saci. Cei doi au râs. Celălalt a lovit cu piciorul un alt șobolan împușcat, înfigându-și vârful pantofului sub el și făcându-i vânt.

Apoi au venit înapoi. Cu ochii mijiți de soarele strălucitor, ne-au salutat. Păreau frați.

– Ați ieșit la plimbare, băieți? a întrebat unul dintre ei.

Avea părul roșcat și ondulat sub chipiul albastru, fața lată și buzele groase, cu ditamai mustața stufoasă deasupra, tot roșcată.

Am dat aprobator din cap.

– La plimbare până la groapa de gunoi! Mda, nu-i rău, a zis celălalt.

Dacă lăsai la o parte faptul că era blond, aproape alb, și că-i lipsea mustața, semăna leit cu primul.

– Și vreți să vă mâncați sendvișurile aici? Pe vreo grămadă de gunoi?

Au râs. Am râs și noi un pic.

– Vreți să vedeți cum împușcăm șobolani? ne-a întrebat primul.

– Da, vrem, a zis Geir.

–Atunci trebuie să rămâneţi în spatele nostru. E important. S-a înţeles? Staţi complet nemişcaţi, ca să nu ne deranjaţi!

Am încuviinţat din cap.

De data aceasta, s-au întins amândoi pe jos. Stăteau lungiţi, fără să se mişte. Am încercat să-mi dau seama la ce se uitau. Dar numai după ce au izbucnit focurile de armă am observat şobolanul care fusese împins înapoi la nivelul solului, ca suflat de o rafală bruscă şi puternică de vânt.

Vânătorii s-au ridicat.

–Vreţi să veniţi cu noi să vedeţi? a spus primul.

–Nu-i mare lucru, a observat celălalt. Un şobolan mort!

–Eu vreau să-l văd, a spus Geir.

–Şi eu.

Dar şobolanul nu era mort. Zăcea pe spate şi se zvârcolea. Partea din spate a corpului îi era aproape complet spulberată. Unul dintre bărbaţi l-a împuns cu ţeava puştii în cap, s-a auzit o bufnitură slabă, aproape un huruit, şi şobolanul nu s-a mai mişcat. Bărbatul s-a uitat cu o privire îngrijorată la ţeavă.

–Of, ce-o fi fost în capul meu?

–Ai vrut să faci pe şmecherul, a zis celălalt. Hai să mergem! Poţi să-ţi cureţi puşca la maşină.

S-au întors din larg „pe pământ". I-am urmat.

–Părinţii voştri ştiu că sunteţi aici? ne-a întrebat unul dintre ei.

–Da, am spus.

–Bine, a zis el. Deci v-au spus că nu trebuie să atingeţi nimic, nu? E plin de bacterii şi de tot felul de tâmpenii, cred că ştiţi.

–Da.

–Bine! La revedere, băieţi!

Câteva minute mai târziu, maşina lor cobora dealul, şi noi am rămas singuri. O vreme ne-am fâţâit încolo şi-încoace, ne-am uitat, am golit saci, am răsturnat dulapuri

ca să vedem dacă era ceva interesant în spatele lor, strigând întruna în gura mare unul către altul ce găseam. Descoperirea mea cea mai mare a fost o plasă cu reviste în bună stare, aproape noi – mai multe exemplare din *Tempo* și *Buster*, apoi un *Tex Willer* broșat și câteva reviste de benzi desenate cu cowboy, de formatul acela mic și alungit din anii '60. Geir a găsit o lanternă subțire, o broderie mică cu un cerb și două roți de cărucior. Când ne-am săturat să mai scotocim, ne-am așezat în buruieni cu trofeele noastre și ne-am mâncat sendvișurile.

Geir a mototolit hârtia și a aruncat-o cât mai departe. Ideea fusese să nimerească în mijlocul maldărului de gunoi, dar, luat de o pală de vânt și fiindcă era atât de ușor, ambalajul n-a ajuns nici măcar la marginea gropii, ci a aterizat în bălării.

–Vrei să facem treaba mare? m-a întrebat el.

–Sigur, dar unde?

–Nu știu, a spus el, ridicând din umeri.

Ne-am tot plimbat prin pădure căutând un loc potrivit. Să ne căcăm afară, în groapa de gunoi, mi se părea, din cine știe ce motiv, nepotrivit, aveam impresia că ar fi fost ceva murdar, lucru chiar ciudat, din moment ce era vorba tot despre un deșeu. Dar în groapa de gunoi se aruncau pungi de plastic și cutii de carton lucioase, aparate vechi și stive de ziare. Orice obiect moale și lipicios era, în acest morman de deșeuri, atent împachetat. Așa că a trebuit să mergem în pădure ca să ne facem nevoile.

–Uită-te la copacul ăsta! a spus Geir.

Un pin falnic zăcea răsturnat la vreo zece metri mai încolo. Ne-am urcat pe trunchi, ne-am tras pantalonii și ne-am împins fundul în afară, ținându-ne de câte o ramură. Geir a dat din buci exact când i-a ieșit rahatul, încât l-a propulsat lateral.

–Ai văzut? a zis el râzând.

– Ha-ha-ha! am râs şi eu, dar am încercat să fac invers, adică să las căcatul să cadă ca o bombă aruncată din avion deasupra unui oraş.

Era o senzaţie super când ieşea din ce în ce mai mult, momentele acelea în care atârna acolo, legănându-se, înainte de a se desprinde şi de a cădea pe pământ.

Obişnuiam uneori să mă abţin zile întregi, ca să scot unul cu adevărat mare şi pentru că asta îmi dădea o senzaţie plăcută în sine. Când trebuia până la urmă să merg la baie, atât de urgent încât aproape că nu mai puteam sta în picioare şi trebuia să mă îndoi de mijloc, o senzaţie atât de extraordinară îmi străbătea tot corpul dacă nu dădeam curs nevoii, încât îmi strângeam muşchii fundului cât puteam şi *împingeam* rahatul înapoi. Era însă un obicei destul de periculos, pentru că, dacă o făceam de prea multe ori, în cele din urmă rahatul devenea atât de mare, încât era aproape imposibil să mai iasă. Ah, Doamne, cât de dureros era atunci, când trebuia să scot un asemenea cârnat uriaş! Era de nesuportat, mă simţeam inundat de durere, corpul parcă îmi exploda, AAAAAAAH!! strigam atunci, AAAAAAH! şi apoi, în clipa când mi se părea că mai rău nu se poate, rahatul ţâşnea brusc în exterior.

Uf, Doamne Dumnezeule, ce bine era atunci!

Ce sentiment minunat mă cuprindea!

Durerea era dusă.

Rahatul zăcea în budă.

Corpul mi se umplea de linişte şi pace. Da, atâta pace încât aproape nu mai aveam chef să mă ridic şi să mă şterg, ci doar să stau acolo.

Dar merita să aştept atât?

Înainte de un rahat mare, mi se întâmpla să mă frământ toată ziua. Nu voiam să merg la baie, căci m-ar fi durut extrem de tare, dar, dacă n-o făceam, m-ar fi durut şi mai rău.

Aşa că trebuia să-l elimin. Deşi ştiam foarte bine că avea să fie al naibii de dureros!

O dată mi-a fost atât de frică, încât am încercat să găsesc un alt mod de a face rahatul să iasă. M-am ridicat pe vârfuri şi mi-am înfipt adânc degetul în fund, cât am putut. Iată-l! Era acolo. Tare ca piatra! După ce-l localizasem, am început să-mi mişc degetul încolo şi-ncoace, încercând să lărgesc trecerea. Îl împingeam în acelaşi timp, şi aşa, încetul cu încetul, am manevrat cârnatul într-o parte. Ah, m-a durut în continuare să-l scot, dar nu *chiar aşa* de groaznic.

Ce mai metodă!

Nu m-a deranjat că după aceea tot degetul îmi rămăsese maroniu, pentru că se putea spăla. Mai rău era cu mirosul, căci, deşi l-am frecat întruna, un miros slab de căcat mi-a persistat pe deget toată ziua şi toată noaptea, ba îl mai simţeam chiar şi a doua zi dimineaţa.

Toate aceste avantaje şi dezavantaje trebuiau puse în balanţă.

După ce am terminat, eu şi Geir ne-am şters cu o frunză de brusture şi apoi ne-am dat jos de pe creangă să vedem rezultatul. Al meu avea o nuanţă verzuie şi era atât de moale încât deja se răsfirase puţin pe pământ. Al lui Geir era maro-deschis, cu o pată neagră la un capăt, mai tare şi mai dens.

– Nu e ciudat că al meu miroase bine, iar al tău pute? i-am spus.

– Ba al tău pute! a ripostat Geir.

– Ei na!

– Pfui, la naiba! a spus el strângându-şi nasul cu degetele, în vreme ce scormonea în rahatul meu cu o creangă lungă.

Câteva muşte zburau pe deasupra. Şi ele aveau aceeaşi culoare verzuie.

– Bun, am spus. O întindem? Poate venim sâmbăta viitoare să vedem dacă îşi schimbă forma.

– N-o să fiu acasă, a zis el.

– Unde te duci?

– La Risør, a spus el. Mergem să căutăm o barcă, din câte ştiu.

Ne-am repezit să ne luăm lucrurile şi apoi am pornit spre casă, Geir cu câte o roată în fiecare mână, eu, cu punga de plastic plină de reviste. L-am pus să-mi promită că nu va sufla o vorbă acasă pe unde umblaserăm, căci bănuiam că părinţii nu ne-ar mai fi lăsat să cutreierăm prin pădure dacă ar fi ştiut. Eu însumi mă gândeam la o explicaţie pentru reviste, în caz că tata le-ar fi descoperit şi ar fi făcut tam-tam; plănuiam să-i spun că le împrumutasem de la un oarecare Jørn, care locuia în cartierul celălalt.

Când am ajuns pe verandă, am rămas o clipă complet nemişcat. N-am auzit nici un sunet neobişnuit, aşa că am dat să-mi dezleg şireturile.

Undeva în casă s-a deschis o uşă. Mi-am scos un pantof şi l-am pus lângă perete. O a doua uşă s-a deschis, şi tata s-a ivit înaintea mea.

Am lăsat jos celălalt pantof şi m-am ridicat.

– Unde-ai fost? m-a întrebat el.

– În pădure. Apoi mi-am amintit brusc explicaţia pe care o născocisem şi-am adăugat, cu ochii plecaţi: Şi pe urmă în vârful dealului.

– Ce ai în geantă?

– Nişte reviste.

– De unde-ai făcut rost de ele?

– Le-am împrumutat de la un băiat pe nume Jørn. Locuieşte acolo sus.

– Să le văd! a spus tata.

I-am întins plasa, el a aruncat o privire înăuntru şi a scos exemplarul broşat din *Tex Willer*.

– Revista asta o iau eu, a zis el, întorcându-se spre biroul lui.

Am luat-o către hol şi tocmai începusem să urc scările, când m-a strigat.

Îşi dăduse seama? Poate se simţea mirosul de gunoi?

M-am întors şi am coborât, cu genunchii atât de moi încât abia-mi târam picioarele.

Tata stătea în pragul uşii întredeschise.

– Nu ţi-am dat banii de buzunar, a spus el. Yngve i-a primit deja pe-ai lui. Uite aici!

Mi-a pus în palmă o monedă de cinci coroane.

– A, mulţumesc mult! i-am spus.

– Dar B-Max e închis, a spus el. Trebuie să mergi în vale, la Fina, dacă vrei să-ţi cumperi dulciuri.

Era ceva de mers până la Fina. Mai întâi venea dealul prelung, apoi o porţiune plată, pe urmă cărarea lungă prin pădure, până la aleea pietruită care dădea în şoseaua principală, unde se afla benzinăria, pe cât de fantastică, pe atât de înspăimântătoare. Dealul şi porţiunea de câmpie nu erau o problemă, străjuite fiind de case, maşini şi oameni pe ambele părţi. Cu cărarea prin pădure era mai rău, deoarece, după doar câţiva metri, te pierdeai printre copaci. Era un spaţiu unde nu vedeai nici un suflet de om şi nici vreun alt lucru ieşit din mâini omeneşti. Doar frunze, arbuşti, trunchiuri de copaci, flori, uneori câte un smârc, câte o stivă de arbori tăiaţi, câte o pajişte. Când o traversam, cântam de pildă *Gikk en tur på stien*. Cântece pentru copii: *Fløy en liten blåfugl*, *Bjørnen sover*, *Jeg gikk meg over sjø og land*. Era ca şi cum n-aş mai fi fost singur, cu toate că eram, ca şi cum cântecul ar fi fost un alt copil. Dacă nu fredonam, vorbeam singur. O fi locuind cineva de cealaltă parte a pădurii? mă întrebam cu voce tare. Sau pădurea asta o fi continuând la nesfârşit? Nu, normal că nu, doar locuim pe o insulă. Deci suntem înconjuraţi

de mare. Poate de partea cealaltă o fi ajuns feribotul danez? Aş vrea o pungă de caramele Nox şi una de Fox. Una de Fox şi una de Nox, una de Nox şi una de Fox. Fox şi Nox, Nox şi Fox.

Pe dreapta, la umbra copacilor stufoşi, se deschidea un spaţiu vast. Erau arbori foioşi, dar falnici, şi coroanele lor formau un acoperiş atât de des, încât jos, la poale, creştea puţină vegetaţie.

Imediat după aceea, am dat în drumul pietruit, pe care l-am urmat trecând de casa veche, albă, şi de hambarul roşu vechi. Am auzit vâjâitul maşinilor de pe şoseaua principală de dedesubt, şi, când am ajuns la ea, benzinăria mi-a apărut în toată splendoarea ei la vreo cincizeci de metri mai în faţă.

Cele patru pompe îşi ţineau parcă mâinile la tâmplă în salutul lor obişnuit. Panoul mare şi alb de plastic, cu literele albastre FINA, strălucea palid în vârful stâlpului. Alături era parcat un camion cu remorcă, al cărui şofer vorbea, cu braţul întins peste geam, cu cineva aflat la nivelul solului. Lângă magazin parcaseră trei motorete. În faţa uneia dintre pompe s-a oprit o maşină, şi din ea a ieşit un bărbat cu un portofel gros în buzunarul de la spate. A ridicat furtunul de alimentare şi i-a vârât capătul în rezervor. M-am oprit în faţa lui. Pompa a început să huruie, iar cifrele care indicau cantitatea de benzină, de pe ceea ce mi se părea a fi faţa aparatului, au pornit să se schimbe vijelios. Clipeau cu o iuţeală parcă sălbatică. Bărbatul se uita în altă parte între timp, şi faptul că nu urmărea atent ceea ce se întâmpla mi s-a părut un gest suveran. Era în mod cert un bărbat care-şi cunoştea priorităţile.

M-am îndreptat spre magazin şi am deschis uşa. Inima îmi bătea repede, căci nu ştiam niciodată ce mă aşteaptă înăuntru. Avea să-mi vorbească cineva? Să facă o glumă ca să-i amuze pe ceilalţi?

– Uite-l şi pe micul Knausgård! ar fi putut ei spune, de exemplu. Unde-i taică-tu azi? Stă acasă şi corectează lucrări?

Cei care-şi pierdeau timpul pe acolo mergeau la gimnaziul unde preda tata. Purtau geci de blugi sau poate chiar de piele, deseori de la firme cunoscute. Pontiac, sau Ferrari, sau chiar Mustang. Unii aveau bandane la gât. Toţi îşi ţineau bretonul lăsat peste ochi şi îşi scuturau capul când voiau să-şi dea părul la o parte. Afară întotdeauna scuipau şi beau cola. Unii îşi puneau alune direct în sticlă, ca să poată mânca şi bea în acelaşi timp. Aproape toţi fumau, deşi nu li se dădea voie. Cei mai tineri aveau biciclete, cei maturi, motorete, şi câteodată li se alăturau băieţi şi mai mari care aveau maşini.

De aici se trăgeau toate relele. Motoretele, părul lung, fumatul, prefăcătoria, jocurile de noroc, tot ce se întâmpla la benzinărie era rău.

Râsetele care mă întâmpinau de fiecare dată când îşi dădeau seama că sunt fiul lui Knausgård erau una dintre cele mai urâte experienţe pe care le trăisem. Nu le puteam răspunde, aşa că îmi plecam capul, luam drumul cel mai scurt către tejghea şi cumpăram ce aveam de cumpărat.

„Micului Knausgård i-e frică!" strigau atunci uneori, dacă erau în dispoziţia necesară. Căci, alteori, puteau la fel de bine să mă lase în pace. N-aveam de unde să ştiu.

De data asta m-au lăsat în pace. Trei stăteau în jurul unui aparat de jocuri de noroc, patru erau aşezaţi la o masă şi beau coca-cola, şi trei fete machiate strident chicoteau la masa din fundul localului.

Am luat caramele Fox şi Nox de toţi banii pe care-i aveam – nu chiar puţini –, şi vânzătorul mi le-a pus într-o pungă de plastic transparentă.

M-am grăbit să ies şi s-o iau pe drumul pietruit, unde aerul era răcoros pentru că soarele nu mai ajungea până la cărare. N-a fost chiar aşa de rău, nu? mi-am spus, lăsându-mi

privirea să alunece peste întinderea largă de sub frunziş, printre trunchiurile de copaci, să văd dacă mişca ceva. Dar cum să fac? mi-am spus. Să le mănânc pe rând sau mai întâi Fox-urile şi mai târziu pe celelalte?

Deodată, în tufişul din dreapta mea s-a mişcat ceva.

M-am oprit, holbându-mă într-acolo. Am făcut încet câţiva paşi înapoi, pentru orice eventualitate.

Tufişul s-a mişcat din nou.

Ce Dumnezeu putea fi?

–Bună! am spus. E cineva acolo?

Linişte deplină.

M-am aplecat şi am ridicat o piatră de pe jos. Am aruncat-o cu putere înspre tufişuri, apoi am luat-o la fugă cu toată viteza. Când m-am oprit şi am înţeles că nu mă urmăreşte nimeni, am râs.

–Aşa-ţi trebuie! mi-am spus, continuându-mi drumul.

Cât despre duhurile celor morţi, cel mai important era să nu te gândeşti la ele. Să te gândeşti necontenit la altceva. Fiindcă, dacă începeai să-ţi imaginezi că morţii sunt aici, bunăoară în spatele bradului de colo, dintr-odată devenea imposibil să te mai gândeşti la altceva şi ţi se făcea din ce în ce mai frică. În cele din urmă, nu-ţi mai rămânea decât s-o iei la fugă, cu inima bătând sălbatic în piept şi cu un fel de ţipăt străbătându-ţi întregul corp.

Aşa încât, deşi totul decursese bine în mica mea excursie la magazin, m-am simţit uşurat când cărarea s-a lărgit şi în faţă mi-a reapărut zona rezidenţială de pe porţiunea de câmp.

Cerul, care fusese destul de senin la urcare, căpătase acum nuanţe de gri, aşa cum atârna deasupra fâşiilor de pământ dintre clădirile înşiruite pe margini.

Am alergat puţin.

În faţa uneia dintre case erau două fete. S-au uitat la mine cum veneam călcând iarba. Apoi au luat-o la fugă în direcţia mea.

Oare ce voiau?

Le-am văzut apropiindu-se, dar mi-am continuat drumul.

S-au oprit chiar în faţa mea.

Prima era sora lui Tom, unul dintre băieţii cei mai mari din cartier, care avea propria lui maşină, roşie şi strălucitoare. Pe cea de-a doua n-o mai văzusem până atunci. Aveau cel puţin zece ani.

– Unde ai fost? m-a întrebat prima.

– La Fina.

– Ce-ai făcut acolo? a continuat cealaltă.

– Nimic, i-am spus şi am dat să plec.

S-au pus astfel încât să nu mă lase să trec.

– Daţi-vă la o parte! le-am spus. Mă duc acasă.

– Ce-ai în plasă?

– Nimic.

– Ba da, ai ceva. Se vede că ai Fox şi Nox.

– Bine, am, şi ce-i cu asta? Le-am cumpărat pentru fratele meu. Are unsprezece ani.

– Dă-ni-le nouă!

– Nuuu! am făcut.

Una din ele, sora lui Tom, s-a întins după pungă. Am tras-o într-o parte. Cealaltă a întins însă braţele şi m-a împins cât colo.

– Dă-mi punga! a zis ea.

– Nu, i-am spus, prinzând-o cu mâinile şi încercând totodată să mă ridic.

Ea m-a împins din nou. Am căzut lat şi am început să plâng.

– Sunt ale mele! am strigat. Nu puteţi să mi le luaţi!

– Păi nu erau ale lui frate-tu? a zis prima, înşfăcându-mi punga din mâini.

Apoi au luat-o la goană prin iarbă, până la potecă, râzând.

– Sunt ale mele! le-am strigat din urmă. Ale mele!

*

Am bocit tot drumul spre casă.

Îmi furaseră dulciurile. Cum de fusese posibil? Cum putuseră pur şi simplu să vină şi să mi le *ia*? Doar erau ale mele! Tata îmi dăduse banii, şi eu bătusem tot drumul până la Fina şi înapoi! Iar ele veniseră şi pur şi simplu mi le luaseră! Şi mă şi împinseseră! Cum putuseră face aşa ceva?

Când m-am apropiat de casă, mi-am şters faţa cu mânecile puloverului, am clipit de câteva ori şi am scuturat puţin din cap, ca să nu vadă nimeni că plânsesem.

Odată, pe când aveam cinci ani, sora mai mică a lui Trond, Wenche, îmi dăduse cu o piatră uriaşă drept în burtă. Mă podidiseră lacrimile şi fugisem spre gardul grădinii noastre, pentru că tata era acolo şi lucra. Eram sigur că avea să mă ajute, dar el n-o făcuse, dimpotrivă, îmi spusese nu numai că Wenche e fată, ci şi că e cu un an mai mică decât mine, aşa că n-am nici un motiv să mă smiorcăi. Adăugase că i-e ruşine cu mine şi că ar trebui să lovesc şi eu înapoi, că ar fi trebuit să înţeleg asta. Dar eu nu înţelegeam, doar toată lumea ştia că nu e bine să arunci cu pietre! Şi că răzbunarea era rea şi nu putea fi folosită decât ca ultimă soluţie!

Toată lumea înţelegea. Dar tata nu! Stătuse acolo, cu chipul aspru şi cu braţele încrucişate, şi se uitase spre drum, unde se jucau toţi copiii; dăduse din cap şi spusese că ar trebui să mă duc să mă joc în continuare, nu să-l bat pe el la cap.

Cele care îmi furaseră acum dulciurile erau şi ele fete. Deci n-aveam cum să-i cer ajutorul tatei.

M-am oprit în hol, am ciulit urechile, mi-am dat jos pantofii, i-am pus lângă perete, am urcat cu grijă scările şi am intrat în camera lui Yngve, în timp ce gândul la toate bomboanele Fox şi Nox care se duseseră pe apa sâmbetei

m-a năpădit iarăşi, iar lacrimile au început din nou să mi se prelingă pe obraji.

Yngve stătea pe burtă în pat şi citea un număr din revista *Buster*, cu picioarele în aer. Între el şi revistă golise o pungă de dulciuri.

–De ce plângi? a spus el.

I-am povestit ce se întâmplase.

–Nu puteai pur şi simplu să fugi? mi-a spus el.

–Nu, s-au pus în faţa mea.

–Dar te-au împins. N-ai putut să le împingi şi tu?

–Nu, erau mult mai mari şi mai puternice decât mine, i-am spus plângând în hohote.

–Nu-i nevoie să te smiorcăi din cauza asta, a spus Yngve. Te-ar ajuta dacă ţi-aş da câteva de la mine?

–Da-a-a-a, am răspuns eu printre sughiţuri de plâns.

–Nu prea multe, bine? Doar câteva. De exemplu asta, şi asta, şi asta, şi asta. Şi poate şi astălaltă. Aşa. E mai bine acum?

–Da, i-am spus. Pot să mai stau cu tine?

–Poţi să mai stai până termini de mâncat dulciurile. Apoi trebuie să pleci.

–Bine.

După ce le-am mâncat şi mi-am clătit faţa cu apă rece, am simţit că pot s-o iau de la capăt. Din câte îmi putusem da seama, mama era în bucătărie şi gătea, căci hota şuiera. Pe tata nu l-am auzit în tot răstimpul cât am zăbovit sus, aşa că trebuie să fi fost cu siguranţă în birou.

Am intrat în bucătărie şi m-am aşezat pe un scaun.

–Ţi-ai cumpărat dulciuri pentru weekend? a întrebat mama.

Stătea în faţa aragazului, învârtind în tigaie ceva ce arăta a carne tocată. Carnea sfârâia şi pufnea. Pe un alt ochi era o oală care scotea un sunet înăbuşit, aproape imperceptibil din cauza huruitului pe care-l făcea hota.

– Îhîm.

– Te-ai dus până la benzinăria Fina?

Mama îi spunea mereu „benzinăria Fina", niciodată doar Fina, așa cum îi ziceam noi.

– Da, am spus. Ce ne pregătești de mâncare?

– O tocană cu orez.

– Cu ananas?

A zâmbit.

– Nu, nu cu ananas. Aia e tocăniță mexicană.

– Aha.

S-a așternut liniștea. Mama a rupt partea de sus a unei pungi și a golit conținutul peste carnea tocată, apoi a măsurat puțină apă în cana gradată și a turnat-o deasupra. Imediat după, sosul din tocăniță a început să facă bulbuci, și ea a adăugat orezul. După care s-a așezat pe scaun, de cealaltă parte a mesei, și-a dus mâinile la spate și s-a întins.

– Ce faci de fapt la Kokkeplassen? am întrebat-o.

– Știi bine ce fac! Doar ai fost de multe ori.

– Ai grijă de cei care locuiesc acolo.

– Da, poți să-i spui și așa.

– Dar de ce stau acolo? De ce nu stau la ei acasă?

Mama s-a gândit îndelung. Atât de mult, încât începuseră deja să-mi treacă altele prin minte când mi-a răspuns într-un final:

– Mulți dintre oamenii care trăiesc la Kokkeplassen suferă de anxietate. Știi ce-i asta?

Am clătinat din cap.

– Este atunci când ți-e frică de ceva și nu știi de ce anume.

– Sunt mereu speriați?

A încuviințat din cap.

– Da, sunt mereu. Și atunci eu vorbesc cu ei. Sau fac tot felul de lucruri cu ei, ca să nu mai fie atât de speriați.

– Dar... am continuat eu. Se tem doar de anumite lucruri? Sau sunt pur și simplu fricoși?

– Da, exact aşa. Pur şi simplu le e frică. Dar apoi le trece şi se întorc acasă.

A urmat o pauză.

– De ce m-ai întrebat despre ei? E ceva ce te supără?

– Nu, deloc. Am întrebat din cauza doamnei. Ne-a zis că trebuie să povestim cu ce se ocupă părinţii noştri. Aşa că i-am spus că lucrezi la Kokkeplassen şi ea a întrebat ce anume faci acolo. Nu eram sigur. Dar ştii ce a spus Geir? A spus că mama lui îi învaţă pe cei cu care lucrează să-şi lege şireturile!

– Şi cred că are dreptate. Cei cu care munceşte ea nu sunt fricoşi. Le vine însă greu să facă nişte lucruri care nouă ni se par uşoare. Cum ar fi gătitul sau spălatul. Sau îmbrăcatul. Aşa că, în momentele acelea, Martha stă cu ei şi-i ajută.

S-a ridicat şi a mestecat în tocăniţă.

– Sunt handicapaţi, aşa-i?

– Suferă de dezvoltare psihică insuficientă, aşa îi zice, a spus mama uitându-se la mine. E urât să-i numeşti handicapaţi.

– Este?

– Da, este.

La etajul de dedesubt s-a deschis o uşă.

– Mă duc o tură până la Yngve, am spus ridicându-mă.

– Du-te! a zis mama.

Am ieşit cât am putut de repede fără să alerg. Dacă porneam de îndată ce auzeam deschizându-se uşa de la intrare, ajungeam până la camera lui Yngve înainte ca tata să urce scările şi să mă vadă. Dacă porneam după ce auzeam a doua uşă, atunci m-ar fi văzut imediat.

Acum primii paşi ai tatei au răsunat exact când am închis uşa după mine.

Yngve era în continuare în pat şi citea, de data asta revista *Fotballrevyen*.

– Mâncăm odată? a zis el.

– Cred că da, am spus. Pot să împrumut o revistă de la tine?

– Chiar te rog, a spus el. Dar să ai grijă de ea!

Tata a trecut pe lângă uşă. M-am întins către teancul de benzi desenate de pe raft. Yngve avea obiceiul să-şi aranjeze frumos revistele; *Fantoma* o ţinea, de exemplu, într-un dosar, în vreme ce ale mele zăceau împrăştiate peste tot. El era, pe deasupra, membru al Clubului *Fantoma*.

– Pot să iau tot dosarul? i-am spus.

– Nici vorbă! a spus el.

– Dar albumul de benzi desenate?

– Pe ăsta poţi să-l iei, a spus el. Dar să vii înapoi cu el imediat ce-ai terminat!

Sâmbăta mâncam dimineaţa budincă rece de orez, iar seara luam întotdeauna cina – care consta de obicei într-o tocăniţă – în sufragerie, şi nu în bucătărie, cum se întâmpla în restul zilelor. În faţa fiecărui scaun era un şervet. Mama şi tata beau bere sau vin, iar noi, suc. După ce mâncam, ne uitam la televizor. De regulă, era câte un spectacol asemănător celor de pe Broadway, doar că filmat la un studio din Oslo, unde femei îmbrăcate în dresuri, sacouri, cu bastoane şi pălării şi bărbaţi în fracuri, cu eşarfe albe şi bastoane, coborau câte o scară tot albă, cântând cine ştie ce cântec. Adesea era *New York, New York*. Din distribuţie făcea de multe ori parte Sølvi Wang, care îi plăcea mamei. Leif Juster, Arve Opsahl şi Dag Frøland apăreau şi ei în mod frecvent la televizor sâmbăta. Wenche Myhre juca de obicei în câte o scenetă rolul unui copil de grădiniţă – asta dacă nu se transmitea, de pildă, concursul *Eurovision*, care, pe lângă finala Cupei Angliei, Campionatul European şi turneul de la Wimbledon, era cea mai interesantă emisiune a anului.

În seara aceasta ne uitam la un spectacol cu un bărbat îmbrăcat în zdrenţe, care stătea pe un acoperiş şi cânta cu o voce extraordinar de pătrunzătoare. Interpreta *Oul man*

rivå. Am fredonat melodia toată seara. *Oul man rivå*, am murmurat în timp ce mă spălam pe dinți, *Oul man rivå*, am cântat când m-am dezbrăcat, *Oul man rivå* îngânam și când m-am întins în pat la culcare.

Mama și tata închiseseră ușa glisantă și stăteau în camera de zi de vorbă, fumând, ascultând muzică și terminând de băut sticla de vin de la cină. Între melodii deslușeam vocea bolborosită a tatei și îmi dădeam seama că mama spunea și ea ceva din când în când, dar n-o auzeam.

Am adormit. Când m-am trezit, ei erau tot acolo. Oare aveau de gând să sporovăiască toată noaptea? m-am gândit și am adormit repede la loc.

Zilele călduroase și senine de septembrie fuseseră o ultimă zvâcnire a verii, dar acum se risipiseră, și în locul lor s-a ivit ploaia. Tricourile și pantalonii scurți au fost înlocuiți de pulovere și pantaloni lungi, dimineața ne luam pe noi jachetele și, când ploile de toamnă au început să toarne, au urmat cizmele, pantalonii și gecile impermeabile. Pârâurile s-au umflat, drumurile pietruite s-au umplut de bălțoace, apa se scurgea din jgheaburi pe străzi, ducând cu ea nisip, pietricele și ace de pin. Nu mai mergeam la scăldat, lumea nu mai pleca la sfârșit de săptămână în excursii de o zi cu barca; acum toată circulația spre și dinspre pontoane era legată de pescuit. Tata și-a scos și el ustensilele de pescuit – undița, mulineta, momelile și harpoanele. Se îmbrăca în costumul lui impermeabil verde-închis și o pornea cu mașina către marginea insulei, unde câteodată, în weekenduri, stătea singur ore întregi și pescuia, pândind o specie de cod uriaș care se găsea în apele acelea pe timpul iernii. Faptul că în perioada aceea începea și cursul de înot părea cu totul potrivit, căci era ceva aproape nefiresc în ideea de a înota într-un bazin acoperit când soarele ardea afară. Cursul se ținea în fiecare marți seara pe tot parcursul toamnei, și toți copiii din

clasa mea se înscriseseră. Cum mama pleca dimineaţa la muncă înainte ca eu să mă trezesc, i-am amintit cu o noapte înainte să nu uite să-mi cumpere o cască de înot în drum spre casă. Ar fi trebuit s-o fac cu mult timp în urmă, dar, cine ştie de ce, nu reuşisem. Când i-am auzit maşina urcând dealul, am fugit în hol şi am aşteptat. A intrat îmbrăcată în palton şi cu geanta pe umăr şi, când m-a văzut, a zâmbit slab. Nici urmă de vreo pungă de la vreun magazin de sport. Poate era în geantă? Doar o cască de înot nu e aşa de mare.

–Mi-ai luat cască de înot? am întrebat-o.

–O, nu! a făcut ea.

–Ai uitat s-o cumperi? N-ai uitat, nu-i aşa? Cursul e azi!

–Am uitat. M-am pierdut în gânduri pe drum spre casă. Dar ştii ce...? Când începe?

–La şase.

S-a uitat la ceas.

–E trei jumate acum. Magazinele se închid la patru. Ajung la fix dacă plec chiar acum. Aşa am să fac. Să-i spui tatei că mă întorc peste o oră, bine?

Am încuviinţat din cap.

–Grăbeşte-te!

Tata era în bucătărie şi prăjea nişte cotlete. Un nor de fum de friptură plutea deasupra aragazului. Capacul oalei în care fierbeau cartofii zăngănea sub presiunea aburului. Tata pornise radioul şi stătea cu spatele la el, ţinând o spatulă într-o mână şi sprijinindu-se cu cealaltă de blat.

–Tată!

S-a întors brusc.

–Ce-i? a zis el. Şi, când m-a văzut: Ce vrei?

–Mama vine acasă într-o oră. Mi-a spus să te anunţ.

–A venit şi a plecat din nou?

Am dat aprobator din cap.

–Dar de ce? Ce trebuia să facă?

–Să cumpere o cască de înot. Azi mă duc la curs.

Enervarea din privirea lui era inconfundabilă. Dar încă nu scăpasem basma curată, nu puteam pur şi simplu să mă întorc şi să plec.

Însă el a dat apoi din cap în direcţia camerei mele, şi eu am plecat, bucuros că scăpasem aşa uşor.

Zece minute mai târziu, ne-a chemat la el. Am trecut rapid prin hol, venind fiecare din camera lui, ne-am tras grijulii scaunele de sub masă, la locurile noastre, ne-am aşezat, am aşteptat ca tata să ne pună pe farfurie cartofii, o bucată de cotlet, o grămăjoară de ceapă călită maronie şi nişte morcovi fierţi, apoi, cu spatele drept şi mişcând doar din antebraţe, din gură şi din cap, am început să mâncăm. N-am scos o vorbă în timpul mesei. După ce golisem farfuriile, lăsând pe ele doar oasele de la copane, rămase fără pic de carne, şi cojile de cartofi, am mulţumit pentru masă şi ne-am întors în camerele noastre. Tata făcea cafea în bucătărie, mi-am dat seama după şuieratul din ce în ce mai intens care se auzea dinăuntru. Imediat după ce a preparat-o, a coborât în birou, mai mult ca sigur cu o ceaşcă de cafea în mână. Eu stăteam întins şi citeam, atent totodată la sunetele venite de afară, la huruitul de motor al maşinilor care treceau pe lângă casă, aşa că am desluşit zgomotul produs de „broscuţa" mamei de îndată ce a luat curba în vale – n-aveam cum să-l confund şi, chiar de-aş fi făcut-o, mi-aş fi dat seama că avusesem dreptate când, câteva secunde mai târziu, maşina a intrat pe Nordåsen Ringvei. M-am ridicat şi am ieşit pe palier, în capul scărilor. Din moment ce tata era în biroul lui, ăsta era cel mai bun loc în care o puteam aştepta.

Uşa s-a deschis, am auzit cum mama şi-a dat jos mai întâi ghetele, apoi haina, pe care a agăţat-o în cuierul din colţ, am ascultat zgomotul paşilor călcând pe covorul de la parter, iar în clipa în care a început să urce, sunetul paşilor şi imaginea ei s-au contopit şi am zărit-o.

–Ai reuşit?

–Da, nici o problemă, a spus ea.

–Pot s-o văd?

Mi-a întins punga albă de la Intersport pe care o ţinea în mână. Am deschis-o şi am scos casca de înot.

–Dar, mamă, are flori! i-am spus. Nu pot purta o cască cu flori! Pur şi simplu nu se poate! E o cască de înot pentru femei! Ai cumpărat o cască de înot pentru femei!

–Nu e frumoasă? a spus ea.

M-am ridicat şi m-am uitat cu lacrimi în ochi la casca de înot. Era albă, iar florile cu care era împodobită nu păreau a fi doar un imprimeu, ci parcă întreaga cască consta din flori de plastic mărunte, în relief.

–Trebuie să te duci şi s-o schimbi imediat, i-am spus.

–Dar, dragul meu, magazinele s-au închis. Nu se mai poate.

Mi-a pus mâna pe cap şi m-a privit.

–E chiar atât de îngrozitoare? a spus ea.

–Nu mă pot duce la cursul de înot cu ea. Refuz să plec aşa. Rămân acasă.

–Dar, Karl Ove... a spus ea.

Lacrimile mi se prelingeau acum pe obraji.

–Ai aşteptat atât de mult acest curs! a zis ea. Nu-i aşa de grav că ai câteva flori pe casca de înot, nu? Ai putea să accepţi pentru moment. Şi data viitoare cumpărăm alta. O pot lua eu pe asta. Oricum am nevoie de o cască de înot. Şi cred că florile sunt foarte frumoase.

–Nu înţelegi nimic. *Nu se potriveşte*. Este o *cască de înot pentru femei*! i-am spus aproape strigând.

–Acum chiar că nu mai eşti rezonabil, a spus mama.

Deodată, am auzit trântindu-se uşa de la biroul tatei. Tatăl meu era în stare să adulmece o astfel de situaţie de la kilometri distanţă. Mi-am şters lacrimile cât ai clipi şi am pus casca de înot înapoi în pungă. Dar era deja prea târziu; el ajunsese sus.

– Ce-i? a întrebat.

– Lui Karl Ove nu-i place casca de înot pe care i-am cumpărat-o, a spus mama. Așa că acum nu mai vrea să meargă la cursul de înot.

– Ce prostie! a zis tata, urcând ultimele trepte și ridicându-mi bărbia cu mâna. Te duci la cursul de înot cu casca pe care ți-a cumpărat-o mama ta. E clar?

– Da.

– Și nu mai boci pentru atâta lucru! E penibil.

– Bine, am spus, ștergându-mi iar ochii cu mâna.

– Du-te în camera ta și nu ieși de acolo până nu plecați!

M-am supus.

– Și te-ai mai și dus înapoi în oraș să-i cumperi cască! l-am auzit spunându-i mamei în drum spre bucătărie.

– Dar așteaptă de mult cursul ăsta! a spus mama. Atâta lucru puteam să fac și eu pentru el. I-am promis. Și apoi am uitat.

O oră mai târziu, mama a venit să mă ia. Am coborât în hol. Mă hotărâsem să nu vorbesc cu ea și nu i-am zis nimic, mi-am luat doar bocancii și geaca de fâș. În mână țineam punga cu slipul, prosopul și casca de înot. Când am deschis ușa, Geir și Leif Tore mă așteptau afară, fiecare cu o plasă în mână. Soarele era la asfințit, și aerul, plin de burniță. Amândoi aveau părul ud, gecile le străluceau în lumina felinarului de deasupra ușii.

Au salutat-o pe mama, mama le-a răspuns, apoi a luat-o rapid pe alee. Am urmat-o. Ea a deschis portiera, a împins scaunul în față, iar noi ne-am așezat pe bancheta din spate.

Mama a băgat cheia în contact și a pornit motorul.

– E ceva în neregulă cu toba de eșapament? a spus Leif Tore.

– Da, e o mașină veche, a zis mama, băgând în marșarier și dând înapoi la deal.

Ştergătoarele se mişcau încet pe parbriz încolo şi încoace. Farurile au luminat molizii întunecaţi de pe cealaltă parte a drumului, care au părut să facă un pas spre noi.

– Geir ştie să înoate, am spus.

Apoi mi-am adus aminte că n-ar fi trebuit să scot o vorbă.

– Excelent! a zis mama. A semnalizat şi a aruncat o privire prin oglinda din dreapta, după care a luat curba şi a continuat în susul dealului până la următoarea intersecţie, unde a repetat gesturile, doar că invers: după ce a semnalizat, s-a uitat prin oglinda din stânga. Dar tu, Leif Tore, ştii să înoţi? a spus ea.

Exact în clipa în care a pornit în trombă spre podul Tromøya, huruitul motorului s-a lovit de peretele neregulat de stâncă de dincolo de drum. Luminiţele roşii din vârful pilonului de pod străluceau purpuriu în întuneric. Cineva care n-ar fi avut habar ce erau ar fi putut crede că pluteau în aer.

Leif Tore a clătinat din cap.

– Un pic, a zis el.

Când am trecut podul, întunericul îmbibat de ploaie începuse să contopească strâmtoarea şi dealurile. Le puteai, totuşi, deosebi, pentru că întunecimea pământului era o idee mai profundă şi mai densă decât cea a apei neclintite, ca şi cum ar fi avut în ea un fel de măreţie. Luminile de la depărtare, care ne străjuiau pe ambele părţi, păreau agăţate în văzduh, aproape ca stelele pe bolta cerului, în timp ce acelea din apropiere, cărora le puteai întrezări luminozitatea, se inserau în peisaj într-un cu totul alt mod. Ici şi colo scânteia câte o lumină verde sau roşie de la lămpaşe sau de la mici faruri. Am mers până la intersecţia de dincolo de pod, unde pe o parte se zăreau case şi grădini, iar pe alta, clădiri industriale, galbene şi goale în lumina farurilor, deasupra cărora se ridica un văl de întuneric. Ştergătoarele se zbăteau pe parbriz; ploua mai

tare. Leif Tore ne-a povestit că Rolf mersese și el la același curs de înot. Instructoarea era o femeie mai în vârstă, de vreo patruzeci și ceva de ani, care, conform spuselor lui Rolf, se purta foarte sever. Dar Rolf trăncănea de obicei verzi și uscate. Dacă avea ocazia să-l păcălească pe Leif Tore sau pe oricare dintre noi, nu ezita să profite. Am spus că n-am încă ochelari de înot, dar că pot să țin ochii deschiși sub apă, așa că asta nu era o problemă. Geir ni i-a arătat pe ai lui. Erau marca Speedo, cu lentile albastre și elasticul alb.

–Ai și cască? l-a întrebat Leif Tore.

–A tatei. Mi-e puțin cam mare! a zis Geir râzând.

–Tatăl tău are cască de înot? Al meu sigur n-are. Al tău are? a zis Leif Tore uitându-se spre mine.

–Nu cred. Cât e ceasul, mamă, ajungem la timp?

Mama și-a ridicat brațul stâng și s-a uitat la ceas.

–E cinci treizeci și cinci. Avem timp berechet.

–De ce doar femeile și copiii au cască de înot? a continuat Leif Tore.

–N-au doar ei, am răspuns eu. Și concurenții de la competițiile de înot poartă cască.

–Data viitoare când o să avem bani, o să primesc o cască albă cu steagul norvegian imprimat pe ea, a spus Geir. Tata mi-a promis azi că o să-mi ia. Și pe urmă a spus că, după ce învăț să înot bine, pot să merg la un club de înot. În oraș.

–Dar n-am zis că mergem la fotbal împreună? i-am spus.

–Ba daaa... Dar le pot face pe amândouă.

Mama a semnalizat că iese de pe șoseaua principală și a intrat pe un drum pietruit care ducea la o școală cufundată în întuneric. A parcat în fața ei.

–Cred că acolo e, a spus ea, arătând spre o clădire joasă din depărtare.

– Da, asta e, a spus Leif Tore. Uite-i pe Trond și pe Geir Håkon!

– Atunci vin să vă iau cam peste o oră, a spus mama. Succes!

Am ieșit grăbiți din mașină cu plasele în mâini și am luat-o la fugă către intrare, în timp ce mama întorcea „broscuța" și pleca înapoi pe drumul pe care veniserăm.

Vestiarul era rece, podeaua, verzuie, pereții, albi, iar lumina din tavan, pătrunzătoare. Un șir de banchete de lemn alb-gălbui înconjura trei pereți, cu un cuier deasupra. Cinci băieți sosiseră deja, vorbeau și râdeau în timp ce se dezbrăcau. Ne-au salutat.

– Apa din bazin e rece! a spus Sverre.

– Rece ca gheața, a zis Geir B.

– Ați intrat în apă? i-a întrebat Leif Tore.

– Bineînțeles, a spus Sverre.

M-am așezat pe o banchetă și mi-am scos puloverul peste cap. M-am ridicat apoi și mi-am dat jos pantalonii. Mirosul vag de clor m-a umplut de bucurie. Îmi plăcea clorul, îmi plăcea bazinul, îmi plăcea să înot. Geir B., Sverre și Dag Magne s-au dus goi-pușcă la duș. Trond și Geir Håkon i-au urmat. Ni se spusese insistent că trebuie să facem duș înainte de a intra în bazin. M-am uitat la ei cum se postează la oarecare distanță de duș, cum își întind câte un braț și dau atent drumul la apă, ca și cum ar fi fost în apropierea vreunui animal capricios, în vreme ce cu celălalt încearcă apa, să vadă cât e de caldă. Când a fost potrivită, au intrat și ei sub duș, cu spatele spre perete. Părul li s-a lipit de frunte. Mi-am dat jos chiloții, mi-am lăsat hainele într-un morman pe banchetă, apoi am așteptat să se dezbrace și Geir și Leif Tore. Ușa s-a deschis și au apărut patru tipi noi, inclusiv John. Era ceva care nu-mi plăcea în faptul că stăteam gol când ceilalți veneau înfofoliți, așa că am scos săpuniera și prosopul și m-am dus

la dușul din capăt, unul dintre cele trei libere. Geir și Leif Tore au venit, din fericire, imediat după mine.

Ah, ce minunat era să stai sub dușul fierbinte în încăperea care se umplea încet cu aburi! Aș fi putut rămâne acolo o veșnicie. Dar pielea mi se înroșea atât de tare când mă spălam, în special fundul, încât după zece minute de apă fierbinte arăta ca dosul acelei specii de maimuțe cu șezutul roșu. Era imposibil să nu-l observi sau să nu comentezi pe seama lui, așa încât, după doar câteva minute, mi-am verificat rapid culoarea feselor, m-am oprit, m-am șters și m-am întors în vestiar să-mi pun slipul. Nu numai că se înroșea când făceam duș, dar mai și ieșea în evidență. Tata obișnuia să spună că am un fund bombat. Era adevărat, și pentru mine era important să nu se ia nimeni de asta. Pentru că astfel de comentarii se răspândeau ca un incendiu.

O vreme am stat aplecat pe banchetă, cu mâinile pe genunchi, și m-am uitat la ceilalți cum, rând pe rând, ieșeau de sub duș, toți cu capetele mari, cu părul blond care, ud, părea mai închis la culoare, cu pielea palidă, pe care urmele lăsate cu doar câteva săptămâni în urmă de costumele de baie și de tricouri începeau să se estompeze, și cu corpurile subțiri, căci nimeni nu era gras în clasă, nici măcar Vemund, care era puțin mai rotofei și avea obrajii rotunzi și despre care lumea obișnuia să spună că este cel mai gras dintre toți. Cineva trebuia să fie și cel mai gras! În aerul rece, pielea de pe brațe mi s-a făcut ca de găină, mi-am frecat-o repede cu mâna de câteva ori. Încercam să redescopăr senzația pe care mi-o stârnise mirosul de clor, dar ea părea acum pierdută, ca și cum s-ar fi consumat sau ar fi fost înecată de ceea ce se întâmpla în jur.

Prin ușa întredeschisă, am observat că, la piscină, fusese aprinsă lumina.

– Începem! a strigat cineva.

Cei câțiva băieți care mai erau la duș s-au grăbit să iasă. Ceilalți și-au tras pe ei slipurile, și-au pus ochelarii și casca de înot.

Înăuntru a răsunat un fluier. Mi-am scos și eu casca din plasă, am strâns-o în pumn și m-am îndreptat spre bazin, după Geir, dar înaintea lui John. Fetele au ieșit din vestiarul lor de pe cealaltă parte, aproape deodată cu noi. Instructoarea de înot stătea pe marginea bazinului și ne-a făcut semn să venim spre ea. Avea în jurul gâtului un fluier prins de o sfoară, iar în mână ținea o coală de hârtie pusă într-o folie de plastic transparentă.

A fluierat iar. Ultimii băieți au venit în fugă din vestiar, râzând.

– Nu alergați! a strigat ea. Aici nu se aleargă niciodată. E alunecos, și podeaua e tare. Și-a îndreptat ochelarii. Bine ați venit la cursul de înot! a continuat. Ne vom întâlni de șase ori în toamna aceasta, iar scopul meu este ca toată lumea de aici să învețe să înoate. Azi fiind prima zi, o vom lua încet. Mai întâi ne vom juca puțin în apă, iar apoi vom exersa mișcările de înot pe saltelele pe care le vedeți acolo.

– Pe podea? a spus Sverre. O să învățăm să înotăm pe podea?

– Da, exact. Sunt câteva reguli simple de urmat. Trebuie întotdeauna să faceți duș înainte de a intra în bazin. Este cineva care n-a făcut duș?

Nimeni n-a scos o vorbă.

– Bine! De asemenea, trebuie să aveți toți cască de înot. Nimeni n-are voie să alerge, chiar dacă ora s-a terminat. Nimeni n-are voie să scufunde pe altcineva sub apă. Niciodată! Nici să săriți în bazin nu e voie; pentru asta o să folosim de fiecare dată una dintre cele două scări pe care le vedeți.

– Avem voie să plonjăm? a spus John.

– Știi să plonjezi? a spus ea.

–Da, puțin, a spus John.

–Nu, n-aveți voie să plonjați, a spus ea. Nici măcar „puțin". Așadar, nici un fel de sărituri, nici un fel de scufundări și nici un fel de alergare. Și, de fiecare dată când fluier, sunteți atenți la mine. Ați înțeles?

–Da.

–Atunci vom începe cu prezența. Trebuie să răspundeți „prezent" când vă strig pe nume.

Anne Lisbet a fost, ca de obicei, prima strigată. Stătea în spate, într-un costum de baie roșu, și zâmbea, aproape că râdea când a spus „prezent". M-a trecut un fior. Mi-era groază că o să mi se strige numele, dar totodată uram modul în care fiecare nume era parcă tăiat ca o felie de pâine și pus deoparte, până când avea să-mi vină mie rândul. De regulă așteptam cu nerăbdare citirea prezenței, fracțiunea de secundă când, în clasă, atenția tuturor era îndreptată spre mine, cât de tare și de clar răspundeam „prezent!"... Dar acum era altceva.

–John! a spus ea.

–Da, aici, a spus John, fluturând mâna prin aer.

Instructoarea l-a privit lung înainte de a coborî din nou ochii pe foaia de prezență.

–Karl Ove!

–Prezent!

Ea s-a uitat la mine.

–Unde ți-e casca? N-o ai cu tine?

–Ba da, aici, am spus, ridicând-o cât mai sus, ca s-o vadă.

–Păi atunci pune-ți-o, băiete!

–Aș prefera să aștept până intrăm în apă.

–Nu există nici un „aș prefera" aici. Pune-ți-o!

Am despăturit casca, i-am desfăcut părțile laterale și mi-am potrivit-o pe cap. N-a trecut neobservată.

–Uită-te la Karl Ove! a spus cineva.

–Are cască de fete!

– E cu flori! Pentru babe!

– Destul! a spus instructoarea de înot. Toate căştile de înot sunt la fel de bune. Marianne!

– Prezent! a spus Marianne.

Însă interesul celorlalţi faţă de casca mea nu s-a risipit atât de uşor. În jurul meu se răspândeau zâmbete, ghionturi şi priviri grosolane. Simţeam casca parcă arzându-mi pe cap.

Când s-a terminat apelul, toată lumea s-a îndreptat cât mai repede spre cele două scări din colţurile bazinului. Apa era rece, trebuia să intri rapid cu tot corpul, aşa că m-am ghemuit, m-am aruncat înainte şi am dat energic din braţe pe sub apă. Aşa puteam înota, mi-era mai greu la suprafaţă. Dar ce senzaţie aveam când simţeam fundul bazinului la doar câţiva centimetri sub mine, iar de jur împrejur nu mai era decât apă! M-am ridicat, străpungând suprafaţa, şi l-am căutat pe Geir din priviri.

– Ai împrumutat casca de înot a mamei tale? m-a întrebat Sverre.

– Îţi dai seama că nu.

Geir şi Leif Tore îşi luaseră fiecare câte o placă de înot. S-au aruncat înainte cu ea în mâini şi au dat cu toată puterea din picioare. M-am îndreptat către ei.

– Mergem puţin mai încolo să ne scufundăm? le-am spus.

Au încuviinţat din cap, aşa că ne-am mişcat cu paşii lenţi şi greoi cu care se merge prin apă, până când ne-a ajuns la subraţ.

– E adevărat că-ţi poţi ţine ochii deschişi sub apă? m-a întrebat Leif Tore.

– Da, am spus. Trebuie doar să încerci.

– Dar mă ustură!

– Pe mine nu mă ustură, i-am zis, bucuros că-mi dăduse posibilitatea să strălucesc.

O vreme am încercat să ne scufundăm precum scafandrii, să plutim la suprafaţa apei şi apoi să ne înclinăm trunchiul astfel încât picioarele să ni se ridice în aer. Nici unul dintre noi n-a reuşit, doar Geir a fost pe-aproape. El era bun la tot ce se putea face în apă.

Când am auzit fluierul şi ne-am adunat cu toţii lângă salteluţele albastre ca să exersăm mişcările de înot, aproape uitasem de cască. Dar apoi Marianne s-a apropiat de mine.

–De ce ai cască de baie pentru fete? Ţi s-au părut aşa de frumoase florile sau ce?

–Ajunge cu discuţia despre casca de înot a lui Karl Ove! a spus instructoarea, care se afla chiar în spatele nostru. Bine?

–Bine, a spus Marianne.

O vreme am stat întinşi pe saltele, dând din mâini şi din picioare de parcă eram nişte uriaşe broaşte palide. Instructoarea se plimba printre noi şi ne corecta mişcările. Apoi am intrat iar în bazin, ne-am luat fiecare placa şi am exersat mişcările din picioare. Am făcut asta o vreme, după care ora s-a sfârşit brusc. După ce ne-am adunat scurt pe marginea piscinei, unde instructoarea ne-a lăudat şi ne-a spus ce vom face data viitoare, amintindu-ne să nu uităm să facem duş, am pornit-o spre vestiar. M-am aşezat pe banchetă şi mă pregăteam să-mi pun casca de înot în pungă, când Sverre a apărut lângă mine şi mi-a smuls-o din mâini.

–Lasă-mă s-o văd! a spus el.

–Nu, i-am spus. Dă-mi-o!

Am dat să-l prind, dar el a făcut câţiva paşi în spate. Şi-a pus casca şi a început să meargă dând din fund.

–Ah, ce flori frumoase sunt pe casca mea! a spus el cu voce de fată.

–Dă-mi-o! i-am spus ridicându-mă.

El a mai făcut câţiva paşi legănaţi.

– Karl Ove are cască de fete, Karl Ove are cască de fete!

În clipa când am fugit spre el, şi-a scos-o, mi-a fluturat-o prin faţă şi a făcut iar câţiva paşi înapoi.

– Dă-mi-o! i-am spus. E a mea!

M-am întins din nou după ea. Sverre i-a aruncat-o lui John.

– Karl Ove are cască de fete! a fredonat el.

M-am întors către John şi am încercat s-o înşfac. El m-a apucat de braţ şi m-a ţinut strâns, fluturându-mi casca prin faţa ochilor.

Am început să plâng.

– Dă-mi casca! am strigat. Dă-mi-o!

Ochii îmi erau aproape împăienjeniţi de lacrimi.

John i-a aruncat-o iarăşi lui Sverre, care a ridicat-o deasupra capului şi s-a uitat la ea.

– Ia uitaţi ce flori frumoase! Ah, sunt minunate!

– Dă-i-o odată! a spus cineva. Doar vezi că plânge!

– Vai, biet puiuţ, îţi vrei cumva casca asta frumoasă înapoi? a zis Sverre şi a aruncat-o înspre locul unde stătusem.

M-am dus s-o iau de pe jos, am pus-o în plasă, mi-am luat prosopul şi am intrat o clipă la duş, sub jetul cald de apă, apoi m-am şters, m-am îmbrăcat şi am ieşit primul din vestiar, mi-am căutat cizmele printre numeroasele perechi de pe coridor şi m-am încălţat, am deschis uşa de sticlă şi am păşit afară, pe terenul asfaltat, unde bălţoace mari şi puţin adânci, vizibile doar fiindcă străluceau o idee mai tare decât asfaltul din jur, erau biciuite de picurii de ploaie. Nu se vedea ţipenie de om. M-am îndreptat către clădirea şcolii, care semăna mult cu a noastră, şi am zărit „broscuţa" verde a mamei parcată exact acolo unde ne lăsase cu o oră mai devreme.

Am deschis portiera şi m-am aşezat pe bancheta din spate.

– Bună! a spus mama şi s-a întors spre mine.

Faţa îi era slab luminată de felinarul care atârna în colţul şcolii ca o pasăre de pradă.

– Bună! i-am spus.

– A fost totul în regulă?

– Sigur.

– Unde sunt Geir şi Leif Tore?

– Vin imediat.

– Ştii să înoţi acum?

– Aproape, am spus. Dar am înotat mai mult pe podea.

– Pe podea?

– Da, pe nişte saltele. Ca să învăţăm mişcările.

– Aşa deci, a spus mama şi s-a îndreptat de spate.

Fumul ţigării pe care o ţinea în mână plutea dens şi cenuşiu sub parbrizul înclinat. A mai tras un fum, apoi a scos scrumiera mică, de metal, şi a stins mucul. O gaşcă întreagă de copii a ieşit roind din clădire. Farurile unei maşini au luminat asfaltul; apoi a mai apărut o pereche. Cele două maşini au oprit foarte aproape de intrare.

– Poate ar trebui să le spun că eşti aici, am zis şi am deschis portiera. Geir, Leif Tore! am strigat. Maşina e aici!

S-au uitat la mine amândoi, dar nu s-au mişcat, ci au rămas în mijlocul găştii adunate în faţa uşii.

– Geir şi Leif Tore! am strigat. Veniţi odată?

Şi atunci au venit. Mai întâi le-au spus ceva celorlalţi, apoi au luat-o la fugă, cot la cot, de-a curmezişul parcării. Plasele albe care li se legănau în mâini, singurele lor lucruri ce reflectau lumina, semănau cu nişte capete de oameni.

– Bună seara, doamnă Knausgård! au spus ei şi s-au aşezat pe bancheta din spate.

– Bună seara! a spus mama. A fost frumos?

– Da.

Şi s-au uitat la mine.

– Da, a fost amuzant, am spus eu. Dar instructorul s-a purtat foarte sever.

– A, serios? E un tip sever? a zis mama pornind maşina.

–E o ea, am corectat-o.

–Aha! a făcut mama.

În timp ce mă plimbam prin pădure, patru zile mai târziu, împreună cu Geir, Leif Tore şi Trond, după scurta vânătoare fără noroc a comorii de la capătul curcubeului, minunata închipuire de a putea înota printre copaci m-a făcut în clipa următoare să mă întreb dacă voi învăţa vreodată să înot. Bunicul din partea mamei nu ştia să înoate, şi odinioară fusese chiar pescar o vreme. Habar n-aveam dacă bunica ştie, dar îmi venea greu să mi-o imaginez intrând în apă.

În spatele pinilor care se legănau de vânt, norii *alergau* pe cer.

Oare cât să fie ora?

–Ai un ceas la tine, Geir?

El a clătinat din cap.

–Am eu, a zis Trond şi mi-a întins braţul în faţa ochilor, ridicându-l, pentru ca mâneca să se suflece singură şi să se vadă astfel ceasul.

–Unu douăzeci şi cinci, ba nu, două, a spus el.

–Două douăzeci şi cinci? am zis.

El a încuviinţat din cap, şi în clipa aceea mi s-a strâns stomacul. Sâmbăta obişnuiam să mâncăm budincă de orez la ora *unu*.

Nu se poate, nu se poate!

Am luat-o la goană, de parcă mi-ar mai fi slujit la ceva.

–Ce-i, ai viermi în fund? a zis Leif Tore din spatele meu.

Am întors capul.

–Prânzul nostru a fost la ora unu, am spus. Trebuie să plec.

Am luat-o în sus, pe povârnişul presărat cu ace moi de pin, peste pârâul de culoarea ierbii, pe lângă bradul înalt şi apoi pe pantă până la drum. Şi maşina mamei, şi cea a tatei erau în faţa casei, dar bicicleta lui Yngve nu se vedea.

Oare fusese acasă, mâncase şi plecase iar? Sau poate întârziase şi el?

Gândul acesta, oricât de improbabil, mi-a dat o urmă de speranţă.

Am traversat strada şi am intrat pe alee. Tata putea fi în spatele casei sau putea oricând să apară de după colţ. Putea să mă aştepte în hol sau să stea în biroul lui şi să deschidă uşa brusc când m-ar fi auzit. Putea fi lângă fereastra de la bucătărie, aşteptându-mă să urc.

Am închis uşa cu grijă şi am rămas complet nemişcat câteva secunde. Cineva păşea pe podeaua de la bucătărie, deasupra mea. Erau paşii lui. Mi-am dat jos cizmele, le-am pus lângă perete, mi-am desfăcut geaca, mi-am tras jos pantalonii impermeabili, am coborât cu ei la subsol şi i-am agăţat pe sfoara de rufe. M-am oprit şi m-am privit câteva clipe în oglinda de deasupra comodei. Obrajii îmi erau roşii, părul, ciufulit, aveam nişte muci strălucitori sub nas. Dinţii îmi ieşeau în afară ca întotdeauna. „Puşi la uscat", cum mi se spunea. Am urcat scările şi am intrat în bucătărie. Mama spăla vasele, în picioare, tata stătea la masă şi mânca nişte cleşti de crab. Amândoi s-au uitat la mine. Oala cu budincă de orez era pe aragaz, şi din ea ieşea polonicul de plastic portocaliu.

—Am uitat cât e ceasul, am spus. Îmi pare rău. Ne-am simţit foarte bine.

—Aşază-te! a zis tata. Îmi imaginez că ţi-e foame.

Mama a scos o farfurie din dulap, a umplut-o cu budincă şi a pus lângă ea un bol cu zahăr, un pachet de margarină şi un recipient cu scorţişoară, care nu fusese încă aşezată lângă celelalte condimente.

—Unde-aţi fost? a spus ea. A, îţi trebuie şi lingură!

—Pe aici prin zonă.

—Tu şi mai cine? a întrebat tata fără să mă privească.

A îndoit într-o parte bucăţile albe şi mici care ieşeau din vârful cleştelui portocaliu şi păroşi şi a dus mijlocul la

gură. A sorbit totul dintr-o singură înghiţitură rapidă şi zgomotoasă. Am auzit carnea desprinzându-se şi alunecându-i în gură.

–Geir, Leif Tore şi Trond.

El a rupt cleştele gol de la încheietură şi a început să soarbă conţinutul celui de-al doilea. Mi-am pus o bucată de margarină în budincă, deşi nu era îndeajuns de caldă ca s-o topească, iar pe deasupra am presărat scorţişoară şi zahăr.

–Am curăţat jgheabul, a spus el. Ar fi trebuit să mă ajuţi.

–A, da, am uitat.

–Dar acum trebuie să tai nişte lemne. Aşa că, imediat ce termini de mâncat, vii cu mine.

Am dat afirmativ din cap, străduindu-mă să par fericit, dar el mi-a citit gândurile.

–O să terminăm înainte de meci, desigur, a spus. Cine joacă azi?

–Stoke şi Norwich.

–Norich, m-a corectat el.

–Nowich, am spus eu.

Îmi plăceau Norwich şi echipamentul lor verde cu galben. Îmi plăcea şi echipamentul celor de la Stoke, cu dungi roşii pe fond alb. Dar cel mai mult îmi plăcea Wolverhampton, care juca în portocaliu şi negru şi avea ca emblemă imaginea unui lup. Wolverii erau echipa mea.

Aş fi preferat să mă întind şi să citesc până când începea meciul, dar nu-l puteam refuza pe tata, plus că, luând în considerare ce s-ar fi putut întâmpla, scăpasem ieftin.

Budinca de orez era atât de rece, încât am mâncat-o în câteva minute.

Ţi-ai săturat? a spus tata.

Am încuviinţat din cap.

–Atunci mergem.

A aruncat cojile de crab la gunoi, a pus farfuria în chiuvetă şi a ieşit. M-am luat după el. Din camera lui Yngve se auzea muzică. M-am uitat confuz spre uşă. *Cum* se putea? Doar bicicleta nu era în faţa casei.

–Vino odată! a spus tata, dând să coboare scările.

L-am urmat. Mi-am luat geaca şi cizmele, am ieşit pe alee şi l-am aşteptat. A venit în câteva minute, cu toporul în mână şi cu o licărire jucăuşă în ochi. Am păşit după el peste dale, apoi în diagonală peste gazonul îmbibat de apă. N-aveam voie să călcăm iarba, dar, când eram împreună cu el, o interdicţie de genul ăsta putea fi încălcată.

Acum ceva vreme tăiase un mesteacăn din grădina de legume, de lângă gard. Tot ce mai rămăsese din el era un morman de lemne care trebuiau despicate. Nu trebuia să fac nimic, ci, după cum obişnuia el să zică, doar să stau acolo şi „să-i ţin de urât".

A îndepărtat prelata, a luat o bucată de trunchi şi a pus-o pe butuc.

–Deci? a spus el, ridicând toporul peste umăr şi concentrându-se o clipă înainte de a lovi. Muchia s-a afundat în lemnul alb. Merge bine şcoala?

–Da, am spus.

Tata a ridicat bucata de lemn cu toporul şi a trântit-o de butuc de câteva ori, până a despicat-o în două. A luat bucăţile şi le-a crăpat, apoi le-a aşezat pe pământ lângă pietre, şi-a şters fruntea cu mâna şi s-a îndreptat de spate. Se vedea că e pe deplin mulţumit.

–Şi doamna? a spus el. Parcă Torgersen o cheamă, nu?

–Da, am spus. E de treabă.

–De treabă? a spus el, luând o nouă bucată de lemn şi repetând procedura.

–Da.

–E şi cineva care nu e de treabă?

Am şovăit. El şi-a oprit mişcările pentru o secundă.

– Din moment ce spui că ea e de treabă, înseamnă că există şi alţii care nu sunt aşa. Altfel, cuvintele îşi pierd sensul. Înţelegi?

Şi-a reluat mişcările.

– Cred că da, am spus.

S-a făcut linişte. M-am întors şi m-am uitat la apa care inundase pajiştea de pe cealaltă parte a cărării.

– Myklebust, am spus întorcându-mă cu spatele. El nu e de treabă.

– Myklebust! a spus tata. Îl cunosc.

– Îl ştii?

– A, da. Ne întâlnim la şedinţele de sindicat. Data viitoare când îl văd, o să-i comunic ce mi-ai spus despre el.

– Nu, nu-i spune, te rog! m-am rugat.

Tata a zâmbit.

– Sigur că nu, a zis el. Nu-ţi face griji!

Apoi s-a făcut iar linişte. Tata lucra, eu stăteam alături, nemişcat, cu braţele lăsate în jos pe lângă corp, şi îl priveam. Începuse să-mi fie frig la picioare, fiindcă n-aveam şosete groase. Gerul îmi pişca şi degetele de la mâini.

Afară nu era nimeni. Cu excepţia vreunei maşini solitare care mai trecea prin apropiere, nu se vedea suflet de om. Becurile caselor luminau din ce în ce mai puternic, parcă reglate în acord cu apusul soarelui, care, spre deosebire de cerul deschis, părea să se înalţe din pământ – ca şi cum sub noi s-ar fi aflat un rezervor de întuneric ce se infiltra în sus prin miile, milioanele de găuri mici din sol, în fiecare după-amiază.

M-am uitat la tata. Transpiraţia îi curgea pe frunte. Mi-am frecat palmele una de alta de mai multe ori. S-a aplecat. Chiar atunci când a apucat lemnul şi a dat să se îndrepte, a tras un pârţ. Nu încăpea îndoială.

– Ai spus că trebuie să tragem pârţuri numai când suntem la baie, am zis eu.

La început, n-a răspuns.

– E altceva când eşti afară, în aer liber, a spus el după o vreme, fără să mă privească. Atunci poţi să te pârţâi în voie.

A lovit lemnul cu toporul, despicându-l din prima. Sunetul izbiturii a ricoşat de peretele casei şi de stâncile de deasupra şi a zăbovit puţin înainte să se întoarcă de sus, ca şi cum acolo ar fi stat un alt bărbat, care, de fiecare dată, ar fi izbit exact la o secundă după tata.

Tata a lovit din nou şi a aruncat cele patru bucăţi de lemn în grămadă. A luat apoi o altă buturugă.

– Începi tu să le stivuieşti, Karl Ove? a spus el.

Am dat aprobator din cap şi m-am îndreptat spre mica grămadă de lemne.

Cum s-o fac? Cum se gândise tata? În lungul peretelui de stâncă sau perpendicular pe el? O stivă mai lată sau mai îngustă?

M-am uitat din nou la el, dar nu m-a observat. M-am aşezat pe vine şi am luat o bucată de lemn în mână. Am pus-o lângă piatră. Apoi am pus o alta alături. După ce aşezasem cinci la rând, am mai pus un şir deasupra, de-a curmezişul, lung cât lăţimea celor cinci bucăţi la un loc. Am adăugat deci încă patru, pentru a obţine două pătrate de dimensiuni egale. Acum puteam fie să pun două noi pătrate identice de fiecare parte, fie să încep un rând nou.

– Ce tot *faci*? a spus tata. Eşti chiar bătut în cap? Nu aşa se stivuiesc lemnele!

S-a aplecat şi a împrăştiat lemnele cu mâinile lui mari. L-am privit cu lacrimi în ochi.

– Le pui pe lungime! a spus el. N-ai mai văzut niciodată o stivă de lemne? S-a uitat la mine. Nu-mi boci acolo ca o fată, Karl Ove! Nu poţi face nimic cum trebuie?

S-a apucat din nou de treabă. Am început să aşez lemnele după cum îmi spusese. Din piept îmi ieşea din când în când câte un suspin. Mâinile şi degetele de la picioare îmi îngheţaseră. Cel puţin nu era greu să stivuiesc pe

lungime. Singura întrebare era cât ar fi trebuit să fac grămada de mare. După ce-am înşirat toate lemnele, m-am ridicat, lăsând mâinile în jos, şi m-am uitat la tata ca mai înainte. Licărirea din priviri nu i se mai zărea, dar am observat că mă urmăreşte cu coada ochiului. Nu însemna neapărat că avea să se întâmple ceva, decât dacă aş fi spus sau făcut ceva ce l-ar fi enervat. În răstimp, mă rodea gândul la meci. Trebuia să fi început de mult. Tata uitase, dar, în situaţia creată, nu-i puteam aduce aminte. Degetele de la mâini şi de la picioare îmi erau din ce în ce mai înţepenite. Tata tăia întruna. Se oprea şi îşi trecea mâna din când în când prin păr, cu gestul acela tipic al lui, urmând lent cu capul mişcarea spre spate a mâinii.

Tocmai primiserăm o cutie poştală la Pusnes, ceea ce însemna că nu mai primeam scrisori în cutia poştală din vârful dealului, ci numai ziare, iar tata trebuia să meargă până la Pusnes cu maşina să ridice corespondenţa. În sâmbăta dinainte fusesem şi eu cu el, şi atunci se pieptănase în faţa oglinzii retrovizoare – îi luase aproape un minut –, îşi netezise de mai multe ori onduleurile dese şi lucioase cu mâna, îşi dăduse părul pe spate şi ieşise. Nu-i mai văzusem niciodată gestul acesta. Iar atunci când revenise, o doamnă îşi întorsese privirea după el. Nu păruse să observe că cineva se află în maşină lângă tata şi-i urmăreşte gesturile. Dar oare de ce se întorsese? Îl ştia? N-o mai văzusem până atunci. Să fi fost mama vreunui copil din clasa lui?

Am înşirat bucăţile nou tăiate deasupra celor de dinainte. Mi-am mişcat în cizme degetele de la picioare, însă fără folos, căci îmi înţepeniseră de-a binelea.

Aveam de gând să-i spun că îngheţ, am tras aer în piept, dar m-am abţinut. M-am întors iar, uitându-mă la băltoaca strălucitoare care n-ar fi trebuit să fie acolo. Un bulbuc mare şi transparent i-a străpuns suprafaţa chiar deasupra gurii de canal ruginite. Când m-am răsucit înapoi, l-am zărit pe Steinar venind la vale. Avea o cutie de chitară în

spate şi capul aplecat; părul negru şi lung până la umeri îi flutura discret în vânt.

–Salutare, Knausgård! a spus el când a trecut.

Tata s-a îndreptat de spate şi a dat din cap către el.

–Salutare!

–Tai lemne, după câte văd, a spus Steinar fără să încetinească.

–Normal, a spus tata.

S-a apucat din nou de lucru. Am început să mă fâţâi de colo colo.

–Stai locului! a zis tata.

–Bine, stau, dar îngheţ!

El s-a uitat rece la mine.

–Încheţi? a zis, maimuţărindu-mă.

Ochii mi s-au umplut iar de lacrimi.

–Nu mai repeta după mine! am spus.

–Aha, deţi ţă nu mai lepet după tine? a zis el peltic.

–NU! am strigat.

A înlemnit. A lăsat toporul din mână şi s-a îndreptat spre mine. M-a apucat de ureche şi mi-a răsucit-o.

–Îmi răspunzi tu mie? a zis el.

–Nu, i-am spus privind în pământ.

A răsucit mai tare.

–Uită-te la mine când îţi vorbesc!

Am ridicat capul.

–Să nu-mi mai răspunzi, ai priceput?

–Da.

Mi-a dat drumul, s-a întors şi a pus o nouă buturugă pe butuc. Plângeam aşa de tare, că nu reuşeam să respir normal. Tata a tăiat mai departe fără să mă bage în seamă. Mai erau doar câteva bucăţi.

M-am dus către stiva neterminată şi am pus ultimele lemne tăiate deasupra celor de dinainte. Îmi tot strângeam degetele în cizmă. Plânsul mi s-a potolit, dar când şi când, îi mai simţeam urmările sub forma unor suspine răzleţe şi

cu totul incontrolabile. Mi-am şters ochii cu mâneca, tata a aruncat deoparte încă patru lemne pe care le-am stivuit, când un gând mi-a trecut prin minte şi m-a făcut să uit de supărare. N-aveam să mă uit la meci. Aveam să mă duc direct în camera mea şi să-i las pe Yngve şi pe tata să-l vadă singuri.

Asta trebuia să fac.

Da.

–Gata! a spus tata, aruncând ultimele patru sferturi de buturugă. Acum am terminat.

L-am urmat fără o vorbă, mi-am scos hainele şi le-am pus la locul lor, am urcat scările, dându-mi seama după zgomotele venite din camera de zi că Yngve era acolo şi se uita la meci, şi am intrat în camera mea.

M-am aşezat la birou, prefăcându-mă că citesc.

Ca să înţeleagă cum stă treaba.

Şi a părut să înţeleagă, pentru că, doar câteva minute mai târziu, a deschis uşa.

–Meciul a început, a spus el. Vino!

–Nu vreau să-l văd, am spus fără să-l privesc.

–Acum eşti şi căpos? A intrat în cameră, m-a apucat de braţ şi m-a ridicat în picioare. Vino încoace!

Mi-a dat drumul. Eu am rămas nemişcat în picioare.

–NU VREAU SĂ VĂD MECIUL! am spus.

Fără un cuvânt, m-a luat din nou de braţ şi, deşi plângeam, m-a tras afară din cameră, prin hol, până în camera de zi, unde m-a trântit pe canapea lângă Yngve.

–Stai aici şi uită-te la meci cu noi! a spus el. Ai înţeles?

Mă gândisem să închid ochii dacă m-ar fi forţat, dar acum n-am mai îndrăznit.

Cumpărase o pungă cu mentosane şi o pungă cu caramele trase în ciocolată. Caramelele erau cele mai bune dulciuri din lume, dar şi mentosanele erau bune. De obicei, ţinea pungile alături de el, pe masă, şi, din când în când, ne azvârlea câte una mie şi lui Yngve. Şi astăzi a făcut la

fel. Eu însă nu le-am mâncat, le-am lăsat neatinse. Într-un final, a reacţionat.

–Mănâncă-ţi dulciurile! a spus.

–Nu vreau.

S-a ridicat.

–Mănâncă-ţi odată dulciurile!

–Nu, am spus, începând iar să plâng. Nu vreau! Nu vreau!

–Le mănânci acum PE TOATE!

M-a apucat de braţ şi m-a strâns.

–Nu vreau să mă-nânc... dul-ciuri! am spus plângând în hohote.

M-a luat de după cap şi mi-a împins faţa foarte aproape de masă.

–Uite-le! a spus. Le vezi? O să le mănânci pe toate! Acum!

–Bine, am spus, şi atunci mi-a dat drumul.

A stat în picioare, lângă mine, până mi-am desfăcut carameaua trasă în ciocolată şi am băgat-o în gură.

A doua zi trebuia să mergem la Kristiansand, în vizită la bunici. Ne duceam deseori în duminicile când echipa de fotbal IK Start juca pe teren propriu. Mai întâi luam cina acolo, apoi Yngve, tata şi bunicul se duceau la meci, uneori chiar şi mama, în vreme ce eu, fiind prea mic, rămâneam acasă cu bunica.

Şi mama, şi tata se îmbrăcaseră ceva mai frumos ca de obicei. Tata purta o cămaşă albă, un sacou de tweed maro cu petice albe la coate şi o pereche de pantaloni de bumbac tot maro, iar mama îşi luase o rochie albastră. Eu şi Yngve aveam cămăşi şi pantaloni de catifea, ai lui Yngve maro, ai mei albaştri.

Afară era înnorat, dar norii pluteau alburii şi uşori şi, deşi acopereau tot cerul, nu dădeau semne că ar aduce

ploaia. Asfaltul şi dalele erau uscate şi cenuşii, iar trunchiurile pinilor înalţi din susul cartierului arătau şi ele uscat-roşietice.

Eu şi Yngve ne-am aşezat pe bancheta din spate, mama şi tata, în faţă. Tata şi-a aprins o ţigară înainte de a porni maşina. Stăteam chiar în spatele lui, aşa că nu mă putea vedea în oglinda retrovizoare decât dacă mă aplecam în lateral. Când am ajuns la intersecţia din valea de dinaintea podului Tromøya, mi-am împreunat mâinile şi am zis în gând:

„Doamne, dă să n-avem accident astăzi! Amin."

Spuneam câte o rugăciune de genul ăsta de fiecare dată când plecam în călătorii mai lungi, pentru că tata conducea extrem de repede, depăşea întotdeauna alte maşini şi nu ţinea cont de limita de viteză. Mama zicea că e un şofer bun, şi chiar aşa era, dar, de fiecare dată când accelera şi încălcam linia albă de marcaj de pe mijlocul şoselei, mă cuprindea groaza. Viteza şi furia mergeau mână-n mână. Mama conducea atent, păstra distanţa, nu-i păsa dacă maşina din faţă se mişca prea încet, ci aştepta cu răbdare în urma ei. Aşa era şi acasă. Nu se enerva, avea oricând timp pentru noi, nu-i păsa dacă lucrurile se spărgeau, pentru că se mai întâmplă şi din astea, îi plăcea când stăteam de vorbă, era interesată de ce îi povesteam, ne răsfăţa cu lucruri care nu erau neapărat necesare, precum vafele, brioşele, laptele cu cacao, pâinea proaspăt coaptă, în timp ce tata încerca să ne elibereze vieţile de tot ce nu avea o însemnătate directă în clipa respectivă: mâncam pentru că trebuia, iar timpul petrecut la masă nu era valoros în sine; când ne uitam la televizor, ne uitam doar la televizor, nu trebuia să şi vorbim sau să facem altceva; când ne duceam în grădină, trebuia să păşim pe dale, fiindcă fuseseră concepute exact pentru aşa ceva, în vreme ce pe gazon, deşi vast şi primitor, n-aveam voie nici să călcăm, nici să alergăm sau să ne întindem. Faptul că eu şi Yngve nu ne sărbătoream niciodată ziua de naştere ţinea tot de aceeaşi

logică: nu era necesar, un tort servit cu familia ar fi trebuit să ajungă. La fel faptul că nu aveam voie să ne aducem prietenii acasă, căci ce nevoie aveam să stăm înăuntru, unde nu făceam decât mizerie şi dezordine, când ne puteam juca afară? În plus, prietenii noştri ar fi putut apoi să povestească acasă cum trăiam noi, şi asta ar fi putut să fie un alt factor; în fond, şi aici se aplica aceeaşi logică. Aceeaşi logică explica, de fapt, totul. N-aveam voie să atingem uneltele tatei, fie că era vorba de ciocan, şurubelniţă, cleşte sau fierăstrău, lopată sau mătură, n-aveam voie nici să gătim singuri, nici măcar să ne tăiem o felie de pâine sau să deschidem televizorul ori radioul. Dacă ni s-ar fi dat voie, ceva ar fi fost în mod constant deranjat de la locul lui în casă, în vreme ce, aşa cum era organizată acum, lucrurile stăteau în ordine, aşa cum era firesc să stea, sau erau folosite, de tata sau de mama, în mod metodic şi adecvat. La fel se întâmpla şi cu şofatul, tata voia să ajungă cât mai repede dintr-un punct în altul, cu cât mai puţine întreruperi. În cazul acesta, de la Tromøya la Kristiansand, oraşul natal al acestui profesor de gimnaziu de treizeci de ani.

Niciodată timpul nu trece atât de repede ca în copilărie, niciodată o oră nu mai e la fel de scurtă. Totul e deschis, fugi colo, fugi dincolo, trebuie să faci ba una, ba alta, şi deodată te trezeşti că soarele apune şi că stai în lumina amurgului, iar timpul se lasă ca o barieră în faţa ta: cum, e deja ora *nouă*? Pe de altă parte, niciodată timpul nu curge atât de lent ca în copilărie, niciodată o oră nu durează la fel de mult. Dacă dispare deschiderea, dispar oportunităţile de a fugi când ici, când colo, fie în imaginaţie, fie în realitatea fizică, fiecare minut se transformă într-o barieră, timpul devine o cameră în care eşti prizonier. Există oare ceva mai rău pentru un copil decât să stea în maşină o oră întreagă, parcurgând un drum ştiut pe dinafară către o destinaţie pe care o aşteaptă cu nerăbdare? Într-o maşină

plină de fumul de ţigară al celor doi părinţi şi cu un tată care-şi varsă mânia de fiecare dată când îţi schimbi poziţia şi din întâmplare îi atingi scaunul cu genunchiul?

Ah, timpul trecea atât de încet! Ah, reperele cunoscute apăreau cu atâta întârziere! Urcam dealul dinspre centrul Arendalului, prin cartierele rezidenţiale, până la podul Hisøya, pe toată linia de coastă a insulei, treceam de sanatoriul Kokkeplassen, unde lucra mama, o luam în jos şi apoi pe lângă magazinele de acolo, pe podul de peste râul Nidelva şi, într-un final, pe întinderile nesfârşite cu case, păduri şi câmpuri până la Nedenes. Nici măcar nu ajunseserăm la Fevik! Şi de acolo mai era o bucată bună până la Grimstad, ca să nu mai vorbim despre cât de mult era de la Grimstad la Lillesand, de la Lillesand la Timenes, de la Timenes la podul Varodd şi de la podul Varodd la Lund...

Stăteam tăcuţi pe bancheta din spate şi ne uitam la peisajul deluros şi variat prin care şerpuia drumul. Strâmtori cu insule şi stânci, păduri adânci, râuri şi cascade, zone rezidenţiale şi industriale, ferme şi pajişti, toate aşa de cunoscute, încât ştiam mereu ce urma să apară. Abia când am ajuns în faţa grădinii zoologice ne-am trezit din moţăială, pentru că acolo s-ar fi putut întâmpla să vedem câte un animal apărând în spatele gardurilor de plasă înalte şi lungi – absolut gratis! Apoi, după ce am trecut de ea, ne-am cufundat iarăşi în visare. Am stat o oră complet nemişcaţi pe bancheta din spate, o oră interminabilă, până când oraşul a prins contur în jurul nostru, iar centrul de interes s-a mutat de la excursia cu maşina la vizita iminentă la bunici. A intra în oraş era ca şi cum am fi intrat în timp, ceasurile îşi reluau ticăitul, iată magazinul Oasen, acolo, mai jos, locuiau verişorii noştri, Jon Olav şi Ann Kristin, copiii mătuşii noastre, Kjellaug, şi ai soţului ei, Magne; iată castanii de pe stradă, casele de cărămidă înalte şi prăfuite din spatele lor; iată şi farmacia, şi chioşcul Rundingen, semaforul, magazinul de muzică; iată casele

albe de lemn, drumul îngust şi apoi, dintr-odată, pe partea stângă, casa galbenă a bunicilor.

Tata a trecut de ea, mergând la vale, apoi a dat cu spatele pe aleea casei de vizavi. Numai aşa se putea intra pe aleea scurtă şi abruptă a bunicilor.

Am întrezărit chipul bunicii la fereastra din bucătărie. Când am ieşit din maşina care fusese parcată chiar lângă uşa de lemn a garajului, cu ornamentele ei negre din fier forjat, şi am urcat scările de cărămidă vopsite în roşu, ea a deschis uşa.

– Iată-vă! a spus ea. Intraţi! Şi, după ce am intrat în holul micuţ: Cât v-am mai aşteptat, băieţi!

L-a îmbrăţişat lung pe Yngve, scuturându-l puţin. El şi-a întors faţa, dar se vedea că-i făcuse plăcere. Apoi bunica m-a îmbrăţişat pe mine, tot lung şi tot scuturându-mă. Şi eu mi-am întors faţa, deşi şi mie îmi plăcuse. Obrajii ei erau calzi, şi mirosea bine.

– Cred că am văzut un lup în grădina zoologică! i-am spus când mi-a dat drumul.

– Serios? a spus ea râzând şi ciufulindu-mi părul.

– Ba n-am văzut, a zis Yngve. S-a întâmplat doar în capul lui Karl Ove.

– Deci n-aţi văzut! a spus ea, ciufulindu-i lui părul. Oricum, ce mă bucur să vă văd, băieţi!

Ne-am atârnat jachetele în holul dinăuntru, unde era un dulap deschis, încorporat în perete, am păşit pe mocheta albastră şi am urcat scările. La primul etaj, pe partea dreaptă, era camera de zi, iar pe stânga, bucătăria. Camera de zi era folosită doar în ajunul Crăciunului şi la alte ocazii solemne. Lipit de peretele lateral se afla un pian, deasupra căruia erau trei fotografii cu fiii bunicilor purtând toci de absolvire, iar mai sus, două tablouri. De-a lungul celuilalt perete se înşirau vitrine închise la culoare, cu uşi de sticlă, deasupra cărora erau expuse nişte suvenire din excursiile lor, inclusiv o gondolă care lumina, precum

şi un ceainic din sticlă galben-maronie cu un gât extrem de lung, ornat cu ceva ce îmi închipuiam că sunt diamante şi rubine. Mai în interior erau două canapele negre, de piele; între ele, în colţ, stătea un dulap rozaliu, iar în faţa lor, o masă joasă. Pe geam se vedeau râul şi, în depărtare, oraşul. Dar, în timpul unei vizite obişnuite, aşa cum era aceasta, nu intram în camera de zi, ci pe uşa din stânga, unde se aflau bucătăria şi cele două camere de dedesubt, dintre care cea de mai de jos era legată de camera de zi printr-o uşă glisantă, aflată la capătul câtorva trepte. Jumătate din peretele de acolo era ocupat de o fereastră, prin care zăreai mai întâi grădina, apoi râul care se lărgea când întâlnea marea, şi, departe de tot, farul alb, Grønningen, tronând la orizont.

Mirosea bine înăuntru, nu doar dinspre bucătărie, unde bunica era pe cale să facă chiftele cu sos roşu, specialitatea ei, dar pretutindeni domnea un miros care părea să facă parte din toate lucrurile şi care persista, un iz dulceag, de fructe, pe care eu îl legam de imaginea casei bunicilor atunci când nu eram aici, de exemplu, când ei veneau în vizită la noi, deoarece, în momentele acelea, aduceau cu sine şi mirosul acesta specific, li se agăţa de haine şi îl percepeam de îndată ce ne călcau pragul.

– Deci? a spus bunicul când am intrat în bucătărie. A fost aglomeraţie pe drum?

S-a aşezat pe scaunul lui, cu picioarele uşor depărtate, îmbrăcat într-un jerseu gri, împletit, cu o cămaşă albastră dedesubt. Burta îi atârna peste cureaua pantalonilor gri-închis. Părul îi era negru şi dat pe spate, cu excepţia unei bucle care îi cădea peste frunte. O ţigară pe jumătate fumată zăcea stinsă între buzele lui.

– Nu, am condus întins, a spus tata.

– Cum te-ai descurcat cu scorurile de ieri? a continuat bunicul.

– Nu prea bine. Am nimerit doar şapte.

–Eu am avut câte zece pe fiecare coloană.

–Nu ţi-a mers rău.

–Am fost pe aproape cu şapte şi unsprezece. Cu ultimul a fost chiar enervant. Doar ştii că golul s-a marcat după ce s-a terminat meciul.

–Da. Nu l-am nimerit nici eu pe ăla.

–Aţi auzit ce i-a spus deunăzi un elev lui Erling? a intervenit bunica de lângă aragaz.

–Ce? a făcut tata.

–A intrat dimineaţă la oră, şi elevul l-a întrebat: „Aţi câştigat la pariuri, aşa-i?" „Nu", a spus Erling, „de ce întrebi?" „Păreţi aşa de vesel", a spus elevul. Bunica a râs. „Păreţi aşa de vesel", a repetat ea.

Tata a zâmbit şi el.

–Nu vreţi o cafea? a întrebat bunica.

–Ba da, mulţumesc, a spus mama.

–Atunci mergem în camera de zi.

–Putem să ne ducem sus să luăm câteva reviste? s-a interesat Yngve.

–Sigur că da, a spus bunica. Doar să nu faceţi mizerie acolo!

–Bine.

Cu paşi prudenţi, pentru că nici aceasta nu era o casă în care se alerga, am ieşit în hol şi am urcat scările până la etajul al doilea. În afară de dormitorul bunicilor, acolo se mai afla şi un pod încăpător, unde, în lungul pereţilor, zăceau cutii de carton cu reviste vechi, încă de pe când tata era copil, din anii '50. Mai mult, găseai şi diverse alte lucruri, inclusiv un aparat vechi pentru cârpit feţe de masă şi lenjerii de pat, o maşină de cusut şi o serie de jucării, printre care un titirez de tablă şi ceva ce aducea cu un robot, din acelaşi material.

Ceea ce ne atrăgea, însă, erau revistele. Nu ni se dădea voie să le luăm acasă, trebuia să le citim acolo, şi câteodată chiar asta făceam, citeam de la sosire până la plecare.

De data asta, am coborât fiecare cu câte un morman în mână, ne-am aşezat să le citim şi nu ne-am ridicat ochii din ele până când masa n-a fost pusă şi bunica nu ne-a poftit să mâncăm.

După ce am terminat de mâncat, bunica a spălat vasele, iar mama, stând lângă ea, le-a şters. Bunicul citea ziarul la masă, tata stătea în faţa ferestrei de la camera de zi şi privea afară. Apoi a intrat bunica şi l-a întrebat dacă n-ar vrea să vină cu ea în grădină, pentru că era ceva ce ar fi vrut să-i arate. Mama şi bunicul au rămas la masă, au vorbit ceva, dar în marea majoritate a timpului au păstrat tăcerea. M-am ridicat să merg la baie. Toaleta era jos, la parter, nu-mi plăcea lucrul ăsta şi mă ţinusem mult, dar acum nu se mai putea. Am ieşit în hol, apoi am coborât scara de lemn care scârţâia, am traversat holul acoperit cu covor şi înconjurat de trei încăperi goale din spatele uşilor închise, şi am intrat direct în baie. Era întuneric, am simţit că tremur în secundele care au trecut până să se aprindă lumina. Dar mi-era frică chiar şi cu lumina aprinsă. Am urinat într-o parte, pentru ca pleoscăitul jetului în apă să nu mă împiedice să aud totul în jur. M-am spălat apoi pe mâini înainte să trag apa, căci, de îndată ce aveam să apăs pe maneta din lateralul toaletei, trebuia să fug cât mai repede: vuietul rezervorului era atât de puternic şi de neplăcut, încât nu puteam să rămân în aceeaşi încăpere cu el. Am stat, aşadar, pregătit timp de câteva secunde, cu mâna în jurul sferei mici şi negre, după care am apăsat-o şi am alergat în hol, şi el ameninţător, de vreme ce fiecare lucru de acolo „emitea semnale" imperceptibile în jur, şi m-am repezit pe scări, pe care, desigur, nu puteam alerga, încât rămâneam cu senzaţia că ceva de acolo mă urmăreşte până în clipa când păşeam în bucătărie şi prezenţa celorlalţi din cameră o alunga.

Străduţa de afară se umpluse de mulţimea de oameni care mergeau din oraş spre stadion, şi, foarte curând,

și tata, mama și Yngve aveau să se îndrepte într-acolo. Bunicul mergea întotdeauna cu bicicleta și pleca puțin mai târziu ca toată lumea. Când a luat-o la vale, l-am văzut de la fereastră că purta o haină gri, o eșarfă ruginie, o bască cenușie și mănuși negre. Bunica a scos niște brioșe din congelator, pe care urma să le mâncăm când se întorceau ceilalți, și le-a pus pe blatul din bucătărie.

Apoi s-a uitat întrebătoare la mine.

–Am ceva pentru tine, a spus ea.

–Ce?

–Așteaptă puțin și-o să vezi. Închide ochii!

Mi-am ținut ochii închiși și am auzit-o scotocind prin sertare. S-a oprit în fața mea.

–Acum poți să te uiți! a spus.

Era o ciocolată. Una dintre acelea triunghiulare, rare și foarte bune.

–E pentru mine? i-am spus. Toată?

–Da, a spus ea.

–Yngve nu primește și el?

–Nu, nu de data asta. Lui i s-a dat voie să meargă la meci. Și tu trebuie să te simți bine!

–Mulțumesc mult, i-am spus, rupând ambalajul și scoțând la iveală ciocolata învelită în staniol.

–Dar nu-i spune nimic lui Yngve! a zis ea, făcându-mi cu ochiul. E secretul nostru.

Am mâncat ciocolata pe nerăsuflate cât timp ea stătea și făcea integrame.

–În curând o să avem telefon, am spus.

–Serios? a replicat ea. Atunci o să putem vorbi unul cu altul.

–Da, am spus. De fapt, suntem la coada listei de așteptare, dar o să ne pună telefon oricum, pentru că tata e implicat în politică.

A râs.

–În politică, chiar așa?

–Nu? am făcut eu. N-am dreptate?

–Ba da, ai. E în politică.

–E interesant la şcoală, nu crezi? a spus ea.

Am încuviinţat din cap.

–Da, foarte.

–Ce-ţi place cel mai mult?

–Pauzele, am spus, pentru că ştiam că asta o va face să râdă sau cel puţin să zâmbească.

După ce am terminat de mâncat ciocolata, şi ea s-a cufundat din nou în completarea integramelor, m-am dus până în pod şi am adus câteva dintre jucăriile de acolo.

Mai târziu, bunica a ridicat privirea şi m-a întrebat dacă n-ar fi bine să mergem şi noi la meci. Eu voiam. Ne-am îmbrăcat, ea a scos bicicleta din garaj, eu m-am aşezat pe locul pentru bagaje, ea a urcat în şa, cu un picior în pământ, după care s-a întors spre mine.

–Eşti gata? a întrebat.

–Da, am răspuns.

–Ţine-te bine, pornim!

Mi-am pus braţele în jurul ei. Ea şi-a făcut vânt cu piciorul, pe care l-a pus pe pedală, a lăsat bicicleta să coboare micul deal, a virat la dreapta şi a început să pedaleze.

–Stai bine? a întrebat ea, iar eu am încuviinţat din cap până când mi-am dat seama că nu mă putea vedea şi am adăugat:

–Da, stau foarte bine.

Şi chiar aşa şi era. Mă simţeam bine s-o iau în braţe şi era amuzant să mergem împreună cu bicicleta. Bunica era singura care ne mângâia pe mine şi pe Yngve, singura care ne îmbrăţişa sau ne dezmierda, atingându-ne braţele. Era, pe deasupra, şi singura care se juca uneori cu noi. Tata se juca şi el câteodată de Crăciun, dar atunci făceam mereu lucruri pe care voia el să le facă, jucam, de pildă, Master Mind, şah, şah chinezesc, zaruri, şeptică sau poker cu beţe de chibrit. Mama se juca şi ea cu noi, dar cu ea de

obicei făceam tot felul de lucruri, fie că eram la masa din bucătărie de acasă sau la atelierul de creație Arbeidsstuen din Kokkeplassen, și ne distram, dar nu așa de tare cum se întâmpla cu bunica, care nu se sfia să participe la jocul nostru și îl urmărea interesată pe Yngve, spre exemplu, când îi arăta ceva din setul lui de chimie sau care mă ajuta când trebuia să completez un puzzle.

Roțile s-au învârtit din ce în ce mai lent, până când s-au oprit, și atunci bunica s-a dat jos de pe bicicletă și a împins-o la deal.

– Rămâi așezat, dacă vrei! a spus ea.

Am stat, privind de sus orașul, în timp ce bunica împingea bicicleta, cu respirația ușor îngreunată. După ce a ajuns pe creastă, ea s-a așezat din nou în șa, și drumul a coborât lin până la stadion. De acolo s-au auzit dintr-odată un strigăt puternic, ca al unui animal uriaș, și apoi aplauze. Puține alte sunete erau așa de irezistibile. Bunica a mers până la un capăt al stadionului, a rezemat bicicleta de gardul de scânduri și m-a lăsat să mă ridic în picioare pe locul de bagaje în timp ce mă sprijinea ca să pot să văd ce se petrece înăuntru. Terenul de fotbal era larg, și nu deslușeam detaliile, ci doar tricourile galbene și albe contrastând cu gazonul verde și toată mulțimea de oameni de jur împrejur, neagră și unduitoare. Atmosfera de pe teren, însă, am absorbit-o toată, mi-a rămas în piept, și în zilele care urmau aveam s-o savurez în sinea mea.

Când ne-am întors, bunica a început să pregătească cina pe care urma s-o luăm înainte de a pleca din nou la drum, către Tromøya, și, la scurt timp după, ușa casei s-a deschis și a intrat bunicul, cu o expresie amărâtă pe chip. Văzându-l, bunica l-a întrebat:

– Au pierdut?

El a dat aprobator din cap, s-a așezat pe scaunul lui, iar ea i-a turnat puțină cafea. N-am înțeles niciodată pe deplin cum funcționa echilibrul de forțe dintre bunicii

mei paterni. Pe de o parte, bunica îşi servea întotdeauna soţul, pregătea toate mesele, spăla toate vasele şi făcea curat, ca şi cum ar fi fost servitoarea lui, pe de altă parte, se enerva repede sau era arţăgoasă şi atunci sărea cu gura sau îşi bătea joc de el, pe un ton tăios şi deseori dispreţuitor, în vreme ce bunicul nu spunea prea multe, nu se apăra. O fi fost din cauză că n-avea nevoie? Sau pentru că nimic din ce zicea bunica nu schimba lucrurile importante? Sau pentru că nu putea? Dacă eu şi Yngve eram de faţă când se întâmpla asta, bunica ne făcea cu ochiul, ca pentru a spune că nu vorbeşte serios, sau ne atrăgea, în sfada pe care o avea cu el, de partea ei, spunând, bunăoară, că „bunicul nu poate să schimbe nici măcar un bec cum trebuie", iar el, la rândul lui, se putea uita la noi, zâmbind şi clătinând din cap la giumbuşlucurile bunicii. N-am observat niciodată vreo altă formă de intimitate între ei în afară de cea verbală sau de cea care apărea în mod evident atunci când ea îl servea.

–Am auzit că au pierdut, a spus ea din nou când, zece minute mai târziu, mama, tata şi Yngve au apărut în vârful scărilor.

–Da. „Tu, pierzând tot, câştigi deci; doar ce pierzi e-al tău pe veci!" a spus tata, citându-l pe Ibsen[1]. Tu ce crezi, tată?

Bunicul a mormăit ceva nedesluşit.

Când am plecat acasă în noaptea aceea, am primit o sacoşă plină cu prune şi una cu pere, pe lângă cea cu brioşe. Bunicul ne-a spus la revedere sus, fără să se fi ridicat din scaun, în timp ce bunica, care era jos cu noi, ne-a îmbrăţişat lung pe fiecare, a ieşit pe treptele de afară şi ne-a făcut semn cu mâna până când nu ne-a mai văzut.

În mod ciudat, drumul de întoarcere părea întotdeauna mult mai rapid decât cel înspre bunici. Îmi plăcea

[1] Henrik Ibsen, *Brand*, traducere de H. Grămescu, Univers, Bucureşti, 1966, p. 308 (n.tr.)

să mergem pe întuneric, cu bordul luminat, cu vocile şoptite ale celor care stăteau în faţă, cu luminile stâlpilor pe lângă care treceam şi care ne inundau ca nişte brizanţi sau ca nişte valuri de lumină, cu fâşiile lungi de penumbră care apăreau din când în când şi unde tot ce vedeam şi tot ce exista în clipa aceea erau doar asfaltul luminat de faruri şi porţiunile de peisaj care se iveau la viraje. Coroane de copaci neaşteptate, vârfuri de stâncă neaşteptate, frânturi de mare neaşteptate. Şi mai era, de asemenea, plăcerea aparte de a ajunge acasă pe întuneric, de a auzi sunetul paşilor pe dale şi trântitul puternic al portierelor, zăngănitul brelocului, de a vedea lumina din hol aprinzându-se şi a regăsi toate obiectele familiare. Pantofii cu găurile pentru şireturi asemenea unor ochi şi cu limba ca o frunte, privirea rece a prizelor albe de deasupra plintei de lemn din perete, cuierul răsucit cu spatele, din colţ. Iar în camera mea, stilourile şi creioanele adunate în penar ca o gaşcă de şcolari, unele rezemate de margine, gata în orice moment să scuipe un cheag de salivă pentru a-şi demonstra dezinteresul faţă de tot şi de toate; pilota şi perna care fie erau puse ordonat, de parcă n-aveai voie să le atingi, ca un sarcofag sau o capsulă dintr-o navă spaţială, fie păstraseră, mototolite, forma ultimelor mele mişcări, bucuroase să fie aranjate frumos din nou, dar fără să ceară asta cu tot dinadinsul; privirea fixă a lămpilor; gaura cheii, deschisă ca o gură, ochii celor două şuruburi zimţate, nasul lung al mânerului, plasat atât de ciudat.

M-am spălat pe dinţi, le-am strigat noapte bună părinţilor şi m-am întins în pat să citesc o jumătate de oră. Aveam două cărţi preferate, pe care încercam să le ţin cât mai mult doar pentru mine ca să le citesc din nou ca prima oară, deşi nu reuşeam niciodată, pentru că le răsfoisem de prea multe ori înainte. Una era *Dr. Dolittle*, despre un doctor care putea vorbi cu animalele şi care, într-o zi, a pornit împreună cu ele într-o călătorie lungă spre Africa,

unde, după ce a fost urmărit şi prins de nişte pigmei, a găsit într-un sfârşit ce căutase, şi anume fiara rară cu două capete, câte unul la fiecare extremitate. Cealaltă carte era *Fresi Fantastica*, în care era vorba despre o fată care putea să stea pe havuzuri, să fie aruncată de jetul de apă ca dintr-o praştie şi care, după câteva eşecuri, reuşea să-şi ţină echilibrul deasupra fluxului de apă care ţâşnea din orificiul unei enorme balene din ocean. În seara aceea am scos însă o altă carte din maldăr, şi anume *Mica vrăjitoare*, despre o vrăjitoare care era prea mică pentru a li se alătura celorlalte la sabat, pe muntele Bloksberg, dar care reuşeşte totuşi să se strecoare la sărbătoarea lor. Face mai multe lucruri interzise, de pildă, vrăji duminica, lucru insuportabil chiar şi când citeam; nu trebuia să se aventureze, avea să fie descoperită... şi sigur că aşa se şi întâmpla, dar mica vrăjitoare se descurca în cele din urmă. Am mai citit câteva pagini, dar, din moment ce cunoşteam povestea atât de bine, am început să mă uit la poze. După ce am frunzărit-o o vreme, am stins lumina, am pus capul pe pernă şi am închis ochii.

Aproape că adormisem sau poate chiar dormeam, pentru că, atunci când s-a auzit soneria, a fost ca şi cum aş fi fost readus în camera mea şi pus în pat.

Ding-dong!

Cine Dumnezeu putea fi? La uşa noastră nu suna nimeni, în afară de oaspeţii pe care-i aşteptam şi care, în nouă din zece cazuri, erau bunicii, poate vreun vânzător ocazional sau vreunul din prietenii lui Yngve. Dar nici unul dintre ei n-ar fi sunat la uşă aşa de târziu.

M-am ridicat în capul oaselor. Am auzit-o pe mama trecând prin hol şi coborând scările. Voci joase la parter. Apoi mama a urcat, a schimbat cu tata câteva cuvinte pe care nu le-am putut desluşi, a coborât iar, şi trebuie să se fi îmbrăcat, pentru că, la puţin timp după aceea, uşa de

la intrare s-a închis, şi s-a auzit pornind motorul de la maşina mamei.

Ce naiba? Unde Dumnezeu se ducea *acum*? Era aproape ora *zece*!

Câteva minute mai târziu, a coborât scările şi tata. El n-a ieşit însă din casă, ci s-a dus în birou. Când l-am auzit, m-am ridicat, am deschis grijuliu uşa şi m-am strecurat în hol şi apoi în camera lui Yngve.

Yngve stătea în pat şi citea. Era îmbrăcat tot în hainele de zi. A zâmbit când m-a văzut şi s-a sculat în picioare.

– Vii numai în chiloţi? a spus el.

– Cine-a sunat la uşă?

– Doamna Gustavsen, cred, a spus el. Şi toţi copiii ei.

– La ora asta? De ce? Şi de ce mama s-a dus cu ei? Şi unde?

Yngve a ridicat din umeri.

– Cred că i-a dus cu maşina la nişte rude de-ale lor.

– De ce?

– Gustavsen e beat. N-ai auzit cum a strigat la ei afară?

Am scuturat din cap.

– Dormeam. O fi fost şi Leif Tore cu ei? Şi Rolf?

Yngve a încuviinţat din cap.

– Doamne Dumnezeule! am spus.

– Tata o să urce cu siguranţă înapoi, a spus Yngve. Mai bine te duci la culcare. Şi eu trebuie să mă culc.

– În regulă. Noapte bună!

– Noapte bună!

Când am intrat în camera mea, am tras perdeaua la o parte şi m-am uitat la casa familiei Gustavsen. Nu se vedea nimic neobişnuit. Afară, cel puţin, era linişte deplină.

Domnul Gustavsen se mai îmbătase şi înainte, toată lumea ştia asta. Într-o seară, tot în primăvara aceea, se răspândise zvonul că era beat, şi vreo trei sau patru dintre noi ne strecuraserăm în curtea lor, ne furişaserăm la fereastra de la camera de zi şi ne uitaserăm înăuntru. Dar nu

era nimic de văzut. El stătea pur şi simplu pe canapea, complet nemişcat, şi privea drept înainte. Alteori îl auziserăm strigând şi urlând, atât din casă, prin ferestrele deschise, cât şi de afară, de pe gazon. Leif Tore râdea de situaţia asta. Să fi fost altceva acum? Pentru că în celelalte dăţi nu fugiseră de el.

Când m-am trezit din nou, era dimineaţă. Cineva era la baie, din câte mi-am dat seama, probabil Yngve, şi din stradă, pe lângă zidul înalt de trei metri care mărginea proprietatea lui Gustavsen şi încadra gazonul perfect drept, s-a auzit huruitul maşinii mamei. Trebuia să meargă devreme la muncă azi. Yngve a închis uşa de la baie, s-a dus în camera lui şi, la scurt timp după aceea, a coborât scările.

Bicicleta!

Unde-şi lăsase bicicleta?

Uitasem cu desăvârşire să-l întreb.

Dar asta trebuia să fie, de asta se trezise aşa de devreme; nu putea s-o ia, era nevoit să meargă pe jos la şcoală.

M-am ridicat, mi-am luat hainele cu mine în baie, m-am spălat în apa pe care el, şi azi, îşi adusese aminte să n-o arunce, m-am îmbrăcat şi am intrat în bucătărie, în care tata unsese deja trei felii de pâine şi le pusese pe o farfurie, la locul meu, unde se mai afla şi un pahar cu lapte. Cutia de lapte, pâinea, untul şi gustările nu mai erau pe masă. El însuşi stătea în camera de zi, ascultând radioul şi fumând.

Afară ploua. O ploaie monotonă, întreruptă când şi când de o rafală de vânt ce o făcea să lovească ferestrele ca nişte degete bătând darabana în geam.

Luni era singura zi în care nu era nimeni acasă când soseam de la şcoală. Din această cauză primisem o cheie a mea, pe care o ţineam legată cu sfoară în jurul gâtului. Era, însă, o problemă cu cheia asta, nu reuşeam s-o folosesc.

În prima luni când a plouat, şi eu, în cizme de cauciuc şi geacă de ploaie, am traversat în fugă dalele din curte, strângând în mână cheia, vesel şi mândru de situaţie, am putut doar să bag cheia în broască, nu s-o şi răsucesc, oricât efort am depus. Parcă era înţepenită. După zece minute am început să plâng. Mâinile îmi erau roşii şi reci, turna cu găleata, toţi ceilalţi copii erau de multă vreme la casele lor. Exact atunci a trecut în jos pe stradă una dintre vecine, pe care n-o ştiam prea bine – era bătrână şi locuia cu soţul ei în casa cea mai de sus, chiar la marginea pădurii, dincolo de terenul de fotbal –, şi, când am văzut-o, n-am stat pe gânduri, pentru că n-avea nici o legătură cu părinţii mei, am strigat după ea, rugând-o, cu lacrimi pe obraji, să mă ajute. A acceptat. Pentru ea n-a fost nici o problemă! A răsucit puţin cheia şi a întors-o în broască. Clic! uşa s-a deschis. I-am mulţumit şi am intrat. Atunci am ştiut că nu cheia, ci eu eram problema. Data următoare n-a mai plouat, aşa că am lăsat ghiozdanul pe verandă şi am fugit la Geir. Tata a comentat în privinţa ghiozdanului când a sosit acasă, nu trebuia să stea acolo abandonat; iată de ce, în lunea de după, când a fost tot vreme bună, l-am luat pur şi simplu cu mine, sub pretextul că merg să-mi fac temele cu Geir şi că, prin urmare, am nevoie de ghiozdan, şi cu asta basta.

Între timp, am născocit o metodă pe care s-o pot folosi când vremea era mai urâtă, pe timpul toamnei sau al iernii, cum era şi azi. La subsol aveam un geam mic, mai mult un fel de trapă, dar nu aşa de mic încât să nu mă pot strecura prin el. Dădea înspre gazon, cam la o jumătate de metru peste capul meu. Mă gândeam că, dacă aş fi deschis fereastra de la subsol dimineaţa, ceea ce nu era neapărat riscant, pentru că se închidea în aşa fel încât stătea lipită de ramă chiar dacă desfăceam ambele cârlige, când aş fi ajuns acasă, aş fi putut să trag tomberonul, să mă sui pe el, să mă strecor în subsol, să deschid uşa de la intrare

de pe interior, să pun tomberonul la loc, să închid fereastra şi apoi să rămân înăuntru fără ca cineva să-şi dea seama că nu reuşisem să folosesc cheia. Singura mea incertitudine era când să desfac cârligele. Dar, dacă ploua, ar fi fost lucrul cel mai natural din lume să mă duc la subsol, pentru că acolo erau agăţate, de obicei, hainele de ploaie, şi atunci nu mi-ar fi rămas decât pur şi simplu să deschid fereastra din interior, lucru imposibil de remarcat de altcineva dacă nu stătea lipit de uşă. Şi chiar aşa de fraier nu eram, încât să fac aşa ceva în timp ce tata stătea pe hol afară!

Am mâncat cele trei felii de pâine şi mi-am băut paharul cu lapte. M-am spălat pe dinţi la baie, mi-am luat ghiozdanul din cameră şi am coborât scările până la încăperea îngustă şi călduroasă în care erau cele două boilere. Timp de câteva minute am rămas complet nemişcat. N-a mai răsunat nici un alt pas pe scară, aşa că m-am întins şi am desfăcut cârligele. Apoi mi-am pus geaca de fâş, mi-am luat rucsacul în spinare, am ieşit în hol, unde aveam cizmele Viking albastru cu alb, pe care le primisem cadou, deşi îmi dorisem o pereche doar albe, i-am strigat pa tatei şi am fugit până la Geir, care şi-a scos capul pe geam şi mi-a zis că încă nu terminase micul dejun, dar că va coborî în curând.

M-am îndreptat către una din băltoacele tulburi de pe aleea lor şi am început să arunc cu pietre în ea. Aleea nu era acoperită cu dale, ca aproape toate celelalte, nici cu pietre de râu, ca a lui Gustavsen, ci cu pământ bătătorit, uşor roşiatic şi plin de pietricele rotunde. Şi ăsta nu era singurul lucru care-i deosebea de ceilalţi. În partea din spate a casei n-aveau gazon, ci un fel de curte mică unde plantaseră cartofi, morcovi, gulii, ridichi şi diverse alte legume. În partea dinspre pădure n-aveau gard de lemn, ca noi, sau gard de plasă, ca la multe alte case, ci un gard de piatră pe care îl zidise Prestbakmo singur-singurel. Nu-şi aruncau tot gunoiul laolaltă în tomberon, aşa cum

făceam noi, ci păstrau cutiile de lapte şi cartoanele de ouă pe care le refoloseau, iar resturile de mâncare le transformau într-un compost adunat grămadă lângă gardul de piatră.

M-am ridicat şi m-am uitat la betonieră. Capul ei verde şi rotund era parţial acoperit de o prelată de culoare albă ca un batic. Gura imensă şi fără dinţi era întredeschisă; oare la ce se putea holba atât de uimită?

De pe deal cobora tatăl lui Geir Håkon în Fordul lui verde. L-am salutat. M-a salutat şi el, ridicându-şi puţin mâna de pe volan.

Dintr-odată, gândul mi-a zburat la Anne Lisbet. Mi s-a zămislit în stomac şi de acolo mi s-a răspândit în piept, ca o explozie de bucurie.

Nu fusese vineri la şcoală. Solveig ne anunţase că era bolnavă. Dar azi era luni, cu siguranţă se simţea mai bine.

Ah, aşa ar fi trebuit!

Ardeam de nerăbdare să ajung la B-Max şi s-o văd.

Să-i văd ochii negri, strălucitori. Să-i aud vocea plină de veselie.

—Geir! Vii odată? am strigat.

Glasul lui a răsunat înfundat în spatele uşii. În clipa următoare, a ieşit el însuşi în grabă.

—Mergem pe scurtătură? a întrebat.

—Sigur.

Aşa că am fugit în spatele casei, am sărit gardul de piatră şi am luat-o pe cărare. Dacă de obicei arăta ca o mulţime de smocuri de iarbă cu mici canale uscate între ele, mlaştina era acum plină ochi cu apă. Chiar dacă aveai ghete, era imposibil s-o traversezi fără să te uzi, pentru că piciorul ţi se scufunda în vreo băltoacă mult deasupra cizmelor; dar noi am încercat oricum, ţinându-ne echilibrul pe porţiunile rare de iarbă, sărind de pe una pe alta, alunecând, sprijinindu-ne uneori în câte o mână şi simţind că solul cedează sub ea şi că apa ni se *strecoară* în sus

pe pulover pe sub mâneca gecii. Am râs şi am strigat, împărtăşind unul altuia ce ni se întâmpla, am traversat terenul de fotbal, acum alunecos şi plin de noroi, şi am luat-o la dreapta, pe cărarea largă dintre arborii foioşi, acoperită de un covor de frunze şi care ar fi putut fi odinioară un drum de ţară pentru căruţe, pentru că era mai lată decât o potecă obişnuită. Frunzele de pe jos erau galbene, roşietice şi maronii, cu câte o pată de verde ici şi colo. În vârful dealului era o pajişte îngustă unde iarba, înaltă şi galben-albicioasă, zăcea pleoştită la pământ. Deasupra ei trona un perete de stâncă pleşuv, pe care se înălţa un stâlp de electricitate. Vechiul şleau de căruţe mai mergea puţin, înainte de a dispărea înghiţit de şoseaua nouă care trecea pe lângă, la aproximativ douăzeci de metri mai încolo de pajişte. În vale se vedea pădurea, în cea mai mare parte de stejari, iar între doi copaci se găsea o maşină rablagită, într-o stare vizibil mai proastă decât cea în care ne jucam de obicei, la vreo sută de metri mai jos, dar nu mai puţin atrăgătoare din această cauză, dimpotrivă: ararareori se juca cineva aici.

Ah, mirosul de rablă în pădurea umedă! Mirosul materialului sintetic de pe scaunele greu recognoscibile, de stătut şi de mucegai, ascuţit totuşi şi aproape proaspăt în comparaţie cu mireasma grea şi apăsătoare a frunzelor putrezite de peste tot din jur. Chederele negre, subţiate, care atârnau din plafon ca nişte tentacule. Geamurile făcute ţăndări şi în cea mai mare parte amestecate cu pământul, deşi cioburile împrăştiate rămâneau ici şi colo, pe preşurile de interior sau lângă portiere, ca nişte diamante mici, mate. Ah, preşurile negre! Dacă le scuturai puţin, un clan întreg de insecte alerga speriat în toate direcţiile. Păianjeni, cosaşi, păduchi lânoşi. Rezistenţa opusă de cele trei pedale, care aproape că nu mai puteau fi clintite din loc. Picăturile de apă care-ţi cădeau pe faţă prin spărtura geamului de

fiecare dată când vântul le sufla oblic prin aer sau le scutura de pe frunzele ramurilor legănate de deasupra.

Uneori găseam diverse obiecte în apropierea maşinii – o grămadă de sticle, plase cu reviste auto sau reviste porno, pachete goale de ţigări, recipiente golite pentru soluţie de spălat geamuri, rareori câte un prezervativ; o dată găsiserăm chiar şi o pereche de chiloţi plini de rahat. Ne-am distrat pe seama asta multă vreme, cum putuse cineva să se cace pe el şi apoi să vină aici să-şi arunce chiloţii.

Dar şi noi obişnuiam să facem treaba mare în pădure când porneam în plimbările noastre. Puteam să ne urcăm în copaci şi să ne facem nevoile de acolo, să ne suim în vârful unei stânci şi să lăsăm rahatul să se rostogolească de sus sau să ne ghemuim pe marginea unui pârâu şi să ne căcăm în el. Toate astea pentru a vedea ce se poate întâmpla şi ce senzaţie ne oferă. Ce culoare avea rahatul, dacă era negru, verde, maro-închis sau cafeniu, cât de alungit şi de dens era şi ce se petrecea cu el când zăcea strălucind pe sol, între buruieni şi muşchi, dacă avea să fie năpădit de muşte sau invadat de gândaci. Mai era şi mirosul, care în pădure era mai tăios, mai intens şi mai clar. Din când în când vizitam locurile unde ne făcuserăm nevoile, ca să vedem ce se mai întâmplase cu rahatul. Uneori dispărea cu totul, alteori mai găseam doar o rămăşiţă uscată, câteodată era împrăştiat, ca şi cum s-ar fi topit.

Acum, însă, trebuia să ajungem la şcoală şi n-aveam timp pentru astfel de năzbâtii. Am luat-o în vale, traversând locul de joacă, compus doar dintr-un tobogan ruginit, un leagăn ruginit şi o ladă de nisip putrezită, care nu mai avea aproape nimic înăuntru. Apoi în sus, pe panta abruptă, până la balustrada înaltă de beton de pe marginea drumului, pe care am sărit-o, şi magazinul B-Max ne-a apărut în faţa ochilor, pe cealaltă parte a străzii. Şirul de ghiozdane care stătea la coadă era deja lung. Câteva fete jucau elastic, în ciuda ploii torenţiale, altele se adăposteau

sub acoperişul magazinului. Dar unde era Anne Lisbet? Nu venise?

Exact atunci a apărut şi autobuzul, sus, pe deal. Eu şi Geir am traversat strada şi am ajuns în staţie când şoferul a tras pe dreapta pe acostamentul din faţa supermarketului. Am intrat cei din urmă şi ne-am aşezat pe locurile cele mai din faţă. Geamurile mari ale autobuzului s-au aburit de respiraţia noastră. Mulţi au început imediat să deseneze cu degetul pe ele. Şoferul a închis uşile şi a pornit-o spre şoseaua principală. M-am aşezat în genunchi pe scaun şi am cercetat autobuzul cu privirea. Anne Lisbet nu venise acolo, şi era ca şi cum sensul existenţei s-ar fi scurs din lume. Acum trebuia să-mi petrec toată ziua şi, cine ştie, poate şi a doua zi, fără s-o văd. Nici Solveig nu venise, aşa încât mi-era imposibil să aflu cât de bolnavă era sau cât timp avea să mai lipsească.

Zece minute mai târziu, autobuzul a oprit în faţa şcolii şi am fugit în curte şi apoi înăuntru, în sala de aşteptare, unde am rămas împreună cu aproape toţi ceilalţi elevi până când clopoţelul a sunat de intrare şi ne-am pregătit de aliniere. Pe cei mai mulţi îi ştiam deja din vedere, erau şi câţiva pe care îi deosebeam după nume şi reputaţie. Aveam gimnastică împreună cu o clasă paralelă; ei erau cu nasul pe sus din moment ce locuiau în zonă şi cunoşteau de dinainte condiţiile. Şcoala era a lor, profesorii tot ai lor, şi, pentru ei, noi eram doar nişte imigranţi fără drepturi. Pe deasupra, erau şi mai duri decât noi, adică se băteau mai mult, se certau mai mult şi erau mai răi de gură ca noi, cel puţin unii dintre ei, în vreme ce, dintre noi, doar cei mai şmecheri, precum Asgeir şi John, le puteau riposta. Noi, ceilalţi, eram hărţuiţi după plac. Puteai simţi brusc un braţ în jurul gâtului, apoi o smucitură, şi într-o clipă zăceai lat, întins pe spate. Când era alinierea sau în hol pe drumul spre sala de clasă, puteai primi brusc un pumn în umăr, unde doare mai tare. Unii ne faultau când jucam

fotbal. Cu John sau Asgeir pricepuseră repede că nu se puteau pune, fiindcă ei doi nu se lăsau mai prejos și ripostau. În plus, băieții din partea de est a insulei se îmbrăcau altfel decât noi, cel puțin unii dintre ei. Hainele lor erau mai vechi și păreau mai uzate, ca și cum ar fi fost purtate înainte de altcineva, și nu doar de un frate sau doi, ci poate chiar de trei... Frica cea mai mare a mea și a lui Geir era ca vreunul din ei să nu dea peste noi într-unul dintre locurile noastre secrete. Nu era, totuși, o amenințare prea gravă, ajungea să fii precaut atunci când umblai pe afară, și nu aveai probleme. Urmarea cea mai importantă era, probabil, faptul că asta ne făcea mai uniți, ne consideram un întreg, iar clasa devenea un bastion al securității.

A sunat de intrare. Ne-am aliniat, și doamna, înaltă și subțire ca întotdeauna, a apărut în vârful scărilor cu mersul ei ușor deșelat și cu gesturile oarecum nervoase ale mâinilor, iar noi ne-am îndreptat aliniați către clasă, unde, după ce ne-am atârnat hainele impermeabile în cuierele de pe hol, ne-am așezat repede la locurile noastre.

–Anne Lisbet este bolnavă și astăzi! a spus cineva.

–Și Solveig.

–Și Vemund.

–Și Leif Tore, a spus Geir.

Abia atunci mi-am adus aminte ce se întâmplase cu o noapte înainte.

–Vemund e bolnav la cap! a spus Eivind.

–Ha-ha-ha!

–Nu, nu, a răspuns doamna. Nu vorbim de rău despre cineva din clasă. Și, în orice caz, nu atunci când respectivii nu sunt aici!

–Tatăl lui Leif Tore s-a îmbătat ieri! am spus eu. Mama mea a trebuit să-i ducă familia cu mașina la o rudă. De aia n-a venit azi la ore!

–Ssst! a spus doamna și și-a ținut degetul pe buze, uitându-se la mine și clătinând din cap.

Apoi şi-a notat ceva în carneţelul ei, înainte de a se uita încă o dată prin clasă.

– Mai sunt şi alţi absenţi? Nu? Atunci începem.

S-a dus în faţă şi s-a aşezat pe marginea catedrei.

– Săptămâna asta vom învăţa despre viaţa la fermă. A fost cineva dintre voi la vreo fermă?

Ah, am ridicat mâna cât de mult am putut, aproape sculându-mă în picioare, în timp ce strigam „io, io, io! io am fost!"

Nu eram singurul care avea ceva de spus pe tema fermei. Iar doamna nu m-a ales pe mine să răspund, ci pe Geir B.

– Am fost la călărit în Legoland, a zis el.

– Dar aia nu e o *fermă*! am strigat eu. Eu am fost de multe ori la fermă. Bunica şi bunicul...

– Cu tine vorbeam, Karl Ove? a spus doamna.

– Nu, am spus, privind în pământ.

– E adevărat că Legoland nu este o fermă, a continuat ea. Dar e adevărat şi că la fermă se găsesc cai, Geir. Unni?

Unni, care era aia?

M-am întors. A, fata care chicotea. Unni Lubben, cea cu părul blond.

– Eu locuiesc la o fermă, a spus ea cu obrajii roşii. Dar n-avem animale. Cultivăm legume. Şi pe urmă tata le vinde în oraş, la piaţă.

– Dar eu am fost la o fermă cu *animale*! am spus.

– Şi eu! a spus Sverre.

– Şi eu! a repetat Dag Magne.

– Va trebui să vă aşteptaţi rândul, a zis doamna. O să vorbească toată lumea.

A mai numit cinci persoane înainte să pot în sfârşit să las jos mâna şi să povestesc ce aveam de povestit. Aşadar, bunicii mei aveau o fermă mare, cu două vaci, un viţel şi găini. Fusesem de multe ori cu ei să adun ouă şi mersesem şi cu bunicul să mulgem vacile, dimineaţa. Mai întâi

dădea deoparte bălegarul, le aducea fân şi doar după aceea le mulgea. Uneori, vacile îşi ridicau coada şi făceau pipi sau caca.

Un val de râs a izbucnit în jurul meu. Încurajat, am continuat.

Şi o dată, am povestit în vreme ce stăteam în picioare cu faţa roşie ca racul, una dintre vaci a făcut pipi pe mine!

Am privit în jur, delectându-mă cu râsul pe care-l stârnisem. Doamna n-a spus nimic, a dat cuvântul mai departe celorlalţi copii, dar am văzut pe chipul ei că nu mă crezuse. După ce vorbiseră toţi cei care aveau ceva de spus, ne-a citit o bucată din cartea despre Ola Ola Heia. Ne-a pus câteva întrebări despre ce citise, dar pe mine m-a ignorat cu totul, până când a sunat de ieşire şi m-a rugat să aştept puţin.

– Karl Ove! a zis ea. Aşteaptă puţin, trebuie să vorbesc ceva cu tine.

M-am oprit lângă catedră, pe când ceilalţi se grăbeau să iasă. După ce am rămas singuri, ea s-a aşezat pe marginea catedrei, privindu-mă.

– Nu trebuie să spunem absolut tot ce ştim despre alţii, a început. Uite, de exemplu, ceea ce ai povestit despre tatăl lui Leif Tore. Nu crezi că Leif Tore s-ar supăra dacă ar şti?

– Ba da, am spus.

– Şi atunci poate n-ar vrea ca şi alţii să ştie lucrul ăsta. Înţelegi?

– Da, am spus, începând să plâng.

– Asta e ceva ce se numeşte viaţă privată, a spus ea. Ştii ce-i asta?

– Nu, am spus, smiorcăindu-mă.

– Este tot ce se întâmplă acasă, la noi – la tine, la mine şi la restul lumii. Chiar dacă observi ce se întâmplă în alte case, nu este întotdeauna frumos să povesteşti altora. Înţelegi?

Am dat aprobator din cap.

– Bine, Karl Ove. Nu-ți face griji! N-aveai de unde să știi. Dar acum ai aflat! Asta-i tot, poți pleca.

Am alergat pe scări, prin hol, până în curtea școlii și am aruncat o privire asupra grupulețelor care se adunaseră acolo. Câteva fete jucau elastic, câteva săreau coarda, câteva se jucau de-a leapșa. Jos, pe terenul de fotbal, am remarcat o grămadă de jucători în jurul porții celei mai apropiate. Mijlocul terenului era în întregime acoperit de o baltă de noroi aproape gălbuie. Geir, Geir Håkon și Eivind stăteau în fața băncii din apropierea moviliței pe care era înălțat steagul, și m-am repezit către ei. Jucau ceva cu cărțile de joc cu bărci ale lui Geir Håkon.

– Ai bocit? m-a întrebat Eivind.

Am clătinat din cap.

– Vântul e de vină, am spus.

– Ce-a zis doamna?

– Nu mare lucru, am spus. Îmi dați și mie o carte?

– Ție, smiorcăitule? a spus Eivind.

Eivind era cel mai bun din clasă, în afară de mine și Sverre. Se pricepea cel mai bine la aritmetică; la asta, Sverre era al doilea, iar eu, al treilea. Eu mă dovedisem cel mai bun la citit și la scris, iar aici Eivind era al doilea și Sverre, al treilea. Însă Eivind era mult mai rapid decât mine; dintre băieții din clasă doar Trond fugea mai repede ca el. La viteză, eu ieșeam al șaselea. Pe deasupra, Eivind mă întrecea la forță. Eu eram penultimul în privința asta, doar Vemund mai venea după mine și, cum era și cel mai gras și cel mai prost din clasă, situația lui nu arăta prea fericită, pentru că nimeni nu-l lua în calcul. Chiar și Trond, cel mai scund dintre noi, avea mai multă putere decât mine. Ca înălțime, eram al treilea din clasă, adică puțin mai înalt ca Eivind. La fotbal – al patrulea, depășit de Asgeir, Trond și John, în timp ce Eivind ocupa locul al cincilea. La desen mă pricepeam mai bine ca el, aici

veneam numai după Vemund și după Geir, care putea desena orice exact așa cum era în realitate. Dar la aruncarea mingiuțelor eram aproape cel mai slab, urmat și aici doar de Vemund.

– Mi-a intrat vântul în ochi când am coborât pe scări, am spus. Nu mă smiorcăi. Îmi dați și mie o carte?

Prima pe care am luat-o era *S/S France*, cel mai mare vapor de pasageri din lume, care le zdrobea pe toate celelalte.

Ora următoare am scris litere în caiet: „u" de la *ku*, „vacă", „a" de la *lam*, „miel", „å" din *gås*, „gâscă". Aveam ca temă să scriem aceleași litere, dar în abecedare. Doamna a întrebat dacă e cineva care locuiește lângă cei absenți și ar putea să le ducă temele.

De prilejul care s-a ivit atunci nu mi-am dat seama însă până la următoarea și ultima oră, care era sportul, în timp ce făceam neîncetat ture în mica sală de gimnastică. Aș fi putut merge la Anne Lisbet să-i arăt ce aveam ca temă! Gândul m-a umplut de căldură și m-a năucit de bucurie. Așa că, de îndată ce ne-am îmbrăcat și am ieșit din vestiar, pornind spre locul unde ne aliniam să așteptăm autobuzul, i-am dezvăluit lui Geir planul meu. El a strâmbat din nas. Să mergem până la Anne Lisbet – de ce? Unu la mână, nu fuseserăm niciodată acolo. Doi la mână, acolo locuia și Vemund. Nu-i putea duce el temele? Nu pricepi nimic, am spus. Asta era și ideea, să mergem *noi*!

El a continuat să mormăie, dar, după ce l-am mai bătut la cap o vreme, a fost de acord să vină cu mine.

În loc să ne pună pe toți să coborâm în fața magazinului B-Max, autobuzul a mers în dimineața aceea până în cartierul nostru și ne-a lăsat pe rând pe drum. Se mai întâmpla din când în când, și de fiecare dată arăta bizar, căci uriașul vehicul nu se potrivea cu străzile noastre înguste, pe care înainta întocmai ca un cuirasat pe un canal.

După ce am coborât, am rămas amândoi pe trotuar și l-am urmărit cu privirea mai departe la deal, cum gemea de efort, emițând peste asfalt nori uleioși de gaze de eșapament.

– Urc eu sau cobori tu? am spus.

– Urci tu, a zis Geir.

– Bine, am consimțit și am intrat pe aleea care, din fericire, era în mod evident pustie.

Nu mai ploua, dar totul în jur era umed. Pe peretele maro-închis al casei umezeala se adunase sub forma unor fâșii mari și negre, pe scările de cărămidă din fața ușii toate micile adâncituri erau pline cu apă, pe coada lopeții sprijinite de perete atârnau picături tremurânde. Mi-am descheiat jacheta și am scos cheia ca să văd dacă azi aveam să reușesc să descui. S-a întâmplat însă la fel ca înainte, cheia a intrat, dar broasca mică în care ar fi trebuit să se învârtă părea blocată. M-am uitat spre drum. Nimeni. M-am apropiat atunci de tomberonul de lângă gard, am scos sacul negru pe jumătate plin dinăuntru și l-am pus jos, am luat recipientul în mâini și l-am ridicat în aer. Era mai greu decât crezusem și a trebuit să-l las jos de mai multe ori în drum spre casă. În continuare nu se vedea țipenie de om. Am zărit o mașină, dar nu era nimeni cunoscut în ea, așa că am cărat tomberonul de-a curmezișul gazonului și l-am pus sub fereastră. M-am urcat pe el, am ridicat geamul și mi-am băgat capul și umerii înăuntru. Senzația că pierdusem controlul, fiindcă nu puteam să știu dacă mă văzuse cineva, ci doar să privesc camera goală, întunecată și călduroasă din fața mea, m-a umplut de panică. M-am sucit și m-am zvârcolit încercând să înaintez și, după ce m-am strecurat pe jumătate înăuntru, m-am prins de țeava de metal a boilerului și am reușit să mă trag cu totul în încăpere.

Am sărit pe podea, mi-am dat jos cizmele, pe care le-am cărat în mână prin hol, dar le-am încălțat la loc pe

verandă, am deschis uşa şi am ieşit din nou în faţa casei. Îngrijorat şi încordat, m-am uitat în josul dealului. Nici o maşină, nimic. Totul avea să fie bine dacă tata nu se întorcea în următoarele două minute fiindcă uitase ceva sau se îmbolnăvise – ceea ce nu se întâmpla oricum niciodată, pentru că tata nu era nicicând bolnav!

Mi-a scăpat un mic ţipăt de bucurie. M-am grăbit să duc tomberonul la loc, am băgat sacul înapoi, l-am pliat peste margine şi m-am repezit iar către fereastră. Spre groaza mea, am observat că pubela lăsase urme în gazon, şi încă destul de adânci. Am dat cu mâna pe deasupra, încercând să potrivesc iarba în aşa fel încât să acopere porţiunile în care marginea tomberonului se adâncise în solul noroios. Apoi m-am îndreptat de spate şi mi-am studiat opera.

Oricum se vedea.

Dar, dacă n-aveai habar despre ce era vorba, probabil era mai greu să observi.

Tata observa tot. Avea să observe şi asta.

M-am ghemuit din nou, continuând să netezesc iarba.

Gata.

Acum arăta mai bine.

Dac-ar fi descoperit ce făcusem, puteam pur şi simplu să tăgăduiesc. Sigur nu şi-ar fi putut imagina că trăsesem tomberonul sub geam ca să mă caţăr pe el şi să intru în casă. Nu, dacă ar fi observat urma, ceea ce se întâmplase exact ar fi rămas pentru el un mister, un lucru cu totul de neînţeles şi, dac-aş fi negat cu o voce şi cu o expresie normală a feţei, n-ar fi avut nimic de care să se agaţe.

Mi-am şters mâinile murdare şi umede de coapse şi am urcat cu ghiozdanul în camera mea. Am deschis uşa de la dulap şi aveam de gând să mă îmbrac cu tricoul alb, gândindu-mă că lui Anne Lisbet i s-ar părea frumos, când mi-am dat seama că tata ar fi putut să mă întrebe de ce mă

schimbasem şi atunci aş fi intrat într-o situaţie fără ieşire. Aşa că am renunţat.

Am încuiat uşa casei pe dinăuntru, m-am urcat iar pe ţeava de la boiler, m-am răsucit, mi-am scos picioarele afară şi m-am lăsat cu grijă în jos, până când mi-am dat drumul la mâini şi am aterizat pe spate cu o bufnitură.

M-am ridicat rapid şi am luat-o iute către alee, ca şi cum nimic nu se întâmplase.

Acum nu se mai zărea nici o maşină. Ceva mai încolo, lângă intersecţie, stăteau John Beck, Geir Håkon, Kent Arne şi Øyvind Sundt. Când m-au văzut, au venit cu bicicletele spre mine. Am rămas pe loc, aşteptându-i.

– Ai auzit? a zis Geir Håkon, frânând în ultima secundă în faţa mea.

– Ce să aud?

– Un muncitor din Vindholmen a fost tăiat în două de un cablu de oţel în dimineaţa asta.

– Tăiat în două?

– Da, a spus John Beck. Cablul s-a rupt din cauza tensiunii în timpul unei remorcări. Unul dintre capete a lovit un om şi l-a tăiat în două. Mi-a povestit tata. Tuturor li s-a dat liber restul zilei.

Mi-am imaginat un om pe un remorcher, tăiat în două de la mijloc: jumătatea superioară, cu capul şi braţele, aşezată alături de jumătatea inferioară, cu picioarele.

– Tot nu ţi-ai umflat roţile de la bicicletă? m-a întrebat Kent Arne.

Am clătinat din cap.

– Poţi merge pe portbagajul meu, atunci.

– Eu mă duc la Geir, am spus. Voi unde mergeţi?

Geir Håkon a ridicat din umeri.

– Până la bărci – nu ştiu.

– Şi voi? s-a interesat Kent Arne.

– Până la cineva din clasă, să-i ducem temele.

–Cine anume, dacă nu te superi că te întreb? a vrut să ştie Geir Håkon.

–Vemund, am spus.

–Voi umblaţi cu *ăla*?

–Nu, am spus. Doar azi. Dar acum trebuie s-o iau din loc.

Am fugit în sus pe deal şi l-am strigat pe Geir, care a ieşit la scurt timp după aceea, cu un sendviş în mână.

Douăzeci de minute mai târziu, treceam iarăşi pe lângă B-Max, urmând o fâşie de teren drept care, imediat după colţ, începea să urce spre punctul cel mai înalt al cartierului, de unde pornea drumul spre zona în care se aflau casa lui Anne Lisbet, a lui Solveig şi a lui Vemund. Puteai să ajungi acolo şi dacă mergeai în direcţia opusă casei noastre, pentru că şoseaua care lega toate drumurile laterale şi toate complexurile de locuinţe din cartier forma un cerc, în care se înscria şi Ringvei, strada noastră tot circulară. Mai mult, principala şosea exterioară forma la rândul ei un cerc împrejurul întregii insule. Locuiam, aşadar, într-un cerc aflat într-un cerc aflat într-un cerc. La câteva sute de metri dincolo de supermarket cele două drumuri exterioare erau paralele, dar n-aveam cum să le vedem, fiindcă erau separate de un perete stâncos de vreo zece metri înălţime, încastrat într-un zid de cărămidă. Deasupra lui era un gard verde de sârmă, dincolo de care se întindea un povârniş stâncos şi abia după aceea venea drumul pe care mergeam noi acum. Dar, chiar dacă nu vedeam maşinile care treceau huruind sub noi, le auzeam. Sunetul pe care-l scoteau era incitant, aşa că am coborât până la gard. Mai întâi le auzeam ca pe o şoaptă slabă când veneau la deal dinspre benzinăria Fina; apoi zgomotul creştea constant, până când treceau în viteză pe sub noi, iar peretele de stâncă amplifica huruitul motorului.

Ne-am înţeles să aruncăm pietre în ele. Din moment ce nu vedeam maşinile, trebuia pur şi simplu să calculăm corect distanţa în funcţie de sunet. Am luat fiecare câte o piatră în mână şi am aşteptat maşina următoare. Pietrele erau mari, mai mari decât mâinile noastre, dar nu atât de grele încât să nu le putem azvârli peste gard, de unde cădeau drept în jos cei zece metri până la şosea. Geir a fost primul. A aruncat piatra chiar când maşina era sub noi şi a ratat, bineînţeles: am auzit pocnetul slab când bolovanul a aterizat pe asfalt şi s-a rostogolit în jos. Eu, când mi-a venit rândul, am azvârlit-o în schimb prea devreme; în clipa în care piatra a lovit carosabilul, maşina era, probabil, cam la cincizeci de metri distanţă.

Pe trotuar venea o doamnă cu câte o pungă de cumpărături în fiecare mână. S-a oprit şi a intrat în vorbă cu noi, deşi n-o mai văzuserăm până atunci.

–Ce faceţi voi acolo?

–Nu mare lucru, a răspuns Geir.

–Mai bine veniţi înapoi! a spus ea. Acolo e abrupt şi periculos.

S-a depărtat, dar nu ne-a scăpat din priviri, aşa încât am socotit că era mai bine s-o ascultăm şi am urcat înapoi.

Am mers ţinându-ne echilibrul pe bordură tot drumul până la Vemund. În faţa casei, sora lui se juca în genunchi într-o groapă de nisip. Avea o geacă impermeabilă galbenă, cizme albastre şi o lopăţică verde.

–Mergem mai întâi la Vemund? a zis Geir.

–Nu, am spus. Începem cu Anne Lisbet.

Mi se părea electrizant să-i aud numele, mă străbăteau furnicături când îl pronunţam.

–Ce-i? a spus Geir.

–Ce să fie?

–Aveai o voce ciudată.

–Ciudată? De unde! N-am absolut nimic.

După câțiva pași în susul drumului, unde, pe o latură, se prelingea în jos o peliculă de apă, atât de subțire încât părea mai degrabă că tremură decât că se scurge, am văzut latura mai scurtă a casei lui Anne Lisbet. Clădirea se afla în vârful dealului, în față avea gazon, iar în spate, niște copaci. La etajul cel mai de sus se vedea lumină la un geam – oare acolo să fie camera ei? Pe cealaltă parte a străzii erau casa lui Myrvang și cea în care locuia Solveig, iar mai jos, pădurea, verde, întunecată și umedă. Am trecut pe lângă ele. Șoseaua se termina într-o curbă de pietriș la lizieră, de unde pornea aleea către casa lui Anne Lisbet. Un felinar atârna deasupra ușii de la intrare.

– Suni tu? am spus când ne-am oprit în față.

Geir s-a ridicat pe vârfuri și a apăsat soneria. Inima îmi tremura. Au trecut câteva secunde, apoi mama ei a deschis ușa.

– Anne Lisbet e acasă? am întrebat.

– Da.

– Venim de la școală, a spus Geir. I-am adus temele.

– Ce frumos din partea voastră! a spus ea. Haideți înăuntru!

Avea părul blond și ochii albaștri, arăta altfel decât Anne Lisbet, dar era și ea plăcută vederii.

– Anne Lisbet! a strigat. Au venit niște colegi să te vadă!

– Vin! a strigat Anne Lisbet de sus.

– Nu e bolnavă? am spus.

Mama ei a scuturat din cap.

– Nu mai este. Am ținut-o încă o zi, să fim siguri.

– Aha!

Niște pași au răsunat pe scări, și apoi a apărut Anne Lisbet. Ținea un sendviș într-o mână și ne zâmbea cu gura plină.

– Salut!

– Am crezut că ești bolnavă, am spus eu.

–Ți-am adus temele, a adăugat și Geir.

Anne Lisbet purta o helancă albă cu model roșu și pantaloni albaștri. Pielea de deasupra buzelor îi era albă ca laptele.

–Vreți să ieșim să ne jucăm? a spus ea. Azi am stat în casă toată ziua. Și ieri la fel!

–Putem, am spus. Nu-i așa, Geir?

–Sigur.

Ea și-a luat cizmele albe și geaca roșie impermeabilă. Mama ei a urcat la etaj.

–Pa, mami! a strigat ea, fugind afară.

Am urmat-o.

–Ce să facem? a spus, oprindu-se la capătul porțiunii pietruite și întorcându-se brusc spre noi. Să mergem până la Solveig?

Asta am și făcut. Solveig a ieșit, iar Anne Lisbet a propus să jucăm elasticul, așa că eu și Geir am stat cu un elastic în jurul picioarelor, în timp ce Solveig și Anne Lisbet săreau și țopăiau ba înainte, ba înapoi, după complicatele modele pe care le stăpâneau la perfecție. Când mi-a venit rândul, Anne Lisbet mi-a arătat cum trebuia să fac. Și-a pus mâna pe umărul meu, și pe mine m-a străbătut un fior. Ochii negri îi străluceau. Râdea tare când nu-mi ieșea, și, ah! îi simțeam mirosul părului care mă atingea ușor pe față.

Era absolut minunat. Totul era absolut minunat. Deasupra noastră norii se strângeau, nuanțele de gri căpătaseră reflexe negru-albăstrui, cerul era ca un zid peste pădure, și în scurt timp a început să plouă. Ne-am pus glugile gecilor de fâș și am continuat să țopăim. Picăturile ne cădeau pe glugi și ni se scurgeau pe obraji, pietrișul ne scârțâia sub picioare, și felinarul atârnat în vârful stâlpului din curba pietruită s-a aprins dintr-odată. O clipă mai târziu, s-a auzit o mașină urcând dealul încet.

–E tata! a spus Anne Lisbet.

Mașina, un Volvo break, s-a oprit la capătul aleii, și din ea a ieșit un bărbat mare și puternic, cu barbă neagră. I-a făcut semn lui Anne Lisbet cu mâna, ea a luat-o la fugă spre el, el s-a aplecat și a îmbrățișat-o, apoi a intrat în casă.

–Noi luăm cina, a zis ea. Ce-am primit ca temă?

I-am spus. Ea a încuviințat din cap, și-a luat la revedere și a dispărut înăuntru.

–Și eu trebuie să plec, a spus Solveig cu ochii ei triști, strângând elasticul.

–Și noi.

Când am ajuns la intersecție, i-am propus lui Geir să alergăm tot drumul până la magazin, și așa am și făcut. Acolo, Geir a zis să n-o luăm pe strada Grevling și nici prin pădure ca să ajungem acasă, ci să urmăm șoseaua principală până la Holtet. Asta am și făcut. De la Holtet, o cărare urca agale la deal până la Ringveien, pe care am pornit spre casă. Dar, după ce merseserăm câțiva metri, s-a întâmplat ceva ciudat. Am văzut autobuzul coborând la vale. M-am întors instinctiv, și la fereastră, la doar câțiva metri de mine, la aceeași înălțime, era Yngve!

Ce naiba făcea acolo? Se ducea în oraș? La ora asta? Ca să facă ce?

–Era Yngve, am spus. În autobuz.

–A, da? a zis Geir fără interes.

Am traversat gazonul din fața casei care se înălța acolo și am luat-o iar pe drum.

–A fost super sus, la fete, a spus Geir.

–Da. Mai mergem și altă dată?

–Sigur. Dar n-ar fi mai bine să nu spunem nimănui nimic? Sunt fete.

–Ba da, normal.

Din vârful dealului am văzut că mașina tatei era parcată în fața casei. Și tatăl lui Geir sosise. Erau amândoi profesori și terminau serviciul mai devreme decât ceilalți părinți.

Mi-am adus aminte de tomberonul pe care-l folosisem ca să mă strecor în casă.

– Mai facem ceva? i-am spus. Mergem altundeva? Poate jos, la leagăn?

Geir a clătinat din cap.

– Plouă aşa de tare! Şi mi-e foame. O tai acasă.

– OK, am spus. Salut!

– Salut! a zis el, luând-o la fugă spre casa lor.

A trântit uşa atât de tare, încât geamul ei s-a zguduit. M-am uitat vizavi, la casa familiei Gustavsen. Era lumină în bucătărie. Se întorseseră acasă sau venise doar tatăl? Aveau garaj, aşa că era imposibil să-ţi dai seama dacă maşina lor era acolo sau în altă parte.

M-am răsucit şi m-am uitat în susul dealului. Tatăl lui Marianne a ridicat capacul tomberonului şi a aruncat înăuntru un sac înnodat la gură. Purta un jerseu şi nu era bărbierit. Arăta întotdeauna supărat, dar nu ştiu dacă era într-adevăr aşa, nu vorbisem niciodată cu el şi n-auzisem nimic despre el. Marinar fiind, era plecat o bună parte din an. Atunci când se întorcea, stătea numai acasă.

A închis uşa fără să mă observe.

Prin intersecţie a trecut o basculantă imensă, galbenă, cu nişte bolovani în remorcă. Pământul vibra sub ea, şi un fum gros ieşea din ţeava de eşapament din faţă.

Yngve îmi arătase o dată o poză a celui mai mare vehicul din lume. Se afla într-o carte despre proiectul Apollo, pe care el o împrumutase de la bibliotecă şi care relata despre lucrurile cele mai mari din lume. Autobasculanta din poză era special construită pentru a transporta rachete pe cei câţiva kilometri până la rampa de lansare. Dar, pe cât era de mare, pe atât mergea de încet, abia se târa, spunea Yngve.

Cea mai palpitantă era, totuşi, decolarea în sine. Aş fi putut să mă uit la nesfârşit la fotografiile cu acest subiect.

O dată văzusem aşa ceva la televizor. Te-ai fi aşteptat, poate, ca racheta să zvâcnească din loc cu o viteză incredibilă, dar nu se întâmpla aşa, dimpotrivă, primii metri se înălţa destul de încet; focul şi fumul împroşcate formau un fel de pernă sub ea, pe care părea să se odihnească preţ de o clipă înainte de a porni în sus, oarecum nesigur, cu o bubuitură puternică, audibilă de la mai mulţi kilometri depărtare. Apoi se ridica din ce în ce mai repede, până când prindea într-adevăr viteza pe care mi-o imaginasem, şi ţâşnea ca o săgeată sau ca un fulger pe cerul albastru-cristalin.

Uneori îmi imaginam o rachetă lansată din pădurea noastră. Ar fi putut fi construită în secret, în spatele unui munte, şi într-o bună zi am fi putut-o vedea cum se înalţă încet, încet deasupra copacilor, albă şi curată, în contrast cu verdele şi griul naturii, lăsând în urmă un nor de foc şi fum, şi apoi ar fi putut atârna deasupra lui o clipită înainte de a prinde viteză şi de a se ridica spre cer din ce în ce mai rapid, în vreme ce huruitul motoarelor uriaşe ne-ar fi cutremurat pereţii locuinţelor.

Era un gând frumos.

M-am grăbit spre casă, am traversat pietrişul din faţa uşii şi am deschis-o, apoi, tocmai când îmi scoteam ghetele pe preş, pe holul dinspre biroul lui a apărut deodată tata.

M-am uitat repede la el.

Nu părea din cale afară de supărat.

–Unde-ai fost? m-a întrebat.

–M-am jucat cu Geir.

–Nu asta te-am întrebat, a spus el. *Unde* ai fost?

–Am fost sus, la B-Max. În spatele magazinului.

–Aşa, a spus el. Ce-aţi făcut acolo?

–Nimic deosebit. Ne-am jucat.

–Trebuie să mai dai o fugă până la magazin. Nu mai avem cartofi. Crezi că te descurci să-i cumperi?

– Da, am spus.

Şi-a luat portofelul din buzunarul de la spate şi a scos din el o bancnotă.

– Vreau să-ţi văd buzunarele, a zis.

M-am ridicat, întorcând şoldul spre el. El mi-a dat bancnota.

– Pune-o în buzunar! a spus. Şi grăbeşte-te!

– În regulă.

S-a întors în birou, aşa că eu mi-am luat iar cizmele, am închis cu grijă uşa în urma mea şi am luat-o la fugă la deal.

Yngve a sosit acasă cu puţin înainte de cină şi a reuşit să intre în camera lui înainte să fim chemaţi la masă. Tata prăjise cotlete şi ceapă şi fiersese conopidă şi cartofi. Mama ne-a spus că o femeie mai în vârstă, doamna Hjellen, avea să vină la noi o dată pe săptămână pentru curăţenie şi că începea din această după-amiază. Ne-a povestit că o sunase de la serviciu şi părea drăguţă. Ştiam că tata nu vrea nici un ajutor la curăţenie, spusese asta o dată, dar acum nu scotea o vorbă, aşa că am presupus că trebuie să se fi răzgândit.

Am aşteptat-o cu nerăbdare. În puţinele dăţi când venea cineva în vizită la noi, era întotdeauna interesant, probabil pentru că musafirii din afară umpleau casa cu ceva nou şi diferit. Şi era şi faptul că ne băgau mereu în seamă, pe mine şi pe Yngve. „Deci ăştia sunt copiii voştri?“ spuneau dacă nu ne cunoscuserăm înainte sau „ce mari aţi crescut!“ dacă ne ştiau, şi, câteodată, se întâmpla să ne şi pună întrebări, de exemplu, despre şcoală sau despre fotbal.

După ce am terminat de mâncat, m-am furişat în camera lui Yngve. El a scos una dintre casete din suport – *Piledriver* a celor de la Status Quo – şi a dat drumul la muzică.

– Te-am văzut în autobuz azi, am spus. Unde te duceai?

–În oraș, a spus el.

S-a întins în pat și a început să răsfoiască o revistă.

–Ce făceai în oraș?

–Nu mă mai bate la cap! Trebuia să cumpăr o piesă pentru bicicletă.

–E *stricată*?

A dat aprobator din cap. Apoi s-a uitat la mine.

–Nu sufla o vorbă nimănui! Nici măcar mamei!

–Jur pe roșu! am spus.

–Am lăsat-o la Frank. Știi partea aia de care e prins ghidonul? Ei bine, s-a desprins. Dar tatăl lui mi-a promis că mi-o repară. Mă duc mâine după ea.

–Și dacă te-ar fi văzut tata în oraș? i-am spus. Sau dacă vreun cunoscut i-ar fi spus că te-a văzut?

Yngve a ridicat din umeri și a continuat să citească. M-am dus în camera mea. După o vreme, a sunat soneria. Am așteptat-o pe mama să ajungă în hol, înainte de a ieși din cameră. Imediat după aceea, o doamnă mai în vârstă, ușor rotofeie sau, mai degrabă, rotundă, cu păr cărunt și ochelari, a urcat scările.

–El e Karl Ove, a spus mama. Mezinul.

Am dat din cap. Ea mi-a zâmbit.

–Mă numesc doamna Hjellen, a spus. O să fim prieteni buni.

Și-a pus mâna pe umărul meu, și am simțit dintr-odată un fel de căldură în tot corpul.

–Cel mai mare, Yngve, e înăuntru, în camera lui, a zis mama.

–Să mă duc să-l chem? am întrebat.

Mama a clătinat din cap.

–Nu e nevoie.

A început să-i arate doamnei casa, și eu m-am întors în camera mea. Afară se lăsa seara. Ploaia răpăia încet pe acoperiș și pe zid. Jgheaburile gâlgâiau de apa învolburată, și picăturile mari care loveau în fereastră se prelingeau spre

pământ în traiectorii imposibil de prezis. Farurile unei maşini au luminat bradul de deasupra cutiei poştale. Era Jacobsen întorcându-se de la lucru. Cutiile verzi şi suportul metalic care le susţinea au lucit tăcut în lumină. „Nu, nu", păreau să spună. „Nu vrem lumină, nu vrem lumină." M-am întins în pat, gândindu-mă la Anne Lisbet. Mâine ar fi trebuit să mergem din nou la ea. Dar mai întâi aveam s-o văd la şcoală! Şi-mi era suficient s-o văd, nu-mi trebuia mai mult pentru ca bucuria să-mi inunde fiecare celulă a corpului. Într-o bună zi aveam s-o întreb dacă nu voia să fim împreună. Aveam să fiu în camera ei, şi ea, într-a mea. Deşi nu mi se dădea voie să-mi aduc vreun prieten în dormitor, ea avea să poată să vină, aş fi reuşit eu să găsesc o soluţie. Chiar dacă asta însemna că trebuie să ne strecurăm înăuntru prin ferestruica din beci!

M-am aşezat la birou, mi-am luat cărţile din ghiozdan şi mi-am făcut temele. Doamna Hjellen a plecat, apoi l-am auzit pe Yngve ducându-se în bucătărie. Era luni, şi în fiecare luni seara prinsese obiceiul să facă biscuiţi sau gofre. Stăteam şi eu în bucătărie cu mama, în vreme ce el cocea aluatul; era cald acolo, mirosul de biscuiţi sau gofre era plăcut, şi puteam povesti despre orice. Când Yngve termina, mâncam cu toţii biscuiţii cu unt topit şi brânză brună sau gofrele cu unt şi zahăr, care se topea şi el, şi beam ceai cu lapte. Din când în când, dar nu prea des, venea şi tata sus, dar, în marea majoritate a timpului, se întorcea destul de repede în biroul lui.

Mi-am făcut temele în grabă, pentru că ştiam literele, trebuia pur şi simplu să înşir cât mai multe, iar apoi m-am dus şi eu în bucătărie. Interiorul cuptorului era luminat. Yngve stătea cu mânecile suflecate şi cu un şorţ pe el şi mesteca într-un castron cu un polonic. Mama împletea.

–Termini în curând? am întrebat-o, aşezându-mă la locul meu.

–Într-o zi sau două, a spus ea trăgând de fir ca şi cum ar fi fost pe o barcă şi ar fi întins undiţa. Depinde de cât reuşesc să fac.

–Astăzi am fost cu Geir la Anne Lisbet şi la Solveig, am spus.

–Serios? a făcut mama. Cine sunt fetele astea? Sunt de la tine din clasă?

Am încuviinţat din cap.

–Ai început să te joci cu fetele acum? a spus Yngve.

–Da. Şi?

–Eşti îndrăgostit?

M-am uitat ezitând la mama, apoi la el.

–Cred că da, am spus.

Yngve a început să râdă.

–Ai doar şapte ani! Nu poţi fi îndrăgostit la şapte ani!

–Nu râde de el, Yngve! a zis mama.

Yngve s-a înroşit şi şi-a plecat concentrat privirea în castronul din faţa lui.

–Sentimentele sunt sentimente, indiferent că ai şapte sau şaptezeci de ani. Sunt la fel de importante, să ştii.

A urmat o pauză.

–Dar nu poate ieşi nimic din asta! a spus Yngve.

–Aici s-ar putea să ai dreptate, a zis mama. Dar asta nu te împiedică să nutreşti sentimente pentru alţii, nu?

–Şi tu ai fost îndrăgostit de Anne, am spus.

–Nu, n-am fost, a zis el.

–Aşa ne-ai spus atunci.

–Destul, destul! a spus mama. Cum te descurci cu aluatul, e gata în curând?

–Aşa cred.

–Pot să mă uit? a zis ea, ridicându-se şi lăsând lucrul de mână în coşul de la picioarele ei.

–Vrei să ungi tava, Karl Ove?

Mama a luat crăticioara cu untul topit de pe foc şi a dat-o deoparte, mi-a întins o pensulă, apoi a scos tava din

partea de jos a aragazului. Îți dădeai seama după culoare când untul era gata, în lichidul subțire și auriu se vedeau mai multe goluri și zone largi maro-deschis. Dacă-l încălzeai la foc mic, culoarea devenea mai densă și mai pură. Mi-am înmuiat pensula în el și l-am întins pe tavă. Untul doar ușor încălzit putea întări firele pensulei, așa că trebuia să tamponezi cu el mai degrabă decât să-l întinzi, în timp ce cu untul maroniu și nu așa de dens se lucra mai ușor. Mi-a luat zece secunde să termin de uns tava. M-am așezat la loc, și Yngve a început să dea formă biscuiților. Jos s-a auzit o ușă. În clipa următoare, pașii grei ai tatei au răsunat pe scară. M-am îndreptat de spate. Mama s-a așezat și ea, a lăsat împletitura în poală și s-a uitat spre ușă exact când tata a ajuns în prag.

– Văd că sunteți ocupați cu gătitul, a zis el, vârându-și degetele mari în găicile din talie ca să-și tragă pantalonii în sus. Să înțeleg că în curând e gata mâncarea?

– Mai durează un sfert de oră, a spus mama.

– Faci biscuiți, Yngve?

Yngve a încuviințat simplu din cap fără să-și ridice privirea.

– Bine, atunci, a spus tata.

S-a întors și a intrat în camera de zi. Podeaua a scârțâit tare sub greutatea lui. S-a oprit în fața televizorului și i-a dat drumul, așezându-se în fotoliul de piele maro.

Am recunoscut vocea de pe ecran: era domnul care prezenta emisiunea despre medicină. Avea un glas ușor răgușit, oarecum dogit, care ieșea dintr-o față dată mereu pe spate, ca și cum ar fi vorbit cu tavanul, în timp ce ochii săi priveau constant în jos, ca pentru a îndruma glasul către locul potrivit.

M-am ridicat și m-am dus și eu în camera de zi.

Pe ecran se vedea o rană deschisă cu piele, sânge și carne, înconjurată de un material albastru.

– E o operație? am spus.

– Exact, a zis tata.

– Pot să mă uit şi eu?

– Da, n-are ce să-ţi strice.

M-am aşezat pe marginea canapelei. Se vedea direct în interiorul corpului. Prins pe margini cu nişte cleme metalice, în el se căsca un soi de puţ. Înăuntrul lui se zăreau straturi de carne din care sângele părea să se fi scurs şi, jos în capăt, un organ lucios, ca o membrană, şi el pătat de sânge – toate într-o lumină puternică, aproape albă. O pereche de mâini în mănuşi chirurgicale scormonea întruna înăuntru. Din când în când, imaginea se mărea. Atunci devenea clar că despicătura aceea fusese făcută într-un om întins pe o masă, complet acoperit de un material albastru ca de plastic, şi că mâinile erau ale unui chirurg, aflat în centrul unui cerc de alţi cinci oameni, toţi îmbrăcaţi în verde. Cei doi din mijloc erau aplecaţi asupra corpului, sub o lampă ce aducea cu o şopârlă, iar ceilalţi trei ţineau tăvi cu instrumente chirurgicale şi diferite alte chestii pe care nu le mai văzusem.

Tata s-a ridicat.

– Nu sunt în stare să mă uit la aşa ceva, a zis el. Cum pot să dea asemenea emisiuni la televizor luni seara?

– Eu pot să stau până la capăt? am întrebat.

– Bine, a spus el, luând-o spre scări.

Membrana din partea de jos a corpului pulsa. A fost inundată de sânge, dar pe care a reuşit să-l împingă înapoi, ridicându-se parcă în acelaşi timp. Lichidul roşu a invadat-o din nou, ea l-a îndepărtat iar şi iarăşi a părut să se înalţe.

Brusc, mi-am dat seama că ceea ce vedeam era o inimă.

Era atât de îngrozitor de trist!

Nu pentru că inima bătea şi nu putea să scape, nu de asta. Ci pentru că era expusă astfel, căci ea trebuia să bată în secret, departe de privirea noastră, lucrul ăsta mi-era clar, şi, dacă te uitai cu atenţie, puteai pricepe de ce. Era un

animal mic, fără ochi, care ar fi trebuit să bată şi să zvâcnească doar pentru sine, adânc în pieptul nostru, ferit de ochii lumii.

Am continuat totuşi să mă uit. Emisiunile medicale făceau parte din programele TV pe care îmi plăcea cel mai mult să le urmăresc, mai ales în puţinele cazuri când arătau operaţii. Trecuse deja multă vreme de când mă hotărâsem ca, în viaţa mea adultă, să mă fac chirurg. Mama şi tata le povesteau uneori şi altora decizia mea, trebuie să fi fost amuzantă, deoarece eram aşa de mic, dar eu chiar vorbeam serios, asta voiam să fac când aş fi fost mare, să disec alţi oameni şi să-i operez. Deseori pictam sau desenam operaţii cu mult sânge şi cuţite, cu asistente medicale şi lămpi chirurgicale, şi mama mă întrebase în repetate rânduri de ce desenam atâta sânge şi dacă n-aş putea picta altceva, de pildă, case, iarbă sau soare, şi sigur că aş fi putut, dar nu asta *voiam* să fac. Ceea ce-mi plăcea erau scafandrii, vasele cu pânze, rachetele şi operaţiile, nu case, iarbă sau soare.

Pe vremea când Yngve era mic de tot şi familia noastră locuia la Oslo, el spusese o dată că, atunci când va fi mare, vrea să se facă gunoier. Bunica se amuza copios de ideea asta şi o pomenea des. În aceleaşi rânduri povestea şi că, în copilărie, tatăl meu voia să fie un om bun la toate. Şi asta o înveselea la fel de tare, uneori chiar îi dădeau lacrimile, deşi cu siguranţă spusese povestea de vreo sută de ori. Faptul că eu îmi doream să fiu chirurg nu părea la fel de amuzant, era altceva, dar eram şi mai mare decât fusese Yngve în vremea când zisese că el vrea să se facă gunoier.

Treptat, din corpul de pe masă au fost scoase toate clemele şi tuburile. Apoi în imagine a apărut realizatorul emisiunii, care a discutat despre ceea ce văzuserăm. M-am ridicat şi m-am întors la bucătărie, unde biscuiţii fuseseră scoşi din cuptor şi aşteptau să se răcească într-o tavă pusă pe aragaz, apa pentru ceai fierbea alături, într-o crăticioară,

iar mama aşeza pe masă farfurii, căni, cuţite şi un sortiment întreg de gustări de întins pe pâine.

A doua zi, temperatura a scăzut şi ploaia a încetat. Cizmele căptuşite de anul trecut îmi erau prea mici, şi mama mi-a adus nişte şosete groase pe care să le încalţ în cizmele de cauciuc. Jacheta albastră de fâş încă îmi venea, aşa că am luat-o pe mine pentru prima dată de iarna trecută. Şi mai era şi un fes albastru, pe care, de îndată ce ieşeam afară din casă, mi-l trăgeam atât de tare pe ochi, încât părea să aştearnă un văl negru deasupra câmpului meu vizual. Anne Lisbet purta şi ea o geacă albastru-deschis – dintr-un material neted şi lucios, spre deosebire de al meu, care era mai mat şi mai aspru –, o căciuliţă albă de sub care îi ieşea părul negru, eşarfă albă, pantaloni albaştri şi o pereche de cizme roşii noi-nouţe. Stătea într-un grup de fete şi nu mi-a aruncat nici măcar o privire când m-am uitat la ele.

Culoarea gecii ei era incredibil de frumoasă.

Voiam şi eu una exact la fel.

După ce am ajuns la şcoală şi toată lumea şi-a lăsat deoparte ghiozdanele în şir, l-am convins pe Geir să mă ajute să le smulgem fetelor căciulile de pe cap. El trebuia s-o ia pe a lui Solveig, eu, pe a lui Anne Lisbet. Ea stătea cu spatele la mine şi, când i-am tras-o de pe creştet, s-a întors ţipând. Am aşteptat până ochii ei i-au întâlnit pe ai mei, apoi am luat-o la fugă. Nu alergam atât de repede încât să nu mă poată ajunge, dar nici atât de încet încât să-şi dea seama că o aşteptam.

Paşii ei au răsunat pe asfalt chiar în spatele meu.

Şi apoi m-a cuprins cu braţele!

Ah! Ah! AH!

Minunata ei geacă groasă s-a lipit de mine, ea mi-a zâmbit, strigând „dă-mi-o, dă-mi-o!", iar eu n-am mai fost în stare să prelungesc momentul ridicând căciula deasupra

capului, bucuria dinăuntrul meu era mult prea intensă, aşa că i-am întins-o pur şi simplu şi am rămas nemişcat, privind-o cum şi-o pune şi pleacă.

Dar apoi s-a întors şi mi-a zâmbit!

Şi ochii ei, o, Doamne, atât de negri şi frumoşi, scânteiau! Era ca şi cum aş fi intrat într-o zonă luminoasă şi strălucitoare care făcea toate lucrurile din afara ei să pălească şi să-şi piardă semnificaţia. A sunat de intrare, am mers încolonaţi pe scări şi prin hol, ne-am aşezat în bănci şi ne-am scos cărţile. Eu făceam ceea ce mi se spunea, ascultam atunci când trebuia să ascult, pălăvrăgeam ca de obicei, îmi desenam epavele scufundate şi scafandrii înotând, îmi mâncam sendvişul şi îmi beam laptele, jucam fotbal în pauze, stăteam în autobuz lângă Geir şi cântam în drum spre casă, alergam la vale pe ultima porţiune de stradă, prin mijlocul mulţimii de copii, cu ghiozdanul legănându-mi-se în spate, prezent în fiecare clipă cu trupul şi cu sufletul, dar în acelaşi timp absent, pentru că în mine se născuse brusc un cer nou, sub a cărui boltă chiar şi cele mai familiare gânduri şi activităţi păreau noi.

Când ne-am dus în ziua aceea la Anne Lisbet, am găsit-o în mijlocul unui grup de copii în curba din faţa casei. Două dintre fete învârteau mecanic o coardă care lovea pământul ca un bici, iar celelalte se strecurau înăuntrul ei pe rând, sărind de câteva ori şi ieşind apoi ca să facă loc următoarei fete. Anne Lisbet purta aceeaşi căciulă şi aceeaşi eşarfă şi ne-a zâmbit când ne-am oprit în faţa lor.

– Haideţi şi voi! ne-a spus.

Ne-am aşezat la rând. Îmi doream nespus s-o impresionez şi să mă inserez în spaţiul tremurând pe care coarda îl forma în aer, însă n-am apucat să fac decât două sărituri înainte ca sfoara să-mi atingă piciorul, aşa că am ieşit din joc. Geir, care nu-şi putea controla prea bine mişcările corpului şi căruia membrele îi zburau în toate

părțile haotic, s-a descurcat surprinzător de bine. Hop, hop, hop, hop, hop! – după care s-a aruncat înainte cu o forță și cu o încăpățânare așa de mari, încât a fost nevoit să facă câțiva pași în plus ca să nu se împiedice, ca un alergător care se azvârle cu toată viteza spre banda de la sosire.

Acum Anne Lisbet avea să creadă că Geir e mai bun decât mine.

Tristețea acestui gând mi s-a evaporat însă în clipa următoare, căci a venit rândul ei. A sărit repede în coardă și a început să danseze în interior ca un virtuoz desăvârșit – își muta greutatea când pe un picior, când pe altul, privind direct spre cer, ca și cum capul ei n-avea nici o legătură cu ceea ce făcea corpul. Dar, în timp ce sărea afară, fără să mai fie nevoită să se concentreze, eu am fost cel căruia i-a aruncat o privire și i-a surâs. „Ai văzut?" spunea zâmbetul ei. „Ai văzut ce-am făcut acum o clipă?"

Apa care umplea gropile cele mai mari din jur era aproape galbenă. Băltoacele mai mici aveau culoarea gri-verzui, ca pietrișul de pe margini, doar că puțin mai deschisă. Și, desigur, mai strălucitoare. Dinspre pădurea de dedesubt răzbătea susurul unui pârâu. Se auzea și un huruit de motor. Nu umblasem niciodată prin împrejurimile acelea, așa că m-am dus la marginea curbei să mă uit în jos. De la casa de deasupra mea, situată la liziera pădurii, se prăvălea un perete de stâncă lat și destul de abrupt. Sub el se afla o mlaștină galbenă, în spatele căreia creștea un desiș de pini. Printre trunchiurile lor am văzut o baracă vopsită în verde și un generator galben. El scotea huruitul ăla.

Dintr-odată, cineva a pornit un picamer. Nu vedeam cine, dar sunetul monoton, sacadat, învelit parcă în țăcănitul aproape melodic de metal care izbește roca, era inconfundabil, îl știam pe dinafară.

M-am întors şi l-am văzut pe Geir dând din cap, în ritm cu plesnetul corzii, fiindcă urma rândul lui. Dar de data aceasta nu i-a ieşit, piciorul i s-a poticnit de la început şi a venit târându-şi picioarele înspre mine, în timp ce fetele care ţineau coarda şi-au reluat mişcările monotone. În spatele lui a început să sară Anne Lisbet. Îndată ce s-a poziţionat înăuntru însă, sfoara a lovit-o peste braţ. A părut aproape c-o făcuse intenţionat.

–Vii cu mine, Solveig? a spus.

Solveig a dat aprobator din cap şi a ieşit din rând. Amândouă s-au apropiat de noi.

–Ce facem acum? a întrebat Anne Lisbet.

–Vreţi să mergem să căutăm sticle? am spus eu.

–Da, da, hai! a zis Geir.

–Unde? Unde sunt sticle? a vrut să ştie Anne Lisbet.

–De-a lungul drumului principal, i-a răspuns Geir. Şi în pădurea din spatele locului de joacă. Printre barăci. Uneori, şi la Nabben. Dar nu toamna, în orice caz.

–La staţia de autobuz, am adăugat eu. Şi sub pod.

–O dată am găsit o *plasă* întreagă plină cu sticle, a spus Geir. În şanţul de lângă magazin. Le-am dus la reciclat şi am primit pe ele patru coroane!

Solveig şi Anne Lisbet l-au privit impresionate. Dar chestia asta cu sticlele fusese ideea mea! Mie-mi trecuse prin cap, nu lui Geir!

Fără să-mi dau seama, o porniserăm la vale. Cerul era cenuşiu ca cimentul uscat. Nici o adiere de vânt nu atingea copacii, stăteau cu toţii nemişcaţi şi tăcuţi, cufundaţi în sine. Doar pinii rămăseseră la fel de deschişi, de liberi şi de întorşi spre cer ca totdeauna. Parcă se odihneau. Brazii erau cei care se cufundau în sine, absorbiţi de propriul întuneric. Arborii foioşi, cu tulpinile lor subţiri şi ramurile înclinate în toate direcţiile, păreau nervoşi şi vigilenţi. Stejarilor vechi, care creşteau risipiţi pe panta către care ne îndreptam acum, de cealaltă parte a drumului, nu le era

frică, erau doar singuratici. Dar ştiau să-şi îndure singurătatea, se aflau acolo de atâţia ani şi aveau să mai fie încă multă vreme de acum înainte.

– Uite o conductă pe sub şosea! a spus Anne Lisbet, arătând spre panta care cobora pe lângă drum.

Era acoperită de pământ negru, proaspăt aşternut, pentru că nici o floare nu răsărise încă din el.

Ne-am dus să vedem. Aşa şi era: pe sub drum trecea o conductă din beton, cu un diametru ceva mai mare de un metru.

– Aţi mers vreodată printr-o conductă? am întrebat.

Ceilalţi au scuturat din cap.

– Intrăm acum? a propus Geir.

S-a aplecat, cu o mână pe marginea ţevii, scrutând întunericul din interior.

– Şi dacă ne înţepenim înăuntru? a zis Solveig.

– *Noi* o să mergem, am spus. Voi vă puteţi duce în celălalt capăt să ne aşteptaţi.

– Aveţi curaj? a zis Anne Lisbet.

– Bineînţeles, a răspuns Geir şi s-a uitat la mine. Cine o ia primul?

– Te las pe tine, am spus.

– Bine, a zis el, aplecându-se şi strecurându-se în conductă.

Mi-am dat seama că era prea joasă ca să poţi sta drept în interior, dar nu atât de îngustă încât să trebuiască să te târăşti. După câteva secunde de răsucire, corpul lui Geir a dispărut cu totul. M-am uitat la Anne Lisbet, m-am aplecat şi mi-am băgat capul înăuntru. Un miros putred, ca de sol mucegăit, mi-a izbit nările. Mi-am proptit coatele de fundul ţevii şi mi-am strecurat corpul înainte ca un vierme. După ce am intrat cu totul, m-am ridicat cât am putut şi, împingând cu antebraţele, genunchii şi picioarele în pereţii de ciment, am înaintat în întuneric. Pe primii

metri l-am zărit pe Geir în faţa mea ca o umbră, dar apoi întunericul a devenit foarte dens, şi el a dispărut.

– Eşti acolo? am strigat.

– Da, a răspuns el.

– Ţi-e frică?

– Puţin. Ţie?

– Da, un pic.

Dintr-odată, totul a început să vibreze. O maşină sau un camion trecea probabil pe deasupra noastră. Dacă se spărgea conducta? Dacă se lăsa în jos, strivită, iar noi rămâneam blocaţi?

O uşoară senzaţie de panică mi-a stârnit tremurături în vârfurile degetelor. Ştiam senzaţia, putea să apară atunci când urcam un munte, şi dintr-odată îmi era imposibil să mă mişc. Speriat de moarte, rămâneam complet imobil, incapabil să înaintez sau să mă întorc, ştiind totodată că nu puteam ieşi din încurcătură decât mişcându-mă. Şi totuşi nu mă puteam urni din loc, trebuia s-o fac, dar nu puteam, trebuia, dar nu puteam, trebuia, dar nu puteam.

– Îţi mai e frică? i-am spus lui Geir.

– Puţin. Ai auzit maşina? Mai vine una!

Conducta s-a zguduit din nou, uşor.

Am rămas complet nemişcat. În mai multe locuri era apă, şi pantalonii începuseră deja să mi se îmbibe.

– Văd lumină! a spus Geir.

Mă gândeam la greutatea enormă care apăsa asupra unei conducte de doar câţiva centimetri grosime. Inima îmi bătea nebuneşte. Apoi am simţit nevoia bruscă să mă ridic. Impulsul acesta a crescut sălbatic în mine, ciocnindu-se însă de certitudinea că n-aveam cum, pentru că pereţii conductei îmi înconjurau trupul. Nu mă puteam mişca.

Uneori se întâmpla ca Yngve să se cocoaţe pe mine când stăteam în pat, sub plapumă. Mă ţinea atât de strâns încât nu puteam face nici o mişcare. Plapuma mi se strângea pe piept, îmi imobiliza mâinile, picioarele mi-erau

strivite de greutatea corpului lui şi de pilotă. Yngve făcea asta pentru că ştia că nu uram nimic mai tare pe lume, ştia că, după câteva secunde de captivitate, intram în panică, îmi adunam toate forţele în încercarea de a mă elibera, iar dacă nu reuşeam, dacă eram complet blocat, începeam să ţip din toţi rărunchii. Răcneam întruna, ca posedat de demoni, şi poate chiar eram posedat, de demonul fricii – nu mă puteam elibera, rămăsesem prizonier, blocat definitiv, şi ţipam până nu mai aveam aer.

Acum simţeam aceeaşi senzaţie strecurându-mi-se în inimă.

Nu mă puteam mişca.

Panica creştea.

Ştiam că nu trebuie să mă gândesc că nu mă pot ridica, ci doar să înaintez în patru labe, şi atunci totul avea să se rezolve. Dar nu eram în stare. Singurul lucru la care mă puteam gândi era că mi-e imposibil să mă mişc.

–Geir! am strigat.

–Aproape c-am ieşit! mi-a strigat el, la rându-i. Unde eşti?

–M-am blocat!

Preţ de câteva secunde s-a lăsat liniştea. Apoi Geir a strigat:

–O să vin să te ajut! Trebuie doar să ies şi după aceea mă întorc.

Panica era aproape ca o răsuflare, fiindcă acum părea să-mi fi părăsit corpul. Mi-am mişcat mai întâi antebraţele şi apoi m-am târât în genunchi. Spatele gecii de fâş mi se freca de peretele conductei. La doar câţiva centimetri deasupra mea erau tone de pietre şi pământ. M-am oprit. Picioarele şi braţele mi se făcuseră ca de cârpă. M-am întins pe burtă.

Ce aveau să creadă acum Anne Lisbet şi Solveig despre mine?

Of, oooof!

Apoi panica m-a cuprins din nou. Nu mă mai puteam mişca. Eram blocat înăuntru. Nu mă mai puteam mişca! Eram blocat! Nu mă mai puteam mişca!

Undeva, în întunericul din faţa mea, a tremurat ceva. O haină se freca de ciment. Am auzit respiraţia lui Geir, inconfundabilă, pentru că răsufla deseori pe gură.

Şi iată-l, alb la faţă în întuneric.

–Te-ai înţepenit? m-a întrebat.

–Nu.

M-a apucat de mâneca hainei şi m-a tras spre el. M-am îndreptat puţin de spate şi am întins mai întâi un braţ, apoi pe celălalt, un genunchi, apoi pe celălalt. Geir s-a dat înapoi, ţinându-mă tot timpul de mâneca fâşului, şi, deşi nu el mă trăgea înainte, pentru că mă târam de fapt singur, mie mi s-a părut că totuşi el era motorul, şi vederea feţei lui albe, ascuţită ca botul unei vulpi şi neobişnuit de concentrată, m-a făcut să nu mă mai gândesc la conductă, la întuneric şi la faptul că nu mă puteam mişca, şi astfel am reuşit să avansez, încet-încet, pe fundul umed de beton, care se deschidea din ce în ce mai mult la culoare, până când picioarele lui Geir au ieşit din gaură, trăgându-i şi corpul după ele, iar eu am putut să scot capul la lumina zilei.

Anne Lisbet şi Solveig stăteau una lângă alta la ieşire şi mă priveau.

–Te-ai blocat? m-a întrebat Anne Lisbet.

–Da, am spus. Puţin. Dar m-a ajutat Geir.

Geir şi-a frecat mâinile una de alta ca să şi le cureţe, apoi şi-a scuturat genunchii pantalonilor. M-am îndreptat de spate. Spaţiul de sub cerul cenuşiu părea imens. Toate contururile erau extrem de clare.

–Coborâm până la Micul Hawaii? a zis Geir.

–Grozavă idee! am spus.

Era minunat să alergi printre copacii din pădure. Suprafaţa apei din micul iaz era complet neagră, şi copacii se înălţau neclintiţi de pe cele două insuliţe. Am sărit

fiecare pe insula noastră. Eu cu Anne Lisbet pe una, Solveig şi Geir, pe cealaltă.

Buzele lui Anne Lisbet fremătau; se deschideau şi se schimbau cu cea mai mare uşurinţă într-un zâmbet, uneori parcă de capul lor atunci când ochii îi rămâneau nemişcaţi. Păreau să se supună până şi celui mai neînsemnat impuls al gândurilor. Dacă îi trecea ceva prin minte, buzele roşii şi moi i se alungeau peste dinţii albi şi tari, urmate câteodată de un strigăt sau o licărire de fericire în ochi, iar altă dată fără legătură cu nimic.

–Sunteţi marinari, a spus ea brusc. Şi vă întoarceţi acasă la noi. Nu ne-am văzut de mult timp. Ne jucăm jocul ăsta?

Am încuviinţat din cap. Geir a făcut la fel.

Ele două au sărit pe mal şi au intrat în pădure.

–Acum puteţi veni! a strigat Anne Lisbet.

Am acostat, am sărit pe uscat şi am pornit spre ele. N-am fost însă suficient de rapizi, fiindcă Anne Lisbet a bătut nerăbdătoare din picior, după care a luat-o ea însăşi la fugă direct spre mine şi, când m-a ajuns, m-a cuprins cu braţele, lipindu-şi obrazul de al meu.

–Mi-a fost dor de tine, a spus ea. O, scumpul meu soţ! Apoi a făcut un pas înapoi. Încă o dată!

Am alergat către iaz, am sărit pe una dintre insuliţe, am aşteptat până Geir a ajuns pe cealaltă şi apoi am reluat mişcările, doar că de data asta am fugit cât am putut de repede spre fete.

Anne Lisbet m-a cuprins iar în braţe.

Inima îmi bătea, căci nu stăteam doar în iarba de pe solul pădurii, cu cerul înalt deasupra mea, stăteam şi înăuntrul sufletului meu, privind către ceva luminos, deschis şi fericit.

Părul ei mirosea a mere.

Prin materialul gros al gecii îi simţeam corpul. Obrazul neted şi rece i se lipise de al meu, aproape radiind.

Am jucat jocul de trei ori, apoi am intrat mai adânc în pădure. După doar câțiva metri, o potecă o lua în jos, și, cum acolo creșteau mai mult foioase, pământul era acoperit de frunze roșii, galbene și maro, adunate într-un covor care înconjura scoarța golașă a trunchiurilor. Un pârâu susura în apropiere, și pădurea se îngusta într-o cărare care cobora abrupt spre șoseaua principală, pe care n-am văzut-o până n-am ajuns la câțiva metri deasupra ei.

De cealaltă parte se întindea un câmp, tot în pantă, iar dincolo de el strâmtoarea Tromøya, gri ca lutul, spre deosebire de cerul care se deschidea peste ea, o idee mai luminos.

Mașinile treceau repede pe drum, așa că am ținut calea pe lângă șanțul de pe margine. Sticlele pe care obișnuiam să le găsim aici erau mereu noi și goale, în timp ce sticlele din pădure erau deseori acoperite de iarbă uscată și de frunze care se lipiseră de ele, uneori chiar și de insecte mici, iar când le ridicai era ca și cum ai fi ridicat un bulgăre de pământ.

În ziua aceea însă n-am găsit nici o sticlă. După ce am ajuns la casa lui Larsen, o clădire dărăpănată, aproape în ruină, care fusese cândva parte a unei ferme, dar care acum zăcea în paragină într-un colț, înghesuită între pădure și drum, al cărei proprietar era profesor la aceeași școală ca tata și, dacă era să dăm crezare zvonurilor, venise beat la serviciu de mai multe ori, am traversat șoseaua și am urmat drumul de pietriș la vale, spre Gamle Tybakken. Între timp căutam sticle, dar cu tot mai puțină tragere de inimă. Curând am ajuns la o zonă rezidențială. Case vechi, albe, fuseseră construite în fundul unor grădini vechi, pline de pomi fructiferi și de arbuști cu fructe de pădure. Faptul că nuanțele erau atât de clare pe cărarea pe care mergeam – toate frunzele erau fie de un galben strălucitor, fie de un roșu stacojiu și perfect mate în lumina discretă, gri și rece – îmi dădea impresia că mă plimb pe fundul unei

cutii de conservă, cu cerul pe post de capac şi dealurile care se înălţau pe toate laturile în loc de pereţi.

După câteva sute de metri, am trecut pe lângă o proprietate întinsă, al cărei gazon se aşternea până la marginea pădurii din depărtare. Casa din vârf era surprinzător de mică în comparaţie cu dimensiunile terenului. Spre ea ducea o alee îngustă de pietriş, şi ne-am oprit chiar lângă cutia poştală de la capătul ei, pentru că, în apropierea casei, lângă un pârâu lat care venea învolburat dinspre pădure, am văzut o doamnă în vârstă care trăgea de trunchiul unui copac înţepenit în albie.

Era cam de trei ori mai mare ca ea şi înconjurat de o coroană de ramuri subţiri.

Ea ne-a observat la un moment dat, pentru că, în clipa următoare, s-a îndreptat de spate, s-a uitat spre noi şi ne-a făcut semn cu mâna. Nu ca să ne salute însă, fiindcă mâna îi era îndreptată către sine; voia, aşadar, să ne ducem la ea.

Am luat-o la fugă din toate puterile în sus pe aleea de pietriş, apoi peste gazonul umed şi moale, şi ne-am oprit în faţa ei.

– Păreţi puternici, a zis ea. Credeţi că puteţi ajuta o bătrânică? Aş fi vrut să scot copacul ăsta din pârâu, dar s-a înţepenit prea tare.

Măguliţi, ne-am pus pe treabă. Geir a intrat cât a putut de departe în apă şi a apucat o creangă, eu am făcut acelaşi lucru pe cealaltă parte, iar Anne Lisbet şi Solveig s-au apucat să tragă de trunchi. La început, arborele nu s-a clintit, dar apoi Geir a strigat „heirup! heirup!", ca să ne opintim toţi odată şi, puţin câte puţin, am reuşit să-l scoatem. După ce l-am eliberat, curentul l-a împins spre partea noastră, dar l-am ţinut strâns şi l-am tras cu totul pe mal.

– Ah, ce bine! a spus bătrâna. Mulţumesc foarte mult! N-aş fi reuşit niciodată singură, vă daţi seama.

Ce puternici sunteţi! Aţi făcut o treabă bună. Dacă mă aşteptaţi, vă aduc ceva în semn de mulţumire.

A pornit cu capul plecat spre casă şi a dispărut în spatele uşii.

– Ce credeţi c-o să ne dea? am spus.

– Poate nişte biscuiţi, a zis Geir.

– Sau o pungă cu brioşe, a fost de părere Anne Lisbet. Bunica are mereu prin casă, pentru orice eventualitate.

– Eu cred că o să primim mere, a spus şi Solveig.

Şi, când am auzit-o, am fost de acord cu ea, fiindcă pe partea cealaltă a aleii de pietriş era plin de meri.

Însă, când bătrâna a ieşit din casă, păşind cocoşată spre noi, nu părea să aducă ceva. Oare nu găsise nimic potrivit?

– Poftim! a spus ea. Aveţi aici un mic semn de mulţumire pentru ajutorul vostru. Cine vrea să-l ţină? E pentru voi toţi.

Şi ne-a întins o monedă. Cinci coroane.

Cinci coroane!

– Pot s-o ţin eu, am spus. Mulţumim mult.

– Eu sunt cea care trebuie să vă mulţumească, a spus bătrâna. La revedere!

Emoţionaţi, am alergat la vale. Am luat-o automat pe drumul pe care veniserăm, discutând ce să facem cu banii. Eu şi Geir voiam să mergem imediat la magazin şi să cumpărăm ceva bun cu ei. Anne Lisbet şi Solveig voiau şi ele să-şi ia dulciuri, dar nu imediat, fiindcă în curând era ora cinei şi trebuiau să plece acasă. Ne-am pus de acord să păstrăm banii până a doua zi.

Sus, de unde începea cărarea lor, Anne Lisbet şi Solveig au luat-o înspre casă. Eu şi Geir am mers mai departe pe drumul principal, spre magazin. Când ne-am văzut în faţa lui, n-am mai putut să aşteptăm aşa cum promiseserăm; moneda de cinci coroane parcă ne ardea buzunarul, încât nu ne mai puteam gândi la altceva. Era pur şi simplu imposibil să avem răbdare până a doua zi, aşa că am fost de acord

să cumpărăm dulciurile acum şi să le punem deoparte, ca să le surprindem pe Anne Lisbet şi pe Solveig cu ele.

Zis şi făcut.

Dar abia cumpăraserăm dulciurile şi o porniserăm înapoi, că ne-a ajuns din urmă tatăl lui Geir, la volanul „broscuţei" lor. S-a oprit lângă noi, s-a aplecat peste scaunul din dreapta şi a deschis uşa.

– Urcă! a zis el.

– Poate să vină şi Karl Ove?

– Nu, astăzi nu, nu mergem acasă, ci în oraş. Altă dată, Karl Ove!

– Bine, a spus Geir. S-a întors spre mine şi mi-a şoptit la ureche, în felul lui teatral: Nu te atinge de dulciuri!

Am încuviinţat din cap şi am rămas complet nemişcat până când el s-a suit în spate şi maşina a luat-o din loc. Apoi am luat-o la fugă spre bordura de piatră dintre străzi, am sărit peste ea, am alergat în jos pe pantă până la terenul de joacă, am trecut pe lângă maşina hârbuită, peste terenul de fotbal, prin pădure şi pe malul mlaştinii. Exact înainte să pot fi zărit din casă, m-am oprit şi mi-am pus toate dulciurile, care până atunci fuseseră într-o pungă, în cele patru buzunare ale gecii. Am aruncat punga şi am ieşit în fugă pe stradă, pe o latură a casei noastre – la fereastra camerei de zi scânteia o lumină –, intrând apoi pe alee. Maşina tatei era acolo, şi, lipită de perete, la locul ei obişnuit, stătea şi bicicleta lui Yngve!

Piesa mică de metal care susţinea ghidonul avea un alt luciu, mult mai intens, decât metalul din jur. Oare putuse să-i scape tatei un asemenea detaliu?

Am deschis uşa şi am intrat. Dacă ar fi apărut, mi-aş fi atârnat jacheta în cuier, ca de obicei. Dacă ar fi rămas în birou sau sus, în camera de zi, aş fi suit în geacă, aş fi ascuns dulciurile în cameră şi aş fi coborât din nou cu buzunarele goale. Dacă ar fi venit atunci şi m-ar fi întrebat

de ce urcasem cu geaca pe mine, i-aş fi spus că mă trecuse foarte tare la baie şi nu mai putusem aştepta.

Înăuntru era o linişte de mormânt.

Ba nu, se auzea ceva. Tata era sus, în camera de zi.

Mi-am scos cu grijă încălţările, am traversat holul, am urcat scările şi am intrat în baie. Mi-am desfăcut fermoarul, mi-am scos puţa afară şi m-am uşurat. Am tras apa, m-am spălat pe mâini, le-am şters şi, înainte de a deschide uşa, am aşteptat ca susurul toaletei să înceteze. Am aruncat o privire furişă în camera de zi – nimic –, m-am dus în camera mea, am dat plapuma la o parte, mi-am deşertat buzunarele de dulciuri, le-am acoperit cu plapuma şi după aceea am ieşit pe hol.

– Karl Ove, tu eşti? a spus tata din camera de zi.

– Da, am răspuns.

A ieşit.

– Unde-ai fost?

– La Gamle Tybakken cu Geir.

– Ce-ai făcut acolo?

Avea buzele strânse, ochii, reci.

– Nimic deosebit, am răspuns, încercând să par cât mai vesel. Am umblat prin zonă.

– De ce ai geaca pe tine?

– Mă trecea foarte tare la baie. O dau jos acum.

Am luat-o înspre scări, iar el s-a întors în camera de zi. Mi-am agăţat haina în cuier şi am urcat repede înapoi; nu-mi plăcea gândul că dulciurile stăteau acolo, nepăzite. Am aprins lampa mică şi rotundă de metal de pe birou, şi becul ei lung şi subţire a umplut spaţiul gol în care era cuibărit cu lumina lui galbenă. M-am aşezat pe pat şi am netezit plapuma peste dulciuri.

Ce să fac acum?

Eram străbătut de sentimente contradictorii. Pe de o parte îmi venea să plâng, pe de alta, pieptul stătea să-mi explodeze de bucurie.

Am scos o carte despre spațiul cosmic pe care o primise cândva tata și pe care îmi dăduse voie s-o iau din biblioteca lui ultima dată când fusesem bolnav. Era plină de desene despre cum își imaginau oamenii că vor arăta în viitor călătoriile în spațiu. Echipamentele astronauților, formele rachetelor și suprafețele planetelor erau schițate sumar.

Pe hol s-au auzit pașii tatei.

A deschis ușa și s-a uitat la mine.

N-a dat vreun semn că voia să intre sau să spună ceva.

Am închis cartea și m-am îndreptat de spate. Am aruncat o privire grăbită către dulciuri.

Era imposibil să observi că le pitisem sub plapumă.

– Ce-ai acolo? a spus tata.

– Unde? am zis. La ce te referi? N-am nimic.

– Sub plapumă.

– N-am nimic sub plapumă!

El s-a uitat la mine, apoi s-a dus la pat și a dat plapuma la o parte.

– Mă minți, băiete? a spus. Îl minți pe tatăl tău?

M-a apucat de ureche și mi-a răsucit-o.

– N-am vrut! am spus.

– De unde ai primit dulciurile? De unde ai avut bani să le cumperi?

– Mi i-a dat o bătrână! am spus, începând să plâng. N-am făcut nimic rău.

– O bătrână? a spus tata, răsucindu-mi mai tare urechea. De ce ți-ar da ție bani o bătrână?

– Au! Au! am strigat.

– Taci din gură! M-ai mințit, nu-i așa?

– Da, dar n-am vrut!

– Uită-te la mine când îți vorbesc! Ai mințit?

Am ridicat capul și m-am uitat la el. Ochii lui mă fulgerau mânioși.

– Da, am zis.

–Şi acum spune-mi de unde ai făcut rost de bani! S-a înţeles?

–Da, dar chiar i-am primit de la o bătrână! Am ajutat-o cu toţii!

–Care toţi?

–Eu, Geir şi A...

–Tu, Geir şi mai cine?

–Nimeni. Doar eu şi Geir.

–Mincinos mic ce eşti! Treci încoace!

Mi-a răsucit iar urechea, trăgându-mă totodată de mână, obligându-mă să mă ridic.

Plângeam în hohote, şi am simţit că mi se golesc toate măruntaiele.

–Jos, în biroul meu, a spus el, fără să-mi dea drumul la ureche.

–N-am... făcut... nimic rău, am spus. Am... primit... primit... banii.

Tata a împins prima uşă aşa de tare, încât s-a lovit de perete. M-a târât după el şi m-a trântit pe podea. Acolo mi-a dat drumul.

–Cum ai făcut rost de bani? Să nu îndrăzneşti să mă minţi!

–Am ajutat... o bătrână.

–Cum aţi ajutat-o?

–Era un... copac. Un copac... înţepenit în pârâu. L-am scos... de acolo.

–Şi v-a dat bani pentru asta?

–Da.

–Câţi?

–Cinci coroane.

–Minţi, Karl Ove! De unde ai luat banii?

–NU MINT! am strigat.

Mâna lui s-a ridicat şi m-a plesnit peste obraz.

–Nu striga! a scrâşnit el şi s-a îndreptat de spate. Dar există un mod de a afla adevărul, a continuat. Am s-o sun

pe bătrânica aceea şi am s-o întreb dacă-i adevărat. S-a uitat drept la mine când a spus asta. Unde locuia?

–La... Gamle Ty...bakken.

S-a îndreptat spre telefonul de pe birou, a ridicat receptorul şi a format un număr, cu receptorul lipit de ureche.

–Da, bună ziua! a spus el. Numele meu este Knausgård. E vorba despre fiul meu. Spune că a primit cinci coroane azi de la dumneavoastră. E adevărat?

A urmat o pauză.

–Nu? Nu v-au vizitat azi doi băieţi? Nu le-aţi dat cinci coroane? A, da, înţeleg. Mă scuzaţi de deranj! Mulţumesc mult. La revedere!

A pus receptorul înapoi în furcă.

Nu-mi venea să cred ce auzisem.

Tata s-a uitat la mine.

–N-a văzut nici urmă de băieţi. Şi, în orice caz, n-a dat nimănui cinci coroane.

–Dar e adevărat! Am *primit* cinci coroane.

El a clătinat din cap.

–Femeia mi-a spus altceva. Aşa că destul! Gata cu minciunile! De unde ai primit banii?

M-a podidit un nou val de lacrimi.

–De... la... bătrâna... aceea! am spus în şoaptă.

Tata s-a uitat la mine.

–N-ajungem nicăieri aşa, a spus el. Te duci chiar acum şi arunci dulciurile la gunoi. Şi apoi rămâi în camera ta tot restul serii. O să am eu o discuţie cu Prestbakmo.

–Dar nu sunt ale mele! am spus.

–Nu sunt ale tale? N-ai susţinut tu sus şi tare că ai primit cinci coroane? Acum nu mai sunt ale tale?

–Sunt şi ale lui Geir, am spus. Nu le pot arunca.

Cu gura pe jumătate deschisă şi privirea furioasă, tata s-a holbat la mine.

–Ai să faci cum îți spun! a zis el într-un final. Acum nu vreau să mai aud NICI O vorbă de la tine. S-a înțeles? Furi, minți și, pe deasupra, ești sfidător! Gata! Treci la etaj!

Cu el pe urmele mele, m-am dus în camera mea, am adunat toate dulciurile și le-am aruncat în coșul de gunoi din bucătărie, după care m-am întors în dormitor.

În toamna și iarna aceea ne-am dus la Anne Lisbet și la Solveig cât am putut de des. Ne jucam orbecăind prin întuneric, în timp ce picăturile de ploaie luceau pe gecile noastre de fâș în lumina lanternelor care trimiteau fascicule înguste scânteietoare în pădurea din josul caselor, stăteam în camerele lor, desenând și ascultând muzică, ne duceam la fabrica de ambarcațiuni și la debarcaderul mare, sus, pe dealul din spatele ei, unde nici unul dintre noi nu fusese înainte, și coboram în pădure, mai jos de pod, lângă fundațiile imense de beton.

Într-o sâmbătă ne-am dus până la groapa de gunoi secretă. Fetele au fost la fel de entuziasmate ca și noi, iar eu și Geir am adus de acolo patru scaune și o masă, o lampă și un dulap și le-am aranjat ca într-o cameră de zi, și era extraordinar, pentru că stăteam în pădure, în lumina soarelui, și totodată într-o cameră de zi – dar și pentru că eram împreună cu Solveig și Anne Lisbet.

Fiorul pe care-l simțeam privind-o nu-mi trecuse nici un pic, era atât de frumoasă că-mi pierdeam răsuflarea. Cu geaca ei groasă bleu, din materialul acela lucios, cu căciula albă, cu fâșia de blană de pe marginea cizmelor, cu fața ei care, câteodată, din cine știe ce motiv, se uita urât la noi, cu zâmbetul strălucitor ca mii de milioane de diamante.

După ce a început să ningă, hoinăream în căutarea unor locuri potrivite de pe care să putem sări, să ne dăm drumul la vale sau în care să săpăm gropi. Obrajii ei calzi,

roşii în momentele acelea, mirosul blând, dar inconfundabil, al zăpezii, care se schimba în funcţie de temperatură, dar care plutea oricum pretutindeni în jurul nostru; toate posibilităţile care existau. Într-o zi, ceaţa stătea parcă lipită de copaci, aerul era plin de burniţă, şi noi purtam haine de fâş care se frecau atât de puţin în contact cu zăpada, încât alunecam pe ele ca nişte foci. Am urcat până în vârful povârnişului, eu m-am întins cu faţa în jos, Anne Lisbet s-a suit în cârca mea, Solveig în a lui Geir, şi ne-am lăsat să lunecăm pe burtă până la capătul pantei. A fost cea mai frumoasă zi din viaţa mea. Ne-am dat pe derdeluş de nenumărate ori. Senzaţia picioarelor care-mi cuprindeau spatele, felul în care ea se ţinea de umerii mei, chicotele pe care le scotea când prindeam viteză, rostogolurile incredibile când ajungeam jos şi ne tăvăleam prin zăpadă cu braţele şi picioarele încâlcite – totul în timp ce ceaţa rămânea nemişcată între brazii umezi, verde-închis, şi burniţa ni se aşternea ca o peliculă subţire pe feţe.

Am descoperit multe locuri noi în iarna aceea, precum pădurea de foioase din josul şoselei care înconjura cartierul şi de deasupra benzinăriei Fina – două locuri care mai înainte fuseseră complet separate în mintea noastră, dar pe care dintr-odată am ajuns să le asociem. Drumul vechi de pietriş care ducea acolo şi pe a cărui ultimă porţiune o luam când ne duceam la Fina avea, de asemenea, o bucată superioară, unde locuiau copii pe care nu-i întâlniserăm niciodată înainte şi care aveau, în plus, şi un teren de fotbal în pădure, mic, desigur, dar cu porţi adevărate. Sau drumul de dincolo de casele lui Anne Lisbet şi Solveig, unde locuinţele construite cel mai sus se aflau la doar o aruncătură de băţ de ale lor. Dag Magne, care era în clasa noastră, s-a dovedit a fi vecinul lui Solveig. Faptul că stăteau atât de aproape unul de altul era surprinzător, pentru că ei ţineau de două lumi diferite şi îi despărţea o fâşie de pădure. Probabil pădurea fusese cea care ne înşelase.

N-avea mai mult de douăzeci sau treizeci de metri lățime în zona aceea, dar era atât de radical diferită de case, încât distanța devenea, în percepția noastră, de câteva sute de metri. Lucrul acesta era valabil în tot cartierul, ba chiar și la groapa de gunoi, căci, dacă veneai pe șosea dinspre Færvik și n-o coteai la vale, la dreapta, pe drumul care ducea la Hove, ci continuai drept înainte – lucru pe care nu-l făcea aproape nimeni –, ajungeai imediat acolo. Iar dacă o luai la dreapta în capătul porțiunii lungi și drepte, pe drumul de la est de școală, trebuia să mai parcurgi doar câteva sute de metri până când groapa de gunoi se deschidea în toată splendoarea ei printre copaci. Zone care fuseseră anterior izolate pentru noi, ca niște lumi independente, au devenit brusc interconectate. Oare câtă lume știa că lacul Tjenna era situat chiar lângă lacul Gjerstad? La care se putea ajunge pe jos de la Sandum, aflat exact pe partea cealaltă a insulei! Sau pe un drum lateral care se desprindea din șoseaua spre școală?

O altă surpriză era faptul că doamna Hjellen, menajera, locuia împreună cu soțul ei în casa de lângă Anne Lisbet. Nu aveau copii, ea era mereu bucuroasă de vizitatori, așa că mă duceam acolo atât de unul singur, cât și împreună cu ceilalți trei. Când făcea curățenie la noi acasă, îi povesteam de toate, chiar și lucruri pe care nu i le spusesem mamei sau tatei. Ea a fost cea care m-a învățat cum să deschid ușa din față cu cheia primită – trebuia ca, imediat după ce-o vârai în broască, s-o tragi *foarte puțin* în afară și abia *apoi* s-o răsucești.

Tot doamnei Hjellen m-am confesat și în ziua când una din pietrele pe care obișnuiam să le aruncăm periodic în mașinile de pe drumul de sub noi și-a nimerit în cele din urmă ținta. Eu o aruncasem. Ne aflam lângă gardul viu, Geir tocmai ratase o aruncare, și eu am ridicat o piatră, așteptând să sosească o nouă mașină. Pietroiul era mai mare ca mâna mea și așa de greu, încât mai mult l-am

împins decât l-am aruncat. O maşină venea în curbă, huruind pe porţiunea dreaptă de şosea. Acum!

Bolovanul a zburat prin aer. În clipa când mi-a scăpat de sub mână, am ştiut că avea să nimerească. Dar că bufnitura în capota maşinii avea să sune aşa de tare... ei bine, asta nu prevăzusem. După cum nu prevăzusem nici că, în secunda următoare, frânele aveau să scârţâie, iar roţile blocate, să derapeze pe asfaltul de dedesubt.

Geir m-a privit cu ochi speriaţi.

– Hai să ne cărăm!

S-a căţărat pe brânci printre stânci, s-a năpustit peste drum, a urcat micul dâmb şi a dispărut.

Eu am rămas neclintit. Pur şi simplu n-am fost în stare să mă mişc. Eram prea speriat. Chiar şi când am auzit portiera închizându-se, motorul pornind şi maşina îndreptându-se – mi-am dat seama imediat – spre mine, nu m-am putut urni din loc.

După o jumătate de minut, maşina a apărut pe şosea. Cu lacrimile curgându-mi pe obraji şi cu genunchii tremurând în aşa hal, încât abia mă mai ţineam pe picioare, am văzut cum s-a oprit la trei metri deasupra mea. Şoferul n-a deschis încet portiera ca să iasă, ci aproape a smuls-o din ţâţâni şi a sărit afară, roşu de furie.

– Tu ai aruncat cu piatra? a strigat el, îndreptându-se deja spre pantă.

Am dat aprobator din cap.

M-a prins de ambele braţe şi m-a scuturat.

– Îţi dai seama că aş fi putut muri? Era suficient ca piatra să lovească parbrizul! Pricepi? Şi, oricum, maşina e DISTRUSĂ! Ştii cât costă să îndrepţi capota? A, o să te coste scump!

Apoi mi-a dat drumul.

Plângeam, aşa că nu vedeam nimic.

– Cum te numeşti? m-a întrebat.

– Karl Ove, am spus.

–Şi numele de familie?

–Knausgård.

–Locuieşti aici?

–Nu.

–Unde atunci?

–Pe Nordåsen Ringvei.

El s-a îndreptat de spate.

–Mai stăm noi de vorbă, a zis el. Sau, mai degrabă, mai stau eu de vorbă cu tatăl tău.

A urcat panta din câţiva paşi cu picioarele lui lungi, a intrat în maşină, a trântit din nou tare portiera şi a pornit cu o smucitură în susul dealului.

M-am aşezat pe pământ plângând în hohote. Nu mai era nici o speranţă.

O clipă mai târziu, Geir m-a strigat de pe terenul de alături. A coborât în fugă, punându-mi o mulţime de întrebări despre ce se întâmplase şi ce spusesem. Ştiam că se bucură că eu eram cel care aruncasem piatra şi că îmi dădusem numele. Dar voia să ştie mai ales de ce nu fugisem. Doar avuseserăm timp suficient să scăpăm basma curată. Dacă aş fi luat-o la fugă, şoferul nu m-ar fi ajuns din urmă şi n-ar fi aflat niciodată că eu îl lovisem.

–Nu ştiu, am spus, ştergându-mi lacrimile. Dar n-am putut. Dintr-odată, n-am putut să mă mai mişc.

–O să le spui alor tăi? m-a întrebat el. Aşa ar fi cel mai bine. Dacă le spui adevărul, o să se supere, dar o să le treacă. Dacă nu le spui nimic, şi tipul sună, o să fie mai rău.

–N-am curaj, am răspuns. Nu pot să le spun.

–I-ai zis cum îl cheamă pe taică-tu?

–Nu. I-am zis numai cum mă cheamă pe mine.

–Dar tu nu apari în cartea de telefon! a zis el. Aşa că o să trebuiască să-l sune pe taică-tu. Numai că nu i-ai spus cum îl cheamă!

–Nu, am zis, cu un licăr de speranţă.

–Atunci nu trebuie să le spui, a zis Geir. Poate nu se întâmplă nimic!

Când am ajuns acasă, doamna Hjellen era deja acolo. A văzut că plânsesem şi m-a întrebat ce păţisem. Am rugat-o să promită că nu va spune nimănui. A promis, aşa că i-am povestit. Ea m-a mângâiat pe obraz şi mi-a spus că lucrul cel mai înţelept ar fi să le povestesc chiar eu părinţilor. Dar n-aveam curaj, i-am explicat, aşa că povestea a rămas în aer. În zilele următoare, de fiecare dată când suna telefonul, îngheţam de groază, într-un fel cum nu mi se mai întâmplase vreodată. O mare de întuneric s-a abătut asupra acelor zile. Şoferul însă nu mai suna, de fiecare dată era altcineva, şi începusem deja să cred că totul se va şterge şi va dispărea de la sine.

Dar chiar atunci a sunat.

S-a auzit telefonul, şi tata a vorbit din biroul lui. Au trecut cam trei minute înainte să deslușesc un clinchet ce semnala faptul că pusese receptorul în furcă. Apoi a venit pe scări cu paşi hotărâţi şi plini de fermitate şi s-a dus în cameră la mama. Vocile de acolo, dinăuntru, s-au auzit tare. Eu stăteam în pat, plângând. Câteva minute mai târziu, uşa camerei mele s-a deschis, şi au intrat amândoi. Aşa ceva nu se mai întâmplase până atunci. Aveau feţele mohorâte şi grave.

–Karl Ove, am primit chiar acum un telefon de la un bărbat, a spus tata. Mi-a povestit că ai aruncat cu un pietroi în maşina lui şi că i-ai distrus capota. Aşa este?

–Da, am spus.

–Cum ai putut FACE aşa ceva? a izbucnit el. Ce naiba e în capul tău? Ai fi putut să-l omori. Înţelegi? Înţelegi cât de serioasă e situaţia, Karl Ove?

–Da.

–Dacă piatra ar fi nimerit parbrizul, a zis şi mama, ar fi putut să derapeze de pe drum sau să intre în altă maşină. Ar fi putut să moară.

–Știu, am spus.

–Acum trebuie să plătesc reparațiile. Vor fi câteva mii bune de coroane. Și ăștia sunt bani pe care nu-i avem! a spus tata. De unde să-i luăm?

–Nu știu.

–Of, copil blestemat! a exclamat el, întorcându-se cu spatele.

–Și, pe deasupra, nu ne-ai spus nimic, a continuat mama. A trecut mai mult de o săptămână. Trebuie să ne anunți dacă se întâmplă așa ceva, înțelegi? Promite-mi că așa vei face!

–Promit, am răspuns. Dar i-am spus doamnei Hjellen.

–Doamnei *Hjellen*? a spus tata. Și nouă, nu?

–Nu.

El s-a uitat la mine cu privirea lui glacială, supărată.

–De ce ai făcut așa ceva? a zis mama. Cum de ți-a venit să arunci cu pietre în mașini? Doar știai că e periculos.

–Păi nu credeam c-o să le nimerim.

–C-o să le nimeriți? a repetat tata. Ați fost mai mulți?

–A fost și Geir. Dar eu am aruncat piatra care a lovit mașina.

–Se pare că trebuie să am o discuție și cu Prestbakmo, a zis tata, uitându-se la mama, și s-a întors spre mine. Ești pedepsit să stai în casă azi și în următoarele două seri. Nu mai primești bani de buzunar săptămâna asta și săptămâna viitoare. Ai priceput?

–Da.

Apoi au ieșit.

Totul a trecut. A trecut și asta – intervalul dintre eveniment și dezvăluirea lui, atunci se căscase o întunecime înspăimântătoare în care totul părea normal la suprafață, fără să fie, de fapt. În care totul tremura în spatele aparenței neclintite a normalității de zi cu zi. Cam cu un an în urmă, o situație asemănătoare mă făcuse să fug de acasă. Atunci de vină fusese un cuțit, nu o piatră. Toți ceilalți

copii primiseră bricege de cercetaşi, numai eu, nu. Eram prea mic şi prea iresponsabil. Dar apoi, într-o zi, cu un gest ce semănase cu o ceremonie, tata îmi dăduse pe neaşteptate unul, spunând că avea încredere în mine. Îmi ascunsesem dezamăgirea că, de fapt, îmi luase un cuţit de fete, că cercetaşul din imaginea de pe teacă era echipat cu fustă, nu cu pantaloni – acestea erau detalii pe care nu te puteai aştepta să le observe un adult –, şi lăsasem bucuria de a avea un briceag să mă copleşească, pentru că acum puteam tăia, ciopli, reteza şi arunca împreună cu ceilalţi. Nu trebuia decât să ţin teaca departe de ochii lor. Chiar în ziua aceea am sculptat o sabie împreună cu Leif Tore – o bucată lungă de lemn pe care am ascuţit-o la un capăt ca o suliţă şi o bucată scurtă din care mi-am făcut mâner. Cu săbiile în mână, ne plimbam prin tot cartierul. Am descoperit două fete, fiecare cu un cărucior de jucărie pentru păpuşi, le-am urmărit pe furiş o vreme, apoi am trecut la atac, imaginându-ne că suntem piraţi, că păpuşile sunt nave, şi înfigând de mai multe ori săbiile în acoperişurile de piele ale cărucioarelor. Fetele au început să ţipe, noi ne-am retras, ele au ameninţat că o să ne spună, nouă începuse să ne fie teamă pentru ceea ce făcuserăm, aşa că nu le-am pierdut din ochi. Mai întâi s-au dus acasă la ele, apoi au ieşit şi au pornit spre Gustavsen şi spre casele noastre. Înspăimântaţi de posibilele consecinţe, ne-am decis să fugim de acasă. Am urcat dealul, am intrat în pădurea de pe culme şi am mers cât mai departe, adică până la ţancurile de stâncă de unde se vedea lacul Tjenna. Nici Leif Tore, nici eu nu mai fuseserăm pe aici înainte. Eram departe de casă, şi m-am gândit că am putea să dormim acolo şi să ne continuăm drumul mâine. Ne-am aşezat pe marginea peretelui de stâncă şi ne-am uitat în jur. Soarele din spatele nostru era la apus, iar peisajul care ni se dezvăluia părea parcă poleit în lumina lui. Am zăbovit cam o jumătate de oră, apoi Leif Tore a spus că vrea

acasă. Îi era foame. Am încercat să-l conving, doar fugiserăm, asta însemna că nu ne puteam întoarce, dar el o ţinea pe-a lui, nu voia să doarmă sub nici o formă afară, şi gata, aşa că am pornit înapoi. Când am sosit, tata mă aştepta în grădină. M-a apucat tare de braţ şi m-a tras de ureche până în camera mea, de unde am fost pedepsit să nu mai ies. Briceagul mi-a fost confiscat, deşi nu de el mă folosisem, ci de o sabie. Adulţii nu înţelegeau diferenţa. A sfâşia ceva cu cuţitul era de neconceput. Sabia era de lemn, cu ea luptaserăm, aşa că pe ea ar fi trebuit să mi-o confişte. Dar el mi-a luat cuţitul. I-am auzit pe ai mei discutând despre asta. „Poftim", zicea tata, „uită-te la teacă, e complet distrusă!" Se referea la toate găurile pe care le făcusem pentru a ascunde faptul că cercetaşul avea pe el fustă, nu pantaloni, şi pe care el le lua drept semn al dezinteresului şi al imaturităţii mele. În timp ce stăteam în seara aceea pedepsit în camera mea, l-am văzut pe Leif Tore jucându-se afară. Primise o bătaie de la tatăl lui şi atât. Nu se sinchisea de bătăi.

Dar şi asta a trecut. Toate au trecut. Fetele au primit cărucioare noi pentru păpuşi, şoferul a căpătat o capotă nouă, pedeapsa a luat sfârşit, eu aveam iar bani de buzunar, seara, drumul din faţa casei era plin de copii, iar pădurea de mai jos era mereu accesibilă, zi şi noapte, iarnă şi primăvară. Anne Lisbet şi Solveig nu coborau niciodată aici, întotdeauna urcam noi până la ele, şi astfel făceam parte din două lumi: una, în faţa casei noastre, unde ne amestecam în cetele de copii care ieşeau în fiecare seară şi jucau fotbal sau născoceau jocuri pe stradă, construiau adăposturi din ramuri de pin în pădure, umblau haihui şi scotoceau fiecare colţişor al cartierului, iar când venea gerul, se dădeau cu patinele pe lacul Tjenna, unde sunetul minunat al lamelor ce hârşâiau gheaţa se răsfrângea în dealurile joase de pe margini şi fiecare zi era plină de o bucurie intensă; alta, acolo sus, la ele, unde totul semăna

cu ce aveam acasă, pentru că şi aici era plin de copii care se avântau în tot ce te puteai avânta, jucând şi ei fotbal pe stradă sau adunându-se să se joace în întuneric, sărind şi ei coarda sau elasticul, patinând, la rândul lor, când apele îngheţau sau mergând la schi când ningea. Totul semăna însă numai la suprafaţă, pentru că, în fond, era ceva deosebit. Bucuria ţinea acolo de altceva, nu de ceea ce făceam, ci de persoanele cu care ne petreceam timpul. Şi era atât de puternică, încât dăinuia deseori chiar când nu stăteam cu ele. De pildă, în vreo seară când jucam tenis de masă în garajul lui Dag Lothar, când ne furişam printre barăcile de lângă vreun drum nou prin pădure, când stăteam în camera lui Geir şi jucam şah chinezesc, când mă dezbrăcam lângă pat, atunci gândul putea să-mi zboare la Anne Lisbet, şi prezenţa ei mă copleşea uneori cu o asemenea forţă, încât dintr-odată ameţeam de fericire şi de dor. Nu doar pentru ea simţeam ceea ce simţeam, ci şi pentru mama ei frumoasă şi pentru tatăl ei lat în umeri, care era scafandru şi care avea câteva tuburi galbene de oxigen în baia de la subsol, şi pentru fratele şi sora ei mai mici, pentru toate camerele din casa lor şi pentru mirosul plăcut care le umplea. Pentru lucrurile din camera ei, atât de diferite de cele din camera mea – multe păpuşi şi multe haine pentru ele, o sumedenie de lucruri roz şi cu volane. Şi mai erau lucrurile pe care le făceam împreună, amplificate şi iluminate de bucuria şi nerăbdarea ei. Mai ales la şcoală se întâmpla asta, unde ne ţineam la distanţă unul de altul până când o anumită situaţie ne aducea împreună, bunăoară când, în cercul în care jucam ineluş-învârtecuş, ea îmi dădea mie inelul, sau când, la podul de piatră, mă prindea şi mă strângea în braţe, sau când alergam eu după ea la leapşa, iar ea încetinea voit ca s-o pot prinde cu uşurinţă. Ah, dac-ar fi fost după mine, aş fi alergat toată viaţa după Anne Lisbet, doar ca să reuşesc în cele din urmă s-o îmbrăţişez!

*

Aveam de unde să știu că nu va dura?

Nu, n-aveam. Credeam că va ține la nesfârșit. A venit primăvara, și, cu ea, o ușurare: într-una din zile, mi-am pus adidașii cei noi, și simplul fapt de a alerga în ei după ce fusesem înfundat în cizme o jumătate de an mi-a dat senzația că zbor. Pantalonii și gecile groase de fâș, care ne făceau mișcările greoaie și incomode, au fost înlocuiți cu pantaloni și jachete subțiri. Mănușile, fularele și căciulile au trecut la păstrare. Schiurile, patinele, săniile și boburile au ajuns în boxe și garaje, bicicletele și mingile de fotbal au fost scoase afară, iar soarele, care de atâta timp spânzura jos la orizont, cu razele abia perceptibile, s-a înălțat tot mai mult cu fiecare zi, devenind deodată atât de fierbinte, încât gecile cu care ne îmbrăcam dimineața rămâneau împăturite în ghiozdan când reveneam de la școală în miezul zilei. Dar cel mai evident semn că venise primăvara era mirosul de proaspăt care s-a răspândit în săptămânile acelea în tot cartierul. Serile reci, întunericul albăstrui, frigul care se înălța din șanțurile unde dăinuiau încă resturile troienelor de zăpadă, tari ca gheața și împănate cu pietriș, zumzetul continuu al vocilor de copii alergând pe drum după vreo minge, pedalând în susul și în josul șanțurilor sau făcând scheme cu bicicleta pe trotuar – totul deborda de vioiciune și ușurință; nu se putea să nu alergi, să nu pedalezi, să nu strigi, să nu râzi, cu nările invadate de mirosul pătrunzător, dar bogat, de iarbă arsă care plutea peste tot împrejur. Uneori urcam dealul în fugă ca să privim flăcările mici, dense, semănând cu niște valuri portocalii, aproape umede în intensitatea culorii scoasă în evidență de înserare, păzite de o mamă sau de un tată mândru, deseori cu greblele pe umăr și cu mănuși în mâini, ca niște cavaleri ai clasei de mijloc. Câteodată se făceau chiar focuri de tabără, unde erau arse toate resturile care se adunaseră în grădină pe parcursul iernii.

Ce era atât de special la foc?

Era atât de străin aici, atât de primitiv, încât nu-l puteai asocia cu împrejurimile în care apărea: ce căuta focul lângă rulota lui Gustavsen? Lângă excavatorul de jucărie al lui Anne Lene? Lângă mobilierul de grădină, îmbibat de apă și ars de soare, al lui Kanestrøm?

Se întindea în sus spre cer în toate nuanțele lui de galben și roșu, mistuia crengile cu trosnete, topea plasticul sfârâind, ardea când ici, când colo, după tipare complet imprevizibile, la fel de frumoase pe cât erau de uimitoare, căci ce sens aveau ele în aceste seri obișnuite ale anilor '70 din viața norvegienilor de rând?

O altă lume ieșea la iveală odată cu focul și dispărea odată cu el, lumea apei și a aerului, a pământului și a pietrei, a soarelui și a stelelor, a cerului și a norilor, a tuturor lucrurilor vechi care se găseau pretutindeni și care fuseseră dintotdeauna aici și la a căror prezență oamenii nu se mai gândesc. Dar focul *venea*, îl puteai vedea. Și, dacă apucai să-l vezi o dată, nu te mai puteai opri și-l observai peste tot, în toate sobele și șemineele, în fabrici și hale industriale, în mașinile care treceau pe străzi sau care se opreau, seara, în garaje ori în fața caselor; focul ardea și în ele. Mașinile erau și ele primitive. Acest arhaism venerabil exista de fapt în toate obiectele, de la casele din cărămidă sau lemn până la apa care intra prin țevi și se scurgea afară din ele, dar, din moment ce, pentru fiecare generație, totul se întâmplă pentru întâia oară și din moment ce generația anilor '70 rupsese cu precedenta, faptul acesta rămânea undeva în abisurile conștiinței, dacă mai rămânea și acolo, pentru că, în mintea noastră, nu doar noi, oamenii anilor '70, eram moderni, și împrejurimile noastre erau, la rândul lor, moderne. Iar sentimentele care palpitau în fiecare dintre noi, cei care trăiam acolo serile acestea de primăvară, erau niște sentimente moderne, fără vreun

alt trecut în afară de al nostru. Iar pentru aceia dintre noi care eram încă, la vremea aceea, copii, ele erau complet lipsite de trecut. Totul se întâmpla pentru prima dată. Nu ne gândeam niciodată la faptul că trăirile erau şi ele vechi, poate nu chiar la fel de vechi ca apa sau pământul, dar cam de o vârstă cu omenirea. Nu, de ce-am fi făcut-o? Sentimentele care ne umpleau pieptul, care ne făceau să strigăm şi să ţipăm, să râdem şi să plângem, nu erau decât ceva ce ne aparţinea, ceva ce ne făcea să fim aşa cum eram, tot aşa cum frigiderul avea o lumină care se aprindea atunci când uşa era deschisă sau cum casele aveau o sonerie care ţârâia atunci când cineva o apăsa.

Credeam oare cu adevărat că va dura?

Da, chiar credeam.

Dar n-a durat. Pentru că, într-o zi, spre sfârşitul lunii aprilie, i-am spus lui Anne Lisbet că trecem pe la ea după şcoală, iar ea mi-a răspuns că nu se poate.

– De ce? am întrebat.

– Am alţi musafiri.

– Pe cine? am spus, gândindu-mă că era poate vreun unchi, vreo mătuşă sau vreo altă rudă.

– E secret, a spus ea, zâmbind poznaş.

– Cineva din clasă? Marianne, sau Sølvi, sau Unni?

– E secret, a repetat ea. Nu puteţi veni. Pa, pa!

M-am dus la Geir şi i-am povestit totul. Ne-am înţeles să mergem până la ele şi să le spionăm. După ce orele s-au terminat şi ne-am lăsat ghiozdanele acasă, am urcat pe celălalt drum ce ducea către ele, am tăiat-o prin şantierul din pădurea de mai jos de cartierul lor, unde fundaţiile noilor case fuseseră deja construite, ne-am strecurat printre copaci şi, trecând prin mlaştină, am ajuns până la curba dintre casele lor.

Nu era nimeni acolo.

Să fi stat înăuntru?

De sunat nu puteam suna, pentru că n-ar fi trebuit să fim acolo. Am mers mai la vale. Lui Geir i-a venit ideea genială să sune la uşa lui Vemund. Acesta a ieşit în prag cu o expresie prostească pe faţa-i rotofeie. Da, fetele tocmai coborâseră dealul cu puţin timp în urmă.

Singure?

Nu, împreună cu alţi doi copii.

Cu cine?

Vemund nu văzuse.

Băieţi sau fete?

Băieţi, i se păruse lui. Bănuise că eram noi, din moment ce ne petreceam atâta timp aici, dar acum îşi dădea seama că fuseseră alţii!

A râs. Geir a râs şi el.

Cine puteau fi cei doi?

Şi ce făceau împreună cu ele?

– Hai să le căutăm! am propus eu.

– Dar n-au vrut să ne vadă, a replicat Geir. Nu mai bine mergem la Vemund un pic?

M-am uitat la el cu ochi mari.

– Bine, cum vrei tu, a cedat el.

– Nu le spune nimic celorlalţi! i-am zis lui Vemund.

A încuviinţat din cap, iar noi doi am trecut prin curtea lui şi am luat-o în jos pe drum.

Unde s-ar fi putut duce?

Din câte ştiam, s-ar fi putut duce până departe în vale, la magazin. Dar ceva îmi spunea că se ţineau undeva aproape de casă. Am luat-o pe drumul din josul locuinţei lor. Ar fi trebuit să fie uşor să-i vedem şi să-i auzim, doar erau patru persoane.

– Să urcăm pe aici? i-am spus lui Geir, oprindu-mă la intersecţia în care drumul se bifurca: o latură ducea către Dag Magne, cealaltă, către ele.

Geir a ridicat din umeri.

Am urcat panta uşor înclinată. Casa lui Dag Magne se afla într-o mică adâncitură. Alături era un garaj plin de biciclete, scule şi anvelope. Sub verandă erau stivuite nişte lemne.

Când am ajuns în vârful coastei, l-am văzut pe Dag Magne la fereastra din lateralul casei, uitându-se la noi. Ca nu cumva să creadă că veneam la el, am tăiat-o direct prin curtea lor fără să-i aruncăm vreo privire şi am intrat în pădurea de pe cealaltă parte. Primăvara lua totul în stăpânire, iarba, care de atâta vreme fusese aproape albă, începuse acum să înverzească, dar frunzele copacilor încă nu apăruseră, aşa că vedeam foarte departe printre lăstarii tineri.

Acolo, într-adevăr, era cineva. Chiar sub panta de lângă casa lui Solveig se mişca o siluetă îmbrăcată în albastru şi roşu.

– Uite-i! a spus Geir.

Ne-am oprit şi am încremenit locului.

Râdeau şi vorbeau entuziasmaţi.

– Poţi să vezi cine e? i-am spus încet.

Geir a clătinat din cap.

Ne-am apropiat. Stăteam tot timpul ascunşi după copaci şi, când am ajuns cam la douăzeci de metri distanţă, ne-am ghemuit îndărătul unei stânci.

Mi-am ridicat capul şi i-am privit.

Erau împreună cu Eivind şi Geir B.

Eivind şi Geir B. Ce naiba? Eivind şi Geir B erau în clasă cu noi! Erau vecini şi cei mai buni prieteni şi locuiau puţin mai încolo de Sverre, care locuia puţin mai încolo de Siv, a cărei casă se vedea de pe drum din faţa casei noastre.

Care era diferenţa dintre noi şi ei?

Aproape nici una!

Ei erau cei mai buni prieteni, aşa cum şi noi eram cei mai buni prieteni. Eivind era unul dintre cei mai buni

elevi din clasă, aşa cum eram şi eu. Iar Geir B şi Geir îşi petreceau amândoi timpul cu câte unul din noi.

Dar Eivind era mai frumos decât mine. Avea părul creţ, pomeţi înalţi, ochi înguşti. Eu aveam dinţi proeminenţi şi fese bombate. În plus, era şi mai puternic.

În clipa aceea se agăţase de un copac uscat, încercând să-l rupă. Geir B stătea de cealaltă parte şi îl apăsa cât putea. Anne Lisbet şi Solveig îi priveau.

Făceau pe grozavii.

Ah, fir-ar al naibii!

Ce-ar trebui să facem? Să ne apropiem prefăcându-ne că nu ne pasă? Să stăm toţi şase împreună?

M-am întors spre Geir.

—Ce-ar trebui să facem? am şoptit.

—Nu ştiu, mi-a răspuns el, tot în şoaptă. Poate să-i batem?

—Ha-ha! Sunt mai puternici ca noi.

—Oricum, nu putem sta toată ziua aici.

—Atunci o luăm din loc?

—Da, hai!

La fel de grijulii cum veniserăm, ne-am furişat înapoi. Când am ajuns la intersecţie, Geir m-a întrebat dacă vreau să dăm o raită până la Vemund.

—Sigur că nu! i-am spus.

—Eu mă duc oricum, a spus el. Salut!

—Salut!

După câţiva metri, m-am întors şi m-am uitat înapoi. Găsise o crenguţă cu care îşi lovea mai întâi un genunchi, apoi pe celălalt, în timp ce mergea pe bordura trotuarului. Am plâns aproape tot drumul spre casă, luând-o pe cărarea de lângă terenul de fotbal, ca să nu mă vadă nimeni.

Acestea se întâmplaseră într-o vineri. Sâmbătă dimineaţa devreme, am dat o fugă până la Geir, dar el trebuia să plece în oraş cu părinţii. Mama şi tata făceau ordine

şi aspirau, Yngve luase autobuzul spre oraş împreună cu Steinar, aşa că fusesem lăsat de capul meu. M-am dus în baie şi am încuiat uşa, scotocind prin coşul de rufe după pantalonii de catifea, maro şi urâţi, plini de noroi pe genunchi. I-am pus pe mine, m-am furişat în cameră şi mi-am căutat puloverul galben hidos, m-am îmbrăcat cu el, am coborât pe nesimţite scările până la subsol, unde stăteau cizmele, cea mai urâtă încălţăminte pe care-o aveam, le-am dus în hol şi mi le-am pus în picioare. Am luat apoi din cuier geaca subţire, gri, primită cu o primăvară în urmă, care îmi era deja prea mică şi, în plus, era murdară, ca să nu mai spun că nu-i mergea fermoarul şi eram nevoit să merg cu ea deschisă. S-a nimerit chiar bine, pentru că astfel se vedea puloverul galben de dedesubt.

Îmbrăcat astfel în cel mai dizgraţios mod posibil, am pornit în sus spre cartierul în care locuia Anne Lisbet. Am privit tot drumul în pământ, voiam ca oamenii care mă vedeau să înţeleagă cât de supărat sunt. Şi, dacă aş fi întâlnit-o pe Anne Lisbet – lucru care era, în fond, scopul întregii mele plimbări –, aş fi vrut să observe şi ea ce-mi făcuse. Cele mai urâte şi mai murdare haine ale mele, capul plecat, totul era menit să-i dea de înţeles adevărul.

Nu voiam să sun la uşa ei, pentru că ar fi însemnat să vorbesc cu ea. Nu, ideea era să mă zărească din întâmplare şi să se prindă singură cât de trist eram din cauza felului cum se purtase.

După ce am ajuns la Vemund fără ca ea să mă fi văzut, am luat-o spre casa ei, deşi planul îmi putea fi zădărnicit – căci ce-aş fi putut să caut acolo decât să vin la ele?

Poate să mă întâlnesc cu Bjørn Helge?

Dar era cu un an mai mic, şi, de fapt, ideea să ne jucăm cu el părea de neconceput. Deşi era bun la fotbal şi părea destul de matur pentru vârsta lui.

Am rămas o clipă în curbă, gândindu-mă dacă ar trebui să urc până la Bjørn Helge. Însă numai vederea casei

în care locuia Anne Lisbet îmi făcea rău, așa că, după o vreme, am luat-o prin pădure, pe lângă parcelele recent defrișate pentru a face loc caselor, unde utilajele de construcții și barăcile stăteau neclintite, parcă holbându-se drept înainte prin ferestrele negre goale, spre porțiunea de drum netedă. Am stat un timp admirând casa parohială recent construită, uitându-mă apoi la terenul unde jucasem mai demult fotbal și la poarta de pe cărarea ce ducea la groapa de gunoi, aflată la câteva sute de metri mai încolo. Încet, am început să cobor. La mijlocul delușorului pe lângă care treceam, ascunse în spatele unor îngrămădiri de stânci și al unor copaci, erau casele lui Eivind și Geir B. Fuseserăm la ei de câteva ori să ne jucăm, iar în timpul iernii, înainte de a ninge, îi luaserăm cu noi la Tjenna, să patinăm. O dată fuseserăm, de asemenea, la ziua de naștere a lui Geir B, altă dată, la aniversarea lui Sverre. Atunci pierdusem bancnota de zece coroane pe care trebuia să i-o aduc cadou, și, când ajunsesem sus la ei, îmbrăcat în cele mai frumoase haine ale mele, plicul era gol, așa că începusem să plâng, ah, nu era bine, nu era bine deloc! dar aveam un motiv întemeiat, pentru că zece coroane însemnau bani mulți. Din fericire, tatăl lui mersese cu mine să-i caut; o luaserăm pe drumul pe care venisem, și iată că acolo, strălucind albăstruie pe asfaltul negru, zăcea bancnota de zece coroane. Așa nu mai aveau cum să creadă că îi dusesem de nas, că păstrasem banii pentru mine și că doar pretinsesem că i-am rătăcit.

Pe gazonul unei grădini de la marginea drumului se juca un băiat cu părul lung și negru și cu trăsături indiene. Bătea o minge de fotbal, încercând să n-o lase să atingă pământul.

– Salut! a spus el.

– Salut! am răspuns.

– De câte ori poți s-o lovești fără să-ți scape? m-a întrebat.

– De patru ori.

– Ha-ha! a făcut el. Slab de tot!

– Dar tu de câte ori poţi?

– Mi-au ieşit şaisprezece.

– Să văd! am spus.

A lăsat mingea jos şi a pus piciorul pe ea. Şi-a tras gamba înapoi şi, cu o mişcare rapidă, a trimis balonul învârtindu-se în aer. Una, două, trei lovituri de picior, până când mingea a ajuns prea departe de el, iar cu ultimul şut, pe care, ca să-l ducă la capăt, a trebuit să întindă piciorul, a trimis-o în gardul viu.

– Au fost patru, am spus.

– Asta pentru că te uiţi tu, a replicat el. În cazuri din astea încep să mă gândesc la ce fac şi nu-mi mai iese. Încerc din nou. Mai stai un pic?

– Da.

De data aceasta, mingea i-a venit în genunchi, iar apoi a fost uşor, a trecut-o de la un genunchi la altul de cinci ori înainte să piardă iar controlul asupra ei.

– Opt, am spus.

– Da, a spus el. Dar să vezi acum!

– Trebuie să plec, am spus.

– Bine.

Tatăl lui, un bărbat gras cu ochelari şi păr des încărunţit, stătea la fereastră şi se uita la noi. Am fugit pe trotuarul de pe cealaltă parte, mi-am adus aminte dintr-odată ce haine urâte aveam pe mine, am încetinit pasul şi am reînceput să umblu cu capul plecat.

După ce am coborât dealul, maşina tatei a apărut în spatele meu ieşind de pe alee. Tata mi-a făcut semn, s-a aplecat peste spătar şi a deschis uşa.

– Urcă! a spus el. Mergem în oraş la o plimbare.

– Dar am haine atât de urâte! am spus. Pot să mă schimb mai întâi?

–Prostii! a spus el. Hai, urcă!

Am tras maneta mică din lateralul scaunului şi mă pregăteam să-l aplec.

–Stai pe scaunul din faţă! a spus el.

–Pe scaunul din faţă? am spus.

Nu mi se mai întâmplase.

–Da, a spus el. N-avem toată ziua la dispoziţie! Hai odată!

L-am ascultat. Când am închis uşa, el a băgat maşina în viteză şi a început să coboare.

–E drept că hainele îţi sunt murdare, a zis el. Dar facem doar o plimbare scurtă. N-are nimic.

Am început să mă agit cu centura de siguranţă şi n-am reţinut mare lucru din ce-mi spunea până când am auzit pocnetul care-mi arăta că o fixasem. Eram deja pe podul Tromøya.

–M-am gândit să mergem la piaţa de peşte, a spus tata. Şi apoi la Musikkhjørnet. Vrei să vii cu mine?

–Da, am spus.

Conducea cu o singură mână pe volan. Pe cealaltă o ţinea pe schimbătorul de viteze, şi avea o ţigară aprinsă între degete. Mergea cu viteză, ca întotdeauna.

O vreme nu ne-am spus nimic.

Pe partea stângă a apărut Vindholmen, cu şantierul naval cu macaralele lui enorme ca nişte şopârle uriaşe şi hala din fibră de sticlă. Parcarea exterioară era mai mult de jumătate plină. O platformă petrolieră imensă se afla în apele strâmtorii Tromøya. Era o platformă Condeep, care urma să fie remorcată în larg o săptămână mai târziu.

După ce am trecut prin micul tunel şi am ieşit la Songe, tata mi-a aruncat o privire.

–Ai fost azi afară cu Geir? a spus el.

–Nu, am spus. Familia lui e în oraş.

–Poate-i întâlnim.

Apoi s-a făcut din nou linişte.

Mă deranja asta; era binedispus şi nu merita să nu scot o vorbă. Dar ce-ar fi trebuit să spun?

După un timp, mi-a venit o idee.

– Unde ai să parchezi?

El s-a uitat la mine cu coada ochiului.

– Sigur o să găsim un loc, a spus el.

– Ce zici de poligon? Acolo e mereu liber sâmbăta.

– În ultimă instanţă.

A găsit un loc pe Tyholmen. A pornit apoi cu pas rapid printre casele mari de lemn, şi eu a trebuit să alerg ca să mă ţin după el. Mi-era ruşine cu hainele mele urâte, arătam ca un idiot în ele şi eram cu ochii în patru după trecători să văd dacă se holbau la mine sau râdeau.

La piaţă, tata şi-a lăsat privirea să alunece pe tarabele de sticlă cât timp aşteptam la rând.

– Luăm nişte creveţi, nu-i aşa, Karl Ove?

Am încuviinţat din cap.

– Şi poate codul ăsta de aici?

N-am spus nimic.

A zâmbit şi s-a uitat la mine.

– Ştiu că nu-ţi place codul. Dar îţi face bine. Când o să fii adult, o să-ţi placă.

– Mă îndoiesc foarte tare, am spus.

Aş fi vrut să dăm o raită prin piaţă, sporovăind şi povestind, aşa cum făceam cu mama, dar cu el nu găseam momentul potrivit nici măcar să încep vreo discuţie. Cu toate acestea, era important să înţeleagă că mă bucuram că mă luase în oraş.

Când i-a venit rândul, în timp ce-i arăta vânzătoarei ce voia să cumpere, una din celelalte fete de la raion l-a privit lung. În clipa în care a observat că o văzusem, şi-a lăsat ochii în pământ şi a continuat să împacheteze peştele care zăcea pe masa din faţa ei. Ceva din figura tatei, cum stătea acolo în îmbulzeala din faţa tejghelei, arătând cu degetul şi vorbind, m-a făcut să mă gândesc că voia să ignore tot

ce-l înconjura. Nu doar aspectul lui exterior, nu chipul dominat de barbă, cu ochii albaştri şi cu buzele puţin curbate, nici corpul lung şi subţire, nu, era altceva, ceva ce „emana" din el.

– Gata! a spus după ce a primit restul şi punga albă cu peşte şi creveţi. Hai să mergem!

Afară, în ziua aceea mohorâtă, cu oameni forfotind pe trotuare şi în zonele pietonale ca în fiecare sâmbătă, după ce trecuserăm de Pollen şi ne îndreptam spre Musikkhjørnet, am ţopăit puţin pe lângă el, ca să-i dau de înţeles că eram bucuros. Când s-a uitat la mine, i-am zâmbit. Vântul ce bătea dinspre strâmtoare îi ciufulea părul, iar el şi l-a aranjat la loc.

– Ţii puţin punga? mi-a spus înăuntru în Musikkhjørnet.

Am dat aprobator din cap şi am luat-o în mână, în timp ce el inspecta discurile cu mişcări rapide de deget.

Ai mei obişnuiau să pună muzică după ce eu şi Yngve ne culcam, în special vineri şi sâmbătă noaptea. De multe ori, muzica era ultimul lucru pe care-l auzeam înainte de a adormi. Tata asculta discuri destul de des, chiar şi atunci când era singur în birou. Steinar mi-a spus că o dată adusese la ore Pink Floyd şi le pusese să asculte. Mi-a povestit asta cu respect în glas.

– Nu vrei să-ţi alegi o casetă? m-a întrebat tata brusc, fără a-şi lua ochii de la discurile din faţa lui.

– Dar n-am casetofon, am spus.

– Îl poţi împrumuta pe-al lui Yngve. Şi o să vezi că vei primi unul doar al tău de Crăciun. E bine să ai până atunci nişte casete. N-are sens să primeşti un casetofon fără casete!

M-am dus ezitând către secţiunea de casete, care nu erau puse în coperte, ca discurile, ci atârnau pe nişte suporturi de pe perete. Într-unul erau numai casete cu Elvis.

Am ales una în care apărea pe copertă îmbrăcat într-un costum de piele, cu chitara în poală, zâmbind.

Tata a cumpărat două discuri, iar când le-a pus pe tejghea, i-a spus vânzătorului că am să-i arăt şi eu ce casetă vreau să iau. Bărbatul s-a îndreptat spre stativ, cu o cheie mică în mână. Mi-am aţintit degetul spre caseta cu Elvis, iar el a deschis dulăpiorul şi a scos-o, punând-o într-o pungă mică, separată, lângă punga mare a tatei.

– Bună alegere! a spus tata când ne întorceam la maşină. Ştii, Elvis era foarte cunoscut când eram eu mic. Elvis Preslis, aşa-i spuneam. Mai am şi acum câteva din vechile lui discuri. Sunt la bunici. Poate ar trebui să le luăm cu noi o dată, să le poţi asculta, ce zici?

– Da, ar fi bine, am spus. Poate vrea şi Yngve.

– Probabil valorează ceva acum.

S-a oprit şi a scos cheile din buzunar. M-am uitat la tancurile petroliere aliniate în strâmtoarea Galte, pe partea cu Tromøya. Erau atât de mari, încât, în comparaţie cu deluşoarele joase, păreau venite din altă lume.

Tata a deblocat portiera pe partea mea.

– Pot să stau în faţă şi până acasă? am întrebat.

– Poţi. Dar doar azi, bine?

– Bine, am spus.

A lăsat pungile pe bancheta din spate, şi-a aprins o ţigară înainte să-şi fixeze centura de siguranţă, pe care eu deja mi-o pusesem, şi a pornit maşina. În drum spre casă mă uitam când la casetă, când pe fereastră. Era o coadă mare de maşini pe Langbrygga, care a început să se mişte ceva mai lejer pe malul golfului din jurul promontoriului, acolo unde, la un capăt, erau postul de radio Bai şi televiziunea, iar la celălalt, Direcţia de pescuit, cu pereţii ei albi şi cu steagul unduind în vânt. Dincolo de strâmtoare, cu valurile ei înspumate, se aflau Skilsø, un grup de case de lemn înşirate de-a lungul unui deal, cu un debarcader la poale, şi, după ele, atelierul de reparaţii navale Pusne;

mai departe, coasta era aproape toată împădurită, în vreme ce în interior, unde drumul şerpuia în sus şi în jos, casele şi debarcaderele se întindeau până la benzinărie, după care veneau Songe, Vindholmen şi drumul către podul Tromøya. Toate păreau ciufulite şi scuturate de vântul care bătea dinspre sud. Gândul la Anne Lisbet m-a năpădit iar şi mi-a întunecat mintea. Sau poate că platforma Condeep era de vină, căci plănuisem să le duc pe fete pe pod, ca să ne uităm când aveau s-o remorcheze în larg. Acum n-aveam s-o mai pot face. Sau poate aveam? Anne nu fusese încă niciodată în camera mea, lucru la care mă gândeam în fiecare noapte înainte de mă băga în pat – cum va sta acolo într-o zi, pe patul meu, înconjurată de lucrurile mele –, şi gândul acesta îmi provoca întotdeauna în suflet o explozie de bucurie. Anne Lisbet, la mine în cameră!

De ce dintr-odată Eivind era cel care mergea la ea, şi nu eu? Doar ne distraserăm aşa de bine!

Trebuia să scap de Eivind. Trebuia să fim din nou cum eram înainte.

Dar cum?

Sub noi, strâmtoarea se întindea înspre est şi vest. Am zărit un fel de iolă care se deplasa spre interior, apropiindu-se de ţărm, şi o siluetă stând la pupă cu mâna pe cârmă.

Tata a semnalizat la stânga şi a încetinit, a aşteptat să treacă două maşini, apoi a traversat strada şi a luat-o pe ultima porţiune de deal până acasă. Leif Tore, Rolf, Geir Håkon, Trond, Geir cel Mare, Geir şi Kent Arne jucau fotbal pe stradă. S-au uitat la noi în timp ce treceam pe lângă ei şi intram pe aleea noastră.

Am ieşit din maşină şi i-am salutat cu mâna.

– Rămâi cu noi? a strigat Kent Arne.

Am scuturat din cap.

–Mergem la masă.

În timp ce ne îndreptam spre uşa de la intrare, după ce ieşiserăm din raza lor vizuală, tata m-a apucat de mână.

–Dă să văd! Negii tot nu ţi-au dispărut?

–Nu.

Mi-a dat drumul.

–Ştii cum poţi scăpa de ei?

–Cum?

–O să-ţi arăt. Ştiu o metodă veche. Vino pe urmă în bucătărie şi-ţi spun. Vrei să scapi de ei, nu-i aşa?

–Da, sigur.

Primul lucru pe care l-am făcut când am ajuns la etaj a fost să-mi arunc pantalonii şi puloverul în coşul de rufe şi să mă îmbrac cu hainele purtate de dimineaţă. Apoi mi-am pus caseta pe birou, cu faţa în sus, am rezemat-o de perete ca s-o pot privi indiferent de unde m-aş fi aflat în cameră, şi m-am dus la bucătărie, unde tata stătea la masă cu un bol mic de creveţi în faţă. Mâncarea fierbea pe aragaz, mama era în camera de zi şi uda florile.

–O să terminăm cu negii înainte de masă, a zis tata. E un fel de descântec. Mi l-a făcut şi mie bunica mea când eram mic, şi a funcţionat. Aveam mâinile pline de negi, dar după câteva zile mi-au dispărut complet.

–Ce ţi-a făcut?

–O să vezi, a zis el ridicându-se.

A deschis frigiderul şi a luat un pachet de hârtie albă, pe care l-a pus pe masă şi l-a desfăcut. Înăuntru era slănină.

–Mai întâi o să-ţi ung degetele cu slănină, pe urmă o să mergem în grădină şi o s-o îngropăm. Şi negii o să-ţi dispară în câteva zile.

–Adevărat?

–Da! De asta-i aşa de neobişnuit! Să ştii că negii chiar dispar. Ai să vezi! Dă-mi palmele!

I-am întins o mână. El mi-a luat-o într-a lui, a tăiat o felie de slănină şi mi-a frecat cu grijă toate degetele, pe interior şi pe exterior.

–Şi cealaltă, a spus.

I-am întins-o şi pe cealaltă, iar el a luat încă o bucată de slănină şi a repetat procedura.

–I-am uns pe toţi?

Am dat din cap că da.

–Atunci hai afară! Ţine, tu trebuie să duci slănina şi s-o îngropi.

L-am urmat pe scări în jos, mi-am încălţat cizmele fără să le ating cu mâinile, căci mi-erau pătate de grăsime, şi am luat-o după tata, care, cu o lopată în mână, s-a dus în spatele casei, în grădina de zarzavat de lângă gardul dinspre pădure.

A înfipt lopata în pământ, a împins-o cu piciorul şi a început să sape. S-a oprit după câteva minute.

–Acum pune slănina aici!

M-am supus, iar el a umplut groapa cu pământ, după care ne-am întors în casă.

–Pot să mă spăl pe mâini acum? l-am întrebat.

–Sigur. Slănina pe care am îngropat-o va face negii să dispară.

–Cam cât o să dureze?

–Păi... o săptămână sau două. Depinde de cât de tare crezi.

După cină, am ieşit pe stradă. Nu mai juca nimeni fotbal, dar Geir Håkon, Kent Arne şi Leif Tore erau încă acolo: veneau în fugă către zidul din lungul drumului, ca să vadă cât puteau să urce pe el înainte să cadă. Dacă aveau viteză suficient de mare, reuşeau să facă trei sau poate patru paşi până când gravitaţia punea din nou stăpânire pe ei, trăgându-i în jos. Dacă urcau prea sus pe zid, aterizau direct pe spate, aşa că exerciţiul cerea multă

atenţie. Prima oară am fost precaut, dar n-am mai avut o a doua şansă, fiindcă Geir Håkon, care a venit imediat după mine, s-a arătat prea încrezător şi a căzut în şanţ cu o bufnitură care i-a tăiat respiraţia, iar când a început din nou să răsufle, a scos nişte urlete tremurate şi stridente, chinuindu-se să nu plângă, drept care nouă, celorlalţi, ne-a pierit orice chef să continuăm.

Geir Håkon s-a ridicat în picioare şi s-a întors cu spatele, şi-a tras sufletul, iar când s-a răsucit din nou, am văzut cu toţii că plânsese, dar nimeni n-a scos o vorbă.

De ce oare?

Dacă aş fi fost eu, nu s-ar fi abţinut.

– Ce facem acum? a întrebat Kent Arne.

În clipa aceea a apărut Kleppe pedalând la vale şi clătinându-se puţin dintr-o parte în alta. Purta o geacă şi o căciulă neagră, şi trăsăturile lui, flasce şi roşietice, păreau că atârnă şi se bălăngăne cam la fel ca sacoşele de la B-max pe care le avea agăţate de ghidon. Era tatăl lui Håvard, un băiat de şaptesprezece ani care locuia în casa cea mai îndepărtată de a noastră, pe care-l admiram, dar nu-l vedeam prea des. Taică-său, umbla zvonul, era alcoolic. Când a luat-o pe drumul unde ne aflam noi, am profitat de ocazie. Am alergat pe lângă el o vreme, făcându-mă că privesc în pungile atârnate pe ghidon.

– În pungile astea sunt sticle de bere! le-am strigat celorlalţi şi m-am oprit.

Kleppe nici măcar nu s-a sinchisit. Dar ceilalţi au râs.

A doua zi stăteam în camera lui Geir şi îi scriam o scrisoare de dragoste lui Anne Lisbet. Casa lor semăna perfect cu a noastră, avea aceleaşi camere, dispuse exact la fel, dar era totodată complet altfel, pentru că la ei utilitatea conta înainte de toate, scaunele erau făcute în primul rând să stai pe ele, nu să le admiri, iar curăţenia care caracteriza camerele noastre, aspirate aproape matematic, lipsea

cu totul la ei, unde mesele și podeaua erau ticsite cu toate mărunțișurile de care aveau nevoie la momentul respectiv. Casa făcea, într-un fel, parte din viața lor. Și a noastră la fel, doar că într-un alt mod. Tatăl lui Geir nici nu putea concepe să mânuiască doar el, după voia lui, ustensilele pe care le aveau, dimpotrivă, considera că o latură importantă a educației copiilor era să-i implice cât mai mult pe Geir și pe Gro în activitățile pe care le desfășura. Țineau o masă de lucru la subsol pentru bătut cuie, rindeluit, lipit și șlefuit, și, dacă ne venea vreodată cheful să meșterim un soi de roabă sau un cart, cum îi spuneam noi, cu el vorbeam. Grădina lor nu era frumoasă și simetrică, așa cum devenise a noastră, după ce tata petrecuse atâta timp în ea, ci mai degrabă întâmplătoare, după necesități; compostul ocupa, așadar, mult spațiu, în ciuda faptului că nu arăta prea frumos, iar în spatele casei, pe o porțiune destul de largă, acolo unde noi aveam un gazon perfect și rondouri cu azalee, la ei creșteau tufe banale de cartofi, asemănătoare unor buruieni.

Camera lui Geir se afla în același loc din casă ca a mea, iar a surorii lui, Gro, corespundea camerei lui Yngve, în timp ce părinții lor își aveau dormitorul între cele două, exact cum era și la noi. Geir putea intra nestingherit în toate camerele, putea fugi pe scări dacă așa i se năzărea și, dacă avea chef să mănânce un sendviș, își scotea ceva de pus pe pâine din frigider și și-l făcea singur. La fel puteam face și eu când eram la el în vizită, și eu puteam fugi dintr-o cameră în alta dacă voiam sau puteam să mănânc un sendviș odată cu el. Deseori stăteam în camera de zi și ascultam un disc de-al lui cu Knudsen și Ludvigsen, și râdeam de el sau de Geir, pentru că nu doar că știa toate textele pe dinafară, ci le și putea reproduce exact în același fel. Nu se pricepea la fotbal, era slab la toate jocurile cu mingea, îi lipsea ceva în capacitatea de coordonare, dar la fel stăteau lucrurile și în privința interesului pe care-l

arăta, niciodată nu ardea de nerăbdare să joace, aşa cum mi se întâmpla mie deseori, iar ideea de a sta la fotbal toată după-amiaza şi jindul, la lăsarea întunericului, când toţi ceilalţi plecau, de a continua la nesfârşit îi erau total străine. Nici la şcoală nu era grozav. Citea prost, nu-i mergea mintea la algebră, rareori putea vorbi despre ce citise sau auzise la ore, dar nu-şi bătea capul – din punctul lui de vedere, nimic important nu depindea de fotbal sau de şcoală. Ştia să-şi aproprieze comportamentul cuiva sau să-l imite şi începuse să adune în jurul lui câte o gaşcă întreagă, care căsca gura în timp ce el vorbea. Îi plăcea asta, râsetele celorlalţi îl puteau face să meargă din ce în ce mai departe, să fie tot mai îndrăzneţ, ca un fel de drog, dar nici măcar de situaţia asta nu părea să fie dependent. Părea să aibă propriile sale lumi, mici şi individuale. Ca, de pildă, desenul: putea sta o zi întreagă în cameră să deseneze. Sau construirea machetelor de avion, cu care îşi trecea, de asemenea, timpul. Uneori putea să hohotească isteric. Însă, mai mult decât orice altceva, îi plăcea să tragă pârţuri – în orice caz, să experimenteze des şi să discute despre asta.

Fiindcă avea o soră mai mare, pe Gro, nu era atras, în principiu, de lumea fetelor, aşa cum eram eu. Cu toate acestea, a rezonat la ideea unei scrisori de dragoste pentru Anne. A fost de părere că eu ar trebui s-o scriu, iar el, să facă mai apoi un desen. Desenul lui înfăţişa un băiat care calcă pe o inimă şi alţi doi, ceva mai departe, care-l privesc. Sub el am scris, cu stilou roşu, „Eivind ne frânge inimile". Toată scrisoarea avea cinci rânduri:

Dragă Anne Lisbet
Inimile noastre sunt frânte
Vino înapoi la noi
Auzi
Te iubim atât de mult

Nu aveam cum să-i dăm desenul şi scrisoarea, pentru că ar fi putut foarte bine să le arate cuiva, poate chiar la şcoală, şi atunci toată lumea ar fi râs de noi. Ne-am hotărât, în schimb, să i le *arătăm*. Aşadar, cu desenul şi scrisoarea în mâini, făcute sul ca două tratate, am urcat către casa lui Anne. Am luat-o pe deasupra peretelui de stâncă din vecinătatea casei unde locuia doamna Hjellen, până sub fereastra ei. Am aruncat cu pietre în ea, şi Anne şi-a făcut apariţia. Mai întâi i-am întins desenul şi scrisoarea, iar ea ne-a zâmbit, apoi le-am rupt în bucăţi şi le-am călcat în picioare, după care am plecat. Acum ştia cu siguranţă ce simţeam. Era rândul ei să decidă.

Geir s-a oprit în intersecţie.

– Mă duc până la Vemund. Vii cu mine?

Am scuturat din cap. Pe drum în jos m-am gândit că ar trebui să-mi găsesc şi eu un prieten nou pe care să-l vizitez. Poate Dag Magne? Dar ar fi fost cu siguranţă ciudat, aşa că m-am dus acasă. M-am întins în pat şi am citit ceva până când a intrat Yngve să mă întrebe dacă n-aveam chef să ies la un fotbal pe stradă. Aveam. Nimic nu-mi plăcea mai mult decât să fac lucruri împreună cu Yngve. De obicei, în casă ne petreceam timpul împreună, jucam diverse jocuri sau ascultam muzică, dar, când ieşeam, ne despărţeam, el se ducea cu prietenii lui, eu cu ai mei – mai puţin în vacanţe, când mergeam la scăldat sau jucam fotbal, tenis de masă ori badminton, şi în situaţii precum cea de azi, când el se plictisea şi nu avea pe nimeni în preajmă în afară de mine.

O oră şi ceva am stat şi am trimis mingea de la unul la altul. O vreme, am apărat şuturile lui Yngve, după care am exersat şi eu şutul la poartă. Apoi am continuat să exersăm pasele.

Negii mei au dispărut ca prin minune. S-au făcut din ce în ce mai mici şi, vreo trei săptămâni mai târziu, nu mai

era nici urmă de ei. Pielea de pe mâini mi-a devenit atât de netedă, încât era greu de închipuit că fusese vreodată altfel.

Dar Anne Lisbet nu s-a mai întors la noi. Dacă înainte striga de bucurie când îi scoteam căciula sau o trăgeam de fular ori când, venind în spatele ei, îi puneam mâna la ochi, acum gesturile acestea o agasau sau chiar o scoteau din sărite. Mă săgeta un fior de durere când le vedeam pe ea şi pe Solveig mergând alături de Eivind şi Geir B către autobuz şi în fiecare noapte, înainte de a adormi, îmi închipuiam situaţii în care o salvam sau o ajutam să descopere ce greşeală făcuse şi astfel să se întoarcă la mine, dacă nu cumva mă vedeam mort, imaginându-mi imensa ei durere, dar şi regretul care o cuprindea când îşi dădea seama că ceea ce voise cu adevărat – să fie cu mine – nu mai era posibil, acum, că zăceam culcat în sicriu cu coroane de flori deasupră-mi. Moartea era în mod cert un gând dulce la momentul respectiv, pentru că nu doar lui Anne Lisbet i-ar fi părut rău de ceea ce făcuse, nu, şi cu tata s-ar fi petrecut la fel. Ar fi stat în picioare, plângând în faţa coşciugului, a băiatului său răpus prematur. Întregul cartier ar fi fost de faţă, şi toate părerile pe care lumea le avusese până atunci despre mine ar fi trebuit reevaluate, căci murisem, iar cel care fusesem cu adevărat avea, pentru întâia oară, să iasă clar la lumină. Da, moartea era dulce şi bună şi-mi aducea o mare alinare. Dar, chiar dacă eram supărat de cum evoluase situaţia cu Anne Lisbet, ea era în continuare în preajma mea, o vedeam în fiecare zi la şcoală, şi, câtă vreme era în preajma mea, mai aveam o speranţă, deşi firavă. Întunericul pe care gândul la Anne îl putea stârni uneori în mine era, prin urmare, de cu totul alt soi decât celălalt întuneric care mă năpădea câteodată, acela care cuprindea şi împovăra totul şi pe care şi Geir îl simţea, după cum s-a dovedit mai târziu. Într-o seară când ne aflam în camera lui, m-a întrebat dacă mă supără ceva.

–Nimic deosebit, am spus.

–Dar eşti aşa tăcut! a zis el.

–A, asta! am spus. Mi s-a acrit de toate.

–Din ce cauză?

–Nu ştiu. N-am un motiv anume. Mi s-a acrit de toate.

–Şi eu mă simt aşa uneori.

–Serios?

–Serios.

–Simţi că te-ai săturat fără să se fi întâmplat ceva anume?

–Da. Am şi eu aceeaşi problemă.

–N-am ştiut, am spus. N-am ştiut că li se întâmplă şi altora chestia asta.

–Putem să-i zicem aşa – „chestia asta" – când ne vine. „Am chestia aia", putem să spunem, şi celălalt o să înţeleagă imediat despre ce-i vorba.

–Ce idee bună! am spus.

Şi alte cuvinte noi apăreau în discuţii, precum cel despre care Yngve îmi spusese că se zicea cu adevărat la „a se fute" – „act sexual", şi cunoaşterea aceasta a fost atât de şocantă, încât l-am luat pe Geir sus pe deal şi abia acolo am îndrăznit să-i spun. „Îi zice «act sexual»", i-am dezvăluit, „dar n-ai auzit de la mine! Promite-mi!" El mi-a promis. În rest, Geir petrecea din ce în ce mai mult timp la Vemund, şi chiar şi Vemund începuse la rândul lui să coboare uneori până la el. Pur şi simplu nu înţelegeam de ce şi i-am spus. De ce te duci la Vemund? Doar e gras, prost şi cel mai slab dintre toţi la învăţătură. Geir nu mi-a răspuns niciodată cum trebuie, spunea doar că îi plăcea să meargă la el. De ce? îl întrebam. Ce faceţi acolo aşa de extraordinar? Nimic, a spus Geir, de cele mai multe ori stăm şi desenăm... Câteodată, în timpul orelor, Geir se întorcea către Vemund dacă era vreun exerciţiu pe care trebuia să-l facem în perechi, nu către mine, aşa cum făcuse

fără să stea pe gânduri înainte. De câteva ori l-am însoţit la Vemund, şi ca să fiu mai aproape de Anne Lisbet, dar ceea ce făceau ei mi s-a părut plictisitor, iar atunci când le-am spus asta şi le-am sugerat altceva, şi-au cântat unul altuia în strună zicând că ei vor să continue ce făcuseră şi până atunci. Cât despre mine, n-aveau decât, dacă Geir voia să-şi petreacă timpul cu cel mai prost din clasă, era liber s-o facă. În plus, cum eram încă vecini, Geir venea tot la mine de multe ori după-amiaza, iar în primăvara aceea începuserăm chiar să mergem la fotbal împreună. Aşa cum făceau aproape toţi copiii de pe strada noastră. Antrenamentul era la Hove, iar mama mea şi mama lui Geir făceau cu schimbul ca să ne ducă. Când am început, mama mi-a luat un trening. Era primul pe care mi-l cumpăra şi mi-am făcut tot felul de speranţe, mă gândeam la un trening Adidas albastru, lucios, aşa cum avea Yngve, sau, şi mai bine, la unul Puma, sau cel puţin la Hummel sau Admiral. Dar cel cu care a venit nu era de firmă. Era maro cu dungi albe, şi, deşi avea o culoare urâtă, nu asta mă deranja cel mai tare. Mă deranja cumplit că materialul nu era lucios, ci mat şi puţin aspru, şi că nu cădea bine pe corp, ba, dimpotrivă, se lipea de el, ceea ce-mi scotea şi mai tare fundul în evidenţă. Când mă îmbrăcam cu el, doar la asta mă gândeam. Chiar şi când eram afară, pe teren, şi începeam antrenamentul, ăsta era unicul lucru la care mă puteam gândi. Fundul meu arată ca un balon, îmi spuneam în timp ce alergam după minge. Treningul meu e maro şi e urât. Arăt ca un idiot în el. Idiot, idiot, idiot.

Evident că nu i-am spus mamei. M-am prefăcut bucuros că-l primisem, căci costase mult, mama umblase prin tot oraşul după el şi, dacă i-aş fi spus că nu-mi place, ar fi crezut, pe de o parte, că sunt nerecunoscător, iar pe de alta, s-ar fi supărat că nu-i ieşise surpriza cum trebuie. Şi nu voiam aşa ceva. Aşadar, i-am spus, o, ce frumos este! Foarte frumos! Exact ce-mi doream.

*

Ciudat la antrenamentele din primăvara aceea a fost că exista o mare diferență între cel care eram în sinea mea și cel care eram pe teren. Înăuntrul meu eram plin până la refuz de gânduri și emoții legate de înscrierea unui gol sau de dribling, de treningul oribil pe care-l purtam, de fundul și, prin extrapolare, de dinții mei proeminenți, în vreme ce, atunci când alergam pe teren, eram, practic, invizibil. În jurul meu fugeau o mulțime de copii – o adunătură imensă de brațe, picioare și capete care urmăreau mingea asemenea unui roi de țânțari –, iar antrenorii îi știau doar pe câțiva după nume, pe cei care proveneau din cartierele lor, probabil, pe fiii și prietenii acestora. Prima dată am ieșit în evidență într-o seară când cineva trimisese mingea în pădurea din spatele terenului, unde a dispărut, încât ni s-a cerut tuturor să mergem s-o căutăm. Au urmat două sau poate trei minute de explorare intensă. Nimeni n-a găsit mingea. Dintr-odată, am văzut-o în fața mea, strălucind albă și frumoasă în amurg, sub un tufiș. Mi-am dat seama că îmi surâsese șansa, știam că ar trebui să strig: „Am găsit-o!" și s-o duc pe teren, pentru ca laurii descoperirii să-mi revină în întregime, dar n-am îndrăznit. Am trimis-o pur și simplu cu un șut spre gazon. „Uite mingea!" a exclamat cineva. „Cine-a găsit-o?" a strigat un altul. Am ieșit din pădure împreună cu ceilalți, dar n-am spus nimic, așa că totul a rămas un mister.

A doua oară a fost tot o situație asemănătoare, doar că și mai măgulitoare pentru mine. Alergam într-un grup la zece sau poate doisprezece metri de poartă, mingea a nimerit în mijlocul nostru, s-a produs un talmeș-balmeș de membre, și, când mingea a ieșit brusc la un metru de mine, am șutat cât am putut de tare, și ea a intrat în poartă, chiar lângă bară.

–Goooooool! a strigat careva.

–Cine-a şutat?

N-am spus nimic, n-am făcut nimic, am rămas doar nemişcat.

–Cine-a marcat? Nimeni? a strigat antrenorul. Bine atunci! Să continuăm!

Poate au crezut că fusese autogol şi că din cauza asta nu recunoscuse nimeni. Deşi nu îndrăznisem să vorbesc, acesta era totuşi primul meu gol, şi gândul la el m-a însufleţit tot restul antrenamentului, chiar şi în maşină, pe drum spre casă. Primul lucru pe care l-am spus când am ajuns în fugă la „broscuţa" în care mă aştepta mama a fost că înscrisesem.

–Am marcat un gol!

–Ce frumos! a spus mama.

Când am ajuns acasă şi m-am aşezat la masa din bucătărie pentru cină, am mai zis o dată:

–Azi am marcat!

–Aţi avut meci? m-a întrebat Yngve.

–Nu, n-am început meciurile încă. La antrenament.

–Atunci nu face o para chioară, a spus el.

Lacrimile mi-au ţâşnit imediat din ochi, prelingându-mi-se pe obraji. Tata m-a privit dur şi iritat.

–Doar n-o să plângi pentru ATÂTA lucru! a zis el. Nu poţi să rezişti MĂCAR un pic?

Atunci am început să plâng de-a binelea.

Faptul că plângeam aşa de uşor era o mare problemă. Plângeam de fiecare dată când cineva sărea cu gura la mine ori mă certa sau când mă aşteptam s-o facă. Cel mai adesea asta se întâmpla în preajma tatei, plângeam şi numai dacă ridica vocea, deşi ştiam că asta îl enerva cel mai tare. Nu mă puteam stăpâni. Dacă ridica vocea – şi o ridica destul de des –, începeam să plâng. Din cauza mamei nu plângeam aproape niciodată. În toată copilăria mea, mi s-a întâmplat să plâng de două ori din pricina ei,

amândouă în primăvara când am început fotbalul. Prima dată a fost și cea mai șocantă. Fusesem în pădure împreună cu o gașcă întreagă, stătusem într-un fel de cerc cu Dag Lothar, Steinar, Leif Tore și Rolf, plus Yngve și Edmund, un tip din clasa lui. Vorbea toată lumea. Din jos, dinspre Ubekilen, se auzeau țipete de pescărușii, cerul era încă luminos, deși întunericul începuse să se strecoare pe pământ și pe sub copaci, în pădure. Se discuta despre școală și despre profesori, despre chiul, despre pedepse și despre devansarea vârstei școlare. Apoi a venit vorba despre un tip din clasa lui Yngve care era foarte deștept. Multă vreme am stat doar și am ascultat, bucuros că mă aflu împreună cu băieții mai mari, dar o tărăgănare neașteptată în conversație mi-a dat ocazia să intervin.

– Eu sunt cel mai deștept din clasa mea, am spus. Cel puțin la citit, la scris și la științele naturii. Și la istorie.

Yngve s-a uitat la mine.

– Nu te lăuda, Karl Ove! mi-a spus.

– Nu mă laud, chiar e adevărat! Nu e nici o îndoială! Am învățat să citesc când aveam cinci ani, adică mai devreme decât toți ceilalți din clasă. Acum citesc fluent. Edmund, de exemplu, deși e cu patru ani mai mare ca mine, nu știe să citească! Chiar tu ai spus! Asta înseamnă că sunt mai bun ca el.

– Ține-ți gura, lăudărosule! a zis Yngve.

– Dar e adevărat, am spus. Nu-i așa, Edmund? Nu-i adevărat că nu știi să citești? Că te ajută cineva la lecții? Sora ta e la mine în clasă. Nici ea nu știe să citească. Sau, mai bine zis, citește, însă doar puțin. Nu mint, nu-i așa?

În clipa aceea s-a petrecut ceva ciudat: pe Edmund l-au năpădit lacrimile. S-a întors cu o smucitură și a luat-o la fugă în sus pe deal.

– Ce naiba faci? a scrâșnit Yngve spre mine.

– Dar e adevărat! am insistat. Eu sunt cel mai bun din clasa mea, și el e cel mai slab din clasa lui.

– Dă-i drumul acasă! a spus Yngve. Acum! Nu mai ai voie să rămâi aici cu noi.

– Nu tu hotărăşti asta, am replicat.

– Ţine-ţi gura şi şterge-o acasă! a strigat el, punându-mi mâinile pe umeri şi împingându-mă.

– Bine, bine, am spus şi am început să urc dealul.

Am traversat drumul, am intrat pe uşă şi mi-am scos hainele. Chiar era adevărat ceea ce spusesem, oare de ce mă împinsese?

Aveam lacrimi în ochi când m-am întins în pat şi am început să citesc; era nedrept, chiar fusese adevărat ce spusesem, era nedrept, nedrept.

Mama a venit acasă de la muncă, a pregătit un ceai şi a făcut cina. Yngve încă era afară, aşa că am mâncat doar noi doi. M-a întrebat dacă plânsesem, i-am spus că da, m-a întrebat de ce, i-am spus că Yngve mă împinsese, iar ea mi-a zis că va avea o discuţie cu el despre asta. I-am arătat o scrisoare pe care o scrisesem pentru bunicul, ea mi-a răspuns că el se va bucura foarte tare s-o primească, mi-a dat un plic, am pus scrisoarea în el, şi ea a scris numele şi adresa pe plic, promiţând să-l ducă la poştă a doua zi. După ce am terminat, m-am dus la culcare. În vreme ce citeam, l-am auzit pe Yngve venind acasă, i-am deslușit paşii urcând treptele şi intrând în bucătărie, unde era mama. Întins în pat, m-am gândit cum exact atunci mama îi spunea că nu trebuia să mă împingă şi să-mi ceară să tac din gură şi îi vedeam deja în faţa ochilor capul plecat. Apoi vocile şi paşii amândurora au răsunat pe hol, şi uşa camerei mele s-a deschis.

Am observat imediat că mama era supărată şi m-am ridicat în capul oaselor.

– E adevărat ce spune Yngve? m-a întrebat ea. Că ai râs de Edmund pentru că nu ştie să citească?

Am încuviinţat din cap.

– Tot ce se poate, am spus.

– Nu înțelegi că Edmund s-a supărat? Nu înțelegi că nu trebuie să vorbești astfel despre alte persoane?

Și mama a făcut câțiva pași înainte, ajungând foarte aproape de mine. Ochii i se îngustaseră, vorbea pe un ton ridicat și strident. Yngve rămăsese în spatele ei, uitându-se la mine.

– Înțelegi, Karl Ove? a spus ea.

– Edmund a plâns, a spus Yngve. Și tu ai fost cel care l-a făcut să plângă. Înțelegi?

Și deodată m-am dumirit. Vorbele mamei aruncaseră parcă o lumină nemiloasă asupra a ceea ce se întâmplase. Lor le părea rău de *Edmund*, deși era cu patru ani mai mare. El se supărase, și asta din cauza mea.

Am început să plâng cum nu mai plânsesem niciodată înainte.

– AAAAAAAAAAAA! am plâns. AAAAAAAAAAAA!

Mama s-a aplecat deasupra mea și m-a mângâiat pe obraz.

– Iartă-mă, mamă! am spus printre suspine. Nu mai fac niciodată! Niciodată! Promit din toată inima!

Faptul că plângeam atât de tare și mai mult îmi strigam scuzele decât le spuneam a mișcat-o pe mama, dar nu și pe Yngve; cât despre el, au trecut mai multe zile până să poată da uitării acest incident nefericit. Și asta în ciuda faptului că Edmund nu era o persoană foarte importantă pentru el, nu era unul dintre cei mai buni prieteni ai lui, ci doar un coleg de clasă. Îl înțelegeam și nu-l înțelegeam.

A doua oară când mama m-a făcut să plâng a fost într-o seară când ne hotărâserăm să ieșim la o plimbare, ea trebuia să cumpere ceva de la Fina, dar voia să meargă pe jos în loc să ia mașina, iar eu, care-mi doream atât de mult să fiu singur cu ea, am însoțit-o. Am luat lanterna, căci era întuneric pe cărare, dar, înainte să ajungem la benzinărie,

am îndreptat fasciculul de lumină spre fereastra de la camera de zi a unei case pe lângă care treceam.

– Nu mai face așa ceva! a strigat mama dintr-odată. Acolo locuiesc oameni! Cum îndrepți lanterna către camera de zi?

Am pus lumina în pământ cât mai repede și m-am luptat câteva secunde cu lacrimile înainte de a mă da bătut și a le lăsa să țâșnească, printre icnete lungi și suspine.

– Te-ai supărat așa de tare? a spus mama uitându-se la mine. Dar trebuia să-ți spun, știi bine. Ce-ai făcut a fost nepoliticos.

Nu începusem să plâng pentru că fusesem certat, ci pentru că mă certase *ea*.

Dar partea bună e că ea nu se supăra că mă smiorcăiam.

În afara casei nu mă smiorcăiam aproape deloc. Normal, nu și dacă mă loveam, dar în cazul ăsta toți se smiorcăiau, atunci n-aveai cum să-ți stăpânești lacrimile. Faptul că restul copiilor nu băteau potecă până la ușa noastră, ca să ne jucăm împreună, avea legătură cu o serie de alte lucruri asupra cărora nu aveam nici un control. Mă certam mult cu ei, în special cu Leif Tore, nu eram aproape niciodată de acord, nici chiar în legătură cu cine dintre noi ar fi trebuit să decidă, și, deși ne asemănam prin faptul că nici unul dintre noi nu voia să se dea bătut, ceilalți voiau să se joace cu el, și nu cu mine. Cât timp eram mulți, bunăoară când construiam căsuțe în pădurea de brazi sau când jucam fotbal pe teren, asta nu se vedea; sărea în ochi doar atunci când rămâneam trei sau patru. Nu era o problemă nici când îmi petreceam timpul cu vreun băiat mai mare, precum Dag Lothar; în situația aceea mă luam după el, îi urmam exemplul în toate, nu protestam, nu-l contraziceam, și lucrurile chiar păreau normale, din moment ce el era cu un an mai mare. I-am atras atenția lui Geir o dată că Dag Lothar îmi spunea mie ce să fac, că eu îi spuneam lui Geir și că Geir îi spunea lui

Vemund. S-a supărat şi mi-a spus că nu eu îi spun lui ce să facă. Ba da, îţi spun! am replicat. Eu sunt cel care hotărăşte ce facem. Nu, nu tu *hotărăşti* pentru mine, a zis el. Ce mai contează? i-am răspuns eu. Doar am zis că Dag Lothar hotărăşte pentru mine, nu? Şi că tu hotărăşti pentru Vemund. Atunci ce mai contează că eu îţi spun ce să faci? Ba conta, evident. Expresia feţei i-a devenit rigidă, mişcările i-au căpătat un aer smucit, şi în clipa următoare s-a făcut nevăzut. Alţii se supărau pentru lucruri şi mai mărunte, cum s-a întâmplat atunci când eu, Geir Håkon, Kent Arne şi Leif Tore eram pe stradă într-o după-amiază devreme, singuri în tot cartierul, după ce ne întorseserăm de la şcoală, şi un camion imens a trecut pe lângă noi cu remorca plină de pietre de la vreo stâncă pe care o detonaseră undeva mai sus.

– Aţi văzut? am spus. Era un Mercedes!

Nu mă interesau maşinile, bărcile, motocicletele, nu ştiam nimic despre ele, dar, din moment ce toţi ceilalţi ştiau, trebuia câteodată să mă dau în spectacol, doar ca să le arăt că aveam şi eu habar.

– Nici vorbă! a zis Geir Håkon. Mercedes nu face camioane.

– N-ai văzut steaua? l-am întrebat.

– Eşti tâmpit sau ce? Nu era nici o stea de Mercedes!

– Ba da, era.

Geir Håkon a pufnit. O clipă, obrajii i-au devenit şi mai rotofei decât de obicei.

– Pe lângă maşini obişnuite, Mercedes face şi camioane. Am citit eu, într-o carte pe care o am acasă.

– Aş vrea să văd şi eu cartea aia! a spus Geir Håkon. Minţi de-ngheaţă apele. Nu ştii nimic despre camioane.

– Şi ce, tu ştii doar pentru că tatăl tău lucrează pe utilaje de construcţii?

– Da, chiar aşa!

– Nu zău! am zis ironic. La fel, ţi se pare că ştii ceva despre schiurile cu care faci slalom doar pentru că taică-tău

ţi-a cumpărat o pereche. Dar habar n-ai să faci slalom. Eşti varză la schiat. Ce crezi c-o să faci cu tot echipamentul tău, dacă nu ştii să-l foloseşti? Toată lumea zice că eşti un răzgâiat. Şi chiar aşa eşti. Ai tăi îţi cumpără tot ce vrei.

– Nu-i adevărat, a spus el. Eşti tu invidios.

– De ce aş fi invidios pe tine?

– Mai las-o baltă, Karl Ove! a intervenit Kent Arne.

Geir Håkon nu şi-a întors doar faţa de la mine, ci s-a întors de tot cu spatele.

– De ce ar trebui s-o las *eu* baltă, şi nu Geir Håkon? am întrebat.

– Pentru că Geir Håkon are dreptate, a spus Kent Arne. Nu era un Mercedes. Şi nu e el singurul care are schiuri pentru slalom. Şi eu am.

– Ai doar pentru că tatăl tău a murit, am spus. De-aia maică-ta îţi cumpără tot ce vrei şi ce nu vrei.

– Nu de asta le am. Mama a vrut să am schiuri. Şi ne permitem.

– Dar mama ta lucrează la magazin, am replicat. Nu câştigă prea mult.

– Parcă e mai bine să fii *profesor*! a spus Leif Tore, care a găsit şi el momentul să se amestece în conversaţie. Crezi că n-am văzut pereţii casei voastre? Sunt plini de crăpături şi stau să cadă pentru că tatăl tău n-a ştiut că trebuiau consolidaţi. A folosit doar ciment! Habar n-are!

– Şi, pe deasupra, se crede cineva doar pentru că e consilier la primărie, a adăugat Kent Arne. Ne salută cu un deget şi chestii de-astea când trece pe lângă noi. Aşa că ţine-ţi gura!

– De ce să-mi ţin gura? am spus.

– Nu, de fapt nu-i nevoie, poţi să rămâi aici în continuare şi să baţi câmpii, aşa cum faci de obicei. Noi nu mai vrem să ne jucăm cu tine.

Şi au luat-o la fugă.

*

Certurile nu durau niciodată mult timp, câteva ore mai târziu puteam foarte bine să mă joc din nou cu ei; cu toate astea, ceva se întâmpla într-adevăr, nimeream din ce în ce mai des în situații în care eram pus la zid, ceilalți făceau tot mai des stânga-mprejur atunci când soseam, inclusiv Geir, da, câteodată îmi dădeam seama că de fapt se ascundeau de mine. În cartier, atunci când cineva zicea ceva despre un altul, afirmația era imediat repetată de alții, ajungând astfel brusc pe buzele tuturor. Despre mine se spunea că le știam întotdeauna pe toate și că mă lăudam mereu. Dar chiar le știam pe toate sau, oricum, mai multe ca alții, așa că de ce aș fi zis altceva? Dacă știam ceva, știam pentru că *așa era*, într-adevăr. Cât despre lăudat, într-un fel, *toți* ne lăudam, tot timpul. Dag Lothar, de exemplu, care era simpatizat de toată lumea, nu își începea el oare fiecare a doua propoziție cu „nu vreau să mă laud, dar..." când povestea vreun lucru bun pe care-l făcuse sau cum cineva spusese ceva pozitiv despre el?

Ba da, exact așa se întâmpla. Problema nu era, deci, ce făceam, ci ce fel de copil eram. Căci de ce altceva ar fi început Rolf să mă numească „profesionistul" când jucam fotbal pe stradă? Nu făcusem nimic special. Te crezi foarte bun la fotbal sau ce, „profesionistule"? mă lua. Dar eu nu făceam decât să le arăt cum ar trebui jucat, și de ce să n-o fac când mergeam la un club și chiar *știam*? Nu trebuia să alergăm la grămadă, toți laolaltă, trebuia să ne împrăștiem și să ne pasăm mingea sau să driblăm, nu să ne împiedicăm unul în picioarele altuia.

În primăvara aceea, însă, am avut ultimul cuvânt. Pentru că, atunci când orele de la școală au fost modificate de dragul pregătirilor pentru serbarea de la sfârșitul verii, iar doamna a împărțit tuturor foi cu piesa de teatru pe care urma s-o jucăm în fața tuturor părinților în ziua cea

mai importantă a acelui an şcolar, adică ultima, cine a primit rolul principal, dacă nu eu?

Nici Leif Tore, nici Geir Håkon, nici Trond şi nici Geir.

Ci eu.

Eu, eu, eu.

Nici unul dintre ei n-ar fi fost în stare să înveţe atât de multe replici pe dinafară, doar eu, Eivind şi poate Sverre, dintre băieţi, iar faptul că, în cele din urmă, doamna mă alesese pe mine nu putea fi o întâmplare.

Am fost atât de bucuros când m-a anunţat, încât nu ştiam ce să mai fac.

În ultima săptămână am făcut repetiţii în fiecare zi, şi în fiecare zi eram în centrul atenţiei tuturor colegilor de clasă, inclusiv a lui Anne Lisbet, iar când a sosit ziua cea mare a serbării, în strălucirea razelor de soare, ochii tuturor părinţilor erau aţintiţi asupra mea. Se îmbrăcaseră frumos şi stăteau aşezaţi pe scaunele de lângă perete, ne făceau poze cu aparatele de fotografiat, tăceau când ne spuneam plini de entuziasm replicile şi aplaudau zgomotos la sfârşit.

După aceea am cântat la fluier şi în cor, ni s-au împărţit carnetele de note şi doamna ne-a urat tuturor o vară frumoasă, iar apoi am fugit afară în curtea şcolii şi către maşinile care ne aşteptau pe fiecare.

Cu carnetul de note în mâini, stăteam şi eu, nerăbdător, alături de Geir şi o aşteptam pe mama în faţa „broscuţei". Ea a venit împreună cu Martha, vorbeau şi râdeau şi nu ne-au văzut decât atunci când erau la doar câţiva metri distanţă.

Mama purta o pereche de pantaloni bej şi un pulover roşiatic cu mânecile suflecate până la cot. Părul îi cădea lung pe spate. În picioare avea o pereche de sandale maro-deschis. Tocmai împlinise treizeci şi doi ani, în timp ce Martha, în rochia ei maronie, era cu doi ani mai în vârstă.

Erau femei tinere, dar noi habar n-aveam.

Mama şi-a căutat ceva vreme prin geantă cheile de la maşină.

– Ce frumos aţi jucat! a spus Martha.

– Mulţumesc, am răspuns eu.

Geir n-a zis nimic, doar a mijit ochii la soare.

– Uite-le, în sfârşit! a exclamat mama.

A descuiat portiera şi am intrat cu toţii în maşină, adulţii, pe scaunele din faţă, copiii, pe bancheta din spate. Mamele şi-au aprins fiecare câte o ţigară, şi am pornit către casă în lumina razelor de soare.

În seara aceea m-am uitat din pragul dormitorului cum mama îşi usca părul cu föhnul. Câteodată, când tata nu era prezent, o urmăream prin casă şi o băteam la cap cu vorbăria mea. Acum eram tăcut, vâjâitul acela făcea orice conversaţie imposibilă, în schimb, mă uitam la ea cum îşi înclina capul şi cum, cu o perie în mână, îşi ridica părul spre föhnul din mâna cealaltă. Uneori îmi arunca câte o privire şi-mi zâmbea. Am intrat în camera lor. Pe biroul mic de lângă perete era o scrisoare. Nu voiam să-mi bag nasul, dar chiar şi de la distanţă am văzut că prenumele scris la destinatar era Sissel, aşadar numele mamei, în timp ce numele de familie era mai lung, căci între Sissel şi Knausgård, pe care mai mult l-am ghicit decât l-am citit, se afla un al treilea cuvânt. M-am dat mai aproape. „Sissel Norunn Knausgård", asta scria.

Norunn?

Cine putea fi?

– Mamă! am spus.

Ea m-a privit şi a lăsat föhnul în jos, ca şi cum aşa m-ar fi putut auzi mai bine.

– Mamă! am strigat iar. Ce e scris acolo, pe plic? Ce fel de nume e ăsta?

Mama a oprit uscătorul.

– Ce-ai spus?

– Ce nume e ăsta? am repetat, dând din cap spre plic.
Mama s-a aplecat şi l-a luat în mână.
– E numele meu!
– Dar scrie Norunn! Doar nu te numeşti Norunn!
– Ba da. E al doilea nume de botez. Sissel Norunn.
– Te-a chemat mereu aşa?
Deznădejdea pe care o simţeam mă apăsa tare în piept.
– Da, sigur că da. Toată viaţa. N-ai ştiut?
– Nu! De ce nu mi-ai spus?
Câteva lacrimi mi s-au prelins pe obraz.
– Dar, dragule, a spus mama, n-am crezut că e important. Numele pe care-l folosesc este Sissel. Norunn e doar un prenume de-al doilea. Un fel de nume în plus.
Mă simţeam zguduit. Nu de numele în sine, cât de faptul că nu-l ştiusem. Că mama se numea într-un fel pe care nu-l ştiusem.
Oare erau şi alte lucruri de care n-aveam habar?

O lună mai târziu, cam pe la mijlocul lungii vacanţe de vară, ne-am dus până la Sørbøvåg, lângă Åfjorden, în Ytre Sogn, unde locuiau bunicii din partea mamei, şi am rămas două săptămâni. Aşteptasem plecarea cu atâta nerăbdare, zile la rând, încât, în dimineaţa cu pricina, când părinţii m-au trezit devreme în zori, totul părea să fi căpătat o tentă ireală. Portbagajul era îndesat cu lucruri, mama şi tata stăteau în faţă, eu şi Yngve în spate, urma să ne petrecem toată ziua şi toată seara în maşină, şi chiar şi cel mai cunoscut dintre drumurile cunoscute, până la intersecţie şi apoi în sus spre pod, ne-a părut atunci altfel. Fiindcă acum casa şi însăşi fiinţa noastră nu mai aparţineau acelor locuri, acum erau legate de această lungă călătorie pe care o începuserăm şi ale cărei emoţie şi nerăbdare se răsfrângeau asupra fiecărei pietre şi a fiecărei stânci, a fiecărei insuliţe şi a fiecărui colţ care ieşea din mare.

Când am ajuns la intersecţia cu podul, mi-am împreunat mâinile, ca de obicei, şi mi-am spus scurta rugăciune care funcţionase de fiecare dată până atunci:

Doamne Dumnezeule,
te rog să faci în aşa fel încât să nu avem vreun accident!
Amin.

Am mers pe drumuri de ţară, traversând păduri întinse şi monotone de conifere, pe lângă Evje cu cazarmele sale militare, lungi şi joase, şi desişurile nesfârşite de pini, pe lângă Byglandsfjord şi campingul de acolo, luând-o apoi în sus, înspre Setesdalen, cu fermele şi câmpurile sale vechi îngrădite şi cu numeroasele indicatoare de argintării, pe o şosea care, în unele locuri, trecea aproape prin curtea oamenilor. Apoi zonele locuite au părut să dispară încet-încet, ca şi cum casele ne slăbeau din strânsoarea lor, desprinzându-se una câte una pe marginea drumului, la fel cum, la începutul verii, copiii căzuseră rând pe rând de pe uriaşa cameră de aer pe care cineva o legase cu frânghia de o barcă şi care, pe măsură ce viteza crescuse, rămăsese goală. Am văzut bancuri de nisip scânteind de-a lungul malurilor, dealuri îmbrăcate în verde înălţându-se din ce în ce mai abrupt spre cer, câte un perete de munte, pleşuv şi masiv, colorat în toate nuanţele de gri, cu câţiva pini roşu-aprins în vârf. Am văzut cataracte şi cascade, ape şi mlaştini, toate scăldate în lumina clară şi puternică a soarelui, care, în timpul călătoriei noastre, urcase tot mai sus pe cer. Şoseaua era îngustă şi urma discret şi abia simţit toate suişurile şi coborâşurile peisajului, toate meandrele şi cotiturile, uneori străjuită pe ambele laturi de un zid de copaci, alteori înălţându-se deasupra a toate din jur, în panorame bruşte, neaşteptate.

Din când în când, pe margine apăreau locuri de popas, nişte porţiuni mici cu pietriş unde familiile puteau sta să

mănânce la mesele cioplite din buşteni, cu maşina alături, deseori cu portbagajul sau cu geamurile deschise, la umbra copacilor, de obicei în apropierea unui lac sau a unui râu. Toată lumea avea câte un termos pe masă, mulţi scoteau lada frigorifică, unii, şi câte o butelie. „Ne oprim şi noi în curând?" întrebam de fiecare dată după un astfel de loc, pentru că asemenea popasuri reprezentau, pe lângă trecerile cu bacul, puncte culminante ale călătoriei. Aveam şi noi o ladă frigorifică în portbagaj, aveam un termos, suc şi o plăsuţă cu pahare, farfurii şi ceşti de plastic. „Nu mă mai bate la cap!" spunea tata, preocupat să parcurgă dintr-un foc cât mai mulţi kilometri cu putinţă. Asta însemna că aveam să străbatem tot Setesdalen, să trecem de Hovden şi Haukeligrend şi apoi să traversăm muntele Haukelifjell înainte să poată fi vorba de vreo oprire. Apoi ar fi trebuit să căutăm un loc potrivit. Pentru că nu puteam să ne mulţumim cu primul, nu; dacă tot opream aşa de rar, trebuia să alegem un popas cu totul deosebit.

Sus, pe creştetul muntelui, terenul era complet plat. Nu se zărea nici un copac sau arbust. Şoseaua înainta şnur. Pe alocuri era plină de bolovani împrăştiaţi şi acoperită, mă gândeam, cu ceva ce părea a fi murdărie sau muşchi. Alte porţiuni erau suprafeţe neîntrerupte de rocă, netede şi lucioase. Ici şi colo sclipea câte o apă sau scânteia zăpada. Tata conducea mai repede pe aici, pentru că era un segment de şosea previzibil. Din loc în loc, pe margini erau înfipţi nişte stâlpi de lemn care marcau drumul, şi ceea ce spunea Yngve părea de necrezut, cum că ar fi fost aşa de lungi fiindcă iarna stratul de zăpadă ajungea până în vârful lor. Căci aveau câţiva metri înălţime!

Soarele strălucea, munţii se întindeau în toate direcţiile, iar noi – noi goneam înainte. Lăsam în urmă, unul după altul, locurile de popas, până când, fără să ne avertizeze, tata a semnalizat brusc, a încetinit şi a oprit într-unul dintre ele.

Se afla exact lângă un lac mic, era oval şi complet negru. Dincolo de el, terenul se înălţa timid, iar într-o parte se afla o movilă imensă de zăpadă, aproape albăstruie, cu o gaură dedesubt, ca un fel de deschizătură în care dispărea apa.

În jurul nostru era o linişte profundă. După atâtea ore de huruială a motorului, liniştea părea artificială, ca şi cum n-ar fi ţinut de peisaj, ci de noi.

Tata a deschis portbagajul, a adus termosul şi punga cu ceşti şi farfurii şi a aşezat lada frigorifică pe masa de buşteni, iar mama a început imediat să scoată ce era înăuntru. Eu şi Yngve am fugit la apă, ne-am aplecat şi am băgat mâna în ea. Era rece ca gheaţa!

–Nu facem o baie, băieţi? ne-a întrebat tata.

–O, nu, e rece ca gheaţa! am spus eu.

–Vă e frică?

–Dar e *sloi*!

–Bine, bine, am înţeles. Glumeam. N-avem timp de înotat.

Eu şi Yngve ne-am apropiat de mormanul de zăpadă. Era atât de îngheţată încât nu puteai face bulgări din ea, cum voiserăm noi. Şi să urcăm pe nămete câtă vreme apa se scurgea sub el nu puteam – mama şi tata erau lângă noi.

Am făcut un bulgăre şi l-am aruncat în apă. O vreme a rămas la suprafaţă, ca un aisberg mic. Măcar, întorşi acasă, puteam povesti că azvârliserăm cu bulgări la jumătatea lui iulie.

–Haideţi la masă! a strigat mama.

Ne-am aşezat. Ne-am primit fiecare porţia de prânz: trei felii de pâine şi un ou fiert. În plus, pe masă era un pachet de biscuiţi, iar în pahare aveam suc. Plasticul îi dădea alt gust, dar îmi plăcea, îmi amintea de excursiile pe care le făceam înainte, la cules fructe de pădure sau cu cortul. La drept vorbind, nu fuseserăm în aşa de multe,

era de fapt vorba despre una singură, în vara dinainte, când merseserăm în Suedia cu bunicii. O maşină a venit vâjâind din spatele meu, sunetul a părut să tremure înainte de a creşte în intensitate, după care, cu un fel de bufnitură, a devenit din ce în ce mai slab, până când a dispărut cu totul. Din ceştile cu cafea ale părinţilor ieşea abur. O maşină cu o rulotă în spate s-a apropiat din partea opusă. Am urmărit-o cu privirea în vreme ce-mi goleam paharul de suc. Înainta destul de lent, apoi a început să semnalizeze. Când a virat înspre locul de picnic, tata s-a întors.

—Ce caută idiotul ăsta aici? a spus el. E o singură masă. Nu-şi dă seama?

S-a răsucit, a pus ceaşca de cafea jos şi şi-a scos din buzunarul cămăşii pachetul de tutun cu emblemă în formă de vulpe.

Maşina cu rulotă s-a oprit la doar câţiva metri distanţă de noi. Portiera s-a deschis, şi din spatele ei a ieşit un om gras, îmbrăcat într-o pereche de pantaloni scurţi bej şi un tricou galben, cu o pălărie de golf maro pe cap. A deschis uşa rulotei şi a dispărut înăuntru, exact când de după cealaltă portieră a apărut o femeie. Tot grasă, îmbrăcată într-o pereche de pantaloni elastici gri-deschis, cu o încreţitură pe picior, şi un pulover lânos. Din gură îi atârna o ţigară neaprinsă, părul îi era mare şi gri-gălbui, şi purta o pereche de ochelari mari, cu lentile fumurii. S-a dus în faţa apei, şi-a aprins ţigara şi a privit în jur cât timp a fumat.

M-am apucat de ultima felie de pâine.

Bărbatul aducea în braţe o masă de camping. A pus-o între maşină şi masa noastră. Tata s-a întors din nou.

—N-au deloc maniere? Noi stăm şi mâncăm, şi el se bagă aşa?

—Ei, nu contează, a spus mama. E foarte frumos aici.

—*Era* foarte frumos. Până când a sosit cretinul ăla.

—Vezi că te aude! a spus mama.

Bărbatul a pus zăngănind o ladă frigorifică lângă masă. Femeia s-a îndreptat spre el.

–Sunt nemți, a spus tata. Nu înțeleg nimic din ce vorbim. Putem să spunem ce ne taie capul. Și-a sorbit ultima înghițitură din pahar și s-a ridicat. Bun, acum trebuie s-o luăm din loc.

–Băieții încă n-au sfârșit de mâncat, a spus mama. Nu ne grăbim chiar *așa* de tare.

–Ba da, a spus tata. Hai, terminați odată! Grăbiți-vă!

Și-a aruncat țigara pe jumătate fumată, a dus paharele și cestile la apă și le-a clătit, punându-le în pungă împreună cu farfuriile și cu termosul. A închis capacul lăzii frigorifice și a cărat totul în portbagaj. Bărbatul și femeia au spus ceva ce n-am înțeles și s-au uitat la panta lină de pe cealaltă parte a apei. El a arătat cu degetul. La foarte mare depărtare se mișca ceva. Mama a mototolit hârtia cerată de la pachetele de mâncare și a pus-o într-o pungă, apoi s-a ridicat.

–Atunci să mergem! a spus ea. Biscuiții îi mâncăm când ne oprim data viitoare.

De asta mă temeam.

Tata a împins în față scaunul pentru mine, și am urcat în mașină. După aerul curat de afară, mirosul de fum din interior era izbitor. Yngve a intrat și el pe cealaltă parte și a strâmbat din nas.

–Cred că pastila pentru rău de mașină nu mai are efect, a spus.

–Să ne spui dacă te simți rău! a zis mama.

–Ar fi mai bine dacă n-ați fuma tot timpul, a spus el.

–Taci, băiete! a intervenit tata. Nu te mai văicări! Suntem în vacanță.

A intrat încet pe șosea. M-am uitat în depărtare, dincolo de lac, spre locul unde bărbatul arătase cu degetul. Era ceva acolo. Un punct gri în mijlocul întinderii verzi, deplasându-se lent. Ce naiba putea fi?

I-am dat lui Yngve un cot și, când l-am văzut că-mi dă atenție, am făcut semn cu degetul prin geam.

– Ce-o fi acolo? am spus.

– Poate niște elani, a zis el. Și anul trecut am văzut câțiva. Nu-ți amintești?

– Ba da, am spus. Dar atunci i-am văzut mai de aproape. Ăștia arată abia cât niște șoricei!

Apoi ne-am cufundat în starea aceea de transă tipică pentru excursiile cu mașina. Am continuat să traversăm munții, am coborât în Røldal și am luat-o spre Odda, orășelul murdar de la capătul fiordului Hardanger, al cărui aspect dărăpănat și poluat făcea cumva parte, în ciuda tuturor așteptărilor, din atmosfera magică pe care o evoca versantul celălalt al munților, prin deosebirea năucitoare și, în fond, de neînțeles față de lumea pe care o părăsiserăm cu doar câteva ore mai devreme. Dacă partea de sud a Norvegiei consta în mare parte din dâmburi și delușoare joase, din hățișuri răsfirate și încâlcite, cu cele mai diverse tipuri de copaci așezați unul lângă altul într-un peisaj care era, în același timp, și larg deschis, și îngust, și dacă cea mai înaltă colină de pe insula pe care locuiam n-avea mai mult de o sută douăzeci de metri înălțime, peisajul ținutului de aici, care te lua întotdeauna prin surprindere, era caracterizat de munți *uriași*, atât de impunători în puritatea și simplitatea lor, încât toate detaliile din preajma lor erau parcă subjugate măreției lor, dispărând pur și simplu: cui îi păsa de existența vreunui mesteacăn, oricât de înalt, când se găsea la poalele unuia din acești munți nesfârșit de frumoși și veșnic aceiași? Cu toate acestea, diferența cea mai izbitoare nu ținea de dimensiuni, ci de culori, care, pe această parte, păreau a fi mai clare și mai profunde – nicăieri altundeva culoarea verde nu e la fel de pronunțată ca în vestul Norvegiei; până și cerul, până și albastrul lui era mai profund și mai clar în comparație cu albastrul cerului din regiunea de unde veneam eu. Laturile văii erau

verzi și cultivate, iar primăvara și la începutul verii deveneau de un alb japonez datorită florilor din pomii fructiferi, vârfurile munților erau de un albastru cețos, ici și colo acoperite de zăpadă, și, Doamne, între crestele care se înălțau în șir lung de ambele părți vedeai fiordul, pe alocuri verzui, alteori albăstrui, peste tot strălucind în bătaia soarelui și la fel de adânc pe cât de înalți erau munții.

Să pătrunzi în acest peisaj cu mașina era, de fiecare dată, copleșitor, fiindcă nimic din ceea ce ți se perindase înainte prin fața ochilor nu te putea pregăti pentru ceea ce te aștepta aici. Astfel, pe măsură ce înaintam pe latura nordică a fiordului, apăreau toate celelalte detalii stranii, cum ar fi gardurile electrificate, hambarele roșii, vechile case albe de lemn, vacile ieșite la păscut sau șirurile lungi de construcții din prăjini pe care se pune fânul, pe marginile văilor. Tractoare, combine de nutreț, depozite de gunoi de grajd, cizme maro până la genunchi pe verande, copaci umbroși în curți, cai, magazine la subsolul caselor. Copii care vindeau, pe marginea drumului, cireșe sau căpșune în caserole, ținând pancarte scrise de mână. Viața de aici era altfel decât viața de acasă; zăream din când în când câte o bătrânică gârbovă purtând o rochie înflorată și un batic cum n-ai fi găsit prin părțile noastre sau câte un bătrânel gârbov în salopetă albastră și pălărie neagră cu boruri, mergând pe câmp sau pe vreun drum de țară. Dar, oricât de mult mă impresionau locurile acestea, cu numele care, firește, făceau parte din farmecul lor – Tyssedal, Espe, Hovland, Sekse, Børve, Opedal, Ullensvang, Lofthus, Kinsarvik, al cărui sunet straniu era preferatul meu, căci ce naiba putea să însemne *kinsar*? –, oricât de luminoase erau culorile și de diferite nenumăratele detalii, deasupra acestor sate stăruia o senzație de abundență, nu neapărat în legătură cu oamenii și acțiunile lor, cât mai ales în privința spațiului în care se mișcau, care părea prea mare pentru ei – poate din cauza luminii puternice

a soarelui care inunda totul, poate datorită albastrului imens al cerului ori lanţului muntos care se înălţa către el, sau poate era, pur şi simplu, faptul că nu făceam decât să trecem pe lângă ele, că nu ne-am oprit nicăieri în afară de staţia de autobuz unde Yngve s-a împleticit să vomite, poate era faptul că nu cunoşteam pe nimeni aici şi că nu eram în nici un fel legaţi de ceea ce vedeam. Căci, atunci când, în cele din urmă, am ajuns la bacul din Kinsarvik şi am coborât din maşina pe care tata o oprise la coadă, senzaţia aceea de profuziune dispăruse; dimpotrivă, aici totul părea cald şi confortabil – sunetele de la radio care se răspândeau din maşini, portierele care se deschideau şi se închideau, cu oamenii care îşi întindeau picioarele sau făceau câţiva paşi să se dezmorţească, copiii care îşi pasau liniştiţi o minge pe lângă şirul de maşini sau care făceau exact ce făceam şi eu cu Yngve, adică se duceau la chioşcul de pe margine să vadă dacă era ceva pe care ar fi putut cheltui o parte din banii de vacanţă.

O îngheţată?

O, da!

Yngve a cumpărat o îngheţată la cornet, eu, una la pahar, cu o linguriţă roşie, şi cu ele în mână am luat-o agale până la dig, unde ne-am aşezat pe marginea de zid, privind spre apă şi spre algele care zăceau în mormane ude şi unsuroase pe stânci. În depărtare am zărit sosind bacul. Mirosea a apă de mare, a alge, iarbă şi gaze de eşapament, iar soarele ne ardea faţa.

– Îţi mai e rău? l-am întrebat pe Yngve.

A clătinat din cap.

– Păcat că am uitat mingea, a spus el. Dar poate că au una în Våjen.

A pronunţat „Våjen" întocmai ca bunicul.

– Poate, am spus eu, mijind ochii în soare. Crezi că o să urcăm pe ăsta?

– Nu știu. Sper.

Am bălăbănit din picioare. Am luat o bucată de înghețată cu linguriţa şi am băgat-o în gură. Era atât de rece şi de mare încât a trebuit s-o mişc în stânga şi-n dreapta cu limba pentru ca senzaţia de rece să nu devină insuportabilă. În acelaşi timp mi-am întors privirea spre maşină. Tata era aşezat, cu portiera deschisă şi cu un picior în afară, şi fuma. Soarele strălucea în ochelarii lui fumurii. Mama stătea în picioare lângă el şi pusese pe capota maşinii un coşuleţ cu cireşe, din care lua câte una din când în când.

– Ce-o să facem mâine? am spus.

– Eu, oricum, am să mă duc cu bunicul în grajd. Mi-a spus că mă învaţă tot ce trebuie ca într-o zi să-i iau locul.

– Crezi că putem să mergem la scăldat acolo la vremea asta?

– Eşti nebun? a spus el. Apa fiordului e la fel de rece ca cea de pe munte.

– Dar de ce?

– Pentru că e departe în nord!

Câteva maşini au pornit motorul. Porţile bacului s-au deschis. Yngve s-a sculat şi s-a îndreptat spre maşina noastră. Am terminat de mâncat restul de înghețată cât am putut de repede şi l-am urmat.

După traversarea cu bacul, care ne-a dus până la Kvanndal, următorul punct culminant al excursiei era urcuşul pe muntele Vikafjellet. Drumul îngust şi abrupt şerpuia în sus, când înainte, când înapoi, iar în unele locuri era atât de pieptiş, încât mă temeam că maşina se va răsturna şi va cădea în vale.

– Mulţi turişti cred că au o mică surpriză aici, a spus tata în timp ce urcam, iar eu, înghețat de spaimă, priveam prăpastia de sub noi. Coboară cu frâna. Asta, îţi dai seama, poate fi fatal.

–Şi noi cum mergem? am întrebat.

–Noi mergem cu frâna de motor.

Noi nu eram turişti, noi ştiam cum stau lucrurile, nu eram dintr-aceia pe care îi mai vedeai învăluiţi în norul de fum ieşit de sub o capotă deschisă la marginea drumului. N-am apucat totuşi să terminăm bine de vorbit, că era cât pe ce să se întâmple o nenorocire – la următoarea curbă am dat nas în nas cu o maşină care trăgea o rulotă după ea; n-au lipsit decât câţiva metri să ne ciocnim, dar tata a frânat din scurt, şi acelaşi lucru l-a făcut şi maşina cu rulotă. Apoi am dat cu spatele până într-o porţiune unde drumul era îndeajuns de larg pentru amândoi. Şoferul celuilalt vehicul ne-a salutat când a trecut pe lângă noi.

–Îl cunoşteai, tată? l-am întrebat.

L-am văzut în oglinda retrovizoare cum zâmbeşte.

–Nu, nu-l cunosc. M-a salutat în semn de mulţumire că i-am făcut loc.

Apoi am urcat un nou munte şi am coborât într-un nou fiord. Crestele de aici erau la fel de înalte ca în Hardangerfjord, dar, într-un fel, mai domoale, nu atât de prăpăstioase, iar fiordul era aici mai larg, în unele locuri aproape ca un lac. „Care-i problema?" spuneau parcă munţii din Hardangerfjord. „Nu te stresa!" păreau să spună cei de aici. „Totul e bine."

–Dormim cu rândul? a spus Yngve.

–În regulă.

–Super! Pot să fiu eu primul atunci?

–OK.

Şi-a pus capul în poala mea şi a închis ochii.

Era plăcut să-l simt dormind aşa, capul îi era cald şi plăcut, şi era ca şi cum simultan se întâmplau două lucruri, schimbarea constantă a peisajului văzut pe geam, la care mă holbam fără încetare, şi capul lui Yngve adormit în poala mea.

Când ne-am aşezat la coadă pentru următorul bac, s-a trezit. Am urcat pe punte şi am savurat vântul care ne biciuia feţele. O jumătate de oră mai târziu, am urcat iar în maşină, şi acum eu am fost cel care şi-a pus capul în poala lui Yngve.

Când m-am trezit, mi-am dat seama că mai aveam puţin de mers. Căci, cu cât ne apropiam de mare, cu atât munţii se micşorau şi vegetaţia devenea mai deasă – sigur, fără să se compare cu peisajul pitic din sudul Norvegiei, cu formele lui răsucite. Nici unul dintre drumurile de aici nu-mi rămăsese în minte, mă uitam pe fereastră fără să leg ceea ce vedeam de ceva, până când am recunoscut Lihesten, peretele vertical de stâncă de câteva sute de metri înălţime de pe malul celălalt al fiordului faţă de casa bunicilor. Îl aveam de mult timp în faţa ochilor, dar fusese de nerecunoscut din orice altă poziţie în afară de cea în care ne aflam acum, când ne apropiam de el dintr-o parte. Entuziasmul mi-a umplut pieptul. Am ajuns! A, da, uite cascada! Uite capela! Hotelul! Indicatorul spre Salbu! Şi uite! Casa bunicilor!

Tata a încetinit şi a cotit pe strada neasfaltată. Mai întâi a depăşit casa vecină, apoi a intrat pe poartă, pe lângă magazia de pe partea dreaptă, şi a luat-o pe ultima porţiune abruptă de pantă până în faţa casei. Am deschis portiera aproape înainte ca maşina să fi oprit şi am sărit afară. Pe partea cealaltă a gardului care înconjura păşunea l-am zărit pe bunicul. Stătea în faţa stupilor, în echipamentul lui de apicultor – salopetă albă şi pălărie albă cu un voal alb şi lung în jurul capului. Toate mişcările îi erau lente, inclusiv mâna pe care a ridicat-o spre noi în semn de bun venit. Parc-ar fi fost sub apă sau pe o altă planetă, cu o altfel de gravitaţie. Am ridicat mâna şi i-am răspuns la salut, după care am zbughit-o în casă. Bunica era în bucătărie.

–Era cât pe ce să ne ciocnim de o maşină pe Vikafjellet! Urcam uite aşa, i-am spus, desenând cu degetul pe muşama, în vreme ce bunica îmi zâmbea cu ochii ei calzi, închişi la culoare. Şi a venit o maşină cu o rulotă uite aşa...

–Mă bucur că aţi ajuns teferi şi nevătămaţi, a spus ea.

Mama a intrat pe cealaltă uşă. În hol am auzit zgomot, probabil tata aducea bagajele. Unde era Yngve? Se dusese la bunicul? Cu toate albinele alea care bâzâiau în jurul lui?

Am zbughit-o în curte. Nici vorbă! Yngve îl ajuta pe tata cu bagajele. Bunicul era în continuare acolo, în costumul lui alb ca de cosmonaut. Ridica inimaginabil de încet câteva rame din stup. Soarele se retrăsese de pe teritoriul fermei, dar strălucea printre molizii de pe malul năpădit de buruieni al lacului. O uşoară adiere de vânt a trecut pe lângă casă, făcând copacii să freamăte deasupra mea. L-am zărit pe Kjartan venind dinspre grajd. Purta o salopetă şi cizme, avea părul negru, lung până la umeri, şi ochelari cu ramă pătrată.

–Bună seara! a spus el, oprindu-se în faţa maşinii.

–A, bună, Kjartan! a zis tata.

–Aţi călătorit bine?

–Da. Am mers foarte bine.

Kjartan era cu zece ani mai tânăr decât mama, deci în toamna aceea avea puţin peste douăzeci de ani. Era în el ceva aspru, aproape furibund, şi, deşi nu-i simţisem niciodată mânia, îmi era totuşi frică de el. Era singurul dintre fraţi care rămăsese acasă; sora cea mai mare, Kjellaug, locuia în Kristiansand cu soţul ei, Magne, şi cei doi copii ai lor, Jon Olav şi Ann-Kristin, care aveau să vină şi ei aici în curând, în timp ce sora mijlocie, Ingunn, era studentă şi locuia la Oslo împreună cu Mård şi fiica lor de doi ani, Yngvild. Kjartan şi bunicul se certau foarte des; mi-am dat seama că Kjartan nu era chiar aşa cum îşi dorea bunicul să fie unicul lui fiu. Bunicul ar fi vrut ca el să preia ferma

la momentul potrivit. Acum urma cursuri de instalator pe ambarcațiuni și avea de gând să-și ia o slujbă oarecare la vreun șantier din districtul lor, Hordaland. Dar cel mai important lucru legat de Kjartan, ceea ce se menționa frecvent atunci când venea vorba despre el, era faptul că era comunist. Și încă unul înfocat. Când discuta cu părinții mei pe teme politice, ceea ce se întâmpla de multe ori atunci când erau împreună, căci conversația o lua, cine știe de ce, întotdeauna în direcția aceea, privirea lui, de obicei timidă și evazivă, se însufleţea. Dacă venea vorba despre Kjartan acasă, tata râdea uneori de el, mai ales ca s-o tachineze pe mama, care nu era comunistă, dar care, pe de altă parte, arareori avea aceleași păreri cu tata în privința politicii. Tata era profesor și vota cu Venstre, un partid de stânga.

—Ar trebui să mă schimb și să fac un duș ca să nu mai miros a grajd, acum, că avem așa oaspeți de seamă, a spus Kjartan. Cred că e ceva mâncare pentru voi înăuntru.

Chiar și de afară am auzit scârțâitul treptelor când a urcat spre baia de la etaj. Scările de aici scârţâiau atât de tare!

Masa din camera de zi era deja pregătită pentru noi: un morman de plăcinte încă aburinde, o farfurie cu clătite, plus pâine și diverse gustări de întins pe ea. Mama se agita între camera de zi și bucătărie. Deși plecase de acasă la șaisprezece ani, se căsătorise cu tata, îl avusese pe Yngve la doar douăzeci de ani și stătea la casa ei de atunci, se integra perfect în gospodăria aceasta de îndată de intram. Chiar și modul în care vorbea se schimba, devenind tot mai asemănător felului în care vorbeau părinții ei. Cu tata se întâmpla exact invers, aici el se estompa aproape cu totul. Când vorbea cu bunicul, căruia îi plăcea să pălăvrăgească și care avea câte o istorioară, deseori autobiografică, pentru fiecare ocazie, gesturile tatei căpătau ceva formal, care le făcea foarte ciudate; le recunoșteam totuși

cu uşurinţă, căci aşa se comporta şi când discuta cu alţi părinţi sau colegi de la muncă. Bunicul nu era politicos în felul acela, era pur şi simplu el însuşi, deci de ce oare tata dădea întruna aprobator din cap, zicând da, bine, da, serios, mmm, hmmm? Mama se comporta şi ea altfel, râdea şi vorbea mai mult, şi, per total, aceste schimbări se dovedeau un avantaj pentru noi, ba chiar unul enorm: tata parcă dispărea, mama devenea din ce în ce mai plină de viaţă, iar în această casă nu existau reguli, ca în cea din care plecaserăm, aici puteam face cum ne tăia capul. Dacă vreunul dintre noi răsturna un pahar de lapte, nu era nici o catastrofă, bunica şi bunicul înţelegeau că se mai întâmplă, aveam voie chiar să stăm cu picioarele pe masă, da – asta dacă tata nu era în încăpere, desigur –, iar pe canapeaua maro cu dungi portocalii şi bej puteam să stăm cât de tolăniţi voiam sau chiar să zăcem întinşi, dacă aşa aveam chef. Şi toată munca pe care o făceau bunicii o făceam şi noi, doar că la scară mai mică. Nu încurcam pe nimeni. Dimpotrivă, ei chiar se aşteptau să-i ajutăm cu ce puteam. Să strângem iarba cosită, să o punem pe construcţia de prăjini, să adunăm ouăle, să ducem cu lopata bălegarul în subsol, să punem masa, să culegem coacăze roşii şi negre şi agrişe, dacă erau coapte. Uşile casei rămâneau deschise, şi vizitatorii intrau fără măcar să bată, doar ne salutau din hol şi apăreau deodată în camera de zi, se aşezau pe scaun de parcă ar fi fost la ei acasă şi-şi beau cafeaua cu bunicul care nici nu clipea la sosirea lor, ci începea să discute ca şi când conversaţia li se întrerupsese cu doar câteva secunde în urmă. Oamenii care se perindau pe aici erau ciudaţi, mai ales unul dintre ei, un bărbat foarte burtos, îmbrăcat destul de neglijent şi cam urât mirositor, cu o voce ascuţită, care obişnuia să urce greoi dealul, la căderea serii, pe scuterul lui. Avea un accent aşa de puternic, încât de abia înţelegeam jumătate din ce spunea. Bunicul se lumina la faţă când îl vedea intrând, dar nu s-ar

fi putut spune dacă era pentru că îl plăcea în mod deosebit, deoarece sosirea oricărui musafir îl făcea să se lumineze la faţă. Pe noi eram sigur că ne plăcea, deşi în mod cert nu se gândea la asta; noi existam, ceea ce era de ajuns pentru el. Pentru bunica, lucrurile stăteau altfel – sau cel puţin aşa părea, din moment ce era atentă la noi când vorbeam.

Mama stătea nemişcată, examinând masa, ca să verifice dacă toate fuseseră puse la locul lor. Bunica pornise filtrul de cafea din bucătărie, iar susurul lui tot mai intens s-a încheiat cu un oftat scurt. Tata a dus bagajele în camera de deasupra noastră. Bunicul a intrat în hol după ce-şi atârnase echipamentul de apicultor la subsol.

– Poporul norvegian creşte, din câte văd! a spus el când ne-a văzut.

S-a îndreptat spre mine şi m-a mângâiat pe cap, de parcă aş fi fost un câine. Apoi l-a mângâiat şi pe Yngve şi s-a aşezat exact când bunica a ieşit din bucătărie cu ibricul de cafea în mână, iar tata şi Kjartan coborau amândoi scările.

Bunicul era un om mărunt, cu faţa rotundă şi, cu excepţia unei coroniţe subţiri de păr alb, complet chel. În colţul gurii i se zăreau deseori urme maronii de tutun. Ochii din spatele lentilelor erau atenţi, dar se transformau imediat atunci când îşi scotea ochelarii şi când semănau deodată cu doi copilaşi abia treziţi din somn.

– Se pare că am ajuns exact la momentul oportun, a spus el, punându-şi o felie de pâine pe farfurie.

– Te-am auzit când erai la subsol, a comentat mama. Aşa că nu e o întâmplare. S-a uitat la mine. Îţi mai aminteşti când te-am auzit umblând în hol, în ziua aceea, cu zece minute *înainte* să apari?

Am încuviinţat din cap. Tata şi Kjartan s-au aşezat la masă, fiecare pe partea lui. Bunica a început să toarne cafea în ceşti. Bunicul, care-şi ungea nişte unt pe pâine cu cuţitul, a ridicat privirea.

– L-aţi auzit *înainte* să apară?

– Da, ciudat, nu-i aşa? a zis mama.

– E un *vardøger*, a spus bunicul uitându-se drept la mine. Un fel de spirit protector care merge întotdeauna înaintea ta. Înseamnă că vei avea o viaţă lungă.

– Chiar asta înseamnă? a zis mama şi a râs.

– Da.

– Doar nu crezi în aşa ceva, nu? l-a întrebat tata.

– L-aţi auzit când nu era de faţă? a repetat bunicul. E un lucru remarcabil, nu? Aşa că trebuie să însemne ceva, nu?

– Eeeeh! a făcut Kjartan. Ai devenit superstiţios la bătrâneţe, Johannes!

M-am uitat la bunica. Mâinile îi tremurau, şi, când s-a apucat să toarne, a zgâlţâit ibricul atât de tare, încât doar cu un efort remarcabil de voinţă a reuşit să îndrepte jetul de cafea în ceaşcă fără să dea pe de lături. Şi mama se uita la ea şi a fost gata să se ridice, probabil ca s-o ajute, însă s-a răzgândit, s-a lăsat la loc pe scaun şi a întins mâna spre coşul de pâine. Era dureros s-o priveşti pe bunica, căci se mişca atât de încet – de fapt, a vărsat puţină cafea pe farfurioară –, totuşi părea de neconceput ca un om în toată firea să nu reuşească să ducă la bun sfârşit un lucru atât de simplu cum era turnatul cafelei fără s-o împrăştie, dar, în acelaşi timp, experienţa neobişnuită de a vedea un adult ale cărui mâini tremurau fără încetare, după cum voiau ele, m-a făcut să-i urmăresc mişcările cu mare interes.

Mama şi-a pus mâna peste a mea.

– Nu vrei o clătită? mi-a spus.

Am dat din cap că da. Ea s-a întins şi mi-a pus una pe farfurie. Am uns-o bine cu unt şi am presărat zahăr pe deasupra. Mama a ridicat carafa cu lapte şi mi-a turnat într-un pahar până la buză. Laptele era proaspăt muls, cald şi gălbui, cu nişte particule mici plutind prin el. M-am uitat la ea. De ce mi-l turnase? Doar nu puteam să beau laptele ăla, era oribil, venea direct de la vacă, şi nu

de la orice vacă, ci de la una care era la o aruncătură de băţ de noi şi se pişa şi se căca acolo.

Am mâncat clătita şi am mai luat una, în timp ce tata i-a pus bunicului nişte întrebări la care el a răspuns tacticos. Kjartan a oftat mai tare decât ar fi vrut. Fie auzise toate acestea înainte, fie nu-i plăcea ce auzea.

–Ne-am gândit să urcăm pe Lihesten de data asta, a spus tata.

–Serios? a făcut bunicul. Da, e o idee bună. E frumos acolo. De sus se văd şapte parohii.

–Abia aşteptăm, a adăugat tata, în vreme ce mama şi bunica vorbeau despre un stejar şi un laur pe care îi aduseseră de la noi, din Tromøya, anul trecut, şi care acum creşteau la ferma bunicilor.

M-am hotărât să mă duc să-i văd.

M-a oprit privirea tatei aţintită asupra mea.

–Nu-ţi bei laptele, Karl Ove? a spus el. E proaspăt, să ştii. Lapte mai bun nu găseşti nicăieri.

–Ştiu, am spus.

Văzând că nu dădeam nici un semn că am de gând să-l beau, m-a ţintuit cu privirea.

–Bea-ţi laptele, băiete!

–Dar e cald, am spus. Şi sunt şi nişte chestii în el.

–Îi jigneşti pe bunici. Trebuie să mănânci şi să bei ce ţi se oferă, şi cu asta basta!

–Băiatul e obişnuit cu laptele pasteurizat, a spus Kjartan. În cutie de carton, ţinut la frigider. Şi aici se vinde lapte din ăsta în magazine. Îi putem da şi aşa ceva, normal! Putem să cumpărăm mâine. Nu e obişnuit cu laptele proaspăt muls.

–Nu-i nevoie, a spus tata. Laptele de aici e la fel, dacă nu chiar mai bun. N-are sens să cumpăraţi lapte doar pentru că e el răsfăţat.

–Şi mie îmi place mai mult laptele pasteurizat, a spus Kjartan. Sunt complet de acord cu fiul tău.

– Bine, atunci, a spus tata. Doar să nu iei, ca de obicei, partea celor slabi. Treaba asta e mai mult o chestiune de educație, înțelegi?

Kjartan a zâmbit și și-a coborât privirea spre masă. Am ridicat paharul de lapte la gură, mi-am ținut respirația, încercând să mă gândesc la altceva, nu la bucățelele albe, după care l-am golit din patru înghițituri lungi.

– Uite c-ai putut! a spus tata. Așa-i c-a fost bun?

– Da, a fost, am spus.

După ce am terminat de mâncat, am cerut voie să ieșim la o plimbare, deși era târziu. Ni s-a permis. Ne-am încălțat, am ieșit în curte și am luat-o spre șură. Soarele era la asfințit, și lumina lui cădea ca o pânză de păianjen peste tot în jurul nostru. Formele rămăseseră intacte, dar culorile dispăruseră sau căpătaseră nuanțe de gri. Yngve a ridicat piedica de la ușa grajdului și a împins. Ușa se înțepenise, și el a trebuit să-și adune toate puterile ca s-o deschidă. Înăuntru era aproape beznă. O lumină slabă, venită prin ferestruicile murdare de deasupra staulelor, lăsa să se întrezărească vag contururile. Vacile, care zăceau fiecare în despărțitura ei, s-au mișcat auzindu-ne. Una dintre ele a întors capul.

– Nu-ți fie frică, văcuțo! a spus Yngve.

Era frumos și cald în interior. Vițelușul, ținut singur într-un fel de ocol de partea cealaltă a canalului pentru scurgerea dejecțiilor, se foia și tot smucea funia cu care era legat. Ne-am aplecat spre el, și s-a uitat la noi cu ochii speriați.

Yngve l-a mângâiat.

– Nu-ți fie frică, vițelușule! a spus el.

Nu doar lemnul ușii se umflase, ci și cel de pe pereți, din podea și de la tocurile ferestrelor, ca și cum camera se scufundase mai demult în apă și rămăsese așa.

Yngve a deschis ușa spre hambar. Ne-am urcat pe mormanul de fân adunat acolo, ne-am cățărat pe pod și am

deschis uşa care dădea spre mica poiată. Podeaua era acoperită de rumeguş şi pene. Găinile stăteau nemişcate în cuibare şi priveau în gol.

–Nici un ou, se pare, a spus Yngve. Să urcăm să vedem şi nurcile?

Am încuviinţat din cap. Când a închis uşa înaltă a şurii, o pisică mică, albă, a trecut ca o săgeată pe lângă noi şi a dispărut sub pod. Ne-am dus după ea şi am chemat-o, ştiam că se ascunde pe acolo pe undeva, dar se ţinea departe de noi, aşa că am renunţat în cele din urmă, luând-o către cele trei adăposturi pentru nurci care se aflau mai departe, pe latura de vest a fermei, chiar lângă pădure. Mirosul înţepător care ne-a izbit când ne-am apropiat era aproape de nesuportat, aşa că am început să respir pe gură.

Când ne-am oprit în faţa cuştilor, din ele răzbăteau un fel de zguduituri sau bufnituri.

Dumnezeule, ce neplăcut era!

Era mai întunecat aici, la poalele pădurii. Nurcile zgâriau metalul cuştilor cu ghearele, fâţâindu-se dintr-o parte într-alta. Ne-am apropiat de una dintre ele. Micul animal negru s-a zgârcit cât mai departe, întorcându-şi capul şi şuierând spre noi. Dinţii îi străluceau. Avea ochii negri ca nişte pietre, şi, douăzeci de minute mai târziu, în camera noastră de la etaj, culcat în pat lângă Yngve, care-şi pusese capul pe pernă la picioarele mele şi citea o revistă despre fotbal, tot la ele mă gândeam. Cum se mişcau în toate părţile în cuştile lor toată noaptea, în timp ce noi dormeam. Brusc, vocile din camera de zi de sub noi au devenit mai stridente. Mama şi tata discutau cu Kjartan. Faptul că se auzeau mai tare nu însemna vreun pericol, dimpotrivă, glasurile aveau ceva liniştitor. Voiau ceva şi-şi doreau acel ceva atât de tare încât nu puteau să-l şoptească sau să-l murmure, ci trebuiau să-l strige.

*

A doua zi de dimineaţă, bunicul a intrat în cameră şi ne-a întrebat dacă vrem să-l însoţim la pescuit cu năvodul. Sigur că voiam, aşadar, câteva minute mai târziu, mergeam pe urmele lui la vale, pe cărarea ce ducea la fiord, cărând între noi un recipient alb gol.

Barca fusese legată de o geamandură roşie, ceva mai departe de mal, în apă. Ceaţa era atât de densă încât părea că atârnă în aer. Bunicul a tras barca la mal, noi am sărit pe punte, şi, după ce a împins-o cu lopata, lovind fundul apei, Yngve s-a aşezat pe lada de alături şi a început să vâslească. Bunicul stătea la pupă şi-l direcţiona când era nevoie, eu rămăsesem la proră şi priveam în ceaţă. Lihestenul dispăruse aproape complet de pe celălalt mal, vizibil doar ca o fâşie cenuşie dură în pâcla şi umezeala de afară.

– Rar e ceaţă aici, a spus bunicul. Mai ales în perioada asta a anului.

– Ai fost în vârful Lihestenului, bunicule? l-a întrebat Yngve.

– A, da, sigur. De multe ori. Dar sunt deja câţiva ani de atunci. S-a aplecat în faţă, cu braţele aşezate peste coapse. O dată am fost pe Lihesten să salvăm pe cineva. Avusese loc primul accident aviatic din istoria Norvegiei. Aţi auzit de el?

– Nu, a spus Yngve.

– Era ceaţă, ca acum. Avionul intrase direct în Lihesten. L-am auzit prăbuşindu-se, închipuiţi-vă! Nu ne-am dat seama ce era. Pe urmă a fost dat dispărut, şi şeriful avea nevoie de oameni care să-l însoţească sus, pe munte. Aşa că m-am dus şi eu.

– Şi i-aţi găsit? am întrebat.

– Da. Dar erau toţi morţi. Am zărit capul pilotului – n-am să uit niciodată imaginea aceea. Era perfect pieptănat, cu părul dat pe spate. Nici un fir nu-i stătea aiurea. Da, da, n-am să uit niciodată.

– Unde se prăbuşise? Se ciocnise de peretele muntelui? a vrut să ştie Yngve.

– Nu se vede de aici. Pe platou, sus, e un vârf. Acolo s-a prăbuşit. A trebuit să ne cărăm până am dat de rămăşiţele lui. Un pic mai mult la babord!

Yngve a mijit ochii, încercând parcă să desluşească unde era babordul.

– Aşa, aşa! a spus bunicul. Vâsleşti bine, Yngve! Ei, a fost un mare eveniment pe vremea aceea. S-a scris despre el în toate ziarele. Şi s-a vorbit mult şi la radio.

În faţa noastră, năvodul a strălucit roşiatic în griul dimprejur.

– Îl prinzi tu, Karl Ove? a spus bunicul.

M-am aplecat cu inima bătând să-mi spargă pieptul şi l-am tras cu ambele mâini. Dar era foarte alunecos şi mi-a scăpat printre degete.

– Trebuie să-ţi bagi mâinile pe dedesubt, a spus bunicul. Mai încercăm o dată! Vâsleşte puţin înapoi! Aşa, da!

De data asta am reuşit să salt năvodul înăuntru. Yngve a ridicat vâslele în barcă, şi bunicul a început să tragă plasa din apă. Peştii s-au întrezărit la început ca nişte luminiţe pâlpâitoare, departe, în adâncurile întunecate, apoi luminiţele au crescut în dimensiuni şi au devenit tot mai clare, până când, un moment mai târziu, deşi se zbăteau puternic, peştii au fost traşi pe punte. Erau atât de strălucitori şi de curaţi, cu modelele lor gri-maro sau albastre pe spate, cu ochii galbeni, cu gurile de un roşu-şters, cu cozile şi aripioarele ascuţite ca o lamă. Am luat unul în mână; se zvârcolea aşa de tare, încât era dificil să ţi-l imaginezi zăcând, în clipa următoare, nemişcat pe scândurile de la picioarele mele.

Bunicul i-a desprins răbdător din ochiurile năvodului şi i-a aruncat în cele din urmă în recipient. Prinseserăm douăzeci de bucăţi, în general cod negru, dar şi câte un cod obişnuit sau un merlan, plus două scrumbii.

Când Yngve a început să vâslească înapoi, am auzit deodată un sunet slab, jumătate murmur, jumătate pleoscăit, oarecum asemănător cu cel pe care l-ar fi făcut o iolă trecând în viteză. Mi-am întors capul. La aproximativ treizeci de metri mai încolo, niște spinări întunecate se mișcau prin apă.

Mi s-a făcut frică.

– Ce-s alea? a spus Yngve, ridicând vâslele. Acolo!

– Unde anume? a spus bunicul. A! Sunt marsuini. Au apărut de câteva zile. Vin destul de rar, dar nu chiar niciodată. Uitați-vă bine la ei! Dacă-i vezi e semn bun, știați?

– Serios? am făcut.

– A, da!

Bunicul a despicat peștele deasupra chiuvetei de la subsol, care aducea mai mult cu o peșteră decât cu o cameră de locuit. Podeaua de beton era deseori alunecoasă de umezeală, tavanul se lăsase într-atât, încât tata nu reușea să stea drept înăuntru – însă nu-l deranja pe bunicul, om de felul lui mic de statură –, iar rafturile de pe pereți erau pline de tot felul de lucruri și de ustensile acumulate în decursul anilor îndelungați la fermă. Când bunicul a terminat, iar peștele care, cu câteva ore mai devreme, se zvârcolise zăcea acum în congelator, împachetat în pungi de plastic, l-am ajutat să curețe năvodul, stând în picioare în ploaie, pe iarba de lângă șură, până când mama ne-a chemat la cină.

După cină, bunicii obișnuiau să ațipească un pic. Tata, deja negăsindu-și locul după o zi petrecută aici, mi-a făcut semn cu arătătorul, din hol.

– Hai cu mine la o plimbare!

Mi-am luat cizmele și geaca impermeabilă și l-am urmat peste câmp. Mergea cu pași mari, părând să cuprindă întregul peisaj din câte o privire largă. Ceața plutea deasupra pădurii de molizi din fața noastră. Apa din iaz strălucea

întunecată între trunchiurile de copaci. Pe drumul de pe celălalt mal a apărut un tractor.

– Îți place aici? a spus tata.

– Daaa, am spus, nesigur încotro se îndrepta discuția.

S-a oprit.

– Ți-ai dori să locuiești aici?

– Daaa.

– Poate, într-o zi, vom prelua ferma. Ți-ar plăcea să stăm aici?

– Da.

– Când o să vină momentul, e chiar probabil.

Nu Kjartan era cel care urma să preia ferma? Dar nu i-am spus tatei cu voce tare, ar fi însemnat să-i stric un moment frumos.

– Hai să aruncăm o privire! a spus el, luând-o iar din loc.

Să locuim aici?

Asta era cu siguranță o idee ciudată. Mi-era imposibil să mi-l imaginez pe tata în casa aceea, înconjurat de toate acele lucruri. Tata să usuce fânul? Să coasească iarba și s-o pună în siloz? Să împrăștie bălegar pe câmp? Să stea pe scaun în camera de zi și să asculte prognoza meteo?

În ciuda faptului că, pentru mine, copil fiind, timpul în sine nu exista – totul aparținea momentului –, eram capabil să-i simt, totuși, prezența. Bunicul trăise la fermă toată viața, și asta influența într-un fel sau altul imaginea pe care o aveam despre el. Dacă exista însă o imagine sau un gest al bunicului care să-mi fi rămas în minte, acesta nu era ceea ce făcuse el în viața lui, despre care știam prea puține – iar puținul pe care-l știam nu-l puteam compara cu nimic altceva –, ei bine, nu, imaginea care-mi rămăsese în minte era legată de un obiect, mai precis de micul lui tractor în doi timpi, pe care îl folosea la aproape orice. Tractorul acela era sufletul bunicului. Era roșu și ușor ruginit,

îl puteai porni apăsând brusc cu piciorul o pedală de metal, avea un mic schimbător de viteze, format dintr-o pârghie cu o sferă neagră în vârf, în timp ce pedala de accelerație se afla pe partea cealaltă. Bunicul îl folosea la cosit – atunci mergea în spatele lui, în vreme ce un dispozitiv uriaș asemănător unei foarfeci, montat în față, tăia iarba care-i stătea în cale. Îl folosea și ca să transporte lucruri grele; atunci îi adăuga o remorcă, dotată cu un scaun verde, de pe care el conducea vehiculul devenit dintr-odată asemănător unui camion. Mi se părea o experiență incomparabilă să-l însoțesc în clipele acelea, stând în spate, în timp ce ne îndreptam spre cele două magazine din Vågen, de exemplu, de unde bunicul trebuia să ia bidoane cu acid formic, saci cu hrană pentru animale sau îngrășăminte. Tractorul înainta atât de încet, încât puteai să mergi alături de el, dar nu conta, nu viteza era esențială, ci altceva: pârâitul motorului, gazele de eșapament care aveau un miros atât de plăcut și care pluteau pe toată lățimea drumului pe măsură ce înaintam, sentimentul de libertate pe care îl aveai în remorcă, faptul că puteai să te apleci peste margine când într-o parte, când în alta, tot ce puteai vedea pe durata călătoriei, inclusiv silueta măruntă a bunicului purtând șapca lui cu cozoroc îngust, și faptul că ne dădeam jos la magazin, unde trăgea bacul de Bergen, și că ne puteam plimba, de multe ori cu câte o înghețată în mână, în vreme ce bunicul își vedea de treburile lui.

Mai aveau la fermă și un cărucior pe care-l foloseau la transportul obiectelor grele pe distanțe mai scurte, de pildă al bidoanelor de lapte, care în fiecare dimineață erau aduse până la rampa specială de la marginea drumului, de unde le prelua apoi o mașină specială. Era din metal, cu roți mari ca ale unei biciclete. Alte lucruri care se găseau aici și pe care nu le-ai fi văzut prin părțile noastre erau coasele, cele trei mari, cu coadă de lemn, și cele mici, cu care trebuia să te apleci, și tocila cea mare din fața șurii,

unde le ascuțeam. Furcile cu dinți lungi și subțiri. Lopețile drepte și grele cu care se arunca bălegarul în beci, aflat sub un chepeng din podeaua grajdului. Gardul electrificat, pe care Yngve m-a păcălit, pentru prima și ultima dată, să urinez în vara aceea. Suporturile din scânduri pentru fân, niște creaturi ciudate, lungi și timide postate pe lângă toate fermele, așteptând pomană, dacă nu cumva le observai de la distanță sau în întuneric, când semănau mai mult cu niște unități de soldați aliniați pentru luptă. Plita perfect rotundă pe care bunica prăjea plăcintele. Forma neagră pentru făcut vafe. Filtrele și instrumentele metalice, plate, de filtrare a laptelui și chiar bidoanele cu lapte, cu trupurile lor mici și îndesate și cu gâturile scurte, felul în care-și încetau gâlgâitul și zăngănitul neliniștit atunci când erau umplute cu lapte și apoi așezate în cărucior și duse până la rampă, unul lângă altul, devenite dintr-odată pline de demnitate și solemne, chiar dacă uneori câte unul se mai clătina cu vioiciune înainte și înapoi dacă roata nimerea într-o groapă. A, și bunicul care, în fiecare după-amiază, se ducea la grajd și chema vacile cu glas cântat:

– Hăăăăăi, văcuțelor! Hăăăăăi, văcuțelor! Hăăăăăăăi!

Cum le-aș fi putut povesti despre toate acestea prietenilor mei de acasă când mă întrebau unde fusesem și ce făcusem în vacanță? Era imposibil, și așa și trebuia să fie, căci cele două lumi erau separate una de alta prin bariere de netrecut, atât în mintea mea, cât și în lumea din afară.

În cele două săptămâni cât am stat la fermă, tot ce fusese cândva străin mi-a devenit familiar, în timp ce familiarul la care ne-am întors după o zi întreagă de mers cu mașina îmi devenise străin sau fusese doar cufundat în hăul înstrăinării, pentru că, atunci când am coborât dealul de după podul Tromøya și am cotit pe ultima porțiune de drum către casa noastră, maronie cu încadraturi roșcate, înconjurată de un gazon uscat și pârjolit de soare, cu

ferestrele întunecate care se uitau la noi cam triste, a fost ca şi cum o recunoşteam şi n-o recunoşteam deopotrivă, căci, deşi privirea îmi era deprinsă cu ceea ce vedeam, am simţit că întâmpina o anumită rezistenţă, cam cum ar fi fost cu o pereche de adidaşi noi, strălucitori în ne-uzarea lor, care refuză să se supună noilor circumstanţe şi insistă asupra unicităţii lor, până în clipa în care, câteva săptămâni mai târziu, ajung atât de uzaţi încât devin doar o simplă pereche de adidaşi printre altele. Pe măsură ce treceam cu maşina prin cartier, simţeam ceva din această senzaţie de noutate, stârnită parcă de împrejurări, ce nu avea să se risipească timp de câteva zile.

Tata a parcat maşina şi a oprit motorul. În braţele mamei dormea un pisoi alb. Mieunase şi torsese în cuşca lui toată dimineaţa şi, când fusese eliberat în cele din urmă, alergase încoace şi încolo pe bancheta din spate şi pe poliţa de sub geamul din spate ale maşinii până când mama îl luase în braţe şi el adormise şi se liniştise. Avea ochi roşii, şi, deşi blana îi era lungă şi deasă, corpul de dedesubt era tare mărunt. Mai ales capul, observasem în timp ce îl mângâiam pe spate şi îi pipăiam craniul micuţ cu mâna, dar şi gâtul. Era atât de slab!

– Unde o să stea Mâţă Albă? am întrebat.

– O, Doamne, ce nume! a spus tata deschizând portiera şi ieşind.

– O să-l ţinem la subsol, a spus mama, ridicând pisoiul la piept cu o mână şi deschizând portiera cu cealaltă.

Tata a împins în faţă scaunul, ca să pot ieşi, cu picioarele amorţite de atâta drum. Yngve a ieşit pe partea cealaltă şi am luat-o amândoi după tata până la uşă. El a deschis-o şi a intrat în spălătorie, de unde a scos furtunul pe gemuleţ. I-a înşurubat bine celălalt capăt la robinet, apoi a ieşit cu aspersorul în mână, în timp ce eu, mama şi Yngve am luat-o către magazia de la subsol, unde pisica, în continuare adormită, a primit un coş cu o pătură în el, un castron cu

apă și unul cu niște bucăți de cârnat din frigider și, în cele din urmă, o ladă joasă de plastic cu nisip, pe care am pus-o într-un colț.

–Acum închidem toate ușile, cu excepția acesteia, a spus mama. Ca să nu încerce să fugă când se trezește.

În timp ce jeturile subțiri de apă se roteau pe gazon, iar tata căra înăuntru bagajele din mașina parcată puțin mai jos, eu, mama și Yngve ne-am dus în bucătărie să luăm cina. Era duminică, toate magazinele erau închise, așa că mama adusese o pâine, unt și niște mezeluri și brânză din Sørbøvåg. De băut am avut ceai – al meu cu lapte și trei linguriță de zahăr.

Dintr-odată, am auzit pisica mieunând pe hol. Ne-am ridicat cu toții și am ieșit pe palier. Stătea în capul scărilor. Când ne-a văzut, a luat-o iar la fugă în jos pe trepte. Ne-am dus după ea. Mama a strigat-o. A țâșnit înapoi și a trecut ca un fulger printre picioarele noastre, pe scări în sus, până în camera de zi, unde a dispărut. Timp de câteva minute ne-am învârtit de colo colo căutând-o și chemând-o, până când Yngve a descoperit-o. Se ascunsese în spațiul îngust dintre bibliotecă și perete, și nu puteai ajunge la ea dacă nu trăgeai întâi la o parte tot raftul.

Mama a coborât și a adus cu ea cele două boluri cu mâncare și apă, le-a pus lângă bibliotecă și ne-a spus că pisoiul avea să iasă când i se făcea foame. A doua zi de dimineață, când m-am dus să văd ce se întâmplase, încă nu se mișcase. Doar la lăsatul serii și-a scos capul și a mâncat puțin înainte să se facă din nou nevăzut. A stat acolo trei zile. Când a ieșit însă din nou, a fost definitiv. Era în continuare ușor sperios, dar s-a obișnuit din ce în ce mai mult cu noi și, după o săptămână, alerga peste tot și se juca, sărindu-ne în brațe și torcând dacă îl mângâiam. În fiecare noapte stătea în fața televizorului și lovea cu laba ceea ce vedea pe ecran. Îl interesa mai ales fotbalul. Ignora jucătorii, fiind preocupat doar de mingea pe care o urmărea

atent în stânga şi-n dreapta. Uneori se ducea în spatele televizorului s-o caute.

Când a reînceput şcoala, pisica s-a pornit să tuşească. Era caraghios, suna de parcă ar fi fost un om acolo, la subsol. Încet şi pe nesimţite, dimineţile au devenit mai răcoroase, până când, într-una din zile, un strat subţire, sticlos, de gheaţă s-a depus pe bălţile din drum. A dispărut, ce-i drept, după câteva ore, dar asta însemna totuşi că se apropie toamna. Frunzele copacilor de pe deal, în susul casei, deveniseră galbene sau ruginii şi cădeau răsucindu-se de pe crengi în rafalele vântului. Mama s-a îmbolnăvit şi stătea în pat şi când plecam la şcoală dimineaţa, şi când mă întorceam, câteva ore mai târziu. De-abia putea să-şi ridice capul de pe pernă când mă duceam în camera ei să-i vorbesc. Cam în aceeaşi perioadă s-a îmbolnăvit şi Mâţă Albă; stătea aproape toată ziua în coşul ei şi tuşea. Cât timp eram la şcoală, mă gândeam deseori ce mai face şi, zilnic, primul lucru când reveneam acasă era să mă duc la subsol. Numai de s-ar însănătoşi curând! S-a întâmplat însă exact invers, pisica era din ce în ce mai bolnavă, şi, într-o zi, când am venit acasă şi m-am repezit până la ea, n-am mai găsit-o în coş, ci departe, într-un colţ, chiar pe pardoseala de beton, pe care se zgârcea întruna, hârâind. Am pus mâna pe ea, dar a continuat să se zvârcolească.

– Mamă! Mamă! am strigat. Moare! Stă să moară!!

Am alergat în sus pe scări şi am deschis uşa de la dormitorul mamei cu o smucitură. S-a întors somnoroasă spre mine, zâmbind.

– Trebuie să suni un medic veterinar! am strigat. Imediat! E urgent!

S-a ridicat cu grijă.

– Ce se întâmplă? a spus.

– Mâţă Albă stă să moară! E întinsă pe jos şi se zvârcoleşte. O doare îngrozitor! Trebuie să chemi medicul! Imediat!

–Dar nu putem, Karl Ove, a spus mama. Probabil că oricum n-avem ce-i face. Şi sunt şi eu bolnavă...

–Trebuie să suni chiar acum! am strigat. Mamă, mamă, moare! Nu înţelegi?

–Nu pot, înţelegi? Îmi pare rău. Nu se poate.

–Dar MOARE!

A clătinat uşor din cap.

–Dar, mamă...

A suspinat.

–Era, probabil, bolnavă deja când am luat-o cu noi. E şi albinoasă, pe deasupra. Astfel de pisici sunt deseori mai firave. N-avem ce-i face. Chiar n-avem.

M-am uitat la ea cu ochii plini de lacrimi. Am trântit uşa şi am fugit până la subsol. Pisica stătea pe o parte, agăţându-se cu labele de podea şi hârâind. Se zgâlţâia de spasme. M-am aplecat şi am mângâiat-o. Apoi am ieşit în fugă spre pădure, până la apă, şi am urcat înapoi, pe partea cealaltă, plângând întruna. În clipa în care casa noastră mi-a apărut din nou în faţă, am luat-o la goană cât am putut de repede. Trebuia să încerc încă o dată s-o conving pe mama. Doar nu era veterinar, aşa încât ce ştia ea despre ce putea sau nu putea face un medic? Am deschis uşa şi m-am oprit. În casă era linişte deplină. Am coborât tiptil în subsol. Pisica era iar în coş. Zăcea complet nemişcată, cu capul dat puţin pe spate.

–Mamă! am strigat. Vino-ncoace!

Am urcat în grabă scările şi am deschis din nou uşa dormitorului ei.

–Nu se mai mişcă, am spus. Poţi să vii să vezi dacă a murit? Sau dacă s-a făcut bine?

–Aşteaptă mai bine până vine tata. Nu mai întârzie.

–Nu! am făcut.

Mama s-a uitat îndelung la mine.

–Atunci vin eu, a spus ea.

A dat plapuma la o parte, şi-a pus picioarele pe podea, s-a ridicat – totul extrem de încet. Purta o cămaşă de noapte albă. Părul îi era despletit, faţa, palidă şi mai moale decât atunci când se simţea bine. S-a rezemat de dulap cu o mână. Eu o ştersesem pe scări şi o aşteptam lângă uşa magaziei. Dintr-odată nu mai voiam să intru singur acolo.

Mama s-a aplecat asupra pisicii şi a pipăit-o.

– Îmi pare rău, a spus ea, dar cred că a murit.

S-a uitat la mine şi s-a ridicat. M-am ghemuit la pieptul ei.

– Acum n-o mai doare, a spus ea.

– Nu. Nu plângeam. S-o îngropăm chiar acum?

– Mai bine aşteptăm până vin tata şi Yngve, nu crezi?

– Ba da, am spus.

Şi asta am făcut. În timp ce mama zăcea în pat, tata a cărat pisica într-un colţ al grădinii, urmat de mine şi de Yngve, a săpat o groapă, a pus-o înăuntru şi a nivelat pământul peste ea. Nici n-a vrut să audă de cruce.

Mi-au rămas două fotografii ale pisicii. Într-una stă în faţa televizorului cu laba ridicată, încercând să prindă un înotător. În cealaltă e întinsă pe canapea lângă mine şi Yngve, cu o fundă albastră în jurul gâtului.

Cine i-o fi pus-o?

Probabil mama. Era genul de lucruri pe care le făcea ea, ştiu sigur, dar, în lunile despre care am scris aici, în acest potop de amintiri despre evenimente şi oameni care au fost trezite la viaţă, mama e aproape în întregime absentă, de parcă nici n-ar fi fost acolo, de parcă ar fi una din amintirile acelea false pe care începi să le ai după ce ţi se povesteşte ceva, nu după ceea ce ai trăit.

Cum se poate aşa ceva?

Fiindcă, dacă a fost cineva acolo, în adâncul acestui izvor care e copilăria, acela a fost ea, mama mea, mama.

Ea ne pregătea toate mesele și ne strângea în fiecare seară în jurul ei în bucătărie. Ea făcea cumpărăturile, ea ne lua, ne împletea sau ne cosea haine, ea ni le peticea când se rupeau. Ea ne aducea plasturi când cădeam și ne juleam genunchii, ea m-a dus la spital când mi-am rupt clavicula și la doctor când – în mod mai puțin eroic – am făcut râie. Ea și-a ieșit din minți de spaimă când o fată tânără a murit de meningită, pentru că în aceeași perioadă eu răcisem și mi se înțepenise puțin gâtul, și, imediat, era deja în mașină, gonind cu mine spre Kokkeplassen, cu privirea plină de îngrijorare. Ea ne citea, ea ne spăla pe cap când făceam baie și, după aceea, tot ea ne aducea pijamalele. Ea ne ducea cu mașina, seara, la antrenamentele de fotbal, ea mergea la ședințele cu părinții, asista alături de ei la serbările noastre de sfârșit de an și ne făcea poze. Iar pe urmă ea era cea care ne lipea pozele în album. Ea ne făcea prăjituri la zilele de naștere și la Crăciun și tot ea făcea chiflele dulci de Lăsata-secului.

Tot ceea ce fac mamele pentru copiii lor făcea și ea pentru noi. Dacă eram bolnav și zăceam în pat cu febră, ea era cea care venea cu o compresă rece și mi-o punea pe frunte, ea îmi vâra termometrul în șezut ca să vadă ce temperatură am, ea îmi aducea apă, suc, struguri, biscuiți, ea se trezea noaptea și venea în cămașă de noapte să afle cum mă simt.

Era mereu lângă noi, știu asta, dar pur și simplu nu-mi pot aminti.

N-am nici o amintire de când îmi citea, nu țin minte nici măcar o dată când mi-a lipit un plasture pe genunchi sau când a asistat la o serbare de sfârșit de an.

Cum se poate așa ceva?

Ea m-a salvat, pentru că, dacă n-ar fi fost ea, aș fi crescut singur cu tata și, mai devreme sau mai târziu, într-un fel sau altul, mi-aș fi pus capăt zilelor. Dar ea a fost – și a compensat latura întunecată a tatei; azi sunt în viață,

şi faptul că nu trăiesc cu bucurie n-are nimic de-a face cu echilibrul acesta din copilărie. Sunt în viaţă, am propriii mei copii şi cu ei m-am străduit să-mi iasă un singur lucru, şi anume să nu le fie frică de tatăl lor.

Şi nu le este. Sunt sigur.

Când intru în cameră, nu-i văd chircindu-se şi lăsând ochii în pământ, n-o zbughesc de îndată ce au ocazia, nu, când se uită la mine, nu percep în privirea lor nici urmă de indiferenţă, şi, dacă e cineva care, ignorându-mă, mă face fericit, ei sunt. Dacă e cineva care mă face fericit pentru că mă consideră o prezenţă de la sine înţeleasă, ei sunt. Şi, dac-ar uita cu totul, când ei înşişi vor avea patruzeci de ani, că le-am fost alături, le-aş mulţumi, aş face o plecăciune şi aş accepta lucrurile aşa cum sunt.

Tata ştia şi el care era situaţia în ceea ce-l privea. Autocunoaşterea nu era unul dintre punctele lui slabe. Într-o seară, la începutul anilor '80, i-a spus lui Prestbakmo că soţia îi salvase copiii. Întrebarea e dacă asta a fost suficient. Dacă nu cumva mama e responsabilă de faptul că noi am fost expuşi timp de atâţia ani comportamentului tatei, un om de care ne era o frică teribilă, în mod constant, clipă de clipă. Dacă e suficient să contrabalansezi latura întunecată a cuiva.

Ea a făcut o alegere, a rămas cu el; trebuie să fi avut un motiv pentru asta.

Acelaşi lucru e valabil şi pentru el. Şi el a făcut o alegere, şi el a rămas cu noi. Aşa au trăit pe tot parcursul anilor '70 şi la începutul anilor '80, unul lângă altul, în casa din Tybakken, cu cei doi copii, cele două maşini şi cele două locuri de muncă. Duceau un fel de viaţă în afara casei, un fel de viaţă în casă, unul cu celălalt, şi un alt fel tot în casă, cu noi. Copii fiind, noi eram ca nişte câini într-o mare de oameni, interesaţi tot timpul de alţi câini sau de lucruri câineşti, nu ne dădeam niciodată seama de ce se

petrecea în rest, deasupra capetelor noastre. Aveam o vagă idee de cine era tata în afara casei, pentru că ceva-ceva ajungea până la mine, dar niciodată nu-i înțelegeam sensul. Era mereu bine îmbrăcat, de asta îmi dădeam seama, dar nu realizam semnificația acestui lucru; doar mai târziu, când am devenit adult și i-am întâlnit câțiva dintre foștii elevi, am putut să mi-l imaginez în rolul de profesor. Un profesor tânăr, subțire, bine îmbrăcat, care cobora din Opelul său Ascona, se îndrepta cu pași hotărâți către cancelarie, își punea jos servieta cu hârtii, își turna o ceașcă de cafea, schimba câteva cuvinte cu colegii lui, se ducea la ore exact când suna de intrare, își punea pe spătarul scaunului haina maro de catifea și îi scruta cu privirea pe cei prezenți în clasă în timp ce ei stăteau complet nemișcați, uitându-se țintă la el. Avea o barbă neagră îngrijită, ochi albaștri strălucitori, o față cu trăsături frumoase. Băieții din clasă îi știau de frică, era sever și nu tolera nimic. Fetele se îndrăgosteau de el, pentru că era tânăr, avea charismă și nu semăna cu nici unul dintre ceilalți profesori. Îi plăcea să predea și se pricepea s-o facă, își captiva elevii atunci când vorbea despre ceva ce îl entuziasma. Autorul lui preferat era Obstfelder. Îi mai plăceau și Kinck și, dintre scriitorii contemporani, Bjørneboe.

În relațiile cu colegii, era corect, dar se ținea mereu la distanță. Distanța se simțea în ținuta lui; mulți dintre ceilalți profesori veneau deseori în cămăși sport și blugi sau purtau același costum luni la rând. Se simțea în obiectivitatea pe care o manifesta. Se observa și în limbajul corpului, în atitudine, în aura pe care o radia.

Știa mereu despre ei mai multe decât știau ei despre el. Era o regulă în viața lui, care se aplica tuturor, chiar și părinților și fraților. Sau poate mai ales lor.

Când se întorcea de la școală, se ducea în birou și-și pregătea ședințele din seara respectivă; era reprezentantul partidului de stânga în consiliul județean și în mai multe

comisii, şi la un moment dat, după spusele lui, fusese chiar unul dintre posibilii candidaţi pentru parlament. Dar ceea ce spunea nu era întotdeauna adevărat, în cercurile apropiate i se dusese vestea că manipulează adevărul, deşi nu la muncă şi în politică, unde era cinstit şi corect. Devenise, pe deasupra, membru al unui club de filatelie din Grimstad şi îşi prezenta colecţia la diverse expoziţii. Verile se ocupa cu grădinăritul, tot la fel de ambiţios şi de perfecţionist, dacă aşa ceva se poate concepe în grădina de pe lângă casă, într-un cartier rezidenţial din anii '70. Pasiunea pentru tot ce creştea din pământ o moştenise de la mama lui, şi despre asta discutau, poate, cel mai mult – despre diverse plante, arbuşti şi copaci şi despre ce fel de experienţe avuseseră cu ele. Despre sol, pământ, umiditate, aciditate, despre altoire, tăiere, udare. Prieteni nu avea, toate interacţiunile lui sociale aveau loc în cancelarie şi în familie. Îşi vizita deseori părinţii, fraţii, unchii şi mătuşile şi la fel de des îi primea în vizită. Cu ei folosea un ton al vocii care ne era străin mie şi lui Yngve şi pe care, din această cauză, noi îl priveam cu suspiciune.

Viaţa mamei se deosebea în multe privinţe de a lui. Ea avea multe prietene, cele mai multe de la locul de muncă, dar şi din alte zone, nu în ultimul rând, din cartier. Stătea cu ele şi discuta sau „cotcodăcea", după cum obişnuia tata să spună, în timp ce fumau şi mâncau prăjiturile pe care le făcuseră – asta dacă nu croşetau în norul de fum de ţigară ce învăluia multe dintre camerele de zi ale anilor '70. Era interesată de politică, susţinea ideea unui stat puternic, a unui sistem de sănătate bine pus la punct, a drepturilor egale pentru toţi, era probabil de partea celor care militau pentru feminism şi pentru pace, împotriva capitalismului şi a materialismului tot mai prezent, simpatiza cu mişcarea lui Dammann „Viitorul în mâinile noastre" – ţinea, pe scurt, cu stânga. Ea însăşi spunea că, între douăzeci şi treizeci de ani, trăise ca într-o letargie, pe atunci totul se rezuma

la slujbă, copii şi supravieţuire, banii erau puţini, trebuiau să strângă punga ca să poată rezista, dar că, după treizeci de ani, reuşise să-şi întoarcă gândurile spre ea şi spre societatea în care trăia. În vreme ce tata rareori citea altceva decât ce trebuia să citească, mama era cu adevărat interesată de literatură. Ea era o idealistă, el era pragmatic, ea era contemplativă, el era practic.

Ne-au crescut împreună, deşi eu niciodată n-am văzut aşa lucrurile, am simţit mereu diferenţe clare între ei, percepându-i ca pe două fiinţe complet distincte. Pentru ei, însă, trebuie să fi fost altfel. Seara, când dormeam, stăteau treji şi vorbeau despre vecini, despre colegi, despre noi, copiii, asta dacă nu discutau politică sau literatură. Din când în când se duceau în vacanţă, singuri – la Londra, pe valea Rinului sau pe munte –, şi atunci eu şi Yngve rămâneam la bunici. Împărţirea îndatoririlor gospodăreşti era mai echilibrată între ei decât între părinţii prietenilor mei; tata spăla şi făcea mâncare, ceea ce nu făcea nici unul dintre ceilalţi taţi, ca să nu mai vorbim de strângerea de alimente cu care se ocupau amândoi în vremea aceea – peştele pe care tata îl prindea pe partea dinspre mare a insulei şi toate sutele de kilograme de fructe de pădure pe care le culegeam vara târziu sau toamna în excursii pe continent şi din care ei făceau apoi sucuri sau dulceţuri, turnându-le în sticle şi borcane ce rămâneau aşezate toată iarna pe rafturile de la subsol, lucind slab în lumina ferestruicii de sus de pe perete. Zmeură, mure, afine, merişoare şi mure pitice, la găsirea cărora tata chiuia de bucurie. Porumbe pentru vin. Pe lângă asta, ai mei plăteau pentru a culege fructe din livezile din Tromøya, de unde ne procuram mere, pere şi prune. Şi mai erau cireşul lui nenea Alf, unchiul tatei din Kristiansand, şi, desigur, pomii fructiferi ai bunicilor. Programul din zilele noastre obişnuite era bine pus la punct şi clar: duminicile aveam desert la cină, în timpul săptămânii ni se dădea, de cele mai multe

ori, peşte de diverse forme şi gătit în diferite moduri. Ştiam întotdeauna când aveam şcoală a doua zi, câte ore trebuia să avem şi la ce materii, şi nici ceea ce se întâmpla seara nu ieşea dintr-un tipar, fiind influenţat de anotimpuri; dacă ningea sau îngheţa, mergeam la schi şi cu patinele. Dacă temperatura apei depăşea cincisprezece grade, plecam la scăldat, pe soare sau pe ploaie. Singurul element cu adevărat imprevizibil din viaţa noastră, de toamna până iarna, de primăvara până vara, an de an, de la o clasă la alta, era tata. Mi-era atât de frică de el, încât chiar şi cu cel mai mare efort de voinţă nu reuşesc s-o reconstitui; n-am mai simţit niciodată de atunci ceea ce simţeam faţă de el, nici măcar pe aproape.

Paşii lui pe scări – se îndrepta oare spre camera mea?

Lucirea sălbatică din ochii lui; gura încordată; buzele care se deschideau involuntar. Şi apoi vocea.

Aproape că îmi vine să plâng când stau acum şi o aud în forul meu interior.

Furia lui se năpustea ca un val, se răspândea prin camere, mă izbea, mă izbea şi mă izbea din nou şi apoi se retrăgea. După aceea, putea fi linişte câteva săptămâni. Cu toate astea, nu era într-adevăr linişte, pentru că mânia putea izbucni la fel de bine peste două minute sau peste două zile, fără preaviz. Tata apărea dintr-odată, furios. N-avea nici o importanţă dacă mă lovea sau nu, era la fel de rău când îmi răsucea urechea, sau mă strângea de braţ, sau mă târa undeva să văd ce făcusem. Nu de durere îmi era frică, ci de el, de vocea lui, de faţa, de corpul lui, de furia care emana din el, de asta mă temeam, şi groaza aceasta nu-şi slăbea nicicând strânsoarea, ci rămânea constantă în fiecare zi, pe tot parcursul copilăriei.

După conflictele cu el, simţeam că vreau să mor. Moartea era una dintre cele mai plăcute fantezii pe care le aveam. Atunci i-ar fi fost mai bine. Ar fi stat acolo, gândindu-se la ceea ce făcuse. Ar fi regretat. Ah, ce-ar mai fi

regretat! Parcă-l vedeam stând şi frângându-şi mâinile de disperare, cu capul ridicat spre cer în faţa micului sicriu în care zăceam, cu dinţii mei proeminenţi, nemaiputând să mă „râr âi".

Ce dulce consolare îmi dădea această imagine! Aproape că mă binedispunea la loc. Aşa se întâmpla de fapt în copilărie, distanţa dintre bine şi rău era mult mai scurtă decât la maturitate. Era de-ajuns să-ţi scoţi capul pe uşă şi se şi întâmpla ceva cu totul uimitor. Simplul fapt de a merge la B-Max şi de a aştepta autobuzul reprezenta un eveniment, deşi s-a repetat aproape în fiecare zi, ani la rând. De ce? Habar n-am. Dar, când totul în jur strălucea de umezeală, în ceaţă, când cizmele ni se murdăreau de zloata de pe drum, când zăpada din pădure era albă şi înmuiată, iar noi, adunaţi în gaşcă, stăteam de vorbă sau ne jucam, fugeam după fete să le punem piedică, să le smulgem căciulile sau pur şi simplu să le trântim în câte un troian, şi eu le simţeam lipite de pieptul meu în clipa când le strângeam cât puteam de mijloc, fie că era Marianne, Siv sau Marian – căci pe una din ele o preferam întotdeauna şi la ea mă gândeam mai mult decât la altele –, ei bine, atunci îmi pulsau toate venele, atunci pieptul îmi tresărea de bucurie. Şi de ce? Ah, datorită zăpezii umede. Datorită gecilor ude. Datorită atâtor fete frumoase. Datorită autobuzului care venea cu lanţurile zornăind pe cauciucuri. Datorită condensului de pe geamuri când urcam, datorită strigătelor şi ţipetelor, faptului că Anne Lisbet era acolo, fericită şi minunată ca întotdeauna, cu părul închis la culoare şi gura roşie. Fiecare zi era o sărbătoare, în sensul că tot ce se petrecea era prilej de zbucium şi nerăbdare şi nimic nu putea fi prevăzut întru totul. Şi senzaţia nu dispărea când sosea autobuzul, nu, atunci abia începea, căci aveam înainte întreaga zi de şcoală, cu schimbarea prin care aveam să trecem când, după ce ne atârnam hainele ude în cuiere, ne îndreptam

spre sălile de clasă târşâindu-ne picioarele desculţe, numai în şosete, roşii în obraji şi cu părul ciufulit, cu şuviţele care ne ieşiseră de sub căciulă ude. Cu furnicăturile care ne străbăteau corpul când se apropia pauza şi fugeam în sus pe scări, pe hol, coborând apoi scările exterioare, trecând prin curte, apoi luând-o în jos pe pantă până la terenul de fotbal. Şi pe urmă întoarcerea acasă, unde ascultam muzică, citeam sau poate ne luam schiurile şi ne dădeam pe dealul abrupt ce se lăsa până în golful Ubekilen, unde erau întotdeauna alţii, şi totul cu intensitatea aceea care există doar în copilărie, coborând, urcând din nou, în spic, şi din nou în goană la vale, până când întunericul era atât de dens încât nu mai vedeam nimic la un metru înainte şi rămâneam sprijiniţi în beţe, pălăvrăgind despre tot şi toate.

Sclipirea fulgurantă a golfului îngheţat, acoperit de un strat de apă de vreo zece centimetri. Luminile caselor din cartier, care formau un fel de cupolă deasupra pădurii de mai sus de noi. Toate sunetele pe care întunericul le accentua de fiecare dată când cineva îşi schimba poziţia şi schiurile mici, albastre, se loveau unele de celelalte sau se cufundau în zăpada moale. Maşina care venea încet pe drumul îngust de pietriş, o „broscuţă" ce aparţinea unuia dintre rezidenţii din zonă, farurile care luminau o fâşie de pământ şi scoteau totul la iveală, fantomatic, preţ de o clipă sau două, înainte ca întunericul să se închidă din nou în jurul nostru.

Copilăria consta dintr-o infinitate de astfel de momente, toate la fel de intense. Unele mă puteau ridica la înălţimi ameţitoare, cum a fost, bunăoară, noaptea când m-am întâlnit cu Tone şi, pe jumătate în fugă, pe jumătate lunecând, am coborât dealul, care, judecând după suprafaţa lui lucioasă, fusese curăţat recent cu plugul de zăpadă, şi, după ce am ajuns la porţiunea întunecată dintre cele două drumuri care se intersectau în faţa casei noastre, m-am lăsat pe spate în zăpadă şi m-am uitat la întunericul

dens, umed şi lipsit de lumină de deasupra mea, simţindu-mă extraordinar de fericit.

Alte momente puteau deschide un hău înăuntrul meu, cum a fost seara când mama ne-a spus că, anul următor, avea să plece la nişte cursuri. Eram la masă şi luam cina.

–Şcoala e în Oslo, a spus ea. Durează doar un an. O să vin acasă în fiecare vineri şi o să stau tot weekendul. Lunea mă întorc la şcoală. O să fiu trei zile aici şi patru, acolo.

–O să rămânem singuri aici cu tata? a întrebat Yngve.

–Da. O să vă descurcaţi. Aşa o să staţi mai mult împreună.

–De ce trebuie să te duci la şcoală? am intervenit eu. Doar eşti mare!

–E ceva ce se cheamă cursuri de perfecţionare. O să învăţ mai multe despre meseria mea. E foarte interesant, înţelegi?

–Nu vreau să pleci, am spus.

–E doar pentru un an. Şi voi fi acasă trei zile pe săptămână. Plus toate vacanţele. O să am vacanţe lungi.

–Oricum nu vreau să te duci.

–Te cred. Dar o să fie bine. Tata îşi doreşte să stea mai mult cu voi. Şi anul celălalt va fi invers. Tata o să meargă la cursuri de perfecţionare, şi eu am să stau acasă.

Am sorbit ultimii stropi de ceai, închizând gura aproape complet şi lăsând lichidul să mi se strecoare printre dinţi, astfel încât să nu înghit nici o fărâmă din frunzele negre de pe fundul ceştii.

M-am ridicat pe jumătate, am luat ceainicul greu cu amândouă mâinile şi l-am apropiat de ceaşcă, mi-am turnat şi apoi l-am pus la locul lui. Ceaiul era aproape în întregime negru, atât de mult stătuse şi se concentrase. Am pus lapte din belşug, apoi trei linguri mari de zahăr.

–Zahăr cu ceai, a spus Yngve.

–Da, şi? am spus.

În aceeaşi clipă, paşii tatei au răsunat pe scări.

Ah, şi eu care-mi umplusem ceaşca de ceai până la buză! Acum trebuia să stau la masă până o terminam de băut. Pe Yngve însă nu-l ţinea nimic; s-a ridicat pur şi simplu şi a zbughit-o.

Cu mişcări mohorâte, tata a trecut pe lângă mine. A pornit televizorul şi s-a aşezat pe scaun.

–Nu vrei să mănânci ceva de cină? a spus mama.

–Nu, a spus el.

Mi-am mai turnat nişte lapte ca să răcesc ceaiul şi l-am băut din trei înghiţituri lungi.

–Săru'mâna pentru masă! am spus, ridicându-mă.

–Să-ţi fie de bine! a spus mama.

Vestea fusese şocantă, dar şocul îmi trecuse deja când m-am dus după aceea în camera mea; acum era aprilie, şi şcoala mamei n-avea să înceapă decât în august. Mai erau patru luni, şi, când eşti copil, patru luni înseamnă o eternitate. Cursurile de perfecţionare ale mamei ţineau de viitor în aceeaşi manieră vagă ca şi, spre exemplu, gimnaziul, sau confirmarea, sau ziua majoratului. Ne aflam la mijlocul copilăriei, şi aici timpul nu exista. Mai precis, secundele zburau cu o viteză sălbatică, în vreme ce zilele pe care le constituiau treceau aproape imperceptibil. Chiar şi când a sosit ziua serbării şi deja nu mai eram elevi în clasa a treia, nu m-am gândit că mama avea să plece în curând. Oare nu trebuia să treacă mai întâi vacanţa mare, atât de lungă? Am înţeles abia când mama a început să-şi sorteze hainele în dormitor, iar geamantanul zăcea deschis, cu gura căscată parcă, pe podea. În acelaşi timp se întâmplau atât de multe alte lucruri, a doua zi avea să reînceapă şcoala, şi noi, acum elevi de clasa a patra, urma să facem definitiv parte din grupul celor mari. Aveam să primim o nouă sală de clasă, dar, mai important, o nouă învăţătoare. În camera mea se afla un ghiozdan nou, în dulap atârnau haine noi. La gândul acesta, simţeam un fior pe

şira spinării, şi, deşi m-am întristat când am văzut-o pe mama făcându-şi bagajele, n-am fost mult mai trist ca în zilele când se ducea în mod obişnuit la lucru.

S-a oprit din împachetat şi s-a uitat la mine.

– Joi vin acasă, a spus ea. Sunt doar patru zile.

– Ştiu, am spus. N-ai uitat nimic?

– Nu cred, a spus ea. Vrei să mă ajuţi cu valiza? Pune genunchiul pe ea s-o pot închide!

Am încuviinţat din cap şi am ascultat-o.

În vârful scărilor a apărut tata.

– Eşti gata? a spus el, dând din cap spre valiză. Atunci o iau.

Mama m-a îmbrăţişat şi a coborât scările în urma lui.

M-am uitat după ei pe fereastra de la baie. Când mama a intrat în „broscuţa" verde, părea să fie una din după-amiezile oarecare când se ducea la lucru – exceptând, desigur, valiza din portbagaj. I-am făcut cu mâna, şi ea mi-a răspuns, a pornit motorul, a dat înapoi pe pantă, a băgat în viteză, maşina a plecat ca de obicei în josul dealului şi a dispărut.

Ce avea să se întâmple acum?

Cum aveau să fie zilele mai departe?

Doar mama era cea care reuşea să le dea un sens, ea era cea care se afla în centrul vieţii mele şi a lui Yngve, o ştiam şi noi, o ştia şi tata, dar ea poate că nu-şi dădea seama. Altfel cum ar fi putut pur şi simplu să plece?

Cuţite şi furculiţe zăngănind pe farfurii, coate în mişcare, capete ţepene, spatele drept. Nimeni nu scoate o vorbă. Aceştia suntem noi trei, tatăl şi cei doi fii, stând şi mâncând. În jurul nostru, peste tot, anii '70.

Tăcerea creşte. O percepem toţi trei, căci nu e din soiul care să se destrame, ci din cel care durează toată viaţa. Sigur, o poţi umple cu cuvinte, dar asta n-o face să dispară.

Tata a pus oasele pe farfurie, alături de coaja de la cartofi, şi a mai luat un cotlet. Eu şi Yngve primiserăm doar câte unul.

Yngve a terminat.

–Mulţumesc pentru masă!

–Avem şi desert, a spus tata.

–Nu vreau, a spus Yngve. Dar mulţumesc oricum.

–De ce nu vrei? a spus tata. E ananas cu frişcă. Ştiu că-ţi place.

–Îmi apar o grămadă de coşuri de la el.

–Bine, atunci, a spus tata. Poţi să te ridici de la masă.

Când Yngve s-a sculat, tata s-a uitat la mine ca şi cum fratele meu n-ar fi fost acolo.

–Dar tu vrei, Karl Ove, nu-i aşa?

–Sigur, am spus. E desertul meu preferat.

–Bine.

Am stat uitându-mă pe fereastră şi aşteptându-l să termine de mâncat. Din camera lui Yngve răzbătea muzică. O gaşcă de copii se strânsese pe drum, au pus două pietre în loc de poartă, şi, la scurt timp după aceea, s-au auzit şuturi surde lovind într-o minge dezumflată şi strigăte joase, care cresc mereu în intensitate atunci când se joacă fotbal, indiferent în ce fel se joacă.

În cele din urmă, tata s-a ridicat, a luat farfuriile şi a aruncat resturile la gunoi. A pus un bol cu ananas şi frişcă în faţa mea şi unul în faţa lui.

Am mâncat fără să ne spunem nimic.

–Săru'mâna pentru masă! am spus, ridicându-mă.

Tata n-a scos o vorbă, dar s-a sculat la rândul lui, a umplut ibricul cu apă şi a scos punga de cafea din dulap.

Apoi s-a răsucit spre mine.

–Auzi?

–Da.

–Să nu-ţi mai baţi joc de coşurile lui Yngve! S-a înţeles? Nu vreau să mai aud vreodată de aşa ceva!

–Bine, am răspuns, rămânând pe loc ca să văd dacă mai are ceva de spus.

S-a întors cu spatele şi a tăiat colţul pungii de cafea, iar eu m-am dus în camera lui Yngve. Stătea şi cânta la chitara lui electrică, o imitaţie neagră de Les Paul, pe care o ascultasem perplex prima oară, căci eram convins că nu poate scoate nici un sunet fără un amplificator. Dar scotea, un sunet slab în intensitate şi mai mult zăngănit – aşa cânta Yngve, cu faţa lui plină de coşuri.

–Facem ceva împreună? l-am întrebat.

–Eu fac deja ceva.

–Să ne jucăm ceva, prostule!

–Strânge toate cărţile? a spus el.

–Ha-ha! am făcut. Se poate juca doar o singură dată, şi am încercat deja. Nu poţi să mă înveţi un acord?

–Nu acum. Altă dată.

–Te rog!

–Bine, dar numai unul, a spus el. Stai jos!

M-am aşezat lângă el pe pat. Mi-a pus chitara în poală şi şi-a pus trei degete pe grif.

–Ăsta e un mi, a spus şi şi-a dat mâna la o parte.

Mi-am pus degetele unde fuseseră ale lui.

–E bine, a spus el. Acum treci cu degetele peste corzi!

L-am ascultat, dar numai câteva corzi au scos sunete.

–Trebuie să apeşi mai tare. Şi apoi trebuie să ai grijă ca restul degetelor să nu atingă corzile rămase libere.

–OK, am spus, încercând încă o dată.

–A fost bine. Aşa. Acum poţi să-l cânţi pe mi.

I-am întins chitara şi m-am ridicat.

–Îţi mai aminteşti care sunt corzile de la chitară? m-a întrebat el.

–Mi, la, re, sol, si, mi.

–Corect, a zis el. Nu-ţi mai lipseşte decât o trupă.

–Dar asta ar însemna să-mi împrumuţi chitara.

– Nici gând!

Nu i-am zis nimic, pentru că se răzgândea uşor.

– La ce oră începi mâine? am schimbat eu vorba.

– La prima oră. Şi tu?

– Eu? La unsprezece, cred.

– Crezi?

– Da, la unsprezece. Şi tata?

– Sigur la prima oră.

Era o veste bună. Însemna că aveam să fiu singur acasă timp de câteva ore.

M-am răsucit pe călcâie şi m-am dus în camera mea. Noul ghiozdan stătea chiar lângă piciorul mesei. Ghiozdanul albastru pătrat pe care îl avusesem în toţi anii de până acum era prea mic şi prea copilăresc. Cel pe care-l primisem era verde-închis, dintr-un material sintetic care mirosea absolut incredibil.

L-am adulmecat o vreme. Apoi am pus *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* şi m-am întins pe spate, în pat, uitându-mă în tavan.

Getting so much better all the time!
It's getting better all the time!
Better, better, better!
It's getting better all the time!
Better, better, better!
Getting so much better all the time!

Muzica m-a înălţat dintr-odată, mi-am întins o mână în aer, dând din cap în ritmul melodiei, fericit până în străfunduri. „Betăr, betăr, betăr!" am cântat. „Betăr, betăr, betăr!"

Când am coborât valvârtej din autobuz, am dat cu ochii de şcoala vopsită în negru, cu nenumăratele ei

ferestre sclipind în lumină. Făceam deja parte dintre elevii cei mari şi ştiam cum trebuie să ne comportăm şi la ce să ne aşteptăm. În timp ce bobocii din clasa întâi stăteau împreună cu părinţii, ascultând lângă steag discursul directorului, cu părul proaspăt pieptănat şi cu haine scoase din cutie, noi ne fâţâiam prin jur, scuipând sau rezemându-ne de peretele adăpostului de ploaie şi povestind ce făcusem în vara aceea. Trei vaci la o fermă nu mai era destul, dar, chiar dacă unica noastră excursie fusese la Sørbøvåg, unde stătusem singur o săptămână la Jon Olav şi ceilalţi, sigur aveam ce povesti, pentru că acolo fusese şi o fată, o vară de-a doua de-a mea, Merethe, care avea părul blond şi locuia pe lângă Oslo. Am fost cu ea, le-am spus colegilor şi, deşi nu era ceva la fel de impresionant ca Liseberg din Göteborg, cel mai mare parc de distracţii din nordul Europei, tot era mai bine decât nimic.

Câteva fete şi-au scos elasticele din locuri misterioase pentru mine şi au început să sară.

Nu, *să danseze.*

Le-am convins să se joace de-a săritul cât mai sus, doar aşa puteam participa şi noi fără să ne facem de ruşine în faţa celorlalţi băieţi. Două fete ţineau elasticul, iar noi veneam în fugă spre el, unul după altul, sărind pe amândouă picioarele şi călcând elasticul, astfel încât să aterizăm pe cealaltă parte.

Era o plăcere să te uiţi cum fetele îşi aruncau gambele în faţă în felul lor elegant, controlat.

Fâş! se auzea, şi le vedeai poposind drepte pe partea cealaltă.

Am tot ridicat elasticul până când trebuia să rămână un singur copil în joc.

Speram să fiu eu, pentru că venise şi Anne Lisbet, dar a fost, ca de atâtea alte ori înainte, Marianne.

Boc, boc, boc! se auzea când o lua la fugă, fâș! când sărea, și apoi era dincolo.

Zâmbea timid, își dădea părul blond, lung până la umeri, la o parte cu un deget, și eu mă întrebam dacă nu cumva de ea aveam să mă îndrăgostesc în anul acela.

Slabe șanse. Era de la mine din clasă.

Atunci poate de cineva din clasa A?

Sau, de ce nu, viitor sperat, poate de cineva de la o *altă* școală?

După ce la prima oră ni s-au dat orarul și câteva din noile manuale, ne-a venit rândul să povestim fiecare ce am făcut în vara aceea. La ora a doua a trebuit să organizăm alegeri pentru noul consiliu al elevilor. În anul școlar anterior reprezentanții clasei fuseserăm eu și Siv, și credeam că era doar o formalitate să fiu reales – până când Eivind a ridicat mâna și a spus că vrea și el să candideze. Trebuia să alegem dintre șase copii. Faptul că printre ei era și Eivind m-a făcut să încalc legea nescrisă care spune că niciodată, în nici un caz, nu trebuie să te votezi pe tine însuți. M-am gândit că s-ar putea să fie egalitate, și atunci votul acela ar fi fost decisiv. Mi se părea exclus din capul locului ca cineva să-și dea seama că mă votasem singur. Doar votul era secret, singura care putea vedea bileţelele și care ar fi putut să mă recunoască după scris era doamna, și ea nu s-ar fi amestecat.

Cât de tare mă înșelam!

Am scris „KARL OVE" cu majuscule pe bucăţica de hârtie, am mototolit-o și i-am dat-o doamnei când a trecut printre noi să adune voturile într-o pălărie. A scris pe tablă numele celor șase candidați și apoi a chemat-o tocmai pe Sølvi să citească bileţelele. La fiecare copil citit de Sølvi, doamna punea câte o cruciuliță în dreptul numelui respectiv de pe tablă.

A durat o vreme până să apară şi voturile în favoarea mea. La început părea că băieţii îl votaseră doar pe Eivind. Apoi mi-am dat seama, spre groaza mea, că hârtiuţele fuseseră citite aproape toate. Nu primisem nici un vot! Cum se putea?

Dar iată unul. Într-un final.

–Karl Ove, a spus Sølvi, şi doamna a făcut un semn în dreptul numelui meu.

–Eivind.

–Eivind.

–Eivind.

–Astea au fost toate? Să vedem cine-a ieşit! În acest an, reprezentanţii clasei în consiliul elevilor vor fi Eivind şi Marianne!

M-am uitat la banca din faţa mea.

Un singur vot.

Cum se putea?

Şi, pe deasupra, fusese propriul meu vot.

Dar chiar eram cel mai deştept din clasă! În orice caz, la norvegiană! Şi la ştiinţele naturii! Iar la matematică eram al doilea sau poate al treilea. Dar per total? Cine ar fi putut fi mai bun per total?

Bine, fie, a câştigat Eivind. Dar un singur vot? Cum se poate?

Să nu mă fi votat nimeni?

Trebuie să fie o greşeală pe undeva.

Chiar *nimeni*?

Când am ajuns acasă şi am deschis uşa, tata stătea chiar în faţa mea.

Am tresărit.

Cum reuşise?

Oare stătuse acolo şi mă aşteptase?

–Du-te până la B-Max pentru mine! mi-a spus. Ţine!

Mi-a întins o listă de cumpărături şi o bancnotă de o sută de coroane.

–Vreau să-mi aduci înapoi tot restul. S-a înţeles?

–Da, am spus, punându-mi jos ghiozdanul şi zbughind-o pe stradă.

Dacă era ceva la care să fiu atent pe lumea asta, era restul tatei. Când B-Max tocmai se deschisese, Yngve sosise o dată acasă cu bani lipsă. Tata îi dăduse o bătaie cum nu mai primise până atunci. Şi nu era puţin lucru, căci Yngve fusese bătut la greu. Mult mai mult ca mine. Da, eu scăpasem în toate privinţele mai uşor. Chiar şi ora mea de culcare era mai flexibilă comparativ cu a lui.

M-am uitat pe listă.

1 kg de cartofi
1 pachet de chiftele
2 cepe
cafea (pentru filtru)
1 conservă de ananas
¼ kg de frişcă
1 kg de portocale

Ananas? Desert, iar? Într-o zi de luni?

Am pus produsele într-un coş, am mai stat câteva minute să răsfoiesc nişte reviste de pe raftul de la ghişeu, am plătit, am băgat restul banilor în buzunar şi am fugit către casă, legănând în mână punga grea.

În bucătărie, i-am întins-o tatei împreună cu banii, pe care el i-a pus în buzunar în timp ce eu rămăsesem în picioare, aşteptând să-mi spună că pot să plec. Dar el mi-a făcut semn spre scaun:

–Stai jos!

M-am aşezat.

–Stai cu spatele drept, băiete!

M-am îndreptat de spate.

A scos din plasă cartofii plini de pământ și a început să-i curețe.

Oare ce voia?

– Deci? a făcut, întorcându-și capul ca să mă vadă în timp ce mâinile îi trebăluiau sub jetul de apă de la robinet.

M-am uitat întrebător la el.

– Ce-a avut doamna învățătoare de zis?

– Doamna învățătoare?

– Da, doamna *învățătoale*, a zis el, maimuțărindu-mă. N-a avut nimic să vă spună în prima zi de școală?

– Ba da, ne-a urat tuturor un an bun. Apoi am primit orarul și câteva manuale.

– Cum ți-e orarul? a spus el, îndreptându-se către dulapul de lângă aragaz și luând o cratiță.

– Să-l aduc?

– A, nu! Îți mai amintești ceva din el, nu? Părea să fie bun?

– Da. Foarte bun.

– Bine!

În seara aceea, am înțeles ce însemna absența mamei.

Camerele erau lipsite de viață.

Tata stătea jos, în biroul lui, iar camera de zi și bucătăria zăceau dincolo, complet lipsite de viață. M-am furișat înăuntru, și imediat a apărut și senzația aceea care mă invada uneori când eram singur în pădure, iar pădurea își era suficientă sieși și nu voia să mă includă și pe mine în ea.

Camerele erau simple camere, încăperi căscate în care intram.

Nu și camera mea, din fericire. Ea mă învăluia, blândă și binevoitoare, așa cum o făcuse întotdeauna.

*

A doua zi, Sverre și Geir Håkon au venit lângă mine la B-Max. În jur se adunaseră mai mulți copii din clasa noastră.

– Pe cine ai votat ieri, Karl Ove? m-a întrebat Geir Håkon.

– E secret, am spus.

– Te-ai votat pe tine. Ai primit un singur vot și ți l-ai dat singur.

– Ba nu.

– Ba da, a spus Sverre. I-am întrebat pe toți din clasă. Nimeni n-a votat pentru tine. Așa că ai rămas doar tu. Te-ai votat singur.

– Ba nu. Nu-i adevărat. Nu m-am votat singur.

– Atunci cine-a fost?

– Nu știu.

– Dar i-am întrebat pe toți. Nimeni n-a votat cu tine. Te-ai votat singur. Hai, recunoaște!

– Ba nu. Nu-i adevărat.

– Dar i-am întrebat pe toți. Numai tu ai rămas.

– Atunci cineva minte.

– De ce ar minți cineva despre asta?

– Habar n-am.

– Tu ești cel care minte. Te-ai votat singur.

– Ba nu, nu m-am votat.

Zvonul s-a răspândit în școală, dar eu am negat totul. Am negat întruna. Toți știau că mințeam, dar, atâta timp cât nu recunoșteam, nu puteau fi *absolut* siguri. Li se părea un comportament tipic pentru mine. Mă *credeam* cineva. Dar nu eram. Cineva care se votează pe el e un nimeni. Reputația nu mi-era îmbunătățită nici de faptul că nu participam niciodată la furat de fructe din livezile altora, la furatul din magazine, că nu trăgeam cu praștia în păsări și nici nu scuipam cu sâmburi de cireșe prin tub în mașini sau trecători, că nu participasem când ceilalți îl închiseseră pe profesorul de sport în cămăruța cu echipamente, când

unii lăsau pioneze pe scaun pentru profesorii suplinitori sau când îmbibau de apă buretele de şters tabla. Le spuneam, mai degrabă, că n-ar trebui să facă aşa ceva, că nu era bine. Ştiam că am dreptate şi că ceea ce fac ceilalţi nu e bine. Uneori se întâmpla să mă rog la Dumnezeu să-i ierte. Dacă înjurau, de pildă. Atunci îmi trecea dintr-odată prin cap o rugăciune. „Doamne Dumnezeule, iartă-l pe Leif Tore c-a înjurat! N-a vrut." Şi eu mai ziceam câteodată „la naiba!", „ce dracu'?", „fir-ar!", „ce puii mei!", „varză", „nasol", „naşpa", „ce pana mea?", „ce Dumnezeu?", „dus cu pluta", „tâmpenii!". Însă şi aşa, chiar dacă nu înjuram, nu minţeam decât ca să-mi salvez pielea, nu furam, nu stricam şi nu făceam farse profesorilor, chiar dacă eram preocupat de haine şi de modul în care arăt şi voiam întotdeauna să am dreptate şi să fiu cel mai bun, iar reputaţia mea, per ansamblu, era ca atare proastă, şi nu mă număram printre cei pe care ceilalţi ar fi spus că îl plac, nu se întâmpla nici invers, adică să fiu lăsat deoparte sau evitat, şi, dacă eram, de Leif Tore şi Geir Håkon, de exemplu, se găseau mereu alţii la care puteam apela. Cum ar fi Dag Lothar sau Dag Magne. Iar când copiii se strângeau în grupuri mari, nimeni nu era vreodată respins, toată lumea participa, inclusiv eu.

Dar era, desigur, mult mai uşor să stau în casă şi să citesc.

Nu-mi prindea bine la reputaţie nici faptul că eram creştin. De fapt, era vina mamei. Într-o zi, cu un an înainte, ne interzisese să mai citim benzi desenate. Venisem devreme acasă de la şcoală şi urcam bucuros şi liniştit scările, fiindcă tata era încă la serviciu.

– Ţi-e foame? m-a întrebat mama, stând în fotoliul ei din camera de zi cu o carte în poală şi uitându-se la mine.

– Da, am spus.

Ea s-a ridicat şi s-a dus în bucătărie, a luat o pâine şi ceva de făcut sendviş.

Ploaia părea să cadă în fâşii lungi în aerul de afară. Pe drum se vedeau câţiva întârziaţi, coborâţi ca şi mine din autobuz, mergând cu capetele plecate sub glugile hainelor impermeabile.

–Am răsfoit câteva din revistele tale azi, a spus mama şi şi-a tăiat o felie de pâine. Din astea citeşti tu? Sunt consternată.

–Consternată? am spus. Cum adică?

A pus felia de pâine pe farfuria din faţa mea, a deschis uşa frigiderului şi a scos nişte caşcaval şi nişte margarină.

–Ce citeşti tu e absolut groaznic! Numai violenţă! Oameni care se împuşcă unul pe altul şi se amuză pe seama asta! Eşti mult prea mic ca să citeşti aşa ceva.

–Dar toată lumea citeşte aşa ceva! am spus.

–Ăsta nu e un argument bun. Nu trebuie să faci şi tu ce fac alţii.

–Dar îmi place! am exclamat, punându-mi cu cuţitul margarină pe sendviş.

–Da, de fapt, asta e partea cea mai rea! a spus ea aşezându-se. Perspectiva asupra oamenilor este îngrozitoare în aceste reviste. Mai ales în legătură cu femeile. Înţelegi? Nu vreau ca atitudinea ta să fie influenţată de asta.

–De faptul că se omoară între ei?

–Da, de exemplu.

–Dar e doar în glumă! am spus.

Mama a oftat.

–Ştii că Ingunn scrie o teză la universitate despre violenţa în benzile desenate?

–Nu, i-am spus.

–Nu sunt bune pentru tine, a spus ea. Pur şi simplu. Atât poţi înţelege, în orice caz. Că nu sunt bune pentru tine.

–Nu-mi mai dai voie?

–Nu.

–Ceee?

–E pentru binele tău, a spus ea.

– Nu-mi mai dai voie? Dar mamă, mamă... Niciodată?

– Poți să citești *Donald Duck*.

– *DONALD DUCK?* am strigat. *Nimeni* nu citește *DONALD DUCK*!

Am început să plâng și am fugit la mine în cameră.

Mama a venit după mine, așezându-se pe marginea patului și mângâindu-mă pe spate.

– Poți citi cărți, a spus ea. E mult mai bine așa. Putem merge la bibliotecă, tu, eu și Yngve, în oraș, o dată pe săptămână. O să poți împrumuta câte cărți vrei.

– Dar eu nu vreau să citesc cărți, am spus. Vreau să citesc reviste!

– Karl Ove! a spus ea. Nu mai avem ce discuta.

– Dar *tata* citește benzi desenate!

– El e om în toată firea, a spus ea. Nu-i același lucru.

– N-o să mă mai lași *niciodată* să citesc benzi desenate?

– În seara asta mă duc la lucru. Dar mâine seară putem merge la bibliotecă, a spus ea, ridicându-se. Facem așa?

Nu i-am răspuns, și a plecat.

Aparent, dăduse peste o revistă din seria *Kamp* sau din *Vi Vinner* în care era vorba despre război, și unde toți nemții, Fritz, Sauerkraut sau cum s-o mai fi numit, erau uciși cu zâmbetul pe buze, iar paginile erau presărate cu strigăte de *Donnerwetter!* și *Dumkopf!*[1] sau orice altceva și-or fi strigat ei unul altuia în focul luptei. Sau poate că răsfoise benzile desenate din *Agentul secret X9* sau *Serie Spesial*, unde majoritatea femeilor aveau pe ele numai bikini și uneori nici măcar atât. Și totuși, era așa de bine s-o privești pe Modesty Blaise când se dezbrăca! – dar numai atunci când eram singur, în rest, nuditatea devenea incredibil de jenantă. De fiecare dată când la televizor se dădea *Agaton Sax*, roșeam dacă mama și tata erau prin

[1] La naiba! Idiotule! (în limba germană în original) (n.red.)

preajmă, pentru că, pe generic, protagonistul privea prin binoclu la o doamnă dezbrăcată. Uneori se întâmpla ca într-unul dintre serialele sau filmele de la televizor cineva să facă sex, şi, dacă asta se petrecea în intervalul de timp când mi se dădea şi mie voie să mă uit, totul devenea absolut insuportabil. Iată-ne deci aşezaţi, întreaga familie – tata, mama şi cei doi băieţi –, şi brusc doi şi-o trăgeau chiar acolo, în mijlocul camerei, unde naiba să-ţi îndrepţi privirea?

Ah, era îngrozitor!

Dar revistele le ţineam în camera mea, mama abia dacă aruncase o privire peste ele.

Şi acum, aşa, dintr-odată, nu mi se mai dădea voie să le citesc?

Cât de nedrept!

Am plâns, m-am enervat, m-am dus la ea din nou şi i-am spus că n-are nici un drept să mi le interzică, ştiind totodată că bătălia era pierdută, mama se decisese, iar dacă nu terminam cu comentariile, putea pur şi simplu să mă spună tatei, cu care nu te puteai pune.

Revistele pe care le împrumutasem au fost date înapoi, iar celelalte, aruncate. A doua zi ne-am dus la bibliotecă, ni s-a făcut fiecăruia câte un permis, şi aşa a rămas, din acel moment cărţile au dominat scena. În fiecare miercuri coboram scările bibliotecii din Arendal cu o plasă plină ochi de cărţi în fiecare mână. Mergeam la maşină şi apoi acasă împreună cu mama şi cu Yngve, care împrumutase şi el o grămadă, mă puneam în pat, citeam aproape în fiecare noapte, toate sâmbetele şi duminicile, întrerupându-mi lectura pentru ieşiri mai scurte sau mai lungi, în funcţie de ce se mai întâmpla dincolo de pereţii camerei mele, iar după ce trecea săptămâna, duceam înapoi la bibliotecă cele două plase cu cărţi citite şi-mi luam altele. Am citit toate seriile pe care le aveau acolo, cel mai mult mi-au plăcut Pocomoto, băieţelul care creştea în Vestul

Sălbatic, dar și Jan din cărțile lui Denneborg, frații Hardy, desigur, gemenii Bobbsey și Nancy Drew – fata-detectiv. Îmi plăceau poveștile despre The Famous Five ale lui Enid Blyton și am devorat și cărți despre diferite personalități – Henry Ford și Thomas Alva Edison, Benjamin Franklin și Franklin D. Roosevelt, Winston Churchill, John F. Kennedy, David Livingstone și Louis Armstrong, mereu cu lacrimi în ochi la ultimele pagini, pentru că toți mureau la final. Am citit și seria intitulată *Vi var med*, despre toate expedițiile geografice cunoscute și necunoscute, cărți despre bărci cu pânze și despre călătorii în spațiu. Yngve m-a convins să citesc cărțile lui von Däniken, care considera că toate marile civilizații apăruseră în urma unor întâlniri cu extratereștrii, și cărți despre proiectul Apollo, începând cu experiențele trecute ale astronauților ca piloți pe avioane de luptă și cu încercările lor de a stabili noi recorduri de viteză. Am citit, pe deasupra, toate cărțile vechi pentru băieți scoase de editura Gyldendal din colecția tatei, dintre care cel mai mult m-a impresionat probabil *Over kjølen i kano*, unde un tată merge într-o excursie cu cortul cu cei doi fii ai lui și descoperă acolo un mare pinguin nordic, dintr-o specie considerată dispărută. Am citit de asemenea o carte despre un băiat care a fost cules de un zeppelin în Anglia, în perioada interbelică, numeroasele romane ale lui Jules Verne, dintre care cel mai mult mi-au plăcut *Douăzeci de mii de leghe sub mări* și *Ocolul pământului în optzeci de zile*, dar și *Un bilet de loterie*, unde e vorba despre o familie norvegiană săracă din regiunea Telemark care câștigă marele premiu la o tragere la sorți. Am luat la rând *Contele de Monte-Cristo* și *Cei trei muschetari*, *După douăzeci de ani* și *Laleaua neagră*, *Micul lord* de Frances Hodgson Burnett, *Oliver Twist* și *David Copperfield*, *Singur pe lume*, *Comoara din insulă* și cartea căpitanului Marryat, care mi-a plăcut enorm și pe care am citit-o și răscitit-o, pentru că o primisem cadou, n-o luasem

cu împrumut. Am dat gata *Revolta de pe Bounty*, cărţile lui Jack London, dar şi volume despre fiii beduinilor şi despre vânătorii de ţestoase, despre pasageri clandestini şi şoferi de curse. Am parcurs o serie despre un băiat suedez care participase ca toboşar la Războiul Civil american, cărţi despre copii care jucau fotbal şi pe care îi urmăream sezon după sezon. Am citit şi cărţile pe teme mai serioase pe care Yngve le aducea de la şcoală, despre fete tinere care rămâneau gravide şi urma să devină mame sau care decădeau şi se apucau de droguri – pentru mine n-avea nici o importanţă, citeam tot, absolut tot. La piaţa anuală de vechituri din Hove am găsit o colecţie întreagă de cărţi cu Rocambole, pe care le-am cumpărat şi le-am citit pe nerăsuflate. Am înghiţit chiar şi o serie despre o fată pe nume Ida, chiar dacă avea mai mult ca sigur vreo paisprezece volume. Am trecut prin toate exemplarele vechi ale tatei din revista *Detektiv* şi, când am adunat destui bani, mi-am cumpărat cărţile despre Knut Gribb, detectivul din Oslo. Am citit despre Cristofor Columb şi Magellan, despre Vasco da Gama, Amundsen şi Nansen. Am dus până la capăt *O mie şi una de nopţi* şi volumul de poveşti populare norvegiene pe care eu şi Yngve l-am primit într-un an, de Crăciun, de la bunicii din partea mamei. I-am cunoscut pe regele Arthur şi cavalerii Mesei Rotunde, pe Robin Hood, Little John şi prinţesa Marian, pe Peter Pan şi copiii săraci care făceau schimb cu fii de oameni bogaţi. Am citit despre băieţi care participaseră la acţiunile de sabotaj din Danemarca ocupată de nemţi şi despre alţii care salvaseră un om surprins de o avalanşă, despre un bărbat mic şi ciudat care trăia pe o plajă, culegând ce găsea din epavele eşuate acolo, despre tinerii cadeţi englezi care serveau pe nave militare şi despre aventurile lui Marco Polo la curtea lui Genghis-Han. Carte după carte, sacoşă după sacoşă, săptămână de săptămână, lună de lună. Din tot ce am citit, am învăţat

că trebuie să fii curajos, că probabil cel mai important lucru în viață e curajul, că trebuie să fii onest și sincer în tot ceea ce faci și să nu-i lași niciodată baltă pe alții. Mai mult, că nu trebuie să te dai niciodată bătut sau să cedezi, pentru că, dacă ești tare pe poziții, statornic, curajos și cinstit, oricât te-ar însingura asta și oricât de părăsit te-ai simți, ai să fii în cele din urmă răsplătit. Mă gândeam îndelung la asta, era una dintre ideile pe care le rumegam când stăteam singur, faptul că într-o zi mă voi întoarce aici și voi fi cineva. Că voi deveni un personaj important, pe care toată lumea din Tybakken va fi silită, chit că-i plăcea sau nu, să-l admire. Vremea aceea n-avea să vină prea curând, știam asta, pentru că nu respect am câștigat în ziua când Asgeir m-a luat peste picior în legătură cu o fată care îmi plăcea, iar eu m-am repezit asupra lui, și el pur și simplu m-a pus jos, s-a așezat călare pe mine și a început să-mi înțepe pieptul și obrajii cu degetele, râzând și făcând glume pe seama mea, și atunci eu, care aveam întâmplător gura plină de bomboane Fox galbene, am încercat să-l scuip cu ele – lucru pe care toți l-au considerat josnic –, fără prea mare succes, încât, în cele din urmă, tot eu am ajuns să mă mânjesc pe toată fața. „Puți a pișat, cretinule!" i-am spus, și era adevărat, chiar așa mirosea. Nu numai atât, avea două rânduri de dinți, exact ca rechinii, unul deasupra altuia, și le-am atras atenția celor adunați în jurul nostru asupra acestei priveliști dezgustătoare, fără folos însă, fiindcă eram întins la pământ, învins, lipsit de orice putere de convingere. Nici că puteam fi mai departe de idealurile pe care mi le insuflase lectura – și care erau împărtășite, de fapt, și de ceilalți copii; multe dintre conceptele legate de onoare acționau și în cazul lor, fără ca acest cuvânt să fie folosit, dar despre asta era de fapt vorba. Eram slab, lent și laș, nu puternic, rapid și curajos. La ce-mi folosea că, spre deosebire de ei, mă *împărtășisem* din niște idealuri, că le știam pe dinafară,

mai bine decât avea s-o facă vreodată oricare dintre ei, dacă nu le puteam pune în practică? Dacă plângeam dintr-o nimica toată? Mi se părea nedrept ca tocmai eu, care ştiam atât de multe despre eroism, să fiu împovărat cu o asemenea slăbiciune. Cu toate astea, existau destule cărţi şi despre asemenea slăbiciuni, iar una dintre ele m-a luat pe sus mai multe luni la rând.

S-a întâmplat într-o toamnă când m-am îmbolnăvit. Eram singur acasă toată ziua şi mă plictiseam, când, într-o dimineaţă, înainte să plece la serviciu, tata a trecut pe la mine cu câteva cărţi. Le ţinuse la subsol, datau din timpul propriei lui copilării din anii '50 şi puteam să le citesc în voie. Câteva fuseseră tipărite la edituri creştine şi, dintr-un motiv sau altul, tocmai acestea m-au impresionat cel mai mult. În special una dintre ele. Era vorba despre un băiat care stătea acasă şi îşi îngrijea mama bolnavă, tatăl lui murise, iar ei trăiau în sărăcie şi depindeau cu totul de eforturile copilului de a o scoate la capăt. Împotriva lui se strânsese un grup, mai degrabă o bandă, de alţi băieţi, care nu doar că-l urmăreau şi-l băteau, pentru că era altfel decât ceilalţi, dar mai şi înjurau şi furau, şi nedreptatea pe care o reprezenta succesul acelei bande în contrast cu înfrângerile constante suferite de protagonistul cinstit şi care-şi iubea mama era aproape de nesuportat. Am plâns de atâta nedreptate, am plâns în faţa răului, şi dinamica acestei situaţii în care binele era înfrânt, iar persecuţiile se tot adunau până la paroxism, m-a zdruncinat până în străfundul sufletului şi m-a hotărât să devin un om bun. De atunci înainte aveam să fac fapte bune, să ajut cât puteam şi să nu fac niciodată rău. Am început să mă numesc creştin. Aveam nouă ani, printre cunoscuţii mei nu mai era nimeni care să-şi spună creştin, nici mama, nici tata, nici ceilalţi părinţi – cu excepţia părinţilor lui Øyvind Sundt, care din acest motiv îl ţineau departe de cinema, televiziune, coca-cola şi dulciuri – şi, desigur, nici unul

dintre copii, astfel încât a fost o inițiativă solitară din partea mea la Tybakken, la sfârșitul anilor '70. Am început să mă rog la Dumnezeu când mă trezeam și când mă duceam la culcare. Când ceilalți se adunau toamna să meargă la șterpelit de mere în Gamle Tybakken, îi îndemnam s-o lase baltă, fiindcă e greșit să furi. Nu le spuneam tuturor odată, nu îndrăzneam, cunoșteam bine diferența dintre reacțiile de grup, ai cărui membri își țin isonul într-un sens sau altul, și reacțiile individuale, când ești obligat să discuți față în față, fără mulțimea în care poți să te ascunzi, așa încât asta făceam, mă duceam la cei pe care-i știam cel mai bine, adică cei de o vârstă cu mine, și-i spuneam fiecăruia „e greșit să mergi la furat, mai gândește-te, nu trebuie să faci așa ceva". Dar nu voiam să fiu singur, așa că îi însoțeam, rămâneam lângă gard și îi priveam cum se furișează peste pajiștile vechi, în amurg, mergeam alături de ei când, în drum spre casă, își îndesau mere în hanoracele umflate peste măsură de atâtea fructe, și, dacă vreunul îmi oferea un măr, îi spuneam întotdeauna „nu, mulțumesc", pentru că un complice n-ar fi fost cu nimic mai bun decât hoțul.

Când odată, de Paște, mi-am făcut un nou prieten la bunicii din Sørbøvåg, l-am rugat în mai multe rânduri să nu mai înjure. Îmi amintesc cât de speriat eram că îmi va încălca instrucțiunile în după-amiaza când a venit cu mine în casă și i-a salutat pe bunici și de câte ori l-am pus să-și reînnoiască promisiunea de a nu vorbi urât. M-a evitat după asta, dar eu am îndurat totul cu gândul că făcusem ceea ce era bine și corect. În autobuz mă ridicam ca să las locul persoanelor în vârstă, la ieșirea din magazin îi întrebam dacă puteam să le car plasele, nu mă prindeam niciodată de mașinile aflate în mișcare, nu spărgeam niciodată nimic, nu trăgeam în păsări cu praștia, eram atent, când pășeam, să nu calc furnici sau gândaci și, chiar și

atunci când culegeam flori, primăvara, împreună cu Geir sau cu oricine altcineva, ca să le dăruiesc mamei sau tatei, gândul la vieţile pe care le curmam mă rodea.

Iarna, când cădea zăpada, îmi doream să-i ajut pe bătrâni să-şi cureţe aleile din faţa casei. Într-o astfel de zi – era o luni după-amiază, după şcoală, şi, cu o noapte înainte, ninsese foarte tare –, am încercat să-l conving pe Geir să vină cu mine ca să curăţăm aleea unui vecin. Am reuşit doar sugerându-i că bătrânul ne va da cu siguranţă ceva bani pentru ajutor. Tata tocmai îşi cumpărase o lopată nouă, de un tip anume, „sudic", frumoasă, vopsită în roşu strălucitor, şi, din moment ce curăţase aleea noastră dimineaţă, am socotit că n-ar mai avea nevoie de ea în ziua aceea, aşa că am plecat cu lopata împreună cu Geir, care împingea prin zăpadă lopata lor, asemănătoare, dar de culoare verde. Casa pe care o alesesem se afla în curbă, iar bătrânul care a deschis uşa când am sunat s-a luminat la faţă când şi-a dat seama că nu eram acolo ca să aruncăm cu bulgări de zăpadă în casa lui, ceea ce făceau mulţi alţii, ci ca să-i curăţăm aleea. Era o muncă grea, dar destul de distractivă; am făcut o cărare în lungul căreia împingeam zăpada, apoi o azvârleam peste margine, unde aluneca grăbită în mici avalanşe. Cerul era cenuşiu şi greu, zăpada, atât de afânată, încât, dacă o strângeai, din ea curgea apă. Dinspre Torungen se auzea sirena pentru ceaţă. Copiii lunecau la vale pe sănii sau pe schiuri, maşinile celor care se întorceau de la muncă patinau şi se roteau pe drumul spre casă. Ne-a luat o oră să terminăm de curăţat aleea. Ne-am dus apoi spre uşa de la intrare şi i-am spus bătrânului că eram gata, el ne-a mulţumit şi a închis uşa. Geir m-a privit acuzator.

– Nu trebuia să primim bani pentru asta?

– Ba daaa. De fapt, da. Dar nu e vina mea că nu ne-a dat nimic...

– Am făcut totul degeaba?

–Aşa se pare, am spus. Nu contează. Hai să mergem!

Geir m-a urmat, uşor bosumflat. Când am intrat pe strada din faţa casei noastre, l-am văzut pe tata stând în prag. Inima mi s-a oprit parcă în piept, stomacul mi s-a strâns nod şi aproape că nu mai puteam respira. Avea în ochi o privire sălbatică.

–Vino-ncoace imediat! a strigat el când am ajuns pe alee.

Ultimii paşi i-am făcut cu ochii în pământ.

–Uită-te la mine! a spus el.

Am ridicat capul.

Mi-a plesnit o palmă peste faţă.

Am icnit.

El m-a apucat de gulerul gecii şi m-a trântit de perete.

–Mi-ai luat lopata? mi-a strigat în faţă. E nou-nouţă! Şi e a mea! Nu-ţi dau voie să umbli cu lucrurile mele! Înţelegi? Şi fără să-mi spui! Am crezut că a furat-o cineva!

Plângeam şi suspinam aşa de tare, încât aproape că nu l-am auzit. M-a înşfăcat din nou de geacă, m-a împins pe uşă înăuntru şi m-a trântit de peretele opus.

–Să nu mai faci niciodată aşa ceva! Niciodată! Du-te în camera ta şi stai acolo până îţi spun eu! S-a înţeles?

–Da, tată.

A trântit uşa biroului în urma lui, iar eu am început să mă dezbrac. Mâinile îmi tremurau. Mi-am scos mănuşile şi căciula, mi-am dat jos bocancii, pantalonii de fâş, geaca şi la urmă puloverul gros. Sus, în camera mea, m-am întins pe pat. Totul în mine era o rană vie. Plângeam în hohote şi lacrimile mi se prelingeau pe pernă, în timp ce o furie violentă, pe care nu ştiam cum s-o stăpânesc, mă sfâşia pe dinăuntru. Îl uram pe tata şi voiam să mă răzbun. Aveam să mă răzbun. O să vadă el. O să-l strivesc. O să-l strivesc.

Apoi mi-a trecut brusc prin cap: ce-ar fi făcut băiatul acela atât de bun din carte? Ce-ar fi făcut un creştin adevărat?

Şi-ar fi iertat tatăl.

De îndată ce m-am gândit la asta, un fel de căldură mi s-a răspândit prin corp.

Aveam să-l iert.

Era un gând măreţ.

Şi m-a făcut un om măreţ.

Dar asta se petrecea doar când eram singur. Când eram în aceeaşi cameră cu el, tata parcă înghiţea tot ce era în mine, rămânea numai el, iar eu nu mă mai puteam gândi la nimic altceva.

Prima zi când am stat singur cu tata avea să stabilească tiparul pentru toate celelalte zile ale acelui an. Pe masă, micul dejun deja pregătit, în frigider, sendvişurile pentru la şcoală, când soseam acasă eram trimis la cumpărături, când tata gătea trebuia să stau şi să-i răspund la întrebări, primind din când în când mici împunsături în spate, urmate de veşnicul „stai drept, băiete!" – uneori mă punea să rămân până termina de gătit, alteori spunea pe neaşteptate „poţi să pleci", ca şi cum şi-ar fi dat seama cât de chinuitoare erau jumătăţile de oră în care trebuia să-i ţin companie –, apoi luam cina, iar restul serii îl petreceam cu Yngve, singuri, la etaj sau afară, în vreme ce el era fie la întruniri, fie acasă, lucrând în birou. O dată pe săptămână, după şcoală, mergeam la Stoa la cumpărături ceva mai serioase. Seara, se mai întâmpla să urce la noi ca să ne uităm împreună la televizor. În momentele acelea nu-i ofeream nimic, stăteam cu spatele drept, fără să ne mişcăm şi fără să scoatem vreo vorbă. Dacă ne întreba ceva, răspundeam monosilabic.

Încet-încet, l-a abandonat pe Yngve şi petrecea mai mult timp cu mine, fiindcă eu nu îndrăzneam să fiu atât de distant şi de ursuz ca fratele meu.

Dar nu-mi mergea de fiecare dată.

Paşii lui pe scări erau de obicei un semn de rău augur. Dacă ascultam muzică, dădeam sonorul la minim. Dacă stăteam întins şi citeam, mă ridicam în capul oaselor, ca să nu par delăsător.

Venea la mine?

Desigur.

Uşa se deschidea, şi iată-l în prag.

Era ora opt; nu urcase de la gustarea pe care o luasem la patru.

Privirea lui a alunecat de jur-împrejurul camerei şi s-a oprit pe birou.

– Ce-ai acolo? a spus el. A intrat şi a luat în mână pachetul de cărţi de joc. Vrei să jucăm?

– Da, putem, i-am spus, lăsând cartea deoparte.

S-a aşezat lângă mine, pe marginea patului.

– O să te-nvăţ un nou joc de cărţi, mi-a spus el. A luat pachetul şi a împrăştiat toate cărţile prin cameră. Se numeşte „strânge toate cărţile!" Acum apucă-te şi culege-le!

Crezusem că vrea într-adevăr să joace, şi am fost atât de dezamăgit că nu fusese decât o farsă şi că acum trebuia să mă pun în genunchi şi să strâng toate cărţile în timp ce el stătea pe pat şi râdea de mine, încât pe gură mi-a ieşit fără să vreau un cuvânt urât.

Nu l-aş fi rostit niciodată dacă m-aş fi gândit un pic.

Dar nu m-am gândit, aşa încât cuvântul pur şi simplu mi-a scăpat.

– La naiba! am spus. De ce-ai făcut asta?

Tata a încremenit. M-a apucat de ureche şi s-a ridicat în timp ce mi-o răsucea.

– Îţi înjuri tatăl? a spus el, răsucind din ce în ce mai tare până când mi-au dat lacrimile. Le strângi imediat,

băiete! a continuat el, fără să-mi dea drumul, în timp ce eu mă aplecam să adun cărţile.

După ce am terminat, mi-a dat drumul şi a plecat. La ora cinei, tata era la el în birou, iar când am intrat în bucătărie, am observat că pregătise deja totul.

A doua zi, când s-a apucat să gătească, nu m-a mai chemat să stau cu el ca de obicei. Doar după ce a pus masa ne-a strigat din bucătărie. Ne-am aşezat, ne-am servit fără să scoatem un cuvânt, era grătar de balenă cu sos brun, ceapă şi cartofi, am mâncat într-o tăcere desăvârşită, i-am mulţumit pentru masă şi apoi am ieşit. Tata a spălat vasele, a mai mâncat o portocală în camera de zi – mi-am dat seama după miros – şi a băut o ceaşcă de cafea – după sfârâitul ibricului –, a coborât la el în birou, unde a ascultat ceva muzică, apoi s-a îmbrăcat, s-a dus la maşină şi a plecat.

În timp ce zgomotul motorului se stingea după deal, am deschis uşa dormitorului şi am intrat în camera de zi. M-am trântit în fotoliul de piele maro şi mi-am pus picioarele pe masă. Apoi m-am ridicat, m-am dus în bucătărie, am deschis uşa frigiderului şi m-am uitat înăuntru: două farfurii cu sendvişuri gata făcute – asta ne era cina. Am deschis apoi dulapul de alături, am scos cutia cu stafide, am luat o mână şi le-am băgat în gură, în timp ce cu cealaltă le netezeam pe cele rămase. M-am îndreptat din nou către camera de zi, molfăind, şi am aprins televizorul. La şase jumătate începea reluarea unui episod din *Blind passasjer*, un serial despre o navă spaţială absolut înfiorătoare, care era programat de fapt vineri noaptea şi pe care nu aveam voie să-l urmărim, dar nici mama, nici tata nu bănuiau că episoadele se dădeau în reluare – spre marele nostru noroc, când ei nu erau acasă.

Yngve a intrat şi s-a trântit pe canapea.

– Ce mănânci acolo?

– Stafide.

– Vreau şi eu!

– Nu lua multe! i-am spus când s-a ridicat. Tata o să-şi dea seama.

– Normal că nu.

A deschis uşa dulapului.

– Vrei şi nişte migdale? mi-a strigat.

– Da, am spus. Dar nu prea multe.

Felinarul de afară răspândea o lumină portocalie în întuneric. Asfaltul de sub el strălucea în aceeaşi nuanţă, la fel şi bradul din spate. Dar pădurea de dincolo de ele era sumbră ca un mormânt. De pe partea cea mai abruptă a dealului a răsunat scârţâitul chinuit al unei motorete.

– Poftim! a zis Yngve, punându-mi nişte migdale în palmă.

Îi simţeam foarte clar mirosul. Era acru, dar în acelaşi timp slab, aproape metalic. Nu transpiraţia era la mijloc, ea îi mirosea altfel, ci pielea. Mirosea a metal. Simţeam izul acesta când ne băteam, când mă gâdila, şi uneori, când zăcea întins în pat şi citea de pildă, mă lipeam aproape cu nasul de braţul lui ca să-l adulmec. Îl iubeam, îl iubeam pe Yngve.

Cu cinci minute înainte să înceapă filmul, Yngve s-a ridicat.

– Hai să închidem uşa din faţă! a spus. Şi apoi să stingem toate luminile ca să fie mai înfricoşător.

– Nu! Nu te duce!

Yngve a râs.

– Deja te-ai speriat?

M-am ridicat şi m-am postat în calea lui. El m-a cuprins cu braţele, m-a ridicat şi m-a pus înapoi pe fotoliu, după care a luat-o spre scări.

– Nu! i-am spus. Te rog!

El a râs din nou.

– Cobor chiar acum să închid uşa, mi-a strigat dinspre scări.

Am alergat în jos după el.

– Vorbesc serios, Yngve!

– Ştiu. A încuiat uşa şi s-a postat în faţa ei. Dar eu hotărăsc când suntem singuri acasă.

A stins lumina.

În semiîntuneric, când singura sursă de lumină era fereastra din camera învecinată, zâmbetul lui căpăta o tentă diabolică. Am urcat în fugă treptele şi m-am aşezat pe fotoliu. L-am auzit închizând întrerupător după întrerupător, pe măsură ce înainta. Lustra din hol, veioza de pe masa din camera de zi, lampa din bucătărie. Cele patru aplice de pe peretele de deasupra canapelei, şi, în cele din urmă, veioza de pe televizor. Când a început episodul, în afară de licărirea slabă a felinarului de afară şi de lumina albastră, pâlpâitoare, a televizorului, în cameră era complet întuneric. Filmul a fost înfricoşător chiar de la primele cadre, un bărbat lovea cu coasa, iar când s-a întors, s-a văzut că n-avea o faţă obişnuită, ci acoperită cu o mască. Am simţit furnicături în degetele de la mâini şi de la picioare, şi, de spaimă, inima mi s-a făcut cât un purice. Dar mă uitam, trebuia să mă uit. După ce serialul s-a terminat, o jumătate de oră mai târziu, Yngve s-a ridicat în picioare în spatele meu.

– Nu spune nimic! l-am rugat. Nu face nimic!

– Ştii ce, Karl Ove?

– O, nu!

– Nu sunt cel care crezi tu că sunt, a spus el venind spre mine.

– Ba eşti.

– Nu sunt Yngve. Sunt altcineva.

– Nu, nu eşti! Eşti Yngve! Spune-mi că eşti Yngve!

– Sunt un cyborg. Iar braţul ăsta... – şi-a întins el mâna şi şi-a tras puloverul în sus – nu e din carne şi sânge. E din

fire metalice. Arată ca şi cum ar fi din carne şi sânge, dar nu e. Eu nu sunt om.

–Ba da, eşti! am zis şi am început să plâng. Eşti Yngve! Yngve! Spune-mi că eşti Yngve!

–Acum o să mergi cu mine jos, la subsol. Ha-ha-ha!...

–YNGVE! am strigat.

El s-a uitat zâmbind la mine.

–Glumeam. Doar nu m-ai crezut că sunt un cyborg, nu?

–Nu mai face aşa! Aprinde imediat lumina!

A făcut câţiva paşi spre mine.

–NU! am strigat.

–OK, OK, a râs el. O să aprindem lumina. Mâncăm, nu? Ţi-e foame?

–Aprinde mai întâi lumina!

A aprins aplicele, apoi lumina de deasupra televizorului, la care tocmai se difuzau ştirile. Apoi ne-am dus în bucătărie şi am mâncat de seară. Yngve a făcut ceai, ceea ce era în regulă cât timp aveam grijă să curăţăm după noi, fiindcă era de neconceput pentru tata să dăm drumul la aragaz şi să fierbem apă când el nu era acasă. Apoi ne-am adus jocul de fotbal în camera de zi, lăsând deschisă uşa spre dormitorul lui, de unde se auzea discul meu preferat cu Queen, *A Night at the Opera*.

Când am auzit maşina tatei afară, ne-am grăbit amândoi să facem ordine şi să ne ducem fiecare în camerele noastre. Uneori îl chema pe Yngve la el după ce rămăseserăm singuri acasă, îl întreba ce făcuserăm şi cum ne petrecuserăm timpul, dar în seara aceea a intrat direct în camera de zi şi s-a aşezat în faţa televizorului.

Era, desigur, o uşurare că se ţinea departe de noi, dar în acelaşi timp simţeam în sinea mea că nu-şi dorea să se întâmple aşa, şi aerul din casă era împovărat de acest sentiment, de această cerinţă pe care nimeni n-o putea îndeplini.

Când a urcat data următoare la noi a fost groaznic. Îmi apăruseră deja primele simptome de răceală, febra îmi crescuse subit în ultima oră și stăteam întins în patul lui Yngve, sprijinit de perete, citind una dintre revistele lui. Yngve își făcea temele la birou, și pick-upul cânta o melodie a celor de la Boomtown Rats.

Ușa s-a deschis, și iată-l pe tata stând și uitându-se la noi.

Era în toane bune, ochii îi străluceau plini de energie.

– Ascultați muzică, a spus el. Sună bine. Cine cântă?

– Boomtown Rats, a spus Yngve.

– Șobolanii din mahalale, a spus tata. Vă amintiți cât ați râs când v-am spus că Crystal Palace înseamnă „palatul de cristal"? Nu vă venea să credeți! A zâmbit și a intrat în cameră. Și ție îți place muzica, Karl Ove? a spus el.

Am încuviințat din cap.

– Hai să dansăm! a spus el.

– Nu mă simt bine, tată. Cred că am febră. Nu pot.

– Ei, cum să nu! a spus tata, apucându-mi mâinile, trăgându-mă pe picioare și învârtindu-mă.

– Oprește-te! i-am spus. Nu mă simt bine! Nu pot!

Dar el nu s-a oprit, m-a răsucit din ce în ce mai repede și mai sălbatic. Era insuportabil, îmi venea să vărs.

– OPREȘTE-TE, TATĂ! am strigat în cele din urmă. OPREȘTE-TE!

S-a oprit la fel de brusc cum începuse, m-a trântit pe pat și a ieșit.

Mama venea acasă în fiecare vineri, și atunci rămâneam mereu acasă ca să pot sta primul cu ea, pentru că, dacă eram deja acolo, tata nu mă mai putea trimite în camera mea, așa cum se întâmpla dacă ei doi stăteau de vorbă. Când pleca din nou, duminică seara sau luni dimineața, tata părea mai afectuos cu noi – sau cel puțin cu mine, pentru că atunci eram din nou chemat în bucătărie ca să-i

povestesc ce mi se întâmplase în ziua aceea, în timp ce el gătea. Mâncam în tăcere şi, după ce spăla vasele, tata dispărea întotdeauna jos, în biroul lui. Uneori, urca să se uite la televizor împreună cu noi, dar cel mai adesea stătea în birou până la cină, şi, în perioadele acelea, era ca şi cum eu şi Yngve am fi rămas singuri acasă. Nu că aş fi făcut cu totul altceva decât ceea ce făceam când era şi tata prezent. În cea mai mare parte a timpului stăteam întins şi citeam. Acum, că mama nu ne mai ducea în mod regulat la bibliotecă şi deja citisem toate cărţile din biblioteca şcolii, am început să răsfoiesc cărţile de pe rafturile părinţilor. Am luat Agatha Christie, *Roşu şi Negru* de Stendhal, o culegere de nuvele franceze, o carte de Jon Michelet şi o biografie a lui Tolstoi. Am început chiar să scriu eu însumi o carte în care avea să fie vorba despre o corabie, dar, după primele zece pagini, care constau, în bună parte, dintr-o listă a tuturor celor de la bord, a proviziilor şi încărcăturilor pe care le duceau cu ei, Yngve mi-a spus că nimeni nu scrie despre corăbii în zilele noastre, astfel de cărţi apăruseră pe vremea când existau navele cu pânze, acum lumea scrie despre viaţa de astăzi, aşa că am lăsat-o baltă. În toamna aceea am conceput şi un ziar în trei exemplare, pe care le-am lăsat în câte o cutie poştală – a lui Karlsen, a lui Gustavsen şi a lui Prestbakmo, dar n-am aflat de nici o reacţie, a fost ca şi cum ar fi dispărut pur şi simplu, ca şi cum nici n-ar fi existat vreodată.

Trăiam o viaţă în casă şi o alta în lume, aşa cum fusese mereu şi aşa cum se întâmpla probabil cu toţii copiii; sâmbătă seara, în faţa televizorului, înconjuraţi de părinţi şi fraţi, erau probabil altfel, mult mai blânzi şi mai paşnici decât atunci când îi vedeam în pădure, unde libertatea era deplină şi nimic nu-i împiedica să-şi urmeze până şi cele mai mici impulsuri. Diferenţa asta se vedea mai des toamna. Primăvara şi vara trăiam atât de multe afară, era un alt

fel de a trăi, încât exista o cu totul altă legătură între lumea copiilor şi cea a adulţilor, dar, atunci când venea toamna cu întunericul ei, firele care ne legau erau parcă dintr-odată tăiate, şi fiecare se retrăgea în propria lume de îndată ce uşa casei se închidea în urma lui. Serile scurte, mohorâte şi reci erau încărcate de toată tensiunea care există în universul invizibil şi ascuns. Întuneric, pământ, apă, spaţii vide, asta era toamna. Era respiraţie, râset, lumină de lanternă, cabane din lemn de pin, focuri de tabără şi o mulţime de copii care umblau de colo până colo. Şi, nu în ultimul rând, dormitoarele în care ajungeam în cele din urmă. Deşi nu mi-era permis să aduc vreun prieten acasă, şi nici unul dintre copiii din cartier nu fusese vreodată în camera mea, mi se dădea întotdeauna voie să merg eu în casele lor. La unii dintre ei doar ocazional, la alţii, mai des. În toamna aceea, a venit rândul camerei lui Dag Lothar. Roşii în obraji după alergătura prin întunericul de afară, ne aşezam uneori în camera lui şi jucam Monopoly, ascultând la casetofon unul dintre cele două albume Beatles pe care le avea, cel cu copertă roşie şi cel cu copertă albastră. Cel mai mult îmi plăcea albumul roşu, cu primele lor cântece, erau simple şi vesele, la refren cântam şi noi cu voce tare, aproape strigând, într-o engleză indiferentă la sensul cuvintelor, concentraţi doar asupra sunetelor, deşi am pus albumul albastru tot mai des pe măsură ce începeau să ne placă accentele mai sumbre şi mai neobişnuite care îl caracterizau.

Serile acestea sunt printre cele mai fericite din viaţa mea. Lucru surprinzător, pentru nu că erau nimic ieşit din comun, făceam ceea ce făceau toţi copiii, stăteam şi jucam vreun joc, ascultam muzică şi trăncăneam despre ceea ce ne interesa.

Dar îmi plăcea mirosul din casa lor, îmi plăcea să stau acolo. Îmi plăcea întunericul din care ne desprindeam atunci când intram în casă şi din care radia o senzaţie de

străin, de necunoscut, mai ales atunci când afară era şi umezeală, pe care nu doar o vedeai, dar o şi simţeai cu tot corpul. Îmi plăcea lumina stâlpilor de electricitate. Îmi plăcea atmosfera care se crea când ne adunam mai mulţi la un loc, vocile din întuneric, trupurile mişcându-se în jurul meu. Îmi plăcea sunetul sirenei pentru ceaţă care se auzea din port. În serile acelea mi se părea că se poate întâmpla orice. Îmi plăcea pur şi simplu să umblu brambura, să dau nas în nas cu lucruri şi situaţii noi. Barăcile care fuseseră ridicate în pădurea de deasupra pontoanelor rămâneau goale pe timp de noapte, ferestrele lor străluceau, iar noi ne uitam înăuntru. Oare ce se vedea acolo erau reviste porno? Da, exact. Nici unul dintre noi nu îndrăznea să spargă geamul ca să intre şi să le ia, dar acum, dintr-odată, posibilitatea aceasta apăruse, şi ştiam că cineva, poate chiar noi, o va face în curând. Era un timp când, într-o dimineaţă oarecare, te puteai trezi cu o revistă porno deschisă la mijloc pe strada din faţa casei. Când se găseau reviste porno în şanţuri, pe pajişti, sub poduri. Habar n-aveam cine le lăsa acolo, era ca şi cum le-ar fi azvârlit mâna lui Dumnezeu, ca şi cum făceau parte din natură ca anemonele, mâţişorii, pâraiele învolburate sau stâncile şlefuite de vreme. Iar stihiile îşi puneau şi pe ele amprenta: fie deveneau poroase de umezeală, fie uscate şi sfărâmicioase după ce se zvântaseră, şi de multe ori erau decolorate de soare, murdare de pământ şi pline de pete.

Când mă gândeam la revistele acelea mă trecea un fior. N-avea nici o legătură cu modul şmecheresc în care vorbeam despre ele, râzând pe seama lor şi holbându-ne lacom, nu, fiorul acesta avea rădăcini în altă parte, atât de adânc încât mintea n-avea cum să pătrundă până acolo.

Dacă stăteai să te gândeşti, mulţi tineri din cartier ar fi putut avea reviste porno acasă, şi aceştia erau, fără excepţie, cei pe care ţi-i puteai imagina cumpărând, la vremea lor, motorete, începând să fumeze şi să chiulească de la

şcoală, pe scurt, cei care-şi pierdeau timpul la benzinăria Tina. Băieţii răi. Înlăuntrul meu, aşadar, erau două lumi imposibil de unit. Revistele porno ţineau de domeniul răului, dar senzaţia cu care mă umpleau, fiorul acela puternic care mă făcea să înghit în sec, mă atrăgea cu o forţă sălbatică. Mă înmuiam de tot când zăream vreuna dintre femeile acelea goale. Era şi îngrozitor, şi minunat, lumea se deschidea în faţa mea şi iadul îmi apărea înaintea ochilor, lumina strălucea şi întunericul cobora asupra noastră, am fi stat pur şi simplu acolo să le răsfoim la nesfârşit, am fi putut petrece o veşnicie sorbind din priviri imaginile acelea, sub ramurile grele ale molizilor, în mirosul de pământ umed şi de deal acoperit de rouă. Femeile acestea se iveau parcă direct din mlaştină, direct din iarba tomnatică, gălbuie, sau cel puţin erau în strânsă legătură cu ele. Unele porţiuni din poze erau de multe ori distruse, dar reuşeam să vedem suficiente imagini soft şi hard ca să avem certitudinea că senzaţiile acelea există, că nu dispar nicicând, şi orice zvon legat de apariţia unor reviste porno în împrejurimi era imediat urmărit cu înfrigurare.

Geir era unul dintre cei mai ageri când venea vorba despre aşa ceva. Adusese chiar din clasa a doua revista *Vi Menn* şterpelită de la tatăl lui, şi ne duceam amândoi în pădure să ne uităm la femeile cu sânii goi, vorbind în acelaşi timp cu voce tare, ca să înlăturăm orice suspiciune, despre ce făceau Donald şi Dolly, ca şi cum am fi citit benzi desenate.

Iar acum erau reviste porno în barăci.

Ne învârteam în jurul lor, dar uşile erau închise şi nu eram suficient de curajoşi ca să spargem geamurile, să deschidem cârligul de la ferestre şi să le luăm.

Dar dorinţa ni se aprinsese, şi am căutat alte variante. Pâlcurile de copaci din jurul rablei din pădure?

Şanţul din spatele staţiei de autobuz de la B-Max?

Copacii de sub pod?

Ei, la naiba, groapa de gunoi! Acolo trebuiau să fie multe, nu? Sute? Mii?

Duminică dimineaţa, la sfârşitul lui septembrie, când tata era la pescuit, mama, în camera de zi, iar Yngve se plimba cu bicicleta undeva în partea de est a insulei, am ieşit pe uşă, îmbrăcat cu jacheta bej şi blugii, şi am luat-o pe aleea din faţa casei, umedă de ploaie, îndreptându-mă către casa lui Geir, al naibii de emoţionat, căci urma să mergem în cele din urmă la groapa de gunoi. Soarele strălucea, dar în zori plouase, şi asfaltul era încă negru de umezeală în locurile în care razele nu ajunseseră, de pildă la umbra pinilor din faţa casei.

Când am sosit, Geir era îmbrăcat, aşa că am luat-o repede din loc. În sus pe deal, apoi de-a lungul porţiunii drepte şi lungi unde, pe peluzele din faţa caselor, zăceau bărci mai mari sau mai mici acoperite cu prelate, cel mai adesea ambarcaţiuni de plastic, dar şi câteva de lemn şi un vas de croazieră de care se vorbea peste tot. Gazonul era gălbui, copacii din spatele caselor, portocalii şi roşii, cerul, albastru. Ne dăduserăm jos jachetele şi ni le înnodaserăm la brâu. Am trecut pe lângă casa lui Ketil, apoi am luat-o pe drumul de pietriş care marca sfârşitul şoselei asfaltate şi locul de unde începea cărarea. Pe partea cealaltă a câmpului era noua casă parohială evanghelică, unde formaţia Ten Sing, cu fetele sale blonde, făcea repetiţii şi-şi ţinea întâlnirile.

Pârâul de lângă cărare era plin de apă şi curgea agale pe panta uşoară, în nuanţe uşor verzui. Culoarea îi era dată de buruienile, de iarba şi de plantele care crescuseră pe alături şi îl năpădiseră. Doar după unduirile line de la suprafaţă îţi puteai da seama că mai curge. În locul unde coasta devenea mai pieptişă, iar pârâul se prăbuşea în formă de cascadă, am luat-o la fugă. Pietrele albe care acopereau poteca păreau mate şi gri la umbră, de un galben

lucios la soare. În faţa noastră, ceva mai încolo, se vedea venind cineva, aşa că am încetinit pasul. Era o pereche în vârstă. Ea avea părul grizonant şi purta un jerseu, el îmbrăcase o geacă reiată maro, cu petice din piele la coate, şi se sprijinea într-un baston. Îşi ţinea gura deschisă, iar fălcile îi tremurau.

Ne-am întors să ne uităm după ei.

– Era Thommesen, aşa-i? a spus Geir.

Nu-l mai văzuserăm de când ne fusese profesor în clasa a doua.

– Credeam că a murit de mult! am spus şi eu.

Am luat-o pe vechea scurtătură, prin pădure, şi am ajuns la marginea de sus a gropii de gunoi. Muntele de pungi de plastic albe şi saci de gunoi negri strălucea în lumina puternică a soarelui. Vreo zece pescăruşi ţipau şi băteau din aripi deasupra. Am coborât panta făcându-ne drum printre resturi, care în unele zone erau stivuite în grămezi mari, de vreo patru ori mai înalte ca noi, iar în altele erau pur şi simplu împrăştiate împrejur, fără noimă. Ne uitam după pungi şi cutii de carton şi am găsit o grămadă, uneori chiar cu reviste înăuntru – reviste pentru oameni în vârstă, precum *Hjemmet* şi *Allers* şi *Norsk ukeblad*, reviste pentru fete, ca *Starlet*, *Det Nye* sau *Romantikk* –, maldăre de ziare, în marea majoritate *Verdens Gang* şi *Agderposten*, dar şi *Vårt land*, *Aftenposten* şi *Dagbladet*, am găsit *A-magasinet* şi *Kvinner og Klær*, reviste cu cai, pentru fete, benzi desenate *Donald Duck* şi un volum gros de benzi desenate cu *Fantoma* de la sfârşitul anilor '60, pe care l-am pus imediat deoparte, plus un album *Tempo*, câteva reviste cu *Kaptein Miki* şi o ediţie broşată *Agent X9*, de care am fost foarte încântat, dar asta nu schimba faptul că ceea ce căutam noi, şi anume reviste ca *Alle Menn*, *Lek*, *Coctail* şi *Aktuell Report* şi poate chiar şi unele în alte limbi, fiindcă se vindeau la noi unele daneze, ca *Weekend Sex*, altele suedeze şi englezeşti, nu erau nicăieri. N-am găsit

nici măcar o singură revistă porno! Ce era asta, fusese cineva înaintea noastră? Trebuiau să fie aici!

După o oră ne-am dat bătuți și ne-am trântit în buruieni să răsfoim revistele obișnuite pe care le descoperiserăm. Poate pentru că îmi imaginasem cu totul altceva și simțisem toată ziua fiorul așteptării, nu mă mulțumea să stau acolo pur și simplu. Ceva lipsea, așa că m-am ridicat și m-am fâțâit în stânga și-n dreapta printre copaci, uitându-mă jos, spre pârâu – poate ar fi trebuit să ne bălăcim un pic?

– Mergem să ne bălăcim? am strigat.

– OK. Doar să termin de citit, a spus Geir fără să-și ridice privirea din revistă.

M-am îndreptat spre cele două pungi cu sticle pe care le găsiserăm. Cele mai multe erau maro, cu gât lung și etichetă galbenă, de la fabrica de bere din Arendal, dar se mai nimerea și câte o sticlă verde mai bondoacă de Heineken. Am scos una. Avea încă pământ și iarbă lipite pe dinafară, și m-am gândit că zăcuse cu siguranță o vreme la marginea unei grădini și că apoi fusese strânsă când curățaseră curtea pentru iarnă.

Fiorul din stomac nu-mi dispăruse.

Am răsucit-o în mâini pe toate părțile. Sticla verde-închis a strălucit în lumina soarelui.

– Crezi că am putea să ne băgăm puța în ea? am zis.

Geir a lăsat revista în poală.

– Desigur, a spus el, dacă nu cumva gura sticlei e prea îngustă. Vrei să încerci?

– Da, am spus. Tu?

S-a ridicat și a venit spre mine. A luat o sticlă.

– Crezi că ne vede cineva aici? a spus.

– Ce, ai înnebunit? Suntem în mijlocul pădurii. Dar ne putem duce ceva mai încolo, ca să fim siguri.

Ne-am apropiat de trunchiul unui pin mare. Mi-am descheiat cureaua, mi-am lăsat pantalonii în vine și mi-am scos puța cu o mână, ținând sticla cu cealaltă.

Am îndesat-o pe gura sticlei, pe care am simţit-o rece şi tare în contact cu pielea caldă şi moale; era, într-adevăr, prea îngustă, dar, după ce am scuturat puţin din fund, împingând în continuare, mi-a alunecat înăuntru. Un fior mi-a trecut pe şira spinării, în timp ce puţa îmi pulsa şi gâtul sticlei părea să se strângă din ce în ce mai tare în jurul ei.

–A mea nu intră, a spus Geir. Nu merge.

–Eu am reuşit! am zis. Uite! M-am întors spre el. Dar nu pot s-o mai mişc, n-are loc. Nu mai merge!

Ca să-i arăt cât de fix stătea, am dat drumul sticlei. Mi-a atârnat drept în jos, între picioare.

–Ha-ha-ha! a râs Geir.

Mă pregăteam s-o scot, când am simţit o durere ascuţită urcându-mi în corp.

–Au! Ce dracu'?!

–Ce e? a spus Geir.

–Au! Au! Ce PAŞTELE...!

Mă tăia ca un cuţit sau un ciob ascuţit. Am tras cât am putut, şi puţa mi-a ieşit din sticlă. Chiar pe vârf era un gândac negru.

–Au! FUTU-I! FUTU-I! FUTU-I!

Am prins gândacul sau ce naiba o mai fi fost, era negru, cu cleşti mari, l-am smuls şi l-am aruncat cât colo, alergând în toate părţile şi dând din braţe.

–Ce e? a spus Geir. Ce e? Ce e, Karl Ove?

–Un gândac! M-a muşcat de puţă!

La început s-a uitat la mine cu gura căscată. Apoi a izbucnit în hohote. Era genul lui de glumă bună. Se tăvălea în buruieni de râs.

–Să nu spui nimănui! i-am zis, închizându-mi cureaua. Ai înţeles?

–Ne-e-e, bine! a spus Geir. Ha-ha-ha!

În timp ce coboram, cărând fiecare câte o pungă, cu soarele arzându-ne ceafa, l-am pus de trei ori să-mi

promită că nu va spune nimic nimănui. Am spus şi o scurtă rugăciune cerându-mi scuze că înjurasem.

–Ce zici, coborâm să dăm sticlele la Fina? a spus Geir.

–Primesc şi sticle de bere?

–Ai dreptate, nu primesc. Atunci hai să le ascundem!

Ne-am întors, am sărit peste pârâu şi am lăsat pungile pe partea cealaltă, într-un pâlc de copaci de lângă capelă. Am smuls nişte ferigi şi câteva smocuri de iarbă şi le-am acoperit cât am putut, uitându-ne în jur să vedem dacă nu era cineva prin apropiere, după care am luat-o cu pas liniştit pe drumul de lângă capelă, ştiind că cine aleargă atrage atenţia asupra lui.

În faţa uşii de la subsolul casei lui stătea Ketil. Avea alături o bicicletă întoarsă cu roţile în sus. Învârtea roata din spate cu o mână pe pedală şi ungea lanţul dintr-un mic tub de plastic cu ulei pe care-l ţinea în mâna cealaltă. Părul negru şi neted îi cădea peste faţă.

–Salut! a spus el.

–Salut! i-am răspuns.

–Unde-aţi fost?

–La groapa de gunoi.

–Ce-aţi făcut acolo?

–Am căutat reviste porno, a spus Geir.

M-am uitat la el. Ce-i venise? Era secret!

–Şi aţi găsit? a spus Ketil, uitându-se la noi cu un zâmbet pe buze.

Geir a clătinat din cap.

–Eu am un teanc în camera mea, a spus Ketil. Vreţi să vi le împrumut?

–Da! a spus Geir.

–Serios? am zis eu.

Ketil a încuviinţat din cap.

–Le vreţi acum?

–Eu trebuie să mă duc la masă, am spus.

–Şi eu, a spus Geir. Dar putem să le luăm şi să le ascundem în pădure.

Ketil a scuturat din cap.

–Nici vorbă! Se fac praf. Trebuie să le luaţi acasă. Dar, dacă vreţi, pot să vi le aduc după-amiază.

–Super! Dar atunci trebuie să ne întâlnim afară. Fără sunat la uşă. Ai înţeles?

–De ce? a spus el, zâmbind cu ochii lui înguşti. Ţi-e teamă că o să-i arăt tatălui tău revistele sau ce?

–Nu, dar... tata pune o mulţime de întrebări. Şi n-ai mai fost până acum la mine.

–În regulă, a spus el. Să fii afară pe la cinci, vin atunci. OK?

–Dar la cinci e meciul de fotbal! i-am spus.

–La şase, atunci. Să nu-mi spui că vă uitaţi la emisiunea pentru copii de la şase!

–Bine, la şase.

Mama stătea în bucătărie şi citea o carte, cu radioul deschis, în timp ce mâncarea fierbea pe aragaz. Oala era complet albă de lapte pe o latură şi între ochiurile plitei erau de asemenea împrăştiate lapte şi orez, uscate aproape de tot de căldură, şi am înţeles că mâncarea dăduse în foc.

–Bună! am spus.

Mama a pus cartea jos.

–Bună! Pe unde-aţi fost?

–Ei, pe-aici, prin jur. Am găsit nişte sticle pe care o să le ducem luni la reciclat.

–Ce bine! a spus ea.

–Faci pizza în seara asta?

Mama a zâmbit.

–Aşa mă gândeam.

–Ce bine!

–Ai citit vreun pic din cartea pe care ai primit-o?

Am încuviinţat din cap.

– Am început-o ieri. Pare foarte bună. De fapt, mă duc chiar acum în camera mea să mai citesc.

– Du-te! a spus ea. Cina e gata peste un sfert de oră.

Când se întorcea acasă vinerea, mama venea întotdeauna cu un cadou, și de data asta fusese o carte. Se numea *Un vrăjitor din Terramare*, scrisă de cineva care se chema Ursula K. Le Guin, și deja după primele pagini știusem că avea să fie formidabilă. Dar, chiar dacă tocmai încheiasem discuția, nu însemna că plecam fără ezitare, căci mama venise acasă și îmi doream să petrec cât mai mult timp cu ea. Pe de altă parte, ea era aici, și la fel toate elementele pozitive pe care prezența ei le aducea în viața mea, nu în ultimul rând faptul că tata nu făcea niciodată ceva supărător cât ea era de față, n-avea niciodată vreuna dintre crizele lui de furie, ci rămânea mereu calm, chiar dacă eu stăteam întins în pat, iar mama era la bucătărie.

M-am uitat la meci împreună cu Yngve și cu tata. Cumpărase caramele trase în ciocolată, ca de obicei, și atât eu, cât și Yngve a trebuit să completăm un cupon de opt rânduri cu douăsprezece meciuri fiecare. Eu am ghicit cinci, fapt de care au râs amândoi, căci era mai puțin de jumătate, zicând că aș fi putut la fel de bine să dau cu zarul. Tata a spus că era la fel de greu să brodești cinci răspunsuri bune ca și să nimerești zece. Dar banii primiți de la Loteria Națională de cei care ghiceau zece corecte proveneau, de fapt, de la cei care nimeriseră numai cinci, a spus tata. Yngve a ghicit șapte și tata, zece, dar, din păcate, tocmai de data asta zece răspunsuri corecte nu se premiau.

Când toate rezultatele au fost afișate, era șase fără două minute. L-am văzut pe Ketil vâjâind prin fața casei la vale, pe bicicletă, cu o plasă mare prinsă pe portbagaj. M-am ridicat și am anunțat că ies la o plimbare.

– Ce-ai de gând să faci afară? a spus tata. Imediat începe programul pentru copii.

– N-am chef să-l văd. Şi, în plus, am întâlnire cu Geir.

– I-auzi, o întâlnire! a făcut tata. Bine, în regulă. Doar să te întorci până la opt.

– Ieşi? a întrebat mama stând în prag. Şi eu care mă gândeam că poate vrei să facem pizza împreună.

– Mi-ar plăcea, dar am o întâlnire.

– Fiul nostru a început să aibă întâlniri, a spus tata. Sigur e vorba de Geir, şi nu de vreo iubită?

– Da, sigur.

– Întoarce-te până la opt, în cazul ăsta, a spus mama.

Tata s-a ridicat.

– În curând o să rămânem singuri seara, Sissel, a zis el, trăgându-şi în sus pantalonii şi trecându-şi o mână prin păr.

Mă îndreptam deja spre holul de la intrare, aşa că n-am auzit ce-a răspuns mama.

Aveam un nod în gât de emoţie, şi tot corpul mă furnica. În hol, mi-am luat adidaşii – cu puţin noroc, aveam să găsim solul deja uscat în pădure –, puloverul croşetat şi geaca albastră pe care mi-o cususe mama, am deschis uşa şi m-am repezit spre Ketil, care stătea pe bicicletă, cu un picior pe pedală şi cu altul pe pământ, şi spre Geir, care sosise şi stătea alături. Amândoi s-au uitat la mine.

– Mergem până la pontoane? am spus. Acolo nu e nimeni care să ne vadă.

– Bine, a zis Ketil. Eu mai dau o tură cu bicicleta. Ne vedem la pontoane.

Eu şi Geir am luat-o la fugă pe pantă în jos şi apoi pe cărare, am sărit peste pârâu şi am alergat pe dealul care parcă tremura sub paşii noştri, am traversat porţiunea de teren neted, apoi un drum pietruit şi am încetinit abia când am ajuns la poalele unui povârniş acoperit de iarbă, în timp ce Ketil apărea şi el pe creastă, chiar lângă casa veche şi albă.

Era cu doi ani mai mare ca noi şi destul de singuratic – sau, în orice caz, nouă aşa ni se părea. Pomeţii mari, ochii înguşti şi părul negru lucios îl făceau să semene cu un indian şi le impresionau foarte tare pe fete. Treaba asta era destul de recentă. Începuseră practic peste noapte să vorbească despre el şi să se uite după el, îi auzeai brusc numele peste tot, şi ciudat nu era atât faptul că devenise brusc vizibil, după ce până atunci trăise într-un fel de vale a umbrelor, ci faptul că în fetele care vorbeau despre el sau care-l priveau se simţea un fel de mândrie, ca şi cum deveneau *ele însele* interesante doar pentru că făceau o astfel de alegere neaşteptată – poate chiar mai interesante decât el. Căci Ketil îşi ducea viaţa mai departe nestingherit, se plimba cu bicicleta prin împrejurimi, îl vedeai când ici, când colo, întotdeauna singur şi mereu prietenos.

De data asta a coborât cricul cursierei lui DBS portocalie, al cărei ghidon curbat avea cauciucul zdrenţuit pe o parte, a ridicat capacul de pe portbagaj, a luat de acolo punga şi a venit agale spre noi, care ne trântiserăm deja pe jos, fiecare cu câte un fir de iarbă în gură.

– Şi acum să ne uităm la reviste porno! a spus el şi a răsturnat plasa cu fundul în sus, astfel încât revistele s-au răspândit peste tot prin iarbă.

Soarele era aproape de orizont deasupra dealului din spatele nostru, a cărui umbră la asfinţit acoperea o mare parte din împrejurimi. De pe insuliţa din golf răsunau ţipete de pescăruşi. Cu tot trupul cuprins de slăbiciune, am apucat una dintre reviste şi m-am întins pe burtă. Mă uitam la poze, una câte una, doar la anumite părţi odată, de exemplu la sâni, la care era de ajuns doar să arunc o privire ca să simt un tremur de emoţie străbătându-mi corpul, sau la picioare şi la crăpătura dintre ele, a cărei vedere trezea în mine un fior sălbatic, mai mult sau mai puţin deschisă, mai mult sau mai puţin roşiatică şi lucioasă şi lângă care se odihnea adesea câte un deget sau două, sau

la gură, care era de cele mai multe ori deschisă sau deformată într-o grimasă, sau la fese, uneori atât de apetisante şi de rotunde încât îmi era imposibil să stau liniştit locului. Nu era vorba numai de aceste părţi ale corpului în sine, ele reprezentau mai degrabă ceva în care mă scufundam, un fel de mare fără început şi fără sfârşit, o mare în mijlocul căreia rămâneai mereu, chiar de la început, de la prima privire.

– Ai văzut vreo păsărică frumoasă, Geir? l-am întrebat.

El a clătinat din cap.

– Dar uite aici una cu ţâţe enorme! Vrei să vezi?

Am încuviinţat din cap, şi Geir a ridicat revista să mă uit.

Ketil stătea la câţiva metri mai sus de noi, picior peste picior, cu o revistă în mâini. Dar, după câteva minute, a aruncat-o în lături şi s-a ridicat.

– Le-am văzut de atâtea ori! O să trebuiască să iau unele noi.

– De unde ai făcut rost de ele? l-am întrebat ridicând privirea spre el şi punând mâna pavăză la ochi.

– Le-am cumpărat, normal.

– LE-AI CUMPĂRAT? am spus.

– Da.

– Dar sunt vechi, nu?

– Da, fraiere, sunt la mâna a doua. E o frizerie în oraş care vinde şi reviste vechi. Au o grămadă de porno.

– Şi ţi le-au vândut *ţie*?

– Evident.

M-am uitat la el timp de câteva secunde. Oare mă lua la mişto?

Nu părea.

Am frunzărit mai departe. Am dat peste nişte poze cu două fete pe un teren de tenis. Purtau fuste scurte, una albastru-deschis, cealaltă, albă, cămăşi albe cu mânecă scurtă, bande elastice la încheieturi, şosete albe şi tenişi tot albi. Fiecare ţinea câte o rachetă în mână. Doar n-o să...?

Am dat pagina.

Una dintre ele era întinsă pe iarbă, cu cămașa desfăcută ca să i se vadă sânii și capul dat pe spate. Oare nu cumva nu purta nici chiloți?

Nu, nu purta.

În imaginile următoare erau goale amândouă, în genunchi lângă fileu, cu fundul în vânt. Era fantastic, absolut fantastic!

– Uite, Geir! am spus. Două care joacă tenis!

Mi-a aruncat o privire scurtă și a dat din cap, prea absorbit de fotografia din fața lui ca să mai piardă timp cu altceva.

Ketil coborâse la pontonul vechi, părăginit, și arunca acum în apă pietre culese probabil de pe plaja argiloasă de alături. Apa era perfect calmă, și fiecare piatră care îi atingea suprafața făcea să se răspândească în jur valuri mici, circulare.

Răsfoisem poate trei sau patru reviste când el a reapărut în fața noastră. Mi-am ridicat privirea.

– E bine să le citești stând pe burtă, i-am spus.

– Ha-ha-ha! Deci îți place să stai întins și să ți-o freci.

– Da.

– Te cred. Eu acum trebuie să plec. Păstrați revistele, dacă vreți! M-am săturat de ele.

– Ni le *dai*? a spus Geir.

– Luați-le!

A ridicat cricul bicicletei, făcându-ne la revedere cu mâna, și a început să urce dealul ținând celălalt braț pe mijlocul ghidonului. Părea aproape că struneşte un animal.

Faptul că Geir era cel care trebuia să ascundă revistele la el acasă a fost de la sine înțeles, încât nici măcar n-am adus vorba despre asta când ne-am despărțit, o oră mai târziu, în fața casei noastre.

*

Pizza făcută de mama avea întotdeauna blatul gros, înălțat mult pe margini, iar umplutura pusă deasupra, din carne tocată, roșii, ceapă, ciuperci, ardei și brânză, semăna astfel cu o vale înconjurată pe toate părțile de un lanț muntos. Ne-am așezat în jurul mesei din sufragerie, ca întotdeauna sâmbăta seară. Nu mâncaserăm niciodată în fața televizorului, ideea părea de neconceput. Tata mi-a tăiat o bucată de pizza și mi-a pus-o pe farfurie, eu mi-am turnat în pahar cola dintr-o sticlă de un litru, pe care cuvintele „Coca-Cola" erau imprimate în alb pe suprafața ușor verzuie, în loc să apară pe o etichetă roșie, cum se întâmpla uneori. În sudul Norvegiei nu se vindea Pepsi-Cola, gustasem așa ceva numai la Oslo, la Cupa Norvegiei, unde, pe lângă metrou și micul dejun la care putusem mânca câți fulgi de porumb voiam, pepsi-cola fusese una dintre cele mai mari atracții ale campionatului.

După ce am terminat pizza, tata ne-a întrebat dacă vrem să jucăm un joc nou.

Voiam.

Mama a strâns de pe masă, iar tata a adus din biroul lui un bloc de hârtie și patru pixuri.

–Vrei să joci și tu cu noi, Sissel? a strigat el către mama, care începuse deja să spele vasele.

–Cu drag, a spus mama, apropiindu-se de noi. Pe tâmple și pe unul dintre brațe avea clăbuci de săpun. Ce jucăm? Zaruri?

–Nu, a spus tata. Fiecare dintre noi are o foaie de hârtie pe care o să scrie șase categorii – țări, orașe, râuri, mări, lacuri și munți. Tragem o coloană pentru fiecare. După aceea alegem o literă, și apoi trebuie pur și simplu să scriem în trei minute cât mai multe cuvinte care încep cu litera respectivă.

Nu mai jucasem niciodată așa ceva. Dar părea amuzant.

– Există vreun premiu? a spus Yngve.

Tata a zâmbit.

– Doar un premiu de onoare. Cine câştigă va fi campionul familiei.

– Începeţi voi! a spus mama. Ca să am timp să fac nişte ceai pentru toată lumea.

– Putem face un joc de probă, a spus tata, şi pe urmă începem pe bune când vii şi tu. S-a uitat la noi. M, a spus el. Litera M. Sunteţi gata?

– Da, a spus Yngve, începând să scrie şi punându-şi mâna drept paravan în faţa foii.

– Da, am spus şi eu.

La „munţi" am scris Mont Blanc. La oraşe, Mandal, Morristown, Mjøndalen, Molde, Malmö, Metropolis şi München. N-am găsit nimic nici la „mări", nici la „râuri". Apoi urmau ţările. Era vreo ţară al cărei nume să înceapă cu M? Am luat la rând, în gând, toate ţările pe care le ştiam. Nimic. Moelven. Era un râu? Mo i Rana era, în orice caz, un oraş. Manciuria? O, da, Mississippi!

– A expirat timpul, a spus tata.

O privire rapidă aruncată peste foile lor a fost suficient ca să-mi dau seama că mă întrecuseră.

– Poţi să citeşti ce-ai scris, Karl Ove? m-a îndemnat tata.

Când am ajuns la Morristown, el şi Yngve au început să râdă.

– Nu râdeţi de mine! am spus.

– Morristown există doar în benzile desenate din *Fantoma*, a spus Yngve. Credeai că există şi în realitate?

– Da? Şi ce? Sala lucrează la New York, în clădirea ONU, şi aceea sigur există. De ce n-ar exista şi Morristown?

– Bun răspuns, Karl Ove! a spus tata. Primeşti o jumătate de punct pentru el.

M-am strâmbat la Yngve, care mi-a răspuns cu un zâmbet dispreţuitor.

– S-a făcut ceaiul, a spus mama.

Ne-am dus în bucătărie şi ne-am luat fiecare ceaşca. În a mea am pus din belşug lapte şi zahăr.

– Acum începem pe bune, a spus tata. O să luăm trei litere. Doar pentru atât mai avem timp înainte de culcare.

Mama ştia la fel de puţine cuvinte ca şi mine, s-a dovedit. Sau poate că nu se concentra ca Yngve şi ca tata. Pentru mine era oricum bine, fiindcă eram noi doi împotriva lor.

După ce tata a numărat punctele din prima rundă, mama ne-a spus că-şi schimbase numele.

– Mi-am luat iar numele meu de fată. Nu mă mai cheamă Knausgård, ci Hatløy.

Am îngheţat.

– Nu te mai cheamă Knausgård? am spus, uitându-mă ţintă la ea cu gura căscată. Dar eşti mama noastră!

A zâmbit.

– Bineînţeles că sunt! Şi voi fi mereu mama voastră!

– Dar de ce? De ce să nu te cheme ca pe noi?

– Când m-am născut, mă numeam Sissel Hatløy. Acesta e numele meu. Knausgård e numele tatălui vostru. Şi numele vostru!

– Divorţaţi?

Au zâmbit amândoi.

– Nu, nu divorţăm, a spus mama. Doar că vom avea nume diferite.

– Există însă o consecinţă cam aiurea, a spus tata. Şi anume că nu-i vom mai putea vizita de acum înainte pe bunici. Lor nu le place că mama voastră îşi va schimba numele, aşa că nu mai vor să ne vadă.

M-am uitat la el.

– Nici de Crăciun?

Tata a scuturat din cap.

Am început să plâng.

– N-ai de ce să plângi, Karl Ove, a zis tata. O să le treacă, în mod sigur. Acum sunt supăraţi, dar mai târziu o să le treacă.

Am împins brusc scaunul în spate, m-am ridicat şi am fugit în camera mea. După ce am închis uşa, am auzit pe cineva urcând la mine. M-am întins în pat şi mi-am afundat capul în pernă, plângând în hohote, cum nu mai plânsesem până atunci.

– Nu fi aşa, Karl Ove! a spus tata din spatele meu şi s-a aşezat pe marginea patului. Nu te supăra aşa din atâta lucru! Te simţi aşa de bine la bunici?

– Da! am spus plângând în pernă.

Tot corpul mi-era cuprins de suspine convulsive.

– Dar ce părere ai de faptul că nu vor s-o mai vadă pe mama ta? Îţi mai vine să te duci şi să te simţi bine la ei? Înţelegi ce spun, nu? Nu vor să ne mai vadă.

– De ce a trebuit să-şi schimbe numele? am strigat.

– E numele ei, a spus tata. Asta îşi doreşte. Nici tu, nici eu, nici bunicii nu-i putem nega acest drept. Nu-i aşa?

Preţ de câteva secunde, şi-a lăsat mâna pe umărul meu. Apoi s-a ridicat şi a ieşit din cameră.

După ce mi s-au uscat lacrimile, am găsit cartea pe care mi-o cumpărase mama şi am reluat lectura de unde rămăsesem. Undeva în fundal am auzit că Yngve s-a dus la culcare, că uşa glisantă a fost închisă, că părinţii mei puseseră muzică în camera de zi, dar fără ca gândul acesta să prindă rădăcini, fiindcă încă de la prima propoziţie m-am adâncit tot mai mult în povestea pe care o citeam. Protagonistul se numea Ged, era un băiat care trăia pe o insulă şi avea calităţi paranormale şi, când acest lucru a fost descoperit, a fost trimis la o şcoală de vrăjitori. Curând s-a constatat că poseda abilităţi extraordinare, şi, la un moment dat, când a trebuit să le demonstreze celorlalţi ce poate face, din prea mare aroganţă, Ged a deschis

poarta către lumea cealaltă, lumea de dincolo, împărăţia morţilor, de unde s-a furişat afară o umbră. Ged a fost cât pe ce să moară şi ani la rând după aceea a rămas slab, fără putere, marcat pe viaţă, iar umbra îl urmărea. Băiatul a fugit de ea, ascunzându-se la capătul lumii, renunţând la toate ambiţiile lui, ştiind că ceea ce făcuse el, trucurile de magie simplă, erau doar gesturi fără conţinut şi aroganţă, şi că exista un alt fel de magie, mai profundă, care impregna ţesătura a tot ce era viu, şi că adevărata misiune a vrăjitorilor era să păstreze un echilibru între cele două. Toate lucrurile şi toate creaturile aveau un nume care se potrivea cu esenţa lor, şi toate puteau fi stăpânite doar prin cunoaşterea numelui lor adevărat. Ged ştia cum să le stăpânească, dar nu voia să dezvăluie asta, pentru că orice farmec, orice vrăjitorie de-a lui ar fi afectat acest echilibru şi ar fi stârnit reacţii imprevizibile în altă parte a lumii. Din această cauză, sătenii din localitatea în care se stabilise îl credeau un vrăjitor prost, fiindcă nu voia să facă nici măcar vrăjile simple cu care îşi câştigau traiul farmazonii din sate. Ged era tânăr, serios, pe faţă avea o cicatrice lungă, era sensibil la frig; şi totuşi, când a fost nevoie, când a trebuit să-şi folosească într-adevăr puterile, a făcut-o. S-a întâmplat că un copil trăgea să moară. Ged l-a urmat pe tărâmul morţii şi l-a adus înapoi, deşi n-avea voie s-o facă; era, în fond, un gest periculos, pentru că, dacă exista un echilibru pe care cu adevărat nu trebuia nicicând să-l tulburi, era cel dintre viaţă şi moarte. Cu toate acestea, Ged l-a salvat pe băiat, iar acum era el însuşi pe patul de moarte. Sătenii au văzut atunci pentru prima oară cine era el în realitate. Şi umbra pe care o eliberase din lumea de dincolo, care rătăcise în tot acest timp prin lume căutându-l, l-a descoperit, căci, de fiecare dată când el îşi folosea puterile, ea observa acest lucru şi ajungea mai aproape de el. Ged a fost nevoit să plece. Şi a plecat, a ieşit cu barca pe mare, printre insule, până la cele mai îndepărtate ţinuturi. Umbra,

însă, se apropia din ce în ce mai tare. După o serie de confruntări, în care Ged a văzut moartea cu ochii, a venit şi cea din urmă, cea mai importantă luptă. În tot acest timp, Ged încercase să descopere numele umbrei. Căutase prin cărţi creaturile din cele mai vechi timpuri, îi întrebase şi pe alţi vrăjitori mai isteţi, dar fără nici un rezultat, făptura aceasta era necunoscută şi fără nume. Apoi, dintr-odată, şi-a dat seama. Când s-a întâmplat asta era singur pe mare, în barcă, şi umbra se apropia din ce în ce mai tare de el. Umbra se numea Ged. Purta numele lui. Umbra era el însuşi.

Când am terminat de citit ultimele pagini şi am stins lumina, ceasul arăta aproape douăsprezece, şi ochii îmi erau plini de lacrimi.

Umbra era el însuşi!

În toamna şi iarna aceea am rămas singur acasă cel puţin o dată – dacă nu chiar de două ori – pe săptămână. Tata era la întruniri, Yngve era la repetiţii cu orchestra şcolii, la antrenament de volei sau de fotbal ori la prietenii lui. Îmi plăcea să stau singur acasă, era minunat că nimeni nu-mi spunea ce să fac şi nimeni nu voia nimic de la mine, deşi, totodată, parcă nu-mi plăcea, pentru că întunericul se lăsa din ce în ce mai repede, iar reflexia mea în ferestre, unde se vedea conturul trupului meu plimbându-se prin casă, era insuportabil de privit, deoarece o asociam cu lumea morţii şi a morţilor.

Ştiam că nu era aşa, dar la ce-mi folosea certitudinea asta?

Cele mai înfricoşătoare erau momentele în care mă adânceam în lectură, pentru că, de îndată ce-mi ridicam ochii de pe foaie şi mă sculam din pat, era ca şi cum n-aş mai fi aparţinut *nicăieri*. Singur-singurel, asta simţeam, că eram absolut singur, izolat de ceilalţi prin întunericul care se ridica în jurul casei ca un zid.

Ah, dacă aveam timp, puteam să umplu cada şi să mă scufund în ea înainte ca tata să ajungă acasă – lui nu-i plăcea faptul că făceam baie în neştire, considera că o dată pe săptămână era suficient şi stătea cu ochii pe mine, aşa cum ţinea o evidenţă atentă a tuturor lucrurilor pe care le făceam. Dar, dacă îmi luam libertatea de a da drumul la apă şi mă băgam în cadă, dând drumul casetofonului şi lăsând apa călduţă să-mi învăluie tot corpul, mă vedeam din exterior, *cu gura căscată*, ca şi cum capul meu ar fi fost un craniu. Cântam, vocea îmi rezona de pereţi, îmi scufundam capul sub apă şi eram îngrozit, fiindcă nu mai vedeam nimic! Cineva s-ar fi putut strecura până la mine! Oare era cineva în casă? Cele două, trei, patru secunde cât rămâneam sub apă reprezentau o gaură în timp, şi prin gaura aceea s-ar fi putut strecura cineva. Poate nu în baie, nu, aici nu era nimeni, dar în casă.

Lucrul cel mai bun pe care-l puteam face în asemenea cazuri era să aprind becul din bucătărie sau din camera mea şi să mă uit pe fereastră, pentru că, atunci când nu-mi vedeam reflexia în geam, afară erau celelalte case, celelalte familii şi, uneori, şi ceilalţi copii. Nimic nu mă liniştea mai mult.

Într-o astfel de noapte stăteam în întuneric în genunchi pe taburetul de bucătărie, privind ţintă afară, unde ningea şi vântul sufla îngrozitor. Rafalele şuierau peste tot, zgâlţâind jgheaburile pe acoperiş şi strecurându-se prin hornuri. Afară era întuneric beznă, în raza gălbuie a stâlpilor de iluminat nu se vedea nici un om, peste tot era doar zăpadă spulberată.

O maşină a urcat dealul. A virat pe Nordåsen Ringvei şi s-a îndreptat spre casa noastră. Venea la noi?

Într-adevăr. A intrat pe alee şi s-a oprit.

Cine putea fi?

Am zbughit-o afară din bucătărie, am coborât scările şi am ieşit în vestibul.

Acolo m-am oprit.

Doar nu venea cineva în vizită la noi!

Cine ar fi putut fi?

Eram speriat.

M-am îndreptat spre uşă şi mi-am lipit nasul de sticla vălurită. Nu era nevoie să deschid, puteam doar să stau acolo şi să văd dacă-i recunoşteam pe vizitatori.

Portiera s-a deschis şi un necunoscut *a căzut* din maşină!

Apoi a început să meargă *în patru labe*!

O, nu! O, nu!

A venit pe alee spre uşă, clătinându-se ca un urs. S-a oprit lângă sonerie şi s-a ridicat iar în două picioare!

Am făcut câţiva paşi în spate.

Ce fel de creatură era asta?

Ding-dong! s-a auzit soneria.

Creatura s-a lăsat din nou în patru labe.

Să fie omul zăpezilor? Yeti?

Aici? În Tybakken?

Făptura s-a ridicat iarăşi, a sunat la uşă şi a căzut din nou în patru labe.

Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul.

Apoi mi-am dat seama.

Ah, sigur!

Era bărbatul acela schilod din consiliul judeţean.

El trebuia să fie.

Doar omul zăpezilor nu circulă cu maşina, nu?

Am deschis uşa exact în clipa în care creatura începuse să se târască înapoi.

S-a întors.

El era.

–Bună seara! a spus. Tatăl tău e acasă?

Am scuturat din cap.

–Nu. E la o întâlnire.

Bărbatul, care purta barbă şi ochelari, avea mereu puţină salivă în colţul gurii şi umbla deseori prin zonă însoţit de băieţi tineri, în maşina lui făcută la comandă, a oftat.

–Salută-l din partea mea şi spune-i că am trecut pe aici! a spus el.

–Bine.

S-a târât înainte sprijinindu-se pe braţe, a deschis portiera şi s-a ridicat pe scaun. Îl priveam cu ochii cât cepele. În maşină, mişcările lui încete, neajutorate s-au transformat, a turat tare motorul, a demarat în trombă la deal, pe stradă, şi a dispărut.

Am închis uşa şi am urcat în camera mea. De-abia mă întinsesem în pat, că uşa de afară s-a deschis iar.

După sunete, mi-am dat seama că era Yngve.

–Eşti acasă? mi-a strigat el de la baza scărilor.

M-am dat jos din pat şi am ieşit pe hol.

–Mi-e o foame de lup! a spus el. Luăm cina acum?

–Abia a trecut de opt.

–Cu cât mai repede, cu atât mai bine. Atunci mă duc să fac un ceai. Mi-e îngrozitor de foame.

–Strigă-mă când e gata ceaiul! am spus.

După un sfert de oră, stăteam amândoi şi mâncam sendvişuri, fiecare cu o cană de ceai în faţă.

–A trecut o maşină pe aici în seara asta, nu-i aşa? a spus Yngve.

Am dat din cap că da.

–Tipul ăla schilod din consiliu.

–Ce-a vrut?

–Habar n-am.

Yngve s-a uitat la mine.

–S-a vorbit azi despre tine, a spus el.

Am îngheţat.

–Cum adică?

–Da, Ellen a vorbit.

–Şi ce-a spus?

– A zis că mergi ciudat.

– Ba n-a zis!

– Ba da. Şi chiar aşa e, nu? Mergi cam ciudat, nu ţi-ai dat seama?

– NU merg ciudat! am strigat.

– O, ba da! Copilaşul nu poate să meargă deloc cum trebuie.

S-a ridicat şi a păşit pe podeaua din bucătărie, împleticindu-se la fiecare pas. L-am privit cu lacrimi în ochi.

– Ba merg normal, am spus.

– Ellen a zis, nu eu, a replicat el, aşezându-se. Se vorbeşte despre tine, ştiai? Eşti un pic ciudat.

– NU SUNT CIUDAT! am strigat, aruncând sendvişul cât am putut de tare spre el.

Şi-a ferit capul, şi sendvişul a lovit cuptorul cu un pleoscăit.

– Băieţelul s-a supărat? a făcut el.

M-am sculat de pe scaun, cu ceaşca de ceai în mână. Când m-a văzut, s-a ridicat şi el. Am aruncat ceaiul călduţ, nimerindu-l peste burtă.

– Eşti atât de drăguţ când eşti supărat, Karl Ove! a spus Yngve. Săracul bobocel! Vrei să te învăţ să mergi? Mă pricep, să ştii.

Ochii îmi erau împăienjeniţi de lacrimi, dar nu din cauza asta nu vedeam nimic în jur, ci pentru că mânia îmi înceţoşase mintea cu o pâclă roşie.

M-am repezit asupra lui, lovindu-l cu toată puterea în stomac. El mi-a prins braţele şi mi le-a răsucit, eu am încercat să mă eliberez din strânsoare, el m-a ţinut strâns, eu am încercat să-l lovesc cu piciorul, el m-a tras aproape, eu am încercat să-i muşc mâna, el m-a împins cât colo.

– Gata, gata! a spus.

M-am repezit iarăşi asupra lui, nu-mi doream decât să-i dau una peste faţă, să-i pocnesc mutra, şi, dacă ar fi fost vreun cuţit prin preajmă, n-aş fi ezitat să i-l înfig în

burtă, dar el știa, astfel de situații apăruseră de multe ori înainte, așa că a făcut din nou același lucru, m-a imobilizat, spunându-mi în același timp că eram un bobocel și foarte drăguț când mă enervam, până când am încercat să-l mușc și n-a mai reușit să-mi țină capul la distanță și atunci m-a împins la o parte. De data asta n-am mai sărit la el, ci am ieșit în fugă din bucătărie. Pe măsuța de cafea din camera de zi se afla un platou cu fructe, am luat o portocală și am trântit-o cât am putut de tare de podea. A crăpat, și o dâră subțire de suc a țâșnit direct pe tapetul de pe perete.

Yngve stătea în pragul ușii și mă privea.

– Ce-ai făcut?

M-am uitat la el. Apoi am văzut dâra de pe tapet.

– Trebuie s-o cureți, idiotule! i-am spus.

– Nu se poate curăța. Nu faci decât s-o întinzi. Tata o să se înverzească de furie când o s-o vadă. Ce-ți veni?

– Poate n-o s-o vadă.

Yngve s-a uitat la mine.

– Să sperăm, a spus.

S-a aplecat și a dus portocala la bucătărie. După bufnitura care a urmat, am priceput că o pusese pe fundul găleții de gunoi. A revenit cu o cârpă și a șters podeaua.

Tremuram așa de tare, încât abia mă țineam pe picioare.

Dâra era subțire, dar lungă, și nu-mi imaginam cum ar fi putut să-i scape tatei când avea să se întoarcă acasă.

Yngve a spălat ceainicul și cele două cești. A aruncat sendvișul, apoi a cules firimiturile. M-am așezat pe scaunul din fața mesei cu capul în mâini.

El s-a oprit în fața mea.

– Scuză-mă! a spus. N-am vrut să te fac să plângi.

– Ba sigur ai vrut.

– Da, dar numai pentru că te superi așa de tare. Îți dai seama că e tentant, nu? Doar mi-am *cerut* scuze.

– Nu-i vorba despre asta.

– Dar despre ce?

– Despre faptul că merg atât de ciudat.

– Ei, haide! a spus el. Fiecare om merge în felul lui. Cel mai important e să nu te oprești. Glumeam, știi bine. Am vrut doar să te enervez. Și am reușit. Nu mergi mai ciudat decât alții.

– Sigur?

– Mai mult ca sigur.

Când tata a ajuns acasă, mă dusesem deja la culcare. Am stat întins în întuneric, ascultându-i pașii. Nu s-au oprit în hol, cum mă așteptam, ci au continuat până în bucătărie. A bâjbâit puțin pe-acolo și a ieșit. Nu s-a oprit nici de data asta pe palier.

Nu descoperise pata.

Eram salvați.

În seara următoare m-am dus la cursul de înot cu Geir. Am luat autobuzul de la Holtet până la stația din Arendal și am urcat dealul către Stintahallen, fiecare cu propriul rucsac pe umăr. Într-al meu aveam un slip albastru-închis Arena, o cască de înot albă Speedo, cu steagul norvegian pe o parte, o pereche de ochelari de înot tot Speedo, un săpun și un prosop. Eram membri în clubul de înot din Arendal încă din iarna anterioară. Pe vremea aceea abia dacă știam să înotăm, o simplă tură de bazin fără oprire era un efort extraordinar, la limita imposibilului, dar, din moment ce asta se aștepta de la noi ca un minim necesar într-un club de înot, iar antrenorul, un bărbat în saboți și cu brațe tatuate, ne urmărea de-a lungul bazinului, de pe margine, strigând întruna, a trecut surprinzător de puțin timp până am ajuns să ne descurcăm fără probleme. Nu eram buni, cel puțin dacă ne comparam cu băieții mai mari, pe care-i vedeam preumblându-se uneori înăuntru, cu corpurile lor slabe și musculoase, cu membre lungi, și

care parcurgeau bazinul *dintr-un foc*, cu gurile deschise şi cu ochelarii lor bulbucaţi. Câteodată mi se părea că, în comparaţie cu ei, eram mai mult ca nişte mormoloci care stropeau cu apă în jur şi se zbăteau şi care de multe ori înotau într-o parte în loc s-o ţină drept. Şi totuşi, chiar dacă în cele din urmă am devenit mai buni şi în scurt timp eram în stare să parcurgem o mie de metri în cursul unui antrenament, eu nu veneam mai departe fiindcă progresasem – ştiam că nu voi ajunge niciodată înotător de performanţă, fiindcă, în clipa în care începuseră concursurile şi trebuise să fac efortul maxim, asta nu se dovedise suficient, nu reuşisem să-l întrec nici măcar pe Geir –, nu, continuam datorită celorlalte lucruri care îmi plăceau, începând cu momentul când urcam în autobuz, continuând cu întunericul de pe drumul către Arendal, cu oraşul pustiu la ceas de noapte prin care treceam, cu magazinele în faţa cărora ne opream de fiecare dată în drum spre bazin şi chiar înăuntrul acestei mari clădiri municipale, cu amestecul ei specific de interior şi exterior, modul cum eram parcă împinşi prin ea din clipa când stăteam la intrare, înfofoliţi în haine de iarnă, şi până când, cincisprezece minute mai târziu, stăteam aproape goi pe marginea piscinei, purtând numai un articol minuscul de îmbrăcăminte, la finalul micului nostru ritual de dezbrăcare, de făcut duş şi de echipare, ca să ne aruncăm în apa rece şi incredibil de transparentă, mirosind a clor. Asta îmi plăcea. Sunetele care aveau ecou în bazin, întunericul de dincolo de ferestre, marcajele ca nişte corali care delimitau culoarele de înot, trambulinele, duşurile lungi, de câte o jumătate de oră, pe care le făceam după aceea. Apoi procesul se inversa, şi ne transformam din nişte băieţi palizi, supli, aproape goi, cu capete mari, în nişte înfofoliţi care ieşeau în iarna de afară cu părul ud sub căciulă, cu pielea îmbibată de mirosul de clor şi cu mâinile şi picioarele cuprinse de o oboseală dulce.

Îmi plăcea şi senzaţia de a fi închis în mine însumi când îmi puneam casca şi ochelarii de înot, mai ales în timpul concursurilor, unde aveam în plus şi un culoar doar al meu pe care trebuia să-l parcurg de la platforma de start. Cel mai adesea, însă, gândurile care îmi încolţeau în minte în singurătatea ca de astronaut a înotului deveneau haotice, şi uneori chiar mă panicam. Apa îmi intra câteodată în ochelari şi îmi scălda ochiul, făcându-mă să lăcrimez sau să nu mai văd clar, ceea ce, în mod cert, îmi tulbura gândurile. Alteori înghiţeam apă, nu mai eram în stare să mă răsucesc cum trebuie la capătul culoarului şi nu mai puteam să respir normal, încât ajungeam să înghit şi mai multă apă. Vedeam că înotătorii de pe culoarele vecine luaseră deja un avans considerabil, mai ales când asta îmi spunea vocea aceea din capul meu care ţinea morţiş să învingă şi cu care începeam atunci să parlamentez. Dar, deşi conversaţia aceasta interioară, care decurgea destul de lin în vreme ce înotam şi mă luptam să arăt tot ce pot, învăluit parcă într-o aură de panică asemănătoare oarecum atmosferei care ar fi domnit într-un cartier general militar ascuns într-un buncăr, unde ofiţerii discută pe un ton liniştit în timp ce bătălia se dezlănţuie furios undeva deasupra lor, mă determina să grăbesc ritmul şi preţ de câteva secunde să turez într-adevăr motoarele la maximum, nu-mi folosea la nimic, fiindcă Geir era şi continua să rămână înaintea mea, şi nu puteam să înţeleg asta, doar eram în mod evident mai bun ca el, ştiam mai multe decât el, inclusiv despre voinţa de a câştiga. Cu toate acestea, el era cel care ajungea la perete *acum*, iar eu terminam abia ..... *acum*.

Când instructorul a suflat în fluier, semn că antrenamentul luase sfârşit, mi-am pus întru câtva uşurat braţele pe marginea bazinului şi am ieşit din apă. M-am întrecut cu Geir pe podeaua cu gresie până la duş, unde ritmul general al serii sau cel puţin ritmul nostru a scăzut în intensitate.

Ne-am scos casca de înot şi slipul şi am intrat sub jetul de apă, simţind, cu ochii închişi, cum căldura ni se răspândeşte în corp, nemaiavând nevoie să spunem sau să facem altceva, nemaiobosindu-ne nici măcar să râdem când vreunul dintre bărbaţii veniţi la piscină, care se deschisese acum pentru toată lumea, începea să cânte. Atmosfera dinăuntru avea ceva oniric, corpurile albe care apăreau în prag şi care, cu mişcări lente, introspective, intrau sub duş, sunetul învolburat al apei lovindu-se de gresie şi amestecându-se cu zgomotele înăbuşite ce veneau de afară, aburul care îmbiba aerul sau ecoul spart al vocilor de fiecare dată când vorbea cineva.

De obicei, rămâneam mult în urma celorlalţi. Geir stătea cu faţa la perete, eu, pentru a-mi ascunde fundul, mă răsuceam cu faţa spre centrul băii. Câteodată, când nu era atent, aruncam câte o privire spre el. Avea braţe mai subţiri ca ale mele, dar era mai solid. Eu eram puţin mai înalt ca el, însă el era mai rapid. Dar nu din cauza asta înota mai repede decât mine, ci pentru că-şi dorea mai mult. Cu desenele era altceva, la asta se pricepea, era ceva al lui, cu care se născuse. În afară de oameni, putea reproduce cu exactitate orice. Case, maşini, bărci, copaci, tancuri, avioane, rachete. Cum reuşea era un mister. Mai ales că nu copia niciodată, mama lui nu-i dădea voie să folosească nici rigla, nici radiera. Din când în când, în propoziţiile lui apăreau formulări ciudate, spunea, de pildă, „mingie" şi „ghiuvetă" în loc de „minge" şi „chiuvetă" sau „să aibe" în loc de „să aibă", şi, deşi îl corectam de fiecare dată, el continua să le întrebuinţeze, ca şi cum cuvintele astea pocite erau nişte trăsături constante ale persoanei lui, precum culoarea ochilor sau forma dinţilor.

Geir mi-a observat privirea, şi ochii ni s-au încrucişat. Cu zâmbetul pe buze, şi-a întins braţele, lipindu-şi palma de capul duşului ca să oprească jetul de apă, care păru să i se umfle sub degete. A râs şi s-a întors spre mine. Mi-am

întins mâinile în față. Buricele degetelor îmi erau roșii și încrețite de umezeală.

–Arată ca niște stafide, am spus.

Geir s-a uitat la ale lui.

–Și ale mele la fel. Închipuie-ți cum ar fi dacă tot corpul ni s-ar încreți în halul ăsta când am înota!

–Coaiele mele sunt mereu încrețite, am spus.

Ne-am aplecat amândoi ca să ne putem privi scrotul. Mi-am atins ușor cu un deget pliurile ferme, dar totuși sensibile, și un fior mi-a trecut prin corp.

–E plăcut să te atingi, am spus.

Geir a privit în jur. A oprit apoi dușul, s-a dus la cuierul unde ne atârnau hainele și a început să se șteargă. Am luat săpunul și l-am strâns tare în pumn. A țâșnit pe podea, lovind peretele în colț, și s-a oprit deasupra unei guri de scurgere. Am oprit dușul și mă pregăteam să mă duc după Geir, dar dintr-odată n-am putut suporta gândul că săpunul rămânea acolo, căzut în mijlocul băii. L-am ridicat de pe jos și l-am aruncat într-un coș de gunoi de lângă perete, după care mi-am afundat fața în prosopul uscat, de frotir.

–Închipuie-ți cum o să fie când o să ne crească păr la pușă, a spus Geir, făcând câțiva pași crăcănați.

Am râs.

–Închipuie-ți dacă ar fi lung de tot! am adăugat.

–Până la genunchi!

–O să trebuiască să-l pieptănăm!

–Sau să-l strângem în coadă!

–Sau să mergem la frizer! Aș dori să-mi tundeți părul de la pușă, vă rog!

–Desigur. Și cum doriți să-l tundeți?

–Periuță!

În clipa aceea, ușa s-a deschis, și noi ne-am oprit din râs. A intrat un bărbat în vârstă, gras, cu ochii triști, și golul lăsat de hohotele noastre întrerupte s-a umplut imediat de

chicoteli atunci când, văzându-ne, domnul ne-a salutat politicos din cap şi apoi, timid, s-a întors cu spatele să-şi pună slipul. În clipa în care am terminat să ne strângem echipamentul şi ne pregăteam să ieşim din baie, Geir a spus cu voce tare:

– Fac pariu că o are foarte mare!

– Sau minusculă! am spus şi eu la fel de tare, după care am închis uşa în urma noastră şi am fugit în vestiar.

Câteva secunde am rămas aşezaţi, râzând, întrebându-ne dacă ne auzise sau nu, până când atmosfera aceea liniştită ne-a cuprins şi pe noi, şi, cu mişcări hotărâte, am început să ne strângem bagajele şi să ne îmbrăcăm. Singurele sunete care se auzeau erau paşii călcând pe linoleum, foşnetul picioarelor frecându-se de pantaloni, braţele alunecând în geci, zăngănitul metalic când se deschidea ori se închidea vreun dulap sau suspinul cuiva moleşit probabil de căldura din saună.

Mi-am scos rucsacul din dulap şi mi-am pus în el echipamentul de înot. Mai întâi ochelarii, pe care, ţinându-i în mână, i-am examinat o clipă, fiindcă erau noi şi mă bucuram să-i am. Apoi slipul, casca de înot şi prosopul şi, la urmă, săpuniera. Cu liniile ei uşor rotunjite, culoarea verzuie şi mirosul slab de parfum, săpuniera ţinea de o altă lume decât restul echipamentului, intim legată de mama şi de lucrurile din dulapul ei: cercei, inele, sticluţe cu parfum, catarame, broşe, eşarfe şi şaluri. Ea însăşi nu era conştientă de existenţa unei astfel de lumi, n-avea cum să fie, pentru că altfel nu mi-ar fi cumpărat niciodată casca aceea de femei. Căci casca aceea aparţinea acelei lumi. Şi, dacă exista ceva ce ştia toată lumea, era faptul că lumile nu trebuiau niciodată să se amestece.

Lângă mine, Geir era aproape gata. M-am ridicat, mi-am tras chiloţii, am scos din plasă izmenele şi mi-am băgat mai întâi un picior, apoi pe celălalt. Le-am tras în sus până la brâu, apoi m-am întors cu spatele şi am scotocit

printre haine după şosete. Am găsit doar una, aşa că am căutat din nou.

Cealaltă nu era.

M-am uitat în dulap.

Gol.

O, nu!

Nu, nu, nu!

Am mai răscolit o dată hainele, cu frenezie, scuturând fiecare lucru, sperând din tot sufletul să văd şoseta cum cade în faţa mea pe podea.

Dar nu era acolo.

–Ce s-a-ntâmplat? a spus Geir.

Se îmbrăcase deja şi stătea pe banca de vizavi, uitându-se la mine.

–Nu-mi găsesc cealaltă şosetă. O vezi pe undeva?

Geir s-a aplecat şi s-a uitat sub banchetă.

–Nu-i aici.

O, nu!

–Dar tot trebuie să fie pe undeva, am spus. Mă ajuţi s-o caut? Te rog!

Mi-am auzit vocea tremurând slab. Geir n-a dat însă de înţeles că observase – asta, desigur, dacă fusese pe faţă. S-a aplecat şi s-a uitat sub toate băncile din încăpere, în timp ce eu m-am îndreptat spre duşuri, să văd dacă nu cumva îmi rămăsese în prosop şi-mi căzuse în drum spre vestiar. Nici acolo nu era. Oare s-o fi pus fără să-mi dau seama la un loc cu restul echipamentului?

M-am întors în grabă şi am golit conţinutul plasei pe gresie.

Nimic. Nici urmă de şosetă.

–Nu era nicăieri? am spus.

–Nu, mi-a răspuns Geir. Dar e timpul s-o întindem, Karl Ove. Autobuzul pleacă în curând.

–Trebuie să-mi găsesc mai întâi şoseta.

–Vezi bine că nu-i aici. Am căutat *peste tot.* Nu poţi să pleci fără ea?

Nu i-am răspuns. Am mai scotocit o dată prin haine, m-am aplecat şi am mai aruncat o privire sub banchetă şi am mai intrat o dată în sala de duş.

–Acum chiar trebuie să plecăm, a spus Geir şi mi-a arătat cât e ceasul. Ai mei o să se supere dacă nu prind autobuzul.

–Poţi să mai cauţi cât mă îmbrac eu? l-am rugat.

A încuviinţat din cap şi a început cam fără chef să se fâţâie de colo colo prin sală, inspectând podeaua. Mi-am pus tricoul şi hanoracul.

Să fie pe raftul de sus?

M-am urcat cu picioarele pe bancă şi m-am uitat.

Nimic.

Mi-am luat pe mine pantalonii, apoi pantalonii de fâş, mi-am tras fermoarul gecii şi m-am aplecat să-mi leg şireturile.

–Hai *odată*! a spus Geir.

–Vin. Aşteaptă-mă afară!

După ce a ieşit, am mai dat repede o raită prin sala de duş. Am căutat în coşul de gunoi, mi-am trecut mâna pe pervazul ferestrei, am deschis chiar şi uşa care dădea spre bazin.

Dar nimic.

Când am ieşit, Geir era departe. A luat-o la goană la vale încă înainte să-l ajung.

–Aşteaptă-mă! am strigat.

Dar el n-a dat nici un semn că se opreşte, nici măcar nu s-a întors, aşa că am alergat în urma lui. Am coborât prin întuneric, pe lângă copacii cenuşii, până am ajuns la lumină pe drumul de dedesubt. La fiecare pas, piciorul gol mi se freca de pielea aspră a cizmei. „Mi-am pierdut şoseta", îmi repeta o voce în gând. „Mi-am pierdut şoseta. Mi-am pierdut şoseta." Dintr-odată, în cap a început să-mi

ţăcăne ceva. Mi se întâmpla uneori când fugeam, undeva la tâmplă, toc-toc! părea să facă, dar, chiar dacă era îngrijorător, căci se auzea de parcă s-ar fi crăpat ceva înăuntru sau ca şi cum ceva se lovea de altceva înăuntrul capului, nu puteam să spun nimănui, ar fi zis doar că-mi lipseşte o doagă şi ar fi râs de mine.

Toc-toc-toc!

Toc-toc-toc!

Am fugit după Geir tot drumul până la magazinul de dulciuri la care ne opream mereu; recompensa supremă a acestor excursii erau pungile cu bomboane cu care ieşeam de acolo. Geir mă aştepta în faţă, schimbându-şi nerăbdător greutatea de pe un picior pe altul. M-am oprit lângă el. Din cauza zăpezii date la o parte de pluguri, stăteam o jumătate de metru mai sus ca de obicei, iar din acest nou unghi am văzut magazinul într-o altă lumină. Acum arăta ca un beci, şi asta a schimbat lucrurile, dintr-o ochire am văzut că rafturile erau pur şi simplu „rafturi", că mărfurile erau doar „mărfuri" şi nimic mai mult, aranjate într-o cameră obişnuită dintr-o casă, pe scurt, că magazinul era un simplu „magazin" – chiar dacă nu m-am gândit explicit la toate astea, era doar o idee care mi-a trecut prin minte şi care a dispărut la fel de repede cum apăruse.

Geir a deschis uşa şi a intrat.

M-am dus după el.

– Suntem în mare întârziere, aşa-i? am spus.

– Da. Autobuzul pleacă peste unşpe minute.

Vânzătoarea din camera din spate şi-a lăsat ziarul deoparte, a venit în magazin şi s-a postat în spatele tejghelei cu o mină total dezinteresată, chiar un pic dispreţuitoare. Era bătrână şi hidoasă; dintr-o aluniţă de pe bărbie îi creşteau trei fire de păr lungi şi cărunte.

Pe unul dintre pereţi erau rafturi cu pipe şi perii de curăţat pipele, aparate de rulat ţigări şi pachete de ţigări, cutii de trabucuri, tabachere şi recipiente pentru tutun cu

conținut redus de nicotină, de forme și culori diferite, inscripționate cu litere de mărimi diferite, și pe toate erau imprimate mici imagini stilizate cu câini, vulpi, cai, nave cu pânze, mașini de curse, negri zâmbind, marinari fumând și, uneori, femei în posturi nonșalante. Raftul cu dulciuri, la care în momentul acela ne holbam și eu, și Geir, se întindea dintr-un capăt în altul al încăperii pe un alt perete. Spre deosebire de produsele de tutungerie, dulciurile se vindeau neambalate, la kilogram; tipurile diferite de ciocolată, de bomboane sau de jeleuri stăteau în recipiente de plastic transparente și își făceau singure reclamă, fără ca vreo imagine să se interpună între ele și noi: ce se vedea aceea primeai. Cele negre aveau gust sărat sau de lemn-dulce, cele galbene aveau gust de lămâie, cele portocalii, de portocale, cele roșii, de căpșune, cele maro, de ciocolată. Bucățelele mici, pătrate, de ciocolată, cu suprafața zgrunțuroasă, cărora le spunea Rekrutt, erau umplute cu caramel tare, după cum îți puteai da seama uitându-te la forma lor; cât despre ciocolățelele în formă de inimă, ei bine, și ele aveau o umplutură previzibilă, moale, gelatinoasă, cu gust de caise. Împărțirea aromelor după culoare se putea face doar pentru dropsuri și jeleuri, cu doar câteva excepții, pe care în serile acestea încercam să le identificăm. Unele bomboane negre puteau să aibă același gust ca și cele verde-închis, în timp ce câteva dintre bomboanele verde-închis puteau semăna la gust cu pastilele de gât sau cu dropsurile cu aromă de eucalipt – așadar, verde-deschis –, și nu cu cele verzi dulci, cum ai fi putut crede din cauza culorii. Apoi mai erau bomboanele negre ce semănau la gust cu Kongen av Danmark, în nuanțe maronii-portocalii. Chestia ciudată era că nu se întâmpla și invers, nu existau dropsuri Kongen av Danmark maronii-portocalii care să semene la gust cu cele negre și nu dădusem vreodată nici peste dropsuri verzi, de eucalipt, cu aromă de bomboane negre sau verde-închis.

– De care să vă dau? a întrebat vânzătoarea.

Geir şi-a pus banii pe tejghea şi s-a aplecat să vadă mai bine sortimentele din care putea să-şi aleagă, vădit stresat că stăteam aşa de prost cu timpul.

– Păi... a spus el.

– Grăbeşte-te! i-am spus.

Dintr-odată, i-a mers gura ca o meliţă.

– Vreau trei din alea, trei din alelalte şi trei din alea, patru din alea, una din aia şi una din aialaltă, a spus el arătând cu degetul către diferite recipiente.

– Trei din care? a întrebat vânzătoarea, deschizând o pungă de hârtie şi întorcându-se spre vitrină.

– Trei din dropsurile verzi. Sau mai bine patru. Şi mai vreau trei acadele roşu cu alb. Alea *spiralate*... şi *cinci* din cele cu gust de cola...

Când am ieşit din magazin, ţinând fiecare câte o punguţă de dulciuri, mai erau patru minute până la plecarea autobuzului, dar aveam timp să-l prindem, ne-am spus unul altuia în vreme ce coboram în fugă scările. Treptele erau alunecoase din cauza zăpezii sticloase, aşa că trebuia să ne ţinem strâns de balustradă, lucru care era în contradicţie cu viteza pe care ne-o doream. Mai jos de noi se vedea oraşul, străzile albe care căpătaseră nuanţe gălbui la lumina felinarelor, staţia unde autobuzele veneau şi plecau lunecând ca nişte sănii pe zăpadă şi biserica mare, cu turle verzi şi acoperită cu ţiglă roşie. Peste toate acestea se arcuia cerul întunecat, presărat din belşug cu stele strălucitoare. Când mai erau doar vreo zece, poate cincisprezece paşi, Geir şi-a desprins mâna de pe balustradă şi a luat-o la fugă. După câţiva metri picioarele i s-au împleticit, aşa că unica lui şansă să-şi menţină echilibrul a fost s-o ia cât mai repede la vale. A coborât dealul ca fulgerul. Apoi şi-a schimbat tactica şi a încercat să-şi facă vânt pe pojghiţa de gheaţă, dar, cum prinsese viteză prea mare, a fost aruncat în faţă şi a nimerit chiar în mormanul de omăt ridicat pe

marginea şoselei. Totul s-a petrecut atât de repede, încât nu m-a bufnit râsul decât după ce el zăcea deja lat în zăpadă.

–Ha-ha-ha!

Geir nu se mişca.

Oare se lovise atât de tare?

Am parcurs în viteză ultima bucată de drum şi m-am oprit lângă el. La început a expirat scurt şi sacadat, ca şi cum suspina. Apoi a gemut lung.

–*Futu-i!* a zis el în şoaptă, ducându-şi mâna la piept. *Futu-i! Futu-i! Futu-i!*

–Te rog să nu mai înjuri! i-am spus.

Mi-a aruncat o privire scurtă, supărată.

–Te-ai lovit? am întrebat.

A oftat iar.

–Ţi s-a tăiat respiraţia?

A dat aprobator din cap şi s-a ridicat în picioare; începuse să respire din nou normal. Avea lacrimi în ochi.

–Acum sigur nu mai prindem autobuzul, am zis.

–Mi s-a tăiat respiraţia, a spus el. Nu plâng.

S-a ridicat ţinându-se de coaste, cu faţa schimonosită de durere.

–Poţi să mergi? l-am întrebat.

–Da.

De la intrarea în centrul comercial Arena am văzut autobuzul nostru plecând, luând curba şi dispărând după colţul străzii. Următorul venea abia peste o jumătate de oră.

Ne-am dus în staţie, ne-am aşezat pe banca de lângă automatul foto şi ne-am mâncat dulciurile. Mai erau doar câţiva oameni: doi adolescenţi care îşi cumpăraseră hamburgeri şi cartofi prăjiţi şi a căror maşină era parcată în apropiere, cu motorul pornit, un beţiv adormit cu capul pe ciment şi o prietenă de-a fetei care lucra la chioşc.

Geir a luat una dintre acadelele spiralate, roşu cu alb, şi a băgat-o în gură.

–Are gust de ce culoare? l-am întrebat.

S-a uitat mirat la mine.

–De roşu cu alb, normal! De-asta am şi luat.

–Ştiu, dar nu e obligatoriu să aibă gust de roşu cu alb, am spus. Ce-ar fi dacă aş lua una şi ar avea gust de verde?

–Ce tot îndrugi acolo?

–Sau ar avea gust de dulceaţă?

–De dulceaţă?

–Habar n-ai despre ce vorbesc, nu? N-avem de unde să ştim dacă gustul e acelaşi cu culoarea!

Dar el nu pricepea. Nici măcar eu nu eram sigur că pricepusem întru totul. O dată însă, eu şi Dag Lothar ne băgaserăm fiecare câte o bomboană neagră în gură, ne uitaserăm unul la altul şi ziseserăm amândoi în acelaşi timp că are gust de *verde*! Apoi, în toamna aceea, când veniseră la noi în vizită bunicii din partea tatei, Gunnar, unchiul Alf, fratele tatei, şi soţia lui, Sølvi, şi tocmai avuseserăm la masă creveţi, crabi şi homar, pe care tata îi prinsese întâmplător în năvod cu câteva zile mai devreme, Sølvi se uitase la tata în timpul mesei şi spusese:

–Şi când te gândeşti că tu ai prins homarul ăsta! Are un gust *minunat*.

–A fost într-adevăr delicios, zisese şi bunica.

–Nimic nu se compară la gust cu homarul, comentase tata. Dar n-avem de unde să ştim dacă homarul are acelaşi gust pentru fiecare dintre noi.

Sølvi se uitase la el.

–Cum adică?

–Eu ştiu ce gust are homarul *pentru mine*, explicase tata. Dar habar n-am ce gust are *pentru tine*.

–Gust de homar, desigur!

Toată lumea râsese.

Nu înţelesesem prea bine de ce râdeau. Ce spusese tata era adevărat. Dar râsesem şi eu.

–Dar de unde știi că homarul are același gust pentru amândoi? continuase tata. S-ar putea ca pentru mine să aibă gust de dulceață!

Sølvi voise să spună ceva, dar își ținuse gura, se uitase mai întâi la homar și apoi la tata. În cele din urmă, scuturase din cap.

–Nu pricep ce vrei să zici. Homarul e aici, în fața noastră. Și are gust de *homar*. Nu de dulceață!

Ceilalți începuseră din nou să râdă. Știam că tata avea dreptate, dar nu puteam explica exact de ce. Mă gândisem îndelung la treaba asta cu gustul. Mi se părea mereu că eram la un pas să înțeleg, dar, chiar când s-o pun în cuvinte, explicația îmi scăpa parcă mereu printre degete. Era o idee poate puțin prea mare pentru mintea mea.

Dar s-a dovedit a fi și mai mare pentru mintea lui Geir, mi-am zis uitându-mă spre ușa sălii de așteptare, care tocmai se deschisese. Era Stig. S-a luminat la față când ne-a văzut și a venit spre noi.

–Salut! a spus.

–Salut! a făcut Geir.

–Salut! am zis și eu.

–Ați pierdut autobuzul, nu-i așa? a spus el, așezându-se lângă noi.

Geir a încuviințat din cap.

–Vrei? a zis apoi, întinzându-i punga cu dulciuri.

Stig a zâmbit și a luat un drops. Trebuia acum să-i ofer și eu din ale mele. De ce naiba îi dăduse Geir din ale lui? Doar știa că n-aveam prea multe.

Stig era cu un an mai mare ca noi și avea antrenament de gimnastică de trei ori pe săptămână. Participa la concursuri de nivel național, dar nu-și dădea aere, așa cum făcea de pildă Snorre, care concura și el la naționalele de înot, dar nu voia să aibă nimic de-a face cu noi. Stig era de treabă, chiar unul dintre cei mai de treabă băieți pe care-i cunoșteam. Când a sosit autobuzul, s-a așezat în fața mea

şi a lui Geir. Aproape de capătul străzii Langbrygga discuţia s-a poticnit, aşa că Stig s-a întors şi a rămas cu spatele la noi tot restul drumului. Eu şi Geir am stat şi noi tăcuţi, iar gândul la şoseta pierdută a revenit în forţă.

Nu se poate, nu se poate!

Cum avea să se sfârşească?

Cum?

O, nu, o, nu, o, nu!

Nu, nu, nu!

Faptul că ajungeam acasă cu o jumătate de oră întârziere putea să-l facă pe tata atent. Poate chiar mă aştepta. Sau s-ar fi putut la fel de bine să n-o facă, să fie ocupat cu altceva, caz în care aş fi scăpat de bucluc; dacă aş fi reuşit să trec neobservat din hol în subsol, totul ar fi mers strună, pentru că la subsol aveam alte şosete pe care le puteam încălţa.

Autobuzul a urcat pe pod, şi vântul a izbit cu putere caroseria. Geamurile au tremurat. Geir, care întotdeauna voia să tragă primul de sfoara cu clopoţel, şi-a întins mâna şi a agăţat-o, deşi eram singurii care coboram. Staţia de autobuz se afla la poalele dealului şi mă simţeam mereu vinovat când mă dădeam jos acolo, pentru că autobuzul trebuia să pornească din nou şi reuşea să prindă viteza necesară la deal abia după ce ajungea în vârf, la câteva sute de metri mai departe. Uneori, gândul ăsta mă frământa atât de tare, încât nu coboram decât la staţia următoare, sus la B-Max, şi asta se întâmpla mai ales atunci când eram singur. Chiar şi acum, cum gândul la şosetă mă chinuia în adâncul conştiinţei, am simţit o înţepătură de remuşcare văzându-l pe Geir cum trage de sfoară şi pe şofer cum încetineşte, iritat, ca să putem coborî.

Am rămas amândoi lângă mormanul de zăpadă, aşteptând autobuzul să ia curba. Stig ne-a salutat cu mâna. Apoi am traversat strada şi am pornit-o pe cărarea ce ducea către cartierul nostru.

De obicei, îmi scuturam cizmele de câteva ori pe verandă ca să nu mai rămână zăpadă pe ele şi îmi ştergeam marginea de jos a pantalonilor cu o măturică pusă lângă perete special pentru aşa ceva, dar de data asta am sărit etapa cu scuturatul, fiindcă tata m-ar fi putut auzi, şi mi-am curăţat numai pantalonii cât am putut, după care am deschis uşa şi m-am furişat înăuntru.

Dar şi atât a fost suficient pentru tata. Am auzit cum s-au deschis uşa de la biroul lui, apoi cea din hol.

Stătea în faţa mea.

–Ai întârziat, mi-a spus.

–Da, îmi pare rău. Geir s-a împiedicat, a căzut şi s-a lovit, aşa că am pierdut autobuzul.

Am început să-mi desfac şireturile de la cizma în care aveam şosetă.

Tata n-a dat semne că voia să plece.

Mi-am scos cizma şi am pus-o lângă perete.

M-am uitat în sus către el.

–Ce-i? a spus el.

–Nimic.

Inima îmi bătea să-mi sară din piept. Să mă ridic şi să merg cu o singură cizmă în picior nici nu se punea problema. Nici să stau nemişcat şi să-l aştept să plece nu puteam, fiindcă era clar că n-avea de gând să se clintească de-acolo.

Am început să-mi desfac şireturile cu încetinitorul. Între timp, mi-a venit o idee, aşa că mi-am scos fularul de la gât, l-am pus lângă cizmă şi, după ce mi-am dezlegat şireturile şi urma să-mi scot piciorul, am încercat să mi-l las să cadă ca din întâmplare peste talpa goală.

Apoi m-am ridicat, cu gamba acoperită pe jumătate de fular.

–Unde ţi-e şoseta?

M-am uitat la picior. Apoi i-am aruncat o privire rapidă tatei.

–N-am mai găsit-o, am spus, cu ochii iar în pământ.

–Ai *pierdut*-o?

–Da.

Într-o clipă era chiar lângă mine. M-a prins cu putere de umeri şi m-a trântit de perete.

–Ţi-ai PIERDUT şoseta?

–Da.

M-a scuturat, apoi mi-a dat drumul.

–Câţi ani ai, copile? Şi câţi bani crezi că avem? Crezi că ne putem permite să-ţi pierzi hainele?

–Nu, i-am spus uitându-mă în pământ, cu ochii în lacrimi.

M-a tras de ureche şi mi-a răsucit-o.

–Copil blestemat! Trebuie să ai grijă de lucrurile tale!

–Da.

–Nu mai ai voie să mergi la bazin. Ai înţeles?

–Cum? am spus.

–NU MAI AI VOIE SĂ MERGI LA BAZIN!

–Dar... am dat să reacţionez, plângând.

–NICI UN „DAR"!

Mi-a dat drumul şi s-a îndreptat spre uşă. Apoi s-a întors din nou.

–Nu eşti destul de mare. Azi mi-ai demonstrat asta. Nu mai ai voie să te duci acolo. Asta a fost ultima dată. E clar?

–Da.

–Bun. Treci în camera ta! Azi nu iei cina. Te poţi băga direct în pat.

În săptămâna următoare n-am mai mers la înot, dar mi-era aşa de dor de apă, încât, după ce au trecut alte şapte zile, m-am făcut că plouă, mi-am pregătit lucrurile şi am luat autobuzul până la bazin împreună cu Geir şi Dag Lothar. Din când în când mă copleşea frica, dar îmi spuneam în sinea mea că va fi bine, şi aşa a şi fost, când am ajuns acasă

nu s-a întâmplat nimic deosebit, lucrurile au rămas ca atare, tata n-a mai zis că n-aș fi avut voie la înot.

La începutul lui decembrie, cu trei zile înainte de ziua mea de naștere și cu două înainte ca mama să revină acasă, stăteam pe budă la treaba mare când zgomotul deja familiar al mașinii tatei luând curba și parcând pe alee n-a mai fost urmat de sunetul la fel de familiar al ușii care se deschide și se închide, ci de sunetul soneriei.

Ce voia?

M-am grăbit să mă șterg la fund, să trag apa, să-mi trag pantalonii, să deschid fereastra de deasupra căzii și să-mi scot capul pe fereastră.

Era în fața ușii, îmbrăcat într-un hanorac nou. Purta pantaloni până la genunchi și șosete lungi, albastre, iar în picioare o pereche de clăpari albastru cu alb – totul nou-nouț.

– Coboară odată! a spus el. Mergem la schi!

M-am îmbrăcat în viteză și, când am ajuns la mașină, el tocmai îmi lega schiurile și bețele de portbagajul exterior al mașinii, lângă o pereche nou-nouță de schiuri de lemn Splitkein.

– Ți-ai cumpărat schiuri? am spus.

– Da. Așa-i că-i o idee bună? Acum putem merge împreună.

– Așa-i. Unde ne ducem?

– Hai să mergem în partea de vest a insulei! La Hove.

– Sunt pârtii acolo?

– Câte vrei! Cele mai frumoase pârtii se găsesc la Hove.

Mă îndoiam, dar n-am zis nimic, m-am urcat în mașină lângă tata, care arăta foarte ciudat în hainele alea noi, și am pornit-o spre Hove. N-am schimbat o vorbă până a oprit motorul și am coborât din mașină.

– Am ajuns, a spus el.

Trecuse chiar pe teritoriul taberei, care consta dintr-un şir lung de case roşii şi barăci de pe vremea războiului, construite în mod cert de nemţi, ca şi poligonul despre care se zvonea că fusese înainte aeroport, ca şi locaşurile de tun din beton care tronau peste stâncile lustruite de mare şi plajele de prundiş, aproape de lizieră, ca şi câteva cazarme joase, foarte interesante pentru noi, din pădure, unde obişnuiam să ne jucăm pe acoperiş şi în interior în după-amiezele sărbătorii de 17 mai, când veneam aici la festivităţi. Tata trecuse pe lângă toate astea, înaintând pe un drum îngust prin pădure, la capătul căruia era o carieră mică de nisip, unde a oprit şi a parcat.

A coborât schiurile de pe portbagaj, a scos o trusă nou cumpărată de curăţat schiurile şi am început să le ceruim dintr-un tub Swix albastru, care, după ce citise instrucţiunile de pe verso, i se păruse a fi cel mai bun. I-a luat mai mult timp să-şi pună schiurile decât mie, nu părea să ştie cum funcţionează legăturile de prindere. A luat apoi beţele şi şi-a băgat mâinile în cureaua mânerului. Nu şi-a trecut-o însă peste încheietură, ca să aibă o priză mai bună şi să nu-i alunece cureaua chiar dacă i-ar fi scăpat beţele, ci şi-a vârât mâinile direct înăuntru.

Aşa le ţineau ţâncii care habar n-aveau!

Era jenant să-l vezi ţinându-le astfel, dar nu puteam să-i spun nimic. Mi-am scos în schimb mâinile şi mi le-am băgat la loc corect, aşa încât să observe cum trebuia s-o facă, dacă era cât de cât atent la gesturile mele.

Dar el nu se uita la mine, ci la coama lină a dealului de deasupra carierei de nisip.

– Să mergem! a spus.

Deşi nu-l văzusem niciodată mergând pe schiuri, nici în cele mai năstruşnice vise ale mele nu mi-aş fi putut imagina că de fapt habar n-avea. Căci chiar n-avea. Nu aluneca pe schiuri, ci călca aşa cum faci când mergi pe jos, cu paşi mici, şovăitori, şi, pe deasupra, se mai şi poticnea,

astfel că ici şi colo se oprea în loc, ca o stană de piatră, şi trebuia să se sprijine în beţe ca să nu cadă.

M-am gândit că o să fie aşa doar la început, dar că o să deprindă repede schiatul şi o să înceapă să înainteze normal, alunecând pe pârtie. Când am ajuns însă sus pe deal, de unde marea se vedea printre copaci, în nuanţe de gri, cu coamele valurilor albe înspumate, şi am pornit pe urmele de schi, a continuat să avanseze în acelaşi fel.

Din când în când se întorcea către mine şi-mi zâmbea.

Îmi părea aşa de rău pentru el, încât îmi venea să strig în gura mare.

Bietul tata! Bietul tata, bietul de el!

Mă simţeam totodată penibil, propriul meu tată habar n-avea să meargă cu schiurile, aşa că tot timpul mă ţineam la câţiva metri în spatele lui, pentru ca schiorii care treceau pe lângă noi să nu cumva să creadă că eram împreună. El era doar cineva care se chinuia în faţa mea, un turist, eu eram pe cont propriu, pentru că locuiam în zonă şi mă pricepeam la schi.

Traseul continua prin pădure, dar, chiar dacă marea nu se mai vedea la orizont, vuietul ei se desluşea printre copaci, când învolburat, când domol, iar mirosul de apă sărată şi de alge putrede se împrăştia în jur, amestecându-se cu miresmele pădurii iernatice, abia simţite, dintre care cea a zăpezii, o combinaţie de putregai şi de un iz dulceag, era poate cea mai evidentă.

Tata s-a oprit şi s-a sprijinit în beţe. Am ajuns şi eu lângă el. La orizont se vedea un vapor plutind pe mare. Cerul de deasupra era gri-deschis. O fâşie gri-gălbui, aproape ştearsă, între cele două faruri de pe insulele Torungen ne arăta unde se ascundea soarele.

Tata s-a uitat la mine.

– Merg bine schiurile? m-a întrebat.

– Destul de bine, i-am spus. Ale tale?

–Şi ale mele. Mai dăm o tură? În curând trebuie să plecăm. Avem de pregătit cina. Aşa că, dă-i drumul!

–Nu vrei să mergi tu înainte?

–Nu, du-te tu! Eu o să vin după tine.

Noua ordine m-a dat peste cap. Dacă tata mergea în spatele meu, avea să vadă cum înaintez eu, care ştiam să schiez, şi să-şi dea seama cât de neîndemânatică era tehnica lui. Fiecare pas pe care-l făceam îl vedeam parcă prin ochii lui, care mi se înfigeau în minte ca două cuţite. După doar câţiva metri am încetinit ritmul, am început să merg mai încet şi mai sacadat, cam aşa cum făcea el, dar nu la fel de neîndemânatic, pentru că atunci şi-ar fi dat seama ce făceam şi asta ar fi fost mai rău. Sub noi, valurile se loveau încet, albe, înspumate, de plaja acoperită cu pietriş. Pe alocuri, vântul învârtejea zăpada de pe stânci. Un pescăruş pluti în depărtare fără să-şi mişte aripile. Ne apropiam de maşină, şi pe ultima pantă mi-a venit o idee. Am încetinit, am mers vreo câţiva metri, m-am prefăcut că-mi pierd echilibrul şi m-am trântit în zăpada de lângă pârtie. M-am ridicat cât am putut de repede şi îmi scuturam pantalonii de zăpadă când tata a trecut pe lângă mine.

–Esenţial e să nu-ţi pierzi echilibrul, a spus el.

Pe drumul către casă, a condus în tăcere. Mi s-a luat o piatră de pe inimă când, în cele din urmă, am cotit pe aleea din faţa casei şi excursia noastră la schi s-a încheiat.

Nici cât am stat în hol, dându-ne jos hainele, nu ne-am spus vreo vorbă. Dar apoi, chiar în timp ce deschidea uşa către scările din interior, tata s-a întors spre mine.

–Vino să-mi ţii de urât cât pregătesc cina!

Am încuviinţat din cap şi l-am urmat sus.

În camera de zi, s-a oprit şi s-a uitat pe perete.

–Ce dracu'? a spus el. Ai văzut chestia asta?

Uitasem cu totul de întâmplarea cu sucul de portocale. Mirarea mea când am scuturat din cap trebuie să fi avut ceva autentic în ea, pentru că privirea lui pătrunzătoare nu

m-a mai urmărit când s-a aplecat și și-a trecut degetele peste dunga subțire. Nici chiar imaginația lui nu putea fi așa de bogată încât să ghicească că trântisem o portocală de podea exact în locul acela, pe holul din fața bucătăriei.

S-a îndreptat de spate și a intrat în bucătărie, eu m-am așezat ca de obicei pe un taburet, el a scos o pungă de cod negru din frigider, a pus-o pe blat, a luat din dulap făină, sare și piper, le-a presărat pe o farfurie și a început să învârtă fileurile moi, subțiri, în amestec.

– Mâine, după școală, mergem în oraș să-ți cumpărăm un cadou de ziua ta, a spus fără să se uite la mine.

– Să vin și eu cu tine? Nu-i secret? am întrebat.

– Nu e, doar știi ce vrei să primești. Un echipament de fotbal, nu?

– Da, așa e.

– Păi atunci ai putea să-l probezi, ca să vedem dacă-ți vine, a spus el și a împins cu degetul în tigaie un cub de unt de pe muchia cuțitului.

Îmi doream unul în culorile echipei Liverpool. Când am intrat însă în magazinul Intersport, nu mai aveau așa ceva la raft.

– Nu putem întreba pe vreunul dintre angajați? Poate mai au în depozit.

– Dacă n-au aici, înseamnă că nu mai au, a spus tata. Ia-ți altul!

– Dar eu țin cu Liverpool.

– Atunci ia unul cu Everton! Doar e același oraș.

M-am uitat la un echipament Everton. Albastru cu pantaloni scurți albi. Umbro.

M-am uitat la tata. Părea nerăbdător, se tot uita în stânga și-n dreapta.

Mi-am tras tricoul peste pulover și mi-am pus pantalonii scurți în fața pantalonilor.

– E frumos, am spus.

–Atunci îl luăm, a spus tata înhăţând costumul şi s-a dus să plătească.

Vânzătoarea i l-a împachetat, în vreme ce el şi-a numărat banii din portofelul voluminos, apoi şi-a trecut mâna prin păr şi s-a uitat pe geam afară, la strada care forfotea de cumpărători cu trei săptămâni înainte de Crăciun.

De ziua mea m-am trezit dis-de-dimineaţă. Pachetul cu treningul de fotbal era în dulap. Ardeam de nerăbdare să-l probez. Am rupt ambalajul, am scos treningul şi mi-am afundat nările în el: exista oare miros mai plăcut decât cel de haine noi? Mi-am pus pantalonii scurţi din material lucios, apoi tricoul, care era puţin mai aspru şi aproape că-mi zgâria pielea, şi la urmă ciorapii albi. După aceea m-am dus în baie să mă admir în oglindă.

M-am răsucit pe toate părţile.

Arăta bine.

Nu era cu Liverpool, dar era frumos, şi echipele erau din acelaşi oraş.

Dintr-odată, tata a dat de perete uşa de la baie.

–Ce faci, băiete? S-a uitat la mine. Ţi-ai despachetat cadoul? a strigat el. De capul tău? M-a apucat de braţ şi m-a tras în camera mea. ÎMPACHETEAZĂ-L imediat! a spus el. ACUM!

Am început să plâng şi mi-am dat jos treningul, încercând să-l aranjez cât mai bine, l-am pus din nou pe coala de hârtie, l-am împăturit şi l-am lipit cu o bucată de scotch care încă se lipea.

Tata mă supraveghea atent. De îndată ce am terminat, mi-a luat pachetul din mâini şi a ieşit.

–Ar trebui să nu ţi-l mai dau, a spus el. Dar o să-l ţin ascuns până îţi vei primi celelalte cadouri. La urma urmei, azi e ziua ta.

Din moment ce ştiam ce voi primi şi deja probasem treningul în magazin, eram sigur că, de fapt, conta *ziua* ca atare şi că în *ziua aceea* puteam să-l port. Nu mă gândeam la el ca la un cadou pe care urma să-l primesc odată cu celelalte, după tortul aniversar de după-amiază. Era imposibil să-l fac pe tata să înţeleagă. Dar eu aveam dreptate, şi nu el. Treningul era al meu! În ziua aceea devenise al meu!

M-am întins în pat şi am plâns până când s-au trezit şi ceilalţi. Când am intrat în bucătărie, mama mi-a urat entuziastă „la mulţi ani!" Copsese nişte chifle cu o noapte înainte, iar acum le încălzea la cuptor. Fierbea şi ouă, dar mie nu-mi păsa, ura faţă de tata umbrea totul.

După-amiaza am avut la masă tort şi suc. Niciodată nu invitasem pe nimeni de ziua mea şi nici acum nu venise nimeni. Eram arţăgos şi fără tragere de inimă, am mâncat feliile de tort fără să scot o vorbă, iar când tata mi-a pus cadourile în faţă, cu un zâmbet ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat în dimineaţa aceea, ca şi cum am fi putut *pur şi simplu* s-o luăm de la capăt, mi-am despachetat treningul Everton cu ochii în pământ, fără nici o bucurie.

–Ce frumos e! a spus mama. Nu-l încerci?

–Nu, am spus. L-am încercat la magazin. Îmi venea bine.

–Pune-l pe tine! a spus tata. Aşa o să-l vadă şi mama, şi Yngve.

–Nu, am spus.

El s-a uitat urât la mine.

Mi-am luat treningul în baie, m-am schimbat, apoi am intrat iar în cameră.

–E foarte frumos, a spus tata. Pun pariu că o să fii cel mai tare la antrenamentele de fotbal din iarna asta.

–Acum pot să-l dau jos? am spus.

–Aşteaptă până când desfaci toate cadourile! a spus tata. Uite aici unul de la mine!

Mi-a întins un pachet mic, pătrat, în care *sigur* era o casetă.

L-am desfăcut.

Era noua casetă a celor de la Wings. *Back to the Egg*.

M-am uitat la tata. Privea afară pe fereastră.

– Îți place? m-a întrebat.

– O, da! Doar e noua casetă Wings! Vreau s-o ascult chiar acum!

– Stai un pic! Mai sunt câteva cadouri.

– Uite și o mică atenție din partea mea! a spus mama.

Era mare, dar ușoară. Ce putea să fie?

– E ceva pentru camera ta, a spus ea.

Am despachetat cadoul. Era un taburet. Avea patru picioare de lemn și un fel de plasă foarte bine întinsă între ele, pe care te așezai.

– Ai și tu taburetul tău acum, a spus Yngve.

– Mulțumesc mult! am spus. O să stau pe el când citesc!

– Ultimul e de la mine, a adăugat Yngve.

– Da? Oare ce ți-a mai trecut prin cap să-mi iei?

Era o carte despre cum să cânți la chitară.

Emoționat până la lacrimi, m-am uitat la el.

– Mulțumesc mult.

– Găsești în ea și solouri, și partituri, și de toate, a spus Yngve. E foarte ușor. E câte-un punct negru acolo unde trebuie să pui degetul. Până și tu poți pricepe.

Restul serii am ascultat *Back to the Egg*.

Yngve a intrat și mi-a spus că într-una dintre piese cânta John Bonham, bateristul de la Led Zeppelin. Și că citise în ziar că la începutul uneia dintre melodii vorbea un preot norvegian. Trebuie să fi fost chiar piesa de la început, din câte ne-am dat seama, *Reception*, în care apărea o înregistrare de la radio.

– Aici! a spus Yngve. Mai pune-o o dată!

În clipa aceea l-am auzit și eu.

„Dar haideţi să încercăm pentru o clipă să vedem acest lucru din perspectiva Noului Testament", spunea în norvegiană o voce joasă şi răguşită de bătrân.

Gândul că nici Paul McCartney, nici Linda McCartney, nici Denny Laine, nici Steve Holly şi nici Laurence Juber n-aveau habar de ce însemnau vorbele acelea, dar că, spre deosebire de ei, eu şi Yngve le înţelegeam pentru că eram norvegieni, mi-a tăiat pur şi simplu răsuflarea.

Ca în fiecare an, tata a fost amabil pe toată perioada sărbătorilor, inclusiv în dimineaţa zilei de Crăciun. Când s-a apropiat ajunul Anului Nou şi magazinele s-au deschis din nou pentru câteva ore, mama s-a dus cu maşina în oraş să cumpere mâncare şi nişte artificii. Trebuie să fi bătut vreun apropo cum că nu era nevoie să cumpărăm rachete de sute de coroane, aşa cum făcea întotdeauna tata, în orice caz, de data asta ei i-a revenit responsabilitatea de a le cumpăra, iar tata nu s-a mai amestecat.

Însă lucrurile n-au mers tocmai bine.

Tata obişnuia să ne arate rachetele pe care le cumpăra şi să spună: „Anul ăsta o să-l facem praf pe Gustavsen!" sau „Anul ăsta vom avea nişte explozii de toată frumuseţea..." Când se apropia cumpăna dintre nopţi, îl vedeam cum iese pe zăpada strălucitoare din curte, aranjând meticulos locul de lansare. Cu o şuviţă de păr căzându-i peste faţă, pe care barba i-o ascundea aproape cu totul în întunericul de afară, desfăcea uscătorul de rufe, sprijinea de el cele mai mari artificii, iar pe celelalte le punea într-o mulţime de sticle sau diverse alte recipiente goale aranjate dinainte. După ce termina pregătirile, aşteptam până la unsprezece şi jumătate. Atunci ne chema să ieşim, şi Anul Nou era întâmpinat cu salve de artificii. Începea cu cele mici, steluţe de brad sau petarde pe care le aprindeam eu şi Yngve, apoi trecea treptat la celelalte, tot mai puternice, până când, la douăsprezece fix, dădea drumul celei mai

mari rachete. După aceea conchidea că văzuse multe explozii frumoase şi anul acesta, dar că ale noastre fuseseră, ca de obicei, cele mai cele. Lucrul acesta putea fi discutabil, desigur, pentru că nu eram singurii care dădeau bani pe rachete şi petarde, Gustavsen şi Karlsen făceau la fel.

Dar, în ajunul acestui An Nou, tata, regele artificiilor, abdicase.

Am încercat să-mi dau seama o vreme cum se ajunsese la situaţia asta. Indiferent însă de cauze, bănuiam că vor fi consecinţe majore. Nu, de fapt nu bănuiam, ci *ştiam*.

Când ceasul arăta puţin peste unsprezece jumătate şi mama ne-a spus că venise vremea să ieşim afară şi să lansăm racheta, mi-a picat faţa.

– *Racheta*? am spus. Avem numai una? O singură rachetă?

– Da, a spus mama. Ne ajunge, nu? E una mare. Vânzătorul m-a asigurat că e cea mai mare şi mai frumoasă.

Tata a zâmbit batjocoritor ca pentru sine. A ieşit apoi afară în urma noastră şi s-a postat lângă mine şi Yngve pe terasa din spatele casei, unde avea să aibă loc lansarea.

Mama avusese dreptate, racheta chiar era mare.

A pus-o însă într-o sticlă prea mică, aşa că şi racheta, şi sticla s-au răsturnat. Le-a ridicat în picioare şi a aruncat o privire în jur. Haina ei de blană deschisă la culoare era descheiată, fermoarul cizmelor nu era tras de tot, astfel încât cizmele păreau că se desfac, când se mişca, asemenea unor plante exotice. În jurul gâtului îşi luase fularul gros ruginiu.

– Ne-ar trebui ceva mai mare în care s-o punem, a spus.

Tata n-a scos o vorbă.

– Tata folosea uscătorul de rufe, a observat Yngve.

– Ai dreptate, a spus mama.

Suportul de lemn pentru haine, folosit doar vara, era rezemat acum de un perete. Mama l-a adus şi l-a fixat în zăpadă. S-a aplecat, a sprijinit racheta pe el, dar şi-a dat

seama imediat că n-avea să meargă şi s-a îndreptat de spate, cu racheta în mână. În jurul nostru se auzeau zeci de artificii, cerul era străfulgerat întruna de luminile lor, pe care mai mult le ghiceam decât le vedeam din cauza norilor şi a ceţii, încât, din abundenţa de stele, de culori şi de modele, nu răzbăteau până la noi decât nişte fâşii pâlpâitoare de lumină.

– Dar dacă ai pune-o pe o parte? a spus Yngve. Tata aşa făcea.

Mama l-a ascultat.

– E deja douăsprezece, a comentat tata. Nu lansezi racheta aia odată?

– Ba da, a spus mama.

A scos o brichetă din buzunar şi s-a aplecat, şi-a făcut mâna căuş protejând mica flacără şi s-a răsucit cu tot corpul, gata s-o ia la fugă. În momentul în care fitilul s-a aprins, a zbughit-o către noi.

– An Nou fericit! a spus ea.

– An Nou fericit! a răspuns Yngve.

Eu n-am zis nimic, pentru că dinspre rachetă s-a auzit un fâsâit. Flacăra consumase deja fitilul. Apoi focul s-a stins, iar sunetul a încetat.

– O, nu! am făcut. N-a mers! S-a fâsâit! Şi avem doar una. De ce ai cumpărat doar una? Cum ai putut să faci aşa ceva?

– Ăsta a fost Revelionul de anul ăsta, a spus tata. Poate că la anul ar fi bine să mă ocup eu de artificii.

Niciodată nu mi-a părut aşa de rău de mama ca atunci, când am lăsat racheta şi am intrat în casă, la căldură, înconjuraţi de chiotele vecinilor şi de fumul artificiilor lansate de ei. Cel mai dureros era că îşi dăduse cu adevărat toată silinţa. Doar de atât era în stare.

Într-o după-amiază, două săptămâni mai târziu, mă aflam pe malul lacului Tjenna şi degerasem de frig.

Framlaget, organizaţia de copii a Partidului Muncii, din care făceam parte şi eu şi aproape toţi copiii din cartier, pusese la cale o cursă de schi. Toţi aveam în piept numere de ordine şi urma să primim medalii, dar, stând la coadă, dârdâiam fiindcă era un frig de crăpau pietrele. Când mi-a venit rândul, schiurile mele n-au avut priză, n-am reuşit să prind o viteză bună, aşa că m-am plasat mult în josul clasamentului. Imediat ce am trecut de linia de sosire şi mi-am primit medalia, am plecat spre casă. Întunericul atârna printre ramuri, degetele de la picioare îmi degeraseră, schiurile îmi alunecau când într-o parte, când într-alta, şi n-am reuşit să urc în spic panta abruptă, ci am fost nevoit să merg pe lateral. În cele din urmă, în faţa ochilor mi-a apărut strada, cu felinarele ei aprinse strălucind ca o panglică de lumină la amurg şi, pe partea cealaltă, casa noastră. Am traversat cu greu, sprijinindu-mă în beţe, până pe alee, mi-am scos schiurile şi le-am rezemat de perete, am deschis uşa şi m-am oprit.

A ce mirosea?

A bunica?

Venise oare *bunica* la noi?

Nu, nici nu se punea problema, era imposibil.

Poate se dusese tata la Kristiansand şi adusese cu el mirosul acesta specific?

Dar ce naiba? Se aud voci în bucătărie?

Mi-am scos bocancii în mare grabă, am văzut că şosetele îmi erau ude, nu puteam merge în bucătărie cu ele în picioare, pentru că ar fi lăsat urme pe covor, aşa că m-am grăbit prin hol spre subsol, unde pe sfoara de rufe stătea la uscat o pereche nouă, am încălţat-o şi am urcat după aceea scările cât am îndrăznit de repede. M-am oprit în faţa uşii.

Mirosul se simţea mai puternic aici. Nu era nici urmă de îndoială: venise bunica.

–Tu eşti, campionule? a spus tata.

–Da.

–Hai un pic încoace!

Am intrat în bucătărie.

Era şi bunica!

M-am repezit la ea şi am strâns-o în braţe.

Ea a râs şi mi-a ciufulit părul.

–Ce mare ai crescut! a zis.

–Cum de-ai venit la noi? am întrebat-o. Unde-i maşina? Unde-i bunicul?

–Am luat autobuzul.

–Autobuzul? m-am mirat eu.

–Da. M-am gândit că, dacă fiul meu tot e singur cu copiii, pot să vin să-i dau o mână de ajutor! Deja v-am pregătit cina.

–Şi cât o să stai la noi?

Bunica a râs.

–Mâine plec. Cineva trebuie să aibă grijă şi de bunicul vostru! Nu poate să stea mult timp singur la fermă.

–Aşa-i, am spus, îmbrăţişând-o iar.

–Destul cu vorbăria! m-a oprit tata. Du-te în camera ta, şi te strig când e gata cina.

–Stai puţin să-i dau mai întâi cadoul! s-a împotrivit bunica.

–Apropo, mulţumesc pentru cadoul de Crăciun, am spus eu. Mi-a plăcut foarte mult.

Bunica s-a aplecat, şi-a ridicat geanta şi a scos din ea un pachet pe care mi l-a întins.

Am rupt nerăbdător ambalajul.

Era o cană a echipei de fotbal IK Start.

Era albă, pe o parte avea logoul echipei, iar pe alta, imaginea unui fotbalist cu tricou galben şi pantaloni negri.

–Doamne, o cană Start! am zis, îmbrăţişând-o iar pe bunica.

*

Era ciudat s-o avem pe bunica acasă. N-o văzusem aproape niciodată fără bunicul şi mai deloc singură cu tata. Au rămas să sporovăiască în bucătărie. Îi auzeam prin uşa camerei mele, pe care o lăsasem întredeschisă. Din când în când, între ei se aşternea liniştea, şi atunci unul dintre ei se ridica din scaun să facă ceva. Apoi îşi reluau discuţia, bunica râdea şi povestea ceva, tata mormăia cu voce joasă. La un moment dat ne-a strigat pe mine şi pe Yngve, am mâncat cu toţii, iar el părea cu totul altul decât cel obişnuit, alternând momente de prezenţă şi de absenţă. Câteodată urmărea cu mare atenţie ce spunea bunica, pentru ca imediat după aceea să se depărteze, uitându-se în altă parte sau ridicându-se pentru a face ceva, apoi se uita din nou la ea şi-i zâmbea, făcând vreo glumă de care ea râdea, şi iar îşi întorcea privirea.

Bunica a plecat în seara următoare. Ne-a îmbrăţişat pe mine şi pe Yngve, iar tata a condus-o până la staţia de autobuz din oraş. Am pus *Rubber Soul* şi mi-am luat în pat o biografie despre Marie Curie. Când am auzit cel de-al doilea cântec, *Norwegian Wood*, mi-am ridicat ochii de pe foaie spre tavan, în timp ce melodia mi-a pătruns în mod de neînţeles în suflet şi m-a purtat pe aripile ei. Era un sentiment extraordinar. Nu numai pentru că muzica era frumoasă, ci şi pentru că exista în ea ceva care n-avea nimic de-a face cu camera unde mă aflam sau cu lumea din jurul meu.

I once had a girl, or should I say, she once had me?
She showed me her room, isn't it good, Norwegian wood?

Un sentiment extraordinar, cu adevărat extraordinar.

Apoi am reluat lectura biografiei lui Marie Curie până când ceasul a bătut ora zece şi am stins lumina. În starea de amorţeală de dinaintea somnului, când tot ce era în jurul meu era diluat de tot felul de imagini care îmi

treceau prin minte, de a căror origine n-aveam habar, dar pe care le luam ca atare, uşa camerei mele s-a deschis brusc, şi cineva a aprins lumina.

Era tata.

–Câte mere ai mâncat azi? m-a întrebat.

–Unul.

–Eşti sigur? Bunica a spus că ţi-a dat şi ea unul.

–Serios?

–Şi ai mai primit unul şi după-amiază. Nu-ţi aminteşti?

–A, ba da, am uitat complet!

Tata a stins lumina şi a închis uşa fără să mai spună nimic.

A doua zi, după cină, m-a strigat. M-am dus în bucătărie.

–Stai jos! a spus el. O să-ţi dau un măr.

–Mulţumesc.

Mi-a întins mărul.

–Stai şi mănâncă-l aici!

I-am aruncat o privire. Ochii ni s-au încrucişat, ai lui erau serioşi, aşa că m-am uitat în pământ şi am început să muşc din măr. După ce l-am terminat, mi-a mai întins unul.

Ăsta de unde apăruse? Avea oare la spate o pungă de mere?

–Uite încă unul! a spus.

–Mulţumesc, dar am voie doar unul pe zi.

–Ieri ai mâncat două, nu-i aşa?

Am dat din cap că da, am luat mărul şi l-am mâncat.

Tata mi-a mai întins unul.

–Mai ia unul! a zis. Azi e ziua ta norocoasă.

–Sunt sătul, am spus.

–Mănâncă-ţi mărul!

L-am mâncat. Mi-a alunecat mult mai greu pe gât decât celelalte două. Simţeam înghiţiturile aşezându-se

peste mâncarea de la masa de la prânz, mi se părea că percep consistența pulpei de fruct.

Tata mi-a întins un al patrulea măr.

– Nu mai pot, am spus.

– Ieri n-ai știut să te oprești, a spus el. Sau ai uitat? Ai mâncat două mere fiindcă așa ai vrut, nu-i așa? Și azi poți mânca câte pofțești. Mușcă!

Am scuturat din cap.

S-a aplecat spre mine. Ochii îi luceau reci.

– Mănâncă-ți mărul! Acum!

Am început să-l mănânc. De fiecare dată când muș-cam, stomacul mi se strângea, și eram nevoit să-mi înghit saliva de mai multe ori ca să nu vomit.

Tata era în spatele meu, n-aveam cum să-l păcălesc. Plângeam și înghițeam, înghițeam și plângeam. În cele din urmă, n-am mai suportat.

– M-am săturat, am spus. Nu mai pot să mănânc!

– Termină-ți mărul! a spus tata. Doar îți plac merele așa de mult.

Am mai mușcat de câteva ori, dar nu mai era chip să înghit.

– Nu mai pot, am spus.

Tata s-a uitat la mine. Apoi a luat mărul pe jumătate mâncat și l-a aruncat la coșul de gunoi de sub chiuvetă.

– Poți să mergi în camera ta, a spus el. Sper că te-ai învățat minte!

Când stăteam în camera mea, râvneam la un singur lucru: să cresc mare. Să-mi pot decide singur soarta. Îl uram pe tata, dar eram la cheremul lui, n-aveam cum să scap de puterea lui. Îmi era imposibil să mă răzbun pe el altfel decât în gânduri și în imaginația mea atât de lăudată – doar acolo puteam să-l fac praf. Acolo puteam să fiu mare, mai mare ca el, să-i prind obrajii în palme și să-l strâng până când ar fi ajuns să ia mutra aia prostească pe care

o făcea când mă maimuțărea pentru dinții mei proeminenți. Acolo puteam să-i trântesc un pumn atât de tare încât să-i sparg nasul și sângele să-i curgă șiroaie. Sau, și mai bine, încât osul nasului să i se înfigă în creier și el să moară. Acolo puteam să-l izbesc de perete sau să-i fac vânt pe scări. Să-l prind de guler și să-l dau cu capul de masă. La asta mă gândeam, dar, în clipa în care mă aflam în aceeași cameră cu el, toate dispăreau, el redevenea tatăl meu, om în toată firea, atât de mare pe lângă mine, încât totul trebuia să se întâmple după voința lui. Pe a mea mi-o călca în picioare ca pe un fleac.

Acesta trebuie să fi fost motivul pentru care, la modul inconștient, desigur, transformam interiorul camerei mele într-un exterior uriaș. Când citeam – și, o vreme, n-am mai făcut aproape nimic altceva –, chiar dacă stăteam liniștit în patul meu, mă mișcam de fapt în lumea din afară, și nu doar în cea care exista atunci și acolo, cu țările și oamenii ei străini, ci și în cea care existase înainte, de pe vremea lui Bjørneklo, băiatul din Epoca Pietrei, până la lumea care avea să vină, așa cum se întrezărea, de pildă, în romanele lui Jules Verne. Și-apoi era muzica. Și ea îmi deschidea camera către lume, prin stările și emoțiile puternice pe care mi le stârnea și care n-aveau nici o legătură cu stările și senzațiile încercate în viața mea de zi cu zi. Ascultam cel mai adesea Beatles și Wings, dar și muzica lui Yngve, care multă vreme fusese a unor formații sau artiști precum Gary Glitter, Mud, Slade, Sweet, Rainbow, Status Quo, Rush, Led Zeppelin și Queen, dar care începuse să se schimbe după ce intrase la liceu, astfel încât printre casetele și discurile lui vechi se strecura acum un cu totul alt gen de muzică, precum cea a formației The Jam sau un single al trupei The Stranglers, intitulat *No More Heroes*, un disc cu Boomtown Rats și altul cu The Clash, o casetă cu Sham 69 și cu Kraftwerk, pe lângă melodiile pe care le înregistra de la singurul program de muzică de la radio,

Pop Spesial. Începuse să-şi facă prieteni care erau interesaţi de acelaşi gen de muzică şi care cântau şi ei la chitară. Pe unul dintre ei, Bård Torstensen, l-a adus chiar într-o zi în camera lui, la începutul lui mai, când tata era plecat pentru câteva ore şi nu mai avea cine să stea cu ochii pe noi. Au cântat la chitară şi şi-au pus discuri la pick-up. După o vreme, au bătut la uşa mea, fiindcă Yngve voia să-i arate ceva lui Bård. Stătusem întins în pat să citesc, dar, când au intrat, m-am ridicat în picioare.

– Uite! a zis Yngve, apropiindu-se de posterul cu Elvis pe care-l aveam pe peretele de deasupra biroului. Poţi să ghiceşti ce are pe spate?

Bård a clătinat din cap.

Yngve a scos pionezele, a dat jos posterul şi l-a întors.

– Uite aici! Johnny Rotten! Şi el îl preferă pe Elvis!

Au râs amândoi.

– Mi-l vinzi? a întrebat Bård.

Am scuturat din cap.

– E al meu.

– Dar l-ai pus pe partea care nu trebuie! a spus Bård râzând din nou.

– Nu-i adevărat. E Elvis!

– Elvis e un nimeni!

– Ba e cineva. Dacă-i Elvis Costello, a replicat Yngve.

– În cazul ăsta, da, s-a învoit Bård.

După ce au plecat, m-am uitat îndelung la cele două imagini. Cel care se numea Johnny Rotten era urât. Elvis arăta bine. De ce-ar trebui să mi-l pun pe perete pe cel urât, şi nu pe cel frumos?

Afară făceam ceea ce făcusem în fiecare primăvară: tăiam crengi de mesteacăn şi prindeam sticle pe cioturile rămase, cu ajutorul unor ciorapi, ca să bem din ele a doua zi seva deschisă la culoare şi vâscoasă care se adunase. Tăiam crengi de salcie şi ne meşteream din scoarţa lor

fluiere. Culegeam buchete mari de anemone albe şi le ofeream mamelor noastre. E drept că eram cam mari pentru această ultimă îndeletnicire, dar era doar un gest, încercarea noastră de a fi buni, aşa că, într-o dimineaţă când avuseserăm doar trei ore la şcoală, m-am dus cu Geir în pădure. Ştiam un loc unde erau atât de multe anemone, încât din depărtare aveai impresia că ninsese. Nu le-am cules însă fără remuşcări, ştiam că florile sunt vii şi că a le rupe însemna să le ucizi, dar scopul era nobil, căci cu ajutorul lor aveam să dăruim în jur bucurie. Lumina cădea în fâşii printre ramurile copacilor, mlaştina era de un verde strălucitor, şi fiecare dintre noi a cules un buchet enorm cu care am fugit apoi spre casă.

Tata se întorsese deja. Când am sosit eu, era în spălătorie. S-a răsucit spre mine cu o mişcare plină de furie.

–Ţi-am cules nişte flori, am spus.

A întins mâna, le-a luat şi le-a aruncat în chiuvetă.

–Numai fetiţele culeg flori.

Avea dreptate. Şi probabil îi era ruşine cu mine. O dată, nişte colegi de-ai lui veniseră acasă la noi şi mă văzuseră stând pe scări, cu părul meu blond destul de lung, pentru că era iarnă, şi îmbrăcat cu nişte izmene roşii.

–Ce fată frumoasă ai! a spus unul dintre ei.

–E băiat, a răspuns tata.

A zâmbit, dar îl cunoşteam îndeajuns ca să-mi dau seama că remarca nu-i picase bine.

Dacă ne gândim la interesul meu faţă de haine, la faptul că plângeam dacă nu primeam exact pantofii pe care-i doream, sau dacă era prea frig afară când ieşeam în larg cu barca, sau dacă ridica vocea în situaţii în care el considera că e normal să ridici vocea, oare nu era îndreptăţit să-şi pună prolema ce fel de fiu avea?

Îmi spunea întruna că eram sub fusta mamei. Şi chiar aşa eram. Mi-era dor de mama. Şi am fost cel mai bucuros

dintre toţi când ea s-a întors definitiv acasă, la sfârşitul lunii aceleia.

După ce vara s-a terminat, când eu urma să încep clasa a cincea, a venit rândul tatei să plece la studii. Pleca tocmai la Bergen, avea să locuiască în campusul studenţesc Fantoft ca să urmeze cursuri de literatură scandinavă şi să-şi ia definitivatul.

– Din păcate, nu cred că voi putea veni acasă în fiecare weekend, ne-a spus el în timpul cinei, chiar înainte de a pleca. Poate cel mult o dată pe lună.

– Ce păcat! am zis.

Am ieşit pe alee să-mi iau rămas-bun. Şi-a băgat valizele în portbagaj şi apoi s-a aşezat pe scaunul din dreapta, pentru că mama avea să conducă până la aeroport.

A fost una dintre cele mai ciudate privelişti pe care am văzut-o vreodată.

Imaginea tatei nu se potrivea pur şi simplu cu „broscuţa", fără nici o îndoială. Iar, dacă era nevoit să intre în ea, în mod clar n-ar fi trebuit să stea pe scaunul din dreapta, era o privelişte ce friza grotescul, în special atunci când mama s-a aşezat la volan, a pornit motorul, şi-a întors capul şi a dat maşina înapoi pe alee.

Tata nu era făcut să fie pasager, în mod limpede.

Le-am făcut cu mâna, el mi-a răspuns la salut, şi apoi au plecat.

Ce-ar fi trebuit să fac acum?

Să mă duc în magazie, la bancul de lucru, şi să mă apuc să tai cu fierăstrăul, să bat cu ciocanul, să retez şi să despic până nu mai puteam?

Să mă duc în bucătărie şi să-mi fac nişte gofre? Să prăjesc nişte ochiuri? Să fierb un ceai?

Să mă aşez în camera de zi, cu picioarele pe masă?

Nu, ştiam ce.

Să mă duc în camera lui Yngve, să-mi pun unul dintre discurile lui şi să dau volumul la maximum.

Am ales *Play*, al trupei Magazine.

Am dat volumul aproape la maximum, am deschis uşa şi m-am dus în camera de zi.

Basul făcea pereţii să vibreze. Muzica *năvălea* afară din cameră. Am închis ochii şi am început să mă legăn în ritmul ei. După o vreme, m-am dus în bucătărie, am luat o bucată de ciocolată de menaj şi am mâncat-o. Muzica bubuia în jurul meu, dar eu nu eram cufundat în ea, părea că devenise mai degrabă una cu casa, cu masa din camera de zi sau cu pozele de pe pereţi. Apoi m-am legănat iar în ritm şi a fost ca şi cum înghiţeam melodiile şi ea devenea parte din mine. Mai ales atunci când închideam ochii.

Cineva mă striga de la parter.

Am deschis ochii şi am gemut.

Oare uitaseră ceva şi se întorseseră?

Am zbughit-o spre dormitor şi am dat muzica mai încet.

– Ce *naiba* faci acolo? mi-a strigat Yngve de la parter.

Ah, ce uşurare!

– Nimic, am spus. Am luat de la tine un disc.

El a urcat scările. În spatele lui venea un alt băiat. Nu-l mai văzusem înainte. Poate era vreun coleg de la volei?

– Eşti nebun? a făcut Yngve. Difuzoarele pot să *se spargă* la volumul ăsta! Bănuiesc că le-ai stricat deja. Tâmpitule!

– N-am ştiut. Scuze! Mii de scuze!

Celălalt băiat a zâmbit.

– El e Trond, a spus Yngve. Şi ăsta e idiotu' de frate-miu mai mic.

– Bună, frate mai mic! a spus Trond.

– Bună! am răspuns.

Yngve s-a dus în camera lui, a dat volumul mai tare şi şi-a lipit urechile de difuzoare.

– Din fericire, nu s-au stricat, a spus el, ridicându-se. Ai avut noroc. Dacă s-ar fi stricat, te puneam să-mi iei

altele noi. Aş fi avut eu grijă. S-a uitat la mine. Au plecat de mult?

Am ridicat din umeri.

–De o jumătate de oră.

A închis uşa camerei lui, iar eu am rămas o vreme în camera de zi, până când le-am zărit afară pe Marianne şi pe Solveig împingând un cărucior. Am ieşit şi am fugit după ele.

–Ne plimbăm împreună?

–Bine, au spus ele. Unde mergi?

–În sus.

–La cine te duci?

Am ridicat din umeri.

–Al cui e copilul?

–Al lui Leonardsen.

–Câţi bani vă dă să-l plimbaţi?

–Cinci coroane.

–Şi ce faceţi cu banii, îi strângeţi pentru ceva anume?

–Nu neapărat. Poate pentru o geacă.

–Şi eu o să-mi cumpăr o geacă nouă, am spus. O geacă neagră Matinique. Aţi văzut-o?

–Nu.

–Are mâneci lungi şi din alt material decât restul gecii. Puţin creponată. Şi la mijloc are o clapă care acoperă fermoarul. Tu ce fel de geacă vrei să-ţi iei?

Marianne a dat din umeri.

–Un pardesiu, mă gândeam.

–Un pardesiu? O culoare pastelată?

–Poate. Unul scurt.

–Eşti singurul băiat care vorbeşte despre haine, a spus Solveig.

–Ştiu.

Şi asta era ceva ce aflasem recent. Era foarte greu să vorbeşti cu fetele. După ce le luai căciulile sau le strigai nişte cuvinte urâte, orice conversaţie se termina. Bine,

puteai vorbi cu ele despre teme. Dar numai atât. Şi apoi îmi picase brusc fisa. Haine, asta le interesa. Nu trebuia decât să baţi câmpii despre ele.

Când ne-am apropiat de B-Max, mi-am luat la revedere şi am luat-o la fugă în jos până la locul de joacă, care era pustiu, apoi în sus pe dealul înverzit până la rabla din pădure, unde nu era nimeni, apoi spre terenul de fotbal, care era şi el gol, iar pe urmă am sărit gardul dinspre curtea lui Prestbakmo, m-am oprit în faţa casei lui şi am sunat la uşă. Geir lua însă cina şi după aceea avea să meargă la Vemund.

Aha!

Şi drumul era pustiu. Era duminică, ora prânzului, copiii mâncau, erau plecaţi în vizită sau la plimbare cu părinţii.

Brusc, m-a străfulgerat un gând: Yngve avea pe cineva în vizită! Oare nu puteam sta şi eu cu ei?

Am luat-o la fugă la vale, dar bicicletele lor dispăruseră, probabil plecaseră deja amândoi.

Ce să mai fac?

Era înnorat şi nu foarte cald; la Nabben nu era în mod sigur nimeni.

Am luat-o încet spre pontoane. În mod cert nu era nimeni nici acolo, dar, în lipsă de altceva, puteam să mă uit la diferitele tipuri de bărci şi să trag în piept mirosul distinctiv de lemn şi de fibră de sticlă, de benzină şi apă de mare, care plutea întotdeauna pe acolo.

Dar nu. O mulţime întreagă se adunase la docuri.

M-am strecurat pe nesimţite prin ea. Unii erau proprietari de bărci, stăteau în ele şi scuipau în apă, în timp ce-i ascultau pe cei care se aflau deasupra, pe pod, şi care n-aveau bărci, dar veniseră pentru a fi în preajma celor care aveau. Stăteam şi eu printre ei, dar nici nu visam să am o barcă a mea, era la fel de nerealist ca şi cum aş fi visat că a doua zi mă voi trezi în epoca vikingă, aşa cum i se

întâmplase unui băiat într-una dintre cărțile pe care le citeam. Nu, dacă visam la ceva, aceasta era o pereche nouă de pantofi sport albi cu logoul bleu Nike, exact ca ai lui Yngve, sau niște blugi Levi's deschiși la culoare, sau la o geacă albastru pal Catalina. Sau niște ghete noi de fotbal Puma, un trening Admiral, pantaloni scurți Umbro. Un slip Speedo. Și la adidașii negru cu alb Olympia mă gândeam îndelung. Plus, îmi doream mult o pereche de apărătoare de tibie cu protecție pentru talpă, o geantă Puma și, pentru iarnă, niște schiuri de slalom Atomic și bețe Dynastar. Voiam și niște pantaloni de schi și o geacă din puf de gâscă, schiuri din fibră de sticlă marca Splitkein, legături noi Rottefella. Și cizme deschise la culoare Sami din piele de ren, din acelea care aveau la vârf un fel de ciucure. Voiam și o cămașă albă și un pulover roșu. Și mă vedeam încălțat în cizme de cauciuc albe, în locul celor albastru-închis pe care le aveam acum. Îmi plăcuse și un colier roșu pal, de coral, pe care-l văzusem, dar la nevoie m-aș fi mulțumit cu unul alb.

Mă gândeam mai puțin la bărci, motorete și mașini, însă, din moment ce nu puteam recunoaște asta în fața nimănui, aveam și aici câteva mărci preferate. La bărci: o With Dromedille de trei metri cu motor Yamaha de cinci cai putere. La motorete: Suzuki. La mașini: BMW. Alegerile acestea aveau mult de-a face cu literele Y, Z, W. Din același motiv devenisem suporter al echipei Wolverhampton Wanderers, primul club cu care ținusem, și, chiar și după ce Liverpool devenise echipa mea favorită, inima încă îmi bătea pentru Wolves – și cum s-ar fi putut altfel când terenul lor se numea Molineux Ground și logoul lor era un cap negru de lup pe un fundal portocaliu?

Mă gândeam mult la pantaloni, geci, pulovere, pantofi și echipamente sportive pentru că voiam să arăt bine și voiam să câștig. Când lui John McEnroe, pe care-l consideram poate cel mai bun sportiv din toate timpurile,

ei bine, când, după vreuna dintre hotărârile arbitrului, în privire îi apărea sclipirea aceea amenințătoare și când se încrunta la acesta în timp ce bătea mingea înainte s-o servească, mă gândeam cu disperare: „Nu, nu face asta, nu face asta, n-o să te ajute, riști să pierzi punctul, nu face așa ceva!" Și aproape că nu mă puteam uita la el când, în ciuda tuturor sfaturilor mele, exact asta făcea, înjurându-l pe arbitru și trântind chiar uneori racheta de pământ încât sărea cât colo. Mă identificam într-atât cu el, că plângeam de fiecare dată când pierdea și nu mai suportam să stau în casă, ci trebuia să ies pe stradă, unde mă așezam pe bordură și-i jeleam înfrângerea, cu obrajii uzi de lacrimi. La fel se întâmpla și când juca Liverpool. O înfrângere în finala Cupei Angliei m-a făcut să ies din casă înecându-mă de plâns. Cel mai mult îmi plăcea Emlyn Hughes, cu el țineam, dar și cu ceilalți, desigur, mai ales cu Ray Clemence și Kevin Keegan, înainte de a se transfera la Hamburg și apoi la Newcastle. Citisem într-una dintre revistele lui Yngve un studiu comparativ despre Kevin Keegan și înlocuitorul lui, Kenny Dalglish. Fuseseră comparați în toate privințele și, chiar dacă fiecare avea propriile puncte slabe și tari, ieșiseră, per total, la egalitate. Un lucru însă din ceea ce scria acolo mi se întipărise adânc în minte. Faptul că Kevin Keegan era extravertit, iar Kenny Dalglish, introvertit.

Numai vederea cuvântului „introvertit" mă dăduse peste cap.

Oare eram și eu introvertit?

Sau nu eram?

Nu plângeam eu mai mult decât râdeam? Nu stăteam închis în cameră, citind cât e ziua de lungă?

Asta însemna să fii introvertit, nu?

Introvertit, introvertit, nu voiam să fiu introvertit.

Era ultimul lucru pe care mi-l doream, cel mai rău dintre toate.

Dar așa eram, și convingerea asta creștea în interiorul meu ca un fel de cancer mental.

Kenny Dalglish stătea mai mult singur.

Ah, și eu făceam la fel! Dar nu asta îmi doream! Îmi doream să fiu extravertit! Extravertit!

O oră mai târziu, după ce o luasem înapoi spre casă prin pădure și mă cățărasem într-un copac ca să verific cât de departe vedeam, am ieșit în fugă pe stradă exact când „broscuța" mamei a apărut urcând dealul. I-am făcut semn cu mâna, dar ea nu m-a văzut, și am fugit din toate puterile după mașină, urcând dealul, traversând scurta porțiune plată și ajungând în fața casei tocmai în clipa în care ea ieșea din mașină, își lua geanta pe umăr și închidea portiera.

–Bună! a spus mama. Vrei să mă ajuți să fac niște pâine?

S-ar putea ca acesta să fi fost anul în care tata și-a pierdut controlul asupra noastră.

Mulți ani după aceea avea să spună că la Bergen începuse el să bea.

–Nu reușeam să dorm. Așa că am început să beau un pic în fiecare seară înainte de culcare.

Mai târziu mi-a spus că își găsise și o iubită la Bergen.

Am aflat asta din întâmplare. Îi făceam o vizită într-o vară la începutul anilor '90, era beat, și i-am spus că aveam de gând să mă mut în Islanda în iarna aceea, iar el a spus, a, Islanda? Am fost acolo, la Reykjavik.

–Ba n-ai fost, am replicat. Când te-ai dus tu acolo?

–Pe vremea când locuiam la Bergen, dacă-ți amintești. Aveam o iubită acolo, era islandeză, și ne-am dus la Reykjavik împreună.

–În timp ce erai împreună cu mama?

–Da. Aveam treizeci și cinci de ani și locuiam la cămin.

–Nu trebuie să-mi explici. Ești liber să faci ce vrei.

–Așa e. Mulțumesc, fiule.

Nimic din toate astea nu ne-a ajuns la urechi la vremea aceea, desigur, iar noi n-aveam experiența necesară ca să ne putem imagina așa ceva. Tot ce conta pentru mine era faptul că tata nu era acasă. Dar, deși casa parcă se deschisese și, pentru prima dată în viața mea, puteam face orice voiam, tata era în mod ciudat în continuare prezent, gândul îmi zbura imediat la el dacă aduceam cumva noroi în hol, dacă făceam firimituri când mâncam sau chiar și când mușcam dintr-o pară și îmi curgeau pe bărbie picături de zeamă. Îl auzeam parcă spunându-mi: „Nu ești în stare să mănânci o pară fără să te murdărești, băiete?" Iar dacă luam notă mare la o lucrare de control, tot lui voiam să-i spun, nu mamei, nu era același lucru. Și totuși viața din afara casei a început încet-încet să se schimbe, și în rău, și în bine. Era ca și cum lumea blândă a copilăriei – unde loviturile primite, care fuseseră înainte surde și oarecum fără o țintă precisă, în sensul că erau îndreptate spre tot și spre nimic în același timp – devenea dintr-odată mai distinctă și mai acută, fiindcă îndoiala se risipea, iar acum *tu* sau ce spui *tu* e ceea ce nu ne place, și asta era o limită, plus că mai apăruse ceva, care, deși nu avea nici o legătură cu mine personal, mă afecta poate într-o măsură mai mare, pentru că făceam parte din el, iar latura aceasta n-avea *nimic* de-a face cu familia mea, era *a noastră*, a celor care pierdeam vremea pe-afară. În toamna aceea, când am început clasa a cincea, m-am simțit extrem de atras de aproape toate fetele, dar fără să le percep întru totul diferite de mine, ceva din interiorul meu mă făcea să mă apropii cu ușurință de ele. Habar n-aveam că asta era o gafă uriașă, una dintre cele mai mari pe care le poate face un băiat.

Anul acela am avut o profesoară mai în vârstă care se numea doamna Høst, ne preda mai multe materii și îi plăcea să ne pună să interpretăm tot felul de scenete. Deseori punea în scenă mici întâmplări, și eu mereu mă ofeream voluntar, era una dintre activitățile care îmi

plăceau cel mai mult, atât pentru că toată lumea se uita la mine, cât şi pentru că puteam să fiu altcineva când îmi jucam rolul. Aveam un talent special pentru travesti. La asta mă pricepeam. Îmi dădeam părul după urechi, îmi ţuguiam puţin buzele, călcam unduindu-mi şoldurile şi vorbeam ceva mai afectat ca de obicei. Doamna Høst râdea uneori aşa de tare încât îi dădeau lacrimile.

Într-o seară în care eram pe afară cu Sverre, căruia îi plăcea de asemenea să joace în scenete şi care era şi el bun la învăţătură şi semăna suficient cu mine încât doi profesori suplinitori diferiţi, independent unul de celălalt, crezuseră că suntem gemeni, i-am propus să-i facem o vizită doamnei Høst. Locuia la vreo trei kilometri mai la est de cartierul nostru.

– Ce idee bună! a spus Sverre. Doar că am pană la bicicletă. Şi e cam mult de mers pe jos.

– Hai să facem autostopul! am zis atunci.

– Hai!

Ne-am dus în intersecţie şi ne-am oprit pe marginea drumului. Eu făcusem deseori autostopul cu un an înainte, în special cu Dag Magne, până la Hove, până mai sus, la Roligheden, sau la vreunul dintre celelalte locuri care ne plăceau, şi nu ni se întâmplase niciodată să stăm mai mult de o oră fără să ne ia cineva.

În seara asta a oprit chiar prima maşină.

Erau doi tineri. Am urcat.

Aveau muzica dată tare, geamurile vibrau din cauza basului.

Şoferul s-a întors spre mine.

– Unde mergeţi?

I-am spus unde, el a băgat în viteză şi a accelerat atât de tare, încât ne-am lipit de spătarul banchetei.

– La cine vă duceţi?

– La doamna Høst, a spus Sverre. O profesoară de-a noastră.

–Aha! a făcut cel de pe scaunul din dreapta. Mergeți să-i faceți vreo farsă? Și noi făceam la fel când eram mici. Ne duceam la profesori acasă și-i speriam de mama focului.

–Nu, nu de asta mergem, am spus. Vrem doar să-i facem o vizită.

Tipul s-a întors și s-a uitat la mine.

–Să-i faceți o vizită? De ce? Pentru teme sau ceva de genul ăsta?

–Nuuu, am spus. Așa ne-a venit.

El s-a întors la loc. Până să ajungem, au rămas amândoi tăcuți. Apoi au oprit brusc la intersecție.

–Hai, hopa jos, copilași! a spus cel care conducea.

Mă simțeam un pic vinovat, îmi dădeam seama că-i dezamăgisem, dar nu puteam să-i mint. Așa că le-am mulțumit în schimb cât mai frumos.

Au demarat în întuneric, cu muzica la maximum.

Eu și Sverre am luat-o în sus pe aleea de pietriș, mărginită de copaci cu crengi mari și dese. Nu fuseserăm niciodată acasă la ea, dar știam adresa.

În fața casei erau parcate două mașini, și toate ferestrele erau luminate.

Am sunat.

–Ce căutați aici? a spus doamna Høst uimită când a deschis ușa.

–Ne-am gândit să vă facem o vizită, am spus eu.

–Putem intra? a întrebat Sverre.

Ea a ezitat.

–Din păcate, acum am musafiri. Nu e cel mai bun moment. Dar ați bătut tot drumul ăsta doar ca să-mi faceți mie o vizită?

–Da.

–Atunci intrați! Dacă vreți, puteți rămâne o jumătate de oră. Am, de fapt, niște dulciuri. Și suc.

Am pășit înăuntru.

Camera de zi era plină de oaspeți. Doamna Høst ne-a prezentat invitaților, apoi ne-am așezat la masă, fiecare pe un taburet, și ea ne-a pus în față câte o farfurioară cu trei biscuiți și un pahar cu suc.

Le-a spus invitaților că eram elevii ei preferați și niște actori foarte buni.

– Nu pot juca ceva acum pentru noi? a întrebat cineva.

Doamna Høst ne-a aruncat o privire.

– Ba putem, am spus eu. Ce zici, Sverre?

– Normal.

Mi-am dat părul după ureche, mi-am ţuguiat buzele și ne-am intrat în rol, improvizând mult și reușind să-i facem să râdă pe toți cei prezenți. La final, am făcut o plecăciune, așteptând aplauzele, un pic roșii în obraji, dar mulțumiți de cum ne ieșise.

Am avut un succes la fel de mare la carnavalul de dinainte de Crăciun. Eu și Dag Magne ne-am costumat în femei, am avut grijă să ne machiem, să ne luăm rochii, genți, și mi-am jucat rolul atât de bine, încât nimeni nu m-a recunoscut, nici măcar Dag Lothar, lângă care am stat preț de cel puțin cinci minute înainte ca el să-și dea seama brusc cine era fata necunoscută de alături.

Chiar dacă așa nu mi-era rușine să mă îmbrac în haine de fată, nici să vorbesc cu ele despre chestii de fete, cu câteva dintre ele am fost de fapt împreună. Cea mai drăguță a fost Mariann, a durat două săptămâni, ne duceam la patinoar împreună, mi se punea în poală și mă săruta, am fost singurul băiat de la petrecerea de ziua ei, când și atunci s-a așezat în brațele mele, iar eu am strâns-o la piept în timp ce ea vorbea cu prietenele ei și pe urmă ne-am giugiulit puțin. În cele din urmă însă n-am mai rezistat, fiindcă, deși o plăceam – era, fără doar și poate, una dintre cele mai drăguțe fete din școală, deși poate nu chiar cea mai cea – și chiar dacă îmi părea oarecum rău pentru ea pentru că locuia singură cu mama și sora ei și erau sărace – nu-și

cumpăra aproape niciodată haine noi, iar mama ei refolosea cum putea haine vechi sau primite de la rude –, simţeam un gol când eram în camera ei şi un fel de claustrofobie când ne sărutam, nu-mi doream de fapt decât să plec de acolo cât mai repede, şi într-un final l-am convins pe Dag Magne să-i spună că totul se terminase între noi. În aceeaşi zi am făcut o mare gafă, Mariann alerga în spatele meu în adăpostul de ploaie şi eu, din reflex, i-am pus piedică, ea s-a poticnit şi a căzut cu faţa pe asfalt, s-a umplut de sânge şi a început să plângă. Dar nu ăsta a fost cel mai rău lucru, cea mai rea a fost furia pe care a revărsat-o asupra mea după aceea şi de care s-au molipsit şi toate celelalte fete care se adunaseră în jurul ei ca s-o susţină. Aş minţi dacă aş spune că am fost popular în următoarele săptămâni. Faptul că nu voisem să-i fac rău, ci îi pusesem piedică numai în joacă, n-a stârnit prea multă compasiune. Câteodată mi se părea că fetele mă urăsc de-a binelea, crezându-mă un ticălos, alteori era exact invers, nu numai că voiau să stea de vorbă cu mine, dar la petrecerile cu clasa pe care începuserăm deja să le organizăm, acasă la câte unul dintre noi sau la şcoală, voiau să danseze cu mine. Şi atitudinea mea faţă de ele era ambivalentă, cel puţin în cazul fetelor din clasa mea. Pe de o parte, le cunoşteam aşa de bine după aproape cinci ani de şcoală, încât îmi erau indiferente, pe de altă parte, începuseră să se schimbe, sânii începuseră să li se umfle, şoldurile, să li se lărgească, şi se comportau altfel, ne priveau de sus, iar când se uitau după băieţi, se interesau de cei cu două sau trei clase mai mari. Noi, cu vocile noastre încă piţigăiate şi cu privirile noastre care, mai mult sau mai puţin vădit, le sorbeau din ochi noile siluete, nu făceam nici cât o ceapă degerată în ochii lor. Dar, chiar dacă se ţineau atât de importante, habar n-aveau spre ce se îndreptau, de fapt. Ce ştiau ele despre femei şi bărbaţi şi despre dorinţă? Îl citiseră oare pe Wilbur Smith, la care femeile erau siluite

sub cerul furtunii? Pe Ken Follett, la care un bărbat rade păsărica unei femei în timp ce ea stă cu ochii închişi într-o cadă plină de spumă? Citiseră oare *Vara insectelor* de Knut Faldbakken, pasajul pe care eu îl ştiam pe de rost, când el îi dă ei jos chiloţii în fân? Ţinuseră vreodată în mână o revistă porno? Şi ce ştiau ele despre muzică? Ascultau doar ceea ce asculta toată lumea, The Kids şi alte rahaturi de genul ăsta din topuri, muzica nu însemna, de fapt, nimic pentru ele, nu le păsa cu adevărat, pentru că n-aveau habar ce era sau ce-ar fi putut fi muzica. De-abia erau în stare să se îmbrace, fiindcă apăreau la şcoală cu cele mai ciudate combinaţii de haine, fără ca măcar să fie conştiente. Şi, după toate astea, mă priveau pe mine de sus? Eu îi citisem pe Wilbur Smith, pe Ken Follett şi pe Knut Faldbakken, răsfoiam reviste porno de ani de zile, ascultam formaţiile care contau cu adevărat şi ştiam să mă îmbrac cum trebuie. Şi tot eu eram mai prejos?

Pentru a le demonstra cum stăteau de fapt lucrurile, am pus la cale un fel de farsă la ora de muzică. În fiecare vineri aveam un Top Ten al clasei. Şase elevi aduceau fiecare câte un cântec, şi apoi toată lumea îl vota pe cel mai bun. Ale mele ajungeau mereu pe ultimul loc, indiferent de ce trupă era vorba: Led Zeppelin, Queen, Wings, The Beatles, The Police, The Jam, Skids – rezultatul era acelaşi, unul sau două voturi, la coada listei. Ştiam că votau împotriva mea, nu împotriva melodiilor. De fapt, nici nu le ascultau. Asta mă agasa la culme. M-am plâns lui Yngve, care nu doar că a înţeles ce enervant era, pentru că nici lui nu-i plăceau piesele din topuri, dar mi-a sugerat un plan ca să-i ducem de nas. Cel de-al doilea album al trupei The Kids nu apăruse încă pe piaţă. Într-o vineri, am luat cu mine la şcoală primul disc al formaţiei Aller Værste!, *Materialtretthet*, pe care Yngve îl cumpărase cu câteva zile înainte, şi le-am spus că făcusem o precomandă la viitorul album The Kids. Profesorul de muzică era la curent, aşa

că a pus primul cântec de pe discul pe care-l adusesem în coperta interioară albă, pentru că, aşa cum le-am spus, era aşa de nou încât cea exterioară nu fusese încă gata. Aller Værste! era pentru ei cea mai îngrozitoare formaţie dintre toate, ultima dată când le adusesem melodia *Rene hender*, strigaseră câteva zile după mine „Rene hender! Rene hender!", dar acum, când primele note ale albumului de debut al trupei au răsunat în clasă, s-au auzit numai murmure de apreciere şi s-a stârnit un entuziasm tot mai mare, care a culminat în rezultatele votului, când a reieşit că Aller Værste!, sub pseudonimul The Kids, câştigase fără drept de apel. Ah, ce triumf mi-a sclipit în ochi când am putut să mă ridic şi să le spun că *nu* votaseră pentru The Kids, ci pentru Aller Værste! Le-am spus că asta demonstra că nu-i interesa muzica şi că alte aspecte le influenţau voturile. Ah, şi ce s-au enervat! Dar n-au avut ce să-mi zică. Prea îi prinsesem cu mâţa-n sac.

Criticile la adresa mea erau, bineînţeles, fără sfârşit. Se spunea că eram încrezut, că mă credeam cineva sau că îmi plăceau mereu chestiile ciudate, şi nu ceea ce plăcea tuturor. Dar lucrurile nu stăteau de fapt aşa, îmi plăcea muzica bună, şi nu muzica proastă, şi asta n-avea cum să fie o vină, nu? şi învăţam tot mai multe despre muzica bună datorită lui Yngve şi revistelor lui pe care le răsfoiam, dar şi datorită trupelor pe care mi le dădea să le ascult. Magazine, The Cure, Stranglers, Simple Minds, Elvis Costello, Skids, Stiff Little Fingers, XTC, formaţiile norvegiene Kjøtt, Blaupunkt, Aller Værste!, Cut, Stavangerensemblet, DePress, Betong Hysteria, Hærværk. M-a învăţat şi din ce în ce mai multe acorduri şi, când nu era acasă, cântam de unul singur, cu pana neagră Gibson într-o mână şi cu cureaua Fender trecută peste umăr. Pentru orice eventualitate, mi-am cumpărat şi un manual de percuţie, mi-am cioplit două beţe, mi-am pus câteva cărţi în jur, pe podea, cea din stânga trebuia să fie cinelul,

cea de lângă, toba mică, iar cele trei de mai sus, tomul. Singurul care îmi ținea isonul în aceste activități era Dag Magne, cu care petreceam din ce în ce mai mult timp. Stăteam mai mult pe la el, ascultând piese sau încercând să le cântăm la chitara lui cu douăsprezece corzi, dar uneori trecea și el pe la mine, și atunci citeam fiecare câte o revistă de benzi desenate – pentru că restricțiile mamei nu mai aveau atâta greutate –, în timp ce ascultam casetele mele sau vorbeam despre fete ori despre trupa pe care voiam s-o înființăm și mai ales despre ce nume voiam să-i dăm. El voia să se numească Discipolii anonimi ai lui Dag Magne, eu voiam să-i zicem Cheaguri de sânge. Amândouă numele erau la fel de bune, asta ni se părea clar amândurora, și nu era nevoie să ne decidem înainte ca lucrurile să se miște cât de cât și să apărem pe scenă.

Astfel a trecut iarna, cu primele petreceri cu clasa, când jucam „învârteşte sticla", când dansam bluesuri, mișcându-ne în cerc, strângând în brațe vreuna dintre fetele cu care fuseserăm colegi timp de cinci ani și pe care le știam aproape mai bine decât pe propriile noastre surori, iar inima era cât pe ce să-mi sară din piept când am ajuns, o dată, să mă lipesc strâns de Anne Lisbet. Să-i simt mirosul părului, să-i văd ochii strălucitori și plini de viață ca întotdeauna. Și, Doamne, să-i întrezăresc sânii firavi pe sub bluza albă subțire!

Nu era asta o senzație MINUNATĂ?

Îmi era total necunoscută, n-avusesem habar de ea atâția ani, dar acum, că o simțisem, îi prinsesem gustul.

A trecut și iarna, a venit primăvara cu lumina ei, care făcea tranziția dinspre zi spre noapte tot mai clară, și cu ploile ei reci care înmuiau zăpada și o topeau treptat. Într-una din aceste dimineți de martie încă oprimate de întuneric și de ploaie am intrat în bucătărie ca să iau,

ca de obicei, micul dejun. Mama plecase deja, începea lucrul la prima oră. Uitase să închidă radioul. Până şi din camera mea mi-am dat seama că se întâmplase ceva în decursul nopţii, deoarece vocile de la radio, cărora nu le distingeam cuvintele, ci numai tonul, păreau neobişnuit de agitate. Mi-am uns o felie de pâine cu unt, mi-am pus deasupra o felie de salam şi mi-am turnat un pahar cu lapte. Se întâmplase un accident în Marea Nordului, o platformă petrolieră se răsturnase şi apoi se scufundase. Picăturile de ploaie se prelingeau agale pe geamul ferestrelor. Picurul ploii lovindu-se de acoperiş înconjura casa ca un fel de membrană. Apa se scurgea prin jgheaburi. Sus, în faţa casei lui Gustavsen, cineva a pornit o maşină şi a aprins farurile. Era o catastrofă, un număr de oameni erau daţi dispăruţi, dar nimeni nu ştia cu precizie câţi. Când, o oră mai târziu, am ajuns în faţă la B-Max, cu pantalonii băgaţi în cizme şi cu gluga gecii de ploaie strânsă în jurul capului, toată lumea vorbea numai despre asta. Toţi ştiau pe cineva care ştia pe cineva care avea vreun frate sau vreun părinte care lucra exact pe platforma aceea. Se numea *Alexander Kielland* şi se părea că unul dintre pilonii de susţinere îi cedase. Oare de vină să fi fost vreun val vechi de o sută de ani? Sau poate o bombă? Sau vreun defect de proiectare?

La prima oră, profesorul ne-a vorbit despre accident, chiar dacă aveam matematică. Mă întrebam ce-ar fi avut bunicul de spus în privinţa asta. El ne zicea mereu că ar trebui să ne găsim o slujbă în industria petrolieră. Că petrolul e viitorul. Dar din alte părţi se auzeau alte lucruri: înaintea uneia dintre transmisiunile în direct de la ştiri, o prognoză ne avertiza asupra faptului că rezervele de petrol aveau să dispară curând, că se epuizau mai repede decât fusese prevăzut şi că peste doar douăzeci şi cinci de ani nu vom mai avea petrol. Eram fascinat de anul pomenit în ştire, 2004, pentru că era atât de departe în viitor şi, în fond, ireal, dar tratat totodată ca o realitate sumbră,

cu totul altfel decât cea din cărțile și revistele științifico-fantastice și de aceea aproape șocantă: anul 2004 avea oare să vină *cu adevărat*? În timpul vieții *noastre*? Eram totodată neliniștit de deznădejdea care răzbătea din vocile celor care vorbeau, prevestind ceva groaznic, și trist că ceva avea să se sfârșească. Nu-mi plăcea asta, voiam ca totul să meargă mai departe și să dureze la infinit. Orice sfârșit era înfricoșător. Speram, așadar, ca Jimmy Carter să obțină un nou mandat prezidențial și ca Odvar Nordli și Partidul Muncitoresc să câștige alegerile următoare. Îmi plăcea Jimmy Carter. Îmi plăcea Odvar Nordli, deși era întotdeauna foarte obosit și epuizat. Nu-mi plăceau Mogens Glistrup sau Olof Palme, aveau ceva intrigant în ei, care li se întipărise pe buze și în priviri. Einar Førde și Reuilf Steen erau și ei la fel, însă nu în aceeași măsură. Dar de Hanna Kvanmo îmi plăcea. Nu și de Golda Meir sau de Menahem Begin, în ciuda acordului de la Camp David. Anwar Sadat era dificil de plasat într-o categorie sau alta. Același lucru era valabil pentru Brejnev, deși din cu totul alte motive. Când îl vedeam în haina și cu căciula lui de blană, cu sprâncenele stufoase arcuite deasupra ochilor înguști, de mongol, pe fața aceea inexpresivă, făcând mecanic cu mâna către parada care se desfășura dedesubt, în timp ce rachetele treceau una după alta, înconjurate de mii de soldați identici, mărșăluind, nu mi se părea o ființă umană, era altceva, ceva cu care n-aveai cum să relaționezi.

Oare îmi plăcea Per Kleppe?

Da, într-un fel, speram cel puțin în adâncul sufletului că măsurile lui de control al inflației vor funcționa.

Îmi plăcea Hans Hammond Rossbach, dar Trygve Bratteli mi se părea ciudat cu vocea lui joasă, șoptită și cu „r"-urile lui bizare, cu umerii înguști, dar cu capul mare, ca de schelet, și cu sprâncenele negre și groase.

*

Accidentul din Marea Nordului a fost temă de discuţie timp de cincisprezece minute, după care ora a continuat ca de obicei, adică făceam exerciţiile de algebră din manual, profesorul mergea printre bănci şi îi ajuta pe cei care aveau nevoie, în timp ce mâna întunericului de afară îşi slăbea strânsoarea asupra dimineţii, care a devenit treptat mai luminoasă. În pauză cineva a spus că era posibil să fie pungi de aer în interiorul platformei unde se putea supravieţui mai multe zile. Alţii spuneau că nici un părinte din zona noastră nu fusese la bord, dar că tatăl unui elev care mergea la şcoala din Roligheden era dat dispărut. Era greu de stabilit de unde veneau toate aceste zvonuri şi cât de adevărate erau. Următoarea oră aveam norvegiană. Când doamna s-a aşezat la catedră, am ridicat mâna.

– Da, Karl Ove.

– Ne-aţi corectat lucrările?

– Ai răbdare şi-o să vezi! a spus ea.

Era clar însă că le corectase, pentru că primul lucru pe care l-a făcut după aceea a fost să recapituleze câteva cuvinte şi reguli pe care le-a scris pe tablă şi care erau, probabil, exemple ale greşelilor din lucrările date în joia dinainte.

Da, chiar aşa era. Doamna a scos din geantă un teanc mare cu caietele noastre de exerciţii.

– De data aceasta au fost multe compuneri frumoase, a spus ea. Aş fi vrut să vi le citesc pe toate în clasă, dar n-avem destul timp. Aşa că am ales patru dintre ele. Nu sunt neapărat cele mai bune, după cum deja ştiţi. Toată lumea din clasă scrie compuneri bune.

M-am holbat la teancul de pe catedră ca să văd dac-o pot recunoaşte pe a mea. Nu era cea de deasupra, asta era sigur.

Anne Lisbet a ridicat mâna.

Era îmbrăcată într-un pulover alb împletit. Îi stătea incredibil de bine. Părul şi ochii ei negri contrastau frumos

cu albul puloverului, şi acelaşi lucru se putea spune şi despre buzele ei roşii, dar şi despre roşeaţa care i se răspândea de fiecare dată în obraji când intra undeva la căldură.

– Da? a făcut doamna.

– Putem împleti în timp ce vorbiţi? a întrebat Anne Lisbet.

– Da, n-am nimic împotrivă.

Patru dintre fete s-au aplecat şi şi-au scos din ghiozdane andrelele şi firele de împletit.

– Putem şi noi să ne facem temele? a spus Geir Håkon.

S-au auzit câteva râsete.

– Trebuie să ridici mâna ca toţi ceilalţi, Geir Håkon, a spus doamna. Dar răspunsul e desigur nu.

Geir Håkon a zâmbit, deja roşu în obraji, nu pentru că fusese pus la respect, ci pentru că îndrăznise să vorbească. Întotdeauna se înroşea puţin atunci când vorbea.

Doamna a început să citească. Prima compunere nu era a mea. Dar mai erau trei, m-am gândit în sinea mea, întinzându-mi picioarele sub bancă. Îmi plăceau primele ore, când afară era întuneric beznă şi parcă ne aflam toţi într-o capsulă luminoasă, cu părul zburlit şi cu ochii somnoroşi şi cu mişcările trândave pe care ziua începea să le facă din ce în ce mai agere, până când ajungeam cu toţii să fugim care încotro de parcă am fi prins aripi şi să strigăm unii la alţii cu ochii deja cât cepele, dând din mâini şi din picioare.

Nici a doua compunere nu a fost a mea. Şi nici a treia.

M-am uitat neliniştit spre doamna când a ridicat cel de-al patrulea caiet de exerciţii. Nici ăsta nu era al meu?

Ah! N-avea s-o citească pe a mea.

Ceva din mine s-a scufundat în abisurile deznădejdii, dar, în acelaşi timp, o altă senzaţie s-a ridicat la suprafaţă. Compunerea mea era cea mai bună dintre toate, ştiam şi eu asta, ştia şi ea. N-o citise însă nici data trecută şi nici

acum. Ce rost mai avea atunci să scrii bine? Data viitoare aveam să scriu cât mai prost.

În cele din urmă, a pus deoparte afurisitul de caiet.

Am ridicat mâna.

– De ce n-aţi citit compunerea mea? N-a fost bună?

Doamna a mijit ochii preţ de o secundă, după care i-a deschis la loc şi mi-a zâmbit.

– Mi-aţi dat douăzeci şi cinci de compuneri. Nu le pot citi pe toate, îţi dai seama, nu? Compunerile tale sunt, de fapt, printre puţinele pe care le citesc cel mai des în faţa clasei. Acum a venit şi rândul altora. Doamna a bătut scurt din palme. Compunerile voastre chiar au fost minunate de data asta. Ce imaginaţie bogată aveţi! M-am distrat citindu-le!

A dat din cap înspre Geir B., care s-a ridicat şi a venit în faţă. El era elevul de serviciu care trebuia să împartă caietele. Am frunzărit-o repede pe a mea. Cam o greşeală pe pagină. La sfârşit era scris: „Plină de imaginaţie şi frumoasă, Karl Ove, dar n-ai terminat povestea un pic prea abrupt? N-ai avut multe greşeli, dar trebuie să fii mai atent la ortografie".

Trebuise să scriem despre ceva ce urma să se petreacă în viitor. Eu relatasem despre o călătorie în spaţiu. Adică, petrecusem atât de mult timp descriind diferitele programe de antrenament urmate de astronauţi, încât umplusem deja zece pagini când sosise momentul lansării, aşa că, după ce reflectasem o vreme, decisesem ca lansarea să fie anulată în ultima clipă din cauza unei defecţiuni, iar astronauţii să fie nevoiţi să se întoarcă acasă cu misiunea doar parţial îndeplinită.

Undeva în compunere folosisem cuvântul „hotel". Doamna îi adăugase cu roşu, cu scrisul ei rotunjit, un „l". Am ridicat mâna, şi ea a venit la banca mea.

– Doamnă, „hotel" se scrie cu un singur „l". Știu în mod cert că-i așa. Am văzut cuvântul într-o carte, așa că sunt absolut sigur.

Ea s-a aplecat deasupra băncii. Dinspre mâinile ei venea până la mine un iz de săpun, iar de la gât, o mireasmă slabă de parfum floral, de vară.

– Pe de o parte ai dreptate, pe de alta, nu ai. În engleză se scrie *hotel* cu un singur „l", în schimb, în norvegiană, *hotell* se scrie cu doi „l".

– Dar hotelul Phønix are doar un singur „l", am spus. Și se află în Norvegia. Chiar în Arendal! Nu?

– Ai dreptate.

– Deci nu e greșit?

– Nu. Hai să zicem că nu e. Și a fost o compunere frumoasă, Karl Ove.

Apoi doamna s-a îndreptat de spate și s-a dus din nou la catedră. Cuvintele ei mă încurajaseră, deși nu le auzisem decât eu.

Afară ploua în continuare și bătea vântul. Copacii de lângă școală unduiau și trosneau, iar când, la sfârșitul pauzei, am intrat în sala de sport, vântul izbea zidurile cu asemenea forță, încât uneori păreau să fie lovite de talazuri. Printre gratiile de la gura de ventilație răzbătea un vâjâit și un șuierat de parcă clădirea ar fi fost vie, un fel de animal uriaș format din camere, holuri și țevi care își găsise sălaș aici, lângă școală, și care, în deznădejdea lui, bocea singuratic. Sau poate mai degrabă sunetele erau vii, m-am gândit în timp ce stăteam pe bancheta din vestiar și mă dezbrăcam. Se înălțau și coborau, învârtejindu-se o vreme, plutind în derivă când ici, când colo, ca într-un joc. Gol cum eram, m-am ridicat, mi-am luat prosopul și m-am dus în sala de dușuri, deja încălzită de abur. Mi-am făcut loc prin mulțimea de corpuri palide de băieți, aproape albe ca varul, și m-am lăsat învelit de apa caldă, care mi-a căzut mai întâi pe creștet, iar apoi mi s-a scurs în pârâiașe

peste obraji, piept, gât şi spate. Părul mi s-a lipit de frunte, şi am închis ochii. În clipa aceea, cineva a strigat:

– Lui Tor i s-a sculat! Lui Tor i s-a sculat!

Am deschis ochii şi m-am uitat la Sverre, băiatul care ţipase. Arăta cu degetul către celălalt capăt al sălii înguste unde se afla Tor, cu zâmbetul pe buze, cu braţele lăsate pe lângă corp şi cu penisul ridicat în aer.

Tor avea cea mai mare sculă din clasă, poate chiar şi din întreaga şcoală. Îi atârna şi i se bălăngănea printre picioare ca un cârnat, şi nu era cine ştie ce secret, pentru că purta mereu pantaloni strâmţi şi şi-o punea oblic sub şliţ, cu vârful în sus, ca s-o vadă toată lumea. Da, chiar era mare. Dar acum, că i se sculase, era imensă.

– Mamă, Doamne! a strigat Geir Håkon.

Toată lumea s-a uitat la Tor, spiritele începuseră brusc să se încingă, şi devenise evident că trebuia făcut ceva. N-aveam cum să nu profităm de o astfel de situaţie extraordinară.

– Să-l ducem la doamna Hensel! a strigat Sverre. Haideţi, repede, înainte să i se blegească!

Doamna Hensel era profesoara noastră de sport. Venise din Germania, rupea doar câteva cuvinte în norvegiană, era severă, dichisită şi îngrijită, lucru subliniat de ochelarii cu rame înguste şi de părul prins în coc. Era atentă la detalii şi distantă – într-un cuvânt, ceea ce noi numeam „o îngâmfată". Ca profesor de educaţie fizică era un coşmar, căci avea o înclinaţie specială pentru aparate şi aproape niciodată nu ne lăsa să jucăm fotbal. Când Sverre a sugerat că ar trebui să-l ducem pe Tor în faţa ei, fiindcă ea încă făcea curat în sala de sport, cu fluierul la gât, în echipament albastru cu ciorapi albi, ne-am dat seama cu toţii că era o idee perfectă.

– Nu, a spus Tor. Nu faceţi aşa ceva!

Sverre şi Geir Håkon s-au îndreptat către el şi l-au apucat de braţe.

– Haideţi odată! a strigat Sverre. Ne mai trebuie câţiva!

Dag Magne a venit şi el, şi, împreună cu Geir B., l-au apucat pe Tor de picioare şi l-au luat pe sus. Tor a protestat şi s-a zbătut un pic atunci când l-au scos de sub duş, dar cam cu jumătate de gură. Restul băieţilor i-au urmat. Era o adevărată privelişte: Tor, gol puşcă şi cu o sculă imensă care-i stătea dreaptă în sus, cărat de patru băieţi goi şi urmat de un mic alai format din alţi băieţi goi, mergând prin vestiar şi intrând în sala de sport mare şi rece. Doamna Hensel, care avea în jur de treizeci de ani, s-a întors cu faţa spre noi de pe scena din celălalt capăt al sălii.

– Ce vreţi? a spus ea.

Cei care-l cărau pe Tor *au luat-o la fugă*, cu el în spinare, către ea. Când au ajuns în faţa doamnei Hensel, l-au pus drept în picioare ca pe o statuie care urma să fie inspectată, l-au lăsat aşa vreo cinci secunde, apoi l-au întins pe jos şi au luat-o la fugă spre vestiar.

Doamna Hensel n-a spus decât „nu, nu, băieţi, aşa ceva nu se face", dar n-a luat nici un fel de măsuri imediate. N-a ţipat, n-a strigat, n-a rămas cu gura căscată sau cu ochii holbaţi, ieşiţi din orbite, cum am fi sperat noi. Cu toate acestea, avuseserăm succes. Îi arătaserăm penisul erect al lui Tor.

După aceea, în vestiar, am discutat despre ce avea să se întâmple mai departe. Puţini credeau că urma să se ia măsuri, din simplul motiv că ar fi fost jenant pentru profesoara de sport să pună problema la direcţiune. Dar ne-am înşelat. Povestea a luat amploare, directorul a venit la noi în clasă, cei patru care-l căraseră pe Tor au primit pedepse, iar noi, ceilalţi, o muştruluială pe care n-aveam s-o uităm curând. Singurul care a ieşit basma curată a fost Tor, care a devenit atât victimă – fiindcă directorul, dirigintele şi doamna Hensel au considerat gestul nostru unul de agresiune –, cât şi câştigător, pentru că acum toată lumea,

inclusiv fetele, aflase despre acest detaliu senzațional al fizicului său fără ca el să mişte un deget.

În noaptea aceea mi-am privit îndelung corpul gol în oglindă.

Lucru mai uşor de zis decât de făcut. Singura oglindă suficient de lungă pe care o aveam era în hol, lângă scări. Şi n-aveam cum să stau acolo gol, chiar dacă n-ar fi fost nimeni acasă, pentru că cineva ar fi putut apărea dintr-odată în faţa mea, şi, oricât de repede m-aş fi mişcat, tot ar fi reuşit să prindă o frântură din fundul meu bătând rapid în retragere pe scări.

Nu, trebuia să folosesc oglinda din baie.

Dar în ea nu-ţi vedeai decât faţa. Dacă te aplecai foarte mult şi reuşeai să-ţi duci picioarele cât mai în spate, zăreai o frântură din corp, dar dintr-un unghi atât de ciudat, încât nu-ţi spunea mare lucru.

De aceea am aşteptat ca mama să termine spălatul vaselor după prânz şi să se ducă în camera de zi cu o ceaşcă de cafea ca să-şi citească ziarul. Atunci am intrat în bucătărie şi am luat un scaun. Dacă m-ar fi întrebat ce aveam de gând să fac cu el, i-aş fi spus că voiam să iau cu mine casetofonul în timp ce eram în baie. Dacă m-ar fi întrebat de ce casetofonul nu poate sta pe gresie, ca de obicei, i-aş fi spus că auzisem că e periculos să foloseşti curentul electric acolo unde curge apă şi că eu stropeam de multe ori cu apă când făceam baie.

Dar mama nu m-a întrebat nimic.

Am închis uşa, m-am dezbrăcat, am sprijinit scaunul de perete şi m-am urcat în picioare pe el.

Mai întâi m-am uitat la partea din faţă a corpului.

Penisul meu nu era ca al lui Tor, nici vorbă. Era mai degrabă ca un dop mic. Sau, mai bine, ca un fel de arc, pentru că tremura puţin dacă îl scuturai.

L-am luat în mână. Cât era de lung?

M-am răsucit și m-am uitat la el dintr-o parte. Așa părea într-adevăr mai lung.

În plus, așa arătau penisurile tuturor băieților din clasă, cu excepția lui Tor.

Cu brațele stăteam mai rău. Erau atât de subțiri! Și pieptul îmi era slăbuț. Mi-a venit în minte o fotografie de la Cupa Norvegiei, în care partea de sus a corpului mi se îngusta cu cât se apropia mai tare de cap. Și sigur nu așa trebuia să fie. Trebuia uneori să fac flotări la antrenamente, dar trișam de fiecare dată pentru că, în realitate, și numai eu știam asta, nu eram în stare să fac *nici una*.

M-am dat jos de pe scaun, am deschis robinetul cu gând să umplu cada și, în timp ce apa ieșea împroșcând prin gura măruntă de sub mica țeavă de fier pe care erau fixați cei doi ochi, unul roșu și unul albastru, am fugit până în cameră, am luat casetofonul și caseta cu *Outlandos d'Amour*, ceea ce pentru mine era muzică de baie, am pus casetofonul pe scaun, am apăsat pe butonul *Play* și m-am băgat cu grijă în cadă. Apa fierbinte îmi ardea pielea atât de tare, încât îmi era imposibil să intru de tot. Dar am reușit. M-am așezat, m-am ridicat, m-am așezat și m-am ridicat până când pielea mi s-a obișnuit cu temperatura și am putut să stau în fund și să las apa caldă să mă acopere, în timp ce muzica se revărsa din micul casetofon, iar eu cântam cu voce tare melodia *So Lonely*, visând la momentul în care aveam să fiu faimos și la ceea ce aveau să spună atunci toate fetele pe care le cunoșteam. *I feel lo lo lo*, cântam. *I feel lo lo lo, I feel lo lo lo. I feel lo lo lo, I feel lo lo lo, I feel lo lo lo. Lo, I feel lo. I feel lo. I feel so lonely. I feel so lonely. I feel so lonely lonely lonely lo. I feel so lonely lonely lonely lo. Lonely lone. O, I feel SO LONELY! So lonely. So lonely. So lonely. So lonely. So lonely. I feel so lonely. I feel so lonely. I feel so lonely.*

Îmi însușisem până și cea mai nesemnificativă nuanță din vocea lui Sting, inclusiv icnetul de la sfârșit. Din când

în când, cuprins de entuziasm, băteam cu pumnii în marginea căzii. Când piesa s-a terminat, mi-am şters mâinile cu un prosop, am pus caseta pe cealaltă parte şi am derulat înainte până am ajuns la *Masoko Tanga*, alt cântec care-mi plăcea la nebunie.

Ah, *Masoko Tanga*!

Ceva mai târziu, m-am ridicat din cadă şi m-am dus la dulapul din camera mea să-mi găsesc nişte haine cu care să mă îmbrac. Mai erau câteva ore din ziua aceea.

Am ales cămaşa bleu cu nasturi albi şi blugii Levi's albastru-închis.

–Când o să cumpărăm haine pentru 17 mai? am întrebat-o pe mama, oprindu-mă înaintea ei în camera de zi.

–E abia sfârşitul lunii martie, a spus ea. Avem timp berechet pentru cumpărături.

–Dar acum hainele sunt probabil mai ieftine!

–Vom vedea. N-avem aşa de mulţi bani, acum, că tata e plecat la studii, ştii bine.

–Dar ceva-ceva tot avem, nu?

Mama a zâmbit.

–Sigur o să ai haine noi de 17 mai.

–Şi pantofi noi?

–Şi pantofi.

Pentru noi, ziua de 17 mai era în continuare punctul culminant al primăverii, aşa cum Crăciunul era iarna. La şcoală cântam *Vi ere en nasjon vi med, Norge i rødt, hvitt og blått* şi imnul, *Ja, vi elsker*, învăţam despre Henrik Wergeland şi despre cele petrecute la Eidsvoll în 1814. Acasă scoteam cocardele şi steagurile şi orice fluier sau instrument de suflat puteam găsi. În ziua cu pricina, steagurile erau arborate pe stâlpi, şi, încă dis-de-dimineaţă, multe familii ieşeau în faţa casei îmbrăcate în costume populare norvegiene, în rochii sau costume, pardesie ori haine mai groase dacă ploua sau era frig, copiii ţineau în

mână steaguri şi uneori câte un toc de instrument, pentru că nu puţini dintre vecinii mei cântau în fanfare. Aceştia din urmă purtau uniforme speciale, nu haine de sărbătoare, în care se schimbau mai târziu. Membrii fanfarei şcolii din Tromøya aveau sacouri galben-muştar, pantaloni negri cu vipuşcă albă şi chipiuri negre care semănau cu ale Legiunii Străine. Pieptul instrumentiştilor era încărcat de medaliile obţinute la diversele manifestări la care participaseră. Apoi maşinile părăseau rând pe rând aleile din faţa caselor, luând-o înspre oraş, unde trebuia să parchezi departe de centru, deoarece oamenii veneau din toate direcţiile, iar străzile erau ticsite în lungul şoselei principale pe unde urma să treacă defilarea de ziua naţională. Iar în alaiul care defila eram noi. Ne adunam în faţă la Tyholmen, sub drapelul şcolii gimnaziale Sandnes, în spatele căruia eram mândri să mergem într-un şir aproape nesfârşit, alcătuit nu doar din elevii şcolilor din Arendal, ci şi ai tuturor şcolilor din district. Apoi străbăteam pe două rânduri străzile din Arendal, în sus şi-n jos, într-o mare de oameni pe care erai silit s-o urmăreşti neîncetat, fiindcă părinţii, cărora trebuia să le facem semn cu mâna şi care ne făceau poze, puteau fi oriunde.

Ziua aceea de 17 mai 1980 a fost altfel decât fusese sărbătoarea aceasta până atunci. Când ne-am trezit, ploua, şi am fost supărat că trebuia să-mi iau hainele de ploaie peste ţinuta mea cea nouă. Tocmai primisem o pereche de blugi Levi's bleu, o pereche de tenişi Tretorn, albi ca creta, şi o geacă până la brâu, de un alb murdar. Îmi plăceau mai ales pantalonii. Din faţa caselor de pe deal se auzeau din când în când sunete tânguitoare şi prelungi de instrumente de la copiii de acolo. Uşile se trânteau, strigătele străbăteau grădinile, era multă tensiune în jur, dar şi multă speranţă. Când ne-am apropiat de locul de întâlnire din Tyholmen, în timp ce ploaia cădea din cer ca cernută prin sită, a devenit limpede că aveam să mergem alături de o clasă de la

școala Roligheden. Cu unii dintre elevii de acolo jucam fotbal, dar multe alte fețe mi-erau necunoscute.

O fată s-a întors spre mine.

Avea părul blond, ondulat, ochi albaștri și mi-a zâmbit.

Nu i-am zâmbit drept răspuns, dar ea m-a fixat cu privirea, apoi și-a întors fața și s-a uitat înainte.

Alaiul s-a pus în mișcare. Ceva mai departe cânta o fanfară. Unul dintre profesorii noștri a început să fredoneze, iar noi am cântat cu el. După vreo douăzeci de minute de mărșăluit, mulți își pierduseră răbdarea, mai ales băieții. Am început să râdem și să ne prostim, și, când unii au ridicat fustele fetelor cu coada steagului, gest care a început să se răspândească, m-am îndreptat și eu către fata cea blondă, din fericire împreună cu Dag Magne, ca să pot face parte din ceva mai mare, nu să acționez numai de capul meu. Am întins steagul sub fusta ei și i-am ridicat-o, ea s-a întors brusc, ținându-și-o cu mâna și strigând „Nu! Încetează!", dar privirea îndreptată asupra mea era zâmbitoare.

Am făcut la fel și cu alte fete, cât să nu bată la ochi dacă reveneam la ea.

– Nu mai face! a spus ea de data asta și a fugit câțiva pași mai încolo. Nu fi copil!

Oare chiar se supărase?

Au trecut câteva secunde. Apoi fata s-a răsucit spre mine și mi-a zâmbit. Scurt, dar destul ca să-mi dau seama că nu era supărată și nu mă credea copil.

Auzisem oare bine un accent din Østland?

Să fi venit de acolo? Era doar în vizită?

Asta însemna că n-aveam s-o mai văd niciodată.

Nu se poate! Stai calm! Cei din afară n-au dreptul să participe la procesiune!

Mi-am amintit brusc de steagul din mână și l-am ridicat. La ultima paradă de 17 mai, tata se enervase că trecusem pe lângă ei cu steagul aplecat.

Dag Magne zâmbea cât putea de larg. Apoi a strălucit lumina unui bliț. Părinții lui erau în primul rând. Nu păreau să se simtă în largul lor, hainele frumoase, de sărbătoare, îi făceau să arate bizar.

M-am uitat din nou la fată.

Era destul de scundă și purta o jachetă roz-deschis, o fustă bleu și dresuri albe, subțiri. Avea părul blond, ondulat, nasul mic, o gură mare și un mic șanț pe bărbie.

Stomacul mi s-a strâns de emoție.

Când se răsucise încercând să-și țină fusta, remarcasem că avea sânii mari, pentru că i se deschisese jacheta, iar puloverul alb de dedesubt era foarte subțire.

Ah, Dumnezeule mare și bun, dă să ieșim împreună!

– Hei, Karl Ove! m-a strigat deodată mama de undeva.

M-am uitat în jur, încercând să-i dibuiesc pe ai mei. Iată-i, vizavi de hotelul Phønix. Mama mi-a făcut semn și a ridicat aparatul la ochi, tata a dat din cap spre mine.

Când ne-am îndreptat din nou spre centru, fata s-a întors iar și s-a uitat lung după mine. La scurt timp după aceea, alaiul s-a împrăștiat, și ea a dispărut în mulțime.

Nici măcar n-am aflat cum o cheamă.

După defilare, toată lumea a pornit-o către casă, unde s-a schimbat de haine, a mâncat prânzul și a urmărit poate transmisiuni ale alaiurilor de copii din toată țara, după care a urcat iar în mașini, îmbrăcată ceva mai comod, și a luat-o spre Hove, unde avea loc partea cea mai spectaculoasă a sărbătorii. Aici erau tarabe unde se vindeau hotdogi, înghețată și băuturi răcoritoare, tarabe de unde puteai cumpăra lozuri și unde jucai la tombolă, tot aici se organizau diferite jocuri, și peste tot vedeai o sumedenie de copii, cu bancnote de zece coroane arzându-le în buzunar, care alergau când ici, cumpărând un hotdog, când colo, țopăind cu picioarele în sac la vreo întrecere, cu mânecile murdare de ketchup și gura mânjită de înghețată

şi cu o sticlă de coca-cola cu pai în mână. Nu crescuserăm într-atât încât să ne fie străine toate astea, dar ritmul cu care făceam acum lucrurile încetinise puţin faţă de anul precedent. În ce mă priveşte, am căutat-o pe fata din alai toată după-amiaza, şi, de fiecare dată când o jachetă roz sau o fustă albastră apărea de undeva, inima aproape că înceta să-mi bată. Niciodată însă nu era ea, nu era de găsit. Deşi ştiam în ce clasă e şi deşi jucam fotbal cu doi băieţi care erau colegi de-ai ei, nu-i puteam întreba despre ea, fiindcă ar fi priceput cum stau lucrurile şi n-ar fi ezitat să ducă vorba. Dar mai devreme sau mai târziu aveam s-o văd din nou, ştiam, insula nu era chiar atât de mare.

Tata s-a întors acasă două săptămâni mai târziu, mândru că-şi terminase studiile în câteva luni. Îşi vânduse colecţia de timbre, renunţase la funcţiile lui politice, grădina era în stare perfectă, meseria de profesor şi-o ştia pe dinafară, încât i-a devenit plictisitoare. S-a apucat să-şi caute un nou loc de muncă. Dacă avea să fie angajat, urma şi noi să ne mutăm odată cu el. Spera ca anul următor să fie ultimul în care să predea la o şcoală obişnuită.

La începutul verii şi-a cumpărat o barcă, o Rana Fisk 17 cu motor exterior Yamaha de 25 de cai putere. Eu, mama şi Yngve îl aşteptam pe ponton când a venit prima dată cu barca dinspre Arendal, prin strâmtoare. Stătea la cârmă, în vreme ce barca străbătea iute valurile, şi, deşi nu ne-a zâmbit şi nu ne-a făcut cu mâna, mi-am dat seama că era mândru de sine însuşi.

A luat piciorul de pe accelerație, şi prova s-a afundat puţin în apă, dar nu suficient pentru ca el să poată vira către locul nostru de la debarcader, aşa cum intenţionase, fiindcă barca a ţâşnit prea departe şi s-a lovit de ponton. Tata a dat cu spatele, a băgat în viteză şi a înaintat uşor către noi. I-a aruncat mamei parâma, deşi ea nu prea ştia ce să-i facă.

– Merge bine? l-am întrebat.

– Da, sigur că da, a spus tata. Doar ai văzut!

A coborât pe uscat cu o canistră roşie de benzină în mână. A prins bine prelata, a stat o clipă şi a inspectat barca, după care ne-am suit în maşină şi am pornit-o la deal, cu el la volan, deşi eram în „broscuţa" mamei.

După începutul şcolii, a trebuit să-l însoţesc după-amiezele să arunce năvodul şi apoi să ne trezim cu noaptea-n cap şi să-l strângem. Înfulecam nişte sendvişuri, cu feţele trase de oboseală, şi apoi ne afundam în întunericul de afară, tata pornea maşina şi conducea până la pontonul pustiu, învăluit de linişte, după care desfăcea prelata verde ce acoperea barca, punea canistra roşie de benzină la locul ei, dezlega parâma, pornea motorul şi dădea cu grijă înapoi. Eu stăteam în faţă, adăpostit în spatele parbrizului, ghemuit, cu braţele lipite de corp şi cu mâinile în buzunar pentru că era frig şi, deşi barca asta era mai rapidă decât cea veche, plimbarea până la celălalt capăt al insulei dura oricum peste o jumătate de oră. Tata stătea la cârmă şi naviga concentrat prin micul canal dintre ţărm şi Gjerstadholmen, unde se găseau în adâncuri nişte stânci în care intrase ceva mai devreme în vara aceea. Când ajungeam în strâmtoare, se aşeza şi el, şi înaintam aşa, în timp ce valurile izbeau partea de dedesubt a elicei de plastic, împrăştiind stropi de apă prin aer. Tata obişnuia să arunce năvodul destul de aproape de mal şi sarcina mea era să stau la pravă şi să apuc plutele care îl ţineau la suprafaţă. Era greu, pentru că erau alunecoase, şi, dacă nu-mi ieşea din prima, el striga la mine să-mi vin în fire, nu trebuia decât să le prind bine cu mâna. Mâinile îmi îngheţau, fiindcă apa era desigur rece ca un sloi, şi în larg, unde marea se întindea până la orizont, bătea mereu vântul dimineaţa. Părul tatei era ciufulit din cale-afară, ochii îi fulgerau în timp ce dădea cu spatele şi o pornea din nou

cu vântul în față, și, dacă nu reușeam să prind năvodul nici atunci, țipa la mine, eu începeam să plâng, ceea ce-l enerva și mai tare, și uneori se întindea să-l tragă singur, urlând către mine să trec la cârmă, coteşte spre năvod, *spre năvod*, am zis, idiotul naibii! Nu ești în stare de nimic? „Nu-i așa ușor să cârmești!" îi răspundeam, iar el țipa, „nu *câlmești*, ci *cârmești*! Cu RRR! CÂRMEȘTI!" Plângeam și eram înghețat, și tata se apleca peste bord, trăgând plutele în barcă. Apoi, după ce ne legănam pe valuri, și răsăritul soarelui se zărea ca o dungă la orizont, iar el trăgea în barcă năvodul, scânteile de mânie de dinainte îi dispăreau încetul cu încetul din priviri și el încerca să dreagă busuiocul. Dar era deja prea târziu, frigul îmi pătrunsese la fel de adânc în suflet ca și în mâini, îl uram așa cum îți poți urî numai tatăl, și, pe drumul de întoarcere, în timp ce peștii se zbăteau încă în găleata albă, nu schimbam niciodată vreo vorbă. Cât timp el eviscera peștele în spălătorie, eu îmi pregăteam ghiozdanul și îmi continuam ziua care pentru colegii mei de-abia începea, dar care pentru mine dura deja de câteva ore.

În aceeași toamnă, trupa noastră a luat în cele din urmă ființă. Aleseserăm numele meu, ne-am scris „Cheaguri de sânge" pe jachete și pe ghiozdane și urma să repetăm în subsolul noii capele. Dag Magne aranjase totul, mama lui făcea curat acasă la un doctor care făcea parte din consiliul bisericii. El era oricum singurul dintre noi care știa să cânte și care avea cât de cât talent muzical. Dag Magne cânta la chitară și din voce, eu la chitară, Kent Arne la chitara bas pe care i-o cumpărase mama lui, iar Dag Lothar la tobe. La serbarea de Crăciun din anul acela am cântat în sala de sport. Yngve mă învățase acordurile de la *Forelska i lærer'n*[1], hitul celor de la The Kids, și deși interpretarea

[1] În traducere, „Îndrăgostit de profesor" (n.tr.)

acestui cântec anume aducea a linguşeală, cel puţin pentru mine, era cea mai simplă piesă pe care o ştia Yngve şi probabil şi singura îndeajuns de uşoară ca s-o putem cânta şi noi. Chiar dacă trupa s-a destrămat la scurt timp după aceea, fiindcă fiecare cânta în ritmul lui, iar Kent Arne a început să-şi acordeze chitara bas chiar în mijlocul spectacolului, şi cu toate că majoritatea publicului ne-a criticat după aceea, chiar şi unii elevi din clasa a patra care au prins curaj, şi pe bună dreptate, pentru că de fapt habar n-aveam să cântăm, senzaţia de după spectacol, când ne-am adunat în curtea şcolii, îmbrăcaţi în blugi rupţi, geci de blugi şi cu eşarfe la gât, a fost de neegalat. Eram în clasa a şasea, urma să fim în curând elevi de gimnaziu şi aveam o *trupă*. Faptul că imediat după trupa s-a destrămat, fiindcă nici Dag Lothar şi nici Kent Arne n-au mai vrut să facă parte din ea, a fost un pas înapoi, dar eu şi Dag Magne am continuat mult timp în doi, înregistrând muzică la el în cameră, ascultând melodii, visând să fim descoperiţi, de pildă, la festivalul Nopţi de saga care urma să se desfăşoare în oraş la vară şi unde puteau cânta formaţiile noi. M-am dus la Håvard, un băiat cu cinci ani mai mare, care cânta în singura formaţie punk a oraşului şi care locuia chiar lângă pod, să-l întreb dacă nu ne-ar putea ajuta să ne înscriem şi noi. Nu ne putea promite nimic, dar avea să încerce să pună o vorbă bună pentru noi şi urma să vedem ce-o să se întâmple.

În primăvara aceea, la o întâlnire cu părinţii organizată la şcoală, am cântat două cântece – Dag Magne la chitară şi eu la toba mică –, primul, o melodie pe care o scrisesem eu, *Tramp på en soss*, al doilea, una de-a lui Åge Aleksandersen, *Ramp*. Înainte să începem, le-am ţinut părinţilor o mică prelegere despre punk.

– În rândul clasei muncitoare din Anglia a apărut în ultimii ani un nou gen de muzică. Unii dintre dumneavoastră poate au auzit vorbindu-se despre el. Se numeşte

punk. Cei care cântă punk nu sunt muzicieni înzestraţi, ci mai degrabă rebeli revoltaţi împotriva societăţii. Poartă haine de piele şi curele cu ţinte şi au ace de siguranţă prinse peste tot. Acele de siguranţă sunt aproape un simbol al lor.

Am trecut entuziasmat cu privirea peste grupul format din frizeriţe, secretare, asistente medicale, menajere şi casnice. Aveam doisprezece ani, şi înaintea fiecărui Crăciun şi a fiecărei vacanţe de vară din ultimii cinci ani mă văzuseră pe scenă, fie că jucam rolul primarului în *Borgmester i Byen*, fie pe al lui Iosif din Bethlehem. Acum mă aflam iarăşi în faţa lor, de data asta ca portavoce a muzicii punk şi membru al trupei Cheaguri de sânge.

–Acum o să vă lăsăm să vă faceţi singuri o idee despre genul acesta de muzică. Vom începe cu un cântec propriu. Se numeşte *Tramp på en soss*.

Apoi Dag Magne, care în tot acest timp stătuse lângă mine, cu chitara lui cu douăsprezece corzi trecută peste umăr, a început să cânte, în vreme ce eu loveam cu putere, când aveam chef, toba mică, cântând şi din gură.

Următoarea noastră reprezentaţie a avut loc în timpul unei ore. Am interpretat exact aceleaşi două piese. După ce am terminat, majoritatea elevilor au început să fluiere, iar profesorul Finsådal, cel cu barbă roşcată, s-a dus la Dag Magne şi i-a spus că începe să se priceapă la cântat.

Asta nu mi-a picat prea bine.

Drept urmare, am expediat în cel mai mare secret o scrisoare către NRK, post care avea pe vremea aceea o emisiune în care copiii îşi puteau întâlni idolii, spunând că vreau să cânt melodia *Ramp* împreună cu Åge Aleksandersen.

Am trăit multă vreme cu speranţa, dar n-am primit niciodată răspuns, şi visul de a deveni peste noapte un star pop celebru mi s-a stins încet, lăsând loc altuia, care a prins fiinţă când antrenorul nostru, Øyvind, ne-a încolonat la

sfârşitul unui antrenament şi ne-a spus că era posibil să jucăm meciul de deschidere dinaintea partidei de fotbal dintre IK Start şi Mjøndalen. Pentru mine, care în anul anterior fusesem prezent la finala Cupei Norvegiei de pe stadionul Kristiansand şi îi văzusem pe cei de la Start asigurându-şi primul loc aproape în ultima secundă, pentru mine, care luasem cu asalt terenul de fotbal împreună cu alte sute de oameni, care stătusem lângă vestiare, cântând, aclamând şi lăudându-i pe jucători, şi care chiar atinsesem tricoul lui Svein Mathiesen, smuls, desigur, în secunda următoare din mâinile mele de un adult cu ochi lacomi, pentru mine, care, ani la rând, o dată la două duminici, mă dusesem la toate meciurile de acasă ale echipei şi al cărui unchi, Gunnar, îl ştia pe Svein Mathiesen îndeajuns ca acesta să-i dea un autograf lui Yngve, pentru mine, faptul de a juca pe stadionul Kristiansand şi de a putea fi remarcat nu doar de publicul larg, ci şi de jucătorii înşişi, avea o semnificaţie enormă. Echipa pentru care jucam era una dintre cele mai bune din zonă, învinseserăm în majoritatea meciurilor la diferenţă de câteva goluri şi câştigaserăm campionatul în fiecare an în care participasem şi eu, şi faptul că eram unul dintre cei mai slabi jucători ai echipei, lent şi fără pic de tehnică, era pentru mine doar o situaţie temporară, fiindcă *de fapt* eram foarte bun, puteam *de fapt* să fac totul la fel de bine ca alţii, şi era doar o chestiune de timp până ca acest lucru să devină evident. Simţeam astfel pentru că, *în mintea mea*, eram în stare să marchez goluri din toate poziţiile posibile şi imposibile, exact ca John, şi să trec în viteză de orice fundaş lateral, ca Hans Christian. Nu trebuia decât să-mi transpun gândurile în fapte, să le fac una, şi atunci totul s-ar fi rezolvat. De ce nu s-ar putea întâmpla asta într-un meci de deschidere pe stadion la fel de bine ca la un antrenament în Hove? Nu deveneam oare de fiecare dată *mai bun* pe

parcursul celor câteva săptămâni de toamnă? Şi nu reuşeam *din senin* să driblez un jucător după altul?

Ba da, exact aşa se întâmpla. Şi totul în capul meu. Dar, în ciuda faptului că nu demonstrasem încă nici măcar o parte din ceea ce speram că sunt capabil să fac, îmi păstrasem, în mod surprinzător, poziţia de mijlocaş. La începutul primăverii aceleia, jucaserăm primul meci amical al sezonului pe terenul de pământ din faţa noii săli de sport din Tromøya, deasupra şcolii Roligheden, iar atunci când fusesem înlocuit la puţin timp după începutul reprizei a doua, ochii mi se umpluseră de lacrimi în timp ce părăseam terenul. Deşi mă uitam în pământ, antrenorul mă observase şi alergase după mine în timp ce mă îndreptam spre vestiar. Ar fi trebuit să rămân să urmăresc şi restul meciului, dar, pe de o parte, eram aşa de dezamăgit că fusesem înlocuit încât nu mai aveam nici un chef, iar, pe de alta, nu voiam, desigur, ca cineva să mă vadă plângând.

– Care-i problema, Karl Ove? mă întrebase el.

– Nimic.

– Te supără faptul că te-am înlocuit? Toată lumea trebuie să intre pe teren, înţelegi? Asta nu înseamnă că eşti dat afară din echipă. Nici vorbă! E vorba doar de azi. Şi e doar un meci amical.

Zâmbisem printre lacrimi.

– Nu face nimic. E OK.

– Sigur?

– Da, spusesem, simţind cum aproape îmi dau iar lacrimile.

– Atunci aşa rămâne.

După asta mă întrebasem dacă nu cumva aveam să fiu lăsat să mai joc fiindcă antrenorului îi părea rău de mine sau pentru că nu mai voia să se confrunte din nou cu situaţia respectivă. Nu era un gând încurajator, dar faptul că făceam parte din echipă însemna enorm pentru mine, în ciuda multelor mele neajunsuri.

*

Pentru meciurile de acasă ne antrenam şi jucam la Kjenna, un teren ce se afla puţin mai la vale de marele cartier rezidenţial Brattekleiv, de unde proveneau cei mai mulţi copii cu care jucam fotbal.

Acolo am văzut-o din nou.

Era începutul lunii iunie, iar cerul era albastru şi fără nori. Jucam între conuri amplasate exact în centrul uneia dintre jumătăţile terenului, deoarece în zona porţii şi de jur împrejurul zonei din mijloc iarba fusese deja călcată în picioare, iar terenul tocit, şi, deşi soarele asfinţea, iar umbrele copacilor se întindeau de-a lungul terenului, era atât de cald, încât sudoarea îmi curgea pe frunte şi pe gât când alergam după minge. Păsărelele ciripeau în copacii de pe ambele părţi ale terenului, pescăruşii scoteau ţipete, câte o maşină trecea vâjâind pe lângă teren, undeva în depărtare creştea şi scădea în intensitate huruitul unei maşini de tuns iarba, iar mai jos, pe lângă vestiarele improvizate, se auzeau ţipete şi râsete, o gaşcă de copii se scălda în apa maronie şi caldă a lacului Tjenna, toate astea în timp ce noi gâfâiam şi pufăiam, trimiţându-ne unul altuia mingea. Făceam parte din cea mai bună echipă a sezonului, anul acesta eu jucam cu cei care erau cu un an mai mari ca mine, în vreme ce anul următor, din cauza datei când pica ziua mea de naştere, aveam să fac ca în anul dinainte, adică să joc cu cei mai mici cu un an. Eram liderii incontestabili ai diviziei, şi peste aproximativ o lună aveam să participăm din nou la Cupa Norvegiei, nu fără speranţa de a merge până la sfârşit, de a ajunge în top şi de a juca finala pe stadionul Ullevål. Aveam o pereche de pantaloni scurţi Umbro şi o pereche de ghete Le Coq Sportif pe care le curăţam după fiecare antrenament şi pe care eram în stare să le învârt pe toate părţile şi să le admir cu o plăcere şi o satisfacţie enormă.

În seara aceea, patru fete s-au dat jos de pe bicicletele lor la unul din capetele terenului, au coborât cricul şi au urcat cu pas agale, vorbind şi râzând, pe povârnişul stâncos care delimita o latură, unde s-au aşezat apoi şi s-au uitat la noi. Se mai întâmpla să vină fete şi să ne urmărească jucând, dar pe ea n-o mai văzusem niciodată acolo. Pentru că ea era, n-aveam nici un dubiu. De data asta purta blugi albaştri şi un tricou alb.

Tot restul antrenamentului m-am gândit numai la ea. Tot ce făceam făceam cu ea în gând. După ce-am terminat şi ne-am făcut exerciţiile de întindere, iar sticlele de energizant XL1 au trecut de la unul la altul, m-am aşezat pe iarbă, ceva mai jos de ele, împreună cu Lars şi Hans Christian. Ei le-au aruncau nişte vorbe dispreţuitoare şi au fost trataţi în schimb cu râsete şi alte insulte.

– Le cunoaşteţi? am întrebat cât mai precaut.

– Da, a spus Lars plictisit.

– Sunt cu tine în clasă?

– Da. Kajsa şi Sunnva. Celelalte două sunt în clasă cu Hans Christian.

Aşadar, o chema fie Kajsa, fie Sunnva.

M-am întins pe spate în iarbă, cu mâinile sub cap şi cu ochii mijiţi de soarele portocaliu. Unul dintre ceilalţi jucători şi-a băgat capul într-o găleată cu apă la marginea terenului, apoi s-a îndreptat de spate şi şi-a scuturat părul. Pentru o clipă, înainte să se împrăştie, picăturile de apă au format un arc strălucitor în aer. Băiatul şi-a trecut amândouă mâinile prin părul ud, folosindu-şi degetele ca pe nişte dinţi de pieptăn.

– Pe una am mai văzut-o, am spus. Aia din dreapta. Cum o cheamă?

– Kajsa?

– Kajsa, serios?

Lars s-a uitat la mine. Avea părul creț, pistrui și o privire ușor obraznică, dar ochii îi erau calzi și cu un fel de sclipire în ei.

–Suntem vecini, o știu de când eram pici. Îți place?

–Nuuu, am făcut.

Lars m-a împuns de câteva ori cu un deget țeapăn.

–Ba da, îți place, a zis el zâmbind. Vrei să-ți fac cunoștință cu ea?

–Să-mi faci cunoștință? am spus mirat.

–Nu așa se spune? Ce zici, tu, care le știi pe toate?

–Ba da, așa se spune. Dar nu vreau. Nu acum. Adică, niciodată. Nu mă interesează. Mă gândeam pur și simplu. Mi se pare că am mai văzut-o undeva.

–Kajsa e frumoasă, a spus Lars și apoi mi-a șoptit: Are sânii mari.

–Așa e, am spus.

M-am întors fără să vreau și m-am uitat la ea. Lars a râs și s-a ridicat în picioare. Ea s-a uitat la mine.

S-a uitat la mine!

M-am ridicat și eu și m-am dus după Lars înspre vestiare.

–Îmi dai și mie un pic?

El mi-a întins sticla de XL1, eu am lăsat capul pe spate și am dat pe gât lichidul verzui din recipientul de plastic lung și îngust.

–Vii să faci un duș? m-a întrebat Lars.

–Nu, trebuie să mă duc acasă.

–Poate vine și Kajsa la duș.

–Ei na!

Lars mi-a aruncat o privire. Am clătinat din cap. El a zâmbit. În spatele nostru, ceilalți veneau cu pas dezlânat. În vestiar, mi-am schimbat doar tricoul și ghetele, mi-am luat bluza de trening, mi-am pus rucsacul în portbagajul bicicletei și am pornit-o spre casă pe drumul de pietriș, prin pădure, unde, în porțiunile în care soarele nu strălucise

multă vreme, aerul era mai răcoros şi nu trebuia să deschid gura, căci aceste luminişuri cenuşii şi jilave erau pline de roiuri mari de insecte. Soarele strălucea pe coasta laterală, care fusese pârjolită complet de un incendiu cu un an înainte, pentru a dispărea imediat ce se iveau dealurile şi brazi mari şi deşi mărgineau drumul pe fiecare parte, ca nişte ziduri. Aveam aceeaşi bicicletă de când eram mic, o DBS cu portbagaj, la care atât scaunul, cât şi ghidonul erau ridicate la maximum, ceea ce o făcea să arate ca un fel de mutant, o bicicletă aflată în prima fază a tranziţiei din starea de bicicletă. Cântam în gura mare în timp ce ocoleam în viteză gropile şi ridicăturile, derapând din când în când cu roata din spate blocată.

Grăbeşte-te!
Dodiddilidodo
Grăbeşte-te!
Dodiddilidodo
Grăbeşte-te!
Dodiddilidodo

You come all flattarp he come
Groovin ut slowly he got
Ju ju eyeball he won
Holy roller he got
Here down to his knees
Got to be a joker he just do what he pleases

Grăbeşte-te!
Dodiddilidodo
Grăbeşte-te!
Dodiddilidodo
Grăbeşte-te!
Dodiddilidodo

Era *Come Together*, prima melodie de pe albumul Beatles *Abbey Road*, pe care o imitam reproducând felul cum îmi suna mie în urechi. Ştiam că de fapt nu cântau exact aşa, dar ce mai conta în timp ce coboram iute prin pădure, sufocat de fericire? La poalele dealului, la intersecţia cu drumul asfaltat, am frânat ca să las să treacă o maşină, după care mi-am luat iar avânt şi am pedalat cât am putut de repede în susul pantei cu pietriş de pe cealaltă parte. Am înghiţit o musculiţă sau două, încercând fără succes să tuşesc şi să le dau afară, am traversat şoseaua principală din vârful lui Speedmannsbakken şi am luat-o apoi pe pista de biciclete până în vale, la Fina, unde gaşca stătea adunată la mesele de afară, nu înăuntrul cafenelei, ca în timpul iernii. Bicicletele şi motoretele le erau parcate ceva mai departe. Nu-mi mai era frică să intru, pentru că cel mai rău lucru care mi s-ar fi putut întâmpla era ca vreunul să comenteze, dar încă nu-mi plăcea să mă duc acolo, aşa că, atunci când am trecut pe lângă ei, traversasem pe partea cealaltă a drumului. În seara aceea i-am văzut acolo pe trei colegi de-ai mei – John plus Tor şi Unni –, dar şi pe Mariann, fata din clasa paralelă cu care fusesem împreună. Nimeni nu s-a sinchisit de mine, presupunând că mă văzuseră.

Cel mai rapid drum spre casă era pe şoseaua principală, dar am decis să mă dau jos de pe bicicletă şi s-o împing în susul dealului, pe potecă. De îndată ce, în spatele meu, copacii au blocat vederea către şosea, peisajul din jur a devenit rural, şi îmi plăcea mult această schimbare, suficient ca să savurez cele câteva minute suplimentare de drum.

Apoi venea doar pădure, nu se mai vedeau nici o casă şi nici un alt drum, ci numai copaci falnici peste tot, cu coroane mari, verzi şi frunzoase şi pline de păsări care ciripeau. Cărarea, de fapt o potecă de pământ bătătorit şi bolovani, era în mai multe locuri brăzdată de rădăcini imense, asemănătoare unor creaturi preistorice. Iarba care

creştea pe lângă albia unui pârâu era deasă şi luxuriantă, în hăţişul din albie zăceau copaci doborâţi, cu trunchiurile netede, şi o mulţime de plante acvatice acopereau fundul apei printre ramurile uscate şi moarte, care se aflau acolo de când mă ştiam, în vreme ce, în spatele lor, între firele lungi de iarbă şi lăstarii ieşiţi din pământ, se întindea un şir de butuci. După ce mergeai vreo câteva sute de metri pe cărare, îţi puteai imagina că pădurea era deasă, da, infinit de deasă şi plină de mistere. Puteai îndepărta uşor gândul că, toamna sau iarna, printre crengile golaşe se zărea panta pietruită din josul drumului care înconjura cartierul sau acoperişul portocaliu al vreuneia dintre casele din împrejurimi. Problema nu e că lumea limitează imaginaţia, ci că imaginaţia limitează lumea. De data asta însă nu ieşisem la joacă, ci doar ca să fiu înconjurat de natură şi ca să amplific senzaţia de libertate pe care mi-o insuflase privirea Kajsei.

Kajsa, o chema Kajsa!

Cu bicicleta zdrăngănind lângă mine, am urcat agale panta blândă, apoi, când am ajuns la şosea, chiar lângă casa parohială, m-am suit iar în şa. O mulţime de copii jucau fotbal pe strada din faţa casei lui Ketil. Tatăl lui stătea aşezat pe un scaun pliant, pe terasă, în pantaloni scurţi şi cu burta umflată vizibil pe sub cămaşa cu mâneci scurte descheiată. De la un grătar din apropiere se ridica fum.

Ah, mirosul de grătar!

Vizavi, Tom îşi spăla maşina. Purta ochelari de soare cu lentile mari, ca de pilot, şi o pereche de pantaloni scurţi cu franjuri zdrenţuiţi atârnându-i pe coapse. În rest, nimic. Recunoşteam muzica care răzbătea afară prin portierele deschise şi care făcea ca maşina să semene cu un aeroplan mic şi voluminos – era Dr. Hook. Ajuns în vârful dealului, am văzut în depărtare albastrul strâmtorii lucind de după copacii verzi şi rezervoarele albe de gaz de pe celălalt mal. Vântul mi-a umezit ochii în timp ce coboram

în viteză. O altă gașcă de copii juca fotbal pe stradă în fața casei noastre. Fratele mai mic al lui Marianne, fratele mai mic al lui Geir Håkon, fratele mai mic al lui Bente și fratele mai mic al lui Jan Atle. M-au salutat, însă eu nu le-am răspuns la salut, ci m-am dat jos de pe bicicletă și am împins-o pe alee, unde se aflau deja două mașini – Citroënul masiv al lui Anne Mai și Citroënul 2CV al lui Dagny. Uitasem cu desăvârșire că urma să vină, și un mic fior de plăcere m-a străbătut când le-am văzut.

Erau în camera de zi împreună cu mama. Ea făcuse o prăjitură din care mai rămăsese cam o treime și niște cafea. Stăteau de vorbă învăluite într-un nor de fum. Le-am salutat, ele m-au întrebat cum îmi merge, eu le-am spus că bine și că fusesem la antrenament, ele m-au întrebat dacă începuse vacanța, eu le-am zis că da și că era super. Anne Mai a scos o pungă cu Freia Ms.

– Bănuiesc că acum ești prea mare pentru așa ceva, nu?

– Nu pentru Freia Ms! am spus. Nu ești niciodată prea mare pentru așa ceva, nu?

Am luat punga și m-am întors să mă duc în bucătărie, și atunci Anne a adăugat:

– Ce Dumnezeu scrie pe spatele tricoului tău? „Trauma"?

A râs.

– Echipa lui de fotbal se numește Trauma, a spus mama.

– Trauma! a făcut Dagny.

Acum râdeau toate trei.

– Și care-i problema? am întrebat.

– Păi noi cu asta ne ocupăm. Când se întâmplă ceva îngrozitor, atunci se zice că ai suferit o traumă. Mi se pare foarte haios să văd cuvântul ăsta pe tricoul tău!

– Aha, am spus. Dar la noi nu asta înseamnă. Numele vine de la Thruma, vechea denumire a insulei Tromøya, care datează tocmai din epoca vikingă.

Râdeau în continuare când am intrat în camera mea. Mi-am pus o casetă cu The Specials și m-am întins în pat

să citesc ceva, în vreme ce ultimele raze ale soarelui străluceau pe peretele de pe partea cealaltă, iar cartierul începea să se golească treptat de sunete.

În săptămânile care au urmat, gândul mi-a fost tot timpul la Kajsa. Două imagini cu ea îmi reveneau neîncetat în minte. Într-una se întorcea spre mine, cu părul ei blond şi ochii albaştri, îmbrăcată în hainele de 17 mai, roz cu bleu. În cealaltă, stătea goală în faţa mea, întinsă pe o pajişte. Această a doua imagine îmi apărea înaintea ochilor în fiecare seară înainte de culcare. Gândul la sânii ei mari şi albi, cu sfârcuri rozalii, mă tortura. Stăteam în pat zvârcolindu-mă, şi-mi imaginam tot felul de chestii vagi, dar intense, pe care le-aş fi făcut cu ea. A doua imagine trezea alte senzaţii în mine şi în alte momente ale zilei: când săream de pe vreo stâncă, de pildă, în timp ce pluteam în văzduh, cu razele soarelui căzându-mi pe faţă, o zăream ca într-o străfulgerare în minte, şi o bucurie aproape sălbatică îmi sfâşia inima, cam în acelaşi moment în care picioarele mele străpungeau suprafaţa apei şi corpul mi se scufunda în marea albastru-verzuie, încetinindu-mi cei câţiva metri de cădere liberă, şi atunci, înconjurat de o spumă de bule şi cu un gust sărat pe buze, spărgeam iar suprafaţa apei pentru a ieşi la aer, cu mişcări lente şi cu un fior de fericire în piept. Sau la masă, când jupuiam, de pildă, pielea de pe o bucată de cod sau când luam o bucată de plămân prăjit, care avea o consistenţă atât de neplăcută – la început parcă se umfla şi îmi umplea gura, iar apoi, când o mestecam, nu opunea nici o rezistenţă, dinţii mi se înfigeau în textura ei, şi abia ultima îmbucătură mi se lipea de gingii –, în momentul acela imaginea ei radioasă putea să apară şi să pună tot restul în umbră. Dar în realitate n-o mai văzusem deloc. Distanţa fizică dintre cartierele noastre trebuie să fi fost de doar câţiva kilometri, dar distanţa socială era mai mare şi nu putea fi parcursă nici cu bicicleta, nici cu

autobuzul. Kajsa era un vis, o imagine din mintea mea, o stea de pe cer.

Apoi s-a întâmplat ceva.

Jucam un meci pe terenul din Kjenna, sezonul de primăvară se terminase de fapt, dar unul dintre meciuri fusese anulat şi amânat, aşa că iată-ne alergând pe gazon, pe arşiţă, cu obişnuiţii noştri zece, cincisprezece spectatori, când, cu coada ochiului, am zărit trei fete mergând pe marginea terenului şi am ştiut din prima că era ea. Tot restul meciului i-am urmărit pe spectatorii aşezaţi pe panta stâncoasă la fel de atent cum urmăream mingea.

La sfârşit s-a apropiat de mine o fată.

– Pot să vorbesc ceva cu tine?

– Da, bineînţeles.

În mine s-a aprins o speranţă atât de puternică, încât mi-a venit să zâmbesc.

– Ştii cine e Kajsa? a spus ea.

Am roşit şi m-am uitat în pământ.

– Da.

– Kajsa vrea să te întreb ceva în numele ei.

– Poftim?

Un val de căldură s-a ridicat în mine, ca şi cum tot sângele mi-ar fi urcat în piept.

– Te întreabă dacă vrei să fii prietenul ei. Vrei?

– Da.

– Super! a făcut ea. Mă duc să-i zic.

A dat să plece.

– Unde e Kajsa? am întrebat-o.

Fata s-a întors spre mine.

– Aşteaptă lângă vestiar. Vii şi tu după ce termini?

– Da, vin.

În timp ce se îndepărta, am privit pentru o clipă în pământ.

„Mulţumesc, Doamne!" mi-am spus în sinea mea. Pentru că se întâmplase. Eram împreună cu Kajsa!

Oare era adevărat?

Oare chiar eram împreună cu Kajsa?

Cu *Kajsa*?

Ameţit de fericire, am pornit-o pe marginea terenului. Dintr-odată, mi-am dat seama că exista o mare problemă. Ea stătea acolo şi mă aştepta. Avea să trebuiască să-i spun ceva, să facem ceva împreună. Dar ce?

În drum spre vestiar puteam fie să mă prefac că n-o văzusem, fie pur şi simplu să-i zâmbesc în trecere, fiindcă trebuia să intru să mă schimb. Dar, când aveam să ies din nou...

Era o seară liniştită, aerul mirosea a iarbă şi era înviorat de ciripit de păsări, câştigasem meciul, şi vocile care se auzeau tare din vestiare erau vesele şi entuziasmate. Kajsa stătea pe drumul de alături împreună cu alte două fete. Îşi ţinea bicicleta de ghidon şi mi-a aruncat o privire scurtă când m-am uitat spre ea. Mi-a zâmbit. I-am zâmbit şi eu.

– Bună! i-am spus.

– Bună!

– Merg doar să mă schimb. Ies pe urmă.

A încuviinţat din cap.

În vestiarul care aducea cu un şopron, m-am schimbat cât mai încet, încercând înfrigurat să găsesc o cale de a ieşi basma curată din situaţie. Nici nu se punea problema să mă întâlnesc cu ea fără să fiu pregătit, n-avea cum să meargă vreodată. Aşa că trebuia să găsesc o scuză convingătoare.

Teme? m-am gândit, în timp ce îmi dezlegam apărătoarea pentru tibie, alunecoasă pe interior de transpiraţie. Nu, n-ar da bine.

Am băgat prima apărătoare în rucsac şi am dat-o jos pe cealaltă, privind o vreme lacul prin fereastra mică. Mi-am desfăcut bandajul de pe picior şi l-am strâns. Primii băieţi plecaseră deja. „Ce naiba ai, eşti nebun sau ce?" i-a strigat

John lui Jostein, care-l lovise peste obraz cu mănuşa de portar. „Încetează, cretinule!" Îmi venea să-i spun: „Mă văd cu Kajsa", dar n-am făcut-o, normal. M-am ridicat în schimb în picioare şi mi-am luat pe mine blugii bleu cei noi.

–Ce pantaloni de snob ai! a spus Jostein.

–Tu ai pantaloni de snob, i-am replicat.

–Ăştia? a spus el dând din cap către pantalonii lui cu dungi roşii şi negre.

–Da.

–Sunt pantaloni punk, prostule!

–Aiurea! I-ai cumpărat de la Intermezzo, şi ăla e, oricum, un magazin de snobi.

–Şi cureaua ţi se pare tot de snob?

–Nu. Aia e o curea punk.

–Corect. Dar pantalonii tăi sunt, în orice caz, oribil de snobi.

–Nu-s snob, ce naiba!

–Dar eşti cam fătălău, i-a ieşit pe gură lui John.

„Fătălău"? Ce însemna cuvântul ăsta?

–Ha-ha-ha! a râs Jostein. Hai odată, fătălăule!

–Ce-ai zis, băieţelul tatei? am spus.

–E vina mea că tata are mulţi bani?

–Nu, am spus trăgându-mi în sus fermoarul hanoracului Puma, alb cu albastru. Salut!

–Salut! au spus şi ei, şi am ieşit afară la Kajsa fără să fi avut timp să mă pregătesc.

–Bună! am spus, oprindu-mă în faţa fetelor, cu mâinile pe ghidonul bicicletei.

–Ce bine aţi jucat! a zis Kajsa.

Purta un tricou alb, sub care i se vedeau sânii înmuguriţi. Avea o pereche de pantaloni Levi's 501, strânşi cu o curea de plastic roşie, şosete albe şi pantofi sport albi cu logoul Nike albastru-deschis. Am înghiţit în sec.

–Aşa ţi s-a părut? am spus.

Ea a încuviinţat din cap.

–Vii cu noi? m-a întrebat.

–Azi nu prea am timp.

–Nu?

–Nu prea. Trebuie să plec repede.

–Ah, păcat! a spus ea când privirile ni s-au încrucişat. Ce-ai de făcut?

–I-am promis tatei că-l ajut cu ceva. Construieşte un zid. Dar nu ne putem întâlni mâine?

–Ba da.

–Unde?

–Pot să vin la tine după ore.

–Ştii unde locuiesc?

–În Tybakken, nu?

–Da, exact. M-am ridicat în şa. Atunci, salut!

–Salut! a spus ea. Ne vedem mâine!

Am pornit-o cu bicicleta *aparent* relaxat până când fetele nu m-au mai putut vedea, după care mi-am lăsat toată greutatea în pedale, m-am aplecat şi am început să pedalez ca un maniac. Era incredibil şi îngrozitor în acelaşi timp. „Pot să trec pe la tine", spusese ea. Ştia unde locuiam. Şi voia să fie cu mine. Nu numai atât, ieşeam împreună. *Eram* prietenul Kajsei! Ah, tot ce-mi dorisem îmi era acum la îndemână! Deşi poate încă nu. Despre ce-am putea vorbi? Ce-ar trebui să facem împreună?

O oră mai târziu, când am cotit pe aleea din faţa casei, mama era pe terasa din spate şi citea ziarul, cu o ceaşcă de cafea pe măsuţa pliantă din faţa ei. M-am dus la ea şi m-am aşezat.

–Unde e tata? am întrebat-o.

–E plecat la pescuit. Cum a fost meciul?

–Bine. Am câştigat.

O clipă s-a făcut linişte.

–S-a întâmplat ceva? a spus mama uitându-se la mine.

–Nu.

–Te frământă ceva?

–Nu, nu tocmai.

Mi-a zâmbit şi a continuat să citească.

De sus, dinspre familia Prestbakmo, se auzeau voci de la radio. M-am uitat spre ei. Martha stătea în aceeaşi poziţie ca mama, într-un fotoliu pliant, cu un ziar larg deschis în faţă. În apropiere, lângă zidul de piatră ce dădea spre pădure, era însuşi Prestbakmo, aplecat deasupra unui strat din grădina de legume, cu o mistrie în mână. Apoi o mişcare pe cărare m-a făcut să-mi întorc capul într-acolo. Am văzut imediat că era Freddie, un albinos cu părul alb ca varul, inconfundabil. Trecea în clasa a patra şi avea un arc pe spate.

M-am uitat din nou la mama.

–Ştii ce înseamnă „fătălău"?

Ea a lăsat ziarul jos din mână.

–„Fătălău"? a spus.

–Da, „fătălău".

–Nu, nu prea. Dar e cu siguranţă ceva legat de „fată".

–Adică, ca o fată?

–Da, cam aşa. Dar de ce mă întrebi? Ţi-a spus cineva că eşti fătălău?

–Nu, nu! Am auzit cuvântul ăsta după meci. Îl numeau aşa pe un băiat. Şi nu cred că l-am mai auzit înainte.

Mama s-a uitat la mine. Mi-am dat seama că era pe punctul să-mi spună ceva şi m-am ridicat.

–Trebuie să-mi duc echipamentul înăuntru, am zis.

După cină, m-am dus în camera lui Yngve şi i-am povestit ce se întâmplase.

–În seara asta m-am cuplat cu Kajsa.

El şi-a ridicat privirea din manualele deschise în faţa lui pe birou şi mi-a zâmbit.

–Kajsa? N-am mai auzit de ea până acum. Cine e?

–O fată de la şcoala Roligheden. E în clasa a şasea. Arată foarte bine.

– Nu mă îndoiesc, a spus Yngve. Felicitări!

– Mulţumesc. E o singură chestie care... Aş avea nevoie de un sfat...

– Da? Legat de ce?

– Păi, n-o cunosc deloc. Nu ştiu... Ce am putea face? A zis că trece mâine pe aici, înţelegi? Şi nu ştiu nici măcar ce să-i spun.

– O să fie bine. Nu te mai gândi la asta, şi totul va fi bine. Puteţi foarte bine să vă pupaţi dacă n-aveţi ce vorbi!

– Ha-ha!

– O să fie bine, Karl Ove. Stai calm!

– Crezi?

– Sigur.

– Bine, atunci. Tu ce faci?

– Îmi fac tema. La chimie. Şi apoi la geografie.

– De-abia aştept să merg şi eu la gimnaziu!

– O să ai o grămadă de citit.

– Da. Dar oricum.

Yngve s-a întors la cartea lui, iar eu m-am dus în camera mea. Tocmai terminase primul lui an de gimnaziu şi, din câte am înţeles, îşi dorea cel mai mult să continue la uman, în vreme ce tata voia ca el să intre la ştiinţele naturii, şi în cele din urmă aşa a rămas. Dorinţa asta a tatei era puţin ciudată, pentru că el preda norvegiană şi engleză.

Am pus la casetofon *McCartney II* şi m-am întins în pat, gândindu-mă la ce aş putea spune şi face când Kajsa avea să vină a doua zi. Din când în când mă treceau fiori. Greu de imaginat că eram împreună cu ea! Poate că şi ea stătea acasă, întinsă în pat, în camera ei, şi se gândea la mine exact în momentul acela! Poate deja se culcase, poate era în pat numai într-o pereche de chiloţei! M-am răsucit pe burtă şi mi-am frecat bazinul de saltea cântând *Temporary Secretary* şi gândindu-mă la tot ce mă aştepta mai departe.

*

Kajsa a sosit la o oră după prânz. În tot acest timp, m-am fâțâit întruna prin fața ferestrelor care dădeau spre stradă, pregătit la maximum. Și totuși, când am văzut-o urcând dealul pe bicicletă, am rămas perplex. Vreme de câteva secunde n-am putut să respir normal. Kent Arne, Geir Håkon, Leif Tore și Øyvind erau și ei afară, sprijiniți în ghidoanele bicicletelor, și, când și-au întors capetele s-o privească, m-a străbătut un sentiment de mândrie. Nimeni nu văzuse vreodată o fată așa de frumoasă în Tybakken. Și ea venise să mă vadă tocmai pe mine.

Mi-am pus încălțările și jacheta și am ieșit din casă.

Ea se oprise în fața lor, stăteau de vorbă.

Mi-am luat bicicleta și m-am îndreptat spre ei.

– Fata voia să știe unde locuiești, Karl Ove, a spus Geir Håkon.

– Serios? am făcut, întâlnind privirea Kajsei. Bună! Te-ai descurcat să ajungi?

– Da, n-a fost nici o problemă. Nu știam exact în care casă locuiești, dar...

– Plecăm? am întrebat-o

– Da.

M-am suit pe bicicletă. Ea a făcut la fel.

– Salut! le-am spus celor patru băieți care rămăseseră în spatele nostru și m-am întors către ea. Putem merge într-acolo.

– Bine.

Știam că se uită după noi și că plesnesc de invidie. „Cum naiba i-a ieșit?" se gândeau. „Unde a întâlnit-o? Și cum Dumnezeu a ajuns să fie cu ea?"

După ce am urcat o parte din deal, Kajsa s-a dat jos de pe bicicletă. Am coborât și eu. O adiere de vânt a străbătut pădurea, făcând frunzele de pe partea noastră să foșnească, după care s-a făcut liniște. Se auzeau doar sunetul roților

pe asfalt, cracii pantalonilor frecându-se unul de celălalt, tocurile de plută ale sandalelor ei pe drum.

Am aşteptat-o puţin să mă ajungă din urmă.

– Ce jachetă frumoasă ai! i-am spus. De unde ai cumpărat-o?

– Mulţumesc. De la Bajazzo, din Kristiansand.

– Aha!

Am ajuns la intersecţia cu strada Elgstien. Sânii ei se legănau, iar ochii mei erau atraşi neîncetat de unduirea lor. Oare îşi dăduse seama?

– Putem să dăm o tură pân' la magazin şi să vedem dacă e cineva acolo, i-am spus.

– Îhî, a spus ea.

Oare îi părea deja rău că venise?

Ar trebui s-o sărut acum? Oare ar fi în regulă?

Când am ajuns în vârful dealului, mi-am trecut piciorul peste şaua bicicletei. Am aşteptat să-şi pună şi ea picioarele pe pedale şi am luat-o din loc. O altă adiere de vânt a trecut pe lângă noi. Pedalam cu o singură mână pe ghidon, pe jumătate întors spre ea.

– Îl ştii pe Lars? am întrebat-o.

– Pe Lars? Da, îl ştiu. Suntem vecini. Şi colegi de clasă. Îl cunoşti? A, sigur că-l cunoşti. Doar jucaţi în aceeaşi echipă!

– Exact. Ai văzut tot meciul ieri?

– Da. Aţi jucat foarte bine!

Nu i-am răspuns. Am pus cealaltă mână pe ghidon şi mi-am dat drumul la vale pe panta care ducea la magazin. Era închis, şi afară nu se zărea ţipenie de om.

– Nu pare să fie nimeni aici, am spus. Putem să mergem până la tine?

– Sigur, a zis ea.

M-am hotărât s-o sărut la cea dintâi ocazie. Sau cel puţin s-o ţin de mână. Doar trebuia să se întâmple ceva, acum, că eram iubiţi.

Kajsa era iubita mea!

Dar nu s-a ivit nici o ocazie. Am pedalat pe drumul vechi de pietriş, prin pădure, până la terenul Kjenna, care era pustiu, apoi am continuat să urcăm până la casa ei şi ne-am oprit chiar în faţă. Nu ne-am spus mare lucru pe drum, dar destul ca să nu fie chiar un dezastru.

–Ai mei sunt acasă, a spus ea. Aşa că nu poţi să vii la mine.

Oare asta însemna că aş fi putut când nu erau?

–Bine, am zis. Dar se face deja târziu. Cred că ar cam trebui să plec spre casă.

–Ar trebui, ai ceva de mers.

–Ne vedem mâine?

–Nu pot. Mâine ieşim în larg cu barca.

–Dar joi?

–Joi pot. Vii tu la mine?

–Da.

Bicicletele au stat între noi în tot acest timp. N-aveam cum să mă aplec şi s-o sărut. Şi poate că nici ea n-ar fi vrut asta, chiar în faţa casei ei.

M-am suit pe bicicletă.

–Atunci o iau din loc, am spus. Salut!

–Salut! a zis şi ea.

Şi dus am fost, cu toată viteza.

Nu, nu fusese chiar aşa de rău. Nu progresasem cine ştie ce, dar încă nu era totul pierdut. Îmi dădeam seama că nu puteam s-o ţinem tot aşa, nu puteam doar să stăm de vorbă, altfel flacăra avea să se stingă. Trebuia s-o sărut, trebuia să fim iubiţi cu adevărat. Dar cum să pun problema? Mă giugiulisem cu Mariann, dar de ea nu-mi plăcuse aşa de mult, aşa că nu fusese nici o problemă, o îmbrăţişasem pur şi simplu, o strânsesem la piept şi o sărutasem. Şi, la fel de simplu, o ţineam de mână când mergeam undeva împreună. Dar nu puteam face aşa ceva cu Kajsa, sub nici o formă n-aş fi putut s-o iau în braţe din

senin. Dacă n-ar fi vrut? Dacă nu mi-ar fi ieşit? Trebuia însă să se întâmple, poate chiar data viitoare, asta era sigur. Şi într-un loc potrivit, unde nimeni nu ne putea vedea.

Slavă cerului pentru ieşirea cu barca de mâine! Aşa, aveam două zile întregi să planific totul.

Chiar înainte să adorm, mi-am adus aminte că joi aveam antrenament. Asta însemna că trebuia s-o sun şi s-o anunţ. A doua zi, de dimineaţa până seara, mi-am tot bătut capul cu asta. Telefonul nostru de acasă era în hol, de acolo toţi puteau să audă ce spuneam, asta dacă nu închideam uşa glisantă, gest care ar fi stârnit, desigur, curiozitatea celorlalţi, aşa că cel mai bine era s-o sun de la o cabină telefonică. Era una lângă staţia de autobuz de vizavi de benzinăria Fina, aşa că am pedalat într-acolo cât am putut de târziu, adică puţin după opt seara. Afară de cazul când aveau loc evenimente mai importante, eram nevoit să fiu acasă la opt şi jumătate, pentru că în timpul săptămânii trebuia să fiu în pat la nouă jumătate. Regula asta rămânea valabilă la noi chiar şi acum, cu toate că toţi copiii pe care-i ştiam puteau sta treji până mai târziu.

Am parcat bicicleta în faţa cabinei şi am căutat numărul lor de fix în cartea de telefoane. Mă gândeam întruna la ce să spun.

Am format repede numărul, în afară de ultima cifră. Am aşteptat câteva secunde, încercând să-mi potolesc respiraţia, după care am format şi ultima cifră.

– Familia Pedersen, a spus un glas de femeie.

– Pot să vorbesc cu Kajsa? am întrebat eu repede.

– Cine e la telefon?

– Karl Ove.

– Numai puţin!

A urmat o scurtă pauză. Am auzit nişte paşi îndepărtându-se de telefon, apoi nişte voci. Un autobuz cobora dealul, îndreptându-se lent către staţie. Mi-am lipit receptorul mai tare de ureche.

–Alo? s-a auzit vocea Kajsei.

–Tu eşti, Kajsa?

–Da.

–Sunt Karl Ove.

–Mi-am dat seama.

–Bună!

–Bună!

–Trebuie să merg la antrenament mâine. Deci nu pot să vin la tine, aşa cum ne-am înţeles.

–Atunci vin eu la tine. Ai antrenament la Kjenna, nu?

–Da.

Pauză.

–A fost frumos? am spus.

–Ce anume?

–Cu barca. A fost frumos?

–Da, a fost.

Pauză.

–Atunci ne vedem mâine, am spus.

–Bine. Pa!

–Pa!

Imediat ce am pus telefonul în furcă, am dat cu ochii de un profesor ceva mai în vârstă, de patruzeci şi ceva de ani, care lucra cu tata. Era în autobuz şi şi-a întors privirea când şi-a dat seama că-l zărisem. Am deschis uşa plină de praf a cabinei telefonice şi am ieşit. Aerul de afară era cald şi îmbâcsit de gaze de eşapament. În faţa benzinăriei Fina stătea o familie cu doi copii, toţi cu câte o îngheţată în mână. Chiar când am trecut pe lângă ei pe bicicletă, dinăuntru a ieşit John. Avea o cască în mână, era la bustul gol şi în picioare purta saboţi de lemn.

–Salut, Karl Ove! mi-a strigat el.

–Salut!

Şi-a pus casca neagră cu vizieră şi s-a suit în spatele unei motorete. Şoferul a pornit-o apăsând tare, de două ori, cu piciorul pe acceleraţie. La scurt timp, veneau amândoi

pe deal în spatele meu. Când m-au depășit, John mi-a făcut cu mâna. Fruntea mi-era plină de broboane de sudoare. Mi-am trecut degetele prin păr. Și mâna mi-era transpirată. Dar părul îmi stătea bine, îl spălasem în seara dinainte ca să arate perfect a doua zi, când aveam să mă întâlnesc cu Kajsa. M-am oprit în stația de autobuz din vârful dealului, în fața magazinului B-Max, și mi-am pus piciorul de bordura de piatră.

Dintr-odată, am știut ce aveam să fac.

În urmă cu doar câteva săptămâni, fusesem aici cu o gașcă întreagă, strânsă în jurul lui Tor. Își construise singur o bicicletă, montase pe ea o șa de motoretă, iar în față îi pusese o roată dințată nouă, enormă. Se dădea mare mergând încolo și-ncoace numai într-o roată și trăgând câte o flegmă consistentă pe asfalt. Era acolo și Merethe, iubita lui. Eram de ceva vreme cu Dag Magne pe afară când dăduserăm de ei și rămăseserăm să ne uităm. Tor se apropiase de Merethe pe bicicletă și o sărutase. Apoi își scosese din buzunarul interior un ceas prins de un lanț, se uitase la el și spusese: „Hai să vedem cât de mult reușim să ne pupăm!" Merethe încuviințase din cap, și se aplecaseră unul către celălalt, începând să se mozolească. Li se vedeau limbile cum se mișcă în gura celuilalt. Ea își ținea ochii închiși și-l strângea în brațe, el își ținea mâinile în buzunare și ochii deschiși. Toată lumea se uita la ei. După vreo zece minute, el ridicase ceasul în aer, se îndreptase de spate și-și șterse gura cu dosul palmei. „Zece minute", spusese.

Asta trebuia făcut. Să-mi scot ceasul și s-o întreb pe Kajsa dacă n-ar vrea să vadă cât de mult ne puteam pupa. Și apoi nu ne-ar fi rămas decât să ne sărutăm.

Mi-am făcut vânt și am pedalat în vale spre Holtet. Nu trebuia decât să găsesc un loc potrivit. În pădure, evident, dar unde? Sus, lângă ea? Nu, nu cunoșteam împrejurimile. Trebuia să fie un loc cam pe unde eram eu acum.

Poate nu prea aproape de casa mea.

Doar urma să ne vedem la ea!

A, sigur că da! În pădure, pe cărarea ce ducea către Fina, sub copaci. Era perfect. Nimeni n-avea cum să ne vadă acolo. Pământul de la poalele pădurii era moale, iar lumina pătrundea frumos printre ramuri.

Ca să n-ajung eu primul la antrenamentul din după-amiaza următoare, am mers pe lângă bicicletă peste dealuri, dar n-a contat, pentru că, atunci când l-am zărit, terenul de fotbal era complet gol, învăluit de susurul și murmurul aspersoarelor care, fiecare în ritmul său, împrăștiau apă în jur. Christian și Hans Christian stăteau rezemați de gardul de la intrare și au mijit ochii în soare când m-au văzut.

– N-a adus nimeni o minge? am spus.

Ei au scuturat din cap.

– E adevărat că ești iubitul Kajsei? m-a întrebat Christian.

– Da, am spus, mușcându-mi buza ca să nu zâmbesc.

– E frumoasă, a zis el.

Christian nu fusese niciodată cu nimeni, nu era genul. Dar la Cupa Norvegiei din vara precedentă își cumpărase chiar în prima seară o revistă porno de la un chioșc de ziare din fața școlii. Din nefericire, tatăl lui, care antrena echipa de juniori, dăduse peste el în sacul de dormit holbându-se la imaginile acelea hipnotice. În văzul tuturor membrilor echipei, Christian trebuise să arunce revista la gunoi și să-și ceară iertare de la tatăl lui.

– Într-adevăr, e frumoasă, am spus.

La scurt timp după aceea a sosit Øyvind cu niște mingi și ne-a deschis. Am fugit așadar printre aspersoare către poarta cea mai îndepărtată și am început să șutăm la ea, în vreme ce Øyvind a oprit apa și a scos aspersoarele de pe teren. După ce au ajuns toți, am alergat câteva ture de teren, ne-am făcut încălzirea și am schimbat câteva pase între noi, înainte să jucăm șapte contra șapte pe o jumătate de teren. Kajsa a sosit doar spre final, împreună cu cele

trei fete cu care venise şi înainte. Mi-a făcut semn cu mâna, şi eu i-am răspuns.

–Concentrează-te, Karl Ove! mi-a strigat Øyvind. Mai întâi antrenamentul, apoi fetele!

La sfârşit, mi-am băgat capul în găleata cu apă de pe marginea terenului şi am încercat să mă comport normal. Dar nu era uşor, faptul că o ştiam acolo, un pic mai sus, şi nu singură, ci împreună cu prietenele ei, cu ochii pe mine, îmi tulbura judecata.

Apoi ea a coborât lângă teren.

–Te duci să te schimbi? m-a întrebat.

Am încuviinţat din cap.

–Vin cu tine. Vreau să-ţi spun ceva după aceea.

Voia să-mi spună ceva? Oare voia să se despartă de mine?

Am luat-o încet către vestiare. Ea a întins mâna către mine şi m-a atins uşor. Oare fusese o întâmplare? Sau puteam şi eu s-o iau de mână?

M-am uitat la ea.

Mi-a zâmbit.

Cu o mişcare rapidă, am luat-o de mână.

Cineva şuşotea în spatele nostru. M-am întors. Erau Lars şi John. Îşi dădeau ochii peste cap. Le-am zâmbit. Ea m-a strâns uşor de mână.

Niciodată traversarea terenului n-a durat atât de mult ca în seara aceea. Era aproape de nesuportat s-o ţin de mână, simţeam mereu nevoia să mi-o trag înapoi pe a mea, ca să pun capăt fericirii acesteia de nestăpânit.

–Grăbeşte-te cât poţi! mi-a spus ea când am ajuns.

–În regulă.

Stând aşezat pe bancheta din vestiar, mi-am sprijinit capul de perete. Inima îmi bătea nebuneşte. Apoi mi-am venit iar în fire, m-am îmbrăcat în grabă şi am ieşit. Celelalte fete stăteau cu bicicletele lor pe drumul din josul terenului. M-am îndreptat spre ele şi m-am oprit lângă

Kajsa. Părea veselă. Şi-a dat deoparte cu mâna micuţă o şuviţă de păr care îi căzuse pe faţă. Unghiile îi erau date cu o ojă roz, aproape transparentă. Prietenele ei s-au suit pe biciclete în acelaşi timp, ca la un semn, şi au luat-o la vale.

– Sâmbătă o să fiu singură acasă, a zis ea. I-am spus mamei că trece Sunnva pe la mine. Aşa că o să ne facă pizza şi o să avem şi cola. Dar Sunnva nu vine. Tu ai chef să treci?

Am înghiţit în sec.

– Da, am spus.

Din apropierea vestiarului ce aducea a şopron, câţiva băieţi din echipă începuseră să ne facă galerie. Kajsa stătea cu o mână pe ghidon şi cu alta pe lângă corp.

– O luăm din loc? am spus.

– Da, hai să mergem!

– În vale?

A încuviinţat din cap, şi ne-am urcat pe biciclete. Am pedalat pe drumul de pietriş, învăluit în umbră, eu în faţă, Kajsa imediat în spatele meu. Când am ajuns în vârful dealului înalt, eu am frânat puţin, ca să putem să ne dăm drumul la vale unul lângă altul. Soarele lumina culmea de vizavi. Insectele care roiau în aer erau parcă sclipici împrăştiat de cineva. Cam pe la jumătatea pantei, la dreapta începea un drum forestier vechi. Mi-a venit brusc ideea că poate ducea la un loc potrivit, şi, cu vântul suflându-ne prin păr, am strigat către Kajsa s-o luăm pe acolo, ea a încuviinţat din cap, am virat şi am mai urcat probabil vreo zece metri înainte ca bicicletele să încetinească şi să ne dăm jos de pe ele. Ea nu spunea nimic, eu nu spuneam nimic, mergeam doar în sus pe cărarea năpădită de buruieni, pe care, ici şi colo, zăceau bucăţi de copac sau de scoarţă. Când am ajuns în vârf şi m-am uitat spre pădure, mi-am dat seama că nu era un loc bun, era plin de cioturi peste tot şi, unde nu se vedeau cioturi, brazii erau deşi ca un zid.

– Nu, am spus. Nu merge. Hai mai departe!

Kajsa n-a zis nici acum nimic, ci pur şi simplu s-a urcat pe bicicletă în acelaşi timp cu mine şi şi-a dat drumul la vale, stând în picioare şi frânând mai apăsat ca mine.

Nu, trebuia să ajungem la drumul de deasupra benzinăriei Fina.

Gândul acesta mi-a răspândit un val de spaimă în corp. Era ca şi cum aş fi urcat pe o stâncă prea înaltă şi acum stăteam şi priveam în gol, neştiind dacă ar trebui să-mi înving frica şi să sar în apă sau să mă dau bătut.

Oare ea ştia ce urma să se întâmple?

Am privit-o pe furiş.

Mamă, cum îi săltau sânii!

Mamă! Mamă! Mamă!

Dar chipul îi era serios. Asta ce însemna?

Ne-am dat jos de pe biciclete şi am urcat dealul spre şoseaua principală, la umbra deasă a copacilor, ale căror ramuri se întindeau mult deasupra noastră. Nu schimbaserăm o vorbă de când plecaserăm de la Kjenna. Dacă voiam să spun ceva acum, trebuia să fie o chestie importantă, nu putea fi o prostie.

Ea purta pantaloni de bumbac verde pastel, legaţi cu o curea de sfoară. Îi veneau largi la coapse, dar i se mulau pe burtă şi pe fese. De la brâu în sus avea un tricou şi, deasupra, o vestă subţire cu nasturi, împletită, albă, dar cu o tentă gălbuie. Picioarele îi erau goale în sandale şi pe unghiile de la degete se dăduse cu ojă de aceeaşi culoare ca şi cea de la mâini. În jurul unei glezne avea un lănţişor.

Arăta superb.

Când am ajuns la drumul principal, şi doar un drum la vale şi unul la deal ne separau de ceea ce urma să se întâmple, am simţit că nu-mi doream decât s-o zbughesc cu bicicleta şi s-o las pe Kajsa acolo. Pur şi simplu să plec şi să dispar din viaţa ei. Şi, dacă tot aş porni, de ce să mă opresc? N-avea rost, puteam să-mi abandonez şi casa. Şi Tybakken, Tromøya, Aust-Agder, Norvegia, Europa,

le-aș fi lăsat pe toate în urmă. Mi s-ar zice Olandezul biciclist. Condamnat pentru eternitate să facă ocolul lumii pe bicicletă, cu lumina farului de pe ghidon strălucind fantomatic pe drumuri de țară.

– Încotro mergem până la urmă? a întrebat Kajsa în timp ce coboram în viteză dealul.

– Știu un loc frumos, am spus. Nu e așa de departe.

Ea n-a zis nimic. Am pedalat pe lângă Fina, i-am arătat colina ascunsă în spatele copacilor, iar ea s-a dat din nou jos de pe bicicletă de îndată ce drumul a devenit mai abrupt. Broboane mici de transpirație îi străluceau pe frunte. Am trecut pe lângă casa albă și veche și pe lângă vechiul hambar roșu. Cerul era senin și albastru. Soarele se lăsase tăcut și arzător peste dealurile din vest, și lumina lui făcea frunzișul din fața noastră să lucească intens. De peste tot se auzea ciripitul păsărilor. Simțeam că nu mai am mult și vărs. Am intrat pe cărare. Lumina se cernea printre coroanele copacilor exact așa cum îmi imaginasem. Razele se răsfrângeau de parcă ne aflam undeva sub apă. Coloane de lumină cădeau oblic pe pământ.

M-am oprit.

– Putem lăsa bicicletele aici, am spus.

Așa am și făcut. Ne-am coborât fiecare cricul bicicletei și le-am proptit la marginea drumului. Eu am pornit-o pe jos și Kajsa a venit după mine. Căutam un loc potrivit unde să ne putem așeza, acoperit cu iarbă sau cu mușchi. Pașii ni se auzeau nefiresc de tare. Nu îndrăzneam să mă uit la ea, dar era chiar în spatele meu. Uite acolo. Acolo era un loc frumos.

– Hai să stăm jos! i-am spus.

Nu m-am uitat la ea când m-am așezat. După ce s-a codit un pic, Kajsa s-a lăsat jos lângă mine. Mi-am băgat mâna în buzunar și am găsit ceasul. L-am scos și l-am ținut în palmă ca să-l vadă.

–Vrei să cronometrăm cât timp ne putem pupa? i-am spus.

–Poftim?

–Am un ceas la mine. Lui Tor i-au ieşit zece minute. Putem să-l întrecem.

Am pus ceasul jos. Era şapte şi patruzeci şi două de minute, am observat. Am luat-o pe Kajsa în braţe şi am întins-o pe spate, lipindu-mi în acelaşi timp buzele de buzele ei. Când eram amândoi întinşi unul lângă altul, mi-am băgat limba în gura ei, iar când limba mea a atins-o pe a ei, ascuţită şi moale ca un mic animal, am început să mi-o rotesc. Mi-am lăsat mâinile pe lângă corp, n-o atingeam decât cu gura şi cu limba. Corpurile noastre zăceau ca două bărcuţe legate de mal sub bolta copacilor. M-am străduit să-mi rotesc limba cât mai delicat în gura ei, în vreme ce gândul la sânii care erau acum atât de aproape, şi la coapsele care erau atât de aproape, şi la ceea ce era între coapsele ei, sub pantaloni, sub chiloţi, mă ardea mocnit. Dar nu îndrăzneam s-o ating. Ea stătea culcată cu ochii închişi şi desena cu limba cercuri în jurul limbii mele, eu aveam ochii deschişi, am pipăit în jur după ceas, l-am găsit şi l-am ridicat puţin ca să văd cât e ora. Trecuseră deja trei minute. Un fir de salivă se prelingea la colţul gurii Kajsei. S-a răsucit puţin. Mi-am lipit mijlocul de pământ, lăsându-mi limba să se învârtă întruna, fără oprire. Nu era aşa de grozav cum îmi imaginasem, era în fond destul de obositor. Câteva frunze uscate i-au foşnit Kajsei sub cap în timp ce-şi schimba poziţia. Gurile ne erau pline de salivă îngroşată. Trecuseră şapte minute. Mai aveam patru. „Mmm!“ a făcut ea, dar nu era un sunet de plăcere, ceva era în neregulă, s-a zbătut puţin, dar nu i-am dat drumul, şi atunci şi-a lăsat capul pe spate în vreme ce eu continuam să-mi rotesc limba. A deschis ochii, dar nu se uita la mine, ci drept în sus, la cerul de deasupra. Nouă minute. Începuse să mă doară rădăcina limbii. O dâră

nouă de salivă s-a prelins din colţul gurii Kajsei. Aparatul meu dentar se lovea uneori de dinţii ei. De fapt, trebuia să ne sărutăm doar zece minute şi o secundă ca să-l depăşim pe Tor. Şi am reuşit. L-am învins. Dar îl puteam face praf dacă reuşeam să ne pupăm cincisprezece minute. Mai rămâneau aşadar încă cinci. Mă durea însă limba, parcă începuse chiar să mi se umfle, iar saliva, care nu mă deranja atunci când era caldă, îmi dădea o senzaţie de uşoară greaţă când se prelingea mai rece pe bărbie. Douăsprezece minute. Oare nu era destul? Gata? Nu, încă puţin. Încă puţin, încă puţin.

Când ceasul arăta exact opt fără trei minute, mi-am desprins buzele de ale Kajsei. Ea s-a ridicat şi şi-a şters gura cu mâneca, fără să se uite la mine.

—Ne-au ieşit cincisprezece minute! am spus ridicându-mă. L-am bătut la cinci minute diferenţă!

Bicicletele noastre străluceau departe, la capătul cărării. Ne-am îndreptat spre ele, ea şi-a curăţat pantalonii şi puloverul de frunze şi crenguţe.

—Aşteaptă puţin! i-am spus. Ai câteva şi pe spate.

S-a oprit, şi eu i-am desprins resturile de frunze care se prinseseră de puloverul ei împletit.

—Gata!

—Trebuie să ajung acasă, a spus ea când am ajuns la biciclete.

—Şi eu trebuie să plec, i-am spus, arătând cu mâna în sus. E o scurtătură aici care o ia prin pădure.

—Salut! a zis ea, suindu-se pe bicicletă şi pedalând pe cărarea accidentată.

—Salut! am spus şi eu, apucând ghidonul şi luând-o pe jos la deal.

În noaptea aceea, stând lungit în pat, am avut tot felul de fantezii cu sânii ei, mari şi albi ca laptele, imaginându-mi până când am adormit tot ce am fi putut face

acolo, pe pământ, în pădure. Trebuia s-o sun, pentru că nu stabiliserăm când să trec pe la ea sâmbătă, dar am amânat momentul până a doua zi şi am lăsat chiar să treacă şi o parte a zilei de sâmbătă, până când n-a mai fost chip să amân şi, în jurul orei două, m-am suit pe bicicletă şi m-am îndreptat din nou spre cabina telefonică. Mai aveam o problemă, şi anume aceea că trebuia să fiu acasă până la opt jumătate, ceea ce nu se potrivea deloc cu noul meu stil de viaţă. Nu puteam să plec de la ea pe la opt fiindcă trebuia să mă duc la culcare, ce-ar fi crezut despre mine? I-am dat de înţeles mamei că aveam ceva important de făcut în seara aceea, întrebând-o dacă nu puteam ajunge acasă la nouă jumătate sau chiar la zece. Ea a vrut să ştie ce era aşa de important, iar eu i-am răspuns că nu pot să-i spun. „Dacă nu-mi poţi spune, nu poţi să te-ntorci mai târziu", mi-a zis ea atunci. „Trebuie să ştim unde eşti şi ce faci. Doar aşa s-ar putea să-ţi dăm voie. Înţelegi, nu?" Da, înţelegeam, aşa că trebuia să-mi revizuiesc atitudinea şi să-i povestesc despre Kajsa. Dar mai întâi voiam să vorbesc cu ea.

Cerul cenuşiu era acoperit de nori, iar bolta opacă pe care o formau norii părea să estompeze culorile peisajului din jur. Drumul era cenuşiu, pietrele din şanţ erau cenuşii, până şi frunzele copacilor aveau o nuanţă de cenuşiu-închis în verdele lor. Nu mai era nici căldura din zilele de dinainte. Nu era frig, erau cam şaisprezece sau şaptesprezece grade afară, dar era destul de răcoare încât să trebuiască să-mi închid nasturii de la geacă până la gât în timp ce pedalam la vale. Din cauza vântului, geaca mi se umfla ca un balon. În staţia de autobuz, care era de fapt un fel de mică autogară, în faţa căreia se întâmpla ca unele autobuze să rămână parcate toată noaptea, erau acum două vehicule. Stăteau cu motoarele pornite, fiecare urma s-o ia pe drumul lui, unul către cealaltă parte a insulei,

al doilea înspre oraş, şi şoferii parcaseră astfel încât să poată sta de vorbă prin geamurile deschise.

Mi-am lăsat bicicleta deoparte, chiar lângă adăpostul verde, din fibră de sticlă, pentru călători, asemănător ca formă cu o pălărie. Pe alături curgea un pârâu, printre crenguţe, tufişuri şi o mulţime de gunoaie, în marea lor majoritate ambalaje de ciocolată, aduse cel mai probabil dinspre Fina; am văzut printre ele Caramello, Hobby, Nero, Bravo, dar şi o etichetă albastră de hârtie, de Hubba Bubba. Apoi şi nişte sticle strălucitoare, fără etichetă, ziare şi o cutie de carton plină cu diverse mărunţişuri. Am scos banii din buzunar, am intrat în cabină şi i-am pus pe telefon, pregătiţi. Am format numărul din cartea de telefon, în timp ce o grămadă de glume îmi treceau prin cap. De ce nu apare şi domnul Receptor în cartea de telefon? urmată de Ce face un scoţian când vede că îi arde casa? Dă bip la pompieri, şi de Care-i culmea telefoniei? Să gâdili telefonul şi să râdă operatoarea. Am stat îndelung privind afară prin geamul de sticlă mată, plină de praf, cu arătătorul în dreptul numărului şi receptorul în mână, fără să fiu cu adevărat atent la ce vedeam, înainte să prind curaj, să duc receptorul la ureche şi să formez numărul.

–Alo? s-a auzit un glas.

Era vocea Kajsei!

–Salut! am spus. Sunt Karl Ove. Tu eşti, Kajsa?

–Da. Salut!

–Am uitat să stabilim când să trec azi pe la tine. Tu aveai o anumită oră în minte? Mie mi-e indiferent.

–Hmm, a spus ea. De fapt, trebuie să anulăm.

–Să anulăm? am spus. Nu mai poţi? Nu mai ies părinţii tăi azi în oraş?

–Nu-i vorba de asta. Dar... ăăă... nu mai pot... Da, nu mai pot să fiu prietena ta.

Ce?

Nu mai voia să fim prieteni?

Dar... fuseserăm împreună doar cinci zile!

–Alo? a spus ea.

–Nu mai suntem împreună?

–Da. S-a terminat.

N-am zis nimic. I-am auzit respirația la celălalt capăt al firului. Lacrimile mi se prelingeau pe obraji. A trecut o bună bucată de vreme.

–Atunci salut! a spus ea dintr-odată.

–Salut! am spus și eu, punând telefonul în furcă și îndreptându-mă spre stația de autobuz.

Ochii îmi erau împăienjeniți de lacrimi. Le-am șters cu mâneca, mi-am tras nasul, m-am suit pe bicicletă și am luat-o spre casă. Abia vedeam drumul din fața mea. De ce nu mai voia să fim prieteni? De ce? Chiar acum, când lucrurile începuseră să se miște? Chiar în ziua în care era singură acasă și trebuia să trec pe la ea? Acum câteva zile mă plăcea... de ce dintr-odată nu mă mai place? Să fie din cauză că nu vorbiserăm prea mult?

Și era așa de frumoasă! Era pur și simplu incredibil de frumoasă!

Fir-ar al naibii!

Fir-ar, fir-ar, fir-ar!

Ce nasol!

Când am ajuns la B-Max, mi-am șters lacrimile cu mânecile gecii. Era sâmbătă, chiar înainte de ora închiderii, parcarea era plină de mașini și de oameni cu plase în mâini și cu copii alături, o droaie de copii. Dacă îmi vedeau lacrimile, n-ar fi putut să creadă că sunt din cauza vântului? Doar eram cu bicicleta.

Am pedalat din greu în sus la deal până să ajung la porțiunea dreaptă. Înăuntrul meu începuseră să apară momente complet pustii, neutre, puteau trece și zece secunde fără să-mi vină vreun gând, fără să-mi dau seama că exist, până când înaintea ochilor îmi răsărea imaginea

Kajsei, îmi aminteam că totul se terminase şi mă năpădea un suspin imposibil de oprit.

Am coborât cricul bicicletei şi am pus-o la locul ei obişnuit din faţa casei, apoi m-am oprit înăuntru, lângă uşă, ca să ascult unde erau ceilalţi. Nu voiam să dau nas în nas cu nimeni în clipa aceea, şi, când mi s-a părut că nu era nici un pericol, am urcat scările şi m-am dus la baie, unde m-am spălat cu grijă pe faţă, apoi am intrat în camera mea şi m-am întins pe pat.

După o vreme, m-am ridicat şi m-am dus în camera lui Yngve. El stătea pe pat şi cânta la chitară. Când am intrat, s-a uitat la mine.

–Ce s-a întâmplat? Ai plâns? m-a întrebat. Din cauza Kajsei? Nu mai vrea să fiţi prieteni?

Am încuviinţat din cap, izbucnind din nou în plâns.

–Lasă, Karl Ove! O să-ţi treacă repede. E plin de fete care atât aşteaptă! Lumea-i plină de fete! Uit-o! Nu-i mare pierdere.

–Ba e, am spus. Am fost împreună doar cinci zile. Şi e aşa de frumoasă! Nu vreau să fiu decât cu ea. Cu nimeni altcineva. Şi tocmai azi, când urma să fim singuri acasă!

–Stai aşa! a spus el ridicându-se. O să-ţi pun o piesă. S-ar putea să-ţi facă bine.

–Ce fel de piesă? am zis, aşezându-mă pe scaun.

–Aşteaptă şi ai să vezi! a spus el, în timp ce scotocea prin maldărul de discuri de pe raft. Uite-aici! a continuat, întinzându-mi discul *Fără întoarcere* al formaţiei Aller Værste!

–A, asta!

–Ascultă versurile! m-a îndemnat Yngve, scoţând discul din plic, potrivindu-l mai întâi în gaura din centru şi apăsându-l apoi pe placă, ridicând acul şi punându-l pe primul şanţ, în timp ce discul începuse deja să se învârtă. După o secundă de fâşâieli, au intrat tobele energice, apoi basul, chitara şi clapele împreună cu restul instrumentelor,

urmate de vibrația incredibil de captivantă a grifului și de vocea cântărețului care cânta în dialectul din Stavanger:

Nu exagerez când spun că am știut
Că relația noastră se va destrăma.
Să te ții departe ai fi vrut
Până când n-a mai rămas nimic din ea.
Planuri de viitor și gânduri mărețe
Reduse la nimic într-o secundă.
Mult mai mult inima mea ar fi vrut să te-nvețe,
Dar pentru ea erai deja pe veci pierdută.

– Ascultă acum! a spus Yngve.

Toate ajung la un sfârșit, toate mâine vor fi trecut,
Închizi pleoapele și le deschizi pentru un nou început.
Nu-i loc de mulțumiri, nu-i drum să te întoarcă.
Fără vorbe, fără cuvinte, ia-ți haina pe tine și pleacă!

– Da, am spus.

Mai aveam puțin și dădeam în banal,
Orice spuneam era plin de defecte,
Ne îmbătam cu vorbe, devenind sentimentali,
Uitând că sunt schiloade și infecte.
Mi-ai frânt inima, lăsând în loc durere,
Să-mi vindec rănile nu-i leac de găsit.
De ce ne tot agățăm de trecut cu putere
Când nu mai avem nimic de-mpărțit?

Toate ajung la un sfârșit, toate mâine vor fi trecut,
Închizi pleoapele și le deschizi pentru un nou început.
Nu-i loc de mulțumiri, nu-i drum să te întoarcă.
Fără vorbe, fără cuvinte, ia-ți haina pe tine și pleacă!

–„Toate mâine vor fi trecut", a spus Yngve când s-a terminat piesa şi acul pick-upului a revenit în poziţia iniţială. „Toate ajung la un sfârşit. Închizi pleoapele şi le deschizi pentru un nou început."

–Înţeleg, i-am spus.

–Te-a făcut să te simţi mai bine?

–Da, un pic. Îl mai poţi pune o dată?

Din fericire, la cină, mama şi tata n-au observat că plânsesem. După aceea am ieşit afară, mă simţeam prea agitat ca să stau în casă, şi, din moment ce strada era pustie, iar copiii pe care-i ştiam plecaseră în vacanţă, m-am dus până la pontoane. Se strânsese acolo, în jurul bărcii nou-nouţe a lui Jørn, o gaşcă întreagă. Mulţi îşi cumpăraseră bărci în primăvara aceea, Geir Håkon şi Kent Arne aveau o GH 10, respectiv o With Dromedille, şi ea de trei metri, amândouă cu motor exterior Yamaha de cinci cai putere.

M-am dus la ei.

–Uite-l şi pe fătălău! a spus Jørn când m-am oprit lângă ei.

Uf, Doamne, iar cuvântul ăla!

Au râs, aşa că am priceput că nu era de bine.

–Salut! le-am spus.

Jørn a pornit motorul după ce a tras de câteva ori de cablu.

–Vino-ncoace, Karl Ove!

–Nu. Nu prea cred.

–O să-ţi arăt ceva, a spus el şi s-a uitat la fratele lui mai mic. Întorci când îţi fac semn!

Fratele mai mic a încuviinţat din cap.

–Haide! a spus el, luând-o spre interiorul bărcii.

Am făcut câţiva paşi şovăitori înainte. Când am ajuns la marginea pontonului, Jørn m-a prins brusc de picioare.

–Întoarce! a strigat către fratele lui.

Acesta a dat barca înapoi, eu m-am lăsat instantaneu în jos, simţind cum picioarele îmi sunt smulse de sub mine, am căzut şi am fost tras peste buza pontonului, pentru că Jørn nu-mi dădea drumul, iar barca continua să meargă înapoi. M-am prins de marginea de lemn, ţinându-mă cât puteam cu degetele. Fratele mai mic al lui Jørn a accelerat şi a ambalat motorul, în vreme ce eu eram cu picioarele în barcă, cu corpul deasupra apei şi cu mâinile prinse de ponton. Le-am strigat să înceteze. Am început să plâng. Ceilalţi se uitau zâmbind, dar fără să schiţeze un gest.

– Destul! a strigat Jørn.

Toată povestea durase cam un minut. Fratele lui Jørn a dat barca înapoi, Jørn mi-a dat drumul la picioare, eu m-am căţărat pe ponton şi am fugit cât am putut de repede de acolo, plângând. Lacrimile mi s-au oprit doar când am ajuns în dreptul stâncii, unde m-am aşezat pe jos în aerul cald şi perfect calm, îmbibat de mirosul pietrelor dogorite de soare, al ierbii uscate şi al florilor de câmp.

M-am întrebat dacă ar trebui s-o sun pe Kajsa şi s-o întreb de ce nu mai voia să fim împreună, ca să ştiu ce să fac data viitoare, dar era prea complicat, parcă auzeam deja ezitarea ei şi stângăcia mea, şi la ce bun? Se terminase, pur şi simplu nu mai voia să fie cu mine.

M-am ridicat, deşi încă tremuram şi-mi simţeam genunchii moi, şi m-am dus acasă. M-am spălat îndelung în baie pe faţă, cu apă rece, am tras perdelele, ca să nu se vadă nimic de afară, am dat drumul la Motörhead, *Ace of Spades*, dar nu se auzea bine, aşa că am scos caseta şi am pus în schimb noul album solo al lui Paul McCartney, şi am început să citesc una din cărţile lui Desmond Bagley pe care o cumpărasem cu banii mei de buzunar, *Comoara lui Vivero*. O mai citisem, era vorba despre piramidele din America de Sud şi despre enormele peşteri subacvatice de acolo, în care protagoniştii făceau scufundări, căutând aurul pe care îl doreau şi alţii...

Când m-am așezat la masă pentru cină, mama s-a uitat la mine și mi-a zâmbit.

– Karl Ove, cred că e timpul să te dai cu deodorant. Am să-ți cumpăr unul mâine.

– Deodorant? am spus mirat.

– Da, nu crezi că ar fi cazul? Doar începi în curând să mergi la altă școală și o să fie tot felul de situații...

– Cam duhnești, de fapt, a spus Yngve. Fetelor nu le place asta, știi?

Oare *de asta* se despărțise Kajsa de mine?

Dar, când l-am întrebat pe Yngve mai târziu din nou, în camera mea, mi-a zâmbit și mi-a spus că n-avea cum să fie numai asta.

A doua zi dimineață, tata a intrat la mine în cameră și mi-a spus că nu pot să zac în casă și să citesc toată vara și că trebuia să mai merg și pe afară. „Ce-ar fi să te duci la scăldat?" a zis.

Am închis cartea fără să scot o vorbă și am trecut pe lângă el fără să-l privesc.

Am rămas câteva minute pe bordura de piatră, aruncând cu pietricele pe drum. Dar nu puteam să stau acolo, toată lumea ar fi văzut că n-aveam nimic mai bun de făcut și nici cu cine să-mi petrec timpul, așa că am pornit-o în plimbare la vale până la cireșul cel mare de la marginea pădurii, crescut chiar lângă drum, de unde începea domeniul lui Kristen, ca să văd dacă cireșele erau suficient de coapte. Greu de spus cine era proprietarul pomului, unii spuneau că e cireș sălbatic, alții, că e al lui Kristen, dar mâncam oricum cireșe din el în fiecare vară din moment ce eram destul de mari ca să ne cățărăm în copaci și nimeni nu se plângea de noi. Știind deja fiecare cracă pe de rost, m-am cocoțat aproape până în vârf și apoi am înaintat pe una dintre crengi până când a început să se îndoaie. Cireșele nu erau încă bine coapte, coaja le era

pe o parte tare şi verde, iar pe cealaltă căpătase o tentă de roşu, dar era îndeajuns ca să pot să le muşc, să le mestec şi să le înghit, scuipând sâmburii cât mai departe.

În timp ce stăteam cocoţat în pom, l-am văzut pe Jørn coborând de pe deal cu bicicleta. Îşi ţinea o mână pe canistra de benzină de pe portbagaj, iar cu cealaltă lua curbele. Când m-a văzut, a frânat uşor şi s-a oprit.

–Karl Ove! a strigat el.

Am coborât cât mai repede. Mi-a luat să cobor cam tot atât cât i-a luat lui să se dea jos de pe bicicletă şi să vină spre cireş, pentru că, atunci când am ajuns jos, era la numai câţiva metri de mine. Privirile ni s-au încrucişat, şi, imediat, eu am tulit-o în sus spre pădure.

–Voiam numai să-mi cer scuze, a spus el. Pentru ieri. Te-am auzit când ai plâns!

Nu m-am întors.

–N-am vrut, a continuat. Hai să dăm mâna şi să uităm povestea asta!

„Vezi să nu!" m-am gândit în sinea mea, făcându-mi drum mai departe printre tufişuri şi arbuşti, până când am ajuns în vârf şi l-am zărit suindu-se înapoi pe bicicletă, pedalând şi văzându-şi de drum, pe panta sinuoasă, până la debarcader. După ce a plecat, m-am întors în acelaşi loc. Acum însă, cireşele tari şi acre nu mă mai interesau, aşa că am lăsat baltă pomul şi am pornit-o în schimb agale în susul dealului, sperând să mă întâlnesc în cele din urmă cu cineva. Uneori se mai întâmpla ca lumea să iasă dacă te vedea de la fereastră, aşa că am urcat încet, zgâindu-mă la grădinile de pe amândouă marginile drumului. Peste tot era pustiu. Lumea ieşise în larg cu bărcile, plecase cu maşinile la vreunul dintre ştrandurile din capătul insulei sau era la serviciu. Soţul lui Tove Karlsen stătea întins într-un şezlong în centrul gazonului lor îngălbenit, cu un radio lângă el. Doamna Jacobsen, mama lui Geir, a lui Trond şi a lui Wenche, stătea sub o umbrelă de soare

pe verandă și fuma. Pe cap purta o pălărie de golf albă. În rest, era îmbrăcată în haine subțiri, deschise la culoare. Copilul ei de doi ani era pe podea, lângă ea; l-am zărit printre barele de la pătuț jucându-se. Cineva din spatele meu m-a strigat. M-am întors. Era Geir. Urca în grabă cu palmele întoarse înăuntru.

S-a oprit în fața mea.

– Unde-i Vemund? am spus.

– În vacanță, a spus Geir. Au plecat chiar azi. Vrei să vii cu barca?

– Vreau, am spus. Unde mergem?

Geir a ridicat din umeri.

– La Gjerstadholmen? Sau la una din insulițele de pe lângă?

– În regulă.

Geir avea o barcă simplă cu vâsle, astfel încât zona în care se putea deplasa era mult mai restrânsă în comparație cu a celor care aveau bărci cu motor. Ajunseserăm totuși cu ea până la insulițe și uneori înaintaserăm chiar mai mulți kilometri de-a lungul coastei. N-avea voie însă să meargă cu ea în strâmtoarea Tromøya.

Ne-am urcat la bord, eu am împins barca, Geir a fixat ramele în furcheți, s-a proptit în fundul bărcii ca să aibă mai multă forță și a tras atât de tare, cu vâslele intrând atât de adânc în apă, încât toată fața i s-a schimonosit.

– Uf! gemea el la fiecare mișcare. Uf, uf!

Pluteam pe suprafața albăstrie a apei, încrețită din când în când de rafale de vânt care băteau dinspre țărm. Valurile ceva mai îndepărtate aveau coame albe.

Geir s-a întors și a reperat insulița, a ajustat puțin direcția cu o vâslă și s-a apucat din nou să geamă, în vreme ce eu îmi lăsasem mâna în apă și ochii mi se odihneau pe dâra aproape imperceptibilă rămasă în urma noastră.

Când ne-am apropiat de țărm, m-am ridicat, am sărit pe mal și am tras barca înspre o dană mică. Nu știam să fac noduri, așa că Geir a fost cel care a legat parâma de unul dintre bolarzii metalici care păreau să fie fixați și pe cel mai mic colț de stâncă din arhipelag.

–Mergem să înotăm? a spus el.

–Sigur.

Pe partea dinspre strâmtoare a insulei se înălța o stâncă înaltă de vreo doi metri, de pe care am plonjat și am făcut scufundări. Afară bătea vântul și era frig, dar apa era călduță, așa că ne-am scăldat cam o oră înainte să ieșim și să urcăm iar în vârful stâncii, ca să ne întindem la soare.

După ce ne-am îmbrăcat, Geir a scos o brichetă din buzunar și mi-a arătat-o.

–De unde ai făcut rost de ea? l-am întrebat.

–Am găsit-o în barcă.

–Vrei să dăm foc la ceva?

–Da, asta era și ideea.

În crăpăturile pietrelor creștea iarbă și chiar în mijlocul insulei era o pajiște.

Geir s-a ghemuit, și-a făcut mâna căuș în jurul brichetei și a aprins o tufă măruntă, care a început imediat să ardă cu o flacără curată, aproape transparentă.

–Nu-mi dai și mie să încerc? am spus.

El s-a îndreptat de spate, și-a dat la o parte bretonul țeapăn și mi-a întins bricheta.

–Hei! am spus. Fii atent! Se răspândește!

Geir a râs și a călcat focul în picioare. Reușise aproape să-l facă să dispară, când, dintr-odată, flacăra s-a reaprins ceva mai departe, acolo unde o stinsese deja.

–Ai văzut? A început să ardă de la sine!

Geir l-a stins cu piciorul, iar eu m-am dus către pajiște și am aprins iarba din zonă. În clipa aceea a bătut o rafală puternică de vânt. Focul s-a întețit, transformându-se într-o perdea de flăcări.

–Ajută-mă un pic! l-am rugat. E pe o suprafață prea mare.

Am sărit amândoi cu picioarele cât am putut de tare pe iarba care ardea, până când focul s-a potolit.

–Dă-mi bricheta! a spus Geir.

I-am întins-o.

–Hai să dăm foc în mai multe locuri deodată!

–Hai!

El a aprins iarba acolo unde se afla, mi-a întins bricheta, eu am fugit către celălalt capăt și am dat foc și acolo, alergând apoi către Geir, care era deja în altă parte și aprindea focul și iarba dimprejur.

–Auzi cum trosnește? a spus.

Se auzea, într-adevăr. Focul trosnea și sfârâia, înfulecând agale iarba din jur. În locul în care fusesem eu, începuse să semene cu un fel de șarpe.

O nouă rafală de vânt a bătut puternic dinspre țărm.

–Aoleu! a strigat Geir, văzând că flăcările se înalță și cuprind o porțiune zdravănă de pajiște.

A început să sară ca un nebun, ca să înăbușe focul. Dar de data asta n-a mai fost suficient.

–Ajută-mă! m-a chemat.

Am simțit în vocea lui că începuse să se panicheze.

Am început și eu să calc iarba. O nouă rafală de vânt – și o parte din flăcări ne ajungeau deja până la genunchi.

–O, nu! am strigat. Arde rău de tot și dincolo!

–Scoate-ți puloverul, hai să-l stingem cu puloverele! Am văzut odată într-un film!

Ne-am dat jos puloverele și am început să batem cu ele pământul.

Vântul continua să plesnească și să biciuiască flăcările, care se răspândeau parcă mai puternic cu fiecare rafală.

Acum aproape toată iarba ardea.

O călcam în picioare și săream ca nebunii, dar fără folos.

–Nu merge, a strigat Geir. N-o să reușim să-l stingem.

– Da, e din ce în ce mai rău!

– Ce să facem?

– Nu ştiu. Ce crezi, ar merge să folosim ispolul? am sugerat.

– Ispolul? Eşti prost sau ce?

– Nu, nu sunt prost. Era doar o propunere.

Mamă, mamă! Focul se înteţea continuu. Simţeam căldura flăcărilor chiar şi de la câţiva metri distanţă.

– Hai să plecăm de aici! a spus Geir. Repede!

Şi astfel, în timp ce flăcările dansau şi trosneau din ce în ce mai sălbatic deasupra ierbii, am împins barca în larg. Geir s-a pus la lopeţi şi a început să vâslească, chiar mai cu zel decât la venire.

– Drace! repeta el din când în când. Ce ardea! Ce ardea!

– Chiar! Cine s-ar fi putut gândi?

– Eu nu, în orice caz.

– Nici eu. Doar să nu fi văzut careva focul!

– Nu asta contează, a spus Geir. Important e ca nimeni să nu ne fi văzut *pe noi*.

Când am ajuns la mal, am tras barca mult în pădure, ca să ştergem orice urmă.

Tricourile ne erau pline de funingine, le-am clătit şi le-am stors în apă, şi, ca să fim siguri, ne-am dat jos şi pantalonii scurţi şi i-am clătit şi pe ei; dacă cineva ne-ar fi întrebat ce facem, i-am fi spus că înotasem cu pantalonii pe noi şi că tricourile ni le luase apa. Am făcut şi o baie în lac, ca să scăpăm de mirosul de funingine, şi după aceea ne-am îndreptat spre casă.

De departe mi-am dat seama că nu era nimeni în grădina din faţă. M-am oprit în hol. Nici un sunet. M-am furişat la subsol, mi-am agăţat tricoul pe sfoara de rufe şi am urcat la bustul gol în camera mea, unde mi-am luat un alt tricou din dulap şi mi-am schimbat pantalonii scurţi.

De la fereastra camerei lui Yngve l-am văzut pe tata întins pe şezlong, afară, pe gazon. Putea sta ore în şir la

soare fără să se mişte, ca o şopârlă, de aici şi pielea lui maronie. De undeva din apropiere răzbătea susurul unei voci de la radio; mama trebuie să fi fost pe terasa de sub fereastra camerei de zi.

O oră mai târziu, a intrat în camera mea cu un deodorant în mână. Se numea MUM pentru bărbaţi. Era într-un recipient de sticlă albastră şi mirosea bine, dulceag. M-am gândit: „E pentru bărbaţi". Eram bărbat. În orice caz, eram adolescent. În câteva săptămâni aveam să merg la o şcoală nouă şi mă dădeam cu deodorant.

Mama mi-a explicat că trebuie să mă dau cu el la subsuoară, de câteva ori, după duş. Dar întotdeauna după ce mă spăl, niciodată altfel, pentru că atunci aş mirosi şi mai urât.

După ce ea a ieşit, am făcut cum îmi spusese, am inspirat puţin noul miros şi apoi am reluat lectura cărţii pe care o începusem – *Dracula*, romanul meu favorit, îl citeam acum a doua oară, dar mi se părea la fel de palpitant.

– E gata cina! a strigat mama din bucătărie.

Am pus cartea deoparte şi am ieşit din cameră.

Tata stătea la locul lui, cu pielea lui întunecată şi cu privirea sumbră. Mama a turnat apă clocotită în ceainic şi l-a pus pe masă între noi.

– Martha ne-a invitat azi la cabana lor, a spus ea.

– Nici nu se pune problema, a răspuns tata. A mai zis ceva?

Mama a clătinat din cap.

– Nimic deosebit.

Mi-am lăsat privirea în jos, inspectând masa, şi am mâncat cât am putut de repede fără să dau impresia că mă grăbesc să mă ridic.

Undeva în apropiere s-a auzit pornind motorul unei maşini, care imediat s-a înecat de câteva ori şi s-a oprit. Tata s-a ridicat şi a privit pe fereastră.

– Gustavsen nu e în vacanţă? a spus el.

Nu i-a răspuns nimeni. S-a uitat spre mine.

–Ba da, am răspuns. Dar fără Rolf şi Leif Tore. Ei au rămas singuri acasă.

Maşina a pornit din nou. De data asta, şoferul a ambalat motorul mai tare. A băgat apoi în viteza întâi, şi huruitul a crescut în intensitate, după care a scăzut brusc şi a dat în bolboroseală.

–În orice caz, cineva e la volan, a spus tata.

M-am ridicat să văd şi eu.

–Stai jos! mi-a zis el.

M-am aşezat.

–Ce se întâmplă? a întrebat mama.

–Obrăznicăturile alea de copii umblă la maşina părinţilor fără să fi cerut voie! Tata s-a întors şi s-a uitat la mama. Îţi vine să crezi?

Zguduindu-se şi gâlgâind, maşina a dispărut cu huruitul ei în sus pe deal.

–Nu pot *sub nici o formă* să-şi ţină copiii în frâu? a comentat tata. Leif Tore e în clasă cu *Karl Ove*. Şi *fură* maşina părinţilor?

Am înfulecat ultima bucată de sendviş şi mi-am mai turnat nişte lapte în ceai, ca să-l dezmorţesc îndeajuns cât să-l pot sorbi dintr-o înghiţitură. Apoi m-am ridicat în picioare.

–Săru'mâna pentru masă!

–Să-ţi fie de bine! a spus mama. Te duci la culcare?

–Cred că da.

–Atunci noapte bună!

–Noapte bună!

Înainte să sting lumina, tata a urcat la mine în cameră.

–Scoală-te din pat!

M-am ridicat.

M-a ţintuit îndelung cu privirea.

–Am auzit că ai fumat, Karl Ove.

– Ce? am făcut eu. N-am fumat! Jur!

– Eu am auzit altceva. Şi anume că ai fumat.

Mi-am ridicat privirea către el şi m-am uitat în ochii lui.

– Ai fumat? a repetat.

M-am uitat în pământ.

– Nu.

Imediat m-a prins de ureche.

– Ba ai fumat, a spus el, răsucindu-mi-o. Aşa-i?

– Nuuu! am strigat.

Mi-a dat drumul.

– Rolf mi-a spus că te-ai apucat de fumat. Vrei să zici că m-a minţit?

– Da, *sigur* te-a minţit. Pentru că n-am fumat.

– De ce m-ar minţi Rolf?

– Nu ştiu.

– Şi de ce plângi? Dacă n-ai nimic pe conştiinţă? Te ştiu eu, Karl Ove. Ştiu că ai fumat. Dar nu mai pui tu mâna pe ţigară! Atât am avut de zis de data asta.

S-a întors cu spatele la mine şi a ieşit, la fel de mohorât cum intrase.

Mi-am şters lacrimile cu învelitoarea plăpumii şi am rămas întins cu ochii la tavan, cât se poate de treaz. Nu fumasem niciodată.

Dar ştia că făcusem ceva.

Oare cum îşi dăduse seama?

Cum de-şi *putuse* da seama?

A doua zi n-am putut să răbdăm şi am mers cu barca pe lângă insuliţă.

– E complet pârjolită! a spus Geir, sprijinindu-se în vâsle.

Am râs aşa de tare că era să ne rostogolim în apă.

Chiar dacă, privită din afară, vara aceasta a fost ca toate celelalte – ne-am dus la Sørbøvåg, am fost la cabana bunicilor din partea tatei, iar restul timpului l-am petrecut în cartier, cu oricine era disponibil, dacă nu cumva

rămâneam singur să citesc o carte –, din interior era cu totul altfel, pentru că ceea ce mă aştepta la terminarea ei nu era doar un nou an şcolar ca toţi ceilalţi. Nu, la serbarea de sfârşit de an din iunie, directorul ne ţinuse un discurs şi asta pentru că tocmai terminaserăm şcoala primară Sandnes, anii petrecuţi acolo luaseră sfârşit, iar după vacanţa mare aveam să începem clasa a şaptea la gimnaziul Roligheden. Nu mai eram copii, ci adolescenţi.

Toată luna iulie am muncit ca grădinar, stăteam afară pe câmp de dis-de-dimineaţă, sub soarele arzător, şi culegeam sau ambalam căpşune, pliveam morcovi, iar la miezul zilei mă aşezam pe câte un bolovan şi-mi mâncam sendvişul cât mai repede, ca să pot merge după aceea cu bicicleta să fac o baie în lacul Gjerstad înainte să încep iar lucrul. Tot ce câştigam aveam să cheltuiesc la Cupa Norvegiei. În săptămâna cât a durat campionatul, ai mei s-au dus la munte. În vara aceea a fost arşiţă, am jucat unul dintre meciuri pe zgură, şi era aşa de cald încât am leşinat şi am fost dus la un fel de spital improvizat pe câmp, unde mi-am venit în fire doar spre seară; undeva în depărtare, cineva pusese *More Than This* cu Roxy Music; priveam tavanul cortului şi eram mai fericit ca niciodată, dintr-un motiv pe care nu-l înţelegeam, dar pe care l-am acceptat ca atare.

Să fi fost pentru că zilele acelea îmi petrecusem timpul cu Kjell, cântând în metrou melodii de-ale trupei Police de se zguduiau pereţii? Sau pentru că discutasem cu o grămadă de fete pe care de abia le cunoscusem? Pentru că-mi cumpărasem o mulţime de insigne cu formaţii de la un vânzător de stradă, printre care una cu The Specials şi una cu The Clash, pe lângă o pereche de ochelari de soare negri, pe care-i purtam peste tot?

Da, tot ce se poate. Kjell era cu un an mai mare şi, pentru fete, unul dintre cei mai populari băieţi din şcoală. Mama lui venea din Brazilia, şi el nu era numai băiat

frumos, cu păr negru şi ochi întunecaţi, ci şi un tip tare, pe care toată lumea îl respecta. Faptul că nu părea să-l deranjeze prezenţa mea reprezenta, prin urmare, un enorm pas înainte, mă făcea să mă simt dintr-odată mai presus de cartierul Tybakken şi de copiii de acolo. Ei nu voiau să aibă nimic de-a face cu mine, dar Kjell voia, şi-atunci ce mai conta? Plus că am fost cu Lars la Oslo – era mai mult decât aş fi putut spera.

Poate de aceea să fi fost din senin atât de vesel în timp ce zăceam întins pe patul de spital. Dar poate şi din cauza piesei *More Than This*. Era atât de fascinantă şi de frumoasă, iar în jurul meu, în amurgul palid, uşor albăstrui, al serii de vară, se întindea o capitală întreagă, în care erau nu numai o grămadă de oameni despre care nu ştiam nimic, ci şi o grămadă de magazine de muzică, cu rafturile pline de sute, poate chiar mii de melodii ale unor formaţii bune. Cu săli de concerte unde cântau trupe despre care doar citisem. Traficul zumzăia în depărtare, peste tot se auzeau voci şi râsete, iar Brian Ferry cânta *More than this – there is nothing. More than this – there is nothing.*

Într-o seară târzie, pe la jumătatea lui august, am mers cu toată familia pe insula Torungen, la pescuit de crabi. Tata cumpărase o lanternă subacvatică puternică şi adusese şi o greblă, plus masca de scafandru, labe de înot şi o găleată albă goală. O colonie întreagă de pescăruşi şi-a luat zborul când am ajuns la ţărm, unii ţipând pe deasupra capetelor noastre, câţiva planând atât de aproape încât ne-au atins hainele. Era deopotrivă captivant şi înspăimântător, dar ţipetele au încetat pe măsură ce ne apropiam de celălalt capăt al insulei, iar marea întunecată ca noaptea unduia liniştită în faţa noastră. Mama a făcut un foc, tata s-a dezbrăcat, şi-a luat labele de înot şi a pornit spre apă cu lanterna în mână; şi-a pus apoi masca de scafandru şi

a dispărut sub valuri. Când a ieşit din nou la suprafaţă, apa i s-a revărsat de pe tubul de oxigen.

– Nu era nimic acolo, a spus. Hai să încercăm puţin mai departe!

Eu şi Yngve am pornit-o încet pe deasupra stâncilor netede. Pescăruşii continuau să ţipe în spatele nostru. Mama ne pregătea de mâncare.

Tata s-a întors iar, de data asta ţinând în mână un crab uriaş, cu cleştii depărtaţi.

– Hai cu găleata! a spus.

Yngve s-a dus la marginea apei, tata a dat drumul crabului în găleată, după care a înotat din nou în larg.

Mi-era puţin jenă, nu aşa se prindeau crabii, trebuia s-o faci de pe mal, cu o greblă şi o lanternă. Pe de altă parte, nu mai era nimeni altcineva pe insulă în afară de noi.

După aceea, când găleata a fost plină până la refuz de crustacee târâtoare, tata s-a aşezat să se încălzească lângă foc, în vreme ce noi frigeam cârnaţi şi beam suc. Pe drumul înapoi spre barcă, după ce tata stinsese focul cu o găleată de apă de mare, eu am descoperit un pescăruş mort zăcând într-o adâncitură de stâncă. L-am atins. Era cald. Un tremur i-a străbătut un picior, şi asta m-a surprins. Nu murise? M-am aplecat din nou şi i-am împuns cu degetul pieptul alb. Nici o reacţie. M-am ridicat. Era cumva straniu să-l ştiu zăcând acolo. Nu atât fiindcă era mort, cât fiindcă formele şi culorile siluetei lui îmi păreau aproape obscen de precise. Ciocul portocaliu, ochii galben cu negru, aripile mari. Şi picioarele, cu solzi ca de reptilă.

– Ce-ai găsit acolo? a întrebat tata din spatele meu.

M-am întors, şi el mi-a luminat chipul cu lanterna. Mi-am ridicat mâna la ochi.

– Un pescăruş mort.

A lăsat jos lanterna.

– Vreau să-l văd, a spus. Unde e?

– Acolo, i-am arătat cu degetul.

În clipa următoare, lanterna a luminat pescărușul, ca și cum acesta s-ar fi aflat pe o masă de operație. Ochii i-au lucit.

–Trebuie să fie pe aici niște pui în primejdie, a spus tata.

–Crezi? am făcut.

–Da, au încă pui în cuib. De asta erau așa de nervoși când am venit. Haide!

Am pornit-o înapoi spre luminile strălucitoare din Arendal, prin strâmtoare, către chei, auzind întruna clănțănitul cleștilor de crab și fojgăitul fantomatic din cele două găleți pline. Tata i-a fiert de îndată ce a ajuns acasă, și a fost o senzație eliberatoare să asist la barbaria operațiunii: crabii erau încă vii când îi scoteai din găleată, erau încă vii când îi cufundai în apa clocotită, iar după ce mureau, pluteau încet, pe spate, în carapacea lor pigmentată cu alb de culoarea osului și cu maro de frunză veștedă.

La două zile după excursia aceea nocturnă, tata s-a transferat la Kristiansand. Își găsise de lucru la un gimnaziu din Vennesla, care era prea departe ca să poată face naveta, așa încât și-a închiriat un apartament într-un bloc din Slettheia. Și-a dus toate lucrurile de care avea nevoie, în trei ture, într-o remorcă împrumutată, și de atunci încolo venea acasă doar la sfârșit de săptămână, și după o vreme nici măcar atunci. Ideea era să caute o casă undeva pe lângă Kristiansand și să ne mutăm cu toții acolo în vara următoare.

A fost o mare ușurare că a plecat. Și a fost de asemenea un noroc chior că își schimbase locul de muncă chiar în toamna în care eu urma să încep școala unde el lucrase timp de treisprezece ani. Dacă ar fi predat în continuare, aș fi avut impresia că era cu ochii pe mine tot timpul și n-aș fi îndrăznit să ridic nici un deget fără să mă gândesc

întâi la consecințe. Asta i se întâmplase lui Yngve. Dar n-avea să mi se întâmple mie.

Primele zile la gimnaziu mi-au amintit de cele trăite cu șase ani mai devreme, când începusem clasa întâi. Toți profesorii erau noi și încă nu-i știam bine, toate clădirile erau noi și necunoscute și, exceptându-i pe copiii din clasa mea, toți ceilalți elevi erau noi și necunoscuți. Aici se aplicau alte reguli și alte coduri, circulau alte zvonuri și alte povești, atmosfera era cu totul alta. În școala asta nimeni nu se juca. Nimeni nu sărea elasticul, coarda, nimeni nu bătea mingea, nu alerga la rațele și vânătorii, omul negru sau ineluș-învârtecuș. Singura excepție era fotbalul; fotbal se juca și aici ca și în școala primară. În rest, ceea ce făceau elevii în pauze era să lenevească. Fumătorii se adunau într-un colț lângă adăpostul de ploaie, vorbind, râzând și aprinzându-și țigările cu brichetele, unii îmbrăcați în geci de piele, alții în geci de blugi, aproape toți având vreun fel de motoretă, fiindcă motoretele făceau parte din tipul de viață pe care îl duceau. Despre unii circulau zvonuri cum că ar fi fost implicați în furturi, de pildă, sau că veniseră beți la școală sau chiar că luaseră droguri, lucru pe care ei, desigur, nu-l negau, dar nici nu-l confirmau, erau cu toții învăluiți într-o aură de mister și de rău, și cine altcineva în afară de John putea să fie lângă ei în prima zi de școală, râzând cu râsul lui răgușit? Toți cei din gașca aceasta disprețuiau învățătura și școala, mulți erau îndemânatici și voiau să muncească chiar din clasa a opta, și li se dădea voie, toate cauzele pierdute primeau învoirea școlii, conducerea era mai mult decât fericită să scape de ei. Exceptând însă țigara din colțul gurii, ei nu se comportau de fapt altfel decât ceilalți elevi, pentru că și aceștia din urmă se strângeau în găști și vorbeau și râdeau. Fetele erau într-o parte, băieții, în alta. Uneori, câte un grup de băieți necăjea niște fete, în clipele acelea se stârnea ceva alergătură și țipete, și în cazuri rare izbucneau încăierări între băieți, iar

atunci toţi cei prezenţi în curtea şcolii se strângeau în jurul celor doi aşa cum înotătorii sunt luaţi pe sus de un val uriaş; nu puteai să ratezi o astfel de privelişte.

Au trecut câteva săptămâni până să ne adaptăm la viaţa din noua şcoală. Trebuia să testăm totul. Trebuia să descoperim neajunsurile şi preferinţele profesorilor. Trebuia să descoperim şi care erau limitele regulilor care se aplicau între pereţii clasei şi în afara lor.

La ştiinţele naturii îl aveam pe Larsen, profesorul care venise o dată beat la şcoală şi care arăta mereu de parcă dormise toată noaptea pe canapea, cu hainele de stradă pe el, şi tocmai se trezise; indiferent de momentul zilei în care aveam ore cu el, era mereu un pic letargic şi neatent, dar îi plăceau experimentele, fumul şi bubuiturile, aşa încât ne plăceau orele lui. La muzică îl aveam pe Konrad, el era responsabil de Clubul Elevilor, purta pe sub vestă cămăşi ce semănau cu nişte bluze, avea ochelari, o faţă rotundă, mustaţă şi un început de chelie, era jovial şi tânăr în comportări, aşa că se tutuia cu noi toţi. La matematică îl aveam pe fostul diriginte al lui Yngve, Vestad, un individ roşu la faţă, chel, cu ochelari şi cu ochi vigilenţi; la ora de gospodărie o aveam pe Hansen, o domnişoară bătrână cu părul cărunt, severă, aproape fanatică, care părea cu adevărat interesată să ne arate cum să facem chiftele de peşte şi să fierbem cartofi; la engleză, norvegiană, religie şi educaţie civică îl aveam pe dirigintele nostru, Kolloen, un bărbat înalt şi slab, de aproape treizeci de ani, cu o figură ascuţită, lipsit de răbdare şi care în marea majoritate a timpului era distant cu noi, dar uneori putea şi să dea dovadă de empatie şi de grijă.

Profesorii aceştia nu făceau doar comentarii generale şi evaluări, cum făcuseră cei de la şcoala primară. Nu, ei ne dădeau note, şi asta crea o stare nouă de tensiune în clasă, pentru că dintr-odată am început să avem o idee foarte limpede despre punctele tari şi slabe ale fiecăruia.

Era imposibil să-ți ții notele secrete sau, de fapt, era posibil, dar gestul ar fi fost considerat urât. Eu aveam în general note de 8 sau 9 și rareori primeam câte un 10 sau, dimpotrivă, un 7, și, chiar dacă nu-mi ascundeam notele de colegi, începusem să le ascund atunci când ieșeam din clasă, fiindcă în ultimele luni primisem semnale că nu era bine să fii bun la învățătură și că un 10, în ciuda a ceea ce s-ar fi putut crede, indica o deficiență, o lacună de caracter, și nu contrariul, așa cum ar fi fost normal. Statutul meu era de multă vreme compromis, și acum am încercat să inversez procesul și să-mi îmbunătățesc reputația, fără să mă gândesc concret și precis la asta; totul se baza pe intuiții și senzații, în conformitate cu codurile sociale la care oamenii se raportează peste tot. În tentativa aceasta, aveam un avantaj extraordinar de mare, și anume fotbalul, căci prin intermediul lui făcusem cunoștință cu mulți dintre elevii din clasa a opta și a noua, printre care și vreo patru sau cinci într-adevăr respectați atât de băieți, cât și de fete. Eram singurul din clasă care putea, de pildă, să se ducă la gașca strânsă în jurul lui Ronny, sau a lui Geir Helge, sau a lui Kjell, sau a tuturor odată fără ca ei să se uite ciudat sau să se lege de mine. Nu mă aveau prea tare la inimă, nu mă băgau ei prea mult în seamă, dar nu asta conta, important era că puteam pur și simplu să stau acolo și să fiu văzut în preajma lor. Geir, Geir Håkon și Leif Tore se transformaseră peste noapte din niște prinți în niște cerșetori, erau niște nimeni, trebuiau să se reinventeze, și Dumnezeu știe dacă avea să le iasă în cei trei ani de școală pe care îi aveau la dispoziție. Nu mă mai uitam după ei decât la ore, ceea ce nu mai conta.

În cursul primelor săptămâni de școală, prietenul meu cel mai bun a devenit Lars. Era în clasa paralelă și, ca atare, reprezenta ceva nou: locuia în Brattekleiv, unde noi, cei din Tybakken, nu prea ne duceam, și juca fotbal. Era sociabil, știa o grămadă de elevi, se înțelegea bine cu toată

lumea. Avea părul creț și șaten, era mereu binedispus, avea un râs zgomotos, cristalin și era sigur pe el, făcea mișto de toată lumea, dar foarte rar la modul răutăcios. Tatăl lui era fost campion european la patinaj, participase la Campionatele Mondiale și la Jocurile Olimpice, inclusiv la cele de la Squaw Valley, subsolul lor era burdușit cu trofee, medalii, diplome și o cunună mare de lauri, uscată și decolorată. Era un bărbat prietenos și grijuliu, dar și foarte hotărât, căsătorit cu o daneză care își dădea toată silința să-i mulțumească pe cei din jurul ei.

Alături de Lars, tot ceea ce m-ar fi putut ajunge din Tybakken era lăsat definitiv în urmă. În același timp, mă schimbasem și eu, aproape de la o zi la alta, nu mă mai interesa să fac fapte bune, dimpotrivă, am început să înjur, să șterpelesc mere, să dau cu pietre în felinarele de pe stradă sau în geamurile caselor, să răspund obraznic la ore și să nu mă mai rog la Dumnezeu. Ce libertate simțeam când făceam toate astea! Îmi plăcea enorm să merg la furat de mere, și, cu cât riscul era mai mare, cu atât mai bine. Îmi lăsam bicicleta pe marginea drumului dimineața, în drum spre școală, mă furișam în fugă în vreo grădină, înhățam cinci sau zece mere din care mă înfruptam în văzul tuturor, apoi mă suiam înapoi pe bicicletă și-mi continuam drumul ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat; toate astea îmi dădeau o senzație de bine pe care n-o mai simțisem și care nici măcar nu știusem că există. Una dintre grădinile pe lângă care treceam fusese recent amenajată și în mijlocul ei se afla un singur măr firav, care avea un singur fruct, și nu trebuia să fii un geniu ca să-ți dai seama că el avea o însemnătate specială pentru părintele care plantase copacul în primăvara aceea și pentru cei doi copii ai lui, care așteptau cu nerăbdare, zi de zi, clipa când mărul – care pentru ei trebuia să fi fost Mărul – avea să fie copt. Pe acesta îl vedeam în fiecare dimineață în drum

spre şcoală, atârnând de creangă şi legănându-se în vânt, şi pe acesta în cele din urmă l-am cules.

Nu pe timp de noapte, când era întuneric şi puteam să mă fac uşor nevăzut, nu, l-am furat dimineaţa, în drum spre şcoală, mi-am lăsat pur şi simplu bicicleta acolo, am sărit gardul, am traversat curtea, am rupt mărul şi am luat o muşcătură din el. O lume nouă se deschisese înaintea mea. Încă nu furam din magazine, dar îmi trecuse şi asta prin cap, nu m-aş fi dat în lături. Acasă, în schimb, mă schimbasem numai în sensul că eram mai în largul meu şi mai vesel, vorbeam mai mult, ceea ce mama nu părea să considere un lucru ieşit din comun din moment ce lipsa de libertate era puternic legată de prezenţa tatei, şi furia lui ajungea la extrem doar când eram singuri cu el. Cu mama şi cu Yngve mă comportasem mereu aşa. Cu mama vorbisem mereu despre tot ce se putea vorbi, adică mai puţin despre lucruri legate în mod direct de lumea din afara casei, mai degrabă despre lucrurile la care mă gândeam într-un moment sau altul, despre tot felul de păreri şi de idei de-ale mele. În perioada aceasta am început însă deja să devin mai conştient de ceea ce-i spuneam sau nu, fiindcă am înţeles că era important ca lumea aceasta să rămână pură şi luminoasă şi să nu includă nici măcar o frântură din nenumăratele şi adâncile umbre ale celeilalte lumi.

În toamna aceea, amândouă lumile s-au deschis pentru mine, dar nu aşa cum se deschide o uşă de garaj automată; nu, era vorba de un proces viu şi dinamic, pus parcă în mişcare de un muşchi: în fiecare vineri, când tata sosea în Arendal, lumea se închidea acasă, ţinându-mă prizonier, vechile obiceiuri reveneau la viaţă, iar eu rămâneam înăuntru cât mai puţină vreme. În timp ce lumea de acasă era bine cunoscută şi mereu aceeaşi, cea de afară era complet imprevizibilă sau, mai bine zis, ceea ce se întâmpla se întâmpla clar, precis şi fără echivoc, şi singurul lucru

obscur, întocmai ca lumina soarelui la apus, erau cauzele acestor evenimente.

În fiecare vineri se organiza o întâlnire a Clubului Elevilor în vechea sală de gimnastică a şcolii, la care putea să participe oricine. Timp de câţiva ani, fusese un loc mitic pentru mine, pe cât de fascinant, pe atât de inaccesibil. Îl văzusem pe Yngve ani la rând cum se îmbrăca cu mare grijă înainte de a pleca la club, într-una din dăţi chiar şi cu o eşarfă în jurul gâtului; ştiam că acolo se dansează, se joacă ping-pong sau table, se pot cumpăra coca-cola şi hotdogi şi uneori se proiectează filme, se ţin concerte sau evenimente speciale. Se vorbea mult, mai ales printre fete, despre faptul că ni se dădea şi nouă voie să intrăm în acest loc miraculos, pentru că, într-un fel sau altul, ele erau cele care se identificau cel mai mult cu clubul, ca şi cum la origine ar fi fost un club de fete, la care puteau veni doar din când în când şi băieţii.

Când m-am dus acolo prima oară cu bicicleta, m-am simţit de parcă urma să fiu iniţiat într-un soi de ritual. Era o noapte răcoroasă, în drum spre şcoală, sus pe deal, am trecut pe lângă mai multe fete de clasa a şaptea care se străduiseră să arate cât mai bine, nici una dintre ele nu era aşa cum le vedeam în fiecare zi la şcoală. Am parcat bicicleta în faţa clădirii, am ocolit gaşca care stătea afară şi fuma, am plătit biletul de intrare şi am intrat în sala de sport întunecată, destul de schimbată acum şi plină de spoturi colorate şi de lumini de discotecă intermitente, în care muzica se revărsa bubuind din două difuzoare enorme. M-am uitat în jur. Veniseră multe fete de clasa a opta şi a noua, nici una dintre ele nu se sinchisea, desigur, să-mi arunce vreo privire, dar majoritatea erau în clasa a şaptea, ca mine. Noi eram singurii pentru care clubul reprezenta un fenomen cu adevărat nou.

Ringul de dans era gol. Majoritatea fetelor stăteau la mesele de lângă perete; majoritatea băieţilor se împrăştiaseră prin alte încăperi, unde se aflau mesele de ping-pong ori de table, sau la intrare, unde proprietarii de motorete se adunau întotdeauna seara. Multe motorete aparţineau unor băieţi care terminaseră deja şcoala, dar nu de atâta timp încât să nu se mai uite după fetele de aici.

Dar eu nu venisem acolo să joc ping-pong sau să-mi pierd vremea într-o parcare cu o cola în mână. Îmi plăcea muzica, îmi plăceau fetele şi îmi plăcea să dansez.

Nu îndrăzneam să mă duc singur pe ringul de dans. Când însă nişte fete cu care eram prieten au început să danseze timid şi alte două au venit lângă ele, m-am aventurat şi eu.

Absorbit de ritm şi de senzaţia plăcută că lumea era cu ochii pe mine, am continuat să dansez un cântec, două, după care m-am dus să caut vreo figură cunoscută. Mi-am cumpărat o coca-cola şi m-am aşezat alături de Lars şi Erik.

Întreaga mea fiinţă, cu preocuparea mea faţă de haine, cu genele mele lungi şi obrajii moi, cu atitudinea mea de atotştiutor şi cu aptitudinile mele şcolare prost ascunse, prefigura încă de la bun început dezastrul pre-pubertate care avea să vină. Comportamentul meu din serile acelea n-a reuşit nicicum să îmbunătăţească situaţia. Dar eu habar n-aveam. Nu vedeam nimic din afară, experimentam totul din interior, unde tot ce conta era ritmul seducător şi alert al melodiei *Funkytown*, falsettoul remarcabil al celor de la Bee Gees, *Hungry Heart*, piesa captivantă a lui Springsteen, întunericul strălucitor, fetele care dansau în jur, cu sânii şi coapsele lor, cu gurile şi buzele lor, aromele excitante ale parfumurilor şi transpiraţiei – asta era important. Mă întorceam uneori acasă de la aceste seri de vineri complet năucit, fiindcă normalitatea se transforma în mod misterios şi părea brusc să devină oarecum vagă, neclară, aproape ca o umbră, dar infinit de bogată şi atrăgătoare,

plină de speranţe şi de oportunităţi. La urma urmei, era vorba despre sala de sport! Despre Sølvi, Hege, Unni şi Marianne! Despre Geir Håkon, Leif Tore, Trond şi Sverre! Despre hotdogul cu ketchup şi muştar care se vindea acolo! Mesele şi scaunele erau aceleaşi cu cele din sălile noastre noastre de clasă, barele de lemn de pe pereţi erau cele folosite de noi la orele de sport. Dar asta nu mai conta când se lăsa întunericul invadat de luminiţe pâlpâitoare, când totul era absorbit în cercul magic, obscur şi plin de promisiuni, când nu mai existau decât ochi adumbriţi şi corpuri moi atrăgătoare, inimi pulsând şi nervi întinşi la maximum. După prima vineri, am plecat din club ca în transă, iar în vinerea următoare am ajuns acolo încordat şi plin de speranţă.

Absolut fabulos la spaţiul acesta era faptul că puteai să ajungi mai uşor la fete. În general, fetele erau inaccesibile, cele mai multe căpătaseră în ultimele luni un aer blazat şi plictisit, marea majoritate a gesturilor pe care le făceam noi, băieţii, erau în opinia lor copilăreşti; în pauze stăteau la soare cu casetofoanele pornite, sporovăind sau împletind, şi n-aveai cum să te apropii de ele. Deşi încercasem, fiindcă vorbeam încă aceeaşi limbă cu ele, nu-mi ieşea nimic. De îndată ce suna de intrare, fiecare îşi vedea de drumul său.

Dar la club era altfel, acolo puteai să te duci pur şi simplu la o fată şi s-o întrebi dacă nu vrea să danseze. Atâta timp cât n-aveai standarde foarte înalte şi nu te apropiai de cea mai frumoasă şi cea mai curtată din clasa a noua, totul mergea de obicei strună, spuneau da şi nu-ţi mai rămânea decât să mergi pe ring, să strângi în braţe corpul moale şi cald şi să te legeni dintr-o parte în alta până se termina cântecul. Sperai atunci că dansul va duce la ceva mai mult sau că va fi urmat de priviri furişe şi zâmbete poznaşe, dar, chiar dacă asta nu se întâmpla, momentele acelea erau valoroase în sine, nu în ultimul rând datorită promisiunilor pe care le năşteau ale unui paradis

viitor, complet nud. Toate fetele cu care fusesem până atunci, Anne Lisbet, Tone, Mariann şi Kajsa, mergeau la şcoala asta şi erau membre ale clubului, dar, deşi simţeam încă un junghi în inimă când le vedeam cu altcineva, pentru mine erau moarte, ţineau de trecut, nu-mi mai doream de la ele decât să nu spună nimănui ce fel de om eram. Mai ales Kajsa. Îmi dădusem seama că ceea ce se întâmplase în pădure fusese ridicol, mă comportasem ca un idiot, mi-era foarte ruşine şi mă hotărâsem să nu povestesc *nimănui* despre asta, nici chiar lui Lars. Mai ales lui Lars. Dar ei n-avea de ce să-i fie ruşine, aşa că, de fiecare dată când era prin preajmă, o urmăream din priviri să văd dacă nu se apleacă să şoptească ceva cuiva şi apoi toţi să-şi întoarcă ochii spre mine. Dar nu s-a întâmplat asta. Loviturile au venit în schimb de unde mă aşteptam mai puţin. Încă din clasa a patra o remarcasem pe Lise din clasa paralelă, era drăguţă şi îmi plăcea să mă uit la ea, să mă uit cum zâmbeşte, cum se îmbracă, îmi plăcea asprimea caracterului ei; era una dintre fetele care-ţi spuneau dacă nu erau de acord cu tine, nu se temea, dar expresia chipului ei era blândă, şi, pe la începutul clasei a şaptea, formele i se rotunjiseră foarte frumos. Mă uitam din ce în ce mai des după ea. Era cea mai bună prietenă a lui Mariann, şi, de când conflictul de după ce îi dădusem papucii fusese dat uitării, eu şi Mariann ne petreceam deseori timpul împreună, stând de vorbă şi întorcându-ne împreună de la şcoală acasă, şi într-unul din aceste momente ea mi-a povestit ceva ce Lise îi spusese despre mine.

Intrasem, se pare, o dată în sala de gimnastică, care în timpul zilei era folosită drept cantină şi unde ne puteam mânca în pauze sendvişurile. Deschisesem uşa şi, când Lise, care stătea la o masă plină, mă văzuse venind, zisese: „Pfui, e respingător! Mă ia tremuriciul când îl văd!"

– Ei bine, nu cred că are dreptate, a adăugat Mariann după ce mi-a povestit. Şi nu cred nici că eşti fătălău.

– Fătălău? am spus.
– Da, toată lumea îți zice așa.
– Ce?
– Nu știai?
– Nu!

Și, de parcă ar fi existat un pact secret să nu fiu numit pe față „fătălău" înainte de a fi fost informat discret despre asta în prealabil, după conversația cu Mariann, cuvântul a început să fie folosit pe larg la adresa mea și s-a răspândit cu viteza luminii. Devenisem peste noapte „fătălăul". Toată lumea mă numea așa. Fetele din clasa mea, fetele din celelalte clase, câțiva colegi de clasă, băieții din celelalte clase, uneori chiar și pe terenul de fotbal mi se spunea așa. Într-o bună zi, John s-a întors spre mine în timpul unui antrenament și mi-a spus: „Ești așa un fătălău!" Chiar și copiii mai mici din cartier, cei de clasa a patra, au prins din zbor porecla și mi-o strigau câteodată. „Fătălău, fătălău, fătălău!" auzeam mereu în jurul meu. Fusesem condamnat, și sentința nici că putea fi mai rea. Dacă mă certam cu cineva, de pildă cu Kristin Tamara, după ce își termina toate argumentele, mă zdrobea definitiv spunându-mi pur și simplu: „Ești un fătălău! Fătălăule! Bună, fătălăule! Hai încoace, fătălăule!" Chestia asta mă dărâma, aproape că nu mă mai gândeam la nimic altceva, era ca un văl negru lăsat peste conștiința mea pe care mi-era imposibil să-l înlătur. Era groaznic, și nu puteam face nimic.

Nu că aș fi putut timp de câteva zile să mă comport mai puțin efeminat pentru ca toată lumea să spună: „A, deci nu ești un fătălău!" Nu, era o reputație cu rădăcini mai adânci și avea să rămână așa pe vecie. Aveau o armă împotriva mea și se foloseau de ea cu orice prilej. Lars nu, el îmi spunea doar că nu trebuie să mă sinchisesc de asta, și îi eram recunoscător; când a început totul, unul dintre primele mele gânduri a fost că Lars n-o să mai vrea să fie văzut cu mine, pentru că ar fi avut dintr-odată numai de

pierdut. Dar lui nu-i păsa. Nici Geir, Dag Magne sau Dag Lothar nu-mi spuneau așa. Și, desigur, nici unul dintre profesori sau părinți. În rest, însă, era pe buzele tuturor. Porecla asta făcea să pălească toate calitățile mele, nu conta ce făceam sau ce știam, pentru ceilalți eram un fătălău.

Într-o zi, la ora de biologie, când tocmai învățam cu doamna Sørsdal despre procesul de reproducere, cum îi zicea ea, Jostein din clasa paralelă, portarul echipei de fotbal, a intrat în clasă și s-a așezat într-o bancă liberă. La început n-a fost remarcat, ora a început, doamna Sørsdal ne-a vorbit despre homosexualitate, și atunci Jostein a spus: „Karl Ove știe tot pe tema asta! Doar e și el homo! Să vă spună el!" Nu s-a râs prea tare după această replică, Jostein mersese prea departe și a fost imediat dat afară; cu toate acestea, a lăsat în urma lui o umbră de îndoială. Poate chiar eram homo! Poate asta era problema cu mine! Am început eu însumi să-mi pun întrebări. Eram fătălău, poate chiar și homo, și, dacă era adevărat, nu mai aveam nici o speranță. Nu mai aveam pentru ce să trăiesc. Erau vremuri întunecate, niciodată nu fuseseră mai întunecate ca atunci.

Nu i-am zis nimic mamei, bineînțeles, dar, după câteva săptămâni, mi-am făcut curaj și i-am povestit totul lui Yngve. L-am ajuns din urmă în timp ce urca dealul spre magazin.

– Te grăbești? l-am întrebat.

– Un pic, a spus el. Ce s-a întâmplat?

– Am o problemă.

– Ce fel de problemă?

– Mi-au dat o poreclă la școală.

Yngve s-a uitat scurt la mine, de parcă n-ar fi avut chef să afle.

– Cum îți zic, adică?

– Păi... am început. Îmi zic...

El s-a oprit din drum.

– *Cum?* Spune odată!

–Îmi zic „fătălău"! am spus. Că sunt „fătălăul"!

Yngve a bufnit în râs.

Cum putea să *râdă*?

–Nu-i mare brânză, Karl Ove.

–Dumnezeule mare! Ba bineînțeles că e! Nu-ți dai seama?

–Gândește-te la David Bowie! a spus el. E androgin. În muzica rock, ăsta e un lucru bun, înțelegi? Și David Sylvian e tot așa.

–Androgin? am spus, foarte dezamăgit de faptul că nu înțelesese nimic.

–Da, hermafrodit. Puțin femeie, puțin bărbat. S-a uitat la mine. O să treacă și asta, Karl Ove.

–Deocamdată nu prea pare, am spus, întorcându-mă și luând-o spre casă, în vreme ce Yngve și-a continuat drumul pe deal în sus.

Am avut dreptate, n-au încetat, dar cumva m-am obișnuit cu porecla, asta era și gata, eram „fătălăul", și, deși numai gândul mă chinuia cum nu mă mai chinuise nimic înainte, iar rănile pe care mi le provocase erau departe de a se fi șters, se întâmplau destule în jurul meu, majoritatea suficient de captivante ca să contrabalanseze orice altceva.

Pe vremea aceea, în fond, ceea ce făceam era să umblăm brambura. De fapt, umblasem așa de când mă știam, dar, în timp ce pentru mine și Geir scopul fusese în toți acești ani să căutăm locuri secrete, locuri care să fie doar ale noastre, acum era exact invers, cu Lars căutam locuri unde se întâmpla ceva, unde puteam să luăm parte la ceva. Făceam autostopul peste tot, până la Hove dacă se întâmpla ceva acolo, până jos la Skilsø, pe coasta de est, frecam menta în față la B-Max, sperând că o să apară ceva nou sau că o să vină cineva, pierdeam vremea jos la Fina, umblam hai-hui prin oraș, mergeam cu bicicleta până la sala de sport de pe deal, chiar dacă n-aveam antrenament, sau

la casa parohială, unde avea repetiție trupa Ten Sing, pentru că lângă sala de sport erau fete, în Ten Sing erau fete, și noi numai despre asta vorbeam și numai la asta ne gândeam. Fete, fete, fete. Care avea sânii mari și care îi avea mici. Care aveau să devină frumoase și care erau deja frumoase. Care avea fundul cel mai apetisant, picioarele cele mai frumoase, ochii cei mai frumoși. La care aveam vreo șansă, care era inaccesibilă.

Într-o seară întunecată de iarnă, am luat autobuzul către Hastensund, unde locuia o fată care făcea parte din Ten Sing; avea părul blond și era un pic durdulie, dar era incredibil de frumoasă; eram interesați amândoi de ea, deși avea un an mai mult ca noi; am bătut la ușa casei și ne-am trezit dintr-odată în camera ei, vorbind timid despre una sau alta, arzând de dorință, iar în autobuz, în drum spre casă, am fost atât de emoționați încât de-abia am putut scoate o vorbă.

Într-un weekend, când mama s-a dus să-l viziteze pe tata la Kristiansand, Lars a rămas peste noapte la mine; ne-am luat niște chipsuri, coca-cola și înghețată și ne-am uitat la televizor; asta se întâmpla într-o primăvară, în noaptea de dinainte de 1 mai, la televizor se dădea în seara aceea un concert rock, ca să-i țină în casă pe tinerii din Oslo, care ar fi putut altfel să hoinărească pe străzi și să dea cu pietre în cine știe în ce. N-aveam nici o revistă porno, nu îndrăzneam să le țin în casă, deși eram singuri acum, așa că a trebuit să ne mulțumim cu cartea *Vara insectelor* a lui Knut Faldbakken, mai precis cu pasajul pe care-l citisem de atâtea ori încât cartea se deschidea direct la paginile cu pricina. Am ajuns la concluzia că nu puteam sta numai noi doi și că ar trebui să invităm niște fete, iar Lars a sugerat s-o chemăm pe Bente.

– Bente? am spus. Cine-i Bente?

– Cea care stă ceva mai sus. E drăguță.

–*Bente?* aproape că am strigat eu. Dar e *mai mică* decât noi!

O văzusem dintotdeauna, în ochii mei fusese mereu mai mică decât mine, în nici un caz una dintre fetele pe care le-aş fi băgat în seamă. Dar acum crescuse, a spus Lars, văzuse el, avea sâni şi toate celelalte. Şi arăta foarte bine! Incredibil de bine!

Nu observasem, dar acum, că spunea Lars...

Ne-am îmbrăcat în grabă, am fugit pe deal în sus şi am sunat la uşa ei. A fost surprinsă să ne vadă, dar să vină la mine, nu, nu putea, nu în seara asta.

Bine, atunci într-o altă seară!

Da, da, într-o altă seară.

Ne-am întors la mine şi ne-am aşezat în faţa televizorului, urmărind trupă după trupă, discutând despre ceea ce vedeam şi enumerând toate fetele cu care am fi vrut să ne uităm la concert. Siv din clasa noastră, pe care la fel n-o luasem în calcul până atunci, a intrat brusc în centrul atenţiei noastre, aşa că am mers să sunăm şi la uşa ei. Ce-am fi făcut după aia, habar n-aveam.

Şi aşa am ţinut-o, hoinărind prin împrejurimi, neastâmpăraţi şi plini de dorinţe de nestăvilit. Ne uitam la reviste porno, ne durea pur şi simplu să vedem imaginile acelea, erau atât de aproape şi totodată atât de departe, atât de infinit de departe, dar asta nu le împiedica să stârnească în noi un vârtej de senzaţii extrem de puternice. De fiecare dată când vedeam o fată, îmi venea să ţip din toţi rărunchii, s-o trântesc pe jos şi să-i smulg hainele. Gândul acesta îmi punea un nod în gât şi făcea inima să-mi bată nebuneşte. Era de necrezut gândul că ele toate erau de fapt goale pe sub hainele pe care le purtau lângă noi şi că *ar fi putut*, teoretic, să şi le dea jos în faţa noastră. Era un gând greu de îndurat.

Cum putea lumea să meargă pe stradă ştiind asta şi să n-o ia în cele din urmă complet razna?

Îşi reprima dorinţele? Se prefăcea că nu-i nici o problemă?

Eu, în orice caz, nu eram capabil de aşa ceva. Nu mă mai gândeam la nimic altceva, ăsta era singurul lucru la care-mi stătea capul, de când mă trezeam dimineaţa şi până mă duceam la culcare, seara.

Da, citeam reviste porno. Jucam şi cărţi peste tot; scoteam pachetul oricând se ivea ocazia, mergeam acasă la prieteni, ne duceam la Clubul Elevilor, ascultam muzică, jucam fotbal, înotam cât puteam, mergeam la furat de mere, hoinăream şi zăboveam când ici, când colo, discutând de dimineaţa până seara.

Kjersti?

Marianne?

Tove?

Bente-Lill?

Kristin?

Lise?

Anne Lisbet?

Kajsa?

Marian?

Lene?

Sora Lenei?

Mama Lenei?

Nicicând în viaţă nu m-am priceput mai bine la ceva cum am ştiut atunci fetele frumoase din împrejurimi. Mai târziu, se putea întâmpla să nu fiu sigur dacă *Călătorie în Australia* de Svein Jarvoll era, în esenţă, un roman bine sau prost scris sau dacă Hermann Broch era un scriitor mai bun decât Robert Musil, dar atunci nu m-am îndoit niciodată că Lene era o fată frumoasă şi că intra într-o cu totul altă categorie decât Siv, de pildă.

Şi cu Lars se întâmplau o mulţime de lucruri, ieşea în larg de multe ori cu mama şi tatăl lui, şi uneori şi singur

în iola lor *Europe*. Era bun la schiat, de mii de ori mai bun ca mine, mergea câteodată cu tatăl lui la Åmli sau la Hovden, unde erau vechii lui prieteni, Erik şi Sveinung. Când el era ocupat, eu rămâneam în camera mea şi ascultam muzică, citeam, stăteam de vorbă cu Yngve sau cu mama. Nu mă mai duceam în pădure sau sus pe dealuri, jos la pontoane sau la Gamle Tybakken.

Într-o duminică, la sfârşitul iernii, m-am dus cu bicicleta până la Lars. Urma să plece la Åmli cu tatăl lui şi cu Sveinung, ca să schieze pe pârtia de slalom. Eu nu puteam merge cu ei, aranjaseră deja totul cu mult înainte. Am fost atât de dezamăgit de plecarea asta atât de neaşteptată, încât ochii mi s-au umplut de lacrimi. Lars m-a văzut, şi atunci m-am întors şi am pornit-o înapoi spre casă, pe bicicletă. Lacrimile n-aveau ce căuta aici, erau cel mai rău lucru care mi se putea întâmpla.

Când am ajuns acasă, m-a sunat. Se găsise un loc şi pentru mine, puteau trece să mă ia. Ar fi trebuit să-l refuz, ca să-i arăt că nu-mi pasă, şi să-i explic că lacrimile – văzusem pe faţa lui că îl deranjaseră – nu erau lacrimi, că avusesem de fapt ceva în ochi, îmi suflase vântul în faţă. Dar n-am putut, Åmli era o pistă de slalom uriaşă, cu funicular şi cu de toate, nu mai fusesem niciodată acolo, aşa că mi-am călcat pe mândrie şi m-am dus cu ei.

Tatăl lui schia cu o eleganţă tipică anilor '50 pe care n-o mai văzusem la nimeni altcineva.

Dar lacrimile mele îl dezamăgiseră pe Lars şi mă dezamăgiseră şi pe mine. De ce nu puteau să stea deoparte, acum, că aveam treisprezece ani? Acum, când nu le mai puteam găsi nici o scuză?

La o oră de tâmplărie, John a început dintr-odată să mă necăjească, şi asta m-a scos din sărite aşa de tare, încât am izbucnit în plâns şi i-am dat în cap cât am putut de tare cu un castron de lemn; am fost dat afară din clasă, dar, după oră, deşi lovitura sigur îl duruse, John a venit la

mine râzând, cerându-şi scuze, nu mi-am dat seama c-ai să plângi, mi-a spus, nu asta intenţionasem. Dar toţi văzuseră cât de slab şi de jalnic eram, şi, dintr-odată, eforturile mele să par mai dur, să fiu unul dintre băieţii duri s-au dus pe apa sâmbetei. John, care-i arătase unui profesor fundul încă din prima zi la noua şcoală, care apăruse la ore într-o dimineaţă cu sprâncenele rase, care începuse să chiulească şi de la care toţi se aşteptau să-şi caute de lucru chiar din clasa a opta. Trebuia salvat. Am încercat să mă salvez şi eu pe mine. Lars avea nişte greutăţi în garaj ale tatălui său, dar trăgea şi el de ele, şi, într-o după-amiază, l-am rugat să mă lase să încerc şi eu.

–Sigur, dă-i drumul!

–Cât poţi să ridici? l-am întrebat.

Mi-a spus.

–Mi le poţi pune tu?

–Nu le poţi pune singur?

–Nu ştiu cum.

–Bine, hai cu mine!

Am coborât cu el. A pus discurile pe bară şi a fixat-o apoi la locul ei. S-a uitat la mine.

–Trebuie să lucrez singur, i-am spus.

–Glumeşti?

–Nu. Du-te! Vin şi eu imediat.

–Bine.

După ce a plecat, m-am întins pe bancă, dar n-am putut clinti bara din loc. Nici măcar un centimetru. Am scos jumătate din greutăţi, însă nici de data asta n-am fost în stare s-o salt. Poate un pic, doi sau trei centimetri.

Ştiam că trebuie s-o laşi mult în jos, pe piept, şi s-o ridici cu braţele drepte.

Am mai scos două discuri.

Nici aşa nu mergea.

În cele din urmă, le-am dat jos pe toate, şi, întins pe spate, am ridicat bara goală de câteva ori.

–Cum a fost? m-a întrebat Lars când am urcat. Cât ai reușit să ridici?

–Nu așa de mult ca tine. A trebuit să scot două greutăți.

–Nu-i rău.

–Pe bune?

În toți acești ani, încă de când fusesem împreună cu Anne Lisbet în clasa întâi, crezusem că învăț de fiecare dată ceva nou. Că avea să meargă din ce în ce mai bine cu fiecare fată cu care mă împrieteneam. Că după Kajsa n-aveam să mai dau rateuri, totul avea să fie bine, pentru că acum știam despre ce era vorba și puteam să evit greșelile.

Dar nu s-a întâmplat așa.

M-am îndrăgostit de Lene. Era în clasa paralelă și cea mai frumoasă fată din școală. Nici o alta nu se compara cu ea. Era mai frumoasă ca toate celelalte, dar și timidă, lucru cu care nu mai avusesem de-a face până atunci. Ființa ei emana un fel de vulnerabilitate de care era dificil să nu fii atras, la care era greu să nu visezi.

Avea o soră în clasa a noua, Tove, care era exact opusul ei: și ea era frumoasă, dar într-un fel nestăpânit, provocator, răutăcios. Amândouă aveau succes la băieți.

Lene însă doar în mod indirect, era o fată la care te uitai și la care tânjeai în secret. În orice caz, asta făceam eu. Avea ochii înguști, pomeții mari, obrajii moi și palizi, pe care se mai vedea uneori o urmă de roșeață, era înaltă și slabă, își ținea capul înclinat și adesea își împreuna mâinile când mergea. Dar avea și ceva din sora ei, se observa uneori când zâmbea, în strălucirea care îi apărea în ochii albastru-verzui, dar și în încăpățânarea și hotărârea neclintită de care dădea dovadă câteodată, atât de greu de împăcat cu impresia, de altfel dominantă, de vulnerabilitate. Era un boboc de trandafir, asta era Lene. O priveam și începusem și eu să-mi țin capul înclinat, în felul ei.

Așa reușeam să stabilesc o legătură cu ea, aveam ceva în comun. De fapt, nu puteam spera la mai mult, pentru că o ridicasem în sinea mea pe un piedestal prea înalt ca să îndrăznesc să mă apropii în vreun fel de ea. Gândul de a o invita la dans, bunăoară, era absurd. A-i vorbi părea de neconceput. Mă mulțumeam s-o privesc și să visez la ea.

Am ieșit în schimb cu Hilde. Ea m-a întrebat dacă vreau, eu am spus „da"; Hilde era în aceeași clasă cu Lene, avea un corp solid și puternic, aproape masculin, o jumătate de cap peste mine, trăsături fine și o fire simpatică și prietenoasă, și a rupt-o cu mine după doar două zile deoarece, ca s-o citez, „nu ești nici măcar un pic îndrăgostit de mine. Pentru tine nu există decât Lene". „Nu", i-am spus, „te înșeli", dar, desigur, avea dreptate. Toată lumea știa, nu mă puteam gândi la nimic altceva, iar când ieșeam în pauze în curtea școlii știam întotdeauna unde și cu cine era Lene, și atenția mea nu putea trece neobservată.

Într-o zi, Lars m-a anunțat că cineva îi spusese că auzise de la Lene că nu-i eram chiar indiferent. În ciuda faptului că eram un fătălău, că bocisem la ora de tâmplărie, că mă mișcam greu pe terenul de fotbal și că abia reușeam să ridic bara cu greutăți.

Am zărit-o în curtea școlii, privirile ni s-au încrucișat, ea mi-a zâmbit și s-a întors cu spatele, îmbujorată.

M-am gândit să-mi încerc norocul, acum ori niciodată. N-aveam nimic de pierdut. Dacă ar spune „nu", ei bine, nu s-ar schimba mare lucru.

Dar, dacă ar spune „da"...

Așa că, într-o vineri, l-am trimis pe Lars la ea s-o întrebe. Fuseseră în aceeași clasă timp de șase ani, așa că o știa bine. Și el s-a întors cu un zâmbet larg pe buze.

– A zis da, mi-a spus.

– Pe bune?

– Da, pe bune. Acum ești cu Lene.

După care am luat-o de la capăt.

Puteam să mă duc acum la ea?

M-am uitat în direcţia ei. Mi-a zâmbit.

Şi ce să-i spun când ajung?

– Du-te odată! a spus Lars. Pup-o din partea mea!

Nu mi-a dat un ghiont, dar nici mult nu mai avea.

– Bună! am spus.

– Bună! a răspuns ea.

S-a uitat în pământ, ştergând cu un picior asfaltul.

Doamne, Dumnezeule, cât era de frumoasă!

Uau, uau, uau!

– Mulţumesc că ai acceptat, au rostit buzele mele.

Lene a râs.

– Cu plăcere, a spus. Ce oră ai acum?

– Ce oră?

– Da, ce oră?

– Păi... norvegiană?

– Nu mă întreba pe mine!

S-a sunat de intrare.

– Ne vedem mai târziu? am întrebat-o. După şcoală, adică?

– Sigur. Am antrenament sus, în sala de sport. Ne putem vedea dup-aia.

Întrebarea nu era cum avea să meargă relaţia asta, ci câte zile avea să dureze până să se poticnească şi până ca Lene s-o termine. Ştiam asta, dar tot am încercat, trebuia să lupt, n-aveam de unde să ştiu cum o să fie, şi îi simţeam prezenţa înlăuntrul meu clipă de clipă, în parte ca un sentiment de descătuşare, de entuziasm, ca o emoţie constantă, în parte ca o senzaţie mai neclară, legată de caracterul şi felul ei de-a fi. Şi da, trebuia să lupt, chiar dacă în fond n-aveam cu cine. Nici măcar nu ştiam de ce lupt. Desigur, ca s-o păstrez, dar cum? Fiind pur şi simplu eu însumi? Să fim serioşi! Nu, trebuia să mă bazez pe alţii, ştiam asta, şi în zilele cât am fost cu ea, am căutat să fiu

mereu acolo unde erau şi alţii, încât responsabilitatea conversaţiei să nu pice doar pe umerii mei. Urcam cu Lene până la sala de sport, mergeam cu ea la Kjenna sau la debarcaderul de feribot de la Skilsø. La şcoală ni s-a dat câte o Biblie, pregătirile pentru confirmarea religioasă urma să înceapă la toamnă, şi mi-am dat seama că puteam s-o întreb ce făcuse cu Biblia primită, apoi să-i spun că pe a mea o am aruncasem, şi că astfel aş fi avut un subiect de discuţie, întrebându-i pe colegii cu care mă întâlneam ce făcuseră cu Biblia lor. Lene asculta ce-i spuneam, Lene mă însoţea peste tot, Lene începuse să se plictisească. Ea era un boboc de trandafir, ne-am sărutat la o intersecţie şi am intrat mână în mână în curtea şcolii, dar eu eram doar un băieţel, şi, deşi după ce mi-am scos aparatul dentar aveam dinţii albi şi drepţi, tot nu era destul, Lene se plictisea cu mine, iar într-o seară când venise la un antrenament de-al meu de fotbal, am văzut-o coborând din tribuna în care stăteau spectatorii şi plecând, a dispărut o oră întreagă, m-am dus la vestiar şi m-am schimbat odată cu ceilalţi, bănuind că era ceva în neregulă, m-am oprit în vestibul unde se aflau recepţia şi automatul de Coca-Cola şi m-am uitat afară: şi iat-o pe Lene Rasmussen vorbind şi râzând împreună cu Vidar Eiker, şi după modul cum zâmbea mi-am dat seama că totul se sfârşise între noi. Vidar Eiker terminase clasa a noua cu un an înainte, făcea parte din grupul celor care-şi pierdeau vremea la Fina şi avea propria lui motoretă, de care se sprijinea chiar în clipa aceea.

M-am dus şi m-am aşezat în tribune.

După o jumătate de oră, a venit şi Hilde. S-a aşezat lângă mine.

—Am veşti proaste, Karl Ove. Lene nu mai vrea să fie cu tine.

—Bine, am spus, şi mi-am întors capul ca ea să nu vadă cum mi se prelingeau lacrimile pe obraji.

Dar le-a văzut, pentru că s-a ridicat de parcă luase foc ceva.

– Plângi?

– Nu.

– Chiar o iubeşti, aşa-i? a spus ea cu uimire în glas.

N-am răspuns.

– Dar, Karl Ove...

Mi-am şters lacrimile cu o mână şi mi-am tras nasul, respirând încet şi tremurat.

– Ea e afară? am întrebat.

Hilde a încuviinţat din cap.

– Vrei să ieşim amândoi? s-a oferit ea.

– Nu. Du-te, Hilde!

De îndată ce a ieşit pe uşa de la capătul tribunei, m-am ridicat, mi-am luat rucsacul în spate şi am plecat. Mi-am şters din nou lacrimile, m-am grăbit să traversez coridorul, am ieşit în vestibulul de la intrare, am deschis uşa şi i-am văzut stând tot acolo.

Mi-am plecat capul şi am trecut pe lângă ei.

– Karl Ove! m-a strigat Lene.

Nu i-am răspuns şi, de îndată ce nu m-au mai putut vedea, am luat-o la fugă.

Lene a început să iasă cu Vidar, am fost varză timp de mai multe luni, dar apoi a venit primăvara şi le-a risipit pe toate cu puterea ei. Elevii de a opta şi a noua plecaseră pentru o săptămână în tabără, la şcoală rămăseseră doar cei de a şaptea, şi a început să dea strechea-n noi, am început să sâcâim fetele, câte unul se furişa în spatele lor şi le trăgea în sus puloverele, iar un altul le apărea în faţă şi le pipăia sânii goi, în timp ce ele se zbăteau să scape din prinsoarea noastră şi strigau, dar niciodată atât de tare încât să audă vreun profesor. Făceam toate astea pe hol, la intrarea în sălile de clasă, afară în curtea şcolii, în zonele mai puţin circulate ale drumului către şcoală. Umbla vorba că Mini, Øystein şi alţii din grupul de la Fina o masturbaseră

pe Kjersti, o trântiseră pe pământ, îi trăseseră jos pantalonii şi-şi înfipseră degetul în ea, aşa că într-o noapte m-am dus cu Lars până la ea acasă, gândindu-ne că poate aveam şi noi o şansă, dar, când am sunat la uşă, ne-a deschis tatăl ei, şi când Kjersti a coborât şi noi am întrebat-o dacă am putea intra, buzele i s-au ţuguiat într-un „nu" hotărât, evident că nu puteam *intra*, ce era în capul nostru?

Dar licărirea din privirea ei era chiar mai îndrăzneaţă decât cea dintr-a noastră: înţelesese foarte bine ce urmăream. Câteva săptămâni mai târziu, ne-am întâlnit la Târgul de Bărci din Hove, unde eu şi Lars stăteam la standul echipei Trauma, vânzând bilete de loterie; era printre ele şi un loz câştigător, pe care l-am pus deoparte şi l-am luat cu noi după ce am terminat; pe urmă ne-am fâţâit prin zonă, zgâindu-ne la bărci şi la oameni, ca să nu trezim suspiciuni, căci ne trecuse prin cap o idee de farsă; ne-am oprit ca din întâmplare în faţa standului, am cumpărat fiecare câte un loz, l-am deschis şi, în timp ce eu îl întindeam pe al meu vânzătorului întrebându-l dacă era bun, Lars l-a înlocuit pe al lui cu lozul câştigător. La stand stăteau atunci Christian şi John şi nu l-au crezut pe Lars când le-a întins lozul câştigător, au spus că era unul mai vechi. Am negat amândoi atât de vehement, încât în final au fost de acord să ne dea jumătate din câştig. Am acceptat şi am plecat cu cutia uriaşă, plină de ciocolată, sub braţ, ţinându-ne de burtă de râs, dar şi tremurând de frică. Un pic mai încolo am dat nas în nas cu Kjersti.

—Vii cu noi la o plimbare? a întrebat-o Lars.

—Sigur, a spus Kjersti, şi, când am auzit-o, o senzaţie foarte ciudată mi-a străbătut tot corpul.

Ne-am plimbat prin pădure până jos la plaja cu pietriş, unde ne-am aşezat şi am început să ne înfruptăm din ciocolată.

Kjersti purta o pereche de pantaloni roşii şi o jachetă albastră şi n-a zis nimic când i-am mângâiat uşor exteriorul

coapsei. Nici când am atins-o pe interior. Lars făcea acelaşi lucru de pe partea cealaltă.

– Ştiu ce vreţi, a spus ea. Dar n-o să se întâmple.

– Nu vrem nimic, i-am spus înghiţind în sec, cu gâtul răguşit de dorinţă.

– Chiar nimic, a spus şi Lars.

Eu am mângâiat-o între picioare, mi-am strecurat toată mâna acolo şi am simţit că-mi vine să urlu de fericire şi de frustrare. Lars şi-a furişat mâna pe fermoarul jachetei lui Kjersti şi i l-a tras în jos, apoi i-a băgat mâna sub pulover. Am făcut şi eu acelaşi lucru. Pielea ei era caldă şi albă, şi i-am simţit sânii sub atingerea palmei. Sfârcurile îi erau tari, sânii, fermi. Am început să-i mângâi iar coapsele, ducându-mi din nou mâna între picioarele ei, dar apoi, în timp ce înghiţeam întruna în sec, am făcut greşeala de a-i deschide fermoarul de la pantaloni.

– Nu, a spus ea. Ce-ţi trece prin cap?

– Nimic.

S-a îndreptat de spate şi şi-a tras puloverul în jos.

– Mai e ciocolată? a întrebat.

– Da, sigur, ia câtă vrei! a zis Lars, şi am rămas aşezaţi, mâncând ciocolată şi privind marea, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

În clipa în care se izbeau de stâncile plate şi netede, valurile aduceau a troiene de zăpadă. Nişte pescăruşi au trecut foarte aproape de noi, fâlfâind din aripi. După ce-am golit cutia, ne-am ridicat şi am pornit-o din nou prin pădure până la târg. Kjersti ne-a spus „salut, poate ne vedem mai târziu", şi ne-am decis să ne cărăm acasă. Dar, ca să facem asta, trebuia mai întâi să trecem pe la stand, unde ne lăsaserăm bicicletele. Øyvind, antrenorul nostru, era acolo şi n-a părut deloc încântat să ne vadă. Am negat totul amândoi. El ne-a spus că nu putea dovedi nimic, dar că ştia ce făcuserăm. Fiindcă, dacă n-ar fi fost aşa, de ce ne-am fi mulţumit cu o jumătate din premiu? Am negat

întruna. Ne-a spus că îl dezamăgiserăm, că nu mai voia să ne vadă tot restul zilei, aşa că ne-am dus acasă.

Luni, înainte de ore, Lars i-a ridicat puloverul lui Siv, iar eu mi-am lipit amândouă mâinile de sânii ei. Ea a ţipat şi a spus că ne purtăm ca nişte copii, dar în secunda următoare s-a îndepărtat liniştită de noi.

La prima oră, de norvegiană, ni s-a dat ca temă să împrumutăm fiecare o carte de la bibliotecă, s-o citim în cursul săptămânii şi apoi să scriem un eseu despre ea. I-am spus lui Kolloen că citisem toate cărţile din bibliotecă, dar nu m-a crezut. Şi totuşi era adevărat. A scos câte o carte de pe raft şi m-a întrebat despre ce e vorba în fiecare dintre ele, iar eu i-am spus. În cele din urmă, mi-a dat voie să scriu despre o alta, la alegere. Asta însemna că în ora aceea nu mai aveam nimic de făcut. Am scos o carte de istorie şi m-am aşezat în banca de la fereastră. Afară era ceţos, dar cald. Curtea şcolii arăta pustie. Am răsfoit cartea şi m-am uitat la poze.

Dintr-odată, am văzut o femeie goală. Era atât de slabă, încât şoldurile îi semănau cu nişte cranii. I se vedeau toate coastele. Între picioare avea un mic smoc negru. În spatele ei erau mai multe rânduri de paturi supraetajate în care se vedeau şi alte femei.

M-am înfiorat.

Nu pentru că era atât de slabă, ci pentru că n-avea nimic atrăgător, deşi era goală, şi pentru că pe pagina următoare se afla o imagine cu un morman imens de cadavre, în faţa unei gropi adânci în care zăceau împrăştiate mai multe trupuri. Vedeam, de fapt, următorul lucru: picioarele erau doar picioare, mâinile doar mâini, nasul doar nas, gurile doar guri. Ceva care căpătase contur şi se formase altundeva şi care zăcea acum acolo, aruncat vraişte pe pământ. Când m-am ridicat în picioare, mi-era greaţă şi mă simţeam năucit. N-aveam nimic altceva de făcut, aşa că am ieşit din şcoală şi m-am aşezat cu spatele

sprijinit de zid. Se simţea căldura soarelui, chiar dacă era învăluit în ceaţă. Iarba înaltă care creştea în crăpăturile şi în adânciturile micului dâmb din mijlocul curţii, înconjurat de un zid şi de asfalt, se legăna agale dintr-o parte în alta în bătaia slabă a vântului. Greaţa nu mi-a trecut, s-a asociat cu ceea ce vedeam, a devenit o parte a acestei privelişti. Iarba verde, păpădiile galbene, sânii goi ai lui Siv, coapsele groase ale lui Kjersti, femeia costelivă din carte.

M-am ridicat, m-am întors în clasă şi l-am strigat pe Geir, care a venit privindu-mă mirat.

–Am găsit o poză cu o femeie goală. Vrei s-o vezi?

–Normal, a spus el, şi atunci am deschis cartea în faţa lui, arătându-i imaginea slăbănoagei.

–Uite-o!

–Ah, la naiba! a făcut Geir. Pfiu!

–Care-i problema? Doar e goală, aşa cum ţi-am zis!

–Ah, la naiba! Arată de parc-ar fi moartă.

Chiar aşa arăta. Ca un mort viu. Sau ca moartea vie.

În weekendul următor m-am dus cu mama să-l vizităm pe tata. Mi s-a părut ciudat să-l văd în apartamentul lui. Era situat la unul din etajele superioare ale unui bloc, fusese zugrăvit tot în alb, soarele strălucea prin ferestre, umplându-l de lumină, şi era atât de puţină mobilă în el, încât cu greu îţi puteai imagina că locuia cineva acolo.

Ce făcea tata aici?

Ne-a dus cu maşina la părinţii lui, unde am luat cina, şi apoi ne-a condus acasă. Nimeni nu părea să ştie cu exactitate când aveam să ne mutăm împreună, lucrul ăsta depindea de o mulţime de factori, trebuia să vindem casa, să cumpărăm alta, mama trebuia să-şi găsească de lucru, noi trebuia să ne mutăm la o altă şcoală, aşa că nu m-am mai gândit prea mult la asta. Dar n-aveam nimic împotrivă să plec din cartier şi de la şcoală. Simţeam că mi se spulberaseră toate şansele. Făceam greşeală după greşeală.

Într-o zi, de pildă, după ora de sport, când stăteam pe holul din faţa clasei, Kjersti a venit la mine.

–Ştii ce, Karl Ove?

–Nu, ce? am spus, temându-mă de ce era mai rău, pentru că expresia din ochii ei era batjocoritoare.

–Tocmai am vorbit despre tine în vestiar. Şi am aflat că nici uneia dintre fetele din clasă nu-i place de tine.

N-am zis nimic, i-am aruncat numai o privire copleşită de o furie bruscă şi nemărginită.

–Ai auzit? a continuat ea. Nici una dintre fetele din clasă nu te place!

I-am şters una peste faţă cât am putut de tare. Mişcarea rapidă a mâinii mele şi lovitura care i-a colorat obrajii într-un roşu aprins i-au făcut pe câţiva să întoarcă privirea.

–Măgarule! a strigat ea, lovindu-mă cu pumnul în gură.

Am luat-o de păr. Ea m-a lovit în stomac, m-a călcat pe picior şi m-a prins la rândul ei de păr, am intrat amândoi într-un vârtej de pumni, de picioare şi de tras de păr, eu, ca un mucos jalnic şi de toată jena ce eram, am început să plâng, era dintr-odată prea mult pentru mine, un hohot mizerabil mi-a ieşit pe gură; în câteva secunde, toţi cei adunaţi în jurul nostru au început să strige „uite-l cum plânge!", dar eu nu mă puteam opri, apoi am simţit o mână puternică strângându-mă de guler, era Kolloen, o ţinea şi pe Kjersti la fel, întrebându-ne: „Ce naiba se petrece aici, vă *bateţi*?" I-am spus că nu era nimic, Kjersti i-a spus că nu era nimic, apoi am plecat în clasă, fiecare cu mâna câte unui profesor ţinându-ne de guler, eu în dispreţul şi batjocura tuturor, pentru că nu încălcasem doar regula nescrisă de a nu plânge, ci şi pe aceea de a nu te bate cu o fată, iar Kjersti sub privirile admirative ale tuturor, ca o eroină, pentru că, deşi fusese lovită şi lovise la rândul ei, nu plânsese.

Puteam oare să cad mai jos de-atât?

Kolloen ne-a spus că trebuie să dăm mâna unul cu celălalt. Am dat mâna, Kjersti şi-a cerut scuze şi mi-a zâmbit. Zâmbetul nu era batjocoritor, ci, într-un fel, sincer, de parcă acum eram complici la ceva.

Asta ce mai însemna?

În ultima săptămâna din mai s-a pornit arşiţa, aşa că m-am dus cu toată clasa la scăldat, la Bukkevika; nisipul era alb, marea, albastră, iar soarele ardea pe cerul de deasupra noastră.

Anne Lisbet a ieşit din mare.

Purta o pereche de bikini şi un tricou alb. Era ud, şi sub el i se zăreau sânii rotunzi. Părul negru şi ud îi strălucea în lumina soarelui. Zâmbea cu gura până la urechi. Am privit-o, nu-mi puteam lua ochii de la ea, dar apoi am observat că era cineva lângă mine şi am întors capul: Kolloen, şi el o privea.

Mi-am dat seama imediat că nu era nici o diferenţă în felul în care ne uitam la ea, vedea şi el ce vedeam şi eu, se gândea şi el la ce mă gândeam şi eu.

La *Anne Lisbet.*

Avea treisprezece ani.

Totul a durat doar o clipă, pentru că în secunda în care ochii ni s-au încrucişat, el şi-a lăsat privirea în pământ, dar pentru mine a fost destul ca să bănuiesc ceva ce înainte nici măcar nu crezusem că există.

Trei zile mai târziu, tata a venit după mine la şcoală, mergeam să vedem o casă la douăzeci de kilometri în afara oraşului Kristiansand, lângă un râu, ai mei se gândeau s-o cumpere, aşa că trebuia să-mi spun părerea şi să fiu sincer. După felul în care vorbea tata despre casă – că avea un hambar, că era veche, din secolul al XIX-lea, situată pe un teren mare, pe care puteai să-ţi faci atât o grădină cu flori, cât şi una cu legume, că în jur creşteau pomi fructiferi

foarte bătrâni şi că am fi putut să creştem găini sau să ne cultivăm singuri cartofii, morcovii şi zarzavaturile –, mă decisesem să-i spun că-mi place indiferent dacă mi-ar fi plăcut sau nu.

Când am ajuns, cu cerul albastru, iarba verde şi râul strălucind undeva sub noi, am fugit de la o fereastră la alta, şi mi-am băgat nasul peste tot pentru ca tata să-mi observe entuziasmul, care nu era total fals, doar un pic exagerat; şi tata s-a hotărât. Dacă era disponibilă, aveam s-o cumpărăm. Mama şi-a depus dosarul pentru un loc de muncă la Colegiul de asistente medicale, tata urma să lucreze în continuare la gimnaziu, şi eu trebuia să încep o şcoală nouă aici. Ce urma să facă Yngve nu era însă clar. El refuza să se mute. Pentru prima dată în viaţă i-a ţinut piept tatei. S-au certat, iar asta nu se întâmplase niciodată înainte. Nu ne certam niciodată cu tata. El era cel care ne mustra, şi noi, cei care puneam capul în pământ.

Dar acum îl vedeam pe Yngve stând în faţa lui şi spunându-i „nu".

Tata era furios.

Dar Yngve continua să zică „nu".

– Nu vreau să-mi petrec ultimul an de gimnaziu în Kristiansand, a spus el. De ce-aş face-o? Toţi prietenii mei sunt aici. Mai am doar un an de şcoală. E inutil s-o iau de la capăt în altă parte.

Asta se întâmpla în camera de zi. Yngve era la fel de înalt ca tata.

Nu observasem până atunci.

– Poate ai impresia că eşti adult, dar nu eşti, a zis tata. Trebuie să stai împreună cu familia ta.

– Nu, nu trebuie.

– Bine. Atunci poţi să-mi spui şi mie cum ai să te descurci? De la mine să ştii că n-o să mai primeşti nici un ban.

– O să iau un împrumut.

– Cine o să-ţi dea ţie un împrumut?

–Am dreptul să aplic la un împrumut pentru studii. Am verificat.

–Un împrumut pentru studii înainte să fii student? Nu-i chiar cea mai bună mişcare!

–Dacă trebuie, o s-o fac.

–Şi unde ai să locuieşti? Ştii bine că vom vinde casa.

–O să stau cu chirie.

–Atunci aşa să faci! Dar de la noi n-o să primeşti nici un ajutor. Nici măcar o coroană. Pricepi? Dacă vrei să rămâi aici, n-ai decât, dar să nu care cumva să vii fuguţa la noi să te salvăm! Va trebui să te descurci singur.

–Bine, a spus Yngve. O să mă descurc.

Şi aşa a rămas.

În ultima zi de şcoală din clasa a şaptea, se anunţase deja că mă voi muta, iar colegii mei din cei şapte ani mi-au cumpărat cadouri de bun-rămas. Am primit mai întâi o căpăţână de varză, deoarece numele meu Karl, cum mă strigau unii, semăna în dialectul nostru cu *kål*, „varză", cuvânt care se transformase ulterior în poreclă. Apoi am primit un costum de maimuţă pentru că semănam cu o maimuţă.

Asta a fost tot.

După aceea am ieşit cu toţii pe uşă afară, şi nu i-am mai văzut niciodată.

Dar nu se sfârşise chiar de tot. În noaptea aia urma să aibă loc o petrecere de clasă acasă la Unni. Câteva fete se întâlniseră mai devreme în după-amiaza aceea ca să pregătească totul, şi, în jurul orei şase, noi, ceilalţi, ne-am dus cu bicicletele într-acolo. Petrecerea se ţinea în grădină şi la subsol, şi, pe măsură ce întunericul serii de vară se lăsa peste dealurile din faţă, şi toate acoperişurile roşii ale caselor din cartier străluceau în lumina amurgului, petrecerea a început să degenereze, deşi nimeni nu băuse. Gândurile şi dorinţele rămase secrete pe parcursul unui an întreg au început încet să iasă la suprafaţă. Era pur şi

simplu inevitabil. Mâini pipăiau pe sub pulovere, nu agresiv sau brutal, printre tufişurile de liliac din grădină se gâfâia tare, buze se întâlneau, se sărutau, şi după aceea, câteva dintre fete şi-au dat jos bluzele şi s-au plimbat în stânga şi-n dreapta cu sânii săltându-le; treptat, se încingea un fel de orgie pre-pubertate, şi aceleaşi fete care cu numai o lună înainte spuseseră că nu mă plac se aplecau acum deasupra mea una după alta, mi se aşezau în poală, mă sărutau, îşi frecau sânii de chipul meu. Clasificarea pe care le-o făcusem, conform căreia unele deveniseră treptat mai interesante în cursul toamnei, iar faţă de altele îmi pierdusem interesul, nu mai conta acum, îmi era indiferent despre cine era vorba, îmi lipeam capul de sânii albi şi moi, le sărutam sfârcurile tari şi închise la culoare, le mângâiam pe coapse şi între picioare, iar ele nu spuneau „nu", nu le-a ieşit nici un „nu" din gură în seara aceea, se aplecau şi mă sărutau, ochii le erau blânzi şi întunecaţi, dar şi miraţi, cum trebuie să fi fost şi ai mei, oare *noi* făceam toate astea?

Pe nici una n-am mai revăzut-o din vara aceea şi, dacă astăzi caut informaţii despre ele online, ca să văd cum mai arată sau cum s-au descurcat în viaţă, nu primesc nici un rezultat. Ele nu mai fac parte din clasa de atunci, ci din clasa muncitorilor industriali sau a funcţionarilor deveniţi între timp părinţi, care au crescut departe de centru şi care probabil au rămas în afara lui în toate privinţele, mai puţin a propriei lor vieţi. Cine sunt eu pentru ele acum habar n-am, probabil o amintire vagă a cuiva pe care l-au cunoscut cândva în anii copilăriei, fiindcă de atunci şi până azi şi-au modificat vieţile în atâtea feluri, atât de multe lucruri s-au întâmplat, de o asemenea importanţă, încât micile evenimente trăite în copilărie sunt azi neînsemnate ca praful ridicat de o maşină sau ca puful unei păpădii veştejite, suflat în vânt de o gură de copil. Şi, ah, Dumnezeule, nu e aceasta din urmă o imagine potrivită a felului în care întâmplările se dispersează una după alta

peste mica pajiște a vieții noastre, numai ca să cadă apoi între firele ascuțite de iarbă și să dispară pentru totdeauna?

După ce dubița firmei care ne muta lucrurile a plecat, și noi, eu, mama și tata, am intrat în mașină, coborând dealul și traversând podul, am simțit o mare ușurare gândindu-mă că nu mă voi întoarce niciodată aici, că tot ce vedeam acum vedeam pentru ultima oară, că locurile și casele care piereau fără urmă în spatele meu dispăreau definitiv și din viața mea. N-aveam cum să bănuiesc că fiecare detaliu al acestui peisaj, fiecare ființă care locuise aici vreodată aveau să mi se întipărească pe veci în memorie, clar și deslușit, ca un fel de muzică perfectă a amintirilor.

În aceeași colecție
au apărut:

Alice Munro, *Prea multă fericire*

Mihail Bulgakov, *Maestrul și Margareta*

Oscar Wilde, *Portretul lui Dorian Gray*

Elizabeth Strout, *Olive Kitteridge*

James Joyce, *Portret al artistului la tinerețe*

Franz Kafka, *America*

Karen Joy Fowler,
Ne-am ieșit cu toții complet din minți

Alice Munro, *Fugara*

Donna Tartt, *Sticletele*

A.P. Cehov, *Doamna cu cățelul*

Graham Greene, *Al zecelea om*

Sinclair Lewis, *Babbitt*

Richard Flanagan,
O cale îngustă spre nordul îndepărtat

Virginia Woolf, *Noapte și zi*

George Bernard Shaw, *Pygmalion*

William Golding, *Moștenitorii*

Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. I)

David Nicholls, *Noi*

Kurt Vonnegut, *Hocus Pocus*

W. Somerset Maugham, *Pe muchie de cuțit*

F. Scott Fitzgerald, *Petrecere până în zori*

Richard Flanagan,
Să bați din palme cu o singură mână
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. II)
Svetlana Aleksievici, *Războiul nu are chip de femeie*
I.S. Turgheniev, *Un cuib de nobili. Rudin*
Edith Wharton, *New Yorkul de altădată*
Joyce Carol Oates, *Valetul de Pică*
Svetlana Aleksievici, *Ultimii martori*
Svetlana Aleksievici, *Soldații de zinc*
E.L. Doctorow, *Billy Bathgate*
Richard Yates, *Revolutionary Road*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. III)

vor apărea:

E.L. Doctorow, *Ragtime*
Elizabeth Strout, *Frații Burgess*
J.P. Donleavy, *Roșcovanul*
Richard Flanagan, *Moartea unei călăuze pe râu*

Devenit părinte, Karl Ove Knausgård se regăsește în fața propriului eu, un puști sensibil, care crește în umbra unui frate sociabil, a unei mame adesea absente și a unui tată cu accese de mânie imprevizibile. Maturizarea lentă a sentimentelor, flirturile neliniștite, pasiunea pentru rock compun cu o onestitate dureroasă romanul unui adolescent hipersensibil.
O călătorie afectivă de o fidelitate absolută, o explorare proustiană a propriului trecut, o poveste deopotrivă intimă și universală, care pune problema capacității literaturii de a descrie viața, doar viața, în toate aspectele ei.

„... extrem de sincer, Knausgård... vrea să ne introducă în cotidianul vieții, care este uneori vizionar, alteori banal, alteori profund semnificativ, dar, prin forța lucrurilor, absolut obișnuit, pentru că ni se întâmplă pe tot parcursul vieții și tuturor..."

The New Yorker

„O reușită rară. Nici un scriitor din generația sa nu egalează combinația lui Karl Ove Knausgård de talent, stil, spirit de observație și originalitate..."

Dagens Nœringsliv

„Dur și plin de forță precum granitul. Mai real decât realitatea."

La Repubblica

* * *

Clasici contemporani Litera *pune laolaltă scriitori contemporani laureați sau nominalizați ai unor prestigioase premii literare, care le prefigurează statutul de „clasici". Ficțiunile cele mai noi, cele mai vândute, cele mai iubite din zilele noastre – cărți pe care abia aștepți să le citești.*

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-0380-7
9 786063 303807
eBook disponibil